

METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

GÖREVDE YÜKSELME ve UNVAN DEĞİŞİKLİĞİ SINAVI

GENEL KONULAR

Konu Anlatımlı

Çözümlü Soru Bankası

KONULAR	Soru Adedi (Şube Müdürü, Meteoroloji Müdürü, Meydan Meteoroloji Müdürü, Şef, Memur, Mühendis, Tekniker, Teknisyen)	Sayfa
T.C. ANAYASASI ÇÖZÜMLÜ TEST-1 ÇÖZÜMLÜ TEST-2 ÇÖZÜMLÜ TEST-3 ÇÖZÜMLÜ TEST-4 ÇÖZÜMLÜ TEST-5 ÇÖZÜMLÜ TEST-6 ÇÖZÜMLÜ TEST-7 ÇÖZÜMLÜ TEST-8 ÇÖZÜMLÜ TEST-9 ÇÖZÜMLÜ TEST-10 ÇÖZÜMLÜ TEST-11 ÇÖZÜMLÜ TEST-12 ÇÖZÜMLÜ TEST-13 ÇÖZÜMLÜ TEST-14	4	6
İNKILAP TARİHİ ÇÖZÜMLÜ TEST-1 ÇÖZÜMLÜ TEST-2 ÇÖZÜMLÜ TEST-3	4	184
KAMU GÖREVLİLERİ ETİK DAVRANIŞ İLKELERİ ÇÖZÜMLÜ TEST-1 ÇÖZÜMLÜ TEST-2	1	243
657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNU ÇÖZÜMLÜ TEST-1 ÇÖZÜMLÜ TEST-2 ÇÖZÜMLÜ TEST-3 ÇÖZÜMLÜ TEST-4 ÇÖZÜMLÜ TEST-5 ÇÖZÜMLÜ TEST-6 ÇÖZÜMLÜ TEST-7 ÇÖZÜMLÜ TEST-8 ÇÖZÜMLÜ TEST-9 ÇÖZÜMLÜ TEST-10 ÇÖZÜMLÜ TEST-11	5	279

DEVLET TEŞKİLATI ÇÖZÜMLÜ TEST-1 ÇÖZÜMLÜ TEST-2	4	437
HALKLA İLİŞKİLER VE DAVRANIŞ KURALLARI ÇÖZÜMLÜ TESTLER	2	477
RESMİ YAZIŞMALARDA UYGULANACAK USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK ÇÖZÜMLÜ TEST-1 ÇÖZÜMLÜ TEST-2 ÇÖZÜMLÜ TEST-3 ÇÖZÜMLÜ TEST-4	3	521
MAL BİLDİRİMİNDE BULUNULMASI HAKKINDA YÖNETMELİK ÇÖZÜMLÜ TEST	1	566
BİLGİ EDİNME HAKKI KANUNUNUN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESAS VE USULLER HAKKINDA YÖNETMELİK ÇÖZÜMLÜ TEST	1	577
TOPLAM	25 SORU	598

Büro Memur-Sen Adına Sahibi

Yusuf YAZGAN
Genel Başkan

Genel Yayın Yönetmeni
Mustafa KAHRAMAN
Genel Başkan Yardımcısı

Yayın Kurulu
Bilal Oktay ÇİÇEKLİTAŞ
Eyüp BEYHAN
Hüseyin YÜKSEL
Abdullah KOYUNCU
Halil KÜÇÜKDEVLET
Mustafa KAHRAMAN

Editör/Yazar
Hizmet Hazırlama Basım, Yayın AR-GE sorumlusu
Orhan DOĞAN

BÜRO MEMUR-SEN GENEL MERKEZİ

Zübeyde Hanım Mh. Sebze Bahçeleri Cd. No:86 Kat:7 06400 Altındağ/Ankara

Tel : 0 (312) 230 11 39-42 | Fax : 0 (312) 230 11 45

E-posta: buromemursen@buromemursen.org.tr |

www.buromemursen.org.tr

BÜRO MEMUR-SEN

BÜRO MEMURLARI SENDİKASI

Ne diyordu şair:

“Tohum saç, bitmezse toprak utansın!
Hedefe varmayan mızrak utansın
Hey gidi küheylan, koşmana bak sen;
Çatlarsan doğuran kısrak utansın!
Ustada kalırsa bu öksüz yapı;
Onu sürdürmeyen çirak utansın!”

İşte bizler; 25 yıl önce **toprağa bereketli tohum saçan** Ustaların inşa ettiği yapıyı öksüz bırakmayacak ve yarınlara taşıyacak medeniyet çalışanlarıyız.

1995 yılında faaliyete başlayan Büro Memur-Sen olarak, kurulduğumuz günden bu yana hak ve adalet merkezli çalışmalar yürüttük. Kamu görevlilerinin hakları için verdiğimiz mücadelenin yanı sıra üyelerimizin **kariyer ve kişisel gelişim** hedefleri doğrultusunda onlara destek sunmayı bir görev bildik.

657 sayılı Yasa, Devlet memurluğunu **bir meslek olarak kabul etmekte** ve bunlara, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkanı sağlanmasını, sınıflar içinde ilerleme ve yükselme işlemlerinin **yeterlik sistemine dayandırılmasını öngörmektedir**. Bu iki ilkenin temelinde, **objektif kurallar çerçevesinde işin ehline verilmesi ve hak etme kavramı yatmakta olup**, kamu hizmetlerinin etkin ve verimli bir şekilde gerçekleştirilmesinin tek güvencesinin de, **hizmetin yetişmiş, ehil kamu görevlilerince yerine getirilmesiyle sağlanabileceği tabiidir**.

Kamu yönetiminde **kariyer, liyakat ve sadakat** birbirinden ayrılmaz ve ayrılmaması gereken üçlüdür. Bunlar arasındaki dengesizlikler ciddi hastalık belirtisidir. Dolayısıyla bu üçlü arasındaki dengeye dikkat etmek gerekmektedir.

Çalışanların görevde yükselmelerini, kariyerlerini ve hemen her konuda uzmanlaşmalarını asıl hedef olarak belirleyen sendikamızın bugünlere gelmesinde emeği geçen tüm kurucularımıza, Şube Başkanlarımıza, İl Başkanlarımıza ve asıl kahramanlar olan **üyelerimize** teşekkürlerimi sunuyorum.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü Genel Konular Konu Anlatımlı Çözümlü Soru Bankası isimli kitabı hazırlayan ekibe ve projeyi yürüten Genel Merkez Yönetim Kurulu Üyelerimize, katkı sunan herkese emeklerinden dolayı teşekkür ediyor saygılarımı sunuyorum.

Sınava hazırlanan tüm üyelerimize başarı dilekleriyle...

Yusuf YAZGAN
Genel Başkanı

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI

BAŞLANGIÇ

BİRİNCİ KISIM GENEL ESASLAR

- I.Devletin Şekli
- II. Cumhuriyetin nitelikleri
- III.Devletin bütünlüğü, resmi dili, bayrağı, milli marşı ve başkenti
- IV. Değiştirilemeyecek hükümler
- V. Devletin temel amaç ve görevleri
- VI. Egemenlik
- VII. Yasama yetkisi
- VIII.Yürütme yetkisi ve görevi
- IX. Yargı yetkisi
- X. Kanun önünde eşitlik
- XI. Anayasanın bağlayıcılığı ve üstünlüğü

BAŞLANGIÇ

Türk Vatanı ve Milletinin ebedi varlığını ve Yüce Türk Devletinin bölünmez bütünlüğünü belirleyen bu Anayasa, Türkiye Cumhuriyetinin kurucusu, ölümsüz önder ve eşsiz kahraman Atatürk'ün belirlediği milliyetçilik anlayışı ve onun inkılap ve ilkeleri doğrultusunda;

Dünya milletleri ailesinin eşit haklara sahip şerefli bir üyesi olarak, Türkiye Cumhuriyetinin ebedi varlığı, refahı, maddi ve manevi mutluluğu ile çağdaş medeniyet düzeyine ulaşma azmi yönünde;

Millet iradesinin mutlak üstünlüğü, egemenliğin kayıtsız şartsız Türk Milletine ait olduğu ve bunu millet adına kullanmaya yetkili kılınan hiçbir kişi ve kuruluşun, bu Anayasada gösterilen

hürriyetçi demokrasi ve bunun icaplarıyla belirlenmiş hukuk düzeni dışına çıkmayacağı;

Kuvvetler ayrımının, Devlet organları arasında üstünlük sıralaması anlamına gelmeyecek, belli Devlet yetki ve görevlerinin kullanılmasından ibaret ve bununla sınırlı medeni bir işbölümü ve işbirliği olduğu ve üstünlüğün ancak Anayasa ve kanunlarda bulunduğu;

Hiçbir faaliyetin Türk milli menfaatlerinin, Türk varlığının, Devleti ve ülkesiyle bölünmezliği esasının, Türklüğün tarihi ve manevi değerlerinin, Atatürk milliyetçiliği, ilke ve inkılapları ve medeniyetçiliğinin karşısında korunma göremeyeceği ve laiklik ilkesinin gereği olarak kutsal din duygularının, Devlet işlerine ve politikaya kesinlikle karıştırılmayacağı;

Her Türk vatandaşının bu Anayasadaki temel hak ve hürriyetlerden eşitlik ve sosyal adalet gereklerince yararlanarak milli kültür, medeniyet ve hukuk düzeni içinde onurlu bir hayat sürdürme ve maddi ve manevi varlığını bu yönde geliştirme hak ve yetkisine doğuştan sahip olduğu;

Topluca Türk vatandaşlarının milli gurur ve iftiharlarında, milli sevinç ve kederlerde, milli varlığa karşı hak ve ödevlerde, nimet ve külfetlerde ve millet hayatının her türlü tecellisinde ortak olduğu, birbirinin hak ve hürriyetlerine kesin saygı, karşılıklı içten sevgi ve kardeşlik duygularıyla ve "Yurtta sulh, cihanda sulh" arzu ve inancı içinde, huzurlu bir hayat talebine hakları bulunduğu;

FİKİR, İNANÇ VE KARARIYLA anlaşılacak, sözüne ve ruhuna bu yönde saygı ve mutlak sadakatle yorumlanıp uygulanmak üzere.

TÜRK MİLLETİ TARAFINDAN,
demokrasiye aşık Türk evlatlarının vatan
ve millet sevgisine emanet ve tevdi olunur.

BİRİNCİ KISIM

GENEL ESASLAR

I. Devletin şekli: Madde 1

Türkiye Devleti bir **Cumhuriyettir**.

II. Cumhuriyetin nitelikleri:-Madde 2

Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru,
milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde,
insan haklarına saygılı, Atatürk
milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen
temel ilkelere dayanan, demokratik, laik
ve sosyal bir hukuk Devletidir.

III. Devletin bütünlüğü, Resmî dili, bayrağı, milli marşı ve başkenti Madde 3

Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle
bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir.

Bayrağı, şekli kanununda belirtilen,
beyaz ay yıldızlı al bayraktır.

Milli marşı "**İstiklal Marşı**"dır.

Başkenti **Ankara**'dır.

IV. Değiştirilemeyecek hükümler Madde

4 – Anayasanın 1 inci maddesindeki
Devletin şeklinin Cumhuriyet olduğu
hakkındaki hüküm ile, 2 nci maddesindeki
Cumhuriyetin nitelikleri ve 3 üncü maddesi
hükümleri değiştirilemez ve değiştirilmesi
teklif edilemez.

V. Devletin temel amaç ve görevleri

Madde 5 – Devletin temel amaç ve
görevleri, Türk milletinin bağımsızlığını ve
bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini,
Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak,
kişilerin ve toplumun refah, huzur ve
mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak
ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve
adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette
sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal
engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve
manevi varlığının gelişmesi için gerekli
şartları hazırlamaya çalışmaktır.

VI. Egemenlik:-Madde 6

Egemenlik, kayıtsız şartsız **Milletindir**.

Türk Milleti, egemenliğini,
Anayasanın koyduğu esaslara göre, yetkili
organları eliyle kullanır.

Egemenliğin kullanılması, hiçbir
surette hiçbir kişiye, zümreye veya sınıfa
bırakılamaz. Hiçbir kimse veya organ
kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet
yetkisi kullanamaz.

VII. Yasama yetkisi:-Madde 7

Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye
Büyük Millet Meclisindedir. Bu yetki
devredilemez

ÖRNEK SORU:1

**1982 Anayasasına göre aşağıdakilerden
hangisi Cumhuriyetin niteliklerinden birisi
değildir?**

- A)Atatürk milliyetçiliğine bağlı
- B)Demokratik bir devlet olduğu
- C)Laik bir devlet olduğu
- D)Federal bir devlet olduğu
- E) Hukuk devleti olduğu

ÇÖZÜM: D

Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru,
milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde,
insan haklarına saygılı, Atatürk
milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen
temel ilkelere dayanan, demokratik, laik
ve sosyal bir hukuk Devletidir. Doğru
cevap D seçeneğidir.

VIII. Yürütme yetkisi ve görevi

Madde 8 – Yürütme yetkisi ve görevi,
Cumhurbaşkanı tarafından, Anayasaya ve
kanunlara uygun olarak kullanılır ve yerine
getirilir.

IX. Yargı yetkisi:Madde 9

Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve
tarafsız **mahkemelerce** kullanılır.

X. Kanun önünde eşitlik:-Madde 10

Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.

(Ek fıkra: 7/5/2004-5170/1 md.)Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. **(Ek cümle: 7/5/2010-5982/1 md.)** Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz.

(Ek fıkra: 7/5/2010-5982/1 md.) Çocuklar, yaşlılar, özürllüer, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz.

Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz.

Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.

XI.Anayasanın bağlayıcılığı ve üstünlüğü:- Madde 11

Anayasa hükümleri, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallarıdır.

Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz.

ÖRNEK SORU:2

1982 Anayasasına göre yasama ve yürütme görevi aşağıdakilerden hangisi tarafından yerine getirilir?

Yasama

- A) TBMM
- B) Bakanlar
- C) TBMM
- D) Mahkemeler
- E) TBMM

Yürütme

- Cumhurbaşkanlığı
- TBMM
- Bakanlar
- TBMM
- Mahkemeler

ÇÖZÜM: A

Yasama görevi TBMM, yürütme yetkisi ise Cumhurbaşkanı tarafından yerine getirilir. Doğru cevap A seçeneğidir.

İKİNCİ KISIM

Temel Haklar ve Ödevler

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

I-Temel hak ve hürriyetlerin niteliği

II. Temel hak ve hürriyetlerin sınırlanması

III. Temel hak ve hürriyetlerin kötüye kullanılmaması

IV Temel hak ve hürriyetlerin kullanılmasının durdurulması

V. Yabancıların durumu

İKİNCİ KISIM

TEMEL HAKLAR VE ÖDEVLER

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

I. Temel hak ve hürriyetlerin niteliği

Madde 12 – Herkes, kişiliğine bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir.

Temel hak ve hürriyetler, kişinin topluma, ailesine ve diğer kişilere karşı ödev ve sorumluluklarını da ihtiva eder.

II. Temel hak ve hürriyetlerin sınırlanması: Madde 13 – (Değişik: 3/10/2001-4709/2 md.)

Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.

III. Temel hak ve hürriyetlerin kötüye kullanılmaması:-Madde 14 – (Değişik: 3/10/2001-4709/3 md.)

Anayasada yer alan hak ve hürriyetlerden hiçbiri, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı ve insan haklarına dayanan demokratik ve lâik Cumhuriyeti ortadan kaldırmayı amaçlayan faaliyetler biçiminde kullanılamaz.

Anayasa hükümlerinden hiçbiri, Devlete veya kişilere, Anayasayla tanınan temel hak ve hürriyetlerin yok edilmesini veya Anayasada belirtilenden daha geniş şekilde sınırlandırılmasını amaçlayan bir faaliyette bulunmayı mümkün kılacak şekilde yorumlanamaz.

Bu hükümlere aykırı faaliyette bulunanlar hakkında uygulanacak müeyyideler, kanunla düzenlenir.

IV-Temel hak ve hürriyetlerin kullanılmasının durdurulması:Madde 15

Savaş, seferberlik veya olağanüstü hallerde, milletlerarası hukuktan doğan yükümlülükler ihlal edilmemek kaydıyla, durumun gerektirdiği ölçüde temel hak ve hürriyetlerin kullanılması kısmen veya tamamen durdurulabilir veya bunlar için Anayasada öngörülen güvencelere aykırı tedbirler alınabilir.

Birinci fıkrada belirlenen durumlarda da, savaş hukukuna uygun fiiller sonucu meydana gelen ölümler dışında, kişinin yaşama hakkına, maddi ve manevi varlığının bütünlüğüne dokunulamaz; kimse din, vicdan, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz ve bunlardan dolayı suçlanamaz; suç ve cezalar geçmişe yürütülemez; suçluluğu mahkeme kararı ile saptanıncaya kadar kimse suçlu sayılamaz.

V. Yabancıların durumu:-Madde 16

Temel hak ve hürriyetler, yabancılar için, milletlerarası hukuka uygun olarak kanunla sınırlanabilir.

ÖRNEK SORU:3

I-Dokunulmaz

II-Devredilemez

III-Vazgeçilmez

1982 Anayasasına göre temel hak ve hürriyetlerin niteliği ile ilgili olarak yukarıdaki numaralı cümlelerde verilenlerin hangisi veya hangileri doğrudur?

A)Yalnız I

B)Yalnız II

C)Yalnız III

D)I-II

E) I-II-III

ÇÖZÜM: E

Herkes, kişiliğine bağlı, dokunulmaz,devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir. Doğru cevap E seçeneğidir.

ÖRNEK SORU:4

1982 Anayasasına göre temel hak ve hürriyetler, yabancılar için, milletlerarası hukuka uygun olarak aşağıdakilerden hangisi ile sınırlanabilir?

A)Milletlerarası Antlaşmayla

B)Anayasayla

C)Kanunla

D)Cumhurbaşkanı Kararıyla

E) Cumhurbaşkanı Kararnamesiyle

ÇÖZÜM: C

Temel hak ve hürriyetler, yabancılar için, milletlerarası hukuka uygun olarak kanunla sınırlanabilir.Doğru cevap C seçeneğidir.

İKİNCİ BÖLÜM
KİŞİNİN HAKLARI VE ÖDEVLERİ

İKİNCİ BÖLÜM

Kişinin Hakları ve Ödevleri

- I. Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı
- II. Zorla çalıştırma yasağı
- III. Kişi hürriyeti ve güvenliği
- IV. Özel hayatın gizliliği ve korunması
- A. Özel hayatın gizliliği
B. Konut dokunulmazlığı
C. Haberleşme hürriyeti
- V. Yerleşme ve seyahat hürriyeti
- VI. Din ve vicdan hürriyeti
- VII. Düşünce ve kanaat hürriyeti
- VIII. Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti
- IX. Bilim ve sanat hürriyeti
- X. Basın ve yayımla ilgili hükümler
- A. Basın hürriyeti
B. Süreli ve süresiz yayın hakkı
C. Basın araçlarının korunması
D. Kamu tüzelkişilerinin elindeki basın dışı kitle haberleşme araçlarından yararlanma hakkı
E. Düzeltme ve cevap hakkı
- XI. Toplantı hak ve hürriyetleri
- A. Dernek kurma hürriyeti

B. Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı

XII. Mülkiyet hakkı

XIII. Hakların korunması ile ilgili hükümler

A. Hak arama hürriyeti

B. Kanunî hâkim güvencesi

C. Suç ve cezalara ilişkin esaslar

XIV. İspat hakkı

XV. Temel hak ve hürriyetlerin korunması

İKİNCİ BÖLÜM

Kişinin Hakları ve Ödevleri

I. Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı Madde 17

Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir.

Tıbbi zorunluluklar ve kanunda yazılı haller dışında, kişinin vücut bütünlüğüne dokunulamaz; rızası olmadan bilimsel ve tıbbi deneylere tabi tutulamaz.

Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz.

meşru müdafaa hali, yakalama ve tutuklama kararlarının yerine getirilmesi, bir tutuklu veya hükümlünün kaçmasının önlenmesi, bir ayaklanma veya isyanın bastırılması veya olağanüstü hallerde yetkili merciin verdiği emirlerin uygulanması sırasında silah kullanılmasına kanunun cevaz verdiği zorunlu durumlarda meydana gelen öldürme fiilleri, birinci fıkra hükmü dışındadır.

II. Zorla çalıştırma yasağı: Madde 18

Hiç kimse zorla çalıştırılmaz. Angarya yasaktır.

Şekil ve şartları kanunla düzenlenmek üzere hükümlülük veya tutukluluk süreleri içindeki çalıştırmalar; olağanüstü hallerde vatandaşlardan istenecek hizmetler; ülke ihtiyaçlarının zorunlu kıldığı alanlarda öngörülen vatandaşlık ödevi niteliğindeki beden ve fikir çalışmaları, zorla çalıştırma sayılmaz.

III. Kişi hürriyeti ve güvenliği:-Madde 19

Herkes, kişi hürriyeti ve güvenliğine sahiptir.

Şekil ve şartları kanunda gösterilen: Mahkemelerce verilmiş hürriyeti kısıtlayıcı cezaların ve güvenlik tedbirlerinin yerine getirilmesi; bir mahkeme kararının veya kanunda öngörülen bir yükümlülüğün gereği olarak ilgilinin yakalanması veya tutuklanması; bir küçüğün gözetim altında ıslahı veya yetkili merci önüne çıkarılması için verilen bir kararın yerine getirilmesi; toplum için tehlike teşkil eden bir akıl hastası, uyuşturucu madde veya alkol tutkunu, bir serseri veya hastalık yayabilecek bir kişinin bir müessesede tedavi, eğitim veya ıslahı için kanunda belirtilen esaslara uygun olarak alınan tedbirin yerine getirilmesi; usulüne aykırı şekilde ülkeye girmek isteyen veya giren, ya da hakkında sınır dışı etme yahut geri verme kararı verilen bir kişinin yakalanması veya tutuklanması; halleri dışında kimse hürriyetinden yoksun bırakılmaz.

Suçluluğu hakkında kuvvetli belirti bulunan kişiler, ancak kaçmalarını, delillerin yokedilmesini veya değiştirilmesini önlemek amacıyla veya bunlar gibi tutuklamayı zorunlu kılan ve kanunda gösterilen diğer hallerde hakim kararıyla tutuklanabilir. Hakim kararı olmadan yakalama, ancak suçüstü halinde veya gecikmesinde sakınca bulunan

hallerde yapılabilir; bunun şartlarını kanun gösterir.

Yakalanan veya tutuklanan kişilere, yakalama veya tutuklama sebepleri ve haklarındaki iddialar herhalde yazılı ve bunun hemen mümkün olmaması halinde sözlü olarak derhal, toplu suçlarda **en geç** hakim huzuruna çıkarılıncaya kadar bildirilir.

(Değişik birinci cümle: 3/10/2001-4709/4 md.) Yakalanan veya tutuklanan kişi, tutulma yerine en yakın mahkemeye gönderilmesi için gerekli süre hariç **en geç kırksekiz saat** ve toplu olarak işlenen suçlarda **en çok dört gün** içinde hâkim önüne çıkarılır. Kimse, bu süreler geçtikten sonra hakim kararı olmaksızın hürriyetinden yoksun bırakılamaz. Bu süreler olağanüstü hal ve savaş hallerinde uzatılabilir.

(Değişik fıkra: 3/10/2001-4709/4 md.) Kişinin yakalandığı veya tutuklandığı, yakınlarına derhal bildirilir.

Tutuklanan kişilerin, makul süre içinde yargılanmayı ve soruşturma veya kovuşturma sırasında serbest bırakılmayı isteme hakları vardır. Serbest bırakılma ilgilinin yargılama süresince duruşmada hazır bulunmasını veya hükmün yerine getirilmesini sağlamak için bir güvenceye bağlanabilir.

Her ne sebeple olursa olsun, hürriyeti kısıtlanan kişi, kısa sürede durumu hakkında karar verilmesini ve bu kısıtlamanın kanuna aykırılığı halinde hemen serbest bırakılmasını sağlamak amacıyla yetkili bir yargı merciine başvurma hakkına sahiptir.

(Değişik: 3/10/2001-4709/4 md.) Bu esaslar dışında bir işleme tâbi tutulan kişilerin uğradıkları zarar, tazminat hukukunun genel prensiplerine göre, Devletçe ödenir.

ÖRNEK SORU: 5

I-Angarya yasaktır (*Yerleşme ve seyahat hürriyeti*)

II- Herkes, kişi hürriyeti ve güvenliğine sahiptir.(Kişi hürriyeti ve güvenliği)

III- Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir.(Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı)

IV-Kimsenin konutuna dokunulamaz.(Konut Dokunulmazlığı)

V-Herkes, haberleşme hürriyetine sahiptir (Haberleşme Hürriyeti)

1982 Anayasasının kişinin hakları ve ödevleri ile ilgili olarak yukarıdaki numaralı cümlelerde parantez içinde yanlış açıklama yapılan kişi hak ve ödevi aşağıdakilerden hangisidir?

- A)I
- B)II
- C)III
- D)IV
- E)V

ÇÖZÜM: A

II. Zorla çalıştırma yasağı:-Madde 18

Hiç kimse zorla çalıştırılmaz. Angarya yasaktır. Doğru cevap A seçeneğidir.

ÖRNEK SORU:6

Yakalanan veya tutuklanan kişi, tutulma yerine en yakın mahkemeye gönderilmesi için gerekli süre hariç **en geç** (.....) saat ve toplu olarak işlenen suçlarda en çok (.....)gün içinde hâkim önüne çıkarılır.

1982 Anayasasına göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A)24 4
- B)36 4
- C)48 4
- D)72 4
- E) 86 4

ÇÖZÜM: C

Yakalanan veya tutuklanan kişilere, yakalama veya tutuklama sebepleri ve haklarındaki iddialar herhalde yazılı ve bunun hemen mümkün olmaması halinde sözlü olarak derhal, toplu suçlarda en geç hakim huzuruna çıkarılıncaya kadar bildirilir. Doğru cevap C seçeneğidir.

IV. Özel hayatın gizliliği ve korunması**A. Özel hayatın gizliliği:-Madde 20**

Herkes, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz. (**Mülga üçüncü cümle: 3/10/2001-4709/5 md.**)

(**Değişik fıkra: 3/10/2001-4709/5 md.**)

Millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâkın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak, usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça; yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri bulunmadıkça; kimsenin üstü, özel kâğıtları ve eşyası aranmaz ve bunlara el konulamaz. Yetkili merciin kararı **yirmidört saat** içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını el koymadan itibaren **kırksekiz saat** içinde açıklar; aksi halde, el koyma kendiliğinden kalkar.

(**Ek fıkra: 7/5/2010-5982/2 md.**) Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir. Kişisel verilerin

korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir.

**B. Konut dokunulmazlığı:-Madde 21
(Değişik: 3/10/2001-4709/6 md.)**

Kimsenin konutuna dokunulamaz. Millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâkın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça; yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri bulunmadıkça; kimsenin konutuna girilemez, arama yapılamaz ve buradaki eşyaya el konulamaz. Yetkili merciin kararı **yirmidört saat** içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını el koymadan itibaren **kırksekiz saat** içinde açıklar; aksi halde, el koyma kendiliğinden kalkar.

**C. Haberleşme hürriyeti:Madde 22 –
(Değişik: 3/10/2001-4709/7 md.)**

Herkes, haberleşme hürriyetine sahiptir. Haberleşmenin gizliliği esastır.

Millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâkın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça; yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri bulunmadıkça; haberleşme engellenemez ve gizliliğine dokunulamaz. Yetkili merciin kararı **yirmidört saat** içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını **kırksekiz saat** içinde açıklar; aksi halde, karar kendiliğinden kalkar.

İstisnaların uygulanacağı kamu kurum ve kuruluşları kanunda belirtilir.

V. Yerleşme ve seyahat hürriyeti: Madde 23 – Herkes, yerleşme ve seyahat hürriyetine sahiptir.

Yerleşme hürriyeti, suç işlenmesini önlemek, sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak, sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek ve kamu mallarını korumak;

Seyahat hürriyeti, suç soruşturma ve kovuşturması sebebiyle ve suç işlenmesini önlemek;

Amaçlarıyla kanunla sınırlanabilir.

(Değişik fıkra: 7/5/2010-5982/3 md.)

Vatandaşın yurt dışına çıkma hürriyeti, ancak suç soruşturması veya kovuşturması sebebiyle hâkim kararına bağlı olarak sınırlanabilir.

Vatandaş sınır dışı edilemez ve yurda girme hakkından yoksun bırakılamaz.

VI. Din ve vicdan hürriyeti:-Madde 24

Herkes, vicdan, dini inanç ve kanaat hürriyetine sahiptir.

14 üncü madde hükümlerine aykırı olmamak şartıyla ibadet, dini ayin ve törenler serbesttir.

Kimse, ibadete, dini ayin ve törenlere katılmaya, dini inanç ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; dini inanç ve kanaatlerinden dolayı kınanamaz ve suçlanamaz.

Din ve ahlak eğitim ve öğretimi Devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Din kültürü ve ahlak öğretimi ilk ve ortaöğretim kurumlarında okutulan zorunlu dersler arasında yer alır. Bunun dışındaki din eğitim ve öğretimi ancak, kişilerin kendi isteğine, küçüklerin de kanuni temsilcisinin talebine bağlıdır.

Kimse, Devletin sosyal, ekonomik, siyasi veya hukuki temel düzenini kısmen de olsa, din kurallarına dayandırma veya siyasi veya kişisel çıkar yahut nüfuz sağlama amacıyla her ne suretle olursa olsun dini veya din duygularını yahut dince

kutsal sayılan şeyleri istismar edemez ve kötüye kullanamaz.

VII. Düşünce ve kanaat hürriyeti

Madde 25 – Herkes, düşünce ve kanaat hürriyetine sahiptir.

Her ne sebep ve amaçla olursa olsun kimse, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; düşünce kanaatleri sebebiyle kınanamaz ve suçlanamaz.

VIII. Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti

Madde 26 – Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. Bu hürriyet Resmî makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak ya da vermek serbestliğini de kapsar. Bu fıkra hükmü, radyo, televizyon, sinema veya benzeri yollarla yapılan yayımların izin sistemine bağlanmasına engel değildir.

Bu hürriyetlerin kullanılması, millî güvenlik, kamu düzeni, kamu güvenliği, Cumhuriyetin temel nitelikleri ve Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünün korunması, suçların önlenmesi, suçluların cezalandırılması, Devlet sırrı olarak usulünce belirtilmiş bilgilerin açıklanmaması, başkalarının şöhret veya haklarının, özel ve aile hayatlarının yahut kanunun öngördüğü meslek sırlarının korunması veya yargılama görevinin gereğine uygun olarak yerine getirilmesi amaçlarıyla sınırlanabilir.

(Mülga fıkra: 3/10/2001-4709/9 md.)

Haber ve düşünceleri yayma araçlarının kullanılmasına ilişkin düzenleyici hükümler, bunların yayımını engellemek kaydıyla, düşünceyi açıklama ve yayma hürriyetinin sınırlanması sayılmaz.

(Ek fıkra: 3/10/2001-4709/9 md.)

Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyetinin

kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunla düzenlenir.

IX. Bilim ve sanat hürriyeti

Madde 27 – Herkes, bilim ve sanatı serbestçe öğrenme ve öğretme, açıklama, yayma ve bu alanlarda her türlü araştırma hakkına sahiptir.

Yayma hakkı, Anayasanın 1 inci, 2 nci ve 3 üncü maddeleri hükümlerinin değiştirilmesini sağlamak amacıyla kullanılamaz.

Bu madde hükmü yabancı yayınların ülkeye girmesi ve dağıtımının kanunla düzenlenmesine engel değildir.

X. Basın ve yayımla ilgili hükümler

A. Basın hürriyeti:-Madde 28

Basın hürdür, sansür edilemez. Basımevi kurmak izin alma ve mali teminat yatırma şartına bağlanamaz.

(Mülga ikinci fıkra: 3/10/2001-4709/10 md.)

Devlet, basın ve haber alma hürriyetlerini sağlayacak tedbirleri alır.

Basın hürriyetinin sınırlanmasında, Anayasanın 26 ve 27 nci maddeleri hükümleri uygulanır.

Devletin iç ve dış güvenliğini, ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü tehdit eden veya suç işlemeye ya da ayaklanma veya isyana teşvik eder nitelikte olan veya Devlete ait gizli bilgilere ilişkin bulunan her türlü haber veya yazıyı, yazarlar veya bastırınlar veya aynı amaçla, basanlar, başkasına verenler, bu suçlara ait kanun hükümleri uyarınca sorumlu olurlar. Tedbir yolu ile dağıtım hakimkararıyla; gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunun açıkça yetkili kıldığı merciin emriyle önlenir. Dağıtımı önleyen yetkili merci, bu kararını **en geç yirmidört saat** içinde yetkili hakime bildirir. Yetkili hakim bu kararı **en geç kırksekiz saat** içinde onaylamazsa, dağıtımı önleme kararı hükümsüz sayılır.

Yargılama görevinin amacına uygun olarak yerine getirilmesi için, kanunla belirtilecek sınırlar içinde, hakim tarafından verilen kararlar saklı kalmak üzere, olaylar hakkında yayım yasağı konamaz.

Sürelili veya süresiz yayınlar, kanunun gösterdiği suçların soruşturma veya kovuşturmasına geçilmiş olması hallerinde hakim kararıyla; Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünün, milli güvenliğinin, kamu düzeninin, genel ahlakın korunması ve suçların önlenmesi bakımından gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunun açıkça yetkili kıldığı merciin emriyle toplatılabilir. Toplatma kararı veren yetkili merci, bu kararını **en geç yirmidört saat** içinde yetkili hakime bildirir; hakim bu kararı **en geç kırksekiz saat** içinde onaylamazsa, toplatma kararı hükümsüz sayılır.

Sürelili veya süresiz yayınların suç soruşturma veya kovuşturması sebebiyle zapt ve müsaderesinde genel hükümler uygulanır.

Türkiye'de yayımlanan sürelili yayınlar, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, Cumhuriyetin temel ilkelerine, milli güvenliğe ve genel ahlaka aykırı yayımlardan mahkum olma halinde, mahkeme kararıyla geçici olarak kapatılabilir. Kapatılan sürelili yayının açıkça devamı niteliğini taşıyan her türlü yayım yasaktır; bunlar hakim kararıyla toplatılır.

B. Sürelili ve süresiz yayım hakkı:

Madde 29 – Sürelili veya süresiz yayım önceden izin alma ve mali teminat yatırma şartına bağlanamaz.

Sürelili yayım çıkarabilmek için kanunun gösterdiği bilgi ve belgelerin, kanunda belirtilen yetkili mercie verilmesi yeterlidir. Bu bilgi ve belgelerin kanuna aykırılığının tesbiti halinde yetkili merci, yayımın durdurulması için mahkemeye başvurur.

Sürelili yayınların çıkarılması, yayım şartları, mali kaynakları ve gazetecilik mesleği ile ilgili esaslar kanunla düzenlenir. Kanun, haber, düşünce ve kanaatlerin serbestçe yayımlanmasını engelleyici veya zorlaştırıcı siyasal, ekonomik, mali ve teknik şartlar koyamaz.

Sürelili yayınlar, Devletin ve diğer kamu tüzelkişilerinin veya bunlara bağlı kurumların araç ve imkanlarından eşitlik esasına göre yararlanır.

C. Basın araçlarının korunması

Madde 30- (Değişik: 7/5/2004-5170/4 md.)

Kanuna uygun şekilde basın işletmesi olarak kurulan basımevi ve eklentileri ile basın araçları, suç aleti olduğu gerekçesiyle zapt ve müsadere edilemez veya işletilmekten alıkonulamaz.

D. Kamu tüzel kişilerinin elindeki basın dışı kitle haberleşme araçlarından yararlanma hakkı

Madde 31 – Kişiler ve siyasal partiler, kamu tüzel kişilerinin elindeki basın dışı kitle haberleşme ve yayım araçlarından yararlanma hakkına sahiptir. Bu yararlanmanın şartları ve usulleri kanunla düzenlenir.

(Değişik fıkra: 3/10/2001-4709/11 md.)

Kanun, millî güvenlik, kamu düzeni, genel ahlâk ve sağlığın korunması sebepleri dışında, halkın bu araçlarla haber almasını, düşünce ve kanaatlere ulaşmasını ve kamuoyunun serbestçe oluşmasını engelleyici kayıtlar koyamaz.

E. Düzeltme ve cevap hakkı:-Madde 32

Düzeltme ve cevap hakkı, ancak kişilerin haysiyet ve şereflerine dokunulması veya kendileriyle ilgili gerçeğe aykırı yayınlar yapılması hallerinde tanınır ve kanunla düzenlenir.

Düzeltme ve cevap yayımlanmazsa, yayımlanmasının gerekip gerekmediğine hakim tarafından ilgilinin müracaat

tarihinden itibaren en geç yed gün içerisinde karar verilir.

XI. Toplantı hak ve hürriyetleri

A. Dernek kurma hürriyeti

Madde 33 – (Değişik: 3/10/2001-4709/12 md.)

Herkes, önceden izin almaksızın dernek kurma ve bunlara üye olma ya da üyelikten çıkma hürriyetine sahiptir.

Hiç kimse bir derneğe üye olmaya ve dernekte üye kalmaya zorlanamaz.

Dernek kurma hürriyeti ancak, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâk ile başkalarının hürriyetlerinin korunması sebepleriyle ve kanunla sınırlanabilir.

Dernek kurma hürriyetinin kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunda gösterilir.

Dernekler, kanunun öngördüğü hallerde hâkim kararıyla kapatılabilir veya faaliyetten alıkonulabilir. Ancak, millî güvenliğin, kamu düzeninin, suç işlenmesini veya suçun devamını önlemenin yahut yakalamanın gerektirdiği hallerde gecikmede sakınca varsa, kanunla bir merci, derneği faaliyetten men ile yetkilendirilebilir. Bu merciin kararı, **yirmidört saat** içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını **kırkseviz saat** içinde açıklar; aksi halde, bu idarî karar kendiliğinden yürürlükten kalkar.

Birinci fıkra hükmü, Silahlı Kuvvetler ve kolluk kuvvetleri mensuplarına ve görevlerinin gerektirdiği ölçüde Devlet memurlarına kanunla sınırlamalar getirilmesine engel değildir.

Bu madde hükümleri vakıflarla ilgili olarak da uygulanır.

B. Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı: Madde 34 – (Değişik: 3/10/2001-4709/13 md.)

Herkes, önceden izin almadan, silahsız ve saldırsız toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına sahiptir.

Toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı ancak, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlığın ve genel ahlâkın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla ve kanunla sınırlanabilir.

Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunda gösterilir.

XII. Mülkiyet hakkı: Madde 35

Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir.

Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir.

Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz.

XIII. Hakların korunması ile ilgili hükümler

A. Hak arama hürriyeti: Madde 36

Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir.

Hiçbir mahkeme, görev ve yetkisi içindeki davaya bakmaktan kaçınamaz.

C. Kanuni hakim güvencesi: Madde 37

Hiç kimse kanunen tabi olduğu mahkemeden başka bir merci önüne çıkarılamaz.

Bir kimseyi kanunen tabi olduğu mahkemeden başka bir merci önüne çıkarma sonucunu doğuran yargı yetkisine sahip olağanüstü merciler kurulamaz.

C. Suç ve cezalara ilişkin esaslar

Madde 38 – Kimse, işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılmaz; kimseye suç işlediği zaman kanunda o suç için konulmuş olan cezadan daha ağır bir ceza verilemez.

Suç ve ceza zamanaşımı ile ceza mahkumiyetinin sonuçları konusunda da yukarıdaki fıkra uygulanır.

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılmaz.

Hiç kimse kendisini ve kanunda gösterilen yakınlarını suçlayan bir beyanda bulunmaya veya bu yolda delil göstermeye zorlanamaz.

(Ek fıkra: 3/10/2001-4709/15 md.) Kanuna aykırı olarak elde edilmiş bulgular, delil olarak kabul edilemez.

Ceza sorumluluğu şahsidir.

(Ek fıkra: 3/10/2001-4709/15 md.) Hiç kimse, yalnızca sözleşmeden doğan bir yükümlülüğü yerine getirememesinden dolayı özgülüğünden alıkonulamaz.

(Ek fıkra: 3/10/2001-4709/15 md; Mülga fıkra: 7/5/2004-5170/5 md.)

(Değişik onuncu fıkra: 7/5/2004-5170/5 md.) Ölüm cezası ve genel müsadere cezası verilemez.

İdare, kişi hürriyetinin kısıtlanması sonucunu doğuran bir müeyyide uygulayamaz. Silahlı Kuvvetlerin iç düzeni bakımından bu hükme kanunla istisnalar getirilebilir.

(Değişik son fıkra: 7/5/2004-5170/5 md.) Uluslararası Ceza Divanına taraf olmanın gerektirdiği yükümlülükler hariç olmak üzere vatandaş, suç sebebiyle yabancı bir ülkeye verilemez.

XIV. İspat hakkı:-Madde 39

Kamu görev ve hizmetinde bulunanlara karşı, bu görev ve hizmetin yerine getirilmesiyle ilgili olarak yapılan isnatlardan dolayı açılan hakaret

davalarında, sanık, isnadın doğruluğunu ispat hakkına sahiptir. Bunun dışındaki hallerde ispat isteminin kabulü, ancak isnat olunan fiilin doğru olup olmadığının anlaşılmasında kamu yararı bulunmasına veya şikayetçinin ispata razı olmasına bağlıdır.

XV. Temel hak ve hürriyetlerin korunması

Madde 40 – Anayasa ile tanınmış hak ve hürriyetleri ihlal edilen herkes, yetkili makama geciktirilmeden başvurma imkanının sağlanmasını isteme hakkına sahiptir.

(Ek fıkra: 3/10/2001-4709/16 md.) Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır.

Kişinin, Resmî görevliler tarafından vaki haksız işlemler sonucu uğradığı zarar da, kanuna göre, Devletçe tazmin edilir. Devletin sorumlu olan ilgili görevliye rücu hakkı saklıdır.

ÖRNEK SORU:7

1982 Anayasasına göre düzeltme ve cevap yayımlanmazsa, yayımlanmasının gerekip gerekmediğine hakim tarafından ilgilinin müracaat tarihinden itibaren en geç kaç gün içerisinde karar verilir.

- A)15
- B)7
- C)10
- D)30
- E)40

ÇÖZÜM: B

Düzeltilme ve cevap yayımlanmazsa, yayımlanmasının gerekip gerekmediğine hakim tarafından ilgilinin müracaat tarihinden itibaren en geç yedi gün içerisinde karar verilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

ÖRNEK SORU:8

Memur Murtaza : Hiç kimse kanunen tabi olduğu mahkemeden başka bir merci önüne çıkarılamaz demıştır.

1982 Anayasasına memur Murtaza aşağıdakilerden hangisini vurgulamıştır?

- A)Kanuni hakim güvencesi
- B)İspat hakkı
- C)Mülkiyet hakkı
- D)Düzeltilme ve cevap hakkı
- E) Basın hürriyeti

ÇÖZÜM: A

Kanuni hakim güvencesi Hiç kimse kanunen tabi olduğu mahkemeden başka bir merci önüne çıkarılamaz. Doğru cevap A seçeneğidir.

ÖRNEK SORU:9

1982 Anayasasında yer alan “Hiçbir kimse veya organ kaynağını anayasadan almayan bir devlet yetkisi kullanamaz.” hükmü, aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

- A)Kanun önünde eşitlik
- B)Anayasanın bağlayıcılığı
- C)Yargı yetkisi
- D)Egemenlik
- E)Yürütme yetkisi

ÇÖZÜM: D

Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanamaz hükmü egemenlik ile ilgilidir. Doğru cevap D seçeneğidir.

ÖRNEK SORU:10

- I- Kişi hakları ve ödevleri
- II- Temel haklar
- III- Sosyal ve ekonomik haklar ve ödevler

Yukarıdakilerden hangisi veya hangileri hakkında Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenleme yapılabilir?

- A)Yalnız III
- B)Yalnız I
- C)Yalnız II
- D)I-II
- E)I-II-III

ÇÖZÜM: A

Sosyal ve ekonomik haklar ve ödevler Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenleme yapıldığından doğru cevap A seçeneğidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler**

- I. Ailenin korunması ve çocuk hakları
- II. Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi
- III. Kamu yararı
 - A. Kıyılardan yararlanma
- B. Toprak mülkiyeti
- C. Tarım, hayvancılık ve bu üretim dallarında çalışanların korunması
- D. Kamulaştırma
- E. Devletleştirme ve özelleştirme
- IV. Çalışma ve sözleşme hürriyeti
- V. Çalışma ile ilgili hükümler
 - A. Çalışma hakkı ve ödevi
 - B. Çalışma şartları ve dinlenme hakkı
 - C. Sendika kurma hakkı
 - D. Sendikal faaliyet (Mülga) 52 296
- VI. Toplu iş sözleşmesi, grev hakkı ve lokavt
 - A. Toplu iş sözleşmesi ve toplu sözleşme hakkı
 - B. Grev hakkı ve lokavt
- VII. Ücrette adalet sağlanması
- VIII. Sağlık, çevre ve konut
 - A. Sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması
 - B. Konut hakkı
- IX. Gençlik ve spor

- A. Gençliğin korunması
- B. Sporun geliştirilmesi ve tahkim
- X. Sosyal güvenlik hakları
 - A. Sosyal güvenlik hakkı
 - B. Sosyal güvenlik bakımından özel olarak korunması gerekenler
 - C. Yabancı ülkelerde çalışan Türk vatandaşları
- XI. Tarih, kültür ve tabiat varlıklarının korunması
- XII. Sanatın ve sanatçının korunması
- XIII. Devletin iktisadî ve sosyal ödevlerinin sınırları

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler****I. Ailenin korunması ve çocuk hakları**

Madde 41 – Aile, Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır.

Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilatı kurar.

(Ek fıkra: 7/5/2010-5982/4 md.) Her çocuk, korunma ve bakımdan yararlanma, yüksek yararına açıkça aykırı olmadıkça, ana ve babasıyla kişisel ve doğrudan ilişki kurma ve sürdürme hakkına sahiptir.

(Ek fıkra: 7/5/2010-5982/4 md.) Devlet, her türlü istismara ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirleri alır.

II. Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi :-

Madde 42 – Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz.

Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir.

Eğitim ve öğretim, Atatürk ilkeleri ve inkılapları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, Devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerleri açılmaz.

Eğitim ve öğretim hürriyeti, Anayasaya sadakat borcunu ortadan kaldırmaz.

İlköğretim kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve Devlet okullarında parasızdır.

Özel ilk ve orta dereceli okulların bağlı olduğu esaslar, Devlet okulları ile erişilmek istenen seviyeye uygun olarak, kanunla düzenlenir.

(Ek fıkra: 9/2/2008-5735/2 md.; iptal: Anayasa Mahkemesinin 5/6/2008 tarihli ve E.: 2008/16, K.: 2008/116 sayılı Kararı ile.)

Devlet, maddi imkanlardan yoksun başarılı öğrencilerin, öğrenimlerini sürdürebilmeleri amacı ile burslar ve başka yollarla gerekli yardımları yapar. Devlet, durumları sebebiyle özel eğitime ihtiyacı olanları topluma yararlı kılacak tedbirleri alır.

Eğitim ve öğretim kurumlarında sadece eğitim, öğretim, araştırma ve inceleme ile ilgili faaliyetler yürütülür. Bu faaliyetler her ne suretle olursa olsun engellenemez.

Türkçeden başka hiçbir dil, eğitim ve öğretim kurumlarında Türk vatandaşlarına ana dilleri olarak okutulamaz ve öğretilmez. Eğitim ve öğretim kurumlarında okutulacak yabancı diller ile yabancı dille eğitim ve öğretim yapan okulların tabi olacağı esaslar kanunla düzenlenir. Milletlerarası antlaşma hükümleri saklıdır.

III. Kamu yararı

A. Kıyılardan yararlanma:-Madde 43

Kıyılar, Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır.

Deniz, göl ve akarsu kıyılarıyla, deniz ve göllerin kıyılarını çevreleyen sahil

şeritlerinden yararlanmada öncelikle kamu yararı gözetilir.

Kıyılarla sahil şeritlerinin, kullanılış amaçlarına göre derinliği ve kişilerin bu yerlerden yararlanma imkan ve şartları kanunla düzenlenir.

B. Toprak mülkiyeti: Madde 44

Devlet, toprağın verimli olarak işletilmesini korumak ve geliştirmek, erozyonla kaybedilmesini önlemek ve topraksız olan veya yeter toprağı bulunmayan çiftçilikle uğraşan köylüye toprak sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri alır. Kanun, bu amaçla, değişik tarım bölgeleri ve çeşitlerine göre toprağın genişliğini tesbit edebilir. Topraksız olan veya yeter toprağı bulunmayan çiftçiye toprak sağlanması, üretimin düşürülmesi, ormanların küçülmesi ve diğer toprak ve yeraltı servetlerinin azalması sonucunu doğuramaz.

Bu amaçla dağıtılan topraklar bölünemez, miras hükümleri dışında başkalarına devredilemez ve ancak dağıtılan çiftçilerle mirasçıları tarafından işletilebilir. Bu şartların kaybı halinde, dağıtılan toprağın Devletçe geri alınmasına ilişkin esaslar kanunla düzenlenir.

C. Tarım, hayvancılık ve bu üretim dallarında çalışanların korunması: Madde 45

Devlet, tarım arazileri ile çayır ve mer'aların amaç dışı kullanılmasını ve tahribini önlemek, tarımsal üretim planlaması ilkelerine uygun olarak bitkisel ve hayvansal üretimi artırmak maksadıyla, tarım ve hayvancılıkla uğraşanların işletme araç ve gereçlerinin ve diğer girdilerinin sağlanmasını kolaylaştırır.

Devlet, bitkisel ve hayvansal ürünlerin değerlendirilmesi ve gerçek değerlerinin üreticinin eline geçmesi için gereken tedbirleri alır.

D. Kamulaştırma

Madde 46 – (Değişik: 3/10/2001-4709/18 md.)

Devlet ve kamu tüzel kişileri; kamu yararının gerektirdiği hallerde, gerçek karşılıklarını peşin ödemek şartıyla, özel mülkiyette bulunan taşınmaz malların tamamını veya bir kısmını, kanunla gösterilen esas ve usullere göre, kamulaştırmaya ve bunlar üzerinde idarî irtifaklar kurmaya yetkilidir.

Kamulaştırma bedeli ile kesin hükme bağlanan artırım bedeli nakden ve peşin olarak ödenir. Ancak, tarım reformunun uygulanması, büyük enerji ve sulama projeleri ile iskân projelerinin gerçekleştirilmesi, yeni ormanların yetiştirilmesi, kıyıların korunması ve turizm amacıyla kamulaştırılan toprakların bedellerinin ödenme şekli kanunla gösterilir. Kanunun taksitle ödemeyi öngörebileceği bu hallerde, taksitlendirme süresi beş yılı aşamaz; bu takdirde taksitler eşit olarak ödenir.

Kamulaştırılan topraktan, o toprağı doğrudan doğruya işleten küçük çiftçiye ait olanlarının bedeli, her halde peşin ödenir.

İkinci fıkrada öngörülen taksitlendirmelerde ve herhangi bir sebeple ödenmemiş kamulaştırma bedellerinde kamu alacakları için öngörülen en yüksek faiz uygulanır.

E. Devletleştirme ve Özelleştirme

Madde 47 – Kamu hizmeti niteliği taşıyan özel teşebbüsler, kamu yararının zorunlu kıldığı hallerde devletleştirilebilir.

Devletleştirme gerçek karşılığı üzerinden yapılır. Gerçek karşılığın hesaplanma tarzı ve usulleri kanunla düzenlenir.

(Ek fıkra: 13/8/1999-4446/1 md.)

Devletin, kamu iktisadi teşebbüslerinin ve diğer kamu tüzel kişilerinin mülkiyetinde bulunan işletme ve varlıkların özelleştirilmesine ilişkin esas ve usuller kanunla gösterilir.

(Ek fıkra: 13/8/1999-4446/1 md.) Devlet, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzel kişileri tarafından yürütülen yatırım ve hizmetlerden hangilerinin özel hukuk sözleşmeleri ile gerçek veya tüzel kişilere yaptırabileceği veya devredebileceği kanunla belirlenir.

IV. Çalışma ve sözleşme hürriyeti

Madde 48 – Herkes, dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetlerine sahiptir. Özel teşebbüsler kurmak serbesttir.

Devlet, özel teşebbüslerin milli ekonominin gereklerine ve sosyal amaçlara uygun yürümesini, güvenlik ve kararlılık içinde çalışmasını sağlayacak tedbirleri alır.

V. Çalışma ile ilgili hükümler

A. Çalışma hakkı ve ödevi:-Madde 49

Çalışma, herkesin hakkı ve ödevidir.

(Değişik fıkra: 3/10/2001-4709/19 md.)

Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır.

(Mülga fıkra: 3/10/2001-4709/19 md.)

B. Çalışma şartları ve dinlenme hakkı

Madde 50 – Kimse, yaşına, cinsiyetine ve gücüne uymayan işlerde çalıştırılmaz.

Küçükler ve kadınlar ile bedeni ve ruhi yetersizliği olanlar çalışma şartları bakımından özel olarak korunurlar.

Dinlenmek, çalışanların hakkıdır.

Ücretli hafta ve bayram tatili ile ücretli yıllık izin hakları ve şartları kanunla düzenlenir.

C. Sendika kurma hakkı: Madde 51 – (Değişik: 3/10/2001-4709/20 md.)

Çalışanlar ve işverenler, üyelerinin çalışma ilişkilerinde, ekonomik ve sosyal hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek için önceden izin almaksızın sendikalar ve üst kuruluşlar kurma, bunlara serbestçe üye olma ve üyelikten serbestçe çekilme haklarına sahiptir. Hiç kimse bir sendikaya üye olmaya ya da üyelikten ayrılmaya zorlanamaz.

Sendika kurma hakkı ancak, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâk ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebepleriyle ve kanunla sınırlanabilir.

Sendika kurma hakkının kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunda gösterilir.

(Mülga dördüncü fıkra: 7/5/2010-5982/5 md.)

İşçi niteliği taşımayan kamu görevlilerinin bu alandaki haklarının kapsam, istisna ve sınırları gördükleri hizmetin niteliğine uygun olarak kanunla düzenlenir.

Sendika ve üst kuruluşlarının tüzükleri, yönetim ve işleyişleri, Cumhuriyetin temel niteliklerine ve demokrasi esaslarına aykırı olamaz.

D. Sendikal faaliyet:-Madde 52 – (Mülga: 23/7/1995-4121/3 md.)

VI. Toplu iş sözleşmesi, grev hakkı ve lokavt

A. Toplu iş sözleşmesi ve toplu sözleşme hakkı Madde 53 – İşçiler ve işverenler, karşılıklı olarak ekonomik ve sosyal durumlarını ve çalışma şartlarını düzenlemek amacıyla toplu iş sözleşmesi yapma hakkına sahiptirler.

Toplu iş sözleşmesinin nasıl yapılacağı kanunla düzenlenir.

(Ek fıkra: 23/7/1995-4121/4 md.; Mülga üçüncü fıkra: 7/5/2010-5982/6 md.)

(Mülga dördüncü fıkra: 7/5/2010-5982/6 md.)

(Ek fıkra: 7/5/2010-5982/6 md.) Memurlar ve diğer kamu görevlileri, toplu sözleşme yapma hakkına sahiptirler.

(Ek fıkra: 7/5/2010-5982/6 md.) Toplu sözleşme yapılması sırasında uyuşmazlık çıkması halinde taraflar Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna başvurabilir. Kamu Görevlileri Hakem Kurulu kararları kesindir ve toplu sözleşme hükmündedir.

(Ek fıkra: 7/5/2010-5982/6 md.) Toplu sözleşme hakkının kapsamı, istisnaları, toplu sözleşmeden yararlanacaklar, toplu sözleşmenin yapılma şekli, usulü ve yürürlüğü, toplu sözleşme hükümlerinin emeklilere yansıtılması, Kamu Görevlileri Hakem Kurulunun teşkili, çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar kanunla düzenlenir.

B. Grev hakkı ve lokavt:-Madde 54 –

Toplu iş sözleşmesinin yapılması sırasında, uyuşmazlık çıkması halinde işçiler grev hakkına sahiptirler. Bu hakkın kullanılmasının ve işverenin lokavta başvurmasının usul ve şartları ile kapsam ve istisnaları kanunla düzenlenir.

Grev hakkı ve lokavt iyiniyet kurallarına aykırı tarzda, toplum zararına ve milli serveti tahrip edecek şekilde kullanılamaz.

(Mülga üçüncü fıkra: 7/5/2010-5982/7 md.)

Grev ve lokavtın yasaklanabileceği veya ertelenebileceği haller ve işyerleri kanunla düzenlenir.

Grev ve lokavtın yasaklandığı hallerde veya ertelendiği durumlarda erteleme sonunda, uyuşmazlık Yüksek Hakem Kurulunca çözülür. Uyuşmazlığın her safhasında taraflar da anlaşarak Yüksek Hakem Kuruluna başvurabilir. Yüksek Hakem Kurulunun kararları kesindir ve toplu iş sözleşmesi hükmündedir.

Yüksek hakem kurulunun kuruluş ve görevleri kanunla düzenlenir.

(Mülga yedinci fıkra: 7/5/2010-5982/7 md.)

Greve katılmayanların işyerinde çalışmaları, greve katılanlar tarafından hiç bir şekilde engellenemez.

VII. Ücrette adalet sağlanması:-Madde 55 – Ücret emeğin karşılığıdır.

Devlet, çalışanların yaptıkları işe uygun adaletli bir ücret elde etmeleri ve diğer sosyal yardımlardan yararlanmaları için gerekli tedbirleri alır.

(Değişik fıkra: 3/10/2001-4709/21 md.) Asgarî ücretin tespitinde çalışanların geçim şartları ile ülkenin ekonomik durumu da göz önünde bulundurulur.

VIII. Sağlık, çevre ve konut

A.Sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması

Madde 56 – Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir.

Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir.

Devlet, herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak; insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, işbirliğini gerçekleştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenler.

Devlet, bu görevini kamu ve özel kesimlerdeki sağlık ve sosyal kurumlarından yararlanarak, onları denetleyerek yerine getirir.

Sağlık hizmetlerinin yaygın bir şekilde yerine getirilmesi için kanunla genel sağlık sigortası kurulabilir.

B. Konut hakkı:-Madde 57

Devlet, şehirlerin özelliklerini ve çevre şartlarını gözeten bir planlama çerçevesinde, konut ihtiyacını karşılayacak tedbirleri alır, ayrıca toplu konut teşebbüslerini destekler.

IX. Gençlik ve spor

A. Gençliğin korunması:-Madde 58

Devlet, istiklal ve Cumhuriyetimizin emanet edildiği gençlerin müsbet ilmin ışığında, Atatürk ilke ve inkılapları doğrultusunda ve Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü ortadan kaldırmayı amaç edinen görüşlere karşı yetiştirme ve gelişmelerini sağlayıcı tedbirleri alır.

Devlet, gençleri alkol düşkünlüğünden, uyuşturucu maddelerden, suçluluk, kumar ve benzeri kötü alışkanlıklardan ve cehaletten korumak için gerekli tedbirleri alır.

B. Sporun geliştirilmesivetahkim

Madde 59 – Devlet, her yaştaki Türk vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alır, sporun kitlelere yayılmasını teşvik eder.

Devlet başarılı sporcuyla korur.

(Ek fıkra: 17/3/2011-6214/1 md.) Spor federasyonlarının spor faaliyetlerinin yönetimine ve disiplinine ilişkin kararlarına karşı ancak zorunlu tahkim yoluna başvurulabilir. Tahkim kurulu kararları kesin olup bu kararlara karşı hiçbir yargı merciine başvurulamaz.

X. Sosyal güvenlik hakları

A.Sosyal güvenlik hakkı:-Madde 60

Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir.

Devlet, bu güvenliği sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar.

B. Sosyal güvenlik bakımından özel olarak korunması gerekenler:-Madde 61

Devlet harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleriyle, malül ve gazileri korur ve toplumda kendilerine yaraşır bir hayat seviyesi sağlar.

Devlet, sakatların korunmalarını ve toplum hayatına intibaklarını sağlayıcı tedbirleri alır.

Yaşlılar, Devletçe korunur, Yaşlılara Devlet yardımı ve sağlanacak diğer haklar ve kolaylıklar kanunla düzenlenir.

Devlet, korunmaya muhtaç çocukların topluma kazandırılması için her türlü tedbiri alır.

Bu amaçlarla gerekli teşkilat ve tesisleri kurar veya kurdurur.

C.Yabancı ülkelerde çalışan Türk vatandaşları

Madde 62 – Devlet, yabancı ülkelerde çalışan Türk vatandaşlarının aile birliğinin, çocuklarının eğitiminin, kültürel ihtiyaçlarının ve sosyal güvenliklerinin sağlanması, anavatanla bağlarının korunması ve yurda dönüşlerinde yardımcı olunması için gereken tedbirleri alır.

XI. Tarih, kültür ve tabiat varlıklarının korunması

Madde 63 – Devlet, tarih, kültür ve tabiat varlıklarının ve değerlerinin korunmasını sağlar, bu amaçla destekleyici ve teşvik edici tedbirleri alır.

Bu varlıklar ve değerlerden özel mülkiyet konusu olanlara getirilecek sınırlamalar ve bu nedenle hak sahiplerine yapılacak yardımlar ve tanınacak muafiyetler kanunla düzenlenir.

XII. Sanatın ve sanatçının korunması

Madde 64 – Devlet, sanat faaliyetlerini ve sanatçıyı korur. Sanat eserlerinin ve sanatçının korunması, değerlendirilmesi, desteklenmesi ve sanat sevgisinin yayılması için gereken tedbirleri alır.

XIII. Devletin iktisadi ve sosyal ödevlerinin sınırları

Madde 65 – (Değişik: 3/10/2001-4709/22 md.)

Devlet, sosyal ve ekonomik alanlarda Anayasa ile belirlenen görevlerini, bu

görevlerin amaçlarına uygun öncelikleri gözeterek malî kaynaklarının yeterliliği ölçüsünde yerine getirir.

ÖRNEK SORU: 11

(I)Toplu sözleşme yapılması sırasında uyuşmazlık çıkması halinde taraflar KamuGörevlileri Hakem Kuruluna başvurabilir.(II)Kamu Görevlileri Hakem Kurulu kararları kesin değildir.

(III)Toplu iş sözleşmesinin nasıl yapılacağı kanunla düzenlenir. (IV)Hiç kimse bir sendikaya üye olmaya ya da üyelikten ayrılmaya zorlanamaz. (V)Kamu Görevlileri Hakem Kurulunun teşkili, çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar kanunla düzenlenir.

1982 Anayasasına göre sendika kurma hakkı ve sendikal faaliyetler ile ilgili yukarıdaki numaralı cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı yapılmıştır?

- A)I
- B)II
- C)III
- D)IV
- E) V

ÇÖZÜM: B

Kamu Görevlileri Hakem Kurulu kararlarıkesindir ve toplu sözleşme hükmündedir.Doğru cevap B seçeneğidir.

ÖRNEK SORU: 12

1982 Anayasasına göre aşağıdakilerdenhangisi sosyal ve ekonomik haklardan birisi değildir?

- A)Konut hakkı
- B)Gençliğin korunması
- C)Sporun geliştirilmesi ve tahkim
- D)Sendika kurma hakkı
- E) Vatan hizmeti

ÇÖZÜM:E

Vatan hizmeti hakkı siyasi hak ve ödevlerdendir. Doğru cevap E seçeneğidir.

ÖRNEK SORU: 13

I-Sosyal ve Ekonomik Haklar

II-Siyasi Haklar

III-Kişinin hakları ve ödevleri

1982 Anayasasına göre sosyal güvenlik hakkı yakarıdaki öncülde verilenlerin hangisi veya hangileri ile ilgili bir haktır?

A)Yalnız I

B)Yalnız II

C)Yalnız III

D)I-II

E) I-II-III

ÇÖZÜM: A

Sosyal Güvenlik Hakkı Sosyal ve ekonomik haklar ile ilgilidir. Doğru cevap A seçeneğidir.

ÖRNEK SORU:14

1982 Anayasasına göre çalışma şartları ve dinlenme hakkıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Kimse, yaşına ve gücüne uymayan işlerde çalıştırılmaz

B) Küçükler ve kadınlar ile bedeni ve ruhi yetersizliği olanlar çalışma şartları bakımından özel olarak korunurlar

C) Kimse, cinsiyetine uymayan işlerde çalıştırılmaz

D) Dinlenmek, çalışanların hakkıdır.

E) Ücretli hafta ve bayram tatili ile ücretli yıllık izin hakları ve şartları Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir.

ÇÖZÜM: E

Ücretli hafta ve bayram tatili ile ücretli yıllık izin hakları ve şartları kanunla düzenlenir. Doğru cevap E seçeneğidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
SİYASİ HAKLAR VE ÖDEVLER

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Siyasî Haklar ve Ödevler

I. Türk vatandaşlığı

II. Seçme, seçilme ve siyasî faaliyette bulunma hakları

III. Siyasî partilerle ilgili hükümler

A. Parti kurma, partilere girme ve partilerden ayrılma

B. Siyasî partilerin uyacakları esaslar

IV. Kamu hizmetlerine girme hakkı

A. Hizmete girme

B. Mal bildirim

V. Vatan hizmeti

VI. Vergi ödevi

VII. Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Siyasi Haklar ve Ödevler

I. Türk vatandaşlığı

Madde 66 – Türk Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türk'tür.

Türk babanın veya Türk ananın çocuğu Türk'tür. **(Mülga ikinci cümle: 3/10/2001-4709/23 md.)**

Vatandaşlık, kanunun gösterdiği şartlarla kazanılır ve ancak kanunda belirtilen hallerde kaybedilir.

Hiçbir Türk, vatana bağlılıkla bağdaşmayan bir eylemde bulunmadıkça vatandaşlıktan çıkarılamaz.

Vatandaşlıktan çıkarma ile ilgili karar ve işlemlere karşı yargı yolu kapatılamaz.

II. Seçme, seçilme ve siyasi faaliyette bulunma hakları

Madde 67 – Vatandaşlar, kanunda gösterilen şartlara uygun olarak seçme, seçilme ve bağımsız olarak veya bir siyasi parti içinde siyasi faaliyette bulunma ve halkoylamasına katılma hakkına sahiptir.

(Değişik fıkra: 23/7/1995-4121/5 md.) Seçimler ve halkoylaması serbest, eşit, gizli, tek dereceli, genel oy, açık sayım ve döküm esaslarına göre, yargı yönetim ve denetimi altında yapılır. Ancak, yurt dışında bulunan Türk vatandaşlarının oy hakkını kullanabilmeleri amacıyla kanun, uygulanabilir tedbirleri belirler.

(Değişik fıkra: 23/7/1995-4121/5 md.) Onsekiz yaşını dolduran her Türk vatandaşı seçme ve halkoylamasına katılma haklarına sahiptir.

Bu hakların kullanılması kanunla düzenlenir.

(Değişik fıkra: 23/7/1995-4121/5 md.) Silah altında bulunan er ve erbaşlar ile askeri öğrenciler, taksirli suçlardan hüküm giyenler hariçceza infaz kurumlarında bulunan hükümlüler oy kullanamazlar. Ceza infaz kurumları ve tutuk evlerinde oy kullanılması ve oyların sayım ve dökümünde seçim emniyeti açısından alınması gerekli tedbirler Yüksek Seçim Kurulu tarafından tespit edilir ve görevli hakim in yerinde yönetim ve denetimi altında yapılır.

(Ek fıkra: 23/7/1995-4121/5 md.) Seçim kanunları, temsilde adalet ve yönetimde istikrar ilkelerini bağdaştıracak biçimde düzenlenir.

(Ek fıkra: 3/10/2001-4709/24 md.) Seçim kanunlarında yapılan değişiklikler, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren **bir yıl** içinde yapılacak seçimlerde uygulanmaz.

III. Siyasi partilerle ilgili hükümler

A. Parti kurma, partilere girme ve partilerden ayrılma

Madde 68 – (Değişik: 23/7/1995-4121/6 md.)

Vatandaşlar, siyasi parti kurma ve usulüne göre partilere girme ve partilerden ayrılma hakkına sahiptir. Parti üyesi olabilmek için **onsekiz yaşını** doldurmuş olmak gerekir.

Siyasi partiler, demokratik siyasi hayatın vazgeçilmez unsurlarıdır.

Siyasi partiler önceden izin almadan kurulurlar ve Anayasa ve kanun hükümleri içerisinde faaliyetlerini sürdürürler.

Siyasi partilerin tüzük ve programları ile eylemleri, Devletin bağımsızlığına, ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, insan haklarına, eşitlik ve hukuk devleti ilkelerine, millet egemenliğine, demokratik ve laik Cumhuriyet ilkelerine aykırı olamaz; sınıf veya zümre diktatörlüğünü veya herhangi bir tür diktatörlüğü savunmayı ve yerleştirmeyi amaçlayamaz; suç işlenmesini teşvik edemez.

Hakimler ve savcılar, Sayıştay dahil yüksek yargı organları mensupları, kamu kurum ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri, yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri, Silahlı Kuvvetler mensupları ile yükseköğretim öncesi öğrencileri siyasi partilere üye olamazlar.

Yüksek öğretim elemanlarının siyasi partilere üye olmaları ancak **kanunla** düzenlenebilir. Kanun bu elemanların, siyasi partilerin merkez organları dışında kalan parti görevi almalarına cevaz veremez ve parti üyesi yüksek öğretim elemanlarının yüksek öğretim kurumlarında uyacakları esasları belirler.

Yüksek öğretim öğrencilerinin siyasi partilere üye olabilmelerine ilişkin esaslar **kanunla** düzenlenir

Siyasi partilere, Devlet, yeterli düzeyde ve hakça mali yardım yapar.

Partilere yapılacak yardımın, alacakları üye aidatının ve bağışların tabi olduğu esaslar **kanunla** düzenlenir.

Siyasi Partilere Üye Olamayacaklar	Siyasi Partilere Üye Olabilecekler
Hakimler ve savcılar	Yüksek öğretim elemanları(Kanunla)
Sayıştay dahil yüksek yargı organları mensupları,	Yüksek öğretim öğrencileri(Kanunla)
Devlet memurları	Kamu işçileri
işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri	
Silahlı Kuvvetler mensupları	
Yükseköğretim öncesi öğrenciler	

ÖRNEK SORU: 15

- I-Kamu işçileri
- II-Yüksek öğretim elemanları
- III-Hakimler ve savcılar

1982 Anayasasına göre yukarıdaki öncülde verilenlerden hangisi veya hangileri siyasi partilere üye olabilirler?

- A)Yalnız I
- B)Yalnız II
- C)Yalnız III
- D)I-II
- E)II-III

ÇÖZÜM:D

Yüksek öğretim elemanları(Kanunla)
Kamu işçileri siyasi partilere üye olabilirler.
Doğru cevap D seçeneğidir.

B.Siyasi partilerin uyacakları esaslar

Madde 69 – (Değişik: 23/7/1995-4121/7 md.)

Siyasi partilerin faaliyetleri, parti içi düzenlemeleri ve çalışmaları demokrasi ilkelerine uygun olur. Bu ilkelerin uygulanması kanunla düzenlenir.

Siyasi partiler, ticari faaliyetlere girişemezler.

Siyasi partilerin gelir ve giderlerinin amaçlarına uygun olması gereklidir. Bu kuralın uygulanması kanunla düzenlenir. Anayasa Mahkemesince siyasi partilerin mal edinimleri ile gelir ve giderlerinin kanuna uygunluğunun tespiti, bu hususun denetim yöntemleri ve aykırılık halinde uygulanacak yaptırımlar kanunda gösterilir. Anayasa Mahkemesi, bu denetim görevini yerine getirirken Sayıştaydan yardım sağlar. Anayasa Mahkemesinin bu denetim sonunda vereceği kararlar kesindir.

Siyasi partilerin kapatılması, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının açacağı dava üzerine Anayasa Mahkemesince kesin olarak karara bağlanır.

Bir siyasi partinin tüzüğü ve programının 68 inci maddenin dördüncü fıkrası hükümlerine aykırı bulunması halinde temelli kapatma kararı verilir.

Bir siyasi partinin 68 inci maddenin dördüncü fıkrası hükümlerine aykırı eylemlerinden ötürü temelli kapatılmasına, ancak onun bu nitelikteki fiillerin işlendiği bir odak haline geldiğinin Anayasa Mahkemesince tespit edilmesi halinde karar verilir. **(Ek cümle: 3/10/2001-4709/25 md.)** Bir siyasî parti, bu nitelikteki fiiller o partinin üyelerince yoğun bir şekilde işlendiği ve bu durum o partinin büyük kongre veya genel başkan veya merkez karar veya yönetim organları veya Türkiye Büyük Millet Meclisindeki grup genel kurulu veya grup yönetim kurulunca zımnen veya açıkça benimsendiği yahut bu fiiller doğrudan doğruya anılan parti organlarınca kararlılık

içinde işlendiği takdirde, söz konusu fiillerin odağı haline gelmiş sayılır.

(Ek fıkra: 3/10/2001-4709/25 md.) Anayasa Mahkemesi, yukarıdaki fıkralara göre temelli kapatma yerine, dava konusu fiillerin ağırlığına göre ilgili siyasî partinin Devlet yardımından kısmen veya tamamen yoksun bırakılmasına karar verebilir.

Temelli kapatılan bir parti bir başka ad altında kurulamaz. Bir siyasi partinin temelli kapatılmasına beyan veya faaliyetleriyle sebep olan kurucuları dahil üyeleri, Anayasa Mahkemesinin temelli kapatmaya ilişkin kesin kararının Resmî Gazetede gerekçeli olarak yayımlanmasından başlayarak **beş yıl** süreyle bir başka partinin kurucusu, üyesi, yöneticisi ve deneticisi olamazlar.

Yabancı devletlerden, uluslararası kuruluşlardan ve Türk uyrukluğunda olmayan gerçek ve tüzel kişilerden maddi yardım alan siyasi partiler temelli olarak kapatılır.

(Değişik fıkra: 3/10/2001-4709/25 md.) Siyasî partilerin kuruluş ve çalışmaları, denetlenmeleri, kapatılmaları ya da Devlet yardımından kısmen veya tamamen yoksun bırakılmaları ile siyasî partilerin ve adayların seçim harcamaları ve usulleri yukarıdaki esaslar çerçevesinde kanunla düzenlenir.

ÖRNEK SORU: 16

Bir siyasi partinin temelli kapatılmasına beyan veya faaliyetleriyle sebep olan kurucuları dahil üyeleri, Anayasa Mahkemesinin temelli kapatmaya ilişkin kesin kararının Resmî Gazetede gerekçeli olarak yayımlanmasından başlayarak kaç yıl süreyle bir başka partinin kurucusu, üyesi, yöneticisi ve deneticisi olamazlar?

- A)5
- B)6
- C)7
- D)8
- E)10

ÇÖZÜM:A

Bir siyasi partinin temelli kapatılmasına beyan veya faaliyetleriyle sebep olan kurucuları dahil üyeleri, Anayasa Mahkemesinin temelli kapatmaya ilişkin kesin kararının Resmî Gazetede gerekçeli olarak yayımlanmasından başlayarak **beş yıl** süreyle bir başka partinin kurucusu, üyesi, yöneticisi ve deneticisi olamazlar.Doğru cevap A seçeneğidir.

IV. Kamu hizmetlerine girme hakkı

A. Hizmete girme

Madde 70 – Her Türk, kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir.

Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez.

B. Mal bildirimi

Madde 71– Kamu hizmetine girenlerin mal bildiriminde bulunmaları ve bu bildirimlerin tekrarlanma süreleri kanunla düzenlenir. Yasama ve yürütme organlarında görev alanlar, bundan istisna edilemez.

V. Vatan hizmeti

Madde 72 – Vatan hizmeti, her Türkün hakkı ve ödevidir. Bu hizmetin Silahlı Kuvvetlerde veya kamu kesiminde ne şekilde yerine getirileceği veya getirilmiş sayılacağı kanunla düzenlenir.

VI. Vergi ödevi

Madde 73 – Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür.

Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır.

Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır.

Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin muaflik, istisnalar ve indirimleriyle oranlarına ilişkin hükümlerinde kanunun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içinde değişiklik yapmak yetkisi Cumhurbaşkanına verilebilir.

VII. Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı

Madde 74 – Vatandaşlar ve karşılıklılık esası gözetilmek kaydıyla Türkiye’de ikamet eden yabancılar kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikayetleri hakkında, yetkili makamlara ve Türkiye Büyük Millet Meclisine yazı ile başvurma hakkına sahiptir.

Kendileriyle ilgili başvuruların sonucu gecikmeksizin, dilekçe sahiplerine yazılı olarak bildirilir.

(Mülga üçüncü fıkra: 7/5/2010-5982/8 md.)

(Ek fıkra: 7/5/2010-5982/8 md.) Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir.

(Ek fıkra: 7/5/2010-5982/8 md.) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.

(Ek fıkra: 7/5/2010-5982/8 md.) Kamu Başdenetçisi Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından gizli oyla **dört yıl** için seçilir. İlk iki oylamada üye tamsayısının üçte iki ve üçüncü oylamada üye tamsayısının salt çoğunluğu aranır. Üçüncü oylamada salt çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamada **en çok** oy alan iki aday için dördüncü oylama yapılır; dördüncü oylamada **en fazla** oy alan aday seçilmiş olur.

(Ek fıkra: 7/5/2010-5982/8 md.) Bu maddede sayılan hakların kullanılma biçimi, Kamu Denetçiliği Kurumunun kuruluşu, görevi, çalışması, inceleme sonucunda yapacağı işlemler ile Kamu Başdenetçisi ve kamu denetçilerinin nitelikleri, seçimi ve özlük haklarına ilişkin usul ve esaslar **kanunla** düzenlenir.

ÖRNEK SORU: 17

1982 Anayasasına göre aşağıdakilerden hangisi siyasi hak ve ödevlerden birisi değildir?

A)Mal bildirimini

B)Vatan hizmeti

C)Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı

D) Türk vatandaşlığı

E)Sendikal faaliyetlerde bulunma hakkı

ÇÖZÜM: E

Sendikal faaliyetlerde bulunma siyasi hak ve ödevlerden olmadığından doğru cevap E seçeneğidir.

ÖRNEK SORU:18

1982 Anayasasına göre siyasi partilerin kapatılması, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının açacağı dava üzerine aşağıdaki mahkemelerden hangisinin vereceği karar ile sonuçlandırılır?

A) Sayıştay Başkanlığı

B)Danıştay Başkanlığı

C)Yargıtay Başkanlığı

D)Anayasa Mahkemesi

E) Uyuşmazlık Mahkemesi

ÇÖZÜM: D

Siyasi partilerin kapatılması, YargıtayCumhuriyet Başsavcısının açacağı dava üzerine Anayasa Mahkemesince kesin olarak karara bağlanır. Doğru cevap D seçeneğidir.

ÖRNEK SORU:19

1982 Anayasasına göre kaç yaşını doldurmuş olanlar seçme ve halkoymasınakatılma hakkına sahiptir?

- A)15
- B)30
- C)18
- D)20
- E) 25

ÇÖZÜM: C

Onsekiz yaşını dolduran her Türk vatandaşı seçme ve halkoymasına katılma haklarına sahiptir. Doğru cevap C seçeneğidir.

ÖRNEK SORU:20

Seçim kanunlarında yapılan değişiklikler, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren kaç yıl içinde yapılacak seçimlerde uygulanmaz?

- A)1
- B)2
- C)3
- D)4
- E)5

ÇÖZÜM: A

Seçim kanunlarında yapılan değişiklikler, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren **bir yıl** içinde yapılacak seçimlerde uygulanmaz. Doğru cevap a seçeneğidir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

CUMHURİYETİN TEMEL ORGANLARI

ÜÇÜNCÜ KISIM

Cumhuriyetin Temel Organları

BİRİNCİ BÖLÜM

Yasama

I. Türkiye Büyük Millet Meclisi

A. Kuruluşu

B. Milletvekili seçilme yeterliliği

C. Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanının seçim dönemi

D. Seçimlerin geriye bırakılması ve ara seçimler

E. Seçimlerin genel yönetim ve denetimi

F. Üyelikle ilgili hükümler

1. Milletin temsili

2. Andıçme

3. Üyelikle bağdaşmayan işler

4. Yasama dokunulmazlığı

5. Milletvekilliğinin düşmesi

6. İptal istemi

7. Ödenek ve yolluklar

II. Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri

A. Genel olarak

B. Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi

- C. Kanunların Cumhurbaşkanınca yayımlanması
- D. Milletlerarası andlaşmaları uygun bulma
- E. Kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verme (Mülga)
- F. Savaş hali ilânı ve silahlı kuvvet kullanılmasına izin verme
- III. Türkiye Büyük Millet Meclisinin faaliyetleri ile ilgili hükümler
- A. Toplanma ve tatil
- B. Başkanlık Divanı
- C. İctüzük, siyasî parti grupları ve kolluk işleri
- D. Toplantı ve karar yeter sayısı
- E. Görüşmelerin açıklığı ve yayımlanması
- IV. Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi edinme ve denetim yolları

Madde 76 – Onsekiz yaşını dolduran her Türk milletvekili seçilebilir.

En az ilkokul mezunu olmayanlar, kısıtlılar, askerlikle ilişkili olanlar, kamu hizmetinden yasaklılar, taksirli suçlar hariç toplam **bir yıl** veya daha fazla hapis ile ağır hapis cezasına hüküm giymiş olanlar; zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlarla, kaçakçılık, Resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarını açığa vurma, terör eylemlerine katılma ve bu gibi eylemleri tahrik ve teşvik suçlarından biriyle hüküm giymiş olanlar, affa uğramış olsalar bile milletvekili seçilemezler.

Hakimler ve savcılar, yüksek yargı organları mensupları, yükseköğretim kurumlarındaki öğretim elemanları, Yükseköğretim Kurulu üyeleri, kamu kurum ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri ile yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri ve Silahlı Kuvvetler mensupları, görevlerinden çekilmedikçe, aday olamazlar ve milletvekili seçilemezler.

ÜÇÜNCÜ KISIM

CUMHURİYETİN TEMEL ORGANLARI

BİRİNCİ BÖLÜM

Yasama

I. Türkiye Büyük Millet Meclisi

A. Kuruluşu:

Madde 75 – (Değişik: 23/7/1995-4121/8 md.)

Türkiye Büyük Millet Meclisi genel oyla seçilen **altıyüz** milletvekilinden oluşur.

B. Milletvekili seçilme yeterliliği

ÖRNEK SORU:21

1982 Anayasasına göre milletvekili seçilme yeterliliği ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A)Yirmibir yaşını dolduran her Türk milletvekili seçilebilir
B) Hakimler ve savcılar görevlerinden çekilmedikçe, aday olamazlar ve milletvekili seçilemezler.
C) Yüksek yargı organları mensupları, görevlerinden çekilmedikçe, aday olamazlar ve milletvekili seçilemezler.
D)Yükseköğretim kurumlarındaki öğretim elemanları, Yükseköğretim Kurulu üyeleri görevlerinden çekilmedikçe, aday olamazlar ve milletvekili seçilemezler.
E)Silahlı Kuvvetler mensupları görevlerinden çekilmedikçe, aday olamazlar ve milletvekili seçilemezler.

ÇÖZÜM: A

Onsekiz yaşını dolduran her Türk milletvekili seçilebilir. Doğru cevap A seçeneğidir.

C. Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanının seçim dönem

Madde 77 – (Değişik: 21/1/2017-6771/4 md.)

Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri **beş yılda** bir aynı günde yapılır.

Süresi biten milletvekili yeniden seçilebilir.

Cumhurbaşkanlığı seçiminde birinci oylamada gerekli çoğunluğun sağlanamaması halinde 101 inci maddedeki usule göre ikinci oylama yapılır.

D. Seçimlerin geriye bırakılması ve ara seçimler

Madde 78 – Savaş sebebiyle yeni seçimlerin yapılmasına imkan görülmezse, Türkiye Büyük Millet Meclisi, seçimlerin **bir yıl** geriye bırakılmasına karar verebilir.

Geri bırakma sebebi ortadan kalkmamışsa, erteleme kararındaki usule göre bu işlem tekrarlanabilir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliklerinde boşalma olması halinde, ara seçime gidilir. Ara seçim, her seçim döneminde bir defa yapılır ve genel seçimden **otuz ay** geçmedikçe ara seçime gidilemez. Ancak, boşalan üyeliklerin sayısı, üye tamsayısının yüzde beşini bulduğu hallerde, ara seçimlerinin **üç ay** içinde yapılmasına karar verilir.

Genel seçimlere **bir yıl** kala, ara seçimi yapılamaz.

(Ek fıkra: 27/12/2002-4777/2 md.)

Yukarıda yazılı hallerden ayrı olarak, bir ilin veya seçim çevresinin, Türkiye Büyük Millet Meclisinde üyesinin kalmaması halinde, boşalmayı takip eden doksan günden sonraki ilk Pazar günü ara seçim yapılır. Bu fıkra gereği yapılacak seçimlerde Anayasanın 127 nci maddesinin üçüncü fıkrası hükmü uygulanmaz.

ÖRNEK SORU:22

1982 anayasasına göre genel seçimlere kaç yıl kala, ara seçim yapılamaz?

- A)5
B)4
C)3
D)2
E)1

ÇÖZÜM: E

Genel seçimlere bir yıl kala, ara seçimi yapılamaz. Doğru cevap E seçeneğidir.

E. Seçimlerin genel yönetim ve denetimi

Madde 79 – Seçimler, yargı organlarının genel yönetim ve denetimi altında yapılır.

Seçimlerin başlamasından bitimine kadar, seçimin düzen içinde yönetimi ve dürüstlüğü ile ilgili bütün işlemleri yapma

ve yaptırma, seçim süresince ve seçimden sonra seçim konularıyla ilgili bütün yolsuzlukları, şikayet ve itirazları inceleme ve kesin karara bağlama ve Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin seçim tutanaklarını ve Cumhurbaşkanlığı seçim tutanaklarını kabul etme görevi Yüksek Seçim Kurulundur. Yüksek Seçim Kurulunun kararları aleyhine başka bir mercie başvurulamaz.

Yüksek Seçim Kurulunun ve diğer seçim kurullarının görev ve yetkileri **kanunla** düzenlenir.

Yüksek Seçim Kurulu **yedi asıl ve dört yedek üyeden** oluşur. Üyelerin altısı Yargıtay, beşi Danıştay Genel Kurullarınca kendi üyeleri arasından üye tamsayılarının salt çoğunluğunun gizli oyu ile seçilir. Bu üyeler, salt çoğunluk ve gizli oyla aralarından bir başkan ve bir başkanvekili seçerler.

Yüksek Seçim Kuruluna Yargıtay ve Danıştaydan seçilmiş üyeler arasından ad çekme ile ikişer yedek üye ayrılır. Yüksek Seçim Kurulu Başkanı ve Başkanvekili ad çekmeye girmezler.

Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunların halkoyuna sunulması, Cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesi, işlemlerinin genel yönetim ve denetimi de milletvekili seçimlerinde uygulanan hükümlere göre olur.

F. Üyelikle ilgili hükümler

1. Millet'in temsili

Madde 80 – Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, seçtikleri bölgeyi veya kendilerini seçenleri değil, bütün Milleti temsil ederler.

2. Andîçme

Madde 81 – Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, göreve başlarken aşağıdaki şekilde ant içerler:

"Devletin varlığı ve bağımsızlığını vatanın ve milletin bölünmez

bütünlüğünü, milletin kayıtsız ve şartsız egemenliğini koruyacağıma; hukukun üstünlüğüne, demokratik ve laik Cumhuriyete ve Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı kalacağıma; toplumun huzur ve refahı, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde herkesin insan haklarından ve temel hürriyetlerden yararlanması ülküsünden ve Anayasaya sadakattan ayrılmayacağıma; büyük Türk milleti önünde namusum ve şerefim üzerine ant içerim".

3. Üyelikle bağdaşmayan işler

Madde 82 – Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Devlet ve diğer kamu tüzel kişilerinde ve bunlara bağlı kuruluşlarda; Devletin veya diğer kamu tüzel kişilerinin doğrudan doğruya ya da dolaylı olarak katıldığı teşebbüs ve ortaklıklarda; özel gelir kaynakları ve özel imkanları kanunla sağlanmış kamu yararına çalışan derneklerin ve Devletten yardım sağlayan ve vergi muafiyeti olan vakıfların, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sendikalar ve bunların üst kuruluşlarının ve katıldıkları teşebbüs veya ortaklıkların yönetim ve denetim kurullarında görev alamazlar, vekili olamazlar, herhangi bir taahhüt işini doğrudan veya dolaylı olarak kabul edemezler, temsilcilik ve hakemlik yapamazlar.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, yürütme organının teklif, inha, atama veya onamasına bağlı Resmî veya özel herhangi bir işle görevlendirilemezler. **(Mülga ikinci cümle: 21/1/2017-6771/16 md.)**

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği ile bağdaşmayan diğer görev ve işler **kanunla** düzenlenir.

4. Yasama dokunulmazlığı

Madde 83 – Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden, o oturumdaki Başkanlık

Divanının teklifi üzerine Meclisce başka bir karar alınmadıkça bunları Meclis dışında tekrarlamak ve açığa vurmaktan sorumlu tutulamazlar.

Seçimden önce veya sonra bir suç işlediği ileri sürülen bir milletvekili, Meclisin kararı olmadıkça tutulamaz, sorguya çekilemez, tutuklanamaz ve yargılanamaz. Ağır cezayı gerektiren suçüstü hali ve seçimden önce soruşturmasına başlanılmış olmak kaydıyla Anayasanın 14 üncü maddesindeki durumlar bu hükmün dışındadır. Ancak, bu halde yetkili makam durumu hemen ve doğrudan doğruya Türkiye Büyük Millet Meclisine bildirmek zorundadır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesi hakkında, seçiminden önce veya sonra verilmiş bir ceza hükmünün yerine getirilmesi, üyelik sıfatının sona ermesine bırakılır; üyelik süresince zamanaşımı işlemez.

Tekrar seçilen milletvekili hakkında soruşturma ve kovuşturma, Meclisin yeniden dokunulmazlığını kaldırmasına bağlıdır.

Türkiye Büyük Millet Meclisindeki siyasi parti gruplarınca, yasama dokunulmazlığı ile ilgili görüşme yapılamaz ve karar alınmaz.

5. Milletvekilliğinin düşmesi

Madde 84 – (Değişik: 23/7/1995-4121/9 md.)

İstifa eden milletvekilinin milletvekilliğinin düşmesi, istifanın geçerli olduğu Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanınca tespit edildikten sonra, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca kararlaştırılır.

Milletvekilliğinin kesin hüküm giyme veya kısıtlanma halinde düşmesi, bu husustaki kesin mahkeme kararının Genel Kurula bildirilmesiyle olur.

82 nci maddeye göre milletvekilliğiyle bağdaşmayan bir görev veya hizmeti sürdürmekte ısrar eden

milletvekilinin milletvekilliğinin düşmesine, yetkili komisyonun bu durumu tespit eden raporu üzerine Genel Kurul gizli oyla karar verir.

Meclis çalışmalarına özürsüz veya izinsiz olarak **bir ay** içerisinde toplam beş birleşim günü katılmayan milletvekilinin milletvekilliğinin düşmesine, durumun Meclis Başkanlık Divanınca tespit edilmesi üzerine, Genel Kurulca üye tamsayısının salt çoğunluğunun oyuyla karar verilebilir.

MİLLETVEKİLLİĞİN SONA ERMESİ	
Kendiliğinden	Meclis Kararı veya Yargı Kararı
T.C Vatandaşlığının kaybı	İstifa
Ölüm	Meclis çalışmalarına özürsüz veya izinsiz olarak bir ay içerisinde toplam beş birleşim günü katılmama.
Gaiplik	Kesin hüküm giyilmesi
Cumhurbaşkanı seçilmesi	

6. İptal istemi

Madde 85 – (Değişik: 23/7/1995-4121/10 md.)

Yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına veya milletvekilliğinin düşmesine 84 üncü maddenin birinci, üçüncü veya dördüncü fıkralarına göre karar verilmiş olması hallerinde, Meclis Genel Kurulu kararının alındığı tarihten başlayarak **yedi gün** içerisinde ilgili milletvekili veya bir diğer milletvekili, kararın, Anayasaya, kanuna veya İçtüzüğe aykırılığı iddiasıyla iptali için Anayasa Mahkemesine başvurabilir. Anayasa Mahkemesi, iptal istemini **onbeş gün** içerisinde kesin karara bağlar.

7. Ödenek ve yolluklar

Madde 86 – (Değişik birinci cümle: 21/11/2001-4720/1 md.) Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin ödenek, yolluk ve emeklilik işlemleri **kanunla** düzenlenir. Ödenegin aylık tutarı en yüksek Devlet memurunun almakta olduğu miktarı, yolluk da ödenek miktarının yarısını aşamaz. Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ile bunların emeklileri T.C. Emekli Sandığı ile ilgilendirilirler ve üyeliği sona erenlerin istekleri halinde ilgileri devam eder.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerine ödenecek ödenek ve yolluklar, kendilerine T.C. Emekli Sandığı tarafından bağlanan emekli aylığı ve benzeri ödemelerin kesilmesini gerektirmez.

Ödenek ve yollukların **en çok üç aylığı** önceden ödenebilir.

ÖRNEK SORU: 23

1982 Anayasasına göre Türkiye Büyük Millet Meclisi genel oyla seçilen kaç milletvekilinden oluşur?

- A)800
- B)650
- C)750
- D)450
- E) 600

ÇÖZÜM:E

Türkiye Büyük Millet Meclisi genel oyla seçilen altıyüz milletvekilinden oluşur. Doğru cevap E seçeneğidir.

ÖRNEK SORU: 24

1982 Anayasasına göre seçimlerin genel yönetimi ve denetimi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A)Yüksek Seçim Kurulu yedi asıl ve dörtyedek üyeden oluşur
- B)Üyelerin altısı Yargıtay, beşi Danıştay Genel Kurullarınca kendi üyeleri arasından üye tamsayılarının salt çoğunluğunun gizli oyu ile seçilir
- C)Üyeler, salt çoğunluk ve gizli oyla aralarından bir başkan ve bir başkanvekiliseçerler.
- D)Yüksek Seçim Kurulunun kararları aleyhine Yargıtay Başkanlığına itiraz edilebilir.
- E)Yüksek Seçim Kurulunun ve diğer seçim kurullarının görev ve yetkileri **kanunla** düzenlenir.

ÇÖZÜM: D

Yüksek Seçim Kurulunun kararları aleyhine başka bir mercie başvurulamaz. Doğru cevap D seçeneğidir.

II. Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri

A. Genel olarak

Madde 87 – (Değişik: 21/1/2017-6771/5 md.)

Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri, kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak; bütçe ve kesin hesap kanun tekliflerini görüşmek ve kabul etmek; para basılmasına ve savaş ilânına karar vermek; milletlerarası antlaşmaların onaylanmasını uygun bulmak, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının **beşte üç** çoğunluğunun kararı ile genel ve özel af ilânına karar vermek ve Anayasanın diğer maddelerinde öngörülen yetkileri kullanmak ve görevleri yerine getirmektir.

B.Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi

Madde 88 – Kanun teklif etmeye milletvekilleri yetkilidir.

Kanun tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esasları içtüzükle düzenlenir.

C.Kanunların Cumhurbaşkanınca yayımlanması

Madde 89 – Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul edilen kanunları **onbeş gün** içinde yayımlar.

Yayımlanmasını kısmen veya tamamen uygun bulmadığı kanunları, bir daha görüşülmek üzere, bu hususta gösterdiği gerekçe ile birlikte aynı süre içinde, Türkiye Büyük Millet Meclisine geri gönderir. (**Ek cümle: 3/10/2001-4709/29 md.**) Cumhurbaşkanınca kısmen uygun bulunmama durumunda, Türkiye Büyük Millet Meclisi sadece uygun bulunmayan maddeleri görüşebilir. Bütçe kanunları bu hükme tabi değildir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, geri gönderilen kanunu üye tamsayısının salt çoğunluğuyla aynen kabul ederse, kanun Cumhurbaşkanınca yayımlanır; Meclis, geri gönderilen kanunda yeni bir değişiklik yaparsa, Cumhurbaşkanı değiştirilen kanunu tekrar Meclise geri gönderebilir.

Anayasa değişikliklerine ilişkin hükümler saklıdır.

D. Milletlerarası antlaşmaları uygun bulma

Madde 90 – Türkiye Cumhuriyeti adına yabancı devletlerle ve milletlerarası kuruluşlarla yapılacak antlaşmaların onaylanması, Türkiye Büyük Millet Meclisinin onaylamayı bir kanunla uygun bulmasına bağlıdır.

Ekonomik, ticari veya teknik ilişkileri düzenleyen ve süresi bir yılı aşmayan antlaşmalar, Devlet Maliyesi bakımından bir yüklenme getirmemek, kişi hallerine ve Türklerin yabancı

memleketlerdeki mülkiyet haklarına dokunmamak şartıyla, yayımlanma ile yürürlüğe konabilir. Bu takdirde bu antlaşmalar, yayımlarından başlayarak **iki ay** içinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgisine sunulur.

Milletlerarası bir antlaşmaya dayanan uygulama antlaşmaları ile kanunun verdiği yetkiye dayanılarak yapılan ekonomik, ticari, teknik veya idari antlaşmaların Türkiye Büyük Millet Meclisince uygun bulunması zorunluluğu yoktur; ancak, bu fıkraya göre yapılan ekonomik, ticari veya özel kişilerin haklarını ilgilendiren antlaşmalar, yayımlanmadan yürürlüğe konulamaz.

Türk kanunlarına değişiklik getiren her türlü antlaşmaların yapılmasında birinci fıkra hükmü uygulanır.

Usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası antlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. (**Ek cümle: 7/5/2004-5170/7 md.**) Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası antlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası anlaşma hükümleri esas alınır.

E. Kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verme

Madde 91 – (**Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.**)

F. Savaş hali ilanı ve silahlı kuvvet kullanılmasına izin verme

Madde 92 – Milletlerarası hukukun meşru saydığı hallerde savaş hali ilanına ve Türkiye'nin taraf olduğu milletlerarası antlaşmaların veya milletlerarası nezaket kurallarının gerektirdiği haller dışında, Türk Silahlı Kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesine veya yabancı silahlı kuvvetlerin Türkiye'de bulunmasına izin

verme yetkisi Türkiye Büyük Millet Meclisindedir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi tatilde veya ara vermede iken ülkenin ani bir silahlı saldırıya uğraması ve bu sebeple silahlı kuvvet kullanılmasına derhal karar verilmesinin kaçınılmaz olması halinde Cumhurbaşkanı da, Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar verebilir.

ÖRNEK SORU:25

1982 anayasasına göre Cumhurbaşkanı, TürkiyeBüyük Millet Meclisince kabul edilen kanunları kaç gün içinde yayımlar?

- A)60
- B)45
- C)15
- D)30
- E) 10

ÇÖZÜM: C

Cumhurbaşkanı, TürkiyeBüyük MilletMeclisince kabul edilen kanunları onbeşgün içinde yayımlar. Doğru cevap C seçeneğidir.

ÖRNEK SORU: 26

Türk Silahlı Kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesine veya yabancı silahlı kuvvetlerin Türkiye'de bulunmasına izin verme yetkisi aşağıdakilerden hangisindedir?

- A)TürkiyeBüyük Millet Meclisi
- B)İçişleri Bakanı
- C)Genelkurmay Başkanı
- D)Milli Savunma Bakanı
- E)Cumhurbaşkanı

ÇÖZÜM: A

Türk Silahlı Kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesine veya yabancı silahlı kuvvetlerin Türkiye'de bulunmasına izin verme yetkisi TürkiyeBüyük Millet

Meclisindedir. Doğru cevap A seçeneğidir.

III. Türkiye Büyük Millet Meclisinin faaliyetleri ile ilgili hükümler

A. Toplanma ve tatil

Madde 93 – (Değişik birinci fıkra: 23/7/1995-4121/11 md.) Türkiye Büyük Millet Meclisi, her yıl Ekim ayının ilk günü kendiliğinden toplanır.

Meclis, bir yasama yılında **en çoküç ay** tatil yapabilir; ara verme veya tatil sırasında Cumhurbaşkanınca toplantıya çağrılır.

Meclis Başkanı da doğrudan doğruya veya üyelerin beşte birinin yazılı istemi üzerine, Meclisi toplantıya çağırır.

Ara verme veya tatil sırasında toplanan Türkiye Büyük Millet Meclisinde, öncelikle bu toplantıyı gerektiren konu görüşülmeden ara verme veya tatile devam edilemez.

B. Başkanlık Divanı

Madde 94 – Türkiye Büyük Millet Meclisinin Başkanlık Divanı, Meclis üyeleri arasından seçilen Meclis Başkanı, Başkanvekilleri, Katip üyeler ve İdare Amirlerinden oluşur.

Başkanlık Divanı, Meclisteki siyasi parti gruplarının üye sayısı oranında Divana katılmalarını sağlayacak şekilde kurulur. Siyasi parti grupları Başkanlık için aday gösteremezler.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanı için, bir yasama döneminde iki seçim yapılır. **(Değişik ikinci cümle: 7/5/2010-5982/10 md.)** İlk seçilenlerin görev süresi **iki yıldır**, ikinci devre için seçilenlerin görev süresi ise o yasama döneminin sonuna kadar devam eder.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan adayları, Meclis üyeleri içinden, Meclisin toplandığı günden itibaren **beş gün** içinde, Başkanlık Divanına bildirilir, Başkan seçimi gizli oyla yapılır. İlk iki

oylamada üye tamsayısının üçte iki ve üçüncü oylamada üye tamsayısının salt çoğunluğu aranır. Üçüncü oylamada salt çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamada en çok oy alan iki aday için dördüncü oylama yapılır; dördüncü oylamada en fazla oy alan üye, Başkan seçilmiş olur. Başkan seçimi, aday gösterme süresinin bitiminden itibaren, **beş gün** içinde tamamlanır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanvekillerinin Katip Üyelerinin ve İdare Amirlerinin adedi, seçim nisabı, oylama sayısı ve usulleri, **Meclis İçtüzüğünde** belirlenir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Başkanvekilleri, üyesi buldukları siyasi partinin veya parti grubunun Meclis içinde veya dışındaki faaliyetlerine; görevlerinin gereği olan haller dışında, Meclis tartışmalarına katılamazlar; Başkan ve oturumu yöneten Başkanvekili oy kullanamazlar.

C. İçtüzük siyasi parti grupları ve kolluk işleri

Madde 95 – Türkiye Büyük Millet Meclisi, çalışmalarını, kendi yaptığı içtüzük hükümlerine göre yürütür.

İçtüzük hükümleri, siyasi parti gruplarının, Meclisin bütün faaliyetlerine üye sayısı oranında katılmalarını sağlayacak yolda düzenlenir. Siyasi parti grupları, **en azyirmi üyeden** meydana gelir.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütün bina, tesis, eklenti ve arazisinde kolluk ve yönetim hizmetleri Meclis Başkanlığı eliyle düzenlenir ve yürütülür. Emniyet ve diğer kolluk hizmetleri için yeteri kadar kuvvet ilgili makamlarca Meclis Başkanlığına tahsis edilir.

D. Toplantı ve karar yeter sayısı

Madde 96 – (Değişik birinci fıkra: **31/5/2007-5678/3 md.**) Türkiye Büyük Millet Meclisi, yapacağı seçimler dahil bütün işlerinde üye tamsayısının **en azüçte**

biri ile toplanır. Türkiye Büyük Millet Meclisi, Anayasada başkaca bir hüküm yoksa toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar verir; ancak karar yeter sayısı hiçbir şekilde üye tamsayısının dörtte birinin bir fazlasından az olamaz.

(Mülga ikinci fıkra: 21/1/2017-6771/16 md.)

E. Görüşmelerin açıklığı ve yayımlanması

Madde 97 – Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulundaki görüşmeler açıktır ve tutanak dergisinde tam olarak yayımlanır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzük hükümlerine göre kapalı oturumlar yapabilir, bu oturumlardaki görüşmelerin yayımı Türkiye Büyük Millet Meclisi kararına bağlıdır.

Meclisteki açık görüşmelerin, o oturumdaki Başkanlık Divanının teklifi üzerine Meclisce başkaca bir karar alınmadıkça, her türlü vasıta ile yayımı serbesttir.

IV. Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi edinme ve denetim yolları

Madde 98 – (Değişik: **21/1/2017-6771/6 md.**)

* Yazılı Soru

* Meclis Araştırması

* Genel Görüşme

*Meclis Soruşturması

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Meclis araştırması, genel görüşme, Meclis soruşturması ve yazılı soru yollarıyla bilgi edinme ve denetleme yetkisini kullanır.

Meclis araştırması, belli bir konuda bilgi edinmek için yapılan incelemeden ibarettir.

Genel görüşme, toplumu ve Devlet faaliyetlerini ilgilendiren belli bir konunun Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda görüşülmesidir.

Meclis soruşturması,
Cumhurbaşkanı yardımcılarını ve bakanlar hakkında 106 ncı maddenin beşinci, altıncı ve yedinci fıkraları uyarınca yapılan soruşturmadan ibarettir.

Yazılı soru, yazılı olarak **en geçonbeş gün** içinde cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanını yardımcılarını ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibarettir.

Meclis araştırması, genel görüşme ve yazılı soru önergelerinin verilme şekli, içeriği ve kapsamı ile araştırma usulleri Meclis İctüzüğü ile düzenlenir.

B. Gensoru

Madde 99 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

C. Meclis soruşturması

Madde 100 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

ÖRNEK SORU: 27

1982 Anayasasına göre TBMM'nin toplanma ve tatil faaliyetleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Meclis Başkanı da doğrudan doğruya veya üyelerin beşte birinin yazılı istemi üzerine, Meclisi toplantıya çağırır
- B) TürkiyeBüyük Millet Meclisi, her yıl Ekim ayının beşinci günü kendiliğinden toplanır
- C) Meclis, bir yasama yılında en çok üç ay tatil, yapabilir;
- D) Ara verme veya tatil sırasında toplanan TürkiyeBüyük Millet Meclisinde, öncelikle bu toplantıyı gerektiren konu görüşülmeden ara verme veya tatile devam edilemez
- E) Ara verme veya tatil sırasında Cumhurbaşkanınca toplantıya çağırılır.

ÇÖZÜM: B

TürkiyeBüyük Millet Meclisi, her yıl Ekim ayının ilk günü kendiliğinden toplanır. Doğru cevap B seçeneğidir.

ÖRNEK SORU: 28

1982 Anayasasına göre yazılı soru, en geç kaç gün içinde cevaplanmak zorundadır?

- A)10
- B)20
- C)30
- D)15
- E) 25

ÇÖZÜM: D

Yazılı soru, yazılı olarak **en geçonbeşgün** içinde cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanını yardımcılarını ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibarettir. Doğru cevap D seçeneğidir.

ÖRNEK SORU: 29

Aşağıdakilerden hangisi TBMM'nin görev ve yetkilerinden biri değildir?

- A) Kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak;
- B) Bütçe ve kesin hesap kanun tekliflerini görüşmek ve kabul etmek
- C) Para basılmasına ve savaş ilânına karar vermek
- D) Hakimler ve Savcılar Kuruluna üye seçmek.
- E) Bakanları atamak.

ÇÖZÜM: E

Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri, kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak; bütçe ve kesin hesap kanun tekliflerini görüşmek ve kabul etmek; para basılmasına ve savaş ilânına karar vermek; milletlerarası anlaşmaların onaylanmasını uygun bulmak, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının beşte üç çoğunluğunun kararı ile genel ve özel af ilânına karar vermek ve Anayasanın diğer maddelerinde öngörülen yetkileri kullanmak ve görevleri yerine getirmektir. Doğru cevap E seçeneğidir.

İKİNCİ BÖLÜM

YÜRÜTME**İKİNCİ BÖLÜM****Yürütme**

- I. Cumhurbaşkanı
 - A. Adaylık ve seçimi
 - B. Seçimi (Mülga)
 - C. Andıçmesi
 - D. Görev ve yetkileri
 - E. Cumhurbaşkanı'nın cezai sorumluluğu
 - F. Cumhurbaşkanı yardımcıları, Cumhurbaşkanı'na vekâlet ve bakanlar
 - G. Cumhurbaşkanı Genel Sekreterliği (Mülga)
 - H. Devlet Denetleme Kurulu
- II. Bakanlar Kurulu
 - A. Kuruluş (Mülga)
 - B. Göreve başlama ve güvenoyu (Mülga)
 - C. Görev sırasında güvenoyu
 - D. Görev ve siyasî sorumluluk (Mülga)
 - E. Bakanlıkların kurulması ve bakanlar (Mülga)
 - F. Seçimlerde geçici Bakanlar Kurulu (Mülga)
 - G. Tüzükler (Mülga)
 - H. Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanı seçimlerinin yenilenmesi
 - İ. Millî Savunma

- 1. Başkomutanlık ve Genelkurmay Başkanlığı
- 2. Millî Güvenlik Kurulu
- III. Olağanüstü hal yönetimi
 - 2. Şiddet olaylarının yaygınlaşması ve kamu düzeninin ciddî şekilde bozulması sebepleriyle olağanüstü hal ilânı (Mülga)
- 3. Olağanüstü hallerle ilgili düzenleme (Mülga)
 - B. Sıkıyönetim, seferberlik ve savaş hali (Mülga)
- IV. İdare
 - A. İdarenin esasları
 - 1. İdarenin bütünlüğü ve kamu tüzelkişiliği
 - 2. Yönetmelikler
 - B. Yargı yolu
 - C. İdarenin kuruluşu
 - 1. Merkezî idare
 - 2. Mahallî idareler
 - D. Kamu hizmeti görevlileriyle ilgili hükümler
 - 1. Genel ilkeler
 - 2. Görev ve sorumlulukları, disiplin kovuşturulmasında güvence
 - E. Yükseköğretim kurumları ve üst kuruluşları
 - 1. Yükseköğretim kurumları
 - 2. Yükseköğretim üst kuruluşları

3. Yükseköğretim kurumlarından özel hükümlere tabi olanlar

F. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, radyo ve televizyon kuruluşları ve kamuyla ilişkili haber ajansları G. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu

H. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları

İ. Diyanet İşleri Başkanlığı

J. Kanunsuz emir

Cumhurbaşkanının görev ve yetkileri ile nitelikleri seçimi ve diğer hususlar Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 8, 101,103,104,105 ve 106. Maddelerinde belirtilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

Yürütme

1. Cumhurbaşkanı

A. Adaylık ve seçimi

Madde 101 – (Değişik: 21/1/2017-6771/7 md.)

Cumhurbaşkanı, kırk yaşını doldurmuş, yükseköğrenim yapmış, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip Türk vatandaşları arasından, doğrudan halk tarafından seçilir.

Cumhurbaşkanının görev süresi **beş yıldır**. Bir kimse **en fazla iki defa** Cumhurbaşkanı seçilebilir.

Cumhurbaşkanlığına, siyasi parti grupları, en son yapılan genel seçimlerde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte **en az** yüzde beşini almış olan siyasi partiler ile **en azyüzbün** seçmen aday gösterebilir.

Cumhurbaşkanı seçilen milletvekilinin Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği sona erer.

Genel oyla yapılacak seçimde, geçerli oyların salt çoğunluğunu alan aday, Cumhurbaşkanı seçilir. İlk oylamada bu çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamayı izleyen ikinci pazar günü ikinci oylama yapılır. Bu oylamaya, ilk oylamada **en çok** oy almış iki aday katılır ve geçerli oyların çoğunluğunu alan aday, Cumhurbaşkanı seçilir.

İkinci oylamaya katılmaya hak kazanan adaylardan birinin herhangi bir nedenle seçime katılmaması halinde; ikinci oylama, boşalan adaylığın birinci oylamadaki sıraya göre ikame edilmesi suretiyle yapılır. İkinci oylamaya tek adayın kalması halinde, bu oylama referandum şeklinde yapılır. Aday, geçerli oyların salt çoğunluğunu aldığı takdirde Cumhurbaşkanı seçilir. Oylamada, adayın geçerli oyların çoğunluğunu alamaması halinde, sadece Cumhurbaşkanı seçimi yenilenir.

Seçimlerin tamamlanamaması halinde, yenisi göreve başlayıncaya kadar mevcut Cumhurbaşkanının görevi devam eder.

Cumhurbaşkanlığı seçimlerine ilişkin diğer usul ve esaslar **kanunla** düzenlenir.

B. Seçimi

Madde 102 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

C. Andiçmesi

Madde 103 – Cumhurbaşkanı, görevine başlarken Türkiye Büyük Millet Meclisi önünde aşağıdaki şekilde andiçer:

"Cumhurbaşkanı sıfatıyla, Devletin varlığı ve bağımsızlığını, vatanın ve milletin bölünmez bütünlüğünü, milletin kayıtsız ve şartsız egemenliğini koruyacağıma, Anayasaya, hukukun üstünlüğüne, demokrasiye, Atatürk ilke ve inkılaplarına ve laik Cumhuriyet ilkesine bağlı kalacağıma, milletin huzur ve refahı, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde

herkesin insan haklarından ve temel hürriyetlerinden yararlanması ülküsünden ayrılmayacağıma, Türkiye Cumhuriyetinin şan ve şerefini korumak, yüceltmek ve üzerime aldığım görevi tarafsızlıkla yerine getirmek için bütün gücümle çalışacağıma Büyük Türk Milleti ve tarih huzurunda, namusum ve şerefim üzerine andiçerim."

ÖRNEK SORU:30

A kişisi Cumhurbaşkanlığı için aday olmak istemektedir. 1982 Anayasasına göre en az kaç bin seçmen A kişisini Cumhurbaşkanlığına aday gösterebilir?

- A)Ellibin
- B)Yüzbin
- C)Yüzellibin
- D)ikiyüzbin
- E)Üçyüzbin

ÇÖZÜM:B

Cumhurbaşkanlığına, siyasi parti grupları, en son yapılan genel seçimlerde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az yüzde beşini almış olan siyasi partiler ile en az yüzbin seçmen aday gösterebilir.Doğru cevap B seçeneğidir.

D. Görev ve yetkileri

Madde 104 – (Değişik: 21/1/2017-6771/8 md.)

Cumhurbaşkanı Devletin başıdır. Yürütme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir.

Cumhurbaşkanı, Devlet başkanı sıfatıyla Türkiye Cumhuriyetini ve Türk Milletinin birliğini temsil eder; Anayasanın uygulanmasını, Devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını temin eder.

Gerekli gördüğü takdirde, yasama yılının ilk günü Türkiye Büyük Millet Meclisinde açılış konuşmasını yapar.

Ülkenin iç ve dış siyaseti hakkında Meclise mesaj verir. Kanunları yayımlar.

Kanunları tekrar görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine geri gönderir.

Kanunların, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün tümünün veya belirli hükümlerinin Anayasaya şekil veya esas bakımından aykırı oldukları gerekçesiyle Anayasa Mahkemesinde iptal davası açar.

Cumhurbaşkanı yardımcılarını ve bakanları atar ve görevlerine son verir.

Üst kademe kamu yöneticilerini atar, görevlerine son verir ve bunların atanmalarına ilişkin usul ve esasları Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenler.

Yabancı devletlere Türkiye Cumhuriyetinin temsilcilerini gönderir, Türkiye Cumhuriyetine gönderilecek yabancı devlet temsilcilerini kabul eder. Milletlerarası andlaşmaları onaylar ve yayımlar.

Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunları gerekli gördüğü takdirde halkoyuna sunar.

Milli güvenlik politikalarını belirler ve gerekli tedbirleri alır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi adına Türk Silahlı Kuvvetlerinin Başkomutanlığını temsil eder.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar verir.

Sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebiyle kişilerin cezalarını hafifletir veya kaldırır.

Cumhurbaşkanı, yürütme yetkisine ilişkin konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabilir. Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle dördüncü bölümde yer alan siyasi haklar ve ödevler Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenemez. Anayasada münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz. Kanunda açıkça düzenlenen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz.

Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile kanunlarda farklı hükümler bulunması halinde, kanun hükümleri uygulanır. Türkiye Büyük Millet Meclisinin aynı konuda kanun çıkarması durumunda, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükümsüz hale gelir.

Cumhurbaşkanı, kanunların uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla, yönetmelikler çıkarabilir.

Kararnameler ve yönetmelikler, yayımdan sonraki bir tarih belirlenmemişse, Resmî Gazetede yayımlandıkları gün yürürlüğe girer.

Cumhurbaşkanı, ayrıca Anayasada ve kanunlarda verilen seçme ve atama görevleri ile diğer görevleri yerine getirir ve yetkileri kullanır.

ÖRNEK SORU:31

Cumhurbaşkanı yardımcılarını, bakanlar ve üst kademe kamu yöneticilerinin atanmalarına ilişkin usul ve esaslar aşağıdakilerden hangisi ile düzenlenir?

- A)Cumhurbaşkanı genelgesiyle
- B)Cumhurbaşkanı kararıyla
- C)Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle
- D)Kanun ile
- E)Cumhurbaşkanlığı yönetmeliğiyle

ÇÖZÜM: C

Cumhurbaşkanı yardımcılarını ile bakanları atar ve görevlerine son verir.

Üst kademe kamu yöneticilerini atar, görevlerine son verir ve bunların atanmalarına ilişkin usul ve esasları Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenler.doğru cevap C seçeneğidir.

ÖRNEK SORU:32

Aşağıdakilerden hangisinin atanmasında Cumhurbaşkanı görev almaz?

- A)Danıştay üyeleri
- B)Yargıtay üyeleri
- C)Anayasa mahkemesi üyeleri
- D)Üst kademe yöneticiler
- E) Bakanlar

ÇÖZÜM:B

Yargıtay üyelerinin tamamı Hakimler ve Savcılar Kurulunca seçilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

E. Cumhurbaşkanının cezai sorumluluğu Madde 105 – (Değişik: 21/1/2017-6771/9 md.)

Cumhurbaşkanı hakkında, bir suç işlediği iddiasıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının salt çoğunluğunun vereceği önergeyle soruşturma açılması istenebilir. Meclis, önergeyi **en geç bir ay** içinde görüşür ve üye tamsayısının beşte üçünün gizli oyuyla soruşturma açılmasına karar verebilir.

Soruşturma açılmasına karar verilmesi halinde, Meclisteki siyasi partilerin, güçleri oranında komisyona verebilecekleri üye sayısının üç katı olarak gösterecekleri adaylar arasından her siyasi parti için ayrı ayrı ad çekme suretiyle kurulacak onbeş kişilik bir komisyon tarafından soruşturma yapılır. Komisyon, soruşturma sonucunu belirten raporunu iki ay içinde Meclis Başkanlığına sunar. Soruşturmanın bu sürede bitirilememesi halinde, komisyona bir aylık yeni ve kesin bir süre verilir.

Rapor Başkanlığa verildiği tarihten itibaren **on gün** içinde dağıtılır, dağıtımından itibaren **on gün** içinde Genel Kurulda görüşülür. Türkiye Büyük Millet Meclisi, üye tamsayısının **üçte ikisinin** gizli oyuyla Yüce Divana sevk kararı alabilir. Yüce Divan yargılaması **üç ay** içinde tamamlanır, bu sürede tamamlanamazsa bir defaya mahsus olmak üzere üç aylık ek

süre verilir, yargılama bu sürede kesin olarak tamamlanır.

Hakkında soruşturma açılmasına karar verilen Cumhurbaşkanı, seçim kararı alamaz.

Yüce Divanda seçilmeye engel bir suçtan mahkûm edilen Cumhurbaşkanının görevi sona erer.

Cumhurbaşkanının görevde bulunduğu sürede işlediği iddia edilen suçlar için görevi bittikten sonra da bu madde hükmü uygulanır.

F.Cumhurbaşkanı yardımcıları, Cumhurbaşkanına vekâlet ve bakanlar
Madde 106 – (Değişik: 21/1/2017-6771/10 md.)

Cumhurbaşkanı, seçildikten sonra bir veya daha fazla Cumhurbaşkanı yardımcısı atayabilir.

Cumhurbaşkanlığı makamının herhangi bir nedenle boşalması halinde, **kırkbeş gün** içinde Cumhurbaşkanı seçimi yapılır. Yenisi seçilene kadar Cumhurbaşkanı yardımcısı Cumhurbaşkanlığına vekâlet eder ve Cumhurbaşkanına ait yetkileri kullanır. Genel seçime bir yıl veya daha az kalmışsa Türkiye Büyük Millet Meclisi seçimi de Cumhurbaşkanı seçimi ile birlikte yenilenir. Genel seçime bir yıldan fazla kalmışsa seçilen Cumhurbaşkanı Türkiye Büyük Millet Meclisi seçim tarihine kadar görevine devam eder. Kalan süreyi tamamlayan Cumhurbaşkanı açısından bu süre dönemden sayılmaz. Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimlerinin yapılacağı tarihte her iki seçim birlikte yapılır.

Cumhurbaşkanının hastalık ve yurt dışına çıkma gibi sebeplerle geçici olarak görevinden ayrılması hallerinde, Cumhurbaşkanı yardımcısı Cumhurbaşkanına vekâlet eder ve Cumhurbaşkanına ait yetkileri kullanır.

Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip olanlar arasından Cumhurbaşkanı

tarafından atanır ve görevden alınır. Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar, 81 inci maddede yazılı şekilde Türkiye Büyük Millet Meclisi önünde andıçerler. Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Cumhurbaşkanı yardımcısı veya bakan olarak atanırlarsa üyelikleri sona erer.

Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar, Cumhurbaşkanına karşı sorumludur. Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar hakkında görevleriyle ilgili suç işledikleri iddiasıyla, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının salt çoğunluğunun vereceği önergeyle soruşturma açılması istenebilir. Meclis, önergeyi **en geç bir ay** içinde görüşür ve üye tamsayısının beşte üçünün gizli oyuyla soruşturma açılmasına karar verebilir.

Soruşturma açılmasına karar verilmesi halinde, Meclisteki siyasi partilerin, güçleri oranında komisyona verebilecekleri üye sayısının üç katı olarak gösterecekleri adaylar arasından, her siyasi parti için ayrı ayrı ad çekme suretiyle kurulacak onbeş kişilik bir komisyon tarafından soruşturma yapılır. Komisyon, soruşturma sonucunu belirten raporunu **iki ay** içinde Meclis Başkanlığına sunar. Soruşturmanın bu sürede bitirilememesi halinde, komisyona bir aylık yeni ve kesin bir süre verilir.

Rapor Başkanlığa verildiği tarihten itibaren on gün içinde dağıtılır ve dağıtımından itibaren on gün içinde Genel Kurulda görüşülür. Türkiye Büyük Millet Meclisi, üye tamsayısının üçte ikisinin gizli oyuyla Yüce Divana sevk kararı alabilir. Yüce Divan yargılaması **üç ay** içinde tamamlanır, bu sürede tamamlanamazsa bir defaya mahsus olmak üzere üç aylık ek süre verilir, yargılama bu sürede kesin olarak tamamlanır.

Bu kişilerin görevde buldukları sürede, görevleriyle ilgili işledikleri iddia edilen suçlar bakımından, görevleri bittikten sonra da beşinci, altıncı ve yedinci fıkra hükümleri uygulanır.

Yüce Divanda seçilmeye engel bir suçtan mahkûm edilen Cumhurbaşkanı yardımcısı veya bakanın görevi sona erer.

Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar, görevleriyle ilgili olmayan suçlarda yasama dokunulmazlığına ilişkin hükümlerden yararlanır.

Bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri ve yetkileri, teşkilat yapısı ile merkez ve taşra teşkilatlarının kurulması Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir.

ÖRNEK SORU: 33

- I- Yurt dışına çıkma
- II- Hastalık
- III-Ölüm

1982 Anayasasına göre yukarıdakilerden hangisi veya hangilerinin varlığı halinde Cumhurbaşkanı vekalet edilebilir?

- A)Yalnız I
- B)Yalnız II
- C)Yalnız III
- D)I-II
- E) I-II-III

ÇÖZÜM: E

Öncülde verilenlerin hepsinin varlığı halinde Cumhurbaşkanlığına vekalet edilebilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

ÖRNEK SORU: 34

Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanların görevleri ile ilgili aşağıdaki mahkemelerden hangisinde yargılanırlar?

- A)Anayasa Mahkemesi
- B) Uyuşmazlık Mahkemesi
- C) Yargıtay
- D) Danıştay
- E)Sayıştay

ÇÖZÜM: A

Anayasa Mahkemesi. Doğru cevap A seçeneğidir.

ÖRNEK SORU: 35

Bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri ve yetkileri, teşkilat yapısı ile merkez ve taşra teşkilatlarının kurulması aşağıdakilerden hangisiyle düzenlenir?

- A)Kanunla
- B)Yönetmelikle
- C)Cumhurbaşkanı kararıyla
- D)Cumhurbaşkanı kararnamesiyle
- E)Cumhurbaşkanlığı yönetmeliği

ÇÖZÜM: D

Bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri ve yetkileri, teşkilat yapısı ile merkez ve taşra teşkilatlarının kurulması Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir. Doğru cevap D seçeneğidir.

ÖRNEK SORU: 36

1982 Anayasasına göre silahlı Kuvvetlerin komutanı olarak savaşta başkomutanlık görevlerini Cumhurbaşkanlığı adına aşağıdakilerden hangisi yerine getirir?

- A)Cumhurbaşkanı Yardımcısı
- B)Milli Savunma Bakanı
- C)İçişleri Bakanı
- D)Genelkurmay Başkanı
- E)TBMM

ÇÖZÜM: D

silahlı Kuvvetlerin komutanı olarak savaşta başkomutanlık görevlerini Cumhurbaşkanlığı adına Genelkurmay Bakanı yerine getirir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Cumhurbaşkanı Genel Sekreterliği

Madde 107 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

H. Devlet Denetleme Kurulu

Madde 108 – İdarenin hukuka uygunluğunun, düzenli ve verimli şekilde yürütülmesinin ve geliştirilmesinin sağlanması amacıyla, Cumhurbaşkanlığına bağlı olarak kurulan Devlet Denetleme Kurulu, Cumhurbaşkanının isteği üzerine, tüm kamu kurum ve kuruluşlarında ve sermayesinin yarısından fazlasına bu kurum ve kuruluşların katıldığı her türlü kuruluştaki, kamu kurumu niteliğinde olan meslek kuruluşlarında, her düzeydeki işçi ve işveren meslek kuruluşlarında, kamuya yararlı derneklerle vakıflarda, her türlü idari soruşturma, inceleme, araştırma ve denetlemeleri yapar.

Yargı organları, Devlet Denetleme Kurulunun görev alanı dışındadır.

Devlet Denetleme Kurulunun Başkan ve üyeleri, Cumhurbaşkanınca atanır.

Devlet Denetleme Kurulunun işleyişi, üyelerinin görev süresi ve diğer özlük işleri, **Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle** düzenlenir.

ÖRNEK SORU:37

1982 Anayasasına göre Cumhurbaşkanı adaylık ve seçim süreci ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Cumhurbaşkanı olabilmek için 40 yaşını doldurmuş olmak gerekir.
- B) Cumhurbaşkanı halk tarafından seçilir.
- C) Bir kimse en fazla üç defa Cumhurbaşkanı Seçilebilir
- D) Cumhurbaşkanının görev süresi beş yıldır.
- E) Cumhurbaşkanlığına, siyasi parti grupları, en son yapılan genel seçimlerde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az yüzde beşini almış olan siyasi partiler ile en az yüzbin seçmenaday gösterebilir.

ÇÖZÜM: C

Bir kimse en fazla iki defa Cumhurbaşkanı seçilebilir. Doğru cevap c seçeneğidir.

ÖRNEK SORU:38

Memur Murtaza : Cumhurbaşkanının isteği üzerine, tüm kamu kurum ve kuruluşlarında ve sermayesinin yarısından fazlasına bu kurum ve kuruluşların katıldığı her türlü kuruluştaki, kamu kurumu niteliğinde olan meslek kuruluşlarında, her düzeydeki işçi ve işveren meslek kuruluşlarında, kamuya yararlı derneklerle vakıflarda, her türlü idari soruşturma, inceleme, araştırma ve denetlemeleri yapan bir kurumdan bahsetmiştir.

1982 Anayasasına göre Murtaza'nın 'nın bahsetmiş olduğu kurum veya kuruluş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilgi Teknolojileri Kurumu
- B) Devlet Denetleme Kurumu
- C) Sermaye Piyasası Kurumu
- D) Bankacılık Denetleme Düzenleme Kurumu
- E) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu

ÇÖZÜM: B

Devlet Denetleme Kurumu . Doğru cevap B seçeneğidir.

II. Bakanlar Kurulu

A. Kuruluş

Madde 109 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

B. Göreve başlama ve güvenoyu

Madde 110 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

C. Görev sırasında güvenoyu

Madde 111 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

D. Görev ve siyasi sorumluluk

Madde 112 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

E. Bakanlıkların kurulması ve bakanlar

Madde 113 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

F. Seçimlerde geçici Bakanlar Kurulu

Madde 114 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

G. Tüzükler

Madde 115 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

H. Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin yenilenmesi

Madde 116 – (Değişik: 21/1/2017-6771/11 md.)

Türkiye Büyük Millet Meclisi, üye tamsayısının beşte üç çoğunluğuyla seçimlerin yenilenmesine karar verebilir. Bu halde Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimi ile Cumhurbaşkanlığı seçimi birlikte yapılır.

Cumhurbaşkanının seçimlerin yenilenmesine karar vermesi halinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimi ile Cumhurbaşkanlığı seçimi birlikte yapılır.

Cumhurbaşkanının ikinci döneminde Meclis tarafından seçimlerin yenilenmesine karar verilmesi halinde, Cumhurbaşkanı bir defa daha aday olabilir.

Seçimlerinin birlikte yenilenmesine karar verilen Meclisin ve Cumhurbaşkanının yetki ve görevleri, yeni Meclisin ve Cumhurbaşkanının göreve başlamasına kadar devam eder.

Bu şekilde seçilen Meclis ve Cumhurbaşkanının görev süreleri de beş yıldır.

İ. Milli Savunma

1. Başkomutanlık ve Genelkurmay Başkanlığı

Madde 117 – Başkomutanlık, Türkiye Büyük Millet Meclisinin manevi varlığından ayrılamaz ve Cumhurbaşkanı tarafından temsil olunur.

Milli güvenliğin sağlanmasından ve Silahlı Kuvvetlerin yurt savunmasına hazırlanmasından, Türkiye Büyük Millet

Meclisine karşı, Cumhurbaşkanı sorumludur.

Cumhurbaşkanınca atanan Genelkurmay Başkanı; Silahlı Kuvvetlerin komutanı olup, savaşta Başkomutanlık görevlerini Cumhurbaşkanlığı namına yerine getirir.

(Mülga dördüncü fıkra: 21/1/2017-6771/16 md.)

(Mülga beşinci fıkra: 21/1/2017-6771/16 md.)

2. Milli Güvenlik Kurulu

Madde 118 – (Değişik birinci fıkra: 3/10/2001-4709/32 md.) Millî Güvenlik Kurulu; Cumhurbaşkanının başkanlığında, Cumhurbaşkanı yardımcıları, Adalet, Millî Savunma, İçişleri, Dışişleri Bakanları, Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava kuvvetleri komutanlarından kurulur.

Gündemin özelliğine göre Kurul toplantılarına ilgili bakan ve kişiler çağrılıp görüşleri alınabilir.

(Değişik birinci cümle: 3/10/2001-4709/32 md.) Millî Güvenlik Kurulu; Devletin millî güvenlik siyasetinin tayini, tespiti ve uygulanması ile ilgili alınan tavsiye kararları ve gerekli koordinasyonun sağlanması konusundaki görüşlerini Cumhurbaşkanına bildirir. Kurulun, Devletin varlığı ve bağımsızlığı, ülkenin bütünlüğü ve bölünmezliği, toplumun huzur ve güvenliğinin korunması hususunda alınmasını zorunlu gördüğü tedbirlere ait kararlar Cumhurbaşkanınca değerlendirilir.

Milli Güvenlik Kurulunun gündemi; Cumhurbaşkanı yardımcıları ve Genelkurmay Başkanının önerileri dikkate alınarak Cumhurbaşkanınca düzenlenir.

Cumhurbaşkanı katılmadığı zamanlar Milli Güvenlik Kurulu Cumhurbaşkanı yardımcısının başkanlığında toplanır.

Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin teşkilatı ve görevleri

Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir.

III. Olağanüstü hal yönetimi

Madde 119 – (Değişik: 21/1/2017-6771/12 md.)

Cumhurbaşkanı; savaş, savaşı gerektirecek bir durumun başgöstermesi, seferberlik, ayaklanma, vatan veya Cumhuriyete karşı kuvvetli ve eylemli bir kalkışma, ülkenin ve milletin bölünmezliğini içten veya dıştan tehlikeye düşüren şiddet hareketlerinin yaygınlaşması, anayasal düzeni veya temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet hareketlerinin ortaya çıkması, şiddet olayları nedeniyle kamu düzeninin ciddî şekilde bozulması, tabîî afet veya tehlikeli salgın hastalık ya da ağır ekonomik bunalımın ortaya çıkması hallerinde yurdun tamamında veya bir bölgesinde, süresi **altı ayı** geçmemek üzere olağanüstü hal ilan edebilir.

Olağanüstü hal ilanı kararı, verildiği gün Resmî Gazetede yayımlanır ve aynı gün Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayına sunulur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi tatilde ise derhal toplantıya çağırılır; Meclis gerekli gördüğü takdirde olağanüstü halin süresini kısaltabilir, uzatabilir veya olağanüstü hali kaldırabilir.

Cumhurbaşkanının talebiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi her defasında **dört ayı** geçmemek üzere süreyi uzatabilir. Savaş hallerinde bu dört aylık süre aranmaz.

Olağanüstü hallerde vatandaşlar için getirilecek para, mal ve çalışma yükümlülükleri ile 15 inci maddedeki ilkeler doğrultusunda temel hak ve hürriyetlerin nasıl sınırlandıracağı veya geçici olarak durdurulacağı, hangi hükümlerin uygulanacağı ve işlemlerin nasıl yürütüleceği kanunla düzenlenir.

Olağanüstü hallerde Cumhurbaşkanı, olağanüstü halin gerekli kıldığı konularda, 104 üncü maddenin onyedinci fıkrasının ikinci cümlesinde belirtilen sınırlamalara tabi olmaksızın Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabilir. Kanun hükmündeki bu kararnameler Resmî Gazetede yayımlanır, aynı gün Meclis onayına sunulur.

Savaş ve mücbir sebeplerle Türkiye Büyük Millet Meclisinin toplanamaması hâli hariç olmak üzere; olağanüstü hal sırasında çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri **üç ay** içinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülür ve karara bağlanır. Aksi halde olağanüstü hallerde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnamesi kendiliğinden yürürlükten kalkar.

2. Şiddet olaylarının yaygınlaşması ve kamu düzeninin ciddi şekilde bozulması sebepleriyle olağanüstü hal ilanı

Madde 120 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

3. Olağanüstü hallerle ilgili düzenleme

Madde 121 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

B. Sıkıyönetim, seferberlik ve savaş hali

Madde 122 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

ÖRNEK SORU: 39

1982 Anayasasına göre aşağıdakilerden hangisi Milli Güvenlik Kurulu üyesideğildir?

- A) Cumhurbaşkanı
- B) Cumhurbaşkanı yardımcısı
- C) Adalet Bakanı
- D) İçişleri Bakanı
- E) Jandarma Genel Komutanı

ÇÖZÜM: E

Cumhurbaşkanının başkanlığında, Cumhurbaşkanı yardımcıları, Adalet, Millî Savunma, İçişleri, Dışişleri Bakanları, Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava kuvvetleri komutanlarından kurulur. Doğru cevap E seçeneğidir.

IV. İdare

A. İdarenin esasları

1. İdarenin bütünlüğü ve kamu tüzelkişiliği

Madde 123 – İdare, kuruluş ve görevleriyle bir bütündür ve **kanunla** düzenlenir.

İdarenin kuruluş ve görevleri, merkezden yönetim ve yerinden yönetim esaslarına dayanır.

Kamu tüzelkişiliği, kanunla veya **Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle** kurulur.

2. Yönetmelikler

Madde 124 – Cumhurbaşkanı, bakanlıklar ve kamu tüzelkişileri, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla, yönetmelikler çıkarabilirler.

Hangi yönetmeliklerin Resmî Gazetede yayımlanacağı **kanunda** belirtilir.

B. Yargı yolu

Madde 125 – İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır. (**Ek hüküm: 13/8/1999-4446/2 md.**) Kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinde bunlardan doğan uyuşmazlıkların milli veya milletlerarası tahkim yoluyla çözülmesi öngörülebilir. Milletlerarası tahkime ancak yabancılik unsuru taşıyan uyuşmazlıklar için gidilebilir.

(...) (**Ek cümle: 7/5/2010-5982/11 md.**) Yüksek Askerî Şûranın terfi işlemleri ile kadrosuzluk nedeniyle emekliye ayırma hariç her türlü ilişik kesme kararlarına karşı yargı yolu açıktır.

İdari işlemlere karşı açılacak davalarda süre, **yazılı bildirim tarihinden** başlar.

(**Değişik birinci cümle: 7/5/2010-5982/11 md.**) Yargı yetkisi, idarî eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlı olup, hiçbir surette yerindelik denetimi şeklinde kullanılamaz. Yürütme görevinin kanunlarda gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı verilemez.

İdari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkansız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda gerekçe gösterilerek yürütmenin durdurulmasına karar verilebilir.

Kanun, olağanüstü hallerde, seferberlik ve savaş halinde ayrıca millî güvenlik, kamu düzeni, genel sağlık nedenleri ile yürütmenin durdurulması kararı verilmesini sınırlayabilir.

İdare, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlüdür.

ÖRNEK SORU: 40

1982 Anayasasına göre idari işlemlere karşı açılacak davalarda süre, ne zaman başlar?

- A) Yazılı bildirim tarihinde
- B) Tebliğ tarihinden itibaren 1 hafta
- C) Tebliğ tarihinden itibaren 2 hafta
- D) Tebliğ tarihinden itibaren 1 ay
- E) Tebliğ tarihinden itibaren 60 gün

ÇÖZÜM: A

İdari işlemlere karşı açılacak davalarda süre, **yazılı bildirim tarihinden** başlar. Doğru cevap A seçeneğidir.

C. İdarenin kuruluşu

1. Merkezi idare

Madde 126 – Türkiye, merkezi idare kuruluşu bakımından, coğrafya durumuna, ekonomik şartlara ve kamu hizmetlerinin gereklerine göre, illere; iller de diğer kademeli bölümlere ayrılır.

İllerin idaresi **yetki genişliği** esasına dayanır.

Kamu hizmetlerinin görülmesinde verim ve uyum sağlamak amacıyla, birden çok ili içine alan merkezi idare teşkilatı kurulabilir. Bu teşkilatın görev ve yetkileri kanunla düzenlenir.

2. Mahalli idareler

Madde 127 – Mahalli idareler; il, belediye veya köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları, gene kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzelkişileridir.

Mahalli idarelerin kuruluş ve görevleri ile yetkileri, yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenlenir.

(Değişik fıkra: 23/7/1995-4121/12 md.) Mahalli idarelerin seçimleri, 67 nci maddedeki esaslara göre **beş yılda** bir yapılır. **(Mülga ikinci cümle: 21/1/2017-6771/16 md.)** Kanun, büyük yerleşim merkezleri için özel yönetim biçimleri getirebilir.

Mahalli idarelerin seçilmiş organlarının, organlık sıfatını kazanmalarına ilişkin itirazların çözümü ve kaybetmeleri, konusundaki denetim yargı yolu ile olur. Ancak, görevleri ile ilgili bir suç sebebi ile hakkında soruşturma veya kovuşturma açılan mahalli idare organları veya bu organların üyelerini, **İçişleri**

Bakanı, geçici bir tedbir olarak, kesin hükme kadar uzaklaştırabilir.

Merkezi idare, mahalli idareler üzerinde, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla, kanunda belirtilen esas ve usuller dairesinde idari vesayet yetkisine sahiptir.

Mahalli idarelerin belirli kamu hizmetlerinin görülmesi amacı ile, kendi aralarında Cumhurbaşkanının izni ile birlik kurmaları, görevleri, yetkileri, maliye ve kolluk işleri ve merkezi idare ile karşılıklı bağ ve ilgileri kanunla düzenlenir. Bu idarelere, görevleri ile orantılı gelir kaynakları sağlanır.

D.Kamu hizmeti görevlileriyle ilgili hükümler

1. Genel ilkeler

Madde 128 – Devletin, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görülür.

Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir. **(Ek cümle: 7/5/2010-5982/12 md.)** Ancak, malî ve sosyal haklara ilişkin toplu sözleşme hükümleri saklıdır.

Üst kademe yöneticilerinin yetiştirilme usul ve esasları, kanunla özel olarak düzenlenir.

2. Görev ve sorumlulukları, disiplin kovuşturulmasında güvence

Madde 129 – Memurlar ve diğer kamu görevlileri Anayasa ve kanunlara sadık kalarak faaliyette bulunmakla yükümlüdürler.

Memurlar ve diğer kamu görevlileri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşları mensuplarına savunma hakkı tanınmadıkça disiplin cezası verilemez.

(Değişik üçüncü fıkra: 7/5/2010-5982/13 md.) Disiplin kararları yargı denetimi dışında bırakılamaz.

Silahlı Kuvvetler mensupları ile hakimler ve savcılar hakkındaki hükümler saklıdır.

Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin yetkilerini kullanırken işledikleri kusurlardan doğan tazminat davaları, kendilerine rücu edilmek kaydıyla ve kanunun gösterdiği şekil ve şartlara uygun olarak, ancak idare aleyhine açılabilir.

Memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında işledikleri iddia edilen suçlardan ötürü ceza kovuşturması açılması, kanunla belirlenen istisnalar dışında, kanunun gösterdiği idari merciin iznine bağlıdır.

E.Yükseköğretim kurumları ve üst kuruluşları

1. Yükseköğretim kurumları

Madde 130 – Çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile; ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversiteler Devlet tarafından **kanunla** kurulur.

Kanunda gösterilen usul ve esaslara göre, kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile vakıflar tarafından, Devletin gözetim ve denetimine tabi yükseköğretim kurumları kurulabilir.

Kanun, üniversitelerin ülke sathına dengeli bir biçimde yayılmasını gözetir.

Üniversiteler ile öğretim üyeleri ve yardımcılar serbestçe her türlü bilimsel

araştırma ve yayında bulunabilirler. Ancak, bu yetki, Devletin varlığı ve bağımsızlığı ve milletin ve ülkenin bütünlüğü ve bölünmezliği aleyhinde faaliyette bulunma serbestliği vermez.

Üniversiteler ve bunlara bağlı birimler, Devletin gözetimi ve denetimi altında olup, güvenlik hizmetleri Devlete sağlanır.

Kanunun belirlediği usul ve esaslara göre; **rektörler** Cumhurbaşkanınca, **dekanlar** ise Yükseköğretim Kurulunca seçilir ve atanır.

Üniversite yönetim ve denetim organları ile öğretim elemanları; Yükseköğretim Kurulunun veya üniversitelerin yetkili organlarının dışında kalan makamlarca her ne suretle olursa olsun görevlerinden uzaklaştırılmazlar.

Üniversitelerin hazırladığı bütçeler; Yükseköğretim Kurulunca tetkik ve onaylandıktan sonra Milli Eğitim Bakanlığına sunulur ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak işleme tabi tutularak yürürlüğe konulur ve denetlenir.

Yükseköğretim kurumlarının kuruluş ve organları ile işleyişleri ve bunların seçimleri, görev, yetki ve sorumlulukları üniversiteler üzerinde Devletin gözetim ve denetim hakkını kullanma usulleri, öğretim elemanlarının görevleri, unvanları, atama, yükselme ve emeklilikleri, öğretim elemanı yetiştirme, üniversitelerin ve öğretim elemanlarının kamu kuruluşları ve diğer kurumlar ile ilişkileri, öğretim düzeyleri ve süreleri, yükseköğretime giriş, devam ve alınacak harçlar, Devletin yapacağı yardımlar ile ilgili ilkeler, disiplin ve ceza işleri, mali işler, özlük hakları, öğretim elemanlarının uyacakları koşullar, üniversitelerarası ihtiyaçlara göre öğretim elemanlarının görevlendirilmesi, öğrenimin ve öğretimin hürriyet ve teminat içinde ve çağdaş bilim ve teknoloji gereklerine göre yürütülmesi, Yükseköğretim kuruluna ve üniversitelere

Devletin sağladığı mali kaynakların kullanılması kanunla düzenlenir.

Vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları, mali ve idari konuları dışındaki akademik çalışmaları, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerinden, Devlet eliyle kurulan yükseköğretim kurumları için Anayasada belirtilen hükümlere tabidir.

2. Yükseköğretim üst kuruluşları

Madde 131 – Yükseköğretim kurumlarının öğretimini planlamak, düzenlemek, yönetmek, denetlemek, yükseköğretim kurumlarındaki eğitim - öğretim ve bilimsel araştırma faaliyetlerini yönlendirmek bu kurumların kanunda belirtilen amaç ve ilkeler doğrultusunda kurulmasını, geliştirilmesini ve üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmak maksadı ile **Yükseköğretim Kurulu** kurulur.

(Değişik ikinci fıkra: 7/5/2004-5170/8 md.) Yükseköğretim Kurulu, üniversiteler tarafından seçilen ve sayıları, nitelikleri, seçilme usulleri kanunla belirlenen adaylar arasından rektörlük ve öğretim üyeliğinde başarılı hizmet yapmış profesörlere öncelik vermek sureti ile Cumhurbaşkanıca atanan üyeler ve Cumhurbaşkanıca doğrudan doğruya seçilen üyelerden kurulur.

Kurulun teşkilatı, görev, yetki, sorumluluğu ve çalışma esasları **kanunla** düzenlenir.

3. Yükseköğretim kurumlarından özel hükümlere tabi olanlar

Madde 132 - Türk Silahlı Kuvvetleri ve emniyet teşkilatına bağlı yükseköğretim kurumları özel kanunlarının hükümlerine tabidir.

F. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, radyo ve televizyon kuruluşları ve kamuya ilişkili haber ajansları

Madde 133 - (Değişik: 8/7/1993-3913/1 md.)

Radyo ve televizyon istasyonları kurmak ve işletmek kanunla düzenlenecek şartlar çerçevesinde serbesttir.

(Ek fıkra: 21/6/2005-5370/1 md.) Radyo ve televizyon faaliyetlerini düzenlemek ve denetlemek amacıyla kurulan Radyo ve Televizyon Üst Kurulu **dokuz üyeden** oluşur. Üyeler, siyasi parti gruplarının üye sayısı oranında belirlenecek üye sayısının ikiye katı olarak gösterecekleri adaylar arasından, her siyasi parti grubuna düşen üye sayısı esas alınmak suretiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca seçilir. Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun kuruluşu, görev ve yetkileri, üyelerinin nitelikleri, seçim usulleri ve görev süreleri kanunla düzenlenir.

Devletçe kamu tüzelkişiliği olarak kurulan tek radyo ve televizyon kurumu ile kamu tüzelkişilerinden yardım gören haber ajanslarının özerkliği ve yayınlarının tarafsızlığı esastır.

G. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu

Madde 134 – Atatürkçü düşüncüyü, Atatürk ilke ve inkılaplarını, Türk kültürünü, Türk tarihini ve Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak ve yaymak ve yayınlar yapmak amacıyla; Atatürk'ün manevi himayelerinde, Cumhurbaşkanının gözetim ve desteğinde, Cumhurbaşkanının görevlendireceği bakana bağlı; Atatürk Araştırma Merkezi, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu ve Atatürk Kültür Merkezinden oluşan, kamu tüzel kişiliğine sahip "Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu" kurulur.

Türk Dil Kurumu ile Türk Tarih Kurumu için Atatürk'ün vasiyetnamesinde belirtilen mali menfaatler saklı olup kendilerine tahsis edilir.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumunun; kuruluşu, organları, çalışma

usulleri ve özlük işleri ile kuruluşuna dahil kurumlar üzerindeki yetkileri kanunla düzenlenir.

H. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları

Madde 135 – Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşları; belli bir mesleğe mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ile ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak maksadı ile kanunla kurulan ve organları kendi üyeleri tarafından kanunda gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında, gizli oyla seçilen kamu tüzelkişilikleridir.

Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüslerinde asli ve sürekli görevlerde çalışanların meslek kuruluşlarına girme mecburiyeti aranmaz.

(Değişik fıkra: 23/7/1995-4121/13 md.)

Bu meslek kuruluşları, kuruluş amaçları dışında faaliyette bulunamazlar.

(Değişik fıkra: 23/7/1995-4121/13 md.)

Bu meslek kuruluşları ve üst kuruluşları organlarının seçimlerinde siyasi partiler aday gösteremezler.

(Değişik fıkra: 23/7/1995-4121/13 md.)

Bu meslek kuruluşları üzerinde Devletin idari ve mali denetimine ilişkin kurallar kanunla düzenlenir.

(Değişik fıkra: 23/7/1995-4121/13 md.)

Amaçları dışında faaliyet gösteren meslek kuruluşlarının sorumlu organlarının görevine, kanunun belirlediği merciin veya Cumhuriyet savcısının istemi üzerine mahkeme kararıyla son verilir ve yerlerine yenileri seçtirilir.

(Değişik fıkra: 23/7/1995-4121/13 md.)

Ancak, milli güvenliğin, kamu düzeninin, suç işlenmesini veya suçun devamını önlemenin yahut yakalamanın gerektirdiği hallerde gecikmede sakınca varsa, kanunla

bir merci, meslek kuruluşlarını veya üst kuruluşlarını faaliyetten men ile yetkilendirilebilir. Bu merciin kararı, **yirmidört saat** içerisinde görevli hakimın onayına sunulur. Hakim, kararını **kırksekiz saat** içinde açıklar; aksi halde, bu idari karar kendiliğinden yürürlükten kalkar.

İ. Diyanet İşleri Başkanlığı

Madde 136 – Genel idare içinde yer alan Diyanet İşleri Başkanlığı, laiklik ilkesi doğrultusunda, bütün siyasi görüş ve düşüncülerin dışında kalarak ve milletçe dayanışma ve bütünleşmeyi amaç edinerek, özel kanununda gösterilen görevleri yerine getirir.

J. Kanunsuz emir

Madde 137 – Kamu hizmetlerinde herhangi bir sıfat ve suretle çalışmakta olan kimse, üstünden aldığı emri, yönetmelik, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi, kanun veya Anayasa hükümlerine aykırı görürse, yerine getirmes ve bu aykırılığı o emri verene bildirir. Ancak, üstü emrinde ısrar eder ve bu emrini yazı ile yenilerse, emir yerine getirilir; bu halde, emri yerine getiren sorumlu olmaz.

Konusu suç teşkil eden emir, hiçbir suretle yerine getirilmez; yerine getiren kimse sorumluluktan kurtulamaz.

Askeri hizmetlerin görülmesi ve acele hallerde kamu düzeni ve kamu güvenliğinin korunması için kanunla gösterilen istisnalar saklıdır.

ÖRNEK SORU:41

1982 anayasasına göre sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebiyle kişilerin cezalarını hafifletme veya kaldırma yetkisi aşağıdakilerden hangisine aittir?

- A)Cumhurbaşkanı
- B)Adalet Bakanı
- C)TBMM
- D)Cumhurbaşkanı yardımcısı
- E)İçişleri Bakanı

ÇÖZÜM:A

Cumhurbaşkanı. Doğru cevap A seçeneğidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**Yargı**

- I. Genel hükümler
 - A. Mahkemelerin bağımsızlığı
 - B. Hâkimlik ve savcılık teminatı
 - C. Hâkimlik ve savcılık mesleği
 - D. Duruşmaların açık ve kararların gerekçeli olması
 - E. Mahkemelerin kuruluşu
 - F. Devlet Güvenlik Mahkemeleri (Mülga)
 - G. Adalet hizmetlerinin denetimi
 - H. Askerî yargı (Mülga)
- II. Yüksek mahkemeler
 - A. Anayasa Mahkemesi
 - 1. Kuruluşu
 - 2. Üyelerin görev süresi ve üyeliğin sona ermesi

- 3. Görev ve yetkileri
- 4. Çalışma ve yargılama usulü
- 5. İptal davası
- 6. Dava açma süresi
- 7. Anayasaya aykırılığın diğer mahkemelerde ileri sürülmesi
- 8. Anayasa Mahkemesinin kararları
- B. Yargıtay
- C. Danıştay
- D. Askerî Yargıtay (Mülga)
- E. Askerî Yüksek İdare Mahkemesi (Mülga)
- F. Uyuşmazlık Mahkemesi
- III. Hâkimler ve Savcılar Kurulu
- IV. Sayıştay

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**Yargı****I. Genel hükümler****A. Mahkemelerin bağımsızlığı**

Madde 138 – Hakimler, görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanı kanaatlerine göre hüküm verirler.

Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz.

Görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz,

görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz.

Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.

B. Hakimlik ve savcılık teminatı

Madde 139 – Hakimler ve savcılar azlolunamaz, kendileri istemedikçe Anayasada gösterilen yaştan önce emekliye ayrılamaz; bir mahkemenin veya kadronun kaldırılması sebebiyle de olsa, aylık, ödenek ve diğer özlük haklarından yoksun kılınmaz.

Meslekten çıkarılmayı gerektiren bir suçtan dolayı hüküm giymiş olanlar, görevini sağlık bakımından yerine getiremeyeceği kesin olarak anlaşılanlar veya meslekte kalmalarının uygun olmadığına karar verilenler hakkında kanundaki istisnalar saklıdır.

C. Hakimlik ve savcılık mesleği

Madde 140 – Hakimler ve savcılar adli ve idari yargı hakim ve savcılar olarak görev yaparlar. Bu görevler meslekten hakim ve savcılar eliyle yürütülür.

Hakimler, mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı esaslarına göre görev ifa ederler.

Hakim ve savcılarının nitelikleri, atanmaları, hakları ve ödevleri, aylık ve ödenekleri, meslekte ilerlemeleri, görevlerinin ve görev yerlerinin geçici veya sürekli olarak değiştirilmesi, haklarında disiplin kovuşturması açılması ve disiplin cezası verilmesi, görevleriyle ilgili veya görevleri sırasında işledikleri suçlarından dolayı soruşturma yapılması ve yargılanmalarına karar verilmesi, meslekten çıkarmayı gerektiren suçluluk veya yetersizlik halleri ve meslek içi eğitimleri ile diğer özlük işleri mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik

teminatı esaslarına göre **kanunla** düzenlenir.

Hakimler ve savcılar **altmışbeş yaşını** bitirinceye kadar hizmet görürler; askeri hakimlerin yaş haddi, yükselme ve emeklilikleri kanunda gösterilir.

Hakimler ve savcılar, kanunda belirtilenlerden başka, Resmî ve özel hiçbir görev alamazlar.

Hakimler ve savcılar idari görevleri yönünden Adalet Bakanlığına bağlıdır.

Hakim ve savcı olup da adalet hizmetindeki idari görevlerde çalışanlar, hakimler ve savcılar hakkındaki hükümlere tabidirler. Bunlar, hakimler ve savcılara ait esaslar dairesinde sınıflandırılır ve derecelendirilirler, hakimlere ve savcılara tanınan her türlü haklardan yararlanırlar.

D. Duruşmaların açık ve kararların gerekçeli olması

Madde 141 – Mahkemelerde duruşmalar herkese açıktır. Duruşmaların bir kısmının veya tamamının kapalı yapılmasına ancak genel ahlakın veya kamu güvenliğinin kesin olarak gerekli kıldığı hallerde karar verilebilir.

Küçüklerin yargılanması hakkında kanunla özel hükümler konulur.

Bütün mahkemelerin her türlü kararları gerekçeli olarak yazılır.

Davaların **en az** giderle ve mümkün olan süratle sonuçlandırılması, yargının görevidir.

E. Mahkemelerin kuruluşu

Madde 142 – Mahkemelerin kuruluşu, görev ve yetkileri, işleyişi ve yargılama usulleri kanunla düzenlenir.

(Ek fıkra: 21/1/2017-6771/13 md.) Disiplin mahkemeleri dışında askerî mahkemeler kurulamaz. Ancak savaş halinde, asker kişilerin görevleriyle ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevli askerî mahkemeler kurulabilir.

F. Devlet Güvenlik Mahkemeleri

Madde 143 – (Mülga: 7/5/2004-5170/9 md.)

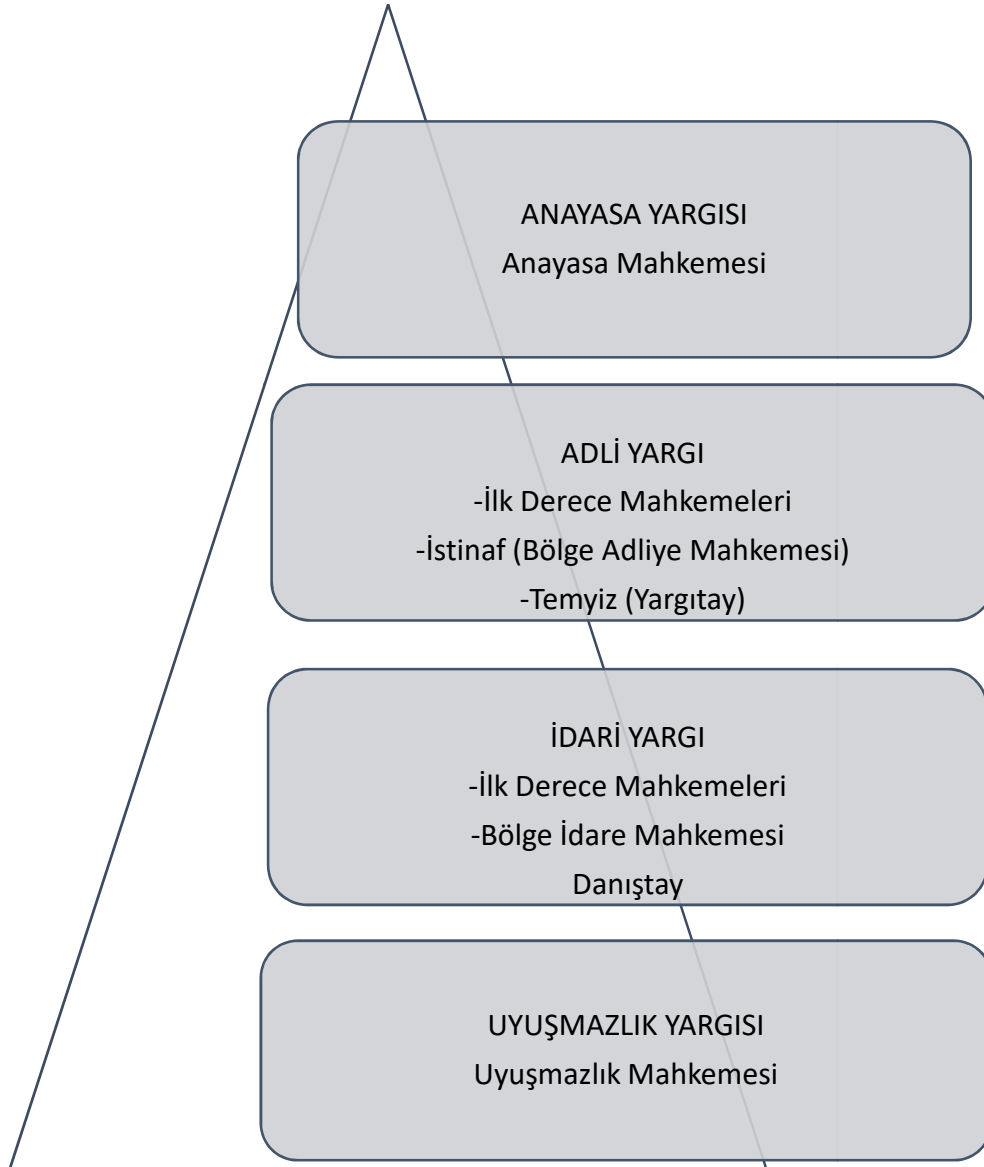
G. Adalet hizmetlerinin denetimi

Madde 144 – (Değişik: 7/5/2010-5982/14 md.)

Adalet hizmetleri ile savcılarının idarî görevleri yönünden Adalet Bakanlığınca

denetimi, adalet müfettişleri ile hâkim ve savcı mesleğinden olan iç denetçiler; araştırma, inceleme ve soruşturma işlemleri ise adalet müfettişleri eliyle yapılır. Buna ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir.

TÜRK YARGI SİSTEMİ

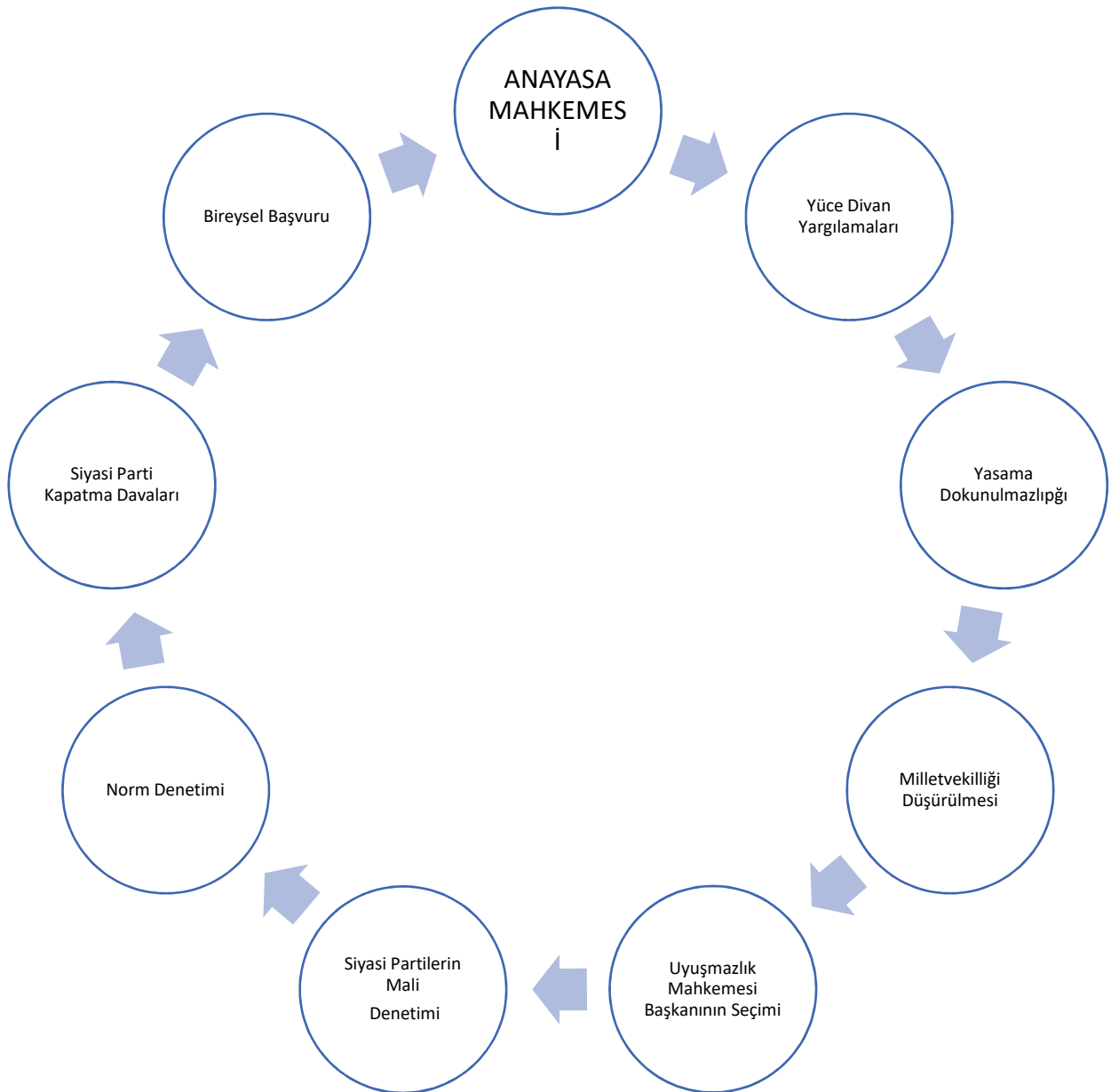
H. Askeri yargı

Madde 145 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

II. Yüksek mahkemeler

1. Anayasa Mahkemesi
2. Yargıtay
3. Danıştay
4. Uyuşmazlık Mahkemesi

A. Anayasa Mahkemesi

1. Kuruluşu

Madde 146 – (Değişik: 7/5/2010-5982/16 md.)

Anayasa Mahkemesi **onbeş** üyeden kurulur.

TBMM Genel Kurulunun Anayasa Mahkemesine Üye Seçimi	
1 Üye	Baro başkanlarının serbest avukatlar arasından gösterecekleri üç aday içinden yapılacak gizli oylamayla seçilir.
2 Üye	Sayıştay Genel Kurulunun kendi başkan ve üyeleri arasından her boş üyelik için göstereceği üçer aday içinden yapılacak gizli oylamayla seçilir.
TBMM Genel Kurulunda Anayasa Mahkemesine üye seçimi için yapılacak oylamada her boş üyelik için ilk oylamada üye tam sayısının üçte iki ve ikinci oylamada salt çoğunluk aranır. İkinci oylamada salt çoğunluk sağlanamazsa bu oylamada en çok oy alan iki aday için üçüncü oylama yapılır, üçüncü oylamada en fazla oyu alan aday üye seçilmiş olur.	

Cumhurbaşkanının Anayasa Mahkemesine Üye Seçimi	
3 Üye	Yargıtay Genel Kurulunca kendi başkan ve üyeleri arasından her boş üyelik için gösterilecek üçer aday içinden seçilir.
2 Üye	Danıştay Genel Kurulunca kendi başkan ve üyeleri arasından her boş üyelik için gösterilecek üçer aday içinden seçilir.
3 Üye	En az ikisi hukukçu olmak üzere Yükseköğretim Kurulunun kendi üyesi olmayan ve yükseköğretim kurumlarının hukuk, iktisat ve siyasi bilimler dallarında görev yapan öğretim üyeleri arasından göstereceği üçer aday içinden seçilir.
4 Üye	Üst kademe yöneticileri, serbest avukatlar, birinci sınıf hakim ve savcılar ile en az 5 yıl raportörlük yapmış Anayasa Mahkemesi raportörleri arasından seçilir.
Yargıtay, Danıştay ve Sayıştay genel kurulları ile Yükseköğretim Kurulundan Anayasa Mahkemesi üyeliğine aday göstermek için yapılacak seçimlerde, her boş üyelik için, en fazla oy alan üç kişi aday gösterilmiş sayılır. Baro başkanlarının serbest avukatlar arasından gösterecekleri üç aday için yapılacak seçimde en fazla oy alan üç kişi aday gösterilmiş sayılır.	

Anayasa Mahkemesine üye seçilebilmek için, kırkbeş yaşın doldurulmuş olması kaydıyla; yükseköğretim kurumları öğretim üyelerinin profesör veya doçent unvanını kazanmış, avukatların **en az** yirmi yıl fiilen avukatlık yapmış, üst kademe yöneticilerinin yükseköğrenim görmüş ve **en az** yirmi yıl kamu hizmetinde fiilen çalışmış, birinci sınıf hâkim ve savcıların adaylık dahil **en azyirmi yıl** çalışmış olması şarttır.

Anayasa Mahkemesi üyeleri arasından gizli oyla ve üye tam sayısının salt çoğunluğu ile **dört yıl** için bir Başkan ve iki başkanvekili seçilir. Süresi bitenler yeniden seçilebilirler.

Anayasa Mahkemesi üyeleri aslî görevleri dışında Resmî veya özel hiçbir görev alamazlar.

2. Üyelerin görev süresi ve üyeliğin sona ermesi

Madde 147 – (Değişik birinci fıkra: 7/5/2010-5982/17 md.)

Anayasa Mahkemesi üyeleri **oniki yıl** için seçilirler. Bir

kimse iki defa Anayasa Mahkemesi üyesi seçilemez.

Anayasa Mahkemesi üyeleri altmışbeş yaşını doldurunca emekliye ayrılırlar.

Zorunlu emeklilik yaşından önce görev süresi dolan üyelerin başkabi görevde çalışmalarını eözlükleri **kanunla** düzenlenir.

Anayasa Mahkemesi üyeliği, bir üyenin hakimlik mesleğinden çıkarılmayı gerektiren bir suçtan dolayı hüküm giymesi halinde kendiliğinden; görevini sağlık bakımından yerine getiremeyeceğinin kesin olarak anlaşılması halinde de, Anayasa Mahkemesi üye tamsayısının salt çoğunluğunun kararı ile sona erer.

3. Görev ve yetkileri

Madde 148 – Anayasa Mahkemesi, kanunların, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün Anayasaya şekil ve esas bakımlarından uygunluğunu denetler ve bireysel başvurularını karara bağlar.

Anayasa değişikliklerini ise sadece şekil bakımından inceler ve denetler. Ancak, olağanüstü hallerde ve savaş hallerinde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin şekil ve esas bakımından Anayasaya aykırılığı iddiasıyla, Anayasa Mahkemesinde dava açılmaz.

Kanunların şekil bakımından denetlenmesi, son oylamanın, öngörülen çoğunlukla yapılıp yapılmadığı; Anayasa değişikliklerinde ise, teklif ve oylama çoğunluğuna ve ivedilikle görüşülemeyeceği şartına uyulup uyulmadığı hususları ile sınırlıdır. Şekil bakımından denetleme, Cumhurbaşkanınca veya Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin beşte biri tarafından istenebilir. Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren **on gün** geçtikten sonra, şekil bozukluğuna dayalı iptal davası açılmaz; def'i yoluyla da ileri sürülemez.

(Ek fıkra: 7/5/2010-5982/18 md.) Herkes, Anayasada güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerinden, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamındaki herhangi birinin kamu gücü tarafından, ihlal edildiği iddiasıyla Anayasa Mahkemesine başvurabilir. Başvuruda bulunabilmek için olağan kanun yollarının tüketilmiş olması şarttır.

(Ek fıkra: 7/5/2010-5982/18 md.) Bireysel başvuruda, kanun yolunda gözetilmesi gereken hususlarda inceleme yapılamaz.

(Ek fıkra: 7/5/2010-5982/18 md.) Bireysel başvuruya ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir.

ANAYASA MAHKEMESİNİN YÜCE DİVAN SIFATI İLE YARGILAYACAĞI KAMU GÖREVLİLERİ	
1	Cumhurbaşkanı
2	Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı
3	Cumhurbaşkanı yardımcıları
4	Bakanlar
5	Yargıtay Başkanı ve Üyeleri
6	Danıştay Başkanı ve Üyeleri
7	Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve Vekili
8	Danıştay Cumhuriyet Başsavcısı ve Vekili
9	Hakimler ve Savcılar Kurulu Başkanı ve Üyeleri
10	Sayıştay Başkanı ve Üyeleri
11	Genelkurmay Başkanı
12	Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanları

Yüce Divanda, savcılık görevini Cumhuriyet Başsavcısı veya Cumhuriyet Başsavcı vekili yapar.

(Değişik beşinci fıkra: 7/5/2010-5982/18 md.) Yüce Divan

kararlarınakarşiyenidenincelemebaşvurusu yapılabilir.

GenelKurulunyenidenincelemesonucunda verdiği kararlar kesindir.

Anayasa Mahkemesi, Anayasa ile verilen diğer görevleri de yerine getirir.

4. Çalışma ve yargılama usulü

Madde 149 –(Değişik: 7/5/2010-5982/19 md.)

Anayasa Mahkemesi, iki bölüm ve Genel Kurul halinde çalışır. Bölümler, başkanvekili başkanlığında **dört üyenin** katılımıyla toplanır. Genel Kurul, Mahkeme Başkanının veya Başkanın belirleyeceği başkanvekilinin başkanlığında **en azon üye** ile toplanır. Bölümler ve Genel Kurul, kararlarını salt çoğunlukla alır. Bireysel başvuruların kabul edilebilirlik incelemesi için komisyonlar oluşturulabilir.

Siyasî partilere ilişkin dava ve başvurulara, iptal ve itiraz davaları ile Yüce Divan sıfatıyla yürütülecek yargılamalara Genel Kurulca bakılır, bireysel başvurular ise bölümlerce karara bağlanır.

Anayasa değişikliğinde iptale, siyasî partilerin kapatılmasına ya da Devlet yardımından yoksun bırakılmasına karar verilebilmesi için toplantıya katılan üyelerin üçte iki oyu şarttır.

Şekil bozukluğuna dayalı iptal davaları Anayasa Mahkemesince öncelikle incelenip karara bağlanır.

Anayasa Mahkemesinin kuruluşu, Genel Kurul ve bölümlerin yargılama usulleri, Başkan, başkanvekilleri ve üyelerin disiplin işleri kanunla; Mahkemenin çalışma esasları, bölüm ve komisyonların oluşumu ve işbölümü kendi yapacağı içtüzükle düzenlenir.

Anayasa Mahkemesi Yüce Divan sıfatıyla baktığı davalar dışında kalan işleri dosya üzerinde inceler. Ancak, bireysel başvurularda duruşma yapılmasına karar verilebilir. Mahkeme ayrıca, gerekli gördüğü hallerde sözlü açıklamalarını dinlemek üzere ilgilileri ve konu üzerinde bilgisi olanları çağırabilir ve siyasî partilerin kapatılmasına ilişkin davalarda, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısından sonra kapatılması istenen siyasî partinin genel başkanlığının veya tayin edeceği bir vekilin savunmasını dinler.

5. İptal davası

Madde 150 – Kanunların, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün veya bunların belirli madde ve hükümlerinin şekil ve esas bakımından Anayasaya aykırılığı iddiasıyla Anayasa Mahkemesinde doğrudan doğruya iptal davası açabilme hakkı, Cumhurbaşkanına, Türkiye Büyük Millet Meclisinde **en fazla** üyeye sahip iki siyasi parti grubuna ve üye tamsayısının **en azbeşte biri** tutarındaki

üyelere aittir. (Mülga son cümle: 21/1/2017-6771/16 md.)

6. Dava açma süresi

Madde 151 – Anayasa Mahkemesinde doğrudan doğruya iptal davası açma hakkı, iptali istenen kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi veya içtüzüğün Resmî Gazetede yayımlanmasından başlayarak **altmış gün** sonra düşer.

7. Anayasaya aykırılığın diğer mahkemelerde ileri sürülmesi

Madde 152 – Bir davaya bakmakta olan mahkeme, uygulanacak bir kanun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin hükümlerini Anayasaya aykırı görürse veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varırsa, Anayasa Mahkemesinin bu konuda vereceği karara kadar davayı geri bırakır.

Mahkeme, Anayasaya aykırılık iddiasını ciddi görmezse bu iddia, temyiz merciince esas hükümlerle birlikte karara bağlanır.

Anayasa Mahkemesi, işin kendisine gelişinden başlamak üzere **beş ay** içinde kararını verir ve açıklar. Bu süre içinde karar verilmezse mahkeme davayı yürürlükteki kanun hükümlerine göre sonuçlandırır. Ancak, Anayasa Mahkemesinin kararı, esas hakkındaki karar kesinleşinceye kadar gelirse, mahkeme buna uymak zorundadır.

Anayasa Mahkemesinin işin esasına girerek verdiği red kararının Resmî Gazetede yayımlanmasından sonra on yıl geçmedikçe aynı kanun hükmünün Anayasaya aykırılığı iddiasıyla tekrar başvuruda bulunulamaz.

8. Anayasa Mahkemesinin kararları

Madde 153 – Anayasa Mahkemesinin kararları kesindir. İptal kararları gerekçesi yazılmadan açıklanamaz.

Anayasa Mahkemesi bir kanun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin

tamamını veya bir hükmünü iptal ederken, kanun koyucu gibi hareketle, yeni bir uygulamaya yol açacak biçimde hüküm tesis edemez.

Kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü ya da bunların hükümleri, iptal kararlarının Resmî Gazetede yayımlandığı tarihte yürürlükten kalkar. Gereken hallerde Anayasa Mahkemesi iptal hükmünün yürürlüğe gireceği tarihi ayrıca kararlaştırabilir. Bu tarih, kararın Resmî Gazetede yayımlandığı günden başlayarak **bir yılı** geçemez.

İptal kararının yürürlüğe girişinin ertelendiği durumlarda, Türkiye Büyük Millet Meclisi, iptal kararının ortaya çıkardığı hukuki boşluğu dolduracak kanun teklifini öncelikle görüşüp karara bağlar.

İptal kararları geriye yürümez.

Anayasa Mahkemesi kararları Resmî Gazetede hemen yayımlanır ve yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzelkişileri bağlar.

B. Yargıtay

Madde 154 – Yargıtay, adliye mahkemelerince verilen ve kanunun başka bir adli yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme merciidir. Kanunla gösterilen belli davalara da ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar.

Yargıtay üyeleri, birinci sınıfa ayrılmış adli yargı hakim ve Cumhuriyet savcıları ile bu meslekten sayılanlar arasından **Hakimler ve Savcılar Kurulunca** üye tamsayısının salt çoğunluğu ile ve gizli oyla seçilir.

Yargıtay Birinci Başkanı, birinci başkanvekilleri ve daire başkanları kendi üyeleri arasından Yargıtay Genel Kurulunca üye tamsayısının salt çoğunluğu ve gizli oyla **dört yıl** için seçilirler; süresi bitenler yeniden seçilebilirler.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve Cumhuriyet Başsavcı vekili, Yargıtay Genel

Kurulunun kendi üyeleri arasından gizli oyla belirleyeceği beşer aday arasından Cumhurbaşkanı tarafından **dört** yıl için seçilirler. Süresi bitenler yeniden seçilebilirler.

Yargıtay'ın kuruluşu, işleyişi, Başkan, başkanvekilleri, daire başkanları ve üyeleri ile Cumhuriyet Başsavcısı ve Cumhuriyet Başsavcivekilinin nitelikleri ve seçim usulleri, mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı esaslarına göre **kanunla** düzenlenir.

C. Danıştay

Madde 155 – Danıştay, idari mahkemelerce verilen ve kanunun başka bir idari yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme merciidir. Kanunla gösterilen belli davalara da ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar.

(Değişik ikinci fıkra: 13/8/1999-4446/3 md.) Danıştay, davaları görmek, kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmeleri hakkında **iki ay** içinde düşüncesini bildirmek, idari uyuşmazlıkları çözmek ve kanunla gösterilen diğer işleri yapmakla görevlidir.

Danıştay üyelerinin dörtte üçü, birinci sınıf idari yargı hakim ve savcıları ile bu meslekte sayılanlar arasından Hakimler ve Savcılar Kurulu; dörtte biri, nitelikleri kanunda belirtilen görevliler arasından **Cumhurbaşkanı**; tarafından seçilir.

Danıştay Başkanı, Başsavcı, başkanvekilleri ve daire başkanları, kendi üyeleri arasından Danıştay Genel Kurulunca üye tamsayısının salt çoğunluğu ve gizli oyla **dört yıl** için seçilirler. Süresi bitenler yeniden seçilebilirler.

Danıştayın, kuruluşu, işleyişi, Başkan, Başsavcı, başkanvekilleri, daire başkanları ile üyelerinin nitelikleri ve seçim usulleri, idari yargının özelliği, mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı esaslarına göre **kanunla** düzenlenir.

D. Askeri Yargıtay

Madde 156 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

E. Askeri Yüksek İdare Mahkemesi

Madde 157 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

F. Uyuşmazlık Mahkemesi

Madde 158 – Uyuşmazlık Mahkemesi adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözümlenmeye yetkilidir.

Uyuşmazlık Mahkemesinin kuruluşu, üyelerinin nitelikleri ve seçimleri ile işleyişi kanunla düzenlenir. Bu mahkemenin Başkanlığını Anayasa Mahkemesince, kendi üyeleri arasından görevlendirilen üye yapar.

Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesinin kararı esas alınır.

III. Hakimler ve Savcılar Kurulu

Madde 159 – (Değişik: 7/5/2010-5982/22 md.)

Hâkimler ve Savcılar Kurulu, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kurulur ve görev yapar.

(Değişik fıkra: 21/1/2017-6771/14 md.)

Hâkimler ve Savcılar Kurulu **onüç üyeden** oluşur; **iki daire** halinde çalışır.

(Değişik fıkra: 21/1/2017-6771/14 md.)

Kurulun Başkanı Adalet Bakanıdır. Adalet Bakanlığı Bakan Yardımcısı kurulun tabii üyesidir.

Kurulun, **üç üyesi** birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş adli yargı hâkim ve savcıları arasından, **bir üyesi** birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş idari yargı hâkim ve savcıları arasından Cumhurbaşkanıca; **üç üyesi** Yargıtay üyeleri, bir üyesi Danıştay üyeleri,

üç üyesi nitelikleri kanunda belirtilen yükseköğretim kurumlarının hukuk dallarında görev yapan öğretim üyeleri ile avukatlar arasından Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından seçilir.

Öğretim üyeleri ile avukatlar arasından seçilen üyelere, **en az** birinin öğretim üyesi ve **en az** birinin de avukat olması zorunludur.

Kurulun Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından seçilecek üyeliklerine ilişkin başvurular, Meclis Başkanlığına yapılır. Başkanlık, başvuruları Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona gönderir

Komisyon her **bir üyelik** için üç adayı, üye tamsayısının üçte iki çoğunluğuyla belirler. Birinci oylamada aday belirleme işleminin sonuçlandırılmaması halinde ikinci oylamada üye tamsayısının beşte üç çoğunluğu aranır. Bu oylamada da aday belirlenemediği takdirde, her bir üyelik için en çok oyu alan iki aday arasında ad çekme usulü ile aday belirleme işlemi tamamlanır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, Komisyon tarafından belirlenen adaylar arasından, her bir üye için ayrı ayrı gizli oyla seçim yapar. Birinci oylamada üye tamsayısının **üçte iki** çoğunluğu; bu oylamada seçimin sonuçlandırılmaması halinde, ikinci oylamada üye tamsayısının beşte üç çoğunluğu aranır. İkinci oylamada da üye seçilemediği takdirde **en çok** oyu alan iki aday arasında ad çekme usulü ile üye seçimi tamamlanır.

(Değişik fıkra: 21/1/2017-6771/14 md.) Üyeler **dört yıl** için seçilir. Süresi biten üyeler bir kez daha seçilebilir.

(Değişik fıkra: 21/1/2017-6771/14 md.) Kurul üyeliği seçimi, üyelerin görev süresinin dolmasından önceki **otuz gün** içinde yapılır. Seçilen üyelerin görev süreleri dolmadan Kurul üyeliğinin boşalması durumunda, boşalmayı takip

eden otuz gün içinde, yeni üyelerin seçimi yapılır.

Kurulun, Adalet Bakanı ile Adalet Bakanlığı Müsteşarı dışındaki üyeleri, görevlerinin devamı süresince; kanunda belirlenenler dışında başka bir görev alamazlar veya Kurul tarafından başka bir göreve atanamaz ve seçilemezler.

Kurulun yönetimi ve temsili Kurul Başkanına aittir. Kurul Başkanı dairelerin çalışmalarına katılamaz. Kurul, kendi üyeleri arasından daire başkanlarını ve daire başkanlarından birini de başkanvekili olarak seçer. Başkan, yetkilerinden bir kısmını başkanvekiline devredebilir.

Kurul, adlî ve idarî yargı hâkim ve savcılarını mesleğe kabul etme, atama ve nakletme, geçici yetki verme, yükselme ve birinci sınıfa ayırma, kadro dağıtma, meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme, disiplin cezası verme, görevden uzaklaştırma işlemlerini yapar; Adalet Bakanlığının, bir mahkemenin kaldırılması veya yargı çevresinin değiştirilmesi konusundaki tekliflerini karara bağlar; ayrıca, Anayasa ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirir.

Hâkim ve savcılarının görevlerini; kanun ve diğer mevzuata (hâkimler için idarî nitelikteki genelgelere) uygun olarak yapıp yapmadıklarını denetleme; görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hal ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını araştırma ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma işlemleri, ilgili dairenin teklifi ve Hâkimler ve Savcılar Kurulu Başkanının oluru ile Kurul müfettişlerine yaptırılır. Soruşturma ve inceleme işlemleri, hakkında soruşturma ve inceleme yapılacak olandan daha kıdemli hâkim veya savcı eliyle de yaptırılabilir.

Kurulun meslekten çıkarma cezasına ilişkin olanlar dışındaki kararlarına karşı yargı mercilerine başvurulamaz.

Kurula bağlı Genel Sekreterlik kurulur. Genel Sekreter, birinci sınıf hâkim ve savcılardan Kurulun teklif ettiği üç aday arasından Kurul Başkanı tarafından atanır. Kurul müfettişleri ile Kurulda geçici veya sürekli olarak çalıştırılacak hâkim ve savcıları, muvafakatlerini alarak atama yetkisi Kurula aittir.

Adalet Bakanlığının merkez, bağlı ve ilgili kuruluşlarında geçici veya sürekli olarak çalıştırılacak hâkim ve savcılar ile adalet müfettişlerini ve hâkim ve savcı mesleğinden olan iç denetçileri, muvafakatlerini alarak atama yetkisi Adalet Bakanına aittir.

Kurul üyelerinin seçimi, dairelerin oluşumu ve işbölümü, Kurulun ve dairelerin görevleri, toplantı ve karar yeter sayıları, çalışma usul ve esasları, dairelerin karar ve işlemlerine karşı yapılacak itirazlar ve bunların incelenmesi usulü ile Genel Sekreterliğin kuruluş ve görevleri kanunla düzenlenir.

ÖRNEK SORU:42

Hakimler ve Savcılar Kurul üyeliği seçimi, üyelerin görev süresinin dolmasından önceki (.....)içinde yapılır.

1982 anayasasına göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A)60
- B)45
- C)30
- D)15
- E) 10

ÇÖZÜM:C

Kurul üyeliği seçimi, üyelerin görev süresinin dolmasından önceki **otuz gün** içinde yapılır.Doğru cevap C seçeneğidir.

HAKİMLER VE SAVCILAR KURULU ÜYE DAĞILIMI(13)				
CUMHURBAŞKANI (4)	TBMM (7)	ADALET BAKANI (1)	ADALET BAKAN YARDIMCISI(1)	
3 ÜYE (Adli Yargı Hakim ve Savcıları arasından)	3 ÜYE (Yargıtay)	Adalet Bakanı	Adalet Bakan Yardımcısı	
1 ÜYE (İdari yargı hakim ve savcıları arasından)	1 ÜYE (Danıştay)			
	3 ÜYE (Yükseköğretim kurumlarının hukuk dallarında görev yapan öğretim üyeleri ile avukatlar arasından)			
4	7	1	1	13

IV. Sayıştay

Madde 160 – Sayıştay, merkezî yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının bütün gelir ve giderleri ile mallarını Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlemek ve sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak ve kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yapmakla görevlidir. Sayıştayın kesin hükümleri hakkında ilgililer yazılı bildirim tarihinden **onbeş gün** içinde bir kereye mahsus olmak üzere karar düzeltilmesi isteminde bulunabilirler. Bu kararlar dolayısıyla idari yargı yoluna başvurulamaz.

Vergi, benzeri mali yükümlülükler ve ödevler hakkında Danıştay ile Sayıştay kararları arasındaki uyumsuzluklarda Danıştay kararları esas alınır.

(Ek üçüncü fıkra: 29/10/2005-5428/2 md.) Mahallî idarelerin hesap ve işlemlerinin denetimi ve kesin hükme bağlanması Sayıştay tarafından yapılır.

Sayıştayın kuruluşu, işleyişi, denetim usulleri, mensuplarının nitelikleri, atanmaları, ödev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri ve diğer özlük işleri, Başkan ve üyelerinin teminatı **kanunla** düzenlenir.

(Mülga son fıkra: 7/5/2004-5170/10 md.)

ÖRNEK SORU: 43

1982 Anayasasına göre aşağıdakilerden hangisi yüksek mahkemelerden birisi değildir?

- A)Yargıtay
- B)Danıştay
- C)Anayasa Mahkemesi
- D)Sayıştay
- E)Uyuşmazlık Mahkemesi

ÇÖZÜM: D

Sayıştay. Doğru cevap D seçeneğidir.

ÖRNEK SORU:44

1982 Anayasasına göre Anayasa Mahkemesi üyeleri kaç yıl için seçilirler?

- A)12
- B)15
- C)17
- D)20
- E) 30

ÇÖZÜM:A

Anayasa Mahkemesi üyelerioniki yıl içinseçilirler. Doğru cevap A seçeneğidir.

ÖRNEK SORU: 45

1982 Anayasasına göre Anayasa Mahkemesi aşağıdakilerden hangisini yüce divan sıfatıyla yargılayamaz?

- A) Cumhurbaşkanı,
- B)Adli Yargı Adalet Komisyonu Başkanını
- C) TürkiyeBüyük Millet Meclisi Başkanını
- D)Yargıtay Başkanını
- E) Hakimler ve Savcılar Kurulu Üyelerini

ÇÖZÜM: B

Anayasa Mahkemesi Cumhurbaşkanı,TürkiyeBüyük Millet Meclisi Başkanını,Cumhurbaşkanı yardımcılarını, bakanları,Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, DanıştayBaşkan ve üyelerini, Başsavcılarını,CumhuriyetBaşsavcı vekilini, Hakimler veSavcılar Kurulu ve Sayıştay Başkan veüyelerini görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divan sıfatıyla yargılar. Doğru cevap B seçeneğidir.

<p style="text-align:center">DÖRDÜNCÜ KISIM</p> <p style="text-align:center">Malî ve Ekonomik Hükümler</p> <p style="text-align:center">BİRİNCİ BÖLÜM</p> <p style="text-align:center">Malî Hükümler</p> <p>I. Bütçe</p> <p>A. Bütçe ve kesinhesap</p> <p>B. Bütçenin görüşülmesi (Mülga)</p> <p>C. Bütçelerde değişiklik yapılabilme esasları (Mülga)</p> <p>D. Kesinhesap (Mülga)</p> <p>E. Kamu iktisadî teşebbüslerinin denetimi</p>
--

DÖRDÜNCÜ KISIM
MALİ VE EKONOMİK HÜKÜMLER

BİRİNCİ BÖLÜM
Mali Hükümler

I. Bütçe

A. Bütçe ve kesinhesap

Madde 161 – (Değişik: 21/1/2017-6771/15 md.)

Kamu idarelerinin ve kamu iktisadî teşebbüsleri dışındaki kamu tüzel kişilerinin harcamaları yıllık bütçelerle yapılır.

Malî yıl başlangıcı ile merkezi yönetim bütçesinin hazırlanması, uygulanması ve kontrolü ile yatırımlar veya bir yıldan fazla sürecek iş ve hizmetler için özel süre ve usuller kanunla düzenlenir. Bütçe kanununa, bütçe ile ilgili hükümler dışında hiçbir hüküm konulamaz.

Cumhurbaşkanı bütçe kanun teklifini, malî yılbaşından **en azyetmişbeş gün** önce, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar. Bütçe teklifi Bütçe Komisyonunda görüşülür. Komisyonun **ellibeş gün** içinde kabul edeceği metin Genel Kurulda görüşülür ve malî yılbaşına kadar karara bağlanır.

Bütçe kanununun süresinde yürürlüğe konulamaması halinde, geçici bütçe kanunu çıkarılır. Geçici bütçe kanununun da çıkarılmaması durumunda, yeni bütçe kanunu kabul edilinceye kadar bir önceki yılın bütçesi yeniden değerlendirilerek uygulanır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Genel Kurulda kamu idare bütçeleri hakkında düşüncelerini her bütçenin görüşülmesi sırasında açıklarlar, gider artırıcı veya gelirleri azaltıcı önerilerde bulunamazlar.

Genel Kurulda kamu idare bütçeleri ile değişiklik önerileri, üzerinde ayrıca görüşme yapılmaksızın okunur ve oylanır.

Merkezî yönetim bütçesiyle verilen ödenek, harcanabilecek tutarın sınırını gösterir. Harcanabilecek tutarın Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle aşılabileceğine dair bütçe kanununa hüküm konulamaz.

Carî yıl bütçesindeki ödenek artışını öngören değişiklik teklifleri ile carî ve izleyen yılların bütçelerine malî yük getiren tekliflerde, öngörülen giderleri karşılayabilecek malî kaynak gösterilmesi zorunludur.

Merkezî yönetim kesinhesap kanunu teklifi, ilgili olduğu malî yılın sonundan başlayarak **en geçaltı ay** sonra Cumhurbaşkanı tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur. Sayıştay genel uygunluk bildirimini, ilişkin olduğu kesinhesap kanun teklifinin verilmesinden başlayarak **en geçyetmişbeş gün** içinde Meclise sunar.

Kesinhesap kanunu teklifi ve genel uygunluk bildiriminin Türkiye Büyük Millet

Meclisine verilmiş olması, ilgili yıla ait Sayıştay'ca sonuçlandırılmamış denetim ve hesap yargılamasını önlemez ve bunların karara bağlandığı anlamına gelmez.

Kesinhesap kanunu teklifi, yeni yıl bütçe kanunu teklifiyle birlikte görüşülür ve karara bağlanır.

B. Bütçenin görüşülmesi

D. Kesinhesap

Madde 164 – (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

E. Kamu iktisadi teşebbüslerinin denetimi

Madde 165 – Sermayesinin yarısından fazlası doğrudan doğruya veya dolaylı olarak Devlete ait olan kamu kuruluş ve ortaklıklarının Türkiye Büyük Millet Meclisince denetlenmesi esasları kanunla düzenlenir.

İKİNCİ BÖLÜM

Ekonomik Hükümler

- I. Planlama; Ekonomik ve Sosyal Konsey
- II. Piyasaların denetimi ve dış ticaretin düzenlenmesi
- III. Tabii servetlerin ve kaynakların aranması ve işletilmesi
- IV. Ormanlar ve orman köylüsü
 - A. Ormanların korunması ve geliştirilmesi
 - B. Orman köylüsünün korunması
- V. Kooperatifçiliğin geliştirilmesi
- VI. Tüketiciler ile esnaf ve sanatkârların korunması
 - A. Tüketicilerin korunması
 - B. Esnaf ve sanatkârların korunması

İKİNCİ BÖLÜM
Ekonomik Hükümler

I. Planlama; Ekonomik ve Sosyal Konsey

Madde 166 – Ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmayı, özellikle sanayi ve tarımın yurt düzeyinde dengeli ve uyumlu biçimde hızla gelişmesini, ülke kaynaklarının döküm ve değerlendirilmesini yaparak verimli şekilde kullanılmasını planlamak, bu amaçla gerekli teşkilatı kurmak Devletin görevidir.

Planda milli tasarrufu ve üretimi artırıcı, fiyatlarda istikrar ve dış ödemelerde dengeyi sağlayıcı, yatırım ve istihdamı geliştirici tedbirler öngörülür; yatırımlarda toplum yararları ve gerekleri gözetilir; kaynakların verimli şekilde kullanılması hedef alınır. Kalkınma girişimleri, bu plana göre gerçekleştirilir.

Kalkınma planlarının hazırlanmasına, Türkiye Büyük Millet Meclisince onaylanmasına, uygulanmasına, değiştirilmesine ve bütünlüğünü bozacak değişikliklerin önlenmesine ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir.

(Ek fıkra: 7/5/2010-5982/23 md.)

Ekonomik ve sosyal politikaların oluşturulmasında Cumhurbaşkanına istişarî nitelikte görüş bildirmek amacıyla Ekonomik ve Sosyal Konsey kurulur. Ekonomik ve Sosyal Konseyin kuruluş ve işleyişi kanunla düzenlenir.

II. Piyasaların denetimi ve dış ticaretin düzenlenmesi

Madde 167 – Devlet, para, kredi, sermaye, mal ve hizmet piyasalarının sağlıklı ve düzenli işlemelerini sağlayıcı ve geliştirici tedbirleri alır; piyasalarda fiili veya anlaşma sonucu doğacak tekelleşme ve kartelleşmeyi önler.

Dış ticaretin ülke ekonomisinin yararına olmak üzere düzenlenmesi amacıyla ithalat, ihracat ve diğer dış ticaret işlemleri üzerine vergi ve benzeri yükümlülükler dışında ek mali yükümlülükler koymaya ve bunları kaldırmaya kanunla Cumhurbaşkanına yetki verilebilir.

III. Tabii servetlerin ve kaynakların aranması ve işletilmesi

Madde 168 – Tabii servetler ve kaynaklar Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Bunların aranması ve işletilmesi hakkı Devlete aittir. Devlet bu hakkını belli bir süre için, gerçek ve tüzelkişilere devredebilir. Hangi tabii servet ve kaynağın arama ve işletmesinin, Devletin gerçek ve tüzelkişilerle ortak olarak veya doğrudan gerçek ve tüzelkişiler eliyle yapılması, kanunun açık iznine bağlıdır. Bu durumda gerçek ve tüzelkişilerin uyması gereken şartlar ve Devletçe yapılacak gözetim, denetim usul ve esasları ve müeyyideler kanunda gösterilir.

IV. Ormanlar ve orman köylüsü

A. Ormanların korunması ve geliştirilmesi

Madde 169 – Devlet, ormanların korunması ve sahalarının genişletilmesi için gerekli kanunları koyar ve tedbirleri alır. Yanan ormanların yerinde yeni orman yetiştirilir, bu yerlerde başka çeşit tarım ve hayvancılık yapılamaz. Bütün ormanların gözetimi Devlete aittir.

Devlet ormanlarının mülkiyeti devrolunamaz. Devlet ormanları kanuna göre, Devletçe yönetilir ve işletilir. Bu ormanlar zamanaşımı ile mülk edinilemez ve kamu yararı dışında irtifak hakkına konu olamaz.

Ormanlara zarar verebilecek hiçbir faaliyet ve eyleme müsaade edilemez. Ormanların tahrip edilmesine yol açan siyasi propaganda yapılamaz; münhasıran orman suçları için genel ve özel af çıkarılamaz.

Ormanları yakmak, ormanı yok etmek veya daraltmak amacıyla işlenen suçlar genel ve özel af kapsamına alınamaz.

Orman olarak muhafazasında bilim ve fen bakımından hiçbir yarar görülmeyen, aksine tarım alanlarına dönüştürülmesinde kesin yarar olduğu tespit edilen yerler ile 31/12/1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tam olarak kaybetmiş olan tarla, bağ, meyvelik, zeytinlik gibi çeşitli tarım alanlarında veya hayvancılıkta kullanılmasında yarar olduğu tespit edilen araziler, şehir, kasaba ve köy yapılarının toplu olarak bulunduğu yerler dışında, orman sınırlarında daraltma yapılamaz.

B. Orman köylüsünün korunması

Madde 170- Ormanlar içinde veya bitişiğindeki köyler halkının kalkındırılması, ormanların ve bütünlüğünün korunması bakımlarından, ormanın gözetilmesi ve işletilmesinde Devlele bu halkın işbirliğini sağlayıcı tedbirlerle, 31/12/1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tamamen kaybetmiş yerlerin değerlendirilmesi; bilim ve fen bakımından orman olarak muhafazasında yarar görülmeyen yerlerin tespiti ve orman sınırları dışına çıkartılması; orman içindeki köyler halkının kısmen veya tamamen bu yerlere yerleştirilmesi için Devlet eliyle anılan yerlerin ihya edilerek bu halkın yararlanmasına tahsisi kanunla düzenlenir.

Devlet, bu halkın işletme araç ve gereçleriyle diğer girdilerinin sağlanmasını kolaylaştırıcı tedbirleri alır.

Orman içinden nakledilen köyler halkına ait araziler, Devlet ormanı olarak derhal ağaçlandırılır.

V. Kooperatifçiliğin geliştirilmesi

Madde 171 – Devlet, milli ekonominin yararlarını dikkate alarak, öncelikle üretimin artırılmasını ve tüketicinin korunmasını amaçlayan kooperatifçiliğin gelişmesini sağlayacak tedbirleri alır.

(Mülga son fıkra : 23/7/1995-4121/15 md.)

VI. Tüketiciler ile esnaf ve sanatkarların korunması

A. Tüketicilerin korunması

Madde 172 – Devlet, tüketicileri koruyucu ve aydınlatıcı tedbirler alır, tüketicilerin kendilerini koruyucu girişimlerini teşvik eder.

B. Esnaf ve sanatkarların korunması

Madde 173 – Devlet, esnaf ve sanatkarı koruyucu ve destekleyici tedbirleri alır.

BEŞİNCİ KISIM

Çeşitli Hükümler

I. İnkılâp kanunlarının korunması

BEŞİNCİ KISIM

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

I. İnkılap kanunlarının korunması

Madde 174 – Anayasanın hiçbir hükmü, Türk toplumunu çağdaş uygarlık seviyesinin üstüne çıkarma ve Türkiye Cumhuriyetinin laiklik niteliğini koruma amacını güden, aşağıda gösterilen inkılap kanunlarının, Anayasanın halkoyu ile kabul edildiği tarihte yürürlükte bulunan hükümlerinin, Anayasaya aykırı olduğu şeklinde anlaşılabilir ve yorumlanamaz:

1. 3 Mart 1340 tarihli ve 430 sayılı Tevhidi Tedrisat Kanunu;
2. 25 Teşrinisani 1341 tarihli ve 671 sayılı Şapka İktisası Hakkında Kanun;
3. 30 Teşrinisani 1341 tarihli ve 677 sayılı Tekke ve Zaviyelerle Türbelerin Seddine ve Türbedarlıklar ile Bir Takım Unvanların Men ve İlgasına Dair Kanun;
4. 17 Şubat 1926 tarihli ve 743 sayılı Türk Kanunu Medenisiyle kabul edilen, evlenme

akdinin evlendirme memuru önünde yapılacağına dair medeni nikah esası ile aynı kanunun 110 uncu maddesi hükmü;

5. 20 Mayıs 1928 tarihli ve 1288 sayılı Beynelmilel Erkamın Kabulü Hakkında Kanun;

6. 1 Teşrinisani 1928 tarihli ve 1353 sayılı Türk Harflerinin Kabul ve Tatbiki hakkında Kanun;

7. 26 Teşrinisani 1934 tarihli ve 2590 sayılı Efendi, Bey, Paşa gibi Lakap ve Unvanların Kaldırıldığına dair Kanun;

8. 3 Kanunuevvel 1934 tarihli ve 2596 sayılı Bazı Kisvelerin Giyilemeyeceğine Dair Kanun.

ALTINCI KISIM

Geçici Hükümler

YEDİNCİ KISIM

SON HÜKÜMLER

I. Anayasanın değiştirilmesi, seçimlere ve halkoylamasına katılma:

Madde 175 – (Değişik: 17/5/1987-3361/3 md.)

Anayasanın değiştirilmesi Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının **en az** üçte biri tarafından yazıyla teklif edilebilir. Anayasanın değiştirilmesi hakkındaki teklifler Genel Kurulda iki defa görüşülür. Değiştirme teklifinin kabulü Meclisin üye tamsayısının beşte üç çoğunluğunun gizli oyuyla mümkündür. Anayasanın değiştirilmesi hakkındaki tekliflerin görüşülmesi ve kabulü, bu maddedeki kayıtlar dışında, kanunların görüşülmesi ve kabulü hakkındaki hükümlere tabidir.

Cumhurbaşkanı Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunları, bir daha görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet

Meclisine geri gönderebilir. Meclis, geri gönderilen Kanunu, üye tamsayısının üçte iki çoğunluğu ile aynen kabul ederse Cumhurbaşkanı bu Kanunu halkoyuna sunabilir.

Meclisce üye tamsayısının beşte üçü ile veya üçte ikisinden az oyla kabul edilen Anayasa değişikliği hakkındaki Kanun, Cumhurbaşkanı tarafından Meclise iade edilmediği takdirde halkoyuna sunulmak üzere Resmî Gazetede yayımlanır.

Doğrudan veya Cumhurbaşkanının iadesi üzerine, Meclis üye tamsayısının üçte iki çoğunluğu ile kabul edilen Anayasa değişikliğine ilişkin kanun veya gerekli görülen maddeleri Cumhurbaşkanı tarafından halkoyuna sunulabilir. Halkoylamasına sunulmayan Anayasa değişikliğine ilişkin Kanun veya ilgili maddeler Resmî Gazetede yayımlanır.

Halkoyuna sunulan Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunların yürürlüğe girmesi için, halkoylamasında kullanılan geçerli oyların yarısından çoğunun kabul oyu olması gerekir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunların kabulü sırasında, bu Kanunun halkoylamasına sunulması halinde, Anayasanın değiştirilen hükümlerinden, hangilerinin birlikte hangilerinin ayrı ayrı oylanacağını da karara bağlar.

Halkoylamasına, milletvekili genel ve ara seçimlerine ve mahalli genel seçimlere iştiraki temin için, kanunla para cezası dahil gerekli her türlü tedbir alınır.

II. Başlangıç ve kenar başlıklar

Madde 176 – Anayasanın dayandığı temel görüş ve ilkeleri belirten başlangıç kısmı, Anayasa metnine dahildir.

Madde kenar başlıkları, sadece ilgili oldukları maddelerin konusunu ve maddeler arasındaki sıralama ve bağlantıyı gösterir. Bu başlıklar, Anayasa metninden sayılmaz.

III. Anayasanın yürürlüğe girmesi

Madde 177 – Bu Anayasa, halkoylaması sonucu kabul edilip Resmî Gazetede yayımlanması ile Türkiye Cumhuriyeti Anayasası olur ve aşağıda gösterilen istisnalar ile bu istisnaların yürürlüğe girmesine ait hükümler dışında bütünüyle yürürlüğe girer.

a) İKİNCİ KISIM II. Bölümdeki; kişi hürriyeti ve güvenliği, basın ve yayımla ilgili hükümler, toplantı hak ve hürriyetleri,

III. Bölümdeki çalışma ile ilgili hükümler, toplu iş sözleşmesi, grev hakkı ve lokavt ile ilgili hükümler,

Bu hükümler yeni kanunları çıkarıldığında veya mevcut kanunlarda değişiklik yapıldığında ve her halde **en geç** Türkiye Büyük Millet Meclisi göreve başladığında yürürlüğe girer. Ancak bu hükümler yürürlüğe girinceye kadar mevcut kanunlar ve Milli Güvenlik Konseyinin bildiri ve kararları uygulanır.

b) İKİNCİ KISIM'daki; siyasi faaliyette bulunma hakları ile siyasi partilerle ilgili hükümler, bunlara dayalı olarak yeniden hazırlanacak Siyasi Partiler Kanununun; Seçme ve seçilme hakkı ise yine bu hükümlere dayalı olarak hazırlanacak Seçim Kanununun; Yayımlanması ile yürürlüğe girer.

c) ÜÇÜNCÜ KISIM'daki; yasama ile ilgili hükümler;

Bu hükümler ilk milletvekili genel seçimi sonucunun ilanı ile birlikte yürürlüğe girer. Ancak bu bölümdeki Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkilerine ilişkin hükümleri, 29 Haziran 1981 gün ve 2485 sayılı Kurucu Meclis Hakkında Kanun hükümleri saklı kalmak üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi göreve başlayınca yerine getirilir.

d) ÜÇÜNCÜ KISIM'daki; Cumhurbaşkanı başlığı altındaki görev ve yetkileri ile

Devlet Denetleme Kurulu, Bakanlar Kurulu başlığı altındaki tüzükler, Milli Savunma, olağanüstü yönetim usulleri, idare başlığı altındaki mahalli idareler ile Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu hariç diğer hükümler ve Devlet Güvenlik Mahkemeleri hariç yargıya ilişkin bütün hükümler Anayasanın halkoylaması sonucunda kabulünün Resmî Gazetede ilanı ile birlikte yürürlüğe girer. Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kuruluna ait yürürlüğe girmeyen hükümler Türkiye Büyük Millet Meclisinin göreve başlaması ile, mahalli idareler ile Devlet Güvenlik Mahkemelerine ilişkin hükümler ise ilgili kanunların yayımlanması ile yürürlüğe girer.

e) Anayasanın halkoylaması sonucu kabulünün ilanı ile birlikte yürürlüğe girecek hükümleri ve mevcut ve kurulacak kurum, kuruluş ve kurullar için yeniden kanun yapılması veya mevcut kanunlarda değişiklik yapılması gerekiyorsa bunlara ilişkin işlemler mevcut kanunların Anayasaya aykırı olmayan hükümleri veya doğrudan Anayasa hükümleri, Anayasanın 11 inci maddesi gereğince uygulanır.

f) Kesinhesap kanunu tasarılarının görüşülme usulünü düzenleyen 164 üncü maddenin ikinci fıkrası hükmü 1984 yılından itibaren uygulanmaya başlanır.

ANAYASA SÜRELER TABLOSU

2017 ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİ İLE KALDIRILANLAR			
1	Bakanlar Kurulu		
2	Başbakanlık Kurumu		
3	Kanun Hükmünde Kararname		
4	Kanun Tasarıları		
5	Tüzük		
6	Müşterek Kararname		
7	Gensoru önergesi		
8	Askeri yargı		
9	Sıkıyönetim terimi		
ANAYASAYA GÖRE KURUMLARIN ÜYE SAYILARI			
S.N	KURUMU	ÜYE SAYISI	SEÇİLMELERİ /DAĞILIMLARI
1	ANAYASA MAHKEMESİ	15	Cumhurbaşkanı: 12 TBMM: 3
2	HAKİMLER VE SAVCILAR KURULU	13	Cumhurbaşkanı: 4 TBMM:7 Başkanı: Adalet Bakanı Doğal Üye: Bakan Yardımcısı
3	UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ	7	Yargıtay Hukuk Genel Kurulu:3 Danıştay Genel Kurulu:3 Başkanı:Anayasa Mahkemesi Üyesi
4	YÜKSEK SEÇİM KURULU	7 Asıl 4 Yedek	Yargıtay Genel Kurulu: 6 Danıştay Genel Kurulu:5
5	DEVLET DENETLEME KURULU	9	Cumhurbaşkanı
6	RTÜK	9	TBMM

ANAYASAYA GÖRE SÜRELER		
1	Kararnameler ve yönetmelikler, yayımdan sonraki bir tarih belirlenmemişse, yürürlüğe girecekleri süre	Resmî Gazetede yayımlandıkları gün (Madde 104)
2	Olağanüstü hal ilanı kararı	Resmî Gazetede yayımlandıkları gün (Madde 119)
3	Yakalanan veya tutuklanan kişi, tutulma yerine en yakın mahkemeye gönderilmesi için gerekli süre	48 saat (Madde19)
4	Toplu olarak işlenen suçlarda en çok kaç gün içinde hakim önüne çıkarılır	4 gün (Madde 19)
5	Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı için adaylık süresi	5 gün(Madde 94)
6	TBMM Başkanlık seçimlerinin tamamlanması için gerekli süre	5 gün (Madde 94)
7	Düzeltilme ve cevap hakkı	7 gün (Madde 32)
8	Dokunulmazlığı kaldıran milletvekilinin Anayasa Mahkemesine itiraz süresi	7 gün (Madde 85)
9	Anayasa Mahkemesine anayasa değişikliği ve kanunların şekil bakımından incelenmesi için iptal davası açma süresi	10 gün (Madde148)
10	Yazılı sorunun cevaplanacağı süre	15 gün (Madde 98)
11	Kanunların Cumhurbaşkanınca yayımlanması süresi	15 gün (Madde 89)
12	Cumhurbaşkanlığı makamının herhangi bir nedenle boşalması halinde Cumhurbaşkanı seçiminin yapılacağı süre	45 gün (Madde 106)
13	Cumhurbaşkanı bütçe kanun teklifini, malî yılbaşından önce, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunacağı süre	75 gün (Madde 161)
14	Kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi veya içtüzüğün esas bakımından iptali için Anayasa Mahkemesine dava açma süresi	60 gün (Madde 151)
15	Bir ilin veya seçim çevresinin, Türkiye Büyük Millet	90 gün (Madde 78)

	Meclisinde üyesinin kalmaması halinde, seçimin yapılacağı süre	
16	Ara seçimlerin yapılma süresi	3 ay (Madde 78)
17	TBMM'nin bir yasama yılında tatil yapacağı süre	3 ay (Madde 93)
18	Yüce Divan yargılamasının tamamlanacağı süre	3 ay (Madde 105)
19	Olağanüstü hal sırasında çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülüp karara bağlanacağı süre	3 ay (Madde 119)
20	TBMM çalışmalarına ara verme süresi	3 ay (Madde
21	Cumhurbaşkanının talebiyle Türkiye Büyük Millet Meclisinin her defasında olağanüstü hali uzatabileceği süre	4 ay (Madde 119)
22	Olağanüstü Hal süresi	6 ay (Madde 119)
23	Anayasa Mahkemesi iptal kararının yürürlüğe gireceği tarihin belirtilmesinde aranan süre (en son)	1 yıl (Madde 153)
24	Savaş sebebiyle seçimlerin geriye bırakılması	1 yıl (Madde 78)
25	Ara seçime gidilemeyecek süre	1 yıl (Madde 78)
26	Anayasa Mahkemesi Başkanının görev süresi	4 yıl (Madde 147)
27	Kamu Başdenetçisinin görev süresi	4 yıl (Madde 74)
28	Yüksek mahkeme başkanlarının görev süreleri	4 yıl
29	Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının görev süresi	4 yıl (Madde 154)
30	Hakimler ve Savcılar Kurulu üyelerinin görev süresi	4 yıl (Madde 159)
31	Bir siyasi partinin temelli kapatılmasına beyan veya faaliyetleriyle sebep olan kurucuları dahil üyelerine getirilen siyaset yasağı süresi	5 yıl (Madde 69)
32	Cumhurbaşkanlığı ve genel seçimlerin yapılma süresi	5 yıl (Madde 77)
33	Mahalli idare seçimlerinin yapılma süresi	5 Yıl (Madde 127)
34	Anayasa Mahkemesinin red kararının Resmî Gazetede yayımlanmasından sonra Anayasaya aykırılığı iddiasıyla tekrar başvuruda bulunulamayacak süre	10 yıl (Madde 152)

ANAYASAYA GÖRE YÜZDE İFADESİ GEÇEN KAVRAMLAR/TERİMLER		
S.NO		YÜZDESİ
1	Cumhurbaşkanlığına, siyasi parti gruplarının, aday gösterebilmeleri için aranan yüzde	%5 (Madde 101)
2	TBMM ara seçimlerinin yapılması için aranan boşalan (milletvekili) üyelik yüzdesi	%5 (Madde 78)

MECLİS ARİTMETİĞİ	
Salt Çoğunluk	Meclis üye tam sayısının yarısından en az 1 fazla olan çoğunluktur. Bu sayı 301 dir.
Toplantı Yeter Sayısı	Meclis'in toplanabilmesi için üye tam sayısının en az 3 te 1'i gerekir.Bu sayı 200 dür.
Karar Yeter Sayısı	Salt çoğunluk sayısı hiçbir zaman TBMM'nin dörtte birinin bir fazlasından az olmamalıdır. Bu sayı 151 dir.
Anayasa Değişikliği Yeter Sayısı	Anayasa değişikliği için karar yeter sayısı Meclis üye tam sayısının 3'te 2'si olan 400 dür.
Referandum Kararı	360 oy.
Yüce Divana Sevk	Yüce Divan'a sevk için ise üçte iki çoğunluk, yani 400 milletvekilinin desteği gerekiyor.
Erken Seçim Kararı	TBMM'nin erken seçim kararını ise beşte üç çoğunluk, 360 oy gerekiyor.

KAVRAMA TESTİ:1

1982 Anayasasına göre devletin bütünlüğü, resmi dili, bayrağı, milli marşı ve başkenti ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir.
- B) Bayrağı, şekli kanununda belirtilen, beyaz ay yıldızlı al bayraktır
- C) Milli marşı "İstiklal Marşı"dır.
- D)Anayasa hükümleri, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallarıdır.
- E) Başkenti Ankara'dır.

2-I-Her ne sebep ve amaçla olursa olsun kimse, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; düşünce kanaatleri sebebiyle kınanamaz ve suçlanamaz.(Düşünce ve Kanaat Hürriyeti) II- Herkes, vicdan, dini inanç ve kanaat hürriyetine sahiptir (Din ve Vicdan Hürriyeti) III- Herkes, yerleşme ve seyahat hürriyetine sahiptir (Yerleşme ve Seyahat Hürriyeti) IV— Herkes, bilim ve sanatı serbestçe öğrenme ve öğretme, açıklama, yayma ve bu alanlarda her türlü araştırma hakkına sahiptir (Bilim ve Sanat Hürriyeti) V-Herkes, haberleşme hürriyetine sahiptir. Haberleşmenin gizliliği esastır.(Konut Dokunulmazlığı)

1982 Anayasasına göre yukarıda parantez içinde açıklaması yapılan ilkelere hangisi yanlış tanımlanmıştır ?

- A) I
- B)II
- C)III
- D)IV
- E)V

3-

I-Herkes, önceden izin almaksızın dernek kurma ve bunlara üye olma ya da üyelikten çıkma hürriyetine sahiptir.(Dernek kurma hürriyeti)

II— Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir (Konut dokunulmazlığı)

III-Hiç kimse kanunen tabi olduğu mahkemeden başka bir merci önüne çıkarılamaz. (kanuni hakim güvencesi)

IV-Kamu görev ve hizmetinde bulunanlara karşı, bu görev ve hizmetin yerine getirilmesiyle ilgili olarak yapılan isnatlardan dolayı açılan hakaret davalarında, sanık, isnadın doğruluğunu ispat hakkına sahiptir.(İspat Hakkı)

V-Anayasa ile tanınmış hak ve hürriyetleri ihlal edilen herkes, yetkili makama geciktirilmeden başvurma imkanının sağlanmasını isteme hakkına sahiptir.(Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması)

1982 Anayasasına göre yukarıda parantez içinde açıklaması yapılan ilkelere hangisi yanlış tanımlanmıştır ?

- A) I
- B)II
- C)III
- D)IV
- E)V

4-

I- Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz.(Eğitim ve öğrenim hakkı) II- Deniz, göl ve akarsu kıyılarıyla, deniz ve göllerin kıyılarını çevreleyen sahil şeritlerinden yararlanmada öncelikle kamu yararı gözetilir.(Kıyılarda yararlanma hakkı) III- Devlet ve kamu tüzel kişileri; kamu yararının gerektirdiği hallerde, gerçek karşılıklarını peşin ödemek şartıyla, özel mülkiyette bulunan taşınmaz malların tamamını veya bir kısmını, kanunla gösterilen esas ve usullere göre, kamulaştırmaya ve bunlar üzerinde idarî irtifaklar kurmaya yetkilidir.(Kamulaştırma)IV-- Kamu hizmeti niteliği taşıyan özel teşebbüsler, kamu yararının zorunlu kıldığı hallerde devletleştirilebilir.(Çalışma ve sözleşme hürriyeti)V- Çalışanlar ve işverenler, üyelerinin çalışma ilişkilerinde, ekonomik ve sosyal hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek için önceden izin almaksızın sendikalar ve üst kuruluşlar kurma, bunlara serbestçe üye olma ve üyelikten serbestçe çekilme haklarına sahiptir. Hiç kimse bir sendikaya üye olmaya ya da üyelikten ayrılmaya zorlanamaz.(Sendika kurma hakkı)

1982 Anayasasına göre yukarıda parantez içinde açıklaması yapılan ilkelere hangisi yanlış tanımlanmıştır ?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

5-Aşağıdaki tabloda siyasi haklar ile sosyal ve ekonomik haklar ve ödevler eşleştirmelerinde hangisinde yanlışlık yapılmıştır ?

	Siyasi Haklar	Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler
A	Türk Vatandaşlığı	Kamulaştırma
B		Çalışma hakkı ve ödevi
C	Sosyal güvenlik hakkı	Vatan hizmeti
D	Kamu hizmetlerine girme hakkı	Sendika kurma hakkı
E	Vergi ödevi	Grev hakkı lokavt

6-1982 Anayasasına göre aşağıdakilerden hangisi siyasi hak ve ödevlerden birisi değildir ?

- A) Türk vatandaşlığı
- B) Vergi ödevi
- C) Mal bildirim
- D) Kamulaştırma
- E) Hizmete girme

7-1982 Anayasasına göre düzeltme ve cevap hakkı ile ilgili olarak müracaat tarihinden itibaren kaç gün içinde cevap verilmek zorundadır?

- A)15
- B)10
- C)7
- D)8
- E) 5

8-1982 Anayasasına göre çalışma şartları ve dinlenme hakkı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır ?

- A) Ücretli hafta ve bayram tatili ile ücretli yıllık izin hakları ve şartları yönetmelikle düzenlenir.
- B)Kimse, yaşına, cinsiyetine ve gücüne uymayan işlerde çalıştırılmaz.
- C) Küçükler ve kadınlar çalışma şartları bakımından özel olarak korunurlar.
- D) Dinlenmek, çalışanların hakkıdır.
- E) Bedeni ve ruhi yetersizliği olanlar çalışma şartları bakımından özel olarak korunurlar.

9-Sendika kurma hakkı,

I- Millî güvenlik,

II-Kamu düzeni,

III- Suç işlenmesinin önlenmesi,

IV-Genel sağlık ve genel ahlâk ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması

1982 Anayasasına göre sendika kurma hakkı yukarıdakilerden hangisi veya hangilerinin varlığı halinde kanunla sınırlandırılabilir ?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C)I-II
- D)I-III-IV
- E) I-II-III-IV

10-Seçimler ve halkoylaması

I-Serbest, eşit,

II-Gizli, tek dereceli,

III-Genel oy, açık sayım ve döküm esaslarına göre,

IV-Yargı yönetim ve denetimi altında yapılır

1982 Anayasasına göre seçimler ve halkoylaması ile ilgili olarak yukarıdakilerden hangisi veya hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C)I-II
- D) I-II-III-IV
- E) I-III--IV

11-Memur Selçuk: En az ilkokul mezunu olmayanlar, milletvekili olamazlar.

Memur Muharrem: Kısıtlılar, askerlikle ilişiği olanlar, milletvekili olamazlar.

Memur Caner: Kamu hizmetinden yasaklılar milletvekili olamazlar.

Memur Asiye: Taksirli suçlar hariç toplam 1 yıl veya daha fazla hapis ile ağır hapis cezasına hüküm giymiş olanlar; milletvekili olabilirler.

Memur Kadir: Zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlarla, kaçakçılık, Resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırmaya, Devlet sırlarını açığa vurma, terör eylemlerine katılma ve bu gibi eylemleri tahrik ve teşvik suçlarından biriyle hüküm giymiş olanlar, affa uğramış olsalar bile milletvekili seçilemezler.

1982 Anayasasının milletvekili seçilme konusu ile ilgili olarak yukarıdaki konuşmalarda hangi memurun vermiş olduğu bilgi yanlıştır?

- A)Memur Selçuk
- B)Memur Muharrem
- C)Memur Asiye
- D)Memur Kadir
- E)Memur Caner

12-1982 Anayasasına göre cumhuriyetin temel organlarından yasama ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A)Onsekiz yaşını dolduran her Türk milletvekili seçilebilir.
- B)Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri beş yılda bir aynı günde yapılır.
- C)Süresi biten milletvekili yeniden seçilebilir
- D)Cumhurbaşkanlığı seçiminde birinci oylamada gerekli çoğunluğun sağlanamaması halinde 101 inci maddedeki usule göre ikinci oylama yapılır
- E)Savaş sebebiyle yeni seçimlerin yapılmasına imkan görülmezse, Türkiye Büyük Millet Meclisi, seçimlerin üç yıl geriye bırakılmasına karar verebilir

13-1982 Anayasasına göre aşağıdakilerden hangisi TBMM'nin görevlerinden birisi değildir?

- A)Kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak
- B)Bütçe ve kesin hesap kanun tekliflerini görüşmek
- C)Cumhurbaşkanı yardımcılarını atar ve görevlerine son verir.
- D)Para basılmasına ve savaş ilânına karar vermek
- E)Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının beşte üç çoğunluğunun kararı ile genel ve özel af ilânına karar vermek.

**14-1982 Anayasasına göre
aşağıdakilerden hangisi
Cumhurbaşkanının görev ve yetkilerinden
birisidir?**

- A)Gerekli gördüğü takdirde, yasama yılının ilk günü Türkiye Büyük Millet Meclisinde açılış konuşmasını yapar.
- B) Ülkenin iç ve dış siyaseti hakkında Meclise mesaj verir.
- C) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu üyelerini seçmek
- D)Kanunları tekrar görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine geri gönderir.
- E)Kanunların, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün tümünün veya belirli hükümlerinin Anayasaya şekil veya esas bakımından aykırı oldukları gerekçesiyle Anayasa Mahkemesinde iptal davası açar.

**15-1982 Anayasasına göre
Cumhurbaşkanının cezai sorumluluğu ile
ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır ?**

- A) Cumhurbaşkanı hakkında, bir suç işlediği iddiasıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının salt çoğunluğunun vereceği önergeyle soruşturma açılması istenebilir
- B) Meclis, önergeyi en geç bir ay içinde görüşür ve üye tamsayısının beşte üçünün gizli oyuyla soruşturma açılmasına karar verebilir
- C)Soruşturma açılmasına karar verilmesi halinde, Meclisteki siyasi partilerin, güçleri oranında komisyona verebilecekleri üye sayısının beş katı olarak gösterecekleri adaylar arasından her siyasi parti için ayrı ayrı ad çekme suretiyle kurulacak yirmibeş kişilik bir komisyon tarafından soruşturma yapılır
- D)Komisyon, soruşturma sonucunu belirten raporunu iki ay içinde Meclis Başkanlığına sunar. Soruşturmanın bu sürede bitirilememesi halinde, komisyona bir aylık yeni ve kesin bir süre verilir.
- E)Hakkında soruşturma açılmasına karar verilen Cumhurbaşkanı, seçim kararı alamaz.

16-1982 Anayasasına göre Cumhurbaşkanı yardımcılarını ve bakanlar, aşağıdakilerden hangisine karşı sorumludur?

- A) Cumhurbaşkanı
- B) Meclis Başkanı
- C) Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri
- D) Milli Güvenlik Kurumu
- E) Hakimler ve Savcılar Kurulu

17-Bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri ve yetkileri, teşkilat yapısı ile merkez ve taşra teşkilatlarının kurulmasıdüzenlenir.

1982 Anayasasına göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir ?

- A) Genelgeyle
- B) İktüze
- C) Yönetmelikle
- D) Kanunla
- E) Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle

18-1982 Anayasasına göre mahkemelerin bağımsızlığı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır ?

A) Hakimler Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanı kanaatlerine göre hüküm verirler.

B) Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz.

C) Görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz.

D) Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorunda değildir.

E) Hakimler, görevlerinde bağımsızdırlar.

19-Hakimler ve Savcılar Kurulu üyeleri görevleriyle ilgili suçlardan dolayı aşağıdaki mahkemelerin hangisinde yargılanırlar ?

- A) Ankara Bölge Adliye Mahkemesi (İstinaf)
- B) Anayasa Mahkemesi
- C) Uyuşmazlık Mahkemesi
- D) Danıştay
- E) Yargıtay

20-

(I) Kanunların, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İttüzüğünün Anayasaya Şekil ve esas bakımlarından uygunluğunu denetler.(Anayasa Mahkemesi)

(II) Kanunların Şekil bakımından denetlenmesi(Anayasa Mahkemesi)

(III) Adliye mahkemelerince verilen ve kanunun başka bir adli yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme merciidir.(Yargıtay) (IV), İdari mahkemelerce verilen ve kanunun başka bir idari yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme merciidir.(Uyuşmazlık Mahkemesi),

(V) adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözümlemeye yetkilidir(Uyuşmazlık Mahkemesi)

1982 Anayasasına göre yukarıda parantez içinde açıklaması yapılan mahkemelerin görevleri ile ilgili olarak hangisindeyanlıŐ açıklama yapılmıştır ?

- A) I
- B)II
- C)III
- D) V
- E) IV

ÇÖZÜMLER:

1-D

III. Devletin bütünlüğü, Resmî dili, bayrağı, milli marşı ve başkenti

Madde 3 – Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir.

Bayrağı, Şekli kanununda belirtilen, beyaz ay yıldızlı al bayraktır.

Milli marşı "İstiklal Marşı"dır.

Başkenti Ankara'dır.

Anayasa hükümleri, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallarıdır. Anayasanın bağlayıcılığı ve üstünlüğü ile ilgilidir.

2-E

C. Haberleşme hürriyeti

Madde 22 – (Değişik: 3/10/2001-4709/7 md.)

Herkes, haberleşme hürriyetine sahiptir. Haberleşmenin gizliliği esastır. Haberleşme hürriyeti ile ilgili olduğundan doğru cevap E seçeneğidir.

3-B

Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir. mülkiyet hakkı ile ilgili olduğundan doğru cevap B seçeneğidir.

4-D

Kamu hizmeti niteliği taşıyan özel teşebbüsler, kamu yararının zorunlu kıldığı hallerde devletleştirilebilir.Devletleştirme ve özelleştirme) Doğru cevap D seçeneğidir.

5-C

Vatan hizmeti-Siyasi haklardan
Sosyal güvenlik hakkı -Sosyal ve ekonomik haklar
Doğru cevap C seçeneğidir.

6-D

kamulaştırma hakkı sosyal ve ekonomik haklardan olduğundan doğru cevap D seçeneğidir.

7-C

Düzeltilme ve cevap hakkı

Madde 32 – Düzeltilme ve cevap hakkı, ancak kişilerin haysiyet ve şereflerine dokunulması veya kendileriyle ilgili gerçeğe aykırı yayınlar yapılması hallerinde tanınır ve kanunla düzenlenir.

Düzeltilme ve cevap yayımlanmazsa, yayımlanmasının gerekip gerekmediğine hakim tarafından ilgilinin müracaat tarihinden itibaren en geç yedi gün içerisinde karar verilir. Doğru cevap C seçeneğidir.

8-A

B. Çalışma şartları ve dinlenme hakkı

Madde 50 – Kimse, yaşına, cinsiyetine ve gücüne uymayan işlerde çalıştırılmaz.

Küçükler ve kadınlar ile bedeni ve ruhi yetersizliği olanlar çalışma şartları bakımından özel olarak korunurlar.

Dinlenmek, çalışanların hakkıdır.

Ücretli hafta ve bayram tatili ile ücretli yıllık izin hakları ve şartları **kanunla** düzenlenir.

9-E

Sendika kurma hakkı ancak, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâk ile başkalarının

hak ve özgürlüklerinin korunması sebepleriyle ve kanunla sınırlanabilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

10-D

Seçimler ve halkoylaması serbest, eşit, gizli, tek dereceli, genel oy, açık sayım ve döküm esaslarına göre, yargı yönetim ve denetimi altında yapılır. Doğru cevap D seçeneğidir.

11-C

Milletvekili seçilme yeterliliği

Madde 76 – Onsekiz yaşını dolduran her Türk milletvekili seçilebilir.⁽²⁾

En az ilkökul mezunu olmayanlar, kısıtlılar, askerlikle ilişkisi olanlar, kamu hizmetinden yasaklılar, taksirli suçlar hariç toplam bir yıl veya daha fazla hapis ile ağır hapis cezasına hüküm giymiş olanlar; zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlarla, kaçakçılık, Resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarını açığa vurma, terör eylemlerine katılma ve bu gibi eylemleri tahrik ve teşvik suçlarından biriyle hüküm giymiş olanlar, affa uğramış olsalar bile milletvekili seçilemezler. Doğru cevap C seçeneğidir.

12-E

Savaş sebebiyle yeni seçimlerin yapılmasına imkan görülmezse, Türkiye Büyük Millet Meclisi, seçimlerin bir yıl geriye bırakılmasına karar verebilir. TBMM'nin seçimleri bir yıl geriye bırakılmasına karar verebileceğinden doğru cevap E seçeneğidir.

13-C

Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri, kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak; bütçe ve kesin hesap kanun tekliflerini görüşmek ve kabul etmek; para basılmasına ve savaş ilânına karar vermek; milletlerarası andlaşmaların onaylanmasını uygun bulmak, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının beşte üç çoğunluğunun kararı ile genel ve özel af ilânına karar vermek ve Anayasanın diğer maddelerinde öngörülen yetkileri kullanmak ve görevleri yerine getirmektir. Cumhurbaşkanı yardımcılarını ile bakanları atamak ve görevlerine son vermek Cumhurbaşkanının görevidir.

14-C

D. Görev ve yetkileri

Madde 104 – (Değişik: 21/1/2017-6771/8 md.)

Cumhurbaşkanı Devletin başıdır. Yürütme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir.

Cumhurbaşkanı, Devlet başkanı sıfatıyla Türkiye Cumhuriyetini ve Türk Milletinin birliğini temsil eder; Anayasanın uygulanmasını, Devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını temin eder.

Gerekli gördüğü takdirde, yasama yılının ilk günü Türkiye Büyük Millet Meclisinde açılış konuşmasını yapar.

Ülkenin iç ve dış siyaseti hakkında Meclise mesaj verir.

Kanunları yayımlar.

Kanunları tekrar görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine geri gönderir.

Kanunların, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün tümünün veya belirli hükümlerinin Anayasaya şekil veya esas bakımından aykırı oldukları gerekçesiyle Anayasa Mahkemesinde iptal davası açar.

Cumhurbaşkanı yardımcılarını ile bakanları atar ve görevlerine son verir.

Üst kademe kamu yöneticilerini atar, görevlerine son verir ve bunların atanmalarına ilişkin usul ve esasları Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenler.

Yabancı devletlere Türkiye Cumhuriyetinin temsilcilerini gönderir, Türkiye Cumhuriyetine gönderilecek yabancı devlet temsilcilerini kabul eder.

Milletlerarası andlaşmaları onaylar ve yayımlar.

Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunları gerekli gördüğü takdirde halkoyuna sunar. Milli güvenlik politikalarını belirler ve gerekli tedbirleri alır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi adına Türk Silahlı Kuvvetlerinin Başkomutanlığını temsil eder.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar verir.

Sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebiyle kişilerin cezalarını hafifletir veya kaldırır.

15-C

E. Cumhurbaşkanının cezai sorumluluğu ⁽¹⁾

Madde 105 – (Değişik: 21/1/2017-6771/9 md.) Cumhurbaşkanı hakkında, bir suç işlediği iddiasıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının salt çoğunluğunun vereceği önergeyle soruşturma açılması istenebilir. Meclis, önergeyi en geç bir ay içinde görüşür ve üye tamsayısının beşte üçünün gizli oyuyla soruşturma açılmasına karar verebilir.

Soruşturma açılmasına karar verilmesi halinde, Meclisteki siyasi partilerin, güçleri oranında komisyona verebilecekleri üye sayısının üç katı olarak gösterecekleri

adaylar arasından her siyasi parti için ayrı ayrı ad çekme suretiyle kurulacak onbeş kişilik bir komisyon tarafından soruşturma yapılır. Komisyon, soruşturma sonucunu belirten raporunu iki ay içinde Meclis Başkanlığına sunar. Soruşturmanın bu sürede bitirilememesi halinde, komisyona bir aylık yeni ve kesin bir süre verilir.

Rapor Başkanlığa verildiği tarihten itibaren on gün içinde dağıtılır, dağıtımından itibaren on gün içinde Genel Kurulda görüşülür. Türkiye Büyük Millet Meclisi, üye tamsayısının üçte ikisinin gizli oyuyla Yüce Divana sevk kararı alabilir. Yüce Divan yargılaması üç ay içinde tamamlanır, bu sürede tamamlanamazsa bir defaya mahsus olmak üzere üç aylık ek süre verilir, yargılama bu sürede kesin olarak tamamlanır.

Hakkında soruşturma açılmasına karar verilen Cumhurbaşkanı, seçim kararı alamaz.

Yüce Divanda seçilmeye engel bir suçtan mahkûm edilen Cumhurbaşkanı'nın görevi sona erer.

Cumhurbaşkanı'nın görevde bulunduğu sürede işlediği iddia edilen suçlar için görevi bittikten sonra da bu madde hükmü uygulanır.

üç katı ve 15 kişilik bir komisyon olması gerektiğinden doğru cevap C seçeneğidir.

16-A

Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar, Cumhurbaşkanı'na karşı sorumludur. Bu nedenle doğru cevap A seçeneğidir.

17-E

Bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri ve yetkileri, teşkilat yapısı ile

merkez ve taşra teşkilatlarının kurulması Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir. Bu nedenle doğru cevap E seçeneğidir.

18-D

A. Mahkemelerin bağımsızlığı

Madde 138 – Hakimler, görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanı kanaatlerine göre hüküm verirler.

Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz.

Görölmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz.

Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.

Yasama ve yürütme organları ile idare , mahkeme kararlarına uymak zorundadır. Bu nedenle doğru cevap D seçeneğidir.

19-B

Anayasa Mahkemesi Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanını, Cumhurbaşkanı yardımcılarını, bakanları, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay (...) ⁽⁵⁾ Başkan ve üyelerini, Başsavcılarını, Cumhuriyet Başsavcivekilini, Hakimler ve Savcılar (...) ⁽⁶⁾ Kurulu ve Sayıştay Başkan ve

üyelerini görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divan sıfatıyla yargılar.

hakimler ve savcılar kurulu üyeleri de görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Anayasa Mahkemesinde yargılanırlar. Bu nedenle doğru cevap B seçeneğidir.

20-E

Danıştay, idari mahkemelerce verilen ve kanunun başka bir idari yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme merciidir. Kanunla gösterilen belli davalara da ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar. Bu nedenle doğru cevap E seçeneğidir.

KAVRAMA TESTİ: 2

1-

- I. Çocuklar
- II. Yaşlılar
- III. Özürlüler
- IV-Gaziler

1982 Anayasası'na göre yukarıda verilenlerden hangileri için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz?

- A)Yalnız III
- B)Yalnız II
- C)I-II
- D)I-II-III-IV
- E) I-III-IV

2-1982 Anayasası'na göre Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliklerinde boşalma olması halinde, ara seçime gidilir.

Ara seçim, her seçim döneminde bir defa yapılır ve genel seçimden kaç ay geçmedikçe ara seçime gidilemez?

- A)30
- B)24
- C)48
- D)60
- E) 72

3-1982 Anayasası'na göre aşağıdakilerden hangisi TBMM'nin görev ve yetkilerinden birisi değildir?

- A) Kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak
- B) Bütçe ve kesin hesap kanun tekliflerini görüşmek ve kabul etmek;
- C) Para basılmasına karar vermek
- D) Savaş ilânına karar vermek
- E) Yüksek Seçim Kurulu üyelerini seçmek.

4-1982 Anayasası'na göre kanun teklif etmeye aşağıdakilerden hangisi yetkilidir?

- A) Anayasa Mahkemesi
- B) Sayıştay Başkanı
- C) Milletvekilleri
- D) Cumhurbaşkanı
- E) Bakanlar

5-1982 Anayasası'na göre yazılı soru, yazılı olarak en geç kaç gün içinde cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibarettir?

- A) 20
- B) 15
- C) 48
- D) 60
- E) 72

6-1982 Anayasası'na göre aşağıdakilerden hangisi Cumhurbaşkanının görev ve yetkilerinden birisi değildir?

A) Gerekli gördüğü takdirde, yasama yılının ilk günü Türkiye Büyük Millet Meclisinde açılış konuşmasını yapar.

B) Ülkenin iç ve dış siyaseti hakkında Meclise mesaj verir.

C) Kanunların, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün tümünün veya belirli hükümlerinin Anayasaya şekil veya esas bakımından aykırı oldukları gerekçesiyle Anayasa Mahkemesinde iptal davası açar.

D) Üst kademe kamu yöneticilerini atar, görevlerine son verir ve bunların atanmalarına ilişkin usul ve esasları Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenler.

E) Yargıtay üyelerini seçmek.

7-1982 Anayasası'na göre cumhurbaşkanı yardımcılarını ve bakanları aşağıdakilerden hangisi atar?

- A) Anayasa Mahkemesi
- B) Sayıştay Başkanı
- C) Milletvekilleri
- D) Cumhurbaşkanı
- E) Bakanlar

8-1982 Anayasası'na göre Türkiye Büyük Millet Meclisi, üye tamsayısının çoğunluğuyla seçimlerin yenilenmesine karar verebilir.

Yukarıdaki boşluğa gelebilecek ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 2/5
- B) 4/5
- C) 1/5
- D) 3/5
- E) 5/5

9-1982 Anayasası'na göre Kanunun belirlediği usul ve esaslara göre; rektörler, dekanlar ise seçilir ve atanır.

Yukarıdaki boşluğa gelebilecek ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cumhurbaşkanı - Yükseköğretim Kurulu
- B) TBMM-Cumhurbaşkanı
- C) Milletvekili -Bakanlar
- D) Bakanlar -TBMM
- E) Cumhurbaşkanı -TBMM

10-1982 Anayasası'na göre Yükseköğretim kurumlarının öğretimini planlamak, düzenlemek, yönetmek, denetlemek, yükseköğretim kurumlarındaki eğitim - öğretim ve bilimsel araştırma faaliyetlerini yönlendirmek bu kurumların kanunda belirtilen amaç ve ilkeler doğrultusunda kurulmasını, geliştirilmesini ve üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmak maksadı ile aşağıdakilerden hangisi kurulmuştur?

- A) Üniversitelerarası Kurul
- B) Yükseköğretim Kurulu
- C) Devlet Denetleme Kurulu
- D) Radyo Televizyon Üst Kurulu
- E) Hakimler ve Savcılar Kurulu

11-1982 Anayasası'na göre Radyo ve televizyon faaliyetlerini düzenlemek ve denetlemek amacıyla kurulan Radyo ve Televizyon Üst Kurulu dokuz üyeden oluşur. Üyeler, siyasi parti gruplarının üye sayısı oranında belirlenecek üye sayısının ikişer katı olarak gösterecekleri adaylar arasından, her siyasi parti grubuna düşen üye sayısı esas alınmak suretiyle aşağıdakilerden hangisi tarafından seçilir?

- A) Anayasa Mahkemesi
- B) Sayıştay Başkanı
- C) Milletvekilleri
- D) Cumhurbaşkanı
- E) TBMM

12-

I-Cumhurbaşkanı,

II-TürkiyeBüyük Millet MeclisiBaşkanı,

III-Cumhurbaşkanı yardımcılarını,

IV-Bakanları,

V-Adli Yargı İlk Derece Mahkemesi hakimlerini

1982 Anayasası'na göre Anayasa Mahkemesi yukarıdaki lerden hangisini yüce divan sıfatıyla yargılayamaz?

- A) I
- B)II
- C)III
- D)IV
- E) V

13-Hukuk fakültesi öğrencisi Asiye: Adlî ve idarî yargı hâkim ve savcılarını mesleğe kabul etme, atama ve nakletme, geçici yetki verme, yükselme ve birinci sınıfa ayırma, kadro dağıtma, meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme, disiplin cezası verme, görevden uzaklaştırma işlemlerini yapar; Adalet Bakanlığının, bir mahkemenin kaldırılması veya yargı çevresinin değiştirilmesi konusundaki tekliflerini karara bağlar; ayrıca, Anayasa ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirir.

Hukuk fakültesi öğrencisi Asiye'nin yukarıda bahsetmiş olduğu anayasal kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Üniversitelerarası Kurul
- B) Yükseköğretim Kurulu
- C)Devlet Denetleme Kurulu
- D)Radyo Televizyon Üst Kurulu
- E) Hakimler ve Savcılar Kurulu

14-Aşağıdakilerden hangisi anayasada belirtilen yüksek mahkemelerden birisi değildir?

- A) Yargıtay
- B) Danıştay
- C) Uyuşmazlık Mahkemesi
- D) Askeri Yargıtay
- E) Anayasa Mahkemesi

15-Türk Silahlı Kuvvetlerinin başkomutanlığını aşağıdakilerden hangisi temsil eder?

- A)Anayasa Mahkemesi
- B)Sayıştay Başkanı
- C)Milletvekilleri
- D)Cumhurbaşkanı
- E) TBMM

16-1982 Anayasası'na göre Cumhurbaşkanı olabilmek için kaç yaşını doldurmuş olmak gerekir?

- A)40
- B)50
- C)30
- D)25
- E) 18

17-1982 Anayasası'na göre Cumhurbaşkanlığına, siyasi parti grupları, en son yapılan genel seçimlerde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az yüzde kaçını almış olan siyasi partiler aday gösterebilir?

- A)%3
- B)%4
- C)%5
- D)%8
- E) %10

18-Meclis çalışmalarına özürsüz veya izinsiz olarak bir ay içerisinde toplam birleşim günü katılmayan milletvekilinin milletvekilliğinin düşmesine, durumun Meclis Başkanlık Divanınca tespit edilmesi üzerine, Genel Kurulca üye tamsayısının salt çoğunluğunun oyuyla karar verilebilir.

Yukarıdaki boşluğa gelebilecek ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A)5
- B)4
- C)3
- D)2
- E)1

19-1982 Anayasası'na göre Yüksek Seçim Kurulunun görev ve yetkileri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A)Yüksek Seçim Kurulunun ve diğer seçim kurullarının görev ve yetkileri kanunla düzenlenir.
- B)Yüksek Seçim Kurulu yedi asıl ve dört yedek üyeden oluşur. Üyelerin altısı Yargıtay, beşi Danıştay Genel Kurullarınca kendi üyeleri arasından üye tamsayılarının salt çoğunluğunun gizli oyu ile seçilir.
- C)Yüksek Seçim Kuruluna Yargıtay ve Danıştaydan seçilmiş üyeler arasından ad çekme ile ikişer yedek üye ayrılır.
- D)Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunların halkoyuna sunulması, Cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesi, işlemlerinin genel yönetim ve denetimi de milletvekili seçimlerinde uygulanan hükümlere göre olur.
- E) Radyo Televizyon Kurumu üyelerinin seçim işlemlerini yapmak.

20-Vatandaşlar, siyasi parti kurma ve usulüne göre partilere girme ve partilerden ayrılma hakkına sahiptir. Parti üyesi olabilmek için yaşını doldurmuş olmak gerekir.

Yukarıdaki boşluğa gelebilecek ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A)15
- B)18
- C)14
- D)16
- E) 20

ÇÖZÜMLER:

1-D

Çocuklar, yaşlılar, özürllüer, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz.Doğru cevap D seçeneğidir.

2-A

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliklerinde boşalma olması halinde, ara seçime gidilir. Ara seçim, her seçim döneminde bir defa yapılır ve genel seçimden otuz ay geçmedikçe ara seçime gidilemez. Ancak, boşalan üyeliklerin sayısı, üye tamsayısının yüzde beşini bulduğu hallerde, ara seçimlerinin üç ay içinde yapılmasına karar verilir. Doğru cevap A seçeneğidir.

3-E

Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri, kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak; bütçe ve kesinhesap kanun tekliflerini görüşmek ve kabul etmek; para basılmasına ve savaş ilânına karar vermek; milletlerarası andlaşmaların onaylanmasını uygun bulmak, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının beşte üç çoğunluğunun kararı ile genel ve özel af ilânına karar vermek ve Anayasanın diğer maddelerinde öngörülen yetkileri kullanmak ve görevleri yerine getirmektir.

4-C

Kanun teklif etmeye (...)⁽³⁾ milletvekilleri yetkilidir. Doğru cevap C seçeneğidir.

5-B

Yazılı soru, yazılı olarak en geç onbeş gün içinde cevaplanmak üzere

milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibarettir.Doğru cevap B seçeneğidir.

6-E

Cumhurbaşkanı Devletin başıdır. Yürütme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir.

Cumhurbaşkanı, Devlet başkanı sıfatıyla Türkiye Cumhuriyetini ve Türk Milletinin birliğini temsil eder; Anayasanın uygulanmasını, Devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını temin eder.

Gerekli gördüğu takdirde, yasama yılının ilk günü Türkiye Büyük Millet Meclisinde açılış konuşmasını yapar.

Ülkenin iç ve dış siyaseti hakkında Meclise mesaj verir.

Kanunları yayımlar.

Kanunları tekrar görüşölmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine geri gönderir.

Kanunların, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün tümünün veya belirli hükümlerinin Anayasaya şekil veya esas bakımından aykırı oldukları gerekçesiyle Anayasa Mahkemesinde iptal davası açar.

Cumhurbaşkanı yardımcıları ile bakanları atar ve görevlerine son verir.

Üst kademe kamu yöneticilerini atar, görevlerine son verir ve bunların atanmalarına ilişkin usul ve esasları Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenler.

Yabancı devletlere Türkiye Cumhuriyetinin temsilcilerini gönderir, Türkiye Cumhuriyetine gönderilecek yabancı devlet temsilcilerini kabul eder.

Milletlerarası andlaşmaları onaylar ve yayımlar.

Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunları gerekli gördüğü takdirde halkoyuna sunar. Milli güvenlik politikalarını belirler ve gerekli tedbirleri alır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi adına Türk Silahlı Kuvvetlerinin Başkomutanlığını temsil eder.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar verir.

Sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebiyle kişilerin cezalarını hafifletir veya kaldırır.

Yargıtay üyeleri Hakimler ve Savcılar Kurulunca seçilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

7-D

Cumhurbaşkanı yardımcılarını ile bakanları atar ve görevlerine son verir. Doğru cevap D seçeneğidir.

8-D

Türkiye Büyük Millet Meclisi, üye tamsayısının beşte üç çoğunluğuyla seçimlerin yenilenmesine karar verebilir. Doğru cevap D seçeneğidir.

9-A

Kanunun belirlediği usul ve esaslara göre; rektörler Cumhurbaşkanınca, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca seçilir ve atanır. Doğru cevap A seçeneğidir.

10-B

Yükseköğretim kurumlarının öğretimini planlamak, düzenlemek, yönetmek, denetlemek, yükseköğretim kurumlarındaki eğitim - öğretim ve bilimsel araştırma faaliyetlerini yönlendirmek bu kurumların kanunda belirtilen amaç ve ilkeler doğrultusunda kurulmasını, geliştirilmesini ve

üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmak maksadı ile Yükseköğretim Kurulu kurulur. Doğru cevap B seçeneğidir.

11-E

Radyo ve televizyon faaliyetlerini düzenlemek ve denetlemek amacıyla kurulan Radyo ve Televizyon Üst Kurulu dokuz üyeden oluşur. Üyeler, siyasi parti gruplarının üye sayısı oranında belirlenecek üye sayısının ikişer katı olarak gösterecekleri adaylar arasından, her siyasi parti grubuna düşen üye sayısı esas alınmak suretiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca seçilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

12-E

Anayasa Mahkemesi Cumhurbaşkanını, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanını, Cumhurbaşkanı yardımcılarını, bakanları, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay (...) ⁽⁵⁾ Başkan ve üyelerini, Başsavcılarını, Cumhuriyet Başsavcivekilini, Hakimler ve Savcılar (...) ⁽⁶⁾ Kurulu ve Sayıştay Başkan ve üyelerini görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divan sıfatıyla yargılar. ⁽³⁾⁽⁴⁾⁽⁵⁾⁽⁶⁾ Doğru cevap E seçeneğidir.

13-E

Kurul, adlî ve idarî yargı hâkim ve savcılarını mesleğe kabul etme, atama ve nakletme, geçici yetki verme, yükselme ve birinci sınıfa ayırma, kadro dağıtma, meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme, disiplin cezası verme, görevden uzaklaştırma işlemlerini yapar; Adalet Bakanlığının, bir mahkemenin kaldırılması veya yargı

çevresinin değiştirilmesi konusundaki tekliflerini karara bağlar; ayrıca, Anayasa ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirir. Doğru cevap E seçeneğidir.

14-D

Askeri Yargıtay yüksek mahkemelerden birisi değildir. Doğru cevap D seçeneğidir.

15-D

Cumhurbaşkanı Türkiye Büyük Millet Meclisi adına Türk Silahlı Kuvvetlerinin Başkomutanlığını temsil eder.

Doğru cevap D seçeneğidir.

16-A

Cumhurbaşkanı, kırk yaşını doldurmuş, yükseköğrenim yapmış, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip Türk vatandaşları arasından, doğrudan halk tarafından seçilir. Doğru cevap A seçeneğidir.

17-C

Cumhurbaşkanlığına, siyasi parti grupları, en son yapılan genel seçimlerde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az yüzde beşini almış olan siyasi partiler ile en az yüzbin seçmen aday gösterebilir. Doğru cevap C seçeneğidir.

18-A

Meclis çalışmalarına özürsüz veya izinsiz olarak bir ay içerisinde toplam beş birleşim günü katılmayan milletvekilinin milletvekilliğinin düşmesine, durumun Meclis Başkanlık Divanınca tespit edilmesi üzerine, Genel Kurulca üye tamsayısının salt çoğunluğunun oyuyla karar verilebilir. Doğru cevap A seçeneğidir.

19-E

Yüksek Seçim Kurulunun ve diğer seçim kurullarının görev ve yetkileri kanunla düzenlenir. Yüksek Seçim Kurulu yedi asıl ve dört yedek üyeden oluşur. Üyelerin altısı Yargıtay, beşi Danıştay Genel Kurullarınca kendi üyeleri arasından üye tamsayılarının salt çoğunluğunun gizli oyu ile seçilir. Bu üyeler, salt çoğunluk ve gizli oyla aralarından bir başkan ve bir başkanvekili seçerler.

Yüksek Seçim Kuruluna Yargıtay ve Danıştaydan seçilmiş üyeler arasından ad çekme ile ikişer yedek üye ayrılır. Yüksek Seçim Kurulu Başkanı ve Başkanvekili ad çekmeye girmezler.

Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunların halkoyuna sunulması, Cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesi, işlemlerinin genel yönetim ve denetimi de milletvekili seçimlerinde uygulanan hükümlere göre olur.

20-B

Vatandaşlar, siyasi parti kurma ve usulüne göre partilere girme ve partilerden ayrılma hakkına sahiptir. Parti üyesi olabilmek için onsekiz yaşını doldurmuş olmak gerekir. Doğru cevap B seçeneğidir.

KAVRAMA TESTİ: 3

1-1982 Anayasasına göre ,TBMM tarafından seçimlerin yenilenmesine karar verilmesi halinde en az kaç milletvekilin oyu gerekir ?

- A)360
- B)380
- C)400
- D)218
- E) 175

2-Cumhurbaşkanlığı makamının herhangi bir nedenle boşalması hâlinde, yenis seçilene kadar cumhurbaşkanlığına aşağıdakilerden hangisi vekâlet eder?

- A)Bakarlardan biri
- B)Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı C) Cumhurbaşkanı Genel Sekreteri
- D)Cumhurbaşkanı Yardımcısı
- E)Cumhurbaşkanlığı idari işler başkanı

3-1982 Anayasası'na göre, herhangi bir sebeple boşalan bakanlığa en geç kaç gün içinde atama yapılır?

- A) 15
- B) 20
- C) 30
- D) 45
- E) 60

4-1982 Anayasasının Türk Vatandaşlığı ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır ?

- A)Türk Devletine vatandaşlık bağı ile bağı olan herkes Türk'tür.
- B)Türk babanın veya Türk ananın çocuğu Türk'tür. C)Vatandaşlık, kanunun gösterdiği şartlarla kazanılır ve ancak kanunda belirtilen hallerde kaybedilir.
- D)Hiçbir Türk, vatana bağlılıkla bağdaşmayan bir eylemde bulunmadıkça vatandaşlıktan çıkarılamaz.
- E)Vatandaşlıktan çıkarma ile ilgili karar ve işlemlere karşı yargı yolu kapalıdır.

5-1982 Anayasası'na göre, aşağıdakilerden hangisi yüksek mahkemelerden biri değildir?

- A) Bölge Adliye Mahkemeleri
- B) Yargıtay
- C) Danıştay
- D) Anayasa Mahkemesi
- E) Uyuşmazlık Mahkemesi

6-Siyasi partilerin kapatılması, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının açacağı dava üzerinekesin olarak karara bağlanır.

1982 Anayasasına göre yukarıdaki boşluğa aşağıdaki ifadelerden hangisi getirilmelidir?

- A) Anayasa Mahkemesince
- B) Yargıtay'ca
- C)Danıştay'ca
- D)Sayıştay'ca
- E)Uyuşmazlık Mahkemesince

7-....., Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar hakkında 106 ncı maddenin beşinci, altıncı ve yedinci fıkraları uyarınca yapılan soruşturmadan ibarettir.

1982 Anayasasına göre yukarıdaki boşluğa aşağıdaki ifadelerden hangisi getirilmelidir?

- A) Genel Görüşme
- B) Meclis Soruşturması
- C) Yazılı Soru
- D) Meclis Araştırması
- E) Meclis Denetlenmesi

8-TBMM tatildeyken, ülkenin ani bir silahlı saldırıya uğraması ve bu nedenle silahlı kuvvet kullanılmasına derhâl karar verilmesinin kaçınılmaz olması hâlinde Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına aşağıdakilerden hangisi karar verebilir?

- A) Cumhurbaşkanı
- B) İç İşleri Bakanı
- C) Genelkurmay Başkanı
- D) Milli Güvenlik Kurulu
- E) Milli Savunma Bakanı

9-1982 Anayasası'na göre, seçimlerin başlamasından bitimine kadar yönetimi aşağıdakilerden hangisine aittir?

- A) Yüksek Seçim Kurulu
- B) Hakimler ve Savcılar Kurulu
- C) Dışişleri Bakanlığı
- D) Adalet Bakanlığı
- E) Danıştay

10-1982 Anayasası'na göre, aşağıdakilerden hangisi siyasi haklar ve ödevlerden biridir?

- A) Ailenin korunması
- B) Eğitim öğretim hakkı
- C) Toprak mülkiyeti
- D) Vatan hizmeti
- E) Kamulaştırma

11-1982 Anayasasına göre kararları kesindir.

Yedi asil 4 yedik üyeden kurulur .

Yukarıda özellikleri verilen anayasal kurum aşağıdakilerden hangisidir ?

- A) Yüksek Seçim Kurulu
- B) Hakimler ve Savcılar Kurulu
- C) Dışişleri Bakanlığı
- D) Adalet Bakanlığı
- E) Danıştay

12-1982 Anayasasına göre Yüksek Seçim Kurulu ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunların halkoyuna sunulması, Cumhurbaşkanı'nın halk tarafından seçilmesi, işlemlerinin genel yönetim ve denetimi de milletvekili seçimlerinde uygulanan hükümlere göre olur.
- B) Yüksek Seçim Kuruluna Yargıtay ve Danıştaydan seçilmiş üyeler arasından ad çekme ile ikişer yedek üye ayrılır. Yüksek Seçim Kurulu Başkanı ve Başkanvekili ad çekmeye girmezler
- C) Seçimler, yargı organlarının genel yönetim ve denetimi altında yapılır
- D) Yüksek Seçim Kurulu onüç asil ve dört yedek üyeden oluşur

E) Yüksek Seçim Kurulunun ve diğer seçim kurullarının görev ve yetkileri kanunla düzenlenir.

13-1982 Anayasasına göre Cumhurbaşkanı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır ?

- A) Cumhurbaşkanı Devletin başıdır. Yürütme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir.
- B) Cumhurbaşkanı, Devlet başkanı sıfatıyla Türkiye Cumhuriyetini ve Türk Milletinin birliğini temsil eder; Anayasanın uygulanmasını, Devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını temin eder
- C) Cumhurbaşkanı yardımcıları ile TBMM Başkanını atar ve görevlerine son verir
- D) Gerekli gördüğü takdirde, yasama yılının ilk günü Türkiye Büyük Millet Meclisinde açılış konuşmasını yapar.
- E) Ülkenin iç ve dış siyaseti hakkında Meclise mesaj verir.

14-1982 Anayasasına göre kararnameler ve yönetmelikler, yayımdan sonraki bir tarih belirlenmemişse, ne zaman yürürlüğe girerler ?

- A) Resmî Gazetede yayımlandıkları gün yürürlüğe girer
- B) Resmî Gazetede yayımlandıkları tarihten itibaren 10 gün sonra
- C) Resmî Gazetede yayımlandıkları tarihten itibaren 15 gün sonra
- D) Resmî Gazetede yayımlandıkları tarihten itibaren 60 gün sonra
- E) Resmî Gazetede yayımlandıkları tarihten itibaren 30 gün sonra

15-Cumhurbaşkanlığı makamının herhangi bir nedenle boşalması halinde, kaç gün içinde Cumhurbaşkanı seçimi yapılır ?

- A) 10
- B) 15
- C) 20
- D) 25
- E) 45

ÇÖZÜMLER:

1-A

360 milletvekilin oyu gerekir. TBMM'nin erken seçim kararını ise beşte üç çoğunluk, bir başka deyişle üye tam sayısı 600'e yükseltilen Meclis'te 360 oyla alınabiliyor

2-D

Cumhurbaşkanının hastalık ve yurt dışına çıkma gibi sebeplerle geçici olarak görevinden ayrılması hallerinde, Cumhurbaşkanı yardımcısı Cumhurbaşkanına vekâlet eder ve Cumhurbaşkanına ait yetkileri kullanır

3-A

15 gün içinde atama yapılır.

4- E

Madde 66 – Türk Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türktür.

Türk babanın veya Türk ananın çocuğu Türktür. (**Mülga ikinci cümle: 3/10/2001-4709/23 md.) (...)**

Vatandaşlık, kanunun gösterdiği şartlarla kazanılır ve ancak kanunda belirtilen hallerde kaybedilir.

Hiçbir Türk, vatana bağlılıkla bağdaşmayan bir eylemde bulunmadıkça vatandaşlıktan çıkarılamaz.

Vatandaşlıktan çıkarma ile ilgili karar ve işlemlere karşı yargı yolu kapatılamaz.Doğru cevap E seçeneğidir.

5-A

Bölge Adliye Mahkemeleri

6-A

Siyasi partilerin kapatılması, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının açacağı dava

üzerine Anayasa Mahkemesince kesin olarak karara bağlanır.

7-B

Meclis soruşturması, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar hakkında 106 ncı maddenin beşinci, altıncı ve yedinci fıkraları uyarınca yapılan soruşturmadan ibarettir

8-A

Cumhurbaşkanı

9-A

Seçimlerin başlamasından bitimine kadar yönetimi Yüksek Seçim Kurulunun gözetimindedir.

10-D

Vatan hizmeti

Madde 72 – Vatan hizmeti, her Türkün hakkı ve ödevidir. Bu hizmetin Silahlı Kuvvetlerde veya kamu kesiminde ne şekilde yerine getirileceği veya getirilmiş sayılacağı kanunla düzenlenir

11-A

Seçimler, yargı organlarının genel yönetim ve denetimi altında yapılır.

Seçimlerin başlamasından bitimine kadar, seçimin düzen içinde yönetimi ve dürüstlüğü ile ilgili bütün işlemleri yapma ve yaptırma, seçim süresince ve seçimden sonra seçim konularıyla ilgili bütün yolsuzlukları, şikayet ve itirazları inceleme ve kesin karara bağlama ve Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin seçim tutanaklarını ve Cumhurbaşkanlığı seçim tutanaklarını kabul etme görevi Yüksek

Seçim Kurulundur. Yüksek Seçim Kurulunun kararları aleyhine başka bir mercie başvurulamaz.

12-D

Yüksek Seçim Kurulu yedi asıl ve dört yedek üyeden oluşur.

13-C

Cumhurbaşkanı Devletin başıdır. Yürütme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir.

Cumhurbaşkanı, Devlet başkanı sıfatıyla Türkiye Cumhuriyetini ve Türk Milletinin birliğini temsil eder; Anayasanın uygulanmasını, Devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını temin eder.

Gerekli gördüğü takdirde, yasama yılının ilk günü Türkiye Büyük Millet Meclisinde açılış konuşmasını yapar.

Ülkenin iç ve dış siyaseti hak-kında Meclise mesaj verir.

Kanunları yayımlar.

Kanunları tekrar görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine geri gönderir.

Kanunların, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün tümünün veya belirli hükümlerinin Anayasaya şekil veya esas bakımından aykırı oldukları gerekçesiyle Anayasa Mahkemesinde iptal davası açar.

Cumhurbaşkanı yardımcılarını ile bakanları atar ve görevlerine son verir.

Üst kademe kamu yöneticilerini atar, görevlerine son verir ve bunların atanmalarına ilişkin usul ve esasları Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenler.

Yabancı devletlere Türkiye Cumhuriyetinin temsilcilerini gönderir, Türkiye Cumhuriyetine gönderilecek yabancı devlet temsilcilerini kabul eder.

Milletlerarası andlaşmaları onaylar ve yayımlar.

Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunları gerekli gördüğü takdirde halkoyuna sunar.

Milli güvenlik politikalarını belirler ve gerekli tedbirleri alır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi adına Türk Silahlı Kuvvetlerinin Başkomutanlığını temsil eder.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar verir.

Sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebiyle kişilerin cezalarını hafifletir veya kaldırır.

14-A

Kararnemeler ve yönetmelikler, yayımdan sonraki bir tarih belirlenmemişse, Resmî Gazetede yayımlandıkları gün yürürlüğe girer

15-E

Cumhurbaşkanlığı makamının herhangi bir nedenle boşalması halinde, kırkbeş gün içinde Cumhurbaşkanı seçimi yapılır.

KAVRAMA TESTİ: 4

1-1982 Anayasasına göre Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri kaç yılda bir aynı günde yapılır?

- A)2
- B)6
- C)3
- D)5
- E) 4

2-1982 Anayasasına göre Türkiye Büyük Millet Meclisi genel oyla seçilen kaç milletvekilinden oluşur?

- A)700
- B)400
- C)450
- D)600
- E) 550

3-1982 Anayasasına göre kaç yaşını dolduran her Türk milletvekili seçilebilir?

- A)30
- B)21
- C)15
- D)24
- E) 18

4- Memur Ekrem : "Savaş sebebiyle yeni seçimlerin yapılmasına imkan görülmezse, Türkiye Büyük Millet Meclisi, seçimlerin kaç yıl geriye bırakılmasına karar verebilir ?

Memur Ekrem'in sormuş olduğu sorunun doğru cevabı aşağıdakilerden hangisidir ?

- A)1
- B)2
- C)3
- D)4
- E)5

5-1982 Anayasasına göre Seçimler, organlarının genel yönetim ve denetimi altında yapılır.

Yukarıdaki soruda boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Sayıştay
- B)TBMM
- C)Yargı
- D)Yürütme
- E) Yasama

6-Zabıt Katibi Aylin: "Seçimlerin başlamasından bitimine kadar, seçimin düzen içinde yönetimi ve dürüstlüğü ile ilgili bütün işlemleri yapma ve yaptırma, seçim süresince ve seçimden sonra seçim konularıyla ilgili bütün yolsuzlukları, şikayet ve itirazları inceleme ve kesin karara bağlama ve Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin seçim tutanaklarını ve Cumhurbaşkanlığı seçim tutanaklarını kabul etme görevi " bu kurulundur.

Zabıt Katibi Aylin'in bahsetmiş olduğu kurum aşağıdakilerden hangisidir ?

- A) Yüksek Seçim Kurulu
- B) Hakimler ve Savcılar Kurulu
- C) Sayıştay
- D) Bilgi Edinme Kurumu
- E) Adalet Bakanlığı

7-1982 Anayasasına göre Yüksek Seçim Kurulu kaç üyeden oluşur?

- A)3
- B)4
- C)5
- D)6
- E) 7

8-Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul edilen kanunları kaç gün içinde yayımlar?

- A)10
- B)20
- C)15
- D)45
- E) 30

9-Türkiye Büyük Millet Meclisi tatilde veya ara vermede iken ülkenin ani bir silahlı saldırıya uğraması ve bu sebeple silahlı kuvvet kullanılmasına derhal karar verilmesinin kaçınılmaz olması halinde aşağıdakilerden hangisi , Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar verebilir?

- A)Milli Savunma Bakanı
- B)anayasa Mahkemesi Başkanı
- C)TBMM
- D)Cumhurbaşkanı Yardımcısı
- E) Cumhurbaşkanı

10-1982 Anayasasına göre Meclis, bir yasama yılında en çok kaç ay tatil yapabilir?

- A)2
- B)3
- C)4
- D)5
- E) 6

11-

I-Türkiye Büyük Millet Meclisi; Meclis araştırması, genel görüşme, Meclis soruşturması ve yazılı soru yollarıyla bilgi edinme ve denetleme yetkisini kullanır.

II-Meclis araştırması, belli bir konuda bilgi edinmek için yapılan incelemeden ibarettir.

III-Genel görüşme, toplumu ve Devlet faaliyetlerini ilgilendiren belli bir konunun Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda görüşülmesidir

IV-Meclis soruşturması, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar hakkında 106 ncı maddenin beşinci, altıncı ve yedinci fıkraları uyarınca yapılan soruşturmadan ibarettir.

V-Yazılı soru, yazılı olarak en geç onbeş gün içinde cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibarettir.

1982 Anayasasına göre yukarıdaki numaralı cümlelerin hangisi veya hangileri doğrudur ?

- A)III-IV-V
- B)I-II-III-IV-V
- C)I-II-III
- D)II-III-IV
- E) I-V

12-Cumhurbaşkanının hastalık ve yurt dışına çıkma gibi sebeplerle geçici olarak görevinden ayrılması hallerinde, aşağıdakilerden hangisi Cumhurbaşkanına vekâlet eder ve Cumhurbaşkanına ait yetkileri kullanır?

- A) Hazine ve Maliye Bakanı
- B)Milli Savunma Bakanı
- C) Adalet Bakanı
- D) Cumhurbaşkanı yardımcısı
- E) TBMM Başkanı

13-Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip olanlar arasından aşağıdakilerden hangisi tarafından atanır ve görevden alınır?

- A) Hazine ve Maliye Bakanı
- B)Milli Savunma Bakanı
- C) Adalet Bakanı
- D) Cumhurbaşkanı
- E) TBMM Başkanı

14-Radyo ve Televizyon Üst Kurulu dokuz üyeden oluşur. Üyeler, siyasi parti gruplarının üye sayısı oranında belirlenecek üye sayısının ikişer katı olarak gösterecekleri adaylar arasından, her siyasi parti grubuna düşen üye sayısı esas alınmak suretiyle aşağıdakilerden hangisi tarafından seçilir?

- A) Hazine ve Maliye Bakanı
- B)Milli Savunma Bakanı
- C) Adalet Bakanı
- D) Cumhurbaşkanı
- E) TBMM

15-Anayasa Mahkemesi aşağıdakilerden hangisini Yüce Divan sıfatıyla yargılayamaz?

- A) Cumhurbaşkanını
- B) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı
- C) Cumhurbaşkanı yardımcılarını
- D) Adalet Bakanı
- E) Sakarya Adliyesi Adalet Komisyonu Başkanı

16-Adliye Zabıt Katibi Ayşe Hanım : Yargıtay üyeleri, birinci sınıfa ayrılmış adli yargı hakim ve Cumhuriyet savcıları ile bu meslekten sayılanlar arasında aşağıdakilerden hangisi tarafından seçilirler? eğitim seminerinde şeklinde bir soru sormuştur.

Adliye Zabıt Katibi Ayşe Hanımın sormuş olduğu sorunun cevabı aşağıdakilerden hangisidir ?

- A) TBMM Başkanı
- B) Cumhurbaşkanı yardımcısı
- C) Cumhurbaşkanı
- D) Adalet Bakanı
- E) Hakimler ve Savcılar Kurulu

17-Danıştay üyelerinin dörtte üçü, birinci sınıf idari yargı hakim ve savcıları ile bu meslekten sayılanlar arasında Hakimler ve Savcılar Kurulu; dörtte biri, nitelikleri kanunda belirtilen görevliler arasında aşağıdakilerden hangisi tarafından seçilirler?

- A) TBMM Başkanı
- B) Cumhurbaşkanı yardımcısı
- C) Cumhurbaşkanı
- D) Adalet Bakanı
- E) Hakimler ve Savcılar Kurulu

18-Yazı İşleri Müdürü Zekeriya Bey Ankara'da bir kurumu ziyaret ettiği belirterek bu kurumun bazı özelliklerini vermiştir: "Merkezî yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının bütün gelir ve giderleri ile mallarını Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlemek ve sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak ve kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yapmakla görevlidir." şeklinde kurumu tanıtmıştır.

Yazı İşleri Müdürü Zekeriya Bey hangi kurumu ziyaret etmiş olabilir?

- A) Hazine ve Maliye Bakanlığı
- B) Milli Savunma Bakanlığı
- C) Adalet Bakanlığı
- D) Sayıştay
- E) TBMM Başkanı

19-(.....)bütçe kanun teklifini, malî yılbaşından en az yetmişbeş gün önce, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar.

Yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) TBMM Başkanı
- B) Cumhurbaşkanı yardımcısı
- C) Cumhurbaşkanı
- D) Adalet Bakanı
- E) Hakimler ve Savcılar Kurulu

20-(.....) savaş, savaşı gerektirecek bir durumun başgöstermesi, seferberlik, ayaklanma, vatan veya Cumhuriyete karşı kuvvetli ve eylemli bir kalkışma, ülkenin ve milletin bölünmezliğini içten veya dıştan tehlikeye düşüren şiddet hareketlerinin yaygınlaşması, anayasal düzeni veya temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet hareketlerinin ortaya çıkması, şiddet olayları nedeniyle kamu düzeninin ciddi şekilde bozulması, tabiî afet veya tehlikeli salgın hastalık ya da ağır ekonomik bunalımın ortaya çıkması hallerinde yurdun tamamında veya bir bölgesinde, süresi altı ayı geçmemek üzere olağanüstü hal ilan edebilir?

- A)TBMM Başkanı
- B)Cumhurbaşkanı yardımcısı
- C)Cumhurbaşkanı
- D)Adalet Bakanı
- E) Hakimler ve Savcılar Kurulu

ÇÖZÜMLER:

1-D

Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri beş yıldı bir aynı günde yapılır. Doğru cevap D seçeneğidir.

2-D

Türkiye Büyük Millet Meclisi genel oyla seçilen altıyüz milletvekilinden oluşur.Doğru cevap D seçeneğidir.

3-E

Onsekiz yaşını dolduran her Türk milletvekili seçilebilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

4-A

Savaş sebebiyle yeni seçimlerin yapılmasına imkan görülmezse, Türkiye Büyük Millet Meclisi, seçimlerin bir yıl geriye bırakılmasına karar verebilir.Doğru cevap A seçeneğidir.

5-C

Seçimler, yargı organlarının genel yönetim ve denetimi altında yapılır. Doğru cevap C seçeneğidir.

6-A

Seçimlerin başlamasından bitimine kadar, seçimin düzen içinde yönetimi ve dürüstlüğü ile ilgili bütün işlemleri yapma ve yaptırma, seçim süresince ve seçimden sonra seçim konularıyla ilgili bütün yolsuzlukları, şikayet ve itirazları inceleme ve kesin karara bağlama ve Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin seçim tutanaklarını ve Cumhurbaşkanlığı seçim

tutanaklarını kabul etme görevi Yüksek Seçim Kurulundur. Doğru cevap A seçeneğidir.

7-E

Yüksek Seçim Kurulu yedi asıl ve dört yedek üyeden oluşur. Üyelerin altısı Yargıtay, beşi Danıştay Genel Kurullarınca kendi üyeleri arasından üye tamsayılarının salt çoğunluğunun gizli oyu ile seçilir. Bu üyeler, salt çoğunluk ve gizli oylar aralarından bir başkan ve bir başkanvekili seçerler. Doğru cevap E seçeneğidir.

8-C

Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul edilen kanunları onbeş gün içinde yayımlar. Doğru cevap C seçeneğidir.

9-E

Türkiye Büyük Millet Meclisi tatilde veya ara vermede iken ülkenin ani bir silahlı saldırıya uğraması ve bu sebeple silahlı kuvvet kullanılmasına derhal karar verilmesinin kaçınılmaz olması halinde Cumhurbaşkanı da, Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar verebilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

10-B

Meclis, bir yasama yılında en çok üç ay tatil yapabilir; ara verme veya tatil sırasında (...) ⁽¹⁾ Cumhurbaşkanınca toplantıya çağrılır.

11-B

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Meclis araştırması, genel görüşme, Meclis soruşturması ve yazılı soru yollarıyla bilgi edinme ve denetleme yetkisini kullanır.

Meclis araştırması, belli bir konuda bilgi edinmek için yapılan incelemeden ibarettir.

Genel görüşme, toplumu ve Devlet faaliyetlerini ilgilendiren belli bir konunun Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda görüşülmesidir.

Meclis soruşturması, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar hakkında 106 ncı maddenin beşinci, altıncı ve yedinci fıkraları uyarınca yapılan soruşturmadan ibarettir.

Yazılı soru, yazılı olarak en geç onbeş gün içinde cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibarettir.

Meclis araştırması, genel görüşme ve yazılı soru önergelerinin verilme şekli, içeriği ve kapsamı ile araştırma usulleri Meclis İktüzüğü ile düzenlenir. Doğru cevap D seçeneğidir.

12-D

Cumhurbaşkanlığı makamının herhangi bir nedenle boşalması halinde, kırkbeş gün içinde Cumhurbaşkanı seçimi yapılır. Yenisi seçilene kadar Cumhurbaşkanı yardımcısı Cumhurbaşkanlığına vekâlet eder ve Cumhurbaşkanına ait yetkileri kullanır. Genel seçime bir yıl veya daha az kalmışsa Türkiye Büyük Millet Meclisi seçimi de Cumhurbaşkanı seçimi ile birlikte yenilenir. Genel seçime bir yıldan fazla kalmışsa seçilen Cumhurbaşkanı Türkiye Büyük Millet Meclisi seçim tarihine kadar görevine devam eder. Kalan süreyi tamamlayan Cumhurbaşkanı açısından bu süre dönemden sayılmaz. Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimlerinin yapılacağı tarihte her iki seçim birlikte yapılır.

Cumhurbaşkanının hastalık ve yurt dışına çıkma gibi sebeplerle geçici olarak görevinden ayrılması hallerinde, Cumhurbaşkanı yardımcısı Cumhurbaşkanına vekâlet eder ve Cumhurbaşkanına ait yetkileri kullanır.Doğru cevap D seçeneğidir.

13-D

Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip olanlar arasından Cumhurbaşkanı tarafından atanır ve görevden alınır. Doğru cevap D seçeneğidir.

14-E

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu dokuz üyeden oluşur. Üyeler, siyasi parti gruplarının üye sayısı oranında belirlenecek üye sayısının ikişer katı olarak gösterecekleri adaylar arasından, her siyasi parti grubuna düşen üye sayısı esas alınmak suretiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca seçilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

15-E

Anayasa Mahkemesi Cumhurbaşkanını, TürkiyeBüyük Millet MeclisiBaşkanını, Cumhurbaşkanı yardımcılarını, bakanları, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay (...)⁽⁵⁾ Başkan ve üyelerini, Başsavcılarını, Cumhuriyet Başsavcivekilini, Hakimler ve Savcılar (...)⁽⁶⁾ Kurulu ve Sayıştay Başkan ve üyelerini görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divan sıfatıyla yargılar. Doğru cevap E seçeneğidir.

16-E

Yargıtay üyeleri, birinci sınıfa ayrılmış adli yargı hakim ve Cumhuriyet savcılar ile bu

meslekten sayılanlar arasından Hakimler ve Savcılar (...)⁽³⁾ Kurulunca üye tamsayısının salt çoğunluğu ile ve gizli oyla seçilir.Doğru cevap E seçeneğidir.

17-C

Danıştay üyelerinin dörtte üçü, birinci sınıf idari yargı hakim ve savcılar ile bu meslekten sayılanlar arasından Hakimler ve Savcılar (...)⁽²⁾ Kurulu; dörtte biri, nitelikleri kanunda belirtilen görevliler arasından Cumhurbaşkanı; tarafından seçilir.

18-D

Sayıştay, merkezî yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının bütün gelir ve giderleri ile mallarını Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlemek ve sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak ve kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yapmakla görevlidir. Doğru cevap D seçeneğidir.

19-C

Cumhurbaşkanı bütçe kanun teklifini, malî yılbaşından en az yetmişbeş gün önce, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar.Doğru cevap C seçeneğidir.

20-C

Cumhurbaşkanı; savaş, savaşı gerektirecek bir durumun başgöstermesi, seferberlik, ayaklanma, vatan veya Cumhuriyete karşı kuvvetli ve eylemli bir kalkışma, ülkenin ve milletin bölünmezliğini içten veya dıştan tehlikeye düşüren şiddet hareketlerinin yaygınlaşması, anayasal düzeni veya temel

hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet hareketlerinin ortaya çıkması, şiddet olayları nedeniyle kamu düzeninin ciddî şekilde bozulması, tabii afet veya tehlikeli salgın hastalık ya da ağır ekonomik bunalımın ortaya çıkması hallerinde yurdun tamamında veya bir bölgesinde, süresi altı ayı geçmemek üzere olağanüstü hal ilan edebilir. Doğru cevap C seçeneğidir.

KAVRAMA TESTİ:5

1-1982 Anayasasına göre aşağıdakilerden hangisi cumhuriyetin niteliklerinden birisi değildir?

- A) İnsan haklarına saygılı devlet
- B) Atatürk milliyetçiliğine bağlı,
- C) Demokratik
- D) Laik
- E) Özgürlükçü

2-

I- Dili Türkçedir.

II-Bayrağı, şekli kanununda belirtilen, beyaz ay yıldızlı al bayraktır.

III-Millî Marşı —İstiklal Marşı||dır.

IV-Başkenti Konya'dır

Devletin bütünlüğü, resmî dili, bayrağı, millî marşı ve başkenti ile ilgili olarak yukarıdakilerden hangisi veya hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız IV
- B) Yalnız III
- C) I-II
- D)I-III
- E) I-II-III

3-1982 Anayasasına göre egemenlik, kayıtsız şartsız kime aittir?

- A) Milletvekillerine
- B) Bakanlara
- C) Genel Müdürlere
- D) Millete
- E) Bir zümreye

4-Yasama yetkisi Türk Milleti adına hangi organ eliyle kullanılır ?

- A) Cumhurbaşkanlığı
- B) TBMM
- C) Adalet Bakanlığı
- D) Bakanlar Kurulu
- E) Kültür Bakanlığı

5-Yürütme yetkisi Türk Milleti adına hangi organ eliyle kullanılır ?

- A) Cumhurbaşkanlığı ve Bakanlar Kurulu
- B) TBMM
- C) Adalet Bakanlığı
- D) Bakanlar Kurulu
- E) Milli Savunma Bakanlığı

6-Yargı yetkisi Türk Milleti adına hangi organ eliyle kullanılır?

- A) Cumhurbaşkanlığı ve Bakanlar Kurulu
- B) TBMM
- C) Mahkemelerce
- D) Bakanlar Kurulu
- E) Milli Savunma Bakanlığı

7-1982 Anayasasına göre temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir.

Bu sınırlamalar,

- I- Anayasanın sözüne ve ruhuna,
- II-Demokratik toplum düzeninin
- III-Lâik Cumhuriyetin gereklerine
- IV-Ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.

Yukarıdaki öncüllerden hangisi veya hangileri doğrudur ?

- A) Yalnız IV
- B) Yalnız III
- C) I-II
- D)I-III
- E) I-II-III-IV

8. Yakalanan veya tutuklanan kişi, tutulma yerine en yakın mahkemeye gönderilmesi için gerekli süre hariç en geç saat ve toplu olarak işlenen suçlarda en çokgün içinde hâkim önüne çıkarılır.

1982 Anayasasına göre yukarıda boş bırakılan yere gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 48 saat 4 gün
- B) 36 saat 4 gün
- C) 24 saat 5 gün
- D) 72 saat 6 gün
- E) 86 saat 4 gün

9-

Kimsenin konutuna dokunulamaz.

I- Millî güvenlik,

II-kamu düzeni,

III- suç işlenmesinin önlenmesi,

IV-genel sağlık

V- genel ahlâkın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması

Yukarıdakilerden hangisi veya hangilerinin varlığı halinde konut dokunulmazlığı ihlal edilebilir ?

A) Yalnız IV

B) Yalnız III

C) I-II

D)I-II-III-IV-V

E) I-II-III-IV

10-1982 Anayasasına göre aşağıdakilerden hangisi siyasi hak ve ödevlerden birisi değildir?

A) Türk vatandaşlığı

B) Seçme ve seçilme hakkı

C) Siyasi Partilere Üye olma

D)Vatan hizmeti

E) Sendikal faaliyette bulunma hakkı

11-Aşağıdakilerden hangisi Türk vatandaşlığı ile ilgili olarak 1982 Anayasası'nda yer alan hükümlerden biri değildir?

A) Türk Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türktür.

B) Türk babanın veya Türk ananın çocuğu Türktür

C) Hiçbir Türk, vatana bağlılıkla bağdaşmayan bir eylemde bulunmadıkça vatandaşlıktan çıkarılamaz

D) Vatandaşlıktan çıkarma ile ilgili karar ve işlemlere karşı yargı yolu kapatılabilir.

E) Vatandaşlık, kanunun gösterdiği şartlarla kazanılır ve ancak kanunda belirtilen hallerde kaybedilir.

12-Vatandaşlar, siyasi parti kurma ve usulüne göre partilere girme ve partilerden ayrılma hakkına sahiptir. Parti üyesi olabilmek için (.....) yaşını doldurmuş olmak gerekir.

1982 Anayasasına göre yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

A) 15

B) 16

C) 17

D) 19

E) 18

13-Kamu Başdenetçisi Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından gizli oyla (.....) yıl için seçilir.

1982 Anayasasına göre yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) 5
- B) 4
- C) 3
- D) 6
- E) 7

14-(.....) yaşını dolduran her Türk milletvekili seçilebilir.

1982 Anayasasına göre yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) 15
- B) 16
- C) 17
- D) 19
- E) 18

15-Aşağıdakilerden hangisi milletvekili seçilebilmek için aranan şartlardan birisi değildir?

- A) En az ilkokul mezunu olmak
- B) Askerlikle ilişkisi olmamak
- C) Taksirli suçlar hariç toplam bir yıl veya daha fazla hapis ile ağır hapis cezasına hüküm giymiş olmamak
- D) 20 yaşını doldurmuş olmak
- E) Kamu hizmetinden yasaklı olmamak

16-Anayasamıza göre Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri kaç yılda bir yapılır?

- A) 6
- B) 2
- C) 3
- D) 4
- E) 5

17-Anayasamıza göre Yüksek Seçim Kurulu kaç asıl ve kaç yedek üyeden oluşur?

- A) yedi asıl ve dört yedek
- B) üç asıl 2 yedek
- C) 4 asıl 4 yedek
- D) 7 asıl 7 yedek
- E) 13 asıl 5 yedek

18-Türkiye Büyük Millet Meclisi genel oyla seçilenmilletvekilinden oluşur.

1982 Anayasasına göre yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A)550
- B) 650
- C) 600
- D) 610
- E) 750

19-TBMM bir yasama yılında ne kadar süre tatil yapabilir ?

- A) 5 ay
- B) 8 ay
- C) 2 ay
- D) 3 ay
- E) 1 ay

20-Meclis Başkanı da doğrudan doğruya veya üyelerinyazılı istemi üzerine, Meclisi toplantıya çağırır.

1982 Anayasasına göre yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) 1/5
- B) 1/6
- C) 1/7
- D) 1/4
- E) 1/3

ÇÖZÜMLER:

1-E

Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk Devletidir.

HALİS şeklinde kısaltılabilir.

Hukuk

Atatürk milliyetçiliğine bağlı

Laik

İnsan haklarına saygılı

Sosyal

2-A

Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir.

Bayrağı, şekli kanununda belirtilen, beyaz ay yıldızlı al bayraktır.

Millî marşı —İstiklal Marşı|||dir.

Başkenti Ankara'dır.

3-D

Egemenlik, kayıtsız şartsız Milletindir

4-B

Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindedir. Bu yetki devredilemez.

5-A

Yürütme yetkisi ve görevi, Cumhurbaşkanı tarafından, Anayasaya ve kanunlara uygun olarak kullanılır ve yerine getirilir.

6-C

Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır.

7-E

Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.

8-A

Yakalanan veya tutuklanan kişi, tutulma yerine en yakın mahkemeye gönderilmesi için gerekli süre hariç en geç kırksekiz saat ve toplu olarak işlenen suçlarda en çok dört gün içinde hâkim önüne çıkarılır.

9-D

Kimsenin konutuna dokunulamaz. Millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâkın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça; yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri bulunmadıkça; kimsenin konutuna girilemez, arama yapılamaz ve buradaki eşyaya el konulamaz.

10- E

katip ve davası şeklinde kısaltabiliriz.

Kamu hizmetlerine girme hakkı

A

Türk vatandaşlığı

i

Parti kurma, partilere girme ve partilerden ayrılma.

Vergi ödevi

E

Dilekçe hakkı

A

Vatan hizmeti

A

Seçme seçilme ve siyasa faaliyette bulunma hakkı

ı

11-D

Türk vatandaşlığı

Türk Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türktür.

Türk babanın veya Türk ananın çocuğu Türktür.

(Mülga ikinci cümle: 3/10/2001-4709/23 md.)(...)

Vatandaşlık, kanunun gösterdiği şartlarla kazanılır ve ancak kanunda belirtilen hallerde kaybedilir.

Hiçbir Türk, vatana bağlılıkla bağdaşmayan bir eylemde bulunmadıkça vatandaşlıktan çıkarılamaz.

Vatandaşlıktan çıkarma ile ilgili karar ve işlemlere karşı yargı yolu kapatılamaz.

12-E

Vatandaşlar, siyasi parti kurma ve usulüne göre partilere girme ve partilerden ayrılma hakkına sahiptir. Parti üyesi olabilmek için onsekiz yaşını doldurmuş olmak gerekir

13-B

Kamu Başdenetçisi Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından gizli oyla dört yıl için seçilir.

14-E

Onsekiz yaşını dolduran her Türk milletvekili seçilebilir.

15-D

Onsekiz yaşını dolduran her Türk milletvekili seçilebilir.

En az ilkokul mezunu olmayanlar, kısıtlılar, askerlikle ilişkisi olanlar, kamu hizmetinden yasaklılar, taksirli suçlar hariç toplam bir yıl veya daha fazla hapis ile ağır hapis cezasına hüküm giymiş olanlar; zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlarla, kaçakçılık, Resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarını açığa vurma, terör eylemlerine katılma ve bu gibi eylemleri tahrik ve teşvik suçlarından biriyle hüküm giymiş olanlar, affa uğramış olsalar bile milletvekili seçilemezler.

16-E

Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri beş yılda bir aynı günde yapılır.

17-A

Yüksek Seçim Kurulu yedi asıl ve dört yedek üyeden oluşur

18-C

Türkiye Büyük Millet Meclisi genel oyla seçilen **altıyüz** milletvekilinden oluşur

19-D

Meclis, bir yasama yılında en çok üç ay tatil yapabilir; ara verme veya tatil sırasında, doğrudan doğruya veya

Bakanlar Kurulunun istemi üzerine, Cumhurbaşkanınca toplantıya çağrılır.

20-A

Meclis Başkanı da doğrudan doğruya veya üyelerin beşte birinin yazılı istemi üzerine, Meclisi toplantıya çağırır.

KAVRAMA TESTİ:6

1-(I)Cumhurbaşkanı, kırk yaşını doldurmuş, yükseköğrenim yapmış, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip Türk vatandaşları arasından, doğrudan halk tarafından seçilir.

(II) Cumhurbaşkanının görev süresi yedi yıldır. Bir kimse en fazla iki defa Cumhurbaşkanı seçilebilir.

(III) Cumhurbaşkanlığına, siyasi parti grupları, en son yapılan genel seçimlerde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az yüzde beşini almış olan siyasi partiler ile en az yüzbin seçmen aday gösterebilir.

(IV)Cumhurbaşkanı seçilen milletvekilinin Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği sona erer.

(V) Genel oyla yapılacak seçimde, geçerli oyların salt çoğunluğunu alan aday, Cumhurbaşkanı seçilir

1982 Anayasasının Cumhurbaşkanlığı adaylık ve seçimi ile ilgili olarak yukarıdaki numaralı cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A)I
- B)II
- C)III
- D)IV
- E) V

2-

(I)Cumhurbaşkanı, seçildikten sonra bir veya daha fazla Cumhurbaşkanı yardımcısı atayabilir (II) .Cumhurbaşkanlığı makamının herhangi bir nedenle boşalması halinde, kırkbeş gün içinde Cumhurbaşkanı seçimi yapılır. (III) Yenisi seçilene kadar Cumhurbaşkanı yardımcısı Cumhurbaşkanlığına vekâlet eder ve Cumhurbaşkanına ait yetkileri kullanır. (IV) Genel seçime bir yıl veya daha az kalmışsa Türkiye Büyük Millet Meclisi seçimi de Cumhurbaşkanı seçimi ile birlikte yenilenir. (V) Cumhurbaşkanının hastalık ve yurt dışına çıkma gibi sebeplerle geçici olarak görevinden ayrılması hallerinde, TBMM Başkanı Cumhurbaşkanına vekâlet eder ve Cumhurbaşkanına ait yetkileri kullanır.

1982 Anayasasına göre Cumhurbaşkanlığı seçimi ve vekalet ile ilgili olarak yukarıdaki numaralı cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A)I
- B)II
- C)III
- D)IV
- E) V

3-1982 Anayasasına göre Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip olanlar arasında aşağıdakilerden hangisi tarafından atanır ve görevden alınır ?

- A) Cumhurbaşkanı
- B) Hakimler ve Savcılar Kurulu
- C) Genelkurmay Başkanı
- D) Cumhurbaşkanlığı Kabinesi
- E) TBMM Başkanı

4-İdarenin hukuka uygunluğunun, düzenli ve verimli şekilde yürütülmesinin ve geliştirilmesinin sağlanması amacıyla, Cumhurbaşkanlığına bağlı olarak kurulan....., Cumhurbaşkanı'nın isteği üzerine, tüm kamu kurum ve kuruluşlarında ve sermayesinin yarısından fazlasına bu kurum ve kuruluşların katıldığı her türlü kuruluşta, kamu kurumu niteliğinde olan meslek kuruluşlarında, her düzeydeki işçi ve işveren meslek kuruluşlarında, kamuya yararlı derneklerle vakıflarda, her türlü idari soruşturma, inceleme, araştırma ve denetlemeleri yapar.

1982 Anayasasına göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bankaları Denetleme ve Düzenleme Kurulu
- B) Hakimler ve Savcılar Kurulu
- C) Devlet Denetleme Kurulu
- D) Genel sekreterlik
- E) Sayıştay

5

(I) Millî Güvenlik Kurulu; Cumhurbaşkanının başkanlığında, Cumhurbaşkanı yardımcıları, Adalet, Millî Savunma, Milli Eğitim, İçişleri, Dışişleri Bakanları, Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava kuvvetleri komutanlarından kurulur.

(II) Gündemin özelliğine göre Kurul toplantılarına ilgili bakan ve kişiler çağrılıp görüşleri alınabilir.

(III) Millî Güvenlik Kurulu; Devletin millî güvenlik siyasetinin tayini, tespiti ve uygulanması ile ilgili alınan tavsiye kararları ve gerekli koordinasyonun sağlanması konusundaki görüşlerini Cumhurbaşkanına bildirir. Kurulun, Devletin varlığı ve bağımsızlığı, ülkenin bütünlüğü ve bölünmezliği, toplumun huzur ve güvenliğinin korunması hususunda alınmasını zorunlu gördüğü tedbirlere ait kararlar Cumhurbaşkanınca değerlendirilir.

(IV) Milli Güvenlik Kurulunun gündemi; Cumhurbaşkanı yardımcıları ve Genelkurmay Başkanının önerileri dikkate alınarak Cumhurbaşkanınca düzenlenir.

(V) Cumhurbaşkanı katılmadığı zamanlar Milli Güvenlik Kurulu Cumhurbaşkanı yardımcısının başkanlığında toplanır.

1982 Anayasasının Milli Güvenlik Kurulu ile ilgili olarak yukarıdaki numaralı cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

6-

(I) Uyuşmazlık Mahkemesi adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözümlenmeye yetkilidir.

(II) Uyuşmazlık Mahkemesinin kuruluşu, üyelerinin nitelikleri ve seçimleri ile işleyişi kanunla düzenlenir.

(III) Bu mahkemenin Başkanlığını Anayasa Mahkemesince, kendi üyeleri arasından görevlendirilen üye yapar.

(IV) Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Uyuşmazlık Mahkemesinin kararı esas alınır. Uyuşmazlık Mahkemesi kararları kesindir.

1982 Anayasasına göre Uyuşmazlık Mahkemesi ile ilgili olarak yukarıdaki numaralı cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

7-1982 Anayasasına göre Devlet Denetleme Kurulu Başkan ve üyeleri aşağıdakilerden hangisi tarafından atanır?

- A) Cumhurbaşkanı
- B) Cumhurbaşkanı Genel Sekreteri
- C) Bakanlar
- D) Sayıştay
- E) TBMM

8-(I) Anayasa Mahkemesi onbeş üyeden kurulur. (II) Cumhurbaşkanı; üç üyeyi Yargıtay, iki üyeyi Danıştay genel kurullarınca kendi başkan ve üyeleri arasından her boş yer için gösterecekleri üçer aday içinden; en az ikisi hukukçu olmak üzere üç üyeyi Yükseköğretim Kurulunun kendi üyesi olmayan yükseköğretim kurumlarının hukuk, iktisat ve siyasal bilimler dallarında görev yapan öğretim üyeleri arasından göstereceği üçer aday içinden; dört üyeyi üst kademe yöneticileri, serbest avukatlar, birinci sınıf hâkim ve savcılar ile en az beş yıl raportörlük yapmış Anayasa Mahkemesi raportörleri arasından seçer. (III) Anayasa Mahkemesine üye seçilebilmek için, kırkbeş yaşın doldurulmuş olması kaydıyla; yükseköğretim kurumları öğretim üyelerinin profesör veya doçent unvanını kazanmış, avukatların en az yirmi yıl fiilen avukatlık yapmış, üst kademe yöneticilerinin yükseköğrenim görmüş ve en az yirmi yıl kamu hizmetinde fiilen çalışmış, birinci sınıf hâkim ve savcılarının adaylık dahil en az yirmi yıl çalışmış olması şarttır. (IV) Anayasa Mahkemesi üyeleri 20 yıl için seçilirler. (V) Anayasa Mahkemesi üyeleri arasından gizli oyla ve üye tam sayısının salt çoğunluğu ile dört yıl için bir Başkan ve iki başkanvekili seçilir. Süresi bitenler yeniden seçilebilirler.

1982 Anayasasına göre yukarıdaki numaralı cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I
- B) II
- C) IV
- D) III
- E) V

9-Anayasa Mahkemesine Cumhurbaşkanı ve TBMM kaç üye seçer?

<u>Cumhurbaşkanı</u>	<u>TBMM</u>
A) 10	5
B) 12	3
C) 3	12
D) 8	4
E) 7	8

10-

(I)Hâkimler ve Savcılar Kurulu, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kurulur ve görev yapar. (II)Hâkimler ve Savcılar Kurulu onbeş üyeden oluşur; (III)iki daire halinde çalışır. (IV)Kurulun Başkanı Adalet Bakanıdır.(V) Kurulun, üç üyesi birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş adlî yargı hâkim ve savcılar arasında, bir üyesi birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş idarî yargı hâkim ve savcılar arasında Cumhurbaşkanınca; üç üyesi Yargıtay üyeleri, bir üyesi Danıştay üyeleri, üç üyesi nitelikleri kanunda belirtilen yükseköğretim kurumlarının hukuk dallarında görev yapan öğretim üyeleri ile avukatlar arasında Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından seçilir.

1982 Anayasasına göre yukarıdaki numaralı cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A)I
- B)II
- C)IV
- D)III
- E) V

11-Bakanlıkların kurulması ve kaldırılması aşağıdakilerden hangisi ile yapılır ?

- A) İç tüzük
- B)Cumhurbaşkanlığı kararnamesi
- C)Genelge
- D)Yönetmelik
- E) Kanun

12-1982 Anayasasına göre Anayasa Mahkemesi kaç üyeden oluşur?

- A) 10
- B) 15
- C) 12
- D)17
- E) 16

13-Memur Murat: " Bireysel başvurulara bakmak sizin kurumunuzun görevidir. " demiştir

Memur Murat'ın işaret etmiş olduğu kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yargıtay
- B) Danıştay
- C) Anayasa Mahkemesi
- D) Sayıştay
- E) Bölge Adliye Mahkemesi

14-Zabıt Katibi Ali :Anayasa Mahkemesi aşağıdakilerden hangisini Yüce Divan sıfatıyla yargılayamaz?

Zabıt Katibi Ali'nin sormuş olduğu sorunun cevabı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cumhurbaşkanını
- B) TBMM Başkanını
- C) Bakanlar Kurulu Üyelerini
- D) Hakimler ve Savcılar Kurulu Üyelerini
- E) Bölge Adliye Mahkemesi Üyelerini

15-idari mahkemelerce verilen ve kanunun başka bir idari yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme mercii aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Danıştay
- B) Yargıtay
- C) Sayıştay
- D) Anayasa Mahkemesi
- E) Bölge Adliye Mahkemesi

16-20- sorularını aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Cumhurbaşkanı, (1)yaşını doldurmuş, yükseköğrenim yapmış, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip Türk vatandaşları arasından, doğrudan (2)tarafından seçilir.Cumhurbaşkanının görev süresi beş yıldır. Bir kimse en fazla(3) defa Cumhurbaşkanı seçilebilir.Cumhurbaşkanlığına, siyasi parti grupları, en son yapılan genel seçimlerde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az yüzde(4) almış olan siyasi partiler ile en az(5) seçmen aday gösterebilir. Cumhurbaşkanı seçilen milletvekilinin Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği sona erer.

16-(1) numaralı boş yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A)40
- B)50
- C)30
- D)18
- E) 20

17-(2) numaralı boş yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A)Milletvekilleri
- B)Bakanlar
- C)Senato
- D) TBMM
- E) Halk

18- (3) numaralı boş yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A)1
- B)2
- C)3
- D)4
- E) 5

19-(4) numaralı boş yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A)1
- B)2
- C)3
- D)4
- E) 5

20--(4) numaralı boş yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A)200 bin
- B)150 bin
- C)100 bin
- D)50 bin
- E) 10 bin

ÇÖZÜMLER:

1-B

Cumhurbaşkanı, kırk yaşını doldurmuş, yükseköğrenim yapmış, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip Türk vatandaşları arasından, doğrudan halk tarafından seçilir. Cumhurbaşkanının görev süresi beş yıldır. Bir kimse en fazla iki defa Cumhurbaşkanı seçilebilir. Cumhurbaşkanlığına, siyasi parti grupları, en son yapılan genel seçimlerde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az yüzde beşini almış olan siyasi partiler ile en az yüzbin seçmen aday gösterebilir. Cumhurbaşkanı seçilen milletvekilinin Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği sona erer. Genel oyla yapılacak seçimde, geçerli oyların salt çoğunluğunu alan aday, Cumhurbaşkanı seçilir. İlk oylamada bu çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamayı izleyen ikinci pazar günü ikinci oylama yapılır. Bu oylamaya, ilk oylamada en çok oy almış iki aday katılır ve geçerli oyların çoğunluğunu alan aday, Cumhurbaşkanı seçilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

2-E

Cumhurbaşkanı, seçildikten sonra bir veya daha fazla Cumhurbaşkanı yardımcısı atayabilir. Cumhurbaşkanlığı makamının herhangi bir nedenle boşalması halinde, kırkbeş gün içinde Cumhurbaşkanı seçimi yapılır. Yenisi seçilene kadar Cumhurbaşkanı yardımcısı Cumhurbaşkanlığına vekâlet eder ve Cumhurbaşkanına ait yetkileri kullanır. Genel seçime bir yıl veya daha az kalmışsa Türkiye Büyük Millet Meclisi seçimi de Cumhurbaşkanı seçimi ile birlikte yenilenir. Genel seçime bir yıldan fazla kalmışsa

seçilen Cumhurbaşkanı Türkiye Büyük Millet Meclisi seçim tarihine kadar görevine devam eder. Kalan süreyi tamamlayan Cumhurbaşkanı açısından bu süre dönemden sayılmaz. Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimlerinin yapılacağı tarihte her iki seçim birlikte yapılır. Cumhurbaşkanının hastalık ve yurt dışına çıkma gibi sebeplerle geçici olarak görevinden ayrılması hallerinde, Cumhurbaşkanı yardımcısı Cumhurbaşkanına vekâlet eder ve Cumhurbaşkanına ait yetkileri kullanır. Doğru cevap e seçeneğidir.

3-A

Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip olanlar arasından Cumhurbaşkanı tarafından atanır ve görevden alınır. Doğru cevap A seçeneğidir.

4-C

İdarenin hukuka uygunluğunun, düzenli ve verimli şekilde yürütülmesinin ve geliştirilmesinin sağlanması amacıyla, Cumhurbaşkanlığına bağlı olarak kurulan Devlet Denetleme Kurulu, Cumhurbaşkanının isteği üzerine, tüm kamu kurum ve kuruluşlarında ve sermayesinin yarısından fazlasına bu kurum ve kuruluşların katıldığı her türlü kuruluştaki, kamu kurumu niteliğinde olan meslek kuruluşlarında, her düzeydeki işçi ve işveren meslek kuruluşlarında, kamuya yararlı derneklerle vakıflarda, her türlü idari soruşturma, inceleme, araştırma ve denetlemeleri yapar. Doğru cevap C seçeneğidir.

5-A

Millî Güvenlik Kurulu; Cumhurbaşkanının başkanlığında, Cumhurbaşkanı yardımcıları, Adalet, Millî Savunma, İçişleri, Dışişleri Bakanları, Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava kuvvetleri komutanlarından kurulur. Gündemin özelliğine göre Kurul toplantılarına ilgili bakan ve kişiler çağrılıp görüşleri alınabilir.

Millî Güvenlik Kurulu; Devletin millî güvenlik siyasetinin tayini, tespiti ve uygulanması ile ilgili alınan tavsiye kararları ve gerekli koordinasyonun sağlanması konusundaki görüşlerini Cumhurbaşkanıya bildirir. Kurulun, Devletin varlığı ve bağımsızlığı, ülkenin bütünlüğü ve bölünmezliği, toplumun huzur ve güvenliğinin korunması hususunda alınmasını zorunlu gördüğü tedbirlere ait kararlar Cumhurbaşkanıya değerlendirilir.

Millî Güvenlik Kurulunun gündemi; Cumhurbaşkanı yardımcıları ve Genelkurmay Başkanının önerileri dikkate alınarak Cumhurbaşkanıya düzenlenir.

Cumhurbaşkanı katılmadığı zamanlar Millî Güvenlik Kurulu Cumhurbaşkanı yardımcısının başkanlığında toplanır.

Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin teşkilatı ve görevleri Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir.

Doğru cevap A seçeneğidir.

6-D

Uyuşmazlık Mahkemesi

Madde 158 – Uyuşmazlık Mahkemesi adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözümlenmeye yetkilidir. ⁽³⁾

Uyuşmazlık Mahkemesinin kuruluşu, üyelerinin nitelikleri ve seçimleri ile işleyişi

kanunla düzenlenir. Bu mahkemenin Başkanlığını Anayasa Mahkemesince, kendi üyeleri arasından görevlendirilen üye yapar.

Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesinin kararı esas alınır. Doğru cevap D seçeneğidir.

7-A

Devlet Denetleme Kurulunun Başkan ve üyeleri, Cumhurbaşkanıca atanır. Doğru cevap A seçeneğidir.

8-C

Anayasa Mahkemesi üyelerinin ikili seçili rler. Bir kimse ikidefa Anayasa Mahkemesi üyesi seçil emez.

Anayasa Mahkemesi üyelerinin altmış beş yaşını dolduruncaya kadar ayırlırlar.

Zorunlu emeklilik yaşından önce görev süresi dolan üyelerinin başkanı görevde çalışmaları eözlük işleri kanunla düzenlenir. Doğru cevap C seçeneğidir.

9-B

Anayasa Mahkemesi onbeş üyeden kurulur.⁽²⁾

Türkiye Büyük Millet Meclisi; iki üyeyi Sayıştay Genel Kurulunun kendi başkan ve üyeleri arasından, her boş yer için gösterecekleri üçer aday içinden, bir üyeyi ise baro başkanlarının serbest avukatlar arasından gösterecekleri üç aday içinden yapacağı gizli oylamayla seçer. Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılacak bu seçimde, her boş üyelik için ilk oylamada üye tam sayısının üçte iki ve ikinci oylamada üye tam sayısının salt çoğunluğu aranır. İkinci oylamada salt çoğunluk

sağlanamazsa, bu oylamada en çok oy alan iki aday için üçüncü oylama yapılır; üçüncü oylamada en fazla oy alan aday üye seçilmiş olur. Cumhurbaşkanı; üç üyeyi Yargıtay, iki üyeyi Danıştay genel kurullarınca kendi başkan ve üyeleri arasından her boş yer için gösterecekleri üçer aday içinden; en az ikisi hukukçu olmak üzere üç üyeyi Yükseköğretim Kurulunun kendi üyesi olmayan yükseköğretim kurumlarının hukuk, iktisat ve siyasal bilimler dallarında görev yapan öğretim üyeleri arasından göstereceği üçer aday içinden; dört üyeyi üst kademe yöneticileri, serbest avukatlar, birinci sınıf hâkim ve savcılar ile en az beş yıl raportörlük yapmış Anayasa Mahkemesi raportörleri arasından seçer. Doğru cevap B seçeneğidir.

10-B

Hâkimler ve Savcılar (...) ⁽⁴⁾ Kurulu, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kurulur ve görev yapar. Hâkimler ve Savcılar Kurulu onüç üyeden oluşur; iki daire halinde çalışır. Kurulun Başkanı Adalet Bakanıdır. Kurulun Başkanı Adalet Bakanıdır. Adalet Bakanlığı Bakan Yardımcısı Kurulun tabîi üyesidir. Kurulun, üç üyesi birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş adlî yargı hâkim ve savcılar arasından, bir üyesi birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş idarî yargı hâkim ve savcılar arasından Cumhurbaşkanınca; üç üyesi Yargıtay üyeleri, bir üyesi Danıştay üyeleri, üç üyesi nitelikleri kanunda belirtilen yükseköğretim kurumlarının hukuk dallarında görev yapan öğretim üyeleri ile avukatlar arasından Türkiye Büyük Millet

Meclisi tarafından seçilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

11-B

Bakanlıkların kurulması ve kaldırılması Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile olur. Doğru cevap B seçeneğidir.

12-B

Türkiye Büyük Millet Meclisi; iki üyeyi Sayıştay Genel Kurulunun kendi başkan ve üyeleri arasından, her boş yer için gösterecekleri üçer aday içinden, bir üyeyi ise baro başkanlarının serbest avukatlar arasından gösterecekleri üç aday içinden yapacağı gizli oylamayla seçer. Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılacak bu seçimde, her boş üyelik için ilk oylamada üye tam sayısının üçte iki ve ikinci oylamada üye tam sayısının salt çoğunluğu aranır. İkinci oylamada salt çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamada en çok oy alan iki aday için üçüncü oylama yapılır; üçüncü oylamada en fazla oy alan aday üye seçilmiş olur.

Cumhurbaşkanı; üç üyeyi Yargıtay, iki üyeyi Danıştay (...) ⁽²⁾ genel kurullarınca kendi başkan ve üyeleri arasından her boş yer için gösterecekleri üçer aday içinden; en az ikisi hukukçu olmak üzere üç üyeyi Yükseköğretim Kurulunun kendi üyesi olmayan yükseköğretim kurumlarının hukuk, iktisat ve siyasal bilimler dallarında görev yapan öğretim üyeleri arasından göstereceği üçer aday içinden; dört üyeyi üst kademe yöneticileri, serbest avukatlar, birinci sınıf hâkim ve savcılar ile en az beş yıl raportörlük yapmış Anayasa Mahkemesi raportörleri arasından seçer. ⁽²⁾ Yargıtay, Danıştay (...) ⁽³⁾ ve Sayıştay genel kurulları ile Yükseköğretim Kurulundan

Anayasa Mahkemesi üyeliğine aday göstermek için yapılacak seçimlerde, her boş üyelik için, (...)⁽⁴⁾ en fazla oy alan üç kişi aday gösterilmiş sayılır. Baro başkanlarının serbest avukatlar arasından gösterecekleri üç aday için yapılacak seçimde (...)⁽⁴⁾ en fazla oy alan üç kişi aday gösterilmiş sayılır.Doğru cevap B seçeneğidir.

13-C

Anayasa Mahkemesi

14-E

Anayasa Mahkemesi Cumhurbaşkanını, TürkiyeBüyük Millet MeclisiBaşkanını, Bakanlar Kurulu üyelerini, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay (...)⁽¹⁾ Başkan ve üyelerini, Başsavcılarını, Cumhuriyet Başsavcivekilini, Hakimler ve Savcılar (...)⁽¹⁾ Kurulu ve Sayıştay Başkan ve üyelerini görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divan sıfatıyla yargılar. ^{(1) (2)}

(Ek fıkra: 7/5/2010-5982/18 md.)
Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanları (...)⁽³⁾ da görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divanda yargılanırlar. ^{(3)Doğru cevap E seçeneğidir.}

15-A

Danıştay, idari mahkemelerce verilen ve kanunun başka bir idari yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme merciidir

16-A

Cumhurbaşkanı, kırk yaşını doldurmuş, yükseköğrenim yapmış, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip Türk vatandaşları arasından, doğrudan halk tarafından seçilir.Doğru cevap A seçeneğidir.

17-E

Cumhurbaşkanı, kırk yaşını doldurmuş, yükseköğrenim yapmış, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip Türk vatandaşları arasından, doğrudan halk tarafından seçilir.Doğru cevap e seçeneğidir.

18-(B)

Cumhurbaşkanının görev süresi beş yıldır. Bir kimse en fazla iki defa Cumhurbaşkanı seçilebilir.Doğru cevap B seçeneğidir.

19-E

Cumhurbaşkanlığına, siyasi parti grupları, en son yapılan genel seçimlerde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az yüzde beşini almış olan siyasi partiler ile en az yüzbin seçmen aday gösterebilir.Doru cevap E seçeneğidir.

20-C

Cumhurbaşkanlığına, siyasi parti grupları, en son yapılan genel seçimlerde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az yüzde beşini almış olan siyasi partiler ile en az yüzbin seçmen aday gösterebilir.Doğru cevap C seçeneğidir.

KAVRAMA TESTİ:7

1.(I)Egemenlik, kayıtsız şartsız Milletindir. (II)Türk Milleti, egemenliğini, Anayasanın koyduğu esaslara göre, yetkili organları eliyle kullanır.(III)Egemenliğin kullanılması, hiçbir surette hiçbir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılamaz. Egemenlik sadece savaş zamanlarında bir kişi yönetimine bırakılır. (V) Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanamaz.

1982 Anayasasına göre egemenlik ile ilgili yukarıdaki numaralı cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A)I
- B)II
- C)III
- D)IV
- E) V

2.(I) Herkes, kişiliğine bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir.(II) Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak genelge ile sınırlanabilir. (III) Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.(IV) Anayasada yer alan hak ve hürriyetlerden hiçbirisi, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı ve insan haklarına dayanan demokratik ve lâik Cumhuriyeti ortadan kaldırmayı amaçlayan faaliyetler biçiminde kullanılamaz.(V) Anayasa hükümlerinden hiçbirisi, Devlete veya kişilere, Anayasayla tanınan temel hak ve hürriyetlerin yok edilmesini veya Anayasada belirtilenden daha geniş şekilde sınırlandırılmasını amaçlayan bir faaliyette bulunmayı mümkün kılacak şekilde yorumlanamaz.

1982 Anayasasına göre temel hak ve hürriyetler ile ilgili yukarıdaki numaralı cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A)I
- B)II
- C)III
- D)IV
- E) V

3. (I) Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir (*Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı*)(II) Hiç kimse zorla çalıştırılmaz. Angarya yasaktır(Zorla Çalıştırma Yasağı) (III) Yakalanan veya tutuklanan kişi, tutulma yerine en yakın mahkemeye gönderilmesi için gerekli süre hariç en geç kırksekiz saat ve toplu olarak işlenen suçlarda en çok dört gün içinde hâkim önüne çıkarılır(*Özel hayatın gizliliği*)(IV) Kimsenin konutuna dokunulamaz(Konut Dokunulmazlığı) (V) Herkes, haberleşme hürriyetine sahiptir. Haberleşmenin gizliliği esastır. (Haberleşme Hürriyeti)

Kişinin hakları ve ödevleri ile ilgili numaralanmış cümlelerden hangisinin anlamı, aşağı içindeki sözün anlamıyla örtüşmemektedir?

- A)I
- B)II
- C)III
- D)IV
- E) V

4.1982 Anayasasına göre düzeltme ve cevap hakkı, ancak kişilerin haysiyet ve şereflerine dokunulması veya kendileriyle ilgili gerçeğe aykırı yayınlar yapılması hallerinde tanınır ve kanunla düzenlenir. Düzeltme ve cevap yayımlanmazsa, yayımlanmasının gerekip gerekmediğine hakim tarafından ilgilinin müracaat tarihinden itibaren en geç kaç gün içerisinde karar verilir ?

- A)7
- B)6
- C)10
- D)5
- E)15

5. (I)Aile, Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır.(II) Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilatı kurar.(III) Her çocuk, korunma ve bakımdan yararlanma, yüksek yararına açıkça aykırı olmadıkça, ana ve babasıyla kişisel ve doğrudan ilişki kurma ve sürdürme hakkına sahiptir.(IV) Devlet, her türlü istismara ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirleri alır.(V) Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz.

1982 anayasasına göre ailenin korunması ve çocuk hakları ile ilgili olarak yukarıdaki numaralı cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A)I
- B)II
- C)III
- D)IV
- E) V

6.Yargıtay üyeleri,sınıfa ayrılmış adli yargı hakim ve Cumhuriyet savcıları ile bu meslekten sayılanlar arasından Hakimler ve Savcılar Kurulunca üye tamsayısının salt çoğunluğu ile ve gizli oyla seçilir.

1982 Anayasasına göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A)İkinci
- B)Birinci
- C)Üçüncü
- D)Dördüncü
- E)Beşinci

7.

(I)Danıştay üyelerinin dörtte üçü, birinci sınıf idari yargı hakim ve savcıları ile bu meslekten sayılanlar arasından Hakimler ve Savcılar Kurulu; dörtte biri, nitelikleri kanunda belirtilen görevliler arasından Cumhurbaşkanı; tarafından seçilir.

(II) Danıştay Başkanı, Başsavcı, başkanvekilleri ve daire başkanları, kendi üyeleri arasından Danıştay Genel Kurulunca üye tamsayısının salt çoğunluğu ve gizli oyla dört yıl için seçilirler. Süresi bitenler yeniden seçilebilirler.

(III) Danıştay başkanı Cumhurbaşkanı tarafından seçilir.

(IV)Danıştayın, kuruluşu, işleyişi, Başkan, Başsavcı, başkanvekilleri, daire başkanları ile üyelerinin nitelikleri ve seçim usulleri, idari yargının özelliği, mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir.

(V) Danıştay, idari mahkemelerce verilen ve kanunun başka bir idari yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme merciidir. Kanunla gösterilen belli davalara da ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar.

1982 Anayasasına göre Danıştay ile ilgili olarak numaralı cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı yapılmıştır?

- A)I
- B)II
- C)III
- D)IV
- E) V

8.Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı aşağıdakilerden hangisi tarafından seçilir?

- A)Cumhurbaşkanı
- B)TBMM Başkanı
- C)Adalet Bakanı
- D)Hakimler ve Savcılar Kurulu
- E) Türkiye Adalet Akademisi

9.Anayasanın değiştirilmesi Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının en az üçte biri tarafından yazıyla teklif edilebilir. Anayasanın değiştirilmesi hakkındaki teklifler Genel Kurulda iki defa görüşülür. Değiştirme teklifinin kabulü Meclisin üye tamsayısınınçoğunluğunun gizli oyuyla mümkündür.

1982 Anayasasına göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A)1/3
- B)1/4
- C)2/5
- D)3/5
- E)3/4

10.1982 Anayasasına göre aşağıdakilerden hangisi Cumhurbaşkanının görev ve yetkilerinden birisideğildir?

- A)Milletlerarası antlaşmaları onaylamak ve yayımlamak
- B) Cumhurbaşkanı yardımcıları ile bakanları atamak ve görevlerine son vermek
- C) Ülkenin iç ve dış siyaseti hakkında Meclise mesaj vermek.
- D) Kanunları tekrar görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine geri göndermek
- E) RTÜK üyelerini seçmek.

11.1982 Anayasasına göre Bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri ve yetkileri, teşkilat yapısı ile merkez ve taşra teşkilatlarının kurulması aşağıdakilerden hangisi ile düzenlenir?

- A)Kanunla
- B) Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle
- C)Uluslararası sözleşmeyle ile
- D)Tebliğle
- E) Yönetmelikle

12.1982 Anayasasına göre aşağıdakilerden hangisi bir yüksek mahkeme değildir?

- A)Yargıtay
- B)Anayasa Mahkemesi
- C)İstinaf Mahkemesi
- D)Danıştay
- E) Uyuşmazlık Mahkemesi

13.

- I-Adli yargı : Yargıtay
II-İdari yargı : Danıştay
III-Anayasa yargısı : Anayasa Mahkemesi
IV-Uyuşmazlık yargısı :Uyuşmazlık Mahkemesi
V-Mali yargı : YSK

1982 anayasasına göre yargı kolları eşleştirmelerinde hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A)I
B)II
C)III
D)IV
E) V

14.Yazılı soru, yazılı olarak en geçgün içinde cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibarettir.

1982 Anayasasına göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A)20
B)25
C)30
D)15
E)45

15.Devlet Denetleme Kurulunun işleyişi, üyelerinin görev süresi ve diğer özlük işleri,düzenlenir.

1982 Anayasasına göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Kanunla
B) Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle
C)Uluslararası sözleşmeyle ile
D)Tebliğle
E) Yönetmelikle

16.(I)Cumhurbaşkanlığı kararnamesi, Cumhurbaşkanı tarafından yürütme yetkisine ilişkin konularda çıkarılan tek taraflı bir idarî işlemdir.

(II)Bu idari işlemi yapma yetkisi yalnızca Cumhurbaşkanı'na aittir

.(III)Cumhurbaşkanı, herhangi bir organ ya da makamın teklifine veya onayına ihtiyaç duymaksızın Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarma yetkisini haizdir.

(IV)Cumhurbaşkanlığı kararnameleri hiçbir yerde yayınlanmaz.

(V) Cumhurbaşkanı'nın TBMM ya da başka bir makam tarafından yetkilendirilmeksizin ve kanuna dayanma zorunluluğu olmaksızın doğrudan doğruya, Anayasa tarafından kendisine bahşedilen bir yetkiye dayanarak Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarma yetkisine sahiptir.

1982 Anayasasına göre cumhurbaşkanlığı kararnameleri ile ilgili olarak yukarıdaki numaralı cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı yapılmıştır?

- A)I
- B)II
- C)III
- D)IV
- E) V

17.1982 Anayasasına göre Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin denetimi aşağıdakilerden hangisi tarafından yerine getirilir?

- A)Anayasa Mahkemesi
- B)Yargıtay
- C)Danıştay
- D)Uyuşmazlık Mahkemesi
- E) Sayıştay

ÇÖZÜMLER:

1-D

Egemenlik, kayıtsız şartsız Milletindir.

Türk Milleti, egemenliğini, Anayasanın koyduğu esaslara göre, yetkili organları eliyle kullanır.

Egemenliğin kullanılması, hiçbir surette hiçbir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılamaz.

Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanamaz.

Bu nedenle doğru cevap D seçeneğidir.

2- B

Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz. Bu nedenle doğru cevap B seçeneğidir.

3-C

Yakalanan veya tutuklanan kişi, tutulma yerine en yakın mahkemeye gönderilmesi için gerekli süre hariç en geç kırksekiz saat ve toplu olarak işlenen suçlarda en çok dört gün içinde hâkim önüne çıkarılır(Kişi Hürriyeti ve Güvenliği)

Bu nedenle doğru cevap C seçeneğidir.

4-A

Düzeltilme ve cevap hakkı, ancak kişilerin haysiyet ve şereflerine dokunulması veya kendileriyle ilgili gerçeğe aykırı yayınlar

yapılması hallerinde tanınır ve kanunla düzenlenir.

Düzeltilme ve cevap yayımlanmazsa, yayımlanmasının gerekip gerekmediğine hakim tarafından ilgilinin müracaat tarihinden itibaren en geç yedi gün içerisinde karar verilir.

Bu nedenle doğru cevap A seçeneğidir.

5-E

Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz. Eğitim hakkı ile ilgilidir. Doğru cevap E seçeneğidir.

6.B

Yargıtay üyeleri, birinci sınıfa ayrılmış adli yargı hakim ve Cumhuriyet savcıları ile bu meslekten sayılanlar arasından Hakimler ve Savcılar (...)⁽³⁾ Kurulunca üye tamsayısının salt çoğunluğu ile ve gizli oyla seçilir. Bu nedenle doğru cevap B seçeneğidir.

7-C

Danıştay

Madde 155 – Danıştay, idari mahkemelerce verilen ve kanunun başka bir idari yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme merciidir. Kanunla gösterilen belli davalara da ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar.

(Değişik ikinci fıkra: 13/8/1999-4446/3 md.) Danıştay, davaları görmek, (...)⁽¹⁾ kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmeleri hakkında iki ay içinde düşüncesini bildirmek, (...)⁽¹⁾ idari uyuşmazlıkları çözmek ve kanunla gösterilen diğer işleri yapmakla görevlidir.⁽¹⁾

Danıştay üyelerinin dörtte üçü, birinci sınıf idari yargı hakim ve savcıları ile bu meslekten sayılanlar arasından Hakimler ve Savcılar (...)⁽²⁾ Kurulu; dörtte biri, nitelikleri kanunda belirtilen görevliler arasından Cumhurbaşkanı; tarafından seçilir.⁽²⁾

Danıştay Başkanı, Başsavcı, başkanvekilleri ve daire başkanları, kendi üyeleri arasından Danıştay Genel Kurulunca üye tamsayısının salt çoğunluğu ve gizli oyla dört yıl için seçilirler. Süresi bitenler yeniden seçilebilirler.

Danıştayın, kuruluşu, işleyişi, Başkan, Başsavcı, başkanvekilleri, daire başkanları ile üyelerinin nitelikleri ve seçim usulleri, idari yargının özelliği, mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir.

Danıştay Başkanı Danıştay üyeleri arasından seçilmektedir.

Doğru cevap C seçeneğidir.

8.A

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve Cumhuriyet Başsavcivekili, Yargıtay Genel Kurulunun kendi üyeleri arasından gizli oyla belirleyeceği beşer aday arasından Cumhurbaşkanı tarafından dört yıl için seçilirler. Süresi bitenler yeniden seçilebilirler. Bu nedenle doğru cevap A seçeneğidir.

9- D

Anayasanın değiştirilmesi Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının en az üçte biri tarafından yazıyla teklif edilebilir. Anayasanın değiştirilmesi hakkındaki teklifler Genel Kurulda iki defa görüşülür. Değiştirme teklifinin kabulü Meclisin üye tamsayısının beşte üç çoğunluğunun gizli

oyuyla mümkündür. Bu nedenle doğru cevap D seçeneğidir.

10-E

Radyo ve televizyon faaliyetlerini düzenlemek ve denetlemek amacıyla kurulan Radyo ve Televizyon Üst Kurulu dokuz üyeden oluşur. Üyeler, siyasi parti gruplarının üye sayısı oranında belirlenecek üye sayısının ikişer katı olarak gösterecekleri adaylar arasından, her siyasi parti grubuna düşen üye sayısı esas alınmak suretiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca seçilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

11-B

Bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri ve yetkileri, teşkilat yapısı ile merkez ve taşra teşkilatlarının kurulması Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir. Bu nedenle doğru cevap B seçeneğidir.

12-C

İstinaf üst derece mahkemesidir. Yüksek mahkeme değildir. Doğru cevap C seçeneğidir.

13-E

Mali yargı genellikle Sayıştay tarafından yerine getirilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

14- D

Yazılı soru, yazılı olarak en geç onbeş gün içinde cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcılarını ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibarettir. Bu nedenle doğru cevap D seçeneğidir.

15-B

Devlet Denetleme Kurulunun işleyişi, üyelerinin görev süresi ve diğer özlük işleri, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir. Bu nedenle doğru cevap B seçeneğidir.

16-D

Cumhurbaşkanlığı kararnamesi, Cumhurbaşkanı tarafından yürütme yetkisine ilişkin konularda çıkarılan tek taraflı bir idarî işlemdir. Bu idari işlemi yapma yetkisi yalnızca Cumhurbaşkanı'na aittir. Cumhurbaşkanı, herhangi bir organ ya da makamın teklifine veya onayına ihtiyaç duymaksızın Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarma yetkisini haizdir. Cumhurbaşkanlığı kararnameleri, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girer. Doğru cevap D seçeneğidir.

17-.A

KAVRAMA TESTİ:8

1.....Anayasa reformuyla bireysel başvuru Türk Hukuk Sistemi'ne dâhil edilmiştir.

1982 Anayasasına göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A)2010
- B)2011
- C)2012
- D)2017
- E) 2016

2.Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ilk kez hangi anayasamızda kullanılmıştır?

- A)1924 Anayasası
- B)1973 Anayasası
- C)1961 Anayasası
- D)1921 Anayasası
- E) 1982 Anayasası

3.

I-Üst kademe kamu yöneticilerinin atanması ve görevlerine son verilmesine ilişkin usul ve esaslar

II- Bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri ve yetkileri, teşkilat yapısı ile merkez ve taşra teşkilatlarının kurulması

III- Devlet Denetleme Kurulunun işleyişi, üyelerinin görev süresi ve diğer özlük işleri

1982 Anayasasına göre yukarıdaki öncüllerde verilenler aşağıdakilerden hangisi ile düzenlenir?

- A)Kanun
- B)Cumhurbaşkanlığı kararnamesi
- C)Yönetmelik
- D)Genelge
- E) Yönerge

4.İdari işlemlere karşı açılacak davalarda süre,tarihinden başlar.

1982 Anayasasına göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Tebliğden itibaren bir hafta sonra
- B) Tebliğden itibaren iki hafta sonra
- C) Yazılı bildirim
- D) Tebliğden itibaren üç hafta sonra
- E) Tebliğden itibaren bir ay sonra

5.

(I)Hakimler ve savcılar adli ve idari yargı hakim ve savcılar olarak görev yaparlar.

(II) Bu görevler meslekten hakim ve savcılar eliyle yürütülür.

(III) Hakimler, mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı esaslarına göre görev ifa ederler.

(IV) Hakim ve savcılarının nitelikleri, atanmaları, hakları ve ödevleri, aylık ve ödenekleri, meslekte ilerlemeleri, görevlerinin ve görev yerlerinin geçici veya sürekli olarak değiştirilmesi, haklarında disiplin kovuşturması açılması ve disiplin cezası verilmesi, görevleriyle ilgili veya görevleri sırasında işledikleri suçlarından dolayı soruşturma yapılması ve yargılanmalarına karar verilmesi, meslekten çıkarmayı gerektiren suçluluk veya yetersizlik halleri ve meslek içi eğitimleri ile diğer özlük işleri mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir.

(V)Hakimler ve savcılar yetmişbeş yaşını bitirinceye kadar hizmet görürler; askeri hakimlerin yaş haddi, yükselme ve emeklilikleri kanunda gösterilir.

1982 Anayasasına göre “Hakimlik ve savcılık mesleği” ile ilgili yukarıdaki numaralı cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı yapılmıştır?

- A)I
- B)II
- C)III
- D)IV
- E)

6.(I)Mahkemelerde duruşmalar herkese kapalıdır.. (II)Duruşmaların bir kısmının veya tamamının kapalı yapılmasına ancak genel ahlakın veya kamu güvenliğinin kesin olarak gerekli kıldığı hallerde karar verilebilir. (III) Küçüklerin yargılanması hakkında kanunla özel hükümler konulur.(IV) Bütün mahkemelerin her türlü kararları gerekçeli olarak yazılır.(V) Davaların en az giderle ve mümkün olan süratle sonuçlandırılması, yargının görevidir.

1982 Anayasasına göre “Duruşmaların açık ve kararların gerekçeli olması” ile ilgili

yukarıdaki numaralı cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı yapılmıştır?

- A)I
- B)II
- C)III
- D)IV
- E) V

7.Türk siyasal hayatı, parlamento kavramıyla hangi tarihte tanışmıştır?

- A)1876
- B)1877
- C)1878
- D)1879
- E)1890

8. yılında 6771 sayılı Kanunla gerçekleştirilen Anayasa değişikliği ile Cumhurbaşkanı Yardımcılığı ihdas edilmiş, Bakanların Cumhurbaşkanı tarafından TBMM dışından atanması usulü getirilmiş, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliğine ilişkin Anayasa'nın 107. maddesinin ilgası ile bu kurum kaldırılmıştır.

1982 Anayasasına göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A)2001
- B)2004
- C)2007
- D)2015
- E) 2017

9.Anayasanın değiştirilmesi TBMM üye tamsayısının üçte biri olan en az kaç milletvekilinin imzasıyla teklif edilebilir?

- A)178
- B)150
- C)200
- D)250
- E) 300

9. Mali yıl, Ocak - Aralık arasındaki süreyi kapsamaktadır.

1982 Anayasasına göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A)1-31
- B)5-30
- C)15-15
- D)20-25
- E) 1-20

10. Genel görüşme açılması; siyasi parti grupları veya en az kaç milletvekili tarafından yazılı bir önergeyle istenebilir?

- A)60
- B)40
- C)30
- D)20
- E) 25

11. Cumhurbaşkanı yardımcıları veya bakanların görevleri sırasında ve görevleri ile ilgili olarak işlemiş oldukları iddia edilen suçlardan dolayı, Anayasa Mahkemesinin Yüce Divan sıfatıyla yaptığı yargılamanın başlamasını sağlayan ve bizzat yasama organı tarafından yerine getirilen hukuki süreci ifade eden meclis denetim sistemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Genel görüşme
- B)Soru
- C)Meclis araştırması
- D)Gensoru
- E) Meclis soruşturması

12.1982 Anayasasına göre aşağıdakilerden hangisinin seçiminde TBMM etkisi yoktur?

- A)KamuBaşdeneticisi
- B)RTÜK üye seçimlerinde
- C) Bakanların atanması
- D) Sayıştay Başkanı ve üyeleri
- E)Kişisel verileri koruma kurulu üyelerinin seçimi

13.1982 Anayasasına göre kanun önermeye aşağıdakilerden hangisi yetkilidir?

- A)TBMM Başkanı-Bakanlar
- B)Milletvekilleri ve Cumhurbaşkanı
- C)Bakanlar-Cumhurbaşkanı
- D)Cumhurbaşkanı-Yargıtay
- E) Danıştay-Bakanlar

ÇÖZÜMLER

1.A

2010 Anayasa reformuyla bireysel başvuru Türk Hukuk Sistemi'ne dâhil edilmiştir.Doğru cevap A seceneğidir.

2.E

1982 Anayasasınının 107. maddesinde, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliğinin kuruluşunun, teşkilat ve çalışma esasları ile personel atama işlemlerinin Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile düzenleneceği belirtilmektedir. Doğru cevap E seceneğidir.

3-B

Üst kademe kamu yöneticilerinin atanması ve görevlerine son verilmesine ilişkin usul ve esaslar , Bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri ve yetkileri, teşkilat yapısı ile merkez ve taşra teşkilatlarının kurulması , Devlet Denetleme Kurulunun işleyişi, üyelerinin görev süresi ve diğer özlük işleri . Doğru cevap E seceneğidir.

4.C

İdari işlemlere karşı açılacak davalarda süre, yazılı bildirim tarihinden başlar. Doğru cevap C seçeneğidir.

5.E

C. Hakimlik ve savcılık mesleği Madde 140 – Hakimler ve savcılar adli ve idari yargı hakim ve savcılar olarak görev yaparlar. Bu görevler meslekten hakim ve savcılar eliyle yürütülür. Hakimler, mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı esaslarına göre görev ifa ederler. Hakim ve savcılarının

nitelikleri, atanmaları, hakları ve ödevleri, aylık ve ödenekleri, meslekte ilerlemeleri, görevlerinin ve görev yerlerinin geçici veya sürekli olarak değiştirilmesi, haklarında disiplin kovuşturması açılması ve disiplin cezası verilmesi, görevleriyle ilgili veya görevleri sırasında işledikleri suçlarından dolayı soruşturma yapılması ve yargılanmalarına karar verilmesi, meslekten çıkarmayı gerektiren suçluluk veya yetersizlik halleri ve meslek içi eğitimleri ile diğer özlük işleri mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir. Hakimler ve savcılar altmışbeş yaşını bitirinceye kadar hizmet görürler. Doğru cevap E seçeneğidir.

6.A

Mahkemelerde duruşmalar herkese açıktır. Duruşmaların bir kısmının veya tamamının kapalı yapılmasına ancak genel ahlakın veya kamu güvenliğinin kesin olarak gerekli kıldığı hallerde karar verilebilir. Küçüklerin yargılanması hakkında kanunla özel hükümler konulur. Bütün mahkemelerin her türlü kararları gerekçeli olarak yazılır. Davaların en az giderle ve mümkün olan süratle sonuçlandırılması, yargının görevidir. Doğru cevap A seçeneğidir.

7-B

Türk siyasal hayatı, parlamento kavramıyla 1877 yılında tanışmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

8.E

2017 yılında 6771 sayılı Kanunla gerçekleştirilen Anayasa değişikliği ile

Cumhurbaşkanı Yardımcılığı ihdas edilmiş, Bakanların Cumhurbaşkanı tarafından TBMM dışından atanması usulü getirilmiş, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliğine ilişkin Anayasa'nın 107. maddesinin ilgası ile bu kurum kaldırılmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

9.C

Anayasanın değiştirilmesi TBMM üye tamsayısının üçte biri olan en az 200 milletvekilinin imzasıyla teklif edilebilir. . Doğru cevap C seçeneğidir.

10.A

Mali yıl, 1 Ocak - 31 Aralık arasındaki süreyi kapsamaktadır. Doğru cevap A seçeneğidir.

11-D

Genel görüşme açılması; siyasi parti grupları veya en az 20 milletvekili tarafından yazılı bir önergeyle istenebilir. Doğru cevap D seçeneğidir.

12-E

Meclis soruşturması, Cumhurbaşkanı yardımcıları veya bakanların görevleri sırasında ve görevleri ile ilgili olarak işlemiş oldukları iddia edilen suçlardan dolayı, Anayasa Mahkemesinin Yüce Divan sıfatıyla yaptığı yargılamanın başlamasını sağlayan ve bizzat yasama organı tarafından yerine getirilen hukuki süreci ifade eder. Doğru cevap E seçeneğidir.

13-C

Bakanlar, Cumhurbaşkanı tarafından atanırlar. Doğru cevap C seçeneğidir.

14.B

Kanun önermeye milletvekilleri ve Cumhurbaşkanı yetkilidir. Doğru cevap B seçeneğidir.

KAVRAMA TESTİ :9

1.1982 Anayasasına göre Kamu Başdenetçisi kim tarafından ve kaç yıl için seçilir?

A) Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından gizli oyla dört yıl için seçilir.

B) Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından gizli oyla beş yıl için seçilir.

C) Cumhurbaşkanı tarafından dört yıl için seçilir.

D) Türkiye Barolar Birliği tarafından gizli oyla dört yıl için seçilir.

E) Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından gizli oyla iki yıl için seçilir.

2.1982 Anayasasına göre aşağıdakilerden hangisinin milletvekili adayı olması için görevinden çekilmesine gerek yoktur?

A)Hakimler ve savcılar

B)Yüksek yargı organları mensupları

C)Yükseköğretim kurumlarındaki öğretim elemanları,

D)Yükseköğretim Kurulu üyeleri

E)Serbest muhasebeciler

3.(I) Yüksek Seçim Kurulu yedi asıl ve dört yedek üyeden oluşur.(II) Üyelerin altısı Yargıtay, beşi Danıştay Genel Kurullarınca kendi üyeleri arasından üye tamsayılarının salt çoğunluğunun gizli oyu ile seçilir. (III)Bu üyeler, salt çoğunluk ve gizli oyla aralarından bir başkan ve bir başkanvekili seçerler.(IV)Yüksek Seçim Kuruluna Yargıtay ve Danıştay'dan seçilmiş üyeler arasından ad çekme ile ikişer yedek üye ayrılır. (V) Yüksek Seçim Kurulu Başkanı ve Başkanvekili ad çekmeye girerler.

1982 Anayasasına göre yukarıdaki numaralı cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A)I
- B)II
- C)III
- D)IV
- E) V

4. Grev ve lokavtın yasaklandığı hallerde veya ertelendiği durumlarda ertelemenin sonunda, uyuşmazlık (.....) çözülür.

1982 Anayasasına göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Yüksek Atatürk Kültür Kurulunca
- B)Yüksek Hakimler Kurulunca
- C) Yüksek Hakem Kurulunca
- D)Yüksek Öğretim Kurulunca
- E) Yüksek Teknoloji Kurulunca

5.

I-Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri her konuda değil, ancak "yürütme yetkisi"ne ilişkin konularda çıkarılır.

II- Aynı konuda daha sonra bir kanun çıkarılırsa, Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri hükümsüz hale gelir.

III- Sosyal ve ekonomik hak ve ödevler Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile "düzenlenebilecek", ancak "sınırlanamayacak.

1982 Anayasasına göre Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile ilgili yukarıdaki öncülde verilenlerin hangisi veya hangileri doğrudur?

- A)I-II-III
- B)II-III
- C)I-III
- D)I-II
- E)Yalnız III

6.(I) Cumhurbaşkanı, yürütme yetkisine ilişkin konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabilir. (II)Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle dördüncü bölümde yer alan siyasi haklar ve ödevler Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenemez. (III) Anayasada münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılabilir. (IV)Kanunda açıkça düzenlenen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz. (V)Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile kanunlarda farklı hükümler bulunması halinde, kanun hükümleri uygulanır.

1982 Anayasasına göre yukarıdaki numaralı cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A)I
- B)II
- C)III
- D)IV
- E) V

7.1982 Anayasasına göre Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A)Üst kademedeki bulunan kamu yöneticilerinin atamasını yapar, üst kademe kamu yöneticilerinin görevlerine son verir ve bunların atanmalarına dair usul ve esasları Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenler.

B)Bakanlıkların kurulması, bakanlıkların kaldırılması, bakanlıkların görevleri ve yetkileri, teşkilat yapısı ile merkez teşkilatlarının ve taşra teşkilatlarının kurulması Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir.

C)Devlet Denetleme Kurulunun işleyişi, Devlet Denetleme Kurulunun üyelerinin görev süresi ve öbür özlük işleri, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir.

D)Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin teşkilatı ve görevleri genelge ile düzenlenir

E)Kamu tüzelkişiliği, kanunla yada Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulur.

8. 1982 Anayasası'na göre, Yüksek Seçim Kurulu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A)Yüksek Seçim Kurulunun ve diğer seçim kurullarının görev ve yetkileri Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle düzenlenir

B)Yüksek Seçim Kurulu yedi asıl ve dört yedek üyeden oluşur.

C)Üyelerin altısı Yargıtay, beşi Danıştay Genel Kurullarınca kendi üyeleri arasından üye tamsayılarının salt çoğunluğunun gizli oyu ile seçilir

D) Yüksek Seçim Kuruluna Yargıtay ve Danıştaydan seçilmiş üyeler arasından ad çekme ile ikişer yedek üye ayrılır.

E)Yüksek Seçim Kurulunun kararları aleyhine başka bir mercie başvurulamaz

9.1982 Anayasası'na göre, Anayasa Mahkemesi aşağıdakilerden hangisini yalnızca şekil bakımından inceler ve denetler?

A) Cumhurbaşkanlığı kararnamelerini

B) Türkiye Büyük Millet Meclisi İctüzüğü

C)Kanunların

D) Anayasa değişikliklerini

E) Milletlerarası antlaşmaları

10.1982 Anayasası'na göreHâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Kurulun Başkanı Adalet Bakanıdır.

B) Kurulun, üç üyesi birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş adlî yargı hâkim ve savcılar arasından, bir üyesi birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş idarî yargı hâkim ve savcılar arasından Cumhurbaşkanınca seçilir.

C) Üç üyesi Yargıtay üyeleri, bir üyesi Danıştay üyeleri, üç üyesi nitelikleri kanunda belirtilen yükseköğretim kurumlarının hukuk dallarında görev yapan öğretim üyeleri ile avukatlar arasından Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından seçilir.

D) Öğretim üyeleri ile avukatlar arasından seçilen üyelere, en az birinin öğretim üyesi ve en az birinin de avukat olması zorunludur.

E) Hâkimler ve Savcılar Kurulu onbeş üyeden oluşur; iki daire halinde çalışır.

11.1982 Anayasası'na göre, uygulanmakta olan olağanüstü hâlin, Cumhurbaşkanının talebiyle her defasında 4 ayı geçmemek üzere uzatılmasına aşağıdakilerden hangisi karar verir?

A)Adalet Bakanlığı

B)TBMM

C)Milli Savunma Bakanlığı

D)İçişleri Bakanı

E)Devlet Denetleme Kurulu

12.1982 Anayasasına göre aşağıdakilerden hangisi TBMM'nin görevlerinden biri değildir?

A)Kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak.

B)Bütçe ve kesin hesap kanun tekliflerini görüşmek ve kabul etmek.

C)Para basılmasına ve savaş ilânına karar vermek.

D)Milletlerarası antlaşmaların onaylanmasını uygun bulmak.

E)Bakanları atamak ve görevden almak.

13.1982 Anayasasına göre Cumhurbaşkanı seçme görevi aşağıdakilerden hangisine verilmiştir?

A)Yüksek Seçim Kurulu

B)Halk

C)TBMM

D)Anayasa Mahkemesi

E)Siyasi Partiler

14. Meclis, bir yasama yılında en çok (.....) ay tatil yapabilir; ara verme veya tatil sırasında Cumhurbaşkanınca toplantıya çağrılır.

1982 Anayasasına göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

A)6 ay

B)4 ay

C)1 ay

D)2 ay

E)3 ay

15.1982 Anayasası'na göre, aşağıdakilerden hangisi Anayasa Mahkemesi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A)Anayasa Mahkemesi Cumhurbaşkanını, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanını, Cumhurbaşkanı yardımcılarını, bakanları, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay Başkan ve üyelerini, Başsavcılarını, Cumhuriyet Başsavcivekilini, Hakimler ve Savcılar Kurulu ve Sayıştay Başkan ve üyelerini görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divan sıfatıyla yargılar.

B)Anayasa Mahkemesi üyeliği, bir üyenin hakimlik mesleğinden çıkarılmayı gerektiren bir suçtan dolayı hüküm giymesi halinde kendiliğinden; görevini sağlık bakımından yerine getiremeyeceğinin kesin olarak anlaşılması halinde de, Anayasa Mahkemesi üye tamsayısının salt çoğunluğunun kararı ile sona erer.

C)Anayasa Mahkemesi üyeleri on yıl için seçilirler.

D) Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanları da görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divanda yargılanırlar.

E)Yüce Divan kararlarına karşı yeniden inceleme başvurusu yapılabilir.

16. 1982 Anayasasına göre genel ve özel af ilanına aşağıdakilerden hangisi karar verir?

A)Uyuşmazlık Mahkemesi

B)Anayasa Mahkemesi

C)Danıştay

D)Cumhurbaşkanı

E)TBMM

17.1982 Anayasasına göre milli güvenliğin sağlanmasında ve Silahlı Kuvvetlerin yurt savunmasına hazırlanmasında Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne karşı aşağıdakilerden hangisi sorumludur?

A)Cumhurbaşkanı

B)Milli Güvenlik Kurulu

C)Milli Savunma Bakanı

D)İçişleri Bakanı

E)Adalet Bakanı

18.

I-idari mahkemelerce verilen ve kanunun başka bir idari yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme merciidir

II-Kanunla gösterilen belli davalara da ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar.

III-Üyelerinin dörtte üçü, birinci sınıf idari yargı hakim ve savcılar ile bu meslekten sayılanlar arasından Hakimler ve Savcılar Kurulu; dörtte biri, nitelikleri kanunda belirtilen görevliler arasından Cumhurbaşkanı; tarafından seçilir

Yukarıdaki ifadeler 1982 Anayasasında belirtilen hangi mahkemenin görev alanıyla ilgili bilgileri içermektedir?

A)Yargıtay

B)Danıştay

C)Anayasa Mahkemesi

D)Sayıştay

E)Uyuşmazlık Mahkemesi

19.1982 Anayasasına göre anayasa değişikliğinde iptale, siyasî partilerin kapatılmasına ya da Devlet yardımından yoksun bırakılmasına karar verilebilmesi için toplantıya katılan üyelerin (.....) oy çokluğu şarttır.

1982 Anayasasına göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

A)Altıda dört

B)Beşte üç

C)Dörtte iki

D)Üçte iki

E)Üçte bir

20. 1982 Anayasasına göre seçim süresince ve seçimden sonra, seçim konularıyla ilgili bütün yolsuzlukları, şikâyet ve itirazları inceleme ve kesin karara bağlama yetkisi, aşağıdakilerden hangisine verilmiştir?

A)Yüksek Seçim Kurulu

B)Anayasa Mahkemesi

C)Yargıtay

D)Danıştay

E)Adalet Bakanlığı

ÇÖZÜMLER:

1.A

Kamu Başdenetçisi Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından gizli oyla dört yıl için seçilir. Doğru cevap A seçeneğidir.

2-E

Hakimler ve savcılar, yüksek yargı organları mensupları, yükseköğretim kurumlarındaki öğretim elemanları, Yükseköğretim Kurulu üyeleri, kamu kurum ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri ile yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri ve Silahlı Kuvvetler mensupları, görevlerinden çekilmedikçe, aday olamazlar ve milletvekili seçilemezler. Doğru cevap E seçeneğidir.

3-E

Yüksek Seçim Kurulu Başkanı ve Başkanvekili ad çekmeye girmezler. Doğru cevap E seçeneğidir.

4-C

Grev ve lokavtın yasaklandığı hallerde veya ertelendiği durumlarda erteleme sonunda, uyuşmazlık Yüksek Hakem Kurulunca çözülür .Doğru cevap C seçeneğidir.

5-A

Öncüllerin hepsi doğru. Doğru cevap A seçeneğidir.

6-C

Cumhurbaşkanı, yürütme yetkisine ilişkin konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabilir. Anayasanın ikinci kısmının

birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle dördüncü bölümde yer alan siyasi haklar ve ödevler Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenemez. Anayasada münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz. Kanunda açıkça düzenlenen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz. Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile kanunlarda farklı hükümler bulunması halinde, kanun hükümleri uygulanır. Türkiye Büyük Millet Meclisinin aynı konuda kanun çıkarması durumunda, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükümsüz hale gelir. Doğru cevap C seçeneğidir.

7-D

Anayasa m. 118/6; "Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin teşkilatı ve görevleri Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile düzenlenir. Doğru cevap D seçeneğidir.

8-A

Yüksek Seçim Kurulunun ve diğer seçim kurullarının görev ve yetkileri kanunla düzenlenir. Doğru cevap A seçeneğidir.

9-D

Anayasa Mahkemesi, kanunların, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün Anayasaya şekil ve esas bakımlarından uygunluğunu denetler ve bireysel başvuruları karara bağlar. Anayasa değişikliklerini ise sadece şekil bakımından inceler ve denetler. Doğru cevap D seçeneğidir.

10-E

Hâkimler ve Savcılar Kurulu onüç üyeden oluşur; iki daire halinde çalışır.Doğru cevap E seçeneğidir.

11-B

Cumhurbaşkanının talebiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi her defasında dört ayı geçmemek üzere süreyi uzatabilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

12-E

Genel olarak Madde 87 – (Değişik: 21/1/2017-6771/5 md.) Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri, kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak; bütçe ve kesinhesap kanun tekliflerini görüşmek ve kabul etmek; para basılmasına ve savaş ilânına karar vermek; milletlerarası anlaşmaların onaylanmasını uygun bulmak, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının beşte üç çoğunluğunun kararı ile genel ve özel af ilânına karar vermek ve Anayasanın diğer maddelerinde öngörülen yetkileri kullanmak ve görevleri yerine getirmektir.Doğru cevap E seçeneğidir.

13-B

Cumhurbaşkanı, kırk yaşını doldurmuş, yükseköğrenim yapmış, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip Türk vatandaşları arasından, doğrudan halk tarafından seçilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

14-E

Meclis, bir yasama yılında en çok üç ay tatil yapabilir; ara verme veya tatil sırasında (...)44 Cumhurbaşkanınca toplantıya çağrılır.doğru cevap E seçeneğidir.

15-C

Anayasa Mahkemesi üyeleri oniki yıl için seçilirler.Doğru cevap C seçeneğidir.

16-E

Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının beşte üç çoğunluğunun kararı ile genel ve özel af ilânına karar vermek ve Anayasanın diğer maddelerinde öngörülen yetkileri kullanmak ve görevleri yerine getirmektir.Doğru cevap E seçeneğidir.

17-A

Milli güvenliğin sağlanmasından ve Silahlı Kuvvetlerin yurt savunmasına hazırlanmasından, Türkiye Büyük Millet Meclisine karşı, Cumhurbaşkanı sorumludur. Doğru cevap A seçeneğidir.

18-B

Danıştay

Madde 155 –

Danıştay, idari mahkemelerce verilen ve kanunun başka bir idari yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme merciidir. Kanunla gösterilen belli davalara da ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar. (Değişik ikinci fıkra: 13/8/1999-4446/3 md.) Danıştay, davaları görmek, kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmeleri hakkında iki ay içinde düşüncesini bildirmek, idari

uyuşmazlıkları çözmek ve kanunla gösterilen diğer işleri yapmakla görevlidir. Danıştay üyelerinin dörtte üçü, birinci sınıf idari yargı hakim ve savcılar ile bu meslekte sayılanlar arasından Hakimler ve Savcılar Kurulu; dörtte biri, nitelikleri kanunda belirtilen görevliler arasından Cumhurbaşkanı; tarafından seçilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

19-D

Anayasa değişikliğinde iptale, siyasî partilerin kapatılmasına ya da Devlet yardımından yoksun bırakılmasına karar verilebilmesi için toplantıya katılan üyelerin üçte iki oy çokluğu şarttır. Doğru cevap D seçeneğidir.

20.A

Seçim süresince ve seçimden sonra seçim konularıyla ilgili bütün yolsuzlukları, şikayet ve itirazları inceleme ve kesin karara bağlama ve Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin seçim tutanaklarını ve Cumhurbaşkanlığı seçim tutanaklarını kabul etme görevi Yüksek Seçim Kurulundur. Doğru cevap A seçeneğidir.

KAVRAMA TESTİ :10

1.1982 Anayasasına göre aşağıdakilerden hangisi Cumhuriyetin niteliklerinden birisi değildir ?

A)Demokratik devlet

B)Laik devlet

C)Üniter devlet

D)Sosyal devlet

E) Hukuk devlet

2.(I)Egemenlik, kayıtsız şartsız Milletindir.(II)Türk Milleti, egemenliğini, Anayasanın koyduğu esaslara göre, yetkili organları eliyle kullanır.(III) Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.(IV)Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanamaz.(V) Egemenliğin kullanılması, hiçbir surette hiçbir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılamaz.

1982 Anayasasına göre yukarıdaki numaralı cümlelerin hangisi egemenlik ile ilgili cümlenin akışını bozmaktadır?

A)I

B)II

C)III

D)IV

E) V

3.1982 Anayasasına göre temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak aşağıdakilerden hangisi ile sınırlanabilir?

A) Talimatnameyle

B) Cumhurbaşkanlığı kararıyla

C) Kararnameyle

D) Kanunla

E) Genelgeyle

4. (I) Herkes, vicdan, dini inanç ve kanaat hürriyetine sahiptir. (II) 14 üncü madde hükümlerine aykırı olmamak şartıyla ibadet, dini ayin ve törenler serbesttir. (III) Kimse, ibadete, dini ayin ve törenlere katılmaya, dini inanç ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; dini inanç ve kanaatlerinden dolayı kınanamaz ve suçlanamaz. (IV) Din ve ahlak eğitim ve öğretimi vakıfların gözetim ve denetimi altında yapılır. (V) Din kültürü ve ahlak öğretimi ilk ve ortaöğretim kurumlarında okutulan zorunlu dersler arasında yer alır.

1982 Anayasasına göre yukarıdaki numaralı cümlelerin hangisinde din ve vicdan hürriyeti ile ilgili bilgi yanlışı vardır ?

A) I

B) II

C) III

D) IV

E) V

5. 1982 Anayasasına göre düzeltme ve cevap yayımlanmazsa, yayımlanmasının gerekip gerekmediğine hakim tarafından ilgilinin müracaat tarihinden itibaren en geç kaç gün içerisinde karar verilir?

A) 7

B) 10

C) 15

D) 30

E) 45

6. 1982 Anayasasına göre aşağıdakilerden hangisi Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevlerden birisi değildir ?

A) Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi

B) Kamulaştırma

C) Çalışma hakkı ve ödevi

D) Sendika kurma hakkı

E) Türk vatandaşlığı

7.(I)Türk Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türktür.(II)Türk babanın veya Türk ananın çocuğu Türktür. (III) Vatandaşlık, uluslararası antlaşmaların gösterdiği şartlarla kazanılır ve ancak uluslararası antlaşmalarda belirtilen hallerde kaybedilir. (IV)Hiçbir Türk, vatana bağlılıkla bağdaşmayan bir eylemde bulunmadıkça vatandaşlıktan çıkarılamaz (V) Vatandaşlıktan çıkarma ile ilgili karar ve işlemlere karşı yargı yolu kapatılamaz.

1982 Anayasasına göre yukarıdaki numaralı cümlelerin hangisinde Türk vatandaşlığı ile ilgili bilgi yanlışı vardır ?

- A)I
- B)II
- C)III
- D)IV
- E) V

8.1982 Anayasasına göre vatandaşlar, siyasi parti kurma ve usulüne göre partilere girme ve partilerden ayrılma hakkına sahiptir. Parti üyesi olabilmek için kaç yaşını doldurmuş olmak gerekir?

- A)20
- B)18
- C)16
- D)14
- E) 15

9.

I-Siyasi partiler, demokratik siyasi hayatın vazgeçilmez unsurlarıdır.

II-Siyasi partiler önceden izin almadan kurulurlar ve Anayasa ve kanun hükümleri içerisinde faaliyetlerini sürdürürler.

III Yüksek öğretim öğrencilerinin siyasi partilere üye olabilmelerine ilişkin esaslar Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle düzenlenir

IV-Hakimler ve savcılar, Sayıştay dahil yüksek yargı organları mensupları, kamu kurum ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri, yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri, Silahlı Kuvvetler mensupları ile yükseköğretim öncesi öğrencileri siyasi partilere üye olamazlar

V- Siyasi partilere, Devlet, yeterli düzeyde ve hakça mali yardım yapar.

1982 Anayasasına göre yukarıda öncülde verilen numaralı cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A)I
- B)II
- C)III
- D)IV
- E) V

10.1982 Anayasasına göre siyasi partilerin kapatılması, aşağıdakilerden hangisinin açacağı dava üzerine Anayasa Mahkemesince kesin olarak karara bağlanır?

- A) Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının
- B)Yargıtay Başkanının
- C) Hakimler ve Savcılar Kurulunun
- D)Danıştayın
- E)Sayıştayın

11.1982 Anayasasına göre milletvekili sayısı aşağıdaki hangi norma göre belirlenir?

- A)Kanun
- B)Anayasa
- C)Genelge
- D)Kararname
- E) Cumhurbaşkanı Kararı

12.1982 Anayasasına göre milletvekillerinin illere göre dağılımını aşağıdakilerden hangisi yapar ?

- A)Türkiye Büyük Millet Meclisi
- B)Cumhurbaşkanı
- C)Yüksek Seçim Kurulu
- D)Anayasa Mahkemesi
- E)Yargıtay

13.1982 Anayasasına göre milletvekilleri aşağıdakilerden hangisini temsil ederler?

- A)Seçildikleri partiyi
- B)Görev yaptıkları ili
- C)Seçildikleri bölgeyi
- D)Seçildikleri ili
- E)Tüm milleti

14.1982 Anayasasına göre aşağıdakilerden hangisi seçimlerin yenilenmesine karar verebilir?

- A)Cumhurbaşkanı
- B)Anayasa Mahkemesi
- C)Adalet Bakanı
- D)Yüksek Seçim Kurulu
- E)İçişleri Bakanı

15.1982 Anayasasına göre Türkiye Büyük Millet Meclisinin toplantı ve karar yeter sayısı kaçtır?

	Toplantı Yeter Sayısı	Karar Yeter Sayısı
A	250	101
B	450	151
C	300	151
D	200	151
E	150	200

16.1982 Anayasasına göre seçimlerin geriye bırakılması ve ara seçimler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A)Savaş sebebiyle yeni seçimlerin yapılmasına imkan görülmezse, Türkiye Büyük Millet Meclisi, seçimlerin bir yıl geriye bırakılmasına karar verebilir.

B)Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliklerinde boşalma olması halinde, ara seçime gidilir.

C)Genel seçimlere iki yıl kala, ara seçimi yapılamaz

D) Ara seçim, her seçim döneminde bir defa yapılır

E)Genel seçimden otuz ay geçmedikçe ara seçime gidilemez.

17.Eğitmen Nurettin :1982 Anayasasına göre Bursa ilinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde üyesinin kalmaması halinde, boşalmayı takip eden kaç günden sonraki ilk Pazar günü ara seçim yapılır?

Eğitmen Nuretti'nin Görevde Yükselme Sınavı Hazırlık Kursunda müdür adaylarına sormuş olduğu sorunun cevabı aşağıdakilerden hangisidir?

A)105

B)45

C)60

D)120

E)90

18.1982 Anayasasına göre yasama dokunulmazlığı kaldırılan milletvekili kaç gün içinde Anayasa Mahkemesine başvurmak zorundadır?

A)7

B)15

C)30

D)45

E)60

19.

I-Kendiliğinden

II-TBMM kararı

III-Mahkeme kararı

1982 Anayasasına göre yukarıdakilerden hangisi milletvekilliğinin sona ermesi durumlarından?

A)I-II

B)I-II-III

C)II-III

D)I-III

E)Yalnız I

20. 1982 Anayasasına göre Anayasa Mahkemesi üyelerinin görev süresi kaç yıldır?

A)12

B)10

C)9

D)15

E)20

ÇÖZÜMLER:

1. C

Cumhuriyetin nitelikleri

Madde 2 – Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devletidir. Doğru cevap C seçeneğidir.

2-C

Kanun önünde eşitlik

Madde 10 – Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. Doğru cevap C seçeneğidir.

3-D

Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Doğru cevap D seçeneğidir.

4-D

Din ve ahlak eğitim ve öğretimi Devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Doğru cevap D seçeneğidir.

5-A

Düzeltilme ve cevap yayımlanmazsa, yayımlanmasının gerekip gerekmediğine hakim tarafından ilgilinin müracaat tarihinden itibaren en geç yedi gün

içerisinde karar verilir.Doğru cevap A seçeneğidir.

6-E

Türk vatandaşlığı/siyasi haklardandır. Doğru cevap E seçeneğidir.

7-C

Vatandaşlık, kanunun gösterdiği şartlarla kazanılır ve ancak kanunda belirtilen hallerde kaybedilir. Doğru cevap C seçeneğidir.

8-B

Vatandaşlar, siyasi parti kurma ve usulüne göre partilere girme ve partilerden ayrılma hakkına sahiptir. Parti üyesi olabilmek için onsekiz yaşını doldurmuş olmak gerekir. Doğru cevap B seçeneğidir.

9-C

Yüksek öğretim elemanlarının siyasi partilere üye olmaları ancak kanunla düzenlenebilir. Doğru cevap C seçeneğidir.

10-A

Siyasi partilerin kapatılması, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının açacağı dava üzerine Anayasa Mahkemesince kesin olarak karara bağlanır. Doğru cevap A seçeneğidir.

11-B

2017 yılında yapılan anayasa değişikliği ile milletvekili sayısı 600 olmuştur. Milletvekili sayısı Anayasa ile belirlenir. Doğru cevap B seçeneğidir.

12-C

Hangi ilin kaç milletvekili çıkaracağı nüfus oranına göre YSK tarafından belirlenir.Doğru cevap C seçeneğidir.

13-E

1982 Anayasasına göre milletvekilleri tüm milleti temsil ederler. Doğru cevap E seçeneğidir.

14-A

Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanı seçimlerinin -yenilenmesi

54 Madde 116 – (Değişik: 21/1/2017-6771/11 md.) Türkiye Büyük Millet Meclisi, üye tamsayısının beşte üç çoğunluğuyla seçimlerin yenilenmesine karar verebilir. Bu halde Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimi ile Cumhurbaşkanlığı seçimi birlikte yapılır. Cumhurbaşkanının seçimlerin yenilenmesine karar vermesi halinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimi ile Cumhurbaşkanlığı seçimi birlikte yapılır. Doğru cevap A seçeneğidir.

15-D

Toplantı ve karar yeter sayısı

Madde 96 – (Değişik birinci fıkra: 31/5/2007-5678/3 md.) Türkiye Büyük Millet Meclisi, yapacağı seçimler dahil bütün işlerinde üye tamsayısının en az üçte biri ile toplanır. Türkiye Büyük Millet Meclisi, Anayasada başkaca bir hüküm yoksa toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar verir; ancak karar yeter sayısı hiçbir şekilde üye tamsayısının dörtte birinin bir fazlasından az olamaz.

600 mv

Toplantı yeter sayısı: 200

Karar yeter sayısı: 151

Doğru cevap D seçeneğidir.

16-C

Genel seçimlere bir yıl kala, ara seçimi yapılamaz. Doğru cevap C seçeneğidir.

17-E

Genel seçimlere bir yıl kala, ara seçimi yapılamaz. (Ek fıkra: 27/12/2002-4777/2 md.) Yukarıda yazılı hallerden ayrı olarak, bir ilin veya seçim çevresinin, Türkiye Büyük Millet Meclisinde üyesinin kalmaması halinde, boşalmayı takip eden doksan günden sonraki ilk Pazar günü ara seçim yapılır. Bu fıkra gereği yapılacak seçimlerde Anayasanın 127 nci maddesinin üçüncü fıkrası hükmü uygulanmaz. Doğru cevap E seçeneğidir.

18-A

Madde 85 – (Değişik: 23/7/1995-4121/10 md.) Yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına veya milletvekilliğinin düşmesine 84 üncü maddenin birinci, üçüncü veya dördüncü fıkralarına göre karar verilmiş olması hallerinde, Meclis Genel Kurulu kararının alındığı tarihten başlayarak yedi gün içerisinde ilgili milletvekili veya bir diğer milletvekili, kararın, Anayasaya, kanuna veya İçtüzüğe aykırılığı iddiasıyla iptali için Anayasa Mahkemesine başvurabilir. Doğru cevap A seçeneğidir.

19-B

Doğru cevap B seçeneğidir.

Kendiliğinden

TBMM kararı

Mahkeme Kararı

20-A

Üyelerin görev süresi ve üyeliğın sona ermesi 82 Madde 147 – (Değişik birinci fıkra: 7/5/2010-5982/17 md.) Anayasa Mahkemesi üyeleri oniki yıl için seçilirler. Doğru cevap A seçeneğidir.

KAVRAMA TESTİ :11

1.Anayasa değişikliğinde iptale, siyasî partilerin kapatılmasına ya da Devlet yardımından yoksun bırakılmasına karar verilebilmesi için toplantıya katılan üyelerin (.....) oy çokluğu şarttır.

1982 Anayasasına göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Altıda bir
- B)Beşte bir
- C>Dörtte bir
- D>Üçte bir
- E>Üçte iki

2.1982 Anayasasına göre aşağıdakilerden hangisi Anayasa Mahkemesinin görevlerinden birisi değildir?

- A)Yüce divan sıfatıyla yargılama yapmak
- B)Anayasaya uygunluk denetimi yapmak
- C)Adalet Bakanlığında görev yapacak tetkik hakimlerini seçmek.
- D)Uyuşmazlık Mahkemesi başkanını seçmek
- E)Siyasi partilerin kapatılması davasına bakmak

3.1982 Anayasasına göre Hakimlerve Savcılar Kurulu kaç üyeden oluşur?

- A)7
- B)13
- C)10
- D)17
- E) 15

4.1982 Anayasasına göre seçme, seçilme ve siyasi faaliyette bulunma hakları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A)Cezaevinde bulunan tutuklular oy kullanamazlar.
- B)Onsekiz yaşını dolduran her Türk vatandaşı seçme ve halkoylamasına katılma haklarına sahiptir.
- C) Silah altında bulunan er ve erbaşlar ile askeri öğrenciler oy kullanamazlar
- D) Seçimler ve halkoylaması serbest, eşit, gizli, tek dereceli, genel oy, açık sayım ve döküm esaslarına göre, yargı yönetim ve denetimi altında yapılır. Ancak, yurt dışında bulunan Türk vatandaşlarının oy hakkını kullanabilmeleri amacıyla kanun, uygulanabilir tedbirleri belirler.
- E)Taksirli suçlardan hüküm giyenler hariç ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlüler oy kullanamazlar.

5. Memur Ali: Seçimler ve halkoylaması serbest, eşit, gizli, tek dereceli, genel oy, açık sayım ve döküm esaslarına göre, yargı yönetim ve denetimi altında yapılacağını söylemiştir.

Memur Ali seçimlerin yargı yönetimi ve denetimi ile aşağıdaki hangi kurumu işaret etmiştir?

- A) İçişleri Bakanlığı
- B) Cumhurbaşkanlığı
- C) Yüksek Seçim Kurulu
- D) Hakimler ve Savcılar Kurulu
- E) Adalet Bakanlığı

6. 1982 Anayasasına göre aşağıdakilerden hangisi önceden izin almaksızın kurulamazlar?

- A) Siyasi parti kurma
- B) Basımevi kurma
- C) Sendika kurma
- D) Dernek kurma
- E) Özel okul kurmak

7.

- I- Basın hürriyeti
- II- Yerleşme ve seyahat hürriyeti
- III- Vatan hizmeti
- IV- Kamulaştırma
- V- Toprak mülkiyeti

1982 Anayasasına göre Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle yukarıdaki numaralı cümlelerde verilen temel hak ve ödevlerden hangisi veya hangileri düzenlenemez?

- A) I-II-IV-V
- B) I-II-III
- C) II-III-IV-V
- D) III-IV-V
- E) IV-V

8. 1982 Anayasasına göre aşağıdakilerden hangisi Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi edinme ve denetim yollarından birisi değildir?

- A) Sözlü soru
- B) Meclis soruşturması
- C) Meclis araştırması
- D) Genel görüşme
- E) Yazılı soru

9.1982 Anayasasına göre Türkiye Büyük Millet Meclisi, üye tamsayısının üçte ikisinin gizli oyuyla Yüce Divana sevk kararı alabilir. Yüce Divan yargılaması ek süre de dahil olmak üzere en fazla kaç ay içinde sonuçlandırılır?

- A)9
- B)3
- C)6
- D)2
- E)4

10.1982 Anayasasına göre yürütme ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A)Cumhurbaşkanının siyasi parti ile ilişkisi devam eder.
- B)Cumhurbaşkanlığına TBMM Başkanı vekalet eder.
- C)Bir kimse en fazla iki kez Cumhurbaşkanı seçilebilir.
- D)Cumhurbaşkanlığı seçimleri iki tur halinde yapılır.
- E)Cumhurbaşkanı seçinle kişinin milletvekili sıfatı sona erer.

11.(I) İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır. (II)Kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinde bunlardan doğan uyuşmazlıkların milli veya milletlerarası tahkim yoluyla çözülmesi öngörülebilir. (III)Milletlerarası tahkime ancak yabancılik unsuru taşıyan uyuşmazlıklar için gidilebilir. (IV)Yüksek Askerî Şûranın terfi işlemleri ile kadrosuzluk nedeniyle emekliye ayırma dahil her türlü ilişik kesme kararlarına karşı yargı yolu açıktır. (V)İdari işlemlere karşı açılacak davalarda süre, yazılı bildirim tarihinden başlar.

1982 Anayasasına göre yargı yolu ile ilgili yukarıdaki numaralı cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A)I
- B)II
- C)III
- D)IV
- E)V

12. (I)Yargıtay, adliye mahkemelerince verilen ve kanunun başka bir adli yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme merciidir. (II) Kanunla gösterilen belli davalara da ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar. (III)Yargıtay üyeleri, birinci sınıfa ayrılmış adli yargı hakim ve Cumhuriyet savcılarını bu meslekten sayılanlar arasında Cumhurbaşkanınca seçilir. (IV) Yargıtay Birinci Başkanı, birinci başkanvekilleri ve daire başkanları kendi üyeleri arasında Yargıtay Genel Kurulunca üye tamsayısının salt çoğunluğu ve gizli oyla dört yıl için seçilirler; süresi bitenler yeniden seçilebilirler. (V)Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve Cumhuriyet Başsavcı vekili, Yargıtay Genel Kurulunun kendi üyeleri arasında gizli oyla belirleyeceği beşer aday arasında Cumhurbaşkanı tarafından dört yıl için seçilirler. Süresi bitenler yeniden seçilebilirler.

1982 Anayasasına göre Yargıtay ile ilgili yukarıdaki numaralı cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A)I
- B)II
- C)III
- D)IV
- E)V

13. **1982 Anayasasına göre Danıştay üyelerinin dörtte biri nitelikleri kanunda belirtilen görevliler arasında aşağıdakilerden hangisi tarafından seçilir?**

- A) Cumhurbaşkanı
- B)TBMM
- C)Anayasa Mahkemesi
- D)Danıştay Başkanlar Kurulu
- E)Adalet Bakanı

14.Hakim adayı Beraat mesleğe kabullerine bir kurum veya kuruluşun kararıyla başlayacaklarından bahsetmiştir.

1982 Anayasasına göre hakim adayı Beraat'ın bahsetmiş olduğu kurum veya kuruluş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cumhurbaşkanlığı
- B)TBMM
- C)Anayasa Mahkemesi
- D)Hakimler ve Savcılar Kurulu
- E)Adalet Bakanı

15.(.....) merkezî yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının bütün gelir ve giderleri ile mallarını Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlemek ve sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak ve kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yapmakla görevlidir.

1982 Anayasasına göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Danıştay
- B)Yargıtay
- C)Anayasa Mahkemesi
- D)Bölge Adliye Mahkemesi
- E)Sayıştay

16.1982 Anayasasına göre Cumhurbaşkanına yönetmelik çıkarma yetkisi hangi yıl tanınmıştır?

- A)2016
- B)2020
- C)2019
- D)2018
- E)2017

17.

I- Sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebiyle kişilerin cezalarını hafifletir veya kaldırır.

II-Kanun koymak,değiştirmek ve kaldırmak.

III-Milletlerarası antlaşmaları onaylar ve yayımlar

IV-Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunları gerekli gördüğü takdirde halkoyuna sunar.

V-Milli güvenlik politikalarını belirler ve gerekli tedbirleri alır.

1982 Anayasasına göre yukarıdakilerden hangisi Cumhurbaşkanının görevlerinden birisi değildir?

- A)I
- B)II
- C)III
- D)IV
- E)V

18.1982 Anayasasına göre toplumu ve Devlet faaliyetlerini ilgilendiren belli bir konunun Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda görüşülmesi bilgi edinme ve denetim yollarından hangisidir?

- A)Meclis araştırması
- B)Meclis soruşturması
- C)Genel görüşme
- D)Yazılı soru
- E)Sözlü soru

19.1982 Anayasasına göre kararnamele ve yönetmelikler, yayımdan sonraki bir tarih belirlenmemişse ne zaman yürürlüğe girerler?

- A)Resmi gazetede yayımlandıkları gün
- B)Cumhurbaşkanının onayladığı gün
- C)İlgili bakanın onayladığı tarihte
- D)Resmi gazetede yayımlandıktan 15 gün sonra
- E)Resmi gazetede yayımlandıktan 5 gün sonra

20.1982 Anayasasına göre aşağıdakilerden hangisini Anayasa Mahkemesi yüce divan sıfatıyla yargılayamaz?

- A)Cumhurbaşkanını
- B)Bakanlar
- C)Hakimler ve Savcılar Kurulu Üyeleri
- D)Milletvekili
- E)Sayıştay Başkanı

ÇÖZÜMLER:

1-E

Anayasa değişikliğinde iptale, siyasî partilerin kapatılmasına ya da Devlet yardımından yoksun bırakılmasına karar verilebilmesi için toplantıya katılan üyelerin üçte iki oy çokluğu şarttır. Doğru cevap E seçeneğidir.

2-C

Adalet Bakanlığında görev yapacak tetkik hakimlerini seçmek Anayasa Mahkemesinin görevi değildir. Doğru cevap C seçeneğidir.

3-B

Hâkimler ve Savcılar Kurulu onüç üyeden oluşur; iki daire halinde çalışır.Doğru cevap B seçeneğidir.

4-A

Cezaevinde bulunan tutuklular oy kullanabilirler. Doğru cevap B seçeneğidir.

5-C

Memur Ali burada YSK dan bahsetmektedir. Doğru cevap C seçeneğidir.

6-E

Özel okul kurma izin almak zorunda olunan eğitim ve öğretim işlerindedir. Doğru cevap E seçeneğidir.

7-B

Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi

hakları ve ödevleriyle dördüncü bölümde yer alan siyasi haklar ve ödevler Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenemez. Doğru cevap B seçeneğidir.

8-A

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Meclis araştırması, genel görüşme, Meclis soruşturması ve yazılı soru yollarıyla bilgi edinme ve denetleme yetkisini kullanır. Doğru cevap A seçeneğidir.

9-C

Türkiye Büyük Millet Meclisi, üye tamsayısının üçte ikisinin gizli oyuyla Yüce Divana sevk kararı alabilir. Yüce Divan yargılaması üç ay içinde tamamlanır, bu sürede tamamlanamazsa bir defaya mahsus olmak üzere üç aylık ek süre verilir, yargılama bu sürede kesin olarak tamamlanır. Doğru cevap C seçeneğidir.

10-B

Cumhurbaşkanlığı makamının herhangi bir nedenle boşalması halinde, kırkbeş gün içinde Cumhurbaşkanı seçimi yapılır. Yenisi seçilene kadar Cumhurbaşkanı yardımcısı Cumhurbaşkanlığına vekâlet eder ve Cumhurbaşkanına ait yetkileri kullanır. Doğru cevap B seçeneğidir.

11-D

Yüksek Askerî Şûranın terfi işlemleri ile kadrosuzluk nedeniyle emekliye ayırma hariç her türlü ilişik kesme kararlarına karşı yargı yolu açıktır. Doğru cevap D seçeneğidir.

12-C

Yargıtay üyeleri, birinci sınıfa ayrılmış adli yargı hakim ve Cumhuriyet savcılar ile bu meslekten sayılanlar arasından Hakimler ve Savcılar (...) Kurulunca üye tamsayısının salt çoğunluğu ile ve gizli oyla seçilir. Doğru cevap C seçeneğidir.

13-A

Danıştay üyelerinin dörtte üçü, birinci sınıf idari yargı hakim ve savcılar ile bu meslekten sayılanlar arasından Hakimler ve Savcılar (...)100 Kurulu; dörtte biri, nitelikleri kanunda belirtilen görevliler arasından Cumhurbaşkanı; tarafından seçilir. Doğru cevap A seçeneğidir.

14-D

Kurul, adlî ve idarî yargı hâkim ve savcılarını mesleğe kabul etme, atama ve nakletme, geçici yetki verme, yükselme ve birinci sınıfa ayırma, kadro dağıtma, meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme, disiplin cezası verme, görevden uzaklaştırma işlemlerini yapar; Adalet Bakanlığının, bir mahkemenin kaldırılması veya yargı çevresinin değiştirilmesi konusundaki tekliflerini karara bağlar; ayrıca, Anayasa ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirir. Doğru cevap D seçeneğidir.

15-E

Sayıştay

Madde 160 – Sayıştay, merkezî yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının bütün gelir ve giderleri ile mallarını Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlemek ve sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme

bağlamak ve kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yapmakla görevlidir. Doğru cevap E seçeneğidir.

16-E

Cumhurbaşkanı, bakanlıklar ve kamu tüzelkişileri, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla, yönetmelikler çıkarabilirler(21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkırdaki yer alan “Başbakanlık” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde, “tüzüklerin” ibaresi “Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin” şeklinde değiştirilmiştir) Doğru cevap E seçeneğidir.

17-B

Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri, kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak; bütçe ve kesin hesap kanun tekliflerini görüşmek ve kabul etmek; para basılmasına ve savaş ilânına karar vermek; milletlerarası antlaşmaların onaylanmasını uygun bulmak, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının beşte üç çoğunluğunun kararı ile genel ve özel af ilânına karar vermek ve Anayasanın diğer maddelerinde öngörülen yetkileri kullanmak ve görevleri yerine getirmektir. Doğru cevap B seçeneğidir.

18-C

Genel görüşme, toplumu ve Devlet faaliyetlerini ilgilendiren belli bir konunun Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda görüşülmesidir. Doğru cevap C seçeneğidir.

19-A

Kararnameler ve yönetmelikler Resmi gazetede yayımlandıkları gün yürürlüğe girerler. Doğru cevap A seçeneğidir.

20-D

Anayasa Mahkemesi Cumhurbaşkanını, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanını, Cumhurbaşkanı yardımcılarını, bakanları, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay (...)85 Başkan ve üyelerini, Başsavcılarını, Cumhuriyet Başsavcivekilini, Hakimler ve Savcılar (...)86 Kurulu ve Sayıştay Başkan ve üyelerini görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divan sıfatıyla yargılar. Doğru cevap D seçeneğidir.

KAVRAMA TESTİ: 12

1.1982 Anayasasına göre Cumhurbaşkanı ne kadarlık süreyi geçmemek üzere olağanüstü hal ilan edebilir?

- A)6 ay
- B)1 yıl
- C)2 yıl
- D)3 ay
- E)1 ay

2.TBMM Başkanı olmak isteyen Meclis üyelerinin seçilebilmesi için ilk iki oylamada en az kaç oy almaları gerekir?

- A)375
- B)400
- C)360
- D)256
- E)296

3.1982 Anayasasına göre Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanını aşağıdakilerden hangisi seçer?

- A)Anayasa Mahkemesi
- B)Danıştay Başkanı
- C)Yargıtay Başkanı
- D>Cumhurbaşkanı
- E)Türkiye Büyük Millet Meclisi

4.1982 Anayasasına göre Savaş ve mücbir sebeplerle Türkiye Büyük Millet Meclisinin toplanamaması hâli hariç olmak üzere; olağanüstü hal sırasında çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri en geç kaç ay içinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülüp ve karara bağlanır?

- A)6
- B)4
- C)2
- D)3
- E)1

5.Cumhurbaşkanının talebiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi her defasında olağanüstü hali kaç ayı geçmemek üzere uzatabilir?

- A)6
- B)4
- C)2
- D)3
- E)1

6.1982 Anayasasına göre siyasi partilerin mali denetimini aşağıdakilerden hangisi tarafından yerine getirir?

- A)Sayıştay
- B)Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı
- C)Anayasa Mahkemesi
- D>Cumhurbaşkanı
- E)Türkiye Büyük Millet Meclisi

7.1982 Anayasasına göre kanunlar aşağıdakilerden hangisi tarafından ve kaç gün içinde yayınlanır?

- A)Türkiye Büyük Millet Meclisi -10 gün
- B)Adalet Bakanlığı -15 gün
- C)Cumhurbaşkanı -15 gün
- D)Anayasa Mahkemesi Başkanı-7 gün
- E)Yargıtay Başkanlığı-15 gün

8.1982 Anayasasına göre Yargıtay üyeleri aşağıdakilerden hangisi tarafından seçilir?

- A)Yargıtay Başkanlar Kurulu
- B)Danıştay Genel kurulu
- C)Türkiye Büyük Millet Meclisi
- D)Adalet Bakanlığı
- E)Hakimler ve Savcılar Kurulu

9.1982 Anayasasına göre Hakimler ve Savcılar Kurulunun başkanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) HSK 1.Daire Başkanı
- B)HSK 2.Daire Başkanı
- C)Bakan Yardımcısı
- D)Adalet Bakanı
- E)HSK Genel Sekreteri

10.1982 Anayasasına göre yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına veya milletvekilliğinin düşmesine yönelik itirazı aşağıdaki mahkemelerden hangisi karara bağlar?

- A) Yargıtay
- B)Danıştay
- C)Anayasa Mahkemesi
- D) Uyuşmazlık Mahkemesi
- E)Ankara Bölge İdare Mahkemesi

11.1982 Anayasasına göre, idarenin düzenleyici işlem yapması yetkisi açıkça düzenlenmemesine rağmen kurumlar Anayasanın hangi maddesi hükmünden hareketle genelgeler çıkarmaktadırlar ?

- A)125.madde
- B)119.madde
- C)121.madde
- D)124. madde
- E)126.madde

12.

I-Anayasa Mahkemesine seçilecek 3 üyeyi.

II-Hâkimler ve Savcılar Kuruluna seçilecek 7 üyeyi.

III-Radyo ve Televizyon Üst Kuruluna seçilecek 9 üyeyi

IV-Kamu Başdenetçisini.

V-Yüksek Seçim Kurulu üyeleri

1982 Anayasasına göre yukarıdakilerden hangisi Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından seçilmez?

A)V

B)IV

C)III

D)II

E)I

13.Yükseköğretim Kurulunun teşkilatı, görev, yetki, sorumluluğu ve çalışma esasları(.....) düzenlenir.

1982 Anayasasına göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

A)Cumhurbaşkanlığı kararı

B)Cumhurbaşkanlığı kararnamesi

C)Kanun

D)Yönetmelik

E)Senato kararı

14.1982 Anayasasına göre Atatürkçü düşünceyi, Atatürk ilke ve inkılâplarını, Türk kültürünü, Türk tarihini ve Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak ve yaymak ve yayınlar yapmak amacıyla; Atatürk'ün manevi himayelerinde, aşağıdakilerden gözetim ve desteğinde, "Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu" kurulur?

A)İçişleri Bakanlığı

B)Adalet Bakanlığı

C)Türkiye Büyük Millet Meclisi

D)Kültür Bakanlığı

E)Cumhurbaşkanı

15-Ankara ili milletvekilinin TBMM tarafından dokunulmazlığı kaldırılmıştır.

1982 Anayasasına göre dokunulmazlığı kaldırılan Ankara ili milletvekili aşağıdaki mahkemelerden hangisine başvurabilir?

- A)Anayasa Mahkemesi
- B)Danıştay
- C)Yargıtay
- D)Ankara Bölge İdare Mahkemesi
- E)Uyuşmazlık Mahkemesi

16.1982 Anayasasına göre kamu baş deneticiliği seçimi en fazla kaç türlü yapılır?

- A)3
- B)4
- C)2
- D)1
- E)5

17.1982 Anayasasına göre Cumhurbaşkanının talebiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi her defasında olağanüstü hali ne kadar süre uzatabilir?

- A)9 ay
- B)1 yıl
- C)3 ay
- D)6 ay
- E) 4 ay

18.1982 Anayasasına göre Hakimler ve savcılar idari görevleri yönünden aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

- A)Hakimler ve Savcılar Kurulu
- B)Yargıtay
- C)Türkiye Büyük Millet Meclisi
- D)Adalet Bakanlığı
- E)Cumhurbaşkanı yardımcısı

19.

- I-Cumhurbaşkanı
- II-Türkiye Büyük Millet Meclisi
- III-Hakimler ve Savcılar Kurulu

1982 Anayasasına göre yukarıda verilenlerden hangisinin Anayasa Mahkemesine üye seçme yetkisi yoktur?

- A)Yalnız I
- B)Yalnız II
- C)Yalnız III
- D)I-II
- E) I-III

20.1982 Anayasasına göre Yargıtay Başkanı, Danıştay Başkanı ve Anayasa Mahkemesi Başkanının görev süresi kaç yıldır?

- A)5
- B)4
- C)6
- D)3
- E)2

ÇÖZÜMLER:

1-A

Cumhurbaşkanı; savaş, savaşı gerektirecek bir durumun baş göstermesi, seferberlik, ayaklanma, vatan veya Cumhuriyete karşı kuvvetli ve eylemli bir kalkışma, ülkenin ve milletin bölünmezliğini içten veya dıştan tehlikeye düşüren şiddet hareketlerinin yaygınlaşması, anayasal düzeni veya temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet hareketlerinin ortaya çıkması, şiddet olayları nedeniyle kamu düzeninin ciddî şekilde bozulması, tabii afet veya tehlikeli salgın hastalık ya da ağır ekonomik bunalımın ortaya çıkması hallerinde yurdun tamamında veya bir bölgesinde, süresi altı ayı geçmemek üzere olağanüstü hal ilan edebilir. Doğru cevap A seçeneğidir.

2-B

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan adayları, Meclis üyeleri içinden, Meclisin toplandığı günden itibaren beş gün içinde, Başkanlık Divanına bildirilir, Başkan seçimi gizli oyla yapılır. İlk iki oylamada üye tamsayısının üçte iki ve üçüncü oylamada üye tamsayısının salt çoğunluğu aranır. En az 400 oy almaları gerekir. Doğru cevap B seçeneğidir.

3-A

Uyuşmazlık Mahkemesinin kuruluşu, üyelerinin nitelikleri ve seçimleri ile işleyişi kanunla düzenlenir. Bu mahkemenin Başkanlığını Anayasa Mahkemesince, kendi üyeleri arasından görevlendirilen üye yapar. Doğru cevap A seçeneğidir.

4. D

Savaş ve mücbir sebeplerle Türkiye Büyük Millet Meclisinin toplanamaması hâli hariç olmak üzere; olağanüstü hal sırasında çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri üç ay içinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülür ve karara bağlanır.

5-B

Cumhurbaşkanının talebiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi her defasında dört ayı geçmemek üzere süreyi uzatabilir.

6-D

Siyasi Partilerin Mali Denetimi. Siyasî partilerin mali denetimi Anayasa Mahkemesi tarafından yerine getirilir. Anayasa Mahkemesi, bu **denetim** görevini yerine getirirken Sayıştay'dan yardım sağlar. Doğru cevap D seçeneğidir.

7-C

Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul edilen kanunları onbeş gün içinde yayımlar. Doğru cevap C seçeneğidir.

8-E

Yargıtay üyeleri, birinci sınıfa ayrılmış adli yargı hakim ve Cumhuriyet savcıları ile bu meslekten sayılanlar arasından Hakimler ve Savcılar Kurulunca üye tamsayısının salt çoğunluğu ile ve gizli oyla seçilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

9-D

Hâkimler ve Savcılar Kurulu onüç üyeden oluşur; iki daire halinde çalışır. (Değişik fıkra: 21/1/2017-6771/14 md.) Kurulun Başkanı Adalet Bakanıdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

10-C

Yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına veya milletvekilliğinin düşmesini Anayasa Mahkemesi karara bağlar. Doğru cevap C seçeneğidir.

11-D

Madde 124

Cumhurbaşkanı, bakanlıklar ve kamu tüzelkişileri, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla, yönetmelikler çıkarabilirler. Doğru cevap D seçeneğidir.

12-A

Yüksek Seçim Kurulu yedi asıl ve dört yedek üyeden oluşur. Üyelerin altısı Yargıtay, beşi Danıştay Genel Kurullarınca kendi üyeleri arasından üye tamsayılarının salt çoğunluğunun gizli oyu ile seçilir. Doğru cevap A seçeneğidir.

13-C

Kurulun teşkilatı, görev, yetki, sorumluluğu ve çalışma esasları kanunla düzenlenir doğru cevap C seçeneğidir.

14-E

Atatürkçü düşünceyi, Atatürk ilke ve inkılaplarını, Türk kültürünü, Türk tarihini ve Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak ve yaymak ve yayınlar yapmak amacıyla; Atatürk'ün manevi himayelerinde, **Cumhurbaşkanının** gözetim ve desteğinde, Cumhurbaşkanının görevlendireceği bakana bağlı; Atatürk Araştırma Merkezi, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu ve Atatürk Kültür Merkezinden oluşan, kamu tüzel kişiliğine sahip "Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu" kurulur. Doğru cevap E seçeneğidir.

15-A

Yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına veya milletvekilliğinin düşmesine 84 üncü maddenin birinci, üçüncü veya dördüncü fıkralarına göre karar verilmiş olması hallerinde, Meclis Genel Kurulu kararının alındığı tarihten başlayarak yedi gün içerisinde ilgili milletvekili veya bir diğer milletvekili, kararın, Anayasaya, kanuna veya İçtüzüğe aykırılığı iddiasıyla iptali için Anayasa Mahkemesine başvurabilir. Doğru cevap A seçeneğidir.

16-B

Kamu Başdenetçisi Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından gizli oyla dört yıl için seçilir. İlk iki oylamada üye tamsayısının üçte iki ve üçüncü oylamada üye tamsayısının salt çoğunluğu aranır. Üçüncü oylamada salt çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamada en çok oy alan iki aday için dördüncü oylama yapılır; **dördüncü**

oylamada en fazla oy alan aday seçilmiş olur. Doğru cevap B seçeneğidir.

17-E

Cumhurbaşkanının talebiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi her defasında **dört ay** geçmemek üzere süreyi uzatabilir. doğru cevap E seçeneğidir.

18-D

Hakimler ve savcılar idari görevleri yönünden Adalet Bakanlığına bağlıdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

19-C

Anayasa Mahkemesi onbeş üyeden kurulur. 12 üyeyi Cumhurbaşkanı 3 üyeyi TBMM seçer.

Hakimler ve Savcılar Kurulu Anayasa Mahkemesine üye seçmez. Doğru cevap C seçeneğidir.

20-B

Yüksek Mahkeme Başkanlarının görev süresi 4 yıldır. Doğru cevap B seçeneğidir.

KAVRAMA TESTİ:13

1.1982 Anayasasına göre milletlerarası antlaşmalarının onaylanmasını bir kanun ile uygun bulan ve onaylayan makamlar aşağıdakilerden hangisidir?

	Uygun Bulan	Onaylayan
A	TBMM	Cumhurbaşkanı
B	Cumhurbaşkanı	TBMM
C	TBMM	TBMM
D	Cumhurbaşkanı	Cumhurbaşkanı
E	Yargıtay	Adalet Bakanı

2.1982 Anayasasına göre Hakimler ve Savcılar Kuruluna aşağıdakilerden hangisi başkanlık eder?

A)Anayasa Mahkemesi Başkanı

B)HSK Başmüfettişi

C)Yargıtay Başkanı

D)Adalet Bakanlığı Bakan Yardımcısı

E)Adalet Bakanı

3.1982 Anayasasına göre aşağıdakilerden hangisinde yargı yolu kapalı değildir?

A)Cumhurbaşkanının tek başına yaptığı işlemler yargı denetimi dışındadır.

B)Sayıştay kararları ile ilgili olarak idari yargı yoluna başvurulamaz.

C)Yüksek Seçim Kurulu kararlarına karşı yargı yolu açıktır.

D)Hakimler ve Savcılar Kurulunun meslekten çıkarma cezasına ilişkin olanlar dışındaki kararlarına karşı yargı mercilerine başvurulamaz.

E)Yüksek Hakem Kurulunun kararları kesindir.

4.(I)Savaş, (II) seferberlik, (III) sıkıyönetim veya (IV) olağanüstü hallerde, (V) milletlerarası hukuktan doğan yükümlülükler ihlal edilmemek kaydıyla, durumun gerektirdiği ölçüde temel hak ve hürriyetlerin kullanılması kısmen veya tamamen durdurulabilir veya bunlar için Anayasada öngörülen güvencelere aykırı tedbirler alınabilir.

1982 Anayasasına göre Temel hak ve hürriyetlerin kullanılmasının durdurulması ile ilgili yukarıdaki numaralı cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A)I

B)II

C)III

D)IV

E)V

5.

I-Yerleşme ve seyahat hürriyeti: Kişi hakları

II-Sendika kurma hakkı: sosyal ve ekonomik haklar

III-Vatandaşlık hakkı: siyasi haklar

IV-Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı: Siyasi haklar

V-Vatan hizmeti: Kişi hakları

1982 Anayasasına haklar ile ilgili yukarıdakilerden hangisi yanlış eşleştirilmiştir.?

A)I

B)II

C)III

D)IV

E)V

6.1982 Anayasasına göre Milli güvenliğin sağlanmasından ve Silahlı Kuvvetlerin yurt savunmasına hazırlanmasından, Türkiye Büyük Millet Meclisine karşı, aşağıdakilerden hangisi sorumludur?

A)Milli Savunma Bakanı

B)Genelkurmay Başkanı

C)Adalet Bakanı

D)Cumhurbaşkanı

E)TBMM

7.1982 Anayasasına göre aşağıdakilerden hangisi Cumhurbaşkanının yargı ile ilgili görevlerinden değildir?

- A)Anayasa Mahkemesine üye seçmek.
- B)Danıştay'a üye seçmek.
- C)Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı vekilini seçmek.
- D)Hakimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna üye seçmek.
- E)Cumhurbaşkanı yardımcılarını ile bakanları atar ve görevlerine son verir

8.1982 Anayasasına göre siyasi partilerin mali denetimi Anayasa Mahkemesi tarafından yerine getirilir. Anayasa Mahkemesi bu denetimi yaparken aşağıdakilerden hangisinden yardım alır?

- A)Sayıştay
- B)Yargıtay
- C)Adalet Bakanlığı
- D)Devlet Denetleme Kurulu
- E)Danıştay

9.

- I-Adalet Bakanı
- II-Türkiye Büyük Millet Meclisi
- III-Cumhurbaşkanı
- IV-Anayasa Mahkemesi

1982 Anayasasına göre seçimlerin yenilenmesine yukarıdakilerden hangisi karar verir?

- A)Yalnız I
- B)Yalnız III
- C)Yalnız II
- D)II-III
- E)I-II-III

10.

- I-Siyasi Parti Grupları
- II- En son yapılan genel seçimlerde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az yüzde beşini almış olan siyasi partiler.
- III-Cumhurbaşkanlığına, siyasi parti grupları, ile en az yüzbin

1982 Anayasasına göre Cumhurbaşkanlığına yukarıdakilerden hangisi aday gösterebilir?

- A)I-II
- B)I-II-III
- C)II-III
- D)I-III
- E)Yalnız III

11.1982 Anayasasına göre Anayasa Mahkemesine üye seçilebilme yaşı aşağıdakilerden hangisidir?

- A)50
- B)30
- C)45
- D)40
- E)35

12. 1982 anayasasına göre Yüksek Seçim Kurulu kaç üyeden oluşur?

- A)6 asıl 3 yedek
- B)7 asıl 6 yedek
- C)4 asıl 3 yedek
- D)7 asıl 4 yedek
- E)15 asıl 4 yedek

ÇÖZÜMLER

1.A

Milletlerarası antlaşmaları onaylar ve yayımlar: Cumhurbaşkanı

Türkiye Cumhuriyeti adına yabancı devletlerle ve milletlerarası kuruluşlarla yapılacak antlaşmaların onaylanması: TBMM

Doğru cevap A seçeneğidir.

2-E

(Değişik fıkra: 21/1/2017-6771/14 md.) Kurulun Başkanı Adalet Bakanıdır. Doğru cevap E seçeneğidir.

3-C

Yüksek Seçim Kurulunun kararları kesindir. Bu kararlar aleyhine başka bir mercie başvurulamaz (m.79)Doğru cevap C seçeneğidir.

4-C

21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkroda yer alan “, sıkıyönetim” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

KİŞİNİN HAKLARI ve ÖDEVLERİ

MADDE 17: Kişinin Dokunulmazlığı, Maddî ve Manevî Varlığı

MADDE 18: Zorla Çalıştırma Yasağı

MADDE 19: Kişi Hürriyeti ve Güvenliği Özel Hayatın Gizliliği ve Korunması

MADDE 20: Özel Hayatın Gizliliği

MADDE 21: Konut Dokunulmazlığı

MADDE 22: Haberleşme Hürriyeti

MADDE 23: Yerleşme ve Seyahat Hürriyeti

MADDE 24: Din ve Vicdan Hürriyeti

MADDE 25: Düşünce ve Kanaat Hürriyeti

MADDE 26: Düşünceyi Açıklama ve Yayma Hürriyeti

MADDE 27: Bilim ve Sanat Hürriyeti Basın ve Yayım İlgili Hükümler

MADDE 28: Basın Hürriyeti

MADDE 29: Süreli ve Süresiz Yayın Hakkı

MADDE 30: Basın Araçlarının Korunması

MADDE 31: Kamu Tüzel Kişilerinin Haberleşme Araçlarından Yararlanma Hakkı

MADDE 32: Düzeltme ve Cevap Hakkı

MADDE 33: Dernek Kurma Hürriyeti

MADDE 34: Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Düzenleme Hakkı

MADDE 35: Mülkiyet Hakkı

MADDE 36: Hak Arama Hürriyeti

MADDE 37: Kanunî Hâkim Güvencesi

MADDE 38: Suç ve Cezalara İlişkin Esaslar

MADDE 39: İspat Hakkı

SOSYAL ve EKONOMİK HAKLAR ve ÖDEVLER

MADDE 41: Ailenin Korunması ve Çocuk Hakları

MADDE 42: Eğitim ve Öğrenim Hakkı ve Ödevi

Kamu Yararı

MADDE 43: Kınılardan Yararlanma

MADDE 44: Toprak Mülkiyeti

MADDE 45: Tarım, Hayvancılık ve Bu Üretim Dallarında Çalışanların Korunması

MADDE 46: Kamulaştırma

MADDE 47: Devletleştirme ve Özelleştirme

MADDE 48: Çalışma ve Sözleşme Hürriyeti Çalışma İle İlgili Hükümler

MADDE 49: Çalışma Hakkı ve Ödevi

MADDE 50: Çalışma Şartları ve Dinlenme Hakkı

MADDE 51: Sendika Kurma Hakkı

MADDE 52: (Mülga)

MADDE 53: Toplu İş Sözleşmesi ve Toplu Sözleşme Hakkı

MADDE 54: Grev Hakkı ve Lokavt

MADDE 55: Ücrette Adalet Sağlanması

Sağlık, Çevre ve Konut

MADDE 56: Sağlık Hizmetleri ve Çevrenin Korunması

MADDE 57: Konut Hakkı

Gençlik ve Spor

MADDE 58: Gençliğin Korunması

MADDE 59: Sporun Geliştirilmesi

Sosyal Güvenlik Hakları

MADDE 60: Sosyal Güvenlik Hakkı

MADDE 61: Sosyal Güvenlik Bakımından Özel Olarak Korunması Gerekenler

MADDE 62: Yabancı Ülkelerde Çalışan Türk Vatandaşları

MADDE 63: Tarih, Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunması

MADDE 64: Sanatın ve Sanatçının Korunması

MADDE 65: Devletin İktisadî Ve Sosyal Ödevlerinin Sınırları

SİYASÎ HAKLAR ve ÖDEVLER

MADDE 66: Türk Vatandaşlığı

MADDE 67: Seçme, Seçilme ve Siyasî Faaliyette Bulunma Hakları

Siyasî Partilerle İlgili Hükümler

MADDE 68: Parti Kurma, Partilere Girme ve Partilerden Ayrılma

MADDE 69: Siyasî Partilerin Uyacakları Esaslar

Kamu Hizmetlerine Girme Hakkı

MADDE 70: Hizmete Girme

MADDE 71: Mal Bildirimi

MADDE 72: Vatan Hizmeti

MADDE 73: Vergi Ödevi

MADDE 74: Dilekçe, Bilgi Edinme ve Kamu Denetçisine Başvurma Hakkı

Vatan hizmeti: Siyasi haklar

Doğru cevap E seçeneğidir.

6-E

Milli güvenliğin sağlanmasından ve Silahlı Kuvvetlerin yurt savunmasına hazırlanmasından, Türkiye Büyük Millet Meclisine karşı, Cumhurbaşkanı sorumludur. Doğru cevap E seçeneğidir.

7-E

Cumhurbaşkanı yardımcılarını ile bakanları atar ve görevlerine son verir. Bu görev Cumhurbaşkanının yürütme alanıyla ilgili bir görevdir. Doğru cevap E seçeneğidir.

YSK 7 asıl 4 yedek üyeden oluşur. Doğru cevap D seçeneğidir.

8-A

Siyasî partilerin mali denetimi Anayasa Mahkemesi tarafından yerine getirilir. Anayasa Mahkemesi, bu denetim görevini yerine getirirken Sayıştaydan yardım sağlar. Doğru cevap A seçeneğidir.

9-D

Türkiye Büyük Millet Meclisi, üye tamsayısının beşte üç çoğunluğuyla seçimlerin yenilenmesine karar verebilir.

Cumhurbaşkanının seçimlerin yenilenmesine karar vermesi halinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimi ile Cumhurbaşkanlığı seçimi birlikte yapılır.

Doğru cevap D seçeneğidir.

10-B

Cumhurbaşkanlığına, siyasi parti grupları, en son yapılan genel seçimlerde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az yüzde beşini almış olan siyasi partiler ile en az yüzbin seçmen aday gösterebilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

11-C

Anayasa Mahkemesine üye seçilebilmek için, kırkbeş yaşın doldurulmuş olmak gerekir. Doğru cevap C seçeneğidir.

12-D

ANAYASA TEST:14

1.1982 Anayasasına göre Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine hangi anayasa değişikliği kanunu ile yapılan değişiklik sonucu geçilmiştir?

- A) 6216 sayılı Anayasa Değişikliği Kanunu
- B) 4709 sayılı Anayasa Değişikliği Kanunu
- C) 2709 sayılı Anayasa Değişikliği Kanunu
- D) 3376 sayılı Anayasa Değişikliği Kanunu
- E) 6771 sayılı Anayasa Değişikliği Kanunu

2.1982 Anayasasına göre Hakimler ve Savcılar Kurulu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Hâkimler ve Savcılar Kurulu onüç üyeden oluşur; üç daire halinde çalışır.
- B) Kurulun Başkanı Adalet Bakanlığı Bakan Yardımcısıdır.
- C)Kurul üyeleri 5 yıl için seçilirler.
- D) Kurul üyeliği seçimi, üyelerin görev süresinin dolmasından önceki otuz gün içinde yapılır
- E) Oniki yedek üye görev yapar.

3.1982 Anayasasına göre Hakimler ve Savcılar Kurulunun kaç üyesini TBMM seçer?

- A)9
- B)7
- C)6
- D)5
- E)4

4.1982 Anayasasına göre Anayasa'nın 104'üncü maddesine göre Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarma yetkisi aşağıdakilerden hangisine aittir?

- A)Cumhurbaşkanı
- B)TBMM
- C)Bakanlıklar
- D)Milli Güvenlik Kurulu
- E) Cumhurbaşkanlığı Yüksek İstişare Kurulu

5.I-Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar,

II-Kişi hakları ve ödevleri

III-Dördüncü bölümde yer alan siyasi haklar ve ödevler

IV-Sosyal ve ekonomik haklar

V-Mali hükümler

1982 Anayasasına göre yukarıdaki numaralı cümlelerde verilenlerden hangisi veya hangileri Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenemez?

A)I-II-III

B)I-II-III-IV-V

C)II-III-IV-V

D)II-III-IV

E) I-III-IV-V

6. Anayasa'nın 148. maddesinin 3. Fıkrasına göre "Herkes, Anayasada güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerinden, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamındaki herhangi birinin kamu gücü tarafından, ihlal edildiği iddiasıyla Anayasa Mahkemesine başvurabilir" ifadesi ile aşağıdakilerdenhangisi bahsedilmektedir?

A)Şikayet hakkı

B)Güvence hakkı

C)Adil yargılanma hakkı

D)Bireysel başvuru

E)Dilekçe hakkı

7.Memur Binali: Yargı erkini Anayasanın kendilerine tanıdığı görev ve yetki alanlarıyla sınırlı olarak paylaşan, yüksek mahkemeler arasında yer alan Anayasanın 158. maddesiyle görevlendirilmiş, adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili, bağımsız bir yüksek mahkemedir.

Memur Binali'nin 1982 Anayasasına göre tanımladığı yüksek mahkeme aşağıdakilerden hangisidir?

A)Anayasa Mahkemesi

B)Danıştay

C)Uyuşmazlık Mahkemesi

D)Yargıtay

E)Sayıştay

8.2017 yılında Anayasa m. 104'de gerçekleşen değişiklik sonrasında Cumhurbaşkanlığı ancak (.....) yetkisine ilişkin konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılabilecektir.

1982 Anayasasına göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

A)Yürütme

B)Yasama

C)Yargı

D)Yürütme ve yargı

E)Yasama ve yargı

9. Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi edinme ve denetim yolları ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Türkiye Büyük Millet Meclisi; Meclis araştırması, genel görüşme, Meclis soruşturması ve yazılı soru yollarıyla bilgi edinme ve denetleme yetkisini kullanır.

B) Meclis araştırması, belli bir konuda bilgi edinmek için yapılan incelemeden ibarettir.

C) Genel görüşme, toplumu ve Devlet faaliyetlerini ilgilendiren belli bir konunun Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda görüşülmesidir.

D) Yazılı soru, yazılı olarak en geç otuz gün içinde cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibarettir.

E) Meclis araştırması, genel görüşme ve yazılı soru önergelerinin verilme şekli, içeriği ve kapsamı ile araştırma usulleri Meclis İçtüzüğü ile düzenlenir.

10.

I-Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar verir.

II-Para basılmasına ve savaş ilânına karar vermek;

III-Kanunların şekil bakımından denetlenmesi

1982 Anayasasına göre yukarıdaki numaralı cümlelerde verilen görevler aşağıdakilerden hangileri tarafından yerine getirilir?

	I	II	III
A	Cumhurbaşkanı	TBMM	Anayasa Mahkemesi
B	TBMM	Yargıtay	Danıştay
C	TBMM	TBMM	TBMM
D	Cumhurbaşkanı	Anayasa Mahkemesi	TBMM
E	TBMM	Cumhurbaşkanı	TBMM

11.

I-Danıştay Üyelerini

II-Yargıtay Üyelerini

III-Bölge Adliye Mahkemesi Üyelerini

IV-Üniversite Rektörünü

V-Hakimler ve Savcılar Kurulu Üyelerini

1982 Anayasasına göre Anayasa Mahkemesi yukarıdakilerden hangilerini yüce divan sıfatıyla yargılar?

A)I-II-III-IV-V

B)I-II-III-IV

C)I-II-III

D)I-II-V

E) I-III-IV

12.

I-Anayasa Mahkemesinde doğrudan doğruya iptal davası açma süresi

II-Hakimler ve Savcılar Kurul üyeliği seçimlerinin yapılma süresi

III-Cumhurbaşkanı bütçe kanun teklifini, malî yılbaşından önce, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunacağı süre

1982 Anayasası'nın süreler ile ilgili numaralı cümlelerinin doğru sıralanması aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A	30	60	90
B	60	30	75
C	15	30	45
D	25	30	45
E	15	15	75

13.1982 Anayasasına göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A)Düzeltilme ve cevap yayımlanmazsa, yayımlanmasının gerekip gerekmediğine hakim tarafından ilgilinin müracaat tarihinden itibaren en geç yedi gün içerisinde karar verilir.

B)Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri beş yılda bir aynı günde yapılır.

C)Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul edilen kanunları on gün içinde yayımlar.

D) Türkiye Büyük Millet Meclisi, her yıl Ekim ayının ilk günü kendiliğinden toplanır.

E) Anayasa Mahkemesinde doğrudan doğruya iptal davası açma hakkı, iptali istenen kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi veya içtüzüğün Resmî Gazetede yayımlanmasından başlayarak altmış gün sonra düşer.

14.1982 Anayasasına göre aşağıdakilerden hangisi Cumhurbaşkanının görevlerinden biri değildir?

A)Cumhurbaşkanı yardımcılarını atar ve görevlerine son verir.

B) Üst kademe kamu yöneticilerini atar, görevlerine son verir ve bunların atanmalarına ilişkin usul ve esasları Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenler.

C) Milli güvenlik politikalarını belirler ve gerekli tedbirleri alır.

D)Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar verir.

E) Sayıştay başkanını seçmek.

15.1982 Anayasasına göre Milletlerarası antlaşmaları uygun bulma ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A)Türkiye Cumhuriyeti adına yabancı devletlerle ve milletlerarası kuruluşlarla yapılacak antlaşmaların onaylanması, Türkiye Büyük Millet Meclisinin onaylamayı bir kanunla uygun bulmasına bağlıdır.

B)Ekonomik, ticari veya teknik ilişkileri düzenleyen ve süresi bir yılı aşmayan antlaşmalar, Devlet Maliyesi bakımından bir yüklenme getirmemek, kişi hallerine ve Türklerin yabancı memleketlerdeki mülkiyet haklarına dokunmamak şartıyla, yayımlanma ile yürürlüğe konabilir.

C)Milletlerarası bir antlaşmaya dayanan uygulama antlaşmaları ile kanunun verdiği yetkiye dayanılarak yapılan ekonomik, ticari, teknik veya idari antlaşmaların Türkiye Büyük Millet Meclisince uygun bulunması zorunluğu yoktur; ancak, bu fıkra göre yapılan ekonomik, ticari veya özel kişilerin haklarını ilgilendiren antlaşmalar, yayımlanmadan yürürlüğe konulamaz.

D) Usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası antlaşmalar kanun hükmündedir.

E)Milletlerarası antlaşmalar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulabilir.

16.1982 Anayasasına göre Türkiye Büyük Millet Meclisi, çalışmalarını, aşağıdakilerden hangisinin hükümlerine göre yürütür?

A)Yönetmelik

B)Kanun

C)İçtüzük

D)Genelge

E)Cumhurbaşkanı kararnamesi

17. Cumhurbaşkanı hakkında, bir suç işlediği iddiasıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının salt çoğunluğunun vereceği önergeyle soruşturma açılması istenebilir. Meclis, önergeyi en geç (.....)ay içinde görüşür ve üye tamsayısının (.....) gizli oyuyla soruşturma açılmasına karar verebilir.

1982 Anayasasına göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

A)1 ay 3/5

B)2 ay 3/5

C)3 ay 3/5

D)6 ay 3/5

E) 1 ay 2/5

18.1982 Anayasasına göre Yüce Divan yargılaması en fazla kaç ay içinde tamamlanır?

- A)3
- B)4
- C)5
- D)6
- E)9

19.1982 Anayasasına göre aşağıdakilerden hangisi Cumhurbaşkanının yargı ile ilgili görevlerinden birisi değildir?

- A)Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısını seçmek
- B)Hakimler ve Savcılar Kuruluna üye seçmek
- C)Yargıtay üyelerini seçmek
- D)Danıştay'a üye seçmek
- E)Anayasa Mahkemesi üyelerini seçmek

20.(I)Savaş sebebiyle yeni seçimlerin yapılmasına imkan görülmezse, Türkiye Büyük Millet Meclisi, seçimlerin bir yıl geriye bırakılmasına karar verebilir.(II)Geri bırakma sebebi ortadan kalkmamışsa, erteleme kararındaki usule göre bu işlem tekrarlanabilir.(III)Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliklerinde boşalma olması halinde, ara seçime gidilir. Ara seçim, her seçim döneminde bir defa yapılır ve genel seçimden otuz ay geçmedikçe ara seçime gidilemez. (IV)Ancak, boşalan üyeliklerin sayısı, üye tamsayısının yüzde beşini bulduğu hallerde, ara seçimlerinin üç ay içinde yapılmasına karar verilir.(V)Genel seçimlere iki yıl kala, ara seçimi yapılamaz.

1982 Anayasasına göre seçimlerin geriye bırakılması ve ara seçimler ile ilgili yukarıdaki numaralı cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A)V
- B)IV
- C)III
- D)II
- E)I

ÇÖZÜMLER:

1-E

16 Nisan 2017 tarihinde yapılan referandum ile onaylanan ve 9 Temmuz 2018 tarihinde bütünü ile yürürlüğe giren 21 Ocak 2017 tarih ve 6771 sayılı Anayasa Değişikliği Kanunu ile parlamenter sistem yerini Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne bırakmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

2-D

Kurul üyeliği seçimi, üyelerin görev süresinin dolmasından önceki otuz gün içinde yapılır. Doğru cevap D seçeneğidir.

3-B

4 üye ise Cumhurbaşkanı

7 üye TBMM

Adalet Bakanı

Adalet Bakanı Bakan Yardımcısı

Kurulun üyeleridir.

4-A

Anayasa'nın 104'üncü maddesine göre Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarma yetkisi Cumhurbaşkanı'na aittir. Doğru cevap A seçeneğidir.

5-A

Anayasanın 104'üncü maddesine göre "Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle dördüncü bölümde yer alan siyasi haklar ve ödevler Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenemez. Doğru cevap A seçeneğidir.

6.D

Herkes, Anayasada güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerinden, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamındaki herhangi birinin kamu gücü tarafından, ihlal edildiği iddiasıyla Anayasa Mahkemesine başvurabilir. Başvuruda bulunabilmek için olağan kanun yollarının tüketilmiş olması şarttır.(Bireysel Başvuru) Doğru cevap D seçeneğidir.

7-C

Yargı erkini Anayasanın kendilerine tanıdığı görev ve yetki alanlarıyla sınırlı olarak paylaşan, yüksek mahkemeler arasında yer alan Anayasanın 158. maddesiyle görevlendirilmiş, adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili, bağımsız bir yüksek mahkemedir.(Uyuşmazlık Mahkemesi)

8-A

2017 yılında Anayasa m. 104'de gerçekleşen değişiklik sonrasında Cumhurbaşkanı ancak yürütme yetkisine ilişkin konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılabileceğinden doğru cevap A seçeneğidir.

9-D

Yazılı soru, yazılı olarak en geç otuz gün içinde cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcısı ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibarettir. Doğru cevap D seçeneğidir.

10-A

I-Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar verir.(Cumhurbaşkanı)

II-Para basılmasına ve savaş ilânına karar vermek;(TBMM)

III-Kanunların şekil bakımından denetlenmesi(Anayasa Mahkemesi)

11-D

Anayasa Mahkemesi Cumhurbaşkanını, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanını, Cumhurbaşkanı yardımcılarını, bakanları, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay Başkan ve üyelerini, Başsavcılarını, Cumhuriyet Başsavcivekilini, Hakimler ve Savcılar Kurulu ve Sayıştay Başkan ve üyelerini görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divan sıfatıyla yargılar.

(Ek fıkra: 7/5/2010-5982/18 md.) Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanları da görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divanda yargılanırlar. Doğru cevap D seçeneğidir.

12-B

I-Anayasa Mahkemesinde doğrudan doğruya iptal davası açma hakkı, iptali istenen kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi veya içtüzüğün Resmî Gazetede yayımlanmasından başlayarak altmış gün sonra düşer.

II-Kurul üyeliği seçimi, üyelerin görev süresinin dolmasından önceki otuz gün içinde yapılır.

III-Cumhurbaşkanı bütçe kanun teklifini, malî yılbaşından en az yetmişbeş gün önce, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar. Doğru cevap B seçeneğidir.

13-C

Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul edilen kanunları onbeş gün içinde yayımlar.Doğru cevap C seçeneğidir.

14-E

Sayıştay Başkanı, Sayıştay Kanunu'nda yazılı niteliklere sahip isteklilerden 16 ncı madde esaslarına göre belirlenecek iki aday arasından Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca gizli oyla **seçilir**.Doğru cevap E seçeneğidir.

15-E

Usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. Doğru cevap E seçeneğidir.

16-C

Türkiye Büyük Millet Meclisi, çalışmalarını, kendi yaptığı içtüzük hükümlerine göre yürütür.Doğru cevap C seçeneğidir.

17-A

Cumhurbaşkanı hakkında, bir suç işlediği iddiasıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının salt çoğunluğunun vereceği önergeyle soruşturma açılması istenebilir. Meclis, önergeyi en geç bir ay içinde görüşür ve üye tamsayısının beşte üçünün gizli oyuyla soruşturma açılmasına karar verebilir. Doğru cevap A seçeneğidir.

18.D

Yüce Divan yargılaması üç ay içinde tamamlanır, bu sürede tamamlanamazsa bir defaya mahsus olmak üzere üç aylık ek

süre verilir, yargılama bu sürede kesin olarak tamamlanır. Doğru cevap D seçeneğidir.

19-C

Yargıtay üyeleri Hakimler ve Savcılar Kurulu tarafından seçilir. Doğru cevap C seçeneğidir.

20-A

Genel seçimlere bir yıl kala, ara seçimi yapılamaz. Doğru cevap A seçeneğidir.

İNKILAP TARİHİ

TRABLUSGARP SAVAŞI(1911 -1912)

Savaşın Sebepleri:

- İtalya'nın gelişen sanayisi için ham madde ve pazar araması.
- Trablusgarp'ın İtalya'ya yakın olması,
- Osmanlı Devleti'nin askeri güç olarak Trablusgarp da zayıf olması

Savaşın Gelişimi:

- Mustafa Kemal ve Enver Paşa gibi vatansever subaylar Trablusgarp'ı savunmak için Libya'ya gitti.

Savaşın Sonuçları:

Savaş sonrasında Osmanlı Devleti ile İtalya arasında Uşi Antlaşması imzalandı.

Bu antlaşmaya göre;

- Trablusgarp İtalya'ya bırakıldı.
- Kuzey Afrika'daki son toprak parçası da Osmanlı Devleti'nin elinden çıktı.
- On İki ada Balkan Savaşı sonuçlanan kadar geçici olarak İtalya'ya bırakıldı.
- Osmanlı Devleti Libya'daki Müslümanları düşünerek antlaşmaya "Trablusgarp dini bakımından Osmanlı halifesine bağlı olacak." maddesi ekletti.
- Bu savaş Mustafa Kemal'in ilk askeri başarısıdır. Derne ve Tobrukta önemli başarılar kazanıldı.
- Mustafa Kemal Paşa terfi ederek binbaşı oldu.

1.Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki varlığı aşağıdaki savaşların hangisi ile sona ermiştir?

- A)Osmanlı-Rus Savaşı
- B)Trablusgarp Savaşı
- C)I.Dünya Savaşı
- D)II.Balkan Savaşı
- E)I.Balkan Savaşı

ÇÖZÜM:B

İtalya ile Osmanlı Devleti arasında Uchi (Uşi) Antlaşması imzalandı (18 Ekim 1912). Trablusgarp İtalya'ya bırakıldı. Böylece Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki varlığı sona erdi. Doğru cevap B seçeneğidir.

I.BALKAN SAVAŞI (1912)

Savaşa Katılan Devletler:

Yunanistan. Bulgaristan, Karadağ, Sırbistan ve Osmanlı Devleti.

Savaşın Sebepleri:

-Fansızihtilalının getirdiği Milliyetçilik akımı sonucunda Avrupa devletlerinin Balkan devletlerini kışkırtmaları ve desteklemeleri.

Savaşın Gelişimi:

-Orduda birlik ve beraberlik olmaması, ordunun terhis edilmiş olması savaşın kaybedilmesinin en önemli nedenidir.

-Osmanlı Devleti'nin Trablusgarp da İtalya ile savaş halinde olması ordunun yorgun düşmesi gibi nedenlerle savaş kaybedildi.

Savaşın Sonuçları:

-Londra Antlaşması ile Osmanlı Devleti Edirne ve Kırklareli de başata olmak üzere

Midye-Enez hattının batısındaki bütün topraklardan çekildi.

-Arnavutluk bağımsızlığını ilan etti. (En son bağımsızlığını ilan eden son Balkan devleti Arnavutluktur.)

-Ege Denizindeki Osmanlı hâkimiyeti bu savaş ile sona buldu.

2.Osmanlı Devleti'nin Ege Denizindeki hâkimiyeti aşağıdaki savaşların hangisi ile sona ermiştir?

- A)I.Balkan Savaşı
- B)II.Balkan Savaşı
- C)Trablusgarp Savaşı
- D)I.Dünya Savaşı
- E)Kurtuluş Savaşı

ÇÖZÜM: A

Ege Denizindeki Osmanlı hakimiyeti I.Balkan Savaşı ile sona erdiğinden doğru cevap A seçeneğidir.

II. BALKAN SAVAŞI (1913)

Savaşa Katılan Devletler:

-Yunanistan, Sırbistan, Romanya , Osmanlı Devleti, Bulgaristan.

Savaşın Sebebi:

I. Balkan Savaşı'ndan sonra yapılan Londra Antlaşması sonucunda Bulgaristan'ın diğer Balkan devletlerine göre daha fazla toprak alması.

Savaşın Sonuçları:

Bu savaş sonucunda Osmanlı Devleti Bulgaristan arasında İstanbul Anlaşması (1913),Yunanistan arasında Atina Antlaşması (1913) imzalandı.

-Osmanlı Devleti Edirne ve Kırklareli'yi kurtardı.

3.Aşağıdaki devletlerden hangisi I.Balkan Savaşına katılmamıştır?

- A)Bulgaristan
- B)Romanya
- C)Yunanistan
- D)Karadağ
- E)Osmanlı Devleti

ÇÖZÜM. B

Karadağ'ın saldırısıyla başlayan I. Balkan Savaşı'nda; Sırbistan, Bulgaristan ve Yunanistan savaşa katılmış, Romanya ise savaşa katılmamıştır. Doğru cevap B seçeneğidir

4.I.Balkan Savaşı devam ederken aşağıdaki devletlerden hangisi bağımsızlığını ilan etmiştir?

- A)Polonya
- B)Yugoslavya
- C)Hırvatistan
- D)Selanik
- E)Arnavutluk

ÇÖZÜM:-E

Balkan Savaşı sırasında Arnavutluk bağımsızlığını ilan etti. Doğru cevap E seçeneğidir.

5.Osmanlı Devleti, Edirne ve Kırklareli'yi aşağıdaki savaşların hangisiyle kurtarmıştır?

- A)Osmanlı-Rus Savaşı
- B)Trablusgarp Savaşı
- C)I.Dünya Savaşı
- D)II.Balkan Savaşı
- E)I.Balkan Savaşı

ÇÖZÜM-D

Osmanlı Devleti II.Balkan Savaşıyla Edirne ve Kırklareli'yikurtarmıştır.Doğru cevap D seçeneğidir.

I.DÜNYA SAVAŞI (1914-1918)

Savaşın Sebepleri:

-Fransız İhtilal'inin getirdiği milliyetçilik, adalet, hürriyet, eşitlik gibi kavramların yayılması,

-Avrupa da başlayan ham madde ve Pazar arayışının getirdiği sömürge elde etme arzusu.

-I.Dünya Savaşının en temel nedeni **sömürgecilik yarışı** ve **milliyetçilik** akımıdır.

-Rusya'nın sıcak denizlere inme arzusu.

İttifak Devletleri	İtilaf Devletleri
Almanya	Rusya
Osmanlı	İngiltere
Avusturya Macaristan	Rusya

6.I.Dünya Savaşında itilaf ve ittifak devletleri yanından savaşa en son katılan devletler aşağıdakilerden hangisidir?

	İtilaf (En son katılan devlet)	İttifak (En son katılan devlet)
A	Japonya	Amerika Birleşik Devleti
B	Bulgaristan	İtalya
C	Yunanistan	Bulgaristan
D	Sırbistan	İtalya
E	İtalya	Bulgaristan

ÇÖZÜM:C

Birinci Dünya Savaşına İtilaf devletleri yanında en son katılan devlet Yunanistan; ittifak devletleri yanında ise Bulgaristan'dır. Doğru cevap C seçeneğidir.

7.I.Dünya Savaşından ilk çekilen devlet aşağıdakilerden hangisidir?

A)Avusturya-Macaristan

B)Yunanistan

C)Bulgaristan

D)Rusya

E)Japonya

ÇÖZÜM: E

Birinci Dünya Savaşından ilk çekilen devlet Japonya'dır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Osmanlı Devletinin Savaştığı Cepheler:

1.Dünya Savaşında Osmanlının Savaştığı Cepheler		
Taarruz Cepheleri (2 KK)	Savunma Cepheleri	Yardım Cepheleri
Kafkasya	Çanakkale	Makedonya
Kanal	Irak	Galiçya
	Suriye – Filistin	Romanya
	Hicaz – Yemen	

A-Taarruz Cepheleri:

Kafkas Cephesi:

-Bu cephenin açılması Almanya isteği ile olmuştur

-Ruslarla birlikte bu bölgede yaşayan Ermenilerle de savaşıldı.

-Rusya'nın Doğu Anadolu'da ilerlemesini engellemek amacıyla açılmıştır.

-Harbiye Nazırı Enver Bey komutasındaki Osmanlı orduları Sarıkamış Harekâtında ağır kış şartlarından dolayı başarısız oldu.

-Mustafa Kemal Paşa Muş ve Bitlis'i Rusya'dan almış ve bunun sonucunda albaylıktan tuğgeneralliğe terfi etmiştir.

-1915 yılından bu cephe ile ilgili olarak tehcir kanunu çıkartılmıştır. (Ermeniler göç ettirilmiştir.)

Kanal Cephesi:

-Bu cephede Almanya'nın isteği üzerine açıldı.

-İngilizlerin sömürgeleri ile bağlantısını kesmek ve Mısır'ı almak amacıyla açılmıştır.

B-Savunma Cepheleri:

Çanakkale Cephesi:

-İtilaf Devletleri tarafından Rusya'ya yardım edebilmek, İstanbul ve boğazları alarak Osmanlı Devletini savaş dışı bırakmak amacıyla açılmıştır.

-*Mustafa Kemal :Ben size taarruz değil ölmeyi emrediyorum"* emrini vermiştir.

-Savaş sonunda Mustafa Kemal Paşa "Hamdolsun ki İstanbul'u kurtardık." demiştir.

Sonuçları:

-Rusya da Bolşevik ihtilalıçtı. Rusya savaştan çekildi.

-Yarım milyona yakın insan öldü

-Mustafa Kemal'in tanınmasında ve milli mücadelenin lideri olmasında çok etkili olmuştur.

-Mustafa Kemal albay oldu.

-1.Dünya Savaşının uzamasına neden oldu.

-Bulgaristan İttifak Devletlerinin yanında savaşa girdi.

Irak Cephesi:

-Musul petrollerini ele geçirmek amacıyla İngilizler tarafından bu cephe açılmıştır.

-Halil Kut Paşa komutasındaki askerlerimiz İngilizlere karşı başarılar elde ettiler. Ancak İngilizler bu cephede amaçlarına ulaştılar.

Suriye-Filistin Cephesi:

-İngilizler ve Arapların ortak açtığı cephe dir.

Suriye ve Filistin kaybedilmiştir.

Hicaz –Yemen Cephesi:

-Osmanlı Devleti kutsal topraklar olan Mekke ve Medine'yi kurtarmak için bu cephede İngilizler ve Araplara karşı savaşmıştır.

-İtilaf Devletleri Arapları isyan ettirmek suretiyle ayaklandırmışlardır.

-Çöl Kaplanı lakaplı Fahreddin Paşa Medine müdafaasını yapmıştır.

-Bu bu gelişmeler ümmetçilik fikrinin önemini kaybettiğini göstermiştir.

C-Yardım Cepheleri:

Galiçya, Romanya ve Makedonya

Cephele ri: Bu cepheler aynı zamanda savunma amaçlı cephelerdir. Müttefiklerimize yardımcı olmak amacıyla sınırlarımız dışında açılan cephelerdir. Başarılı olunamamıştır.

8.Osmanlı Devletinin I.Dünya Savaşında savaştığı cepheler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A)Osmanlı Devleti Galiçya cephesinde yardım amaçlı savaştı
B)Osmanlı Devleti Kanal cephesinde taarruz amaçlı savaştı.
C)Osmanlı Devleti Kafkas cephesinde taarruz amaçlı savaştı.
D) Osmanlı Devleti Çanakkale cephesinde taarruz amaçlı savaştı
E)Osmanlı Devleti Suriye-Filistin cephesinde savunma amaçlı savaştı.

8-D

Osmanlı Devleti Çanakkale cephesinde savunma amaçlı savaştı. Doğru cevap D seçeneğidir.

9.

I-Osmanlı Devleti ilk olarak Doğu Anadolu'da, Ruslara karşı savaştı.

II- Bu cephede Almanların en büyük hedefi Bakü petrolerini ele geçirmektir.

III-Rus ilerleyişini durdurmak ve Kafkasya üzerinden Orta Asya Türklerini, Turancılık fikri merkezinde Osmanlı ile birleştirmek isteyen Enver Paşa, Sarıkamış Harekâtı'nı başlattı.

Yukarıdaki öncüllerde özellikleri verilen I.Dünya Savaşında Osmanlı Devletinin savaştığı cephe aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Kafkas Cephesi
B)Kanal Cephesi
C)Çanakkale Cephesi
D)Irak Cephesi
E) Suriye -Filistin Cephesi

9-A

Öncülde verilenler Kafkas Cephesiyle ilgili olduğundan doğru cevap A seçeneğidir.

10.

I-Bu cephe İngiltere tarafından açılmıştır.

II-Orta Doğu petrolerini kontrol altında tutmak amaçlanmıştır.

III-Kafkaslarda Ruslarla birleşmek diğer bir amaçtır.

Yukarıdaki öncüllerde özellikleri verilen I.Dünya Savaşında Osmanlı Devletinin savaştığı cephe aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Kafkas Cephesi
B)Kanal Cephesi
C)Çanakkale Cephesi
D)Irak Cephesi
E) Suriye -Filistin Cephesi

10-D

Öncülde verilenler Irak Cephesiyle ilgili olduğundan doğru cevap D seçeneğidir.

11.Medine'yi Fahrettin Paşa komutasındaki Türk askerlerinin olağanüstü bir şekilde müdafaa ettiği cephe aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Kafkas Cephesi
B)Kanal Cephesi
C)Çanakkale Cephesi
D)Irak Cephesi
E) Hicaz-Yemen Cephesi

11-E

Medine'yi Fahrettin Paşa komutasındaki Türk askeri olağanüstü bir şekilde müdafaa etmiştir. Bu cephe Hicaz-Yemen Cephesidir. Doğru cevap E seçeneğidir.

ABD'nin 1917 yılında savaşa itilaf devletleri yanında girmesiyle itilaf devletleri 1.Dünya Savaşını kazanmış oldu.

1.Dünya Savaşı'nın Sonuçları:

-Avrupa'nın siyasi haritası yeniden şekillendi.

-Savaşı kaybeden devletler ağır şartlarla dolu antlaşmalar imzalamak zorunda kaldılar.

-Dünya barışını sağlamak amacıyla Milletler Cemiyeti (Cemiyet-i Akvam) kuruldu.

-1.Dünya Savaşından en karlı çıkan devlet İngiltere oldu.

-Yenilen devletlerde rejim değişiklikleri oldu.

-Yugoslavya, Çekoslovakya, Polonya, Macaristan, Finlandiya ve SSCB gibi yeni devletler kuruldu.

- Sömürgecilik yerini manda ve himayeye bıraktı.

1.Dünya Savaşı Sonrası İmzalanan Antlaşmalar

Versay Antlaşması: Almanya – İtilaf Devletleri (28 Haziran 1919)

Saint Germain Antlaşması: Avusturya – İtilaf Devletleri (10 Eylül 1919)

Nöyi Antlaşması: Bulgaristan – İtilaf Devletleri (27 Kasım 1919)

Trianon Antlaşması: Macaristan – İtilaf Devletleri (4 Haziran 1920)

Sevr Antlaşması: Osmanlı Devleti- İtilaf Devletleri (10 Ağustos 1920)

**MONDROS ATEŞKES ANTLAŞMASI:
(30 Ekim 1918)**

-Antlaşmanın imzalanmasının en önemli nedeni Wilson ilkelerinde yer alan yenilen

devletler yenilen devletlerden toprak almayacaklardır maddesidir.

-Osmanlı Devleti ile İtilaf devletleri arasında savaş sonunda imzalanan ateşkes antlaşmasıdır.

-Padişah V. Mehmet Reşat ölmüş yerine VI. Mehmet Vahdettin geçmişti. İktidarda Ahmet İzzet Paşa Hükümeti bulunuyordu.

-Antlaşmayı Osmanlı Devleti adına Bahriye Nazırı Rauf (Orbay) Bey başkanlığındaki bir heyet, İtilaf Devletleri adına da İngiliz Amiral Calthorp imzalamıştır.-İtilaf Devletlerinin güvenliklerini tehdit edecek bir durum ortaya çıkarsa; İtilaf Devletleri herhangi bir stratejik noktayı işgal etme hakkına sahip olacaktı(7. Madde).-Bu madde Osmanlı Devletinin her yerini işgale açık hale getirmiştir.-Ermenilere bırakılması düşünülen doğudaki altı ilde (Erzurum, Van, Bitlis , Diyarbakır, Elazığ ve Sivas) karışıklık çıkarsa İtilaf Devletleri bu bölgeleri de işgal edebileceklerdi (24. Madde).

-Bu madde ile doğuda bir Ermeni Devleti kurmak amaçlanmıştır.

-Osmanlı ordusu terhis edilecek.

-Boğazlar tüm devletlere açık tutulacaktır.

12.(I)İtilaf Devletleri güvenliklerini tehdit eden bir durum karşısında, herhangi bir stratejik noktayı işgal hakkına sahip olacak (II) Boğazlar İtilaf Devletleri'ne açılacak, Karadeniz'e girişler serbest olacak, Karadeniz ve Çanakkale'deki istihkâmlar İtilaf Devletleri tarafından işgal edilecek (III) Vilayet-i Sitte denilen altı doğu ilinde (Erzurum, Van, Bitlis, Sivas, Harput, Diyarbakır) herhangi bir karışıklık çıkarsa İtilaf Devletleri buraları işgal hakkına sahip olacak (IV)İzmir ve çevresi Yunanistan'a bırakılacak.(V) Suriye, Irak, Hicaz, Yemen, Trablusgarp ve Bingazi'de Osmanlı kuvvetleri ve subayları en yakın İtilaf Devletleri komutanlığına teslim olacak.

Mondros Ateşkes Antlaşmasına göre (30 Ekim 1918) yukarıdaki numaralı cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlış vardır?

- A)I
 - B)II
 - C)III
 - D)IV
 - E) V
- 12-D

IV numaralı cümlede yanlış bilgi kullanımı vardır. Doğru cevap D seçeneğidir.

KURTULUŞ SAVAŞI

Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra başlayan işgaller karşısında Damat Ferit Hükümetinin sessiz kalması Türk halkını harekete geçirdi. Türk halkı Müdafaa-i Hukuk Cemiyetleri kurarak işgaller karşısında teşkilatlanmaya ve sesini duyurmaya çalıştı. Bu cemiyetlerin bazıları şunlardır:

• Millî Cemiyetler Yunanistan'ın Doğu Trakya'yı işgalini engellemek için kuruldu. Mavri Mira Cemiyetine karşı mücadele etti.

•**Trakya Paşaeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti** İzmir'in Yunanlar tarafından işgalini önlemek için kuruldu. Bölgenin Türk yurdu olduğunu kanıtlamak için çalışmalar yürüttü.

•**İzmir Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti** İzmir ve çevresinin Yunanlara verilmesini önlemek için kuruldu. Bölgedeki millî direnişi teşkilatlandırmak için Balıkesir ve Alaşehir'de kongreler düzenledi.

•**Redd-i İlhak Cemiyeti:** İzmir'in işgali üzerine kurulmuş bir millî cemiyettir. **Cemiyet**, Kuvâ-yi Milliye hareketinin başlamasını sağlamış ve İzmir'in Yunanlarca işgaline karşı koymuştur. Ayrıca, **Balıkesir Kongresi ve Alaşehir Kongresi'ni** düzenlemiştir.

•**Kilikyalılar Cemiyeti**Çukurova bölgesinin Fransızlar tarafından işgalini ve Ermenilerin bölgedeki olumsuz faaliyetlerini engellemek için kuruldu.

•**Trabzon Muhafaza-i Hukuk Cemiyeti**Ermeni ve Pontus Rumlarının bölgedeki faaliyetlerine karşı koymak için Trabzon'da kuruldu.

•**Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti**Erzurum ve diğer doğu vilayetlerinin Ermenilere verilmesini engellemek amacıyla kuruldu.

•**Milli Kongre Cemiyeti:** Türklerin haklı davasını basın-yayın yoluyla dünyaya duyurmak için İstanbul'da kuruldu.

•**Anadolu Kadınları Müdafaa-i Vatan Cemiyeti** Vatan savunmasında kadınlara da büyük görev düştüğü bilinciyle Sivas valisinin eşi Melek Reşit Hanım

öncülüğünde Sivas'ta kuruldu..
(www.atam.gov.tr)

Milli Cemiyetler	
Cemiyet Adı	Kuruluş Yeri
İzmir Müdafaa-i Hukuk-u Osmaniye	İzmir
Reddi İlhak	İzmir
Trabzon Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti	Trabzon
Şark Vilayetleri (Doğu Anadolu) Cemiyeti	Erzurum
Trakya Paşaeli Cemiyeti	Trakya
Kilikyalılar Cemiyeti	Adana ve Çukurova
Anadolu Kadınları Müdafaa-i Cemiyeti	Sivas
Milli Kongre Cemiyeti	Basın yayın yoluyla haklı mücadelemizi bütün dünyaya duyurmuştur.
Gizli Karakol Cemiyeti	

Azınlıklar Tarafından Kurulan Cemiyetlerin amacı bağımsız devlet kurmaktır.

-Etnik-i Eteryay :İzmir ve Doğu Trakya'nın Yunanistan'a katmak için Rum Patrikhanesi tarafından İstanbul'da kuruldu.

-Mavri Mira Cemiyeti: Fener Rum Patriği tarafından kurulmuştur. Merkezi İstanbul'dur.

-Pontus Rum Cemiyeti :Doğu Karadeniz de Rum devleti kurmayı hedefleyen bu cemiyet, Türkleri bölgeden göç etmeye zorladı.

-Hınçak ve Taşnak Cemiyeti: Doğu Anadolu'da bağımsız bir Ermeni Devleti kurmak için kuruldu.

Azınlıklar Tarafından Kurulan Cemiyetler	
Cemiyet Adı	Kuranlar
Mavri Mira	Rum
Etnik-i Eteryay	Rum
Pontus Rum	Rum
Hınçak-Taşnak	Ermeni

Millî Varlığa Düşman Cemiyetler Anadolu'da bağımsız olarak yaşamının mümkün olmadığına inanan bazı Müslümanlar da çeşitli cemiyetler kurdular. Bunlar içinde kendi emellerini gerçekleştirmek isteyenlerin yanında, büyük bir devletin himayesi altına girilmesi gerektiğini savunanlar da vardı. Bu cemiyetlerin bazıları şunlardır:

-İngiliz Muhipleri Cemiyeti: İstanbul'da kurulan ve Damat Ferit Hükûmeti tarafından da desteklenen bu cemiyet, İngiliz mandası altına girilmesi gerektiğini savunuyordu.

-Wilson Prensipleri Cemiyet İstanbul'da kurulan bu cemiyet, Osmanlı Devleti'nin varlığını koruyabilmesi için Amerikan mandasına girmesi gerektiğini savunuyordu.

-Kürt Teali Cemiyeti

Wilson İlkelerinden esinlenerek kurulan ve İngilizler tarafından desteklenen bu cemiyet Doğu Anadolu'da ayrı bir devlet kurmak istiyordu.

-Sulh ve Selamet-i Osmaniye Cemiyet

Ülkenin kurtuluşunun "padişah ve halifenin emirlerine sıkı sıkıya bağlı kalmakla" gerçekleşeceğini savunuyordu.

13.Aşağıdakilerden hangisi azınlıklardan tarafından kurulan cemiyetlerden biri değildir?

- A)TaşnakSütyun ve Hınçak Cemiyetleri
- B)Wilson Prensipleri Cemiyeti
- C)Pontus Rum Cemiyeti
- D)Etnik-i Eteryay Cemiyeti
- E) Mavri Mira Cemiyeti

13-B

Wilson Prensipleri Cemiyeti: Halide Edip, gibiOsmanlı aydınları tarafından kurulan cemiyet, kurtuluşun ancak Amerika mandasına girmekle mümkün olabileceğini savunuyordu. Millî Varlığa Düşman Cemiyetlerdendir. Doğru cevap B seçeneğidir

14.Adana ve çevresini işgal eden Fransızlar ve Fransız ordusunda yer alan Ermenilerin saldırılarına karşı bölgede silahlı direnişi başlatan milli cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Trabzon Muhafaza-i Hukuk-u Millîye Cemiyeti
- B)Şark Vilayetleri Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti (Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti)
- C) İzmir Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti
- D)Kilikyalılar Cemiyeti
- E)Trakya-Paşaeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti

14-D

Kilikyalılar Cemiyeti: Adana ve çevresini işgal eden Fransızlar ve Fransız ordusunda yer alan Ermenilerin saldırılarına karşı bölgede silahlı direnişi başlatan milli cemiyettir. Doğru cevap D seçeneğidir.

15.(.....)cemiyetinin amacı, Türkler aleyhine basın ve yayın yoluyla yapılan olumsuz propagandaları engellemektir.

Yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Milli Kongre Cemiyeti
- B)Şark Vilayetleri Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti (Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti)
- C) İzmir Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti
- D)Kilikyalılar Cemiyeti
- E)Trakya-Paşaeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti

15-A

Milli Kongre Cemiyetinin amacı , Türkler aleyhine basın ve yayın yoluyla yapılan olumsuz propagandaları engellemektir. Doğru cevap A seçeneğidir.

16.Balıkesir ve Alaşehir Kongrelerini düzenleyerek İzmir'in Yunanlılara verilmesine karşı çıkan cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Trabzon Muhafaza-i Hukuk-u Millîye Cemiyeti
- B)Şark Vilayetleri Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti (Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti)
- C) İzmir Redd-i İlhak Cemiyeti
- D)Kilikyalılar Cemiyeti
- E)Trakya-Paşaeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti

16-C

İzmir **Redd-i İlhak Cemiyeti**, İzmir'in işgali üzerine kurulmuş bir millî cemiyettir. **Cemiyet**, Kuvâ-yi Milliye hareketinin başlamasını sağlamış ve İzmir'in Yunanlarca işgaline karşı koymuştur. Ayrıca, Balıkesir Kongresi ve Alaşehir Kongresi'ni düzenlemiştir.

Kuvay-ı Milliye:

–Mondros Ateşkes Antlaşmasının 7. Maddesini bahane ederek Anadolu'yu işgale başlayan İtilaf Devletlerine karşı Osmanlı Devleti'nin sessiz kalması ve gerekli tedbirleri almaması üzerine Türk Milletinin vatanını koruma ve bağımsız yaşama isteğinin bir sonucu olarak ortaya çıkan teşkilata, Kuvay-ı Milliye (Milli Kuvvetler) denir.

–Kuvay-ı Milliye'nin kurulmasında; Mondros Ateşkes Antlaşması gereğince Osmanlı ordularının terhis edilerek devletin savunmasız kalması, Osman Devleti'nin işgallere sessiz kalması ve azınlıkların taşkın hareketlerde bulunması etkili oldu.

–Kuvay-ı Milliye birlikleri; düzenli ordu kuruluncaya kadar düşmanı oyalamış halk kuvvetleridir.

–Kuvay-ı Milliye kuvvetleri tarafından işgallere karşı ilk silahlı direniş 19 Aralık 1918'de Hatay-Dörtyol'da Fransızlara karşı oldu.

Mustafa Kemal'in Samsun'a Çıkışı (19 Mayıs 1919)

–Mustafa Kemal'in 9. Ordu Müfettişi olarak Samsun'a gönderilmiştir. Samsun'a resmi görevle gönderilmesinin sebebi; bölgedeki karışıklıklara son vermek, silahların toplanmasını ve teslimini sağlamak, sorumluluk alanında millî amaçlı girişimlere izin vermemektir.

HAVZA GENELGESİ -29 Mayıs 1919: Mustafa Kemal Havza Genelgesi ile halkın işgallere karşı tepki göstermesini ve böylece millî bilincin uyanmasını sağlamak istemiştir.

AMASYA GENELGESİ(22 Haziran 1919)

–Kurtuluş Savaşı'nın amacı, gerekçesi ve

yöntemi belirtilmiştir.

-Vatanın bütünlüğü milletin istiklali tehlikededir.(Milli mücadelenin gerekçesi)

-İstanbul Hükümeti üzerine aldığı görevi yerine getirememektedir.(Gerekçe)

-Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.(Milli mücadelenin yöntemi)

-Kurtuluş Savaşı'nın mücadele safhası başlamıştır.

-İlk defa milli bir kurulun oluşturulmasından bahsedilmiştir.

-İlk defa "milli egemenlikten bahsedilmiştir.

-İlk defa İstanbul hükümetinin görevini yerine getiremediğinden bahsedilmiştir.

-Sivas Kongresinin toplanmasına karar verilmiştir.

17.Kurtuluş Savaşı'mızın amacı, gerekçesi ve yöntemi ilk kez aşağıdakilerden hangisinde açıklanmıştır?

A)Sivas Kongresi

B)Erzurum Kongresi

C)Misakı Milli

D)Amasya Genelgesi

E) Havza Genelgesi

17-D

Amasya Genelgesinde Millî Mücadele'nin amacı, gerekçesi ve yöntemi açıklanmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

ERZURUM KONGRESİ

(23 Temmuz-7 Ağustos 1919)

-Erzurum Kongresi öncesinde (8 Temmuz 1919) Mustafa Kemal askerlik görevinden istifa etmiştir.

-Doğu Anadolu Müdafa-i Hukuk ve Trabzon Müdaffa-i Hukuk Cemiyeti

girişimleri ile bölgedeki Ermeni tehlikesine karşı toplandı.

-Mustafa Kemal Kongreye başkanlık yapmıştır.

-Milli sınırlar içinde vatan bir bütündür,parçalanamaz.(İlk defa milli sınırlardan bahsedilmektedir)

-Toplanması bakımından bölgesel ancak alınan kararlar bakımından ulusal bir kongredir.

-Kuvayimilliyeyi etkin milli iradeyi hakim kılmak esastır.(ulusal bağımsızlık)

-İlk defa manda ve himaye reddedildi.(Tam bağımsızlık)

-İlk kez yeni bir devlet kurma düşüncesi ortaya çıkmıştır.

-Temsil Heyeti ilk kez bu kongrede oluşturuldu.

18-Aşağıdakilerden hangisi, Erzurum Kongresi'nde görüşülen konulardan biri değildir?

A)Manda ve himaye

B)Milli sınırlar

C)Azınlık hakları

D)Mebusan Meclisinin toplanması

E) Savaş tazminatı

18-E

Kongrede savaş tazminatları konusu görüşülmemiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

SİVAS KONGRESİ(4-11 Eylül 1919)

-Milli bir kongredir.

-Erzurum Kongresi'nde alınan kararlar aynen kabul edildi.

-İstanbul Hükümeti kongrenin toplanmasını önlemek için Mustafa Kemal'i tutuklanması emrini verdi.

-Yararlı cemiyetler Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti adı altında birleştirildi.

-Manda ve himaye kesin olarak reddedildi. Sivas Kongresi toplanış ve alınan kararlar bakımından ulusal bir kongredir.

-Kamuoyu oluşturmak ve milli mücadelenin sesini duyurabilmek için İrade-i Milliye adıyla gazete çıkartılmaya başlandı.

-Temsil heyeti tüm yurdu kapsar şekilde genişletildi.

-Temsil Heyeti Ali Fuat Cebesoy'u Batı Anadolu Kuvay-ı Milliye komutanlığına atadı.(Yürütme görevini böylece kullandı)

-Kongre sonrası Damat Ferit Hükümeti istifası İstanbul Hükümetine karşı kazanılan ilk siyasi başarıdır.

19.Aşağıdakilerden hangisinde, milli güçlerin birleştirilmesine karar verilmiştir?

A)Sivas Kongresi

B)Erzurum Kongresi

C)Misakı Milli

D)Amasya Görüşmesi

E) Havza Genelgesi

19-A

Millî cemiyetler, Sivas Kongresinde Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti adı altında birleştirildi.Doğru cevap A seçeneğidir.

AMASYA GÖRÜŞMELERİ

(20 Ekim 1919)

-Ali Rıza Paşa Hükümeti Bahriye Nazırı Salih Paşa ile Temsil Heyeti (Mustafa Kemal) arasında yapıldı.

-Mebuslar Meclisinin toplanmasını sağlamak.

-İstanbul'da meclisin toplanması kararlaştırıldı.

Sonucu:

-İstanbul Hükümeti bu görüşme ile Temsil Heyetini resmen tanımış oldu.

20.Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti, İstanbul Hükümeti'nce tanınacaktır kararı aşağıdakilerden hangisinde alınmıştır?

A)Sivas Kongresi

B)Erzurum Kongresi

C)Misakı Milli

D)Amasya Görüşmesi

E) Havza Genelgesi

20-D

Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti, İstanbul Hükümeti'ncetanınacaktır.Amasya Görüşmelerinde alınan kararlardandır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Temsil Heyetinin Ankara'ya Gelişi

(27 Aralık 1919)

-Milli Mücadelenin merkezinin Ankara'ya taşınması; Ankara'nın merkezi ve güvenli olması, Anadolu'nun diğer bölgeleriyle haberleşme imkanının uygun olması, Batı Anadolu'da Yunanlılarla yapılacak mücadele için daha uygun bir yer olmasından dolayıdır.

**SON OSMANLI MEBUSAN MECLİSİ VE
MİSAK-I MİLLİ
28 Ocak 1920:**

-Mebuslar Meclisi için ülke genelinde seçimler yapıldı.

-12 Ocak 1920'de İstanbul'da toplandı.

-Temsil Heyeti taraftarı mebuslar tarafından Felah-ı Vatan grubu kuruldu.

-28 Ocak 1920'de Misak-ı Milli ilan edildi.

Misak-ı Milli kararları ile Erzurum ve Sivas Kongresi kararlarında belirtilen vatanın sınırları belirlendi

Alınan Kararlar:

*Vatan bir bütündür, parçalanamaz.

*Mondros imzalandığı esnada işgal altında bulunan Arap memleketlerinin durumu halkın serbestçe vereceği oya göre düzenlenmelidir (Musul, Kerkük, Hatay kastedilmektedir.)

*Kars, Ardahan, Artvin, Batum ve Batı Trakya'da halk oylamasına başvurulabilir.

*Kapitülasyonlar hiçbir şekilde kabul edilemez.

*İstanbul'da güvenlik sağlanırsa Boğazlar tüm devletlere açık olacaktır.

* Dış borçlar imkân dâhilinde ödenecektir.

*Azınlık hakları çevre ülkelerdeki Müslümanlara tanınan haklar oranında olacaktır.

İSTANBUL'UN İŞGALİ: (16 Mart 1920)

-Misak-ı Milli kararlarının yayınlanmasının ardından İtilaf Devletleri 16 Mart 1920'de İstanbul'u resmen işgal etmişler ve Mebusan Meclisini basarak tutukladıkları meclis üyelerini Malta'ya sürgüne göndermişlerdir.

-Bu işgal Ankara'da TBMM nin açılmasına imkan sağlamıştır.

21.Batı Trakya ile Kars, Ardahan ve Artvin'de halkoyuna başvurulması aşağıdakilerin hangisinde kabul edilmiştir?

A)Sivas Kongresi

B)Erzurum Kongresi

C)Misakı Milli

D)Amasya Görüşmesi

E) Havza Genelgesi

21-C

Halkın oyu ile anavatanına katılan üç sancak; Kars, Ardahan ve Batum'da gerekirse yine halk oylamasına başvurulabilir. Misakı Millide alınan bir karardır. Doğru cevap C seçeneğidir.

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİNİN
AÇILIŞI**

23 Nisan 1920:

-İstanbul'un işgal edilmesi ve Mebuslar Meclisi'nin dağıtılması üzerine yeniden seçim yapıldı. İstanbul'dan kaçan ve yeni seçilen milletvekilleri birlikte Ankara'da Türkiye Büyük Millet Meclisi açıldı.

-İlk meclis güçler birliği ilkesine göre kuruldu. (yasama-yürütme- yargı)

-Meclisin başkanı hükümetinde başkanıdır. Egemenliğin kayıtsız şartsız milletin olduğu ve meclisin üstünde bir gücün olmadığı belirtilmiştir.

-Kurucu meclistir.

-Meclis hükümeti sistemi vardır.

-İlk başkanı Mustafa Kemal'dir.(24 Nisan 1920)

-TBMM nin açılmasıyla Temsil Heyetinin görevi sona ermiş oldu.

-TBMM 390 milletvekilinden oluşmasına karşın Meclis açılışına 155 milletvekili katılmıştır

22.Anlaşma Devletlerinin İstanbul'u işgal edip Osmanlı Mebusan Meclisi'ni kapatmaları, aşağıdaki olaylardan hangisine yol açmıştır?

- A)Anayasanın Hazırlanmasına
 - B)Çerkez Ethem İsyanına
 - C) TBMM'nin Ankara'da açılmasına
 - D)Amasya Görüşmelerine
 - E) TBMM'nin İstanbul'da açılmasına
- 22.C

TBMM nin Ankara'da açılmasına imkan tanımıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

TBMM'ne KARŞI AYAKLANMALAR

-Büyük Millet Meclisine Karşı Çıkarılan Ayaklanmalar Osmanlı Hükümeti Tarafından Çıkarılan Ayaklanmalar Osmanlı Hükümeti ve İtilaf Devletleri İş Birliğiyle Çıkarılan Ayaklanmalar :

Kuvâ-yı Millîye Liderlerinin Çıkardığı Ayaklanmalar :

Çerkez Ethem Ayaklanması

-Demirci Mehmet Efe Ayaklanması

Osmanlı Hükümeti Tarafından Çıkarılan Ayaklanmalar

- Ahmet Anzavur Ayaklanması

-Kuvâ-yı İnzibatiye (Hilafet Ordusu) Ayaklanması

Osmanlı Hükümeti ve İtilaf Devletleri İş Birliğiyle Çıkarılan Ayaklanmalar

-Bolu, Düzce, Hendek, Adapazarı Ayaklanmaları

-Afyon Ayaklanması

-Konya Ayaklanması, Yozgat Ayaklanması, Millî Aşireti Ayaklanması

İstanbul Hükümetinin Çıkardığı Ayaklanmalar	1-Kuvayı İnzibatiye
	2-Anzavur Ahmet Ayaklanması
Kuvâ-yı Millîye Liderlerinin Çıkardığı Ayaklanmalar	1-Çerkez Ethem Ayaklanması
	2-Demirci Mehmet Efe Ayaklanması
Osmanlı Hükümeti ve İtilaf Devletleri İş Birliğiyle Çıkarılan Ayaklanmalar	1-Bolu, Düzce, Hendek, Adapazarı Ayaklanmaları
	2-Afyon Ayaklanması
	3-Konya Ayaklanması
	4-Yozgat Ayaklanması
	5-Millî Aşireti Ayaklanması
Azınlıkların Çıkardığı Ayaklanmalar	Bağımsız devlet kurmak isteyen Rum ve Ermeniler.

TBMM'nin Ayaklanmaları Önlemek İçin Aldığı Tedbirler,;

-Hiyanet-i Vataniye Kanunu çıkartıldı.(Vatana ihanet edenlerin yargılanması hakkında kanun- (ilk yargılanan kişi Damat Ferit Paşa'dır

-İstiklal Mahkemeleri kuruldu.(Yargı yetkisi)

-İstanbul Hükümeti ile haberleşmelere son verildi.

-İstanbul Hükümeti'nin fetvalarına karşı Ankara Müftüsü Rifat Börekçi ve diğer din adamlarının fetvaları Anadolu'ya dağıtıldı.(Millî mücadele yanlılarının haklılığı konusunda)

23.Aşağıdakilerden hangisi I.TBMM ne karşı yapılan ayaklanmalardan birisi değildir?

- A)Anzavur Ayaklanması
- B)Şeyh Sait Ayaklanması
- C) Konya Ayaklanması
- D)Demirci Mehmet Efe Ayaklanması
- E) Çerkez Ethem Ayaklanması

23-B

Şeyh Sait Ayaklanması Cumhuriyet dönemi ayaklanmasıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

24.Aşağıdakilerden hangisi TBMM nin ayaklanmaları önlemek için aldığı tedbirlerden birisi değildir?

- A) Hıyanet-i Vataniye Kanunu çıkartıldı
- B) İstiklal Mahkemeleri kuruldu
- C)İstanbul Hükümeti ile haberleşmelere son verildi.
- D) İstanbul Hükümeti'nin fetvalarına karşı Ankara Müftüsü Rifat Börekçi ve diğer din adamlarının fetvaları Anadolu'ya dağıtıldı
- E)Kurtuluşun padişaha bağlı olmakla mümkün olacağı yönünde karar alındı.

24-E

TBMM yeni meclis ile birlikte ulusal egemenliğe dayalı bir devlet kurma amacında olduğundan doğru cevap E seçeneğidir.

SEVR ANTLAŞMASI(10 Ağustos 1920)

Sevr Barış Antlaşması, Damat Ferit Paşa'nın oluşturduğu Saltanat Şurası (Hadi Paşa, Rıza Tevfik Bey, Reşat Halis Bey) tarafından imzalanmıştır.

-Sevr antlaşmasının esasları İtalya'nın San-Remo kentinde belirlendi.

-Osmanlı Saltanat Şurası tarafından onaylandı.

-Damat Ferit Paşa tarafından imzalandı.

-TBMM tarafından tanınmadığı için yürürlüğe girmedi.

Maddeleri:

-Doğu Trakya, Batı Anadolu ve Ege adaları Yunanistan'a bırakılacak.

-Suriye Fransa'ya, Arabistan ve Irak İngiltere'ye, Güneybatı Anadolu, Rodos ve On İki Ada İtalya'ya bırakılacak.

- Doğu Anadolu'da iki yeni devlet kurulacak.

-İstanbul, Osmanlı Devleti'nin başkenti olarak kalacak fakat azınlıkların hakları gözetilmezse şehir Türklerin elinden alınacak

-Azınlıkların hakları genişletilecek.

-Boğazlar; içinde Türklerin bulunmadığı uluslararası bir komisyon tarafından yönetilecek, savaş zamanı dahi bütün gemilere açık olacak. Bu komisyonun ayrı bütçesi ve bayrağı olacak.

-Zorunlu askerlik kaldırılacak, asker sayısı sınırlandırılacak ve ordunun ağır silahı olmayacak. Osmanlı Devleti savaş tazminatı ödeyecek.

-Kapitülasyonlardan bütün devletler faydalanacak. Osmanlı Devleti'nin maliyesi İtilaf Devletlerinin denetiminde olacak.

Önemi Ve Sonuçları:

*Mebusan Meclisi tarafından onaylanmadığı için geçersiz sayılmıştır.

*İlk kez Boğazlar Komisyonundan bahsedilmiştir.

* TBMM, imzalayanları vatan haini ilan etmiştir.

25. İrade-i Milliye Gazetesi'nin çıkarılması kararı aşağıdakilerden hangisinde alınmıştır?

- A)Amasya Genelgesi
- B)Sivas Kongresi
- C)Erzurum Kongresi
- D)TBMM Açılışı
- E)Misak-ı Milli

25-B

İrade-i Millîye (Sivas Kongresi'nde çıkarılmıştır.Doğru cevap B seçeneğidir.

26.Son Osmanlı Mebusan Meclisinde onaylanan karar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sevr Barış Antlaşması
- B)İstiklal mahkemelerinin kurulması hakkında kanun
- C) Misak-ı Milli kararları
- D) 1921 Anayasası
- E)TBMMnin açılışına ilişkin karar

26-C

Son Osmanlı Mebusan Meclisinin yaptığı en yararlı iş Misak-ı Milli Kararının kabulüdür. Doğru cevap C seçeneğidir.

KURTULUŞ SAVAŞI

MUHAREBELER DÖNEMİ

DOĞU CEPHESİ

- Ermenilerle mücadele edildi.
- Mondros Ateşkes Anlaşmasına uymayarak ordusunu dağıtmayan Kazım Karabekir Paşa Doğu Anadolu bölgesinde Ermenileri yenilgiye uğratmış ve 3 Aralık 1920 tarihinde Ermenistan ile TBMM arasında Gümrü Antlaşması imzalanmıştır.
- Gümrü Antlaşması TBMM'nin uluslar arası alanda kazandığı ilk siyasi başarıdır.

27.TBMM'yi tanıyan ilk devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Yunanistan
- B)Fransa
- C)Rusya
- D)Ermenistan
- E)İtalya

27.D

Bu antlaşma Kazım Karabekir tarafından imzalanmıştır. TBMM'yi ve Misak-ı-millî'yi tanıyan ilk devlet Ermenistan'dır.Doğru cevap D seçeneğidir.

GÜNEY CEPHESİ

- Bu cephede Fransızlar ve Ermenilere karşı Kuvay-ı Milliye birlikleri tarafından başarılı mücadeleler verildi.
- Bu cephe Sakarya Savaşı sonrasında Fransızlarla yapılan Ankara Antlaşması (20 Ekim 1921) sonucunda kapandı.
- Ankara Antlaşması ile Hatay dışındaki bugünkü Suriye sınırimız çizilmiştir.
- Ankara Antlaşması ile İtilaf Devletleri

arasında ayrılık meydana gelmiş ve yeni Türk devletini tanıyan ilk İtilaf Devleti Fransa olmuştur.

BATI CEPHESİ:

Savaşın Adı	Yapıldığı devlet
I. İnönü Savaşı	Yunanlar
II. İnönü Savaşı	Yunanlar
Eskişehir-Kütahya Savaşları	Yunanlar
Sakarya Meydan Muharebesi	Yunanlar
Büyük Taarruz	Yunanlar

I. İNÖNÜ SAVAŞI- 6-10 OCAK 1921:

-Yunanlılara karşı kazanılan I. İnönü Savaşından sonra;

-Sovyet Rusya ile Moskova Anlaşması yapıldı (16 Mart 1921).

-TBMM Hükümeti Londra Konferansı'na davet edildi (21 Şubat-12 Mart 1921).

Londra Konferansı'na davet edilen TBMM Hükümeti İtilaf devletleri tarafından tanınmış oluyordu.

-Londra Konferansında İstanbul Hükümetini Tevfik Paşa, TBMM hükümetini Bekir Sami Bey temsil etmiştir.

-Düzenli ordunun ilk zaferidir.

-Afganistan ile dostluk antlaşması yapıldı.

-20 Ocak 1921'de İlk Anayasa (Teşkilat-ı Esasiye) ilan edildi.

-12 Mart 1921'de İstiklal Marşı kabul edildi.

1. İnönü Savaşının Sonuçları	
Moskova Antlaşması	Sovyet Rusya TBMM ni tanıdı.
İstiklal Marşının Kabulü	12 Mart 1921
Londra Konferansı	23 Şubat-12 Mart 1921
Afganistan ile	1 Mart 1921

dostluk antlaşması	
Teşkilat-ı Esasiye'nin Kabulü	20 Ocak 1921

II. İNÖNÜ SAVAŞI-26 MART- 1 NİSAN 1921

-Yunanlılara karşı kazanılan II. İnönü Savaşı'ndan sonra halkın orduya olan güveni daha da arttı.

-Bu zaferden sonra İtalya işgal ettiği yerlerden çekilmeye başladı.

ESKİŞEHİR-KÜTAHYA SAVAŞLARI 10-24 TEMMUZ 1921

-Eskişehir, Kütahya ve Afyon Yunanlıların eline geçti.

-Türk ordusu Sakarya Nehri'nin doğusuna çekildi.

-Mecliste huzursuzluklar yaşandı. Meclisin Kayseri'ye taşınması bile gündeme geldi.

-5 Ağustos 1921 tarihinde Mustafa Kemal meclisin tüm yetkilerini üç aylığına alarak Başkomutan olarak ilk defa ordunun başına geçti.

-Bu kanunla Mustafa Kemal Paşa Başkomutan seçildi. Ayrıca Meclis tüm yetkilerini Mustafa Kemal Paşa'ya devretti. Bu kanun 1922'de süresiz olarak uzatıldı

-Kütahya-Eskişehir Muharebeleri, yeni kurulan düzenli ordunun Batı Cephesi'nde kaybettiği tek savaştır.

SAKARYA MEYDAN MUHAREBESİ:

-Sakarya Meydan Muharebesi, Kurtuluş Savaşı'nın dönüm noktası kabul edilen savaştır.

-Tekalif-i Milliye Emirleriyle Türk Ordusunun eksiklerinin bir kısmı büyük ölçüde tamamlanmış ve ordu savaşa hazırlanmaya çalışılmıştır.

-23 Ağustos'ta Yunanlılar taarruza başlamışlardır. Mustafa Kemal Paşa "Hattı Müdafaa yoktur, Sathı müdafaa vardır. O sath bütün vatandır" diyerek orduyu coşturmuş ve 22 gün süren savaş sonunda 13 Eylül 1921'de Türk ordusu büyük bir

zaferle Yunan ordusunu gerisin geri kaçırmak zorunda bırakmıştır.

Sakarya Meydan Muharebesi Sonuçları
1-1683 Viyana bozgunundan beri devam eden Batı karşındaki gerileme durmuştur.
2- Yunanlılar savunmaya, <u>Türkler</u> taarruza geçmişlerdir
3- TBMM, Mustafa Kemal Paşa'ya "Mareşallik" rütbesi ile "Gazilik" unvanı vermiştir.
4- Fransızlar bu savaştan sonra TBMM ile Ankara Antlaşması'nı imzalamıştır.(Hatay hariç Türkiye-Suriye sınırı çizildi. Suriye'de bulunan Süleyman Şah Türbesi Türk toprağı kabul edildi.Güney cephesi kapandı.)
5- <u>Rusya</u> 'nın kontrolünde <u>Gürcistan</u> ve <u>Azerbaycan</u> ile Kars Antlaşması imzalanmış ve bu antlaşmayla birlikte Doğu sınırlarımız kesinlik kazanmıştır.
6-Ordumuzun en büyük kaybı bu savaşta olmuştur.

28.Türkiye'nin doğu sınırını belirleyen antlaşmaların doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A)Gümrü Antlaşması –Moskova Antlaşması - Kars Antlaşması
B)Ankara Antlaşması –Moskova Antlaşması - Kars Antlaşması
C)Gümrü Antlaşması –Moskova Antlaşması – Ankara Antlaşması
D)Gümrü Antlaşması – Ankara Antlaşması - Kars Antlaşması
E)Gümrü Antlaşması –Moskova Antlaşması –Mudanya Antlaşması

28-A

Gümrü Antlaşması –Moskova Antlaşması - Kars Antlaşması

BÜYÜK TAARRUZ VE BAŞKOMUTANLIK (DUMLUPINAR) MEYDAN SAVAŞI (26 - 30 AĞUSTOS/18 EYLÜL 1922)

-Sakarya Meydan Savaşı'nda Yunan ordusunu yenilgiye uğratan Mustafa Kemal, 26 Ağustos 1922 sabahı Büyük Taarruz'u başlattı.

-30 Ağustosta Başkomutanlık Meydan Savaşıyla Dumlupınar'ın kuzeyinde düşman ordusu yok edildi. Mustafa Kemal "Ordular! İlk hedefimizi Akdeniz'dir. İleri" emrini vermesi üzerine taarruza geçen Türk ordusu önünde kaçan Yunan ordusunu İzmir'e kadar kovaladı. 9 Eylülde İzmir düşman işgalinden kurtarıldı.

-18 Eylülde Batı Anadolu tamamen düşmandan temizlendi.

MUDANYA ATEŞKES ANTLAŞMASI (11 EKİM 1922)

-TBMM, İngiltere, Fransa ve İtalya katıldı.

-Boğazlar, İstanbul ve Doğu Trakya savaşmadan kurtarıldı.

-Osmanlı Devleti hukuken sona erdi.

-Mondros Ateşkes Antlaşması hükümsüz hale geldi.

-Milli Mücadele'nin savaş dönemi sona erdi.

29.Aşağıdaki antlaşmaların hangisinde, Yunanlıların Doğu Trakya'yı boşaltması hükmüne yer verilmiştir?

- A)Lozan Antlaşması
B) Moskova Antlaşması
C) Mudanya Ateşkes Antlaşması
D) Kars Antlaşması
E) Ankara Antlaşması

29-C

Yunanlılar Doğu Trakya'yı 15 gün içerisinde boşaltacaklar, bölge 30 gün içerisinde TBMM Hükümeti yönetimine devredilecektir hükmüne Mudanya Ateşkes Antlaşmasında yer verilmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

30.

I-Azerbaycan, Ermenistan ve Gürcistan temsilcileriyle Kars Antlaşması (13 Ekim 1921) imzalanması

II- İtilaf devletlerinin İzmir ve Trakya'yı içeren yeni barış projelerini 22-26 Mart 1921 tarihinde TBMM'ye sunmaları

III-TBMM tarafından Başkomutan Mustafa Kemal'e, kanunla "Mareşal" rütbesi ve "Gazi" unvanının verilmesi.

IV-Türklerin 1683'te Viyana önlerinden başlayan geri çekiliş döneminin sona ermesi.

Yukarıdaki gelişmeler aşağıdaki savaşlardan hangisinin sonuçları arasındadır?

- A) Sakarya Meydan Muharebesi
- B) Kütahya-Eskişehir Savaşları
- C) Başkomutanlık Savaşı
- D) II. İnönü Savaşı
- E) I. İnönü Savaşı

30-A

Öncülde verilenler Sakarya Meydan Muharebesinin sonuçlarındandır. Doğru cevap A seçeneğidir.

31-TBMM'nin ilk askeri ve siyasi zaferi aşağıdaki antlaşmalardan hangisi ile kazanılmıştır?

- A) Lozan Antlaşması
- B) Moskova Antlaşması
- C) Mudanya Ateşkes Antlaşması
- D) Gümrü Antlaşması
- E) Ankara Antlaşması

31-D

Gümrü Antlaşması TBMM nin ilk askeri ve siyasi zaferidir. Doğru cevap D seçeneğidir 32.

I-TBMM'nin kurduğu düzenli ordunun Batı Cephesi'nde kazandığı ilk askerî zaferdir.

II-İsmet Bey'in rütbesi generalliğe yükseldi.

III-Sovyet-Rusya ile Moskova Antlaşması'nın imzalanması

Yukarıdaki öncülde verilenler aşağıdaki savaşların hangisinin sonucunda yaşanmıştır?

- A) Sakarya Meydan Muharebesi
- B) Kütahya-Eskişehir Savaşları
- C) Büyük Taarruz
- D) II. İnönü Savaşı
- E) I. İnönü Savaşı

32-E

I. İnönü Savaşı öncülde bahsedilen savaşın sonucunda yaşanan gelişmelerdir. Doğru cevap E seçeneğidir.

LOZAN BARIŞ ANTLAŞMASI

(24 Temmuz 1923)

_Konferansa katılan devletler; Türkiye, İngiltere, Fransa, İtalya, Yunanistan, Japonya, Romanya, Yugoslavya.

-Sovyet Rusya ve Bulgaristan Boğazlar sorunu görüşülürken katıldı.

-ABD gözlemci olarak katıldı.

-Türk heyeti başkanı İsmet İnönü'dür.

-Mustafa Kemal Paşa'nın kesinlikle taviz verilmemesini istediği Kapitülasyonlar ve Misak-ı Milli'dir.

-Görüşülen konular;

-Lozan Antlaşması6 (24 Temmuz 1923) ▪ Yunanistan, Karaağaç ve çevresini savaş tazminatı olarak Türkiye'ye verecek.

Sınırlar:

- Türkiye-Yunanistan sınırı, Meriç Nehri olacak.

-Türkiye-Suriye sınırı, Fransa ile imzalanan Ankara Antlaşması'nda olduğu gibi kabul edilecek.

- Türkiye-İrak sınırı, TBMM ile İngiltere arasında 9 ay içinde yapılacak ikili görüşmelerle çözülecek.

Boğazlar:

-İstanbul ve Çanakkale Boğazları, Türkiye başkanlığındaki "Uluslararası Boğazlar Komisyonu" tarafından yönetilecek.

-Boğazların her iki yakası askerden arındırılacak.

-Boğazlardan geçiş serbest ve ücretsiz olacak

-Boğazların savunulması Milletler Cemiyetinin güvencesi altında olacak.

Adalar:

-İmroz ve Bozcaada dışındaki adalar Yunanistan'a bırakılacak.

-Yunanistan bu adalarda askerî yığınak yapmayacak.

Azınlıklar:

-Anadolu'daki bütün gayrimüslimler Türk vatandaşı kabul edilecek.

-Anadolu'daki (İstanbul hariç) Rumlar ile **Yunanistan'daki (Batı Trakya hariç) Türkler mübadele edilecek.**

Kapitülasyonlar kaldırılacak.

Osmanlı borçları:

- Düyûn-u Umûmiye Teşkilatı kaldırılacak.

-Borçlar, Türkiye ile Osmanlı Devleti'nden ayrı

33-

I-Yunanistan Sınırı

II-İrak Sınırı

III-Suriye Sınırı

Lozan Barış Antlaşması'nda (24 Temmuz 1923) yukarıdaki öncülde verilenlerden hangisinde anlaşma sağlanamamıştır?

A)I-II-III

B)II-III

C)I-III

D)Yalnız II

E) Yalnız III

33-D

İrak Sınırı: Musul sorunu nedeniyle, Irak sınırı Lozan'da belirlenemedi. Doğru cevap D seçeneğidir.

34.

- I- Boğazlar Sorunu
- II- Yabancı Okullar
- III-Kapitülasyonlar
- IV- Osmanlı Borçları
- V- Nüfus Mübadelesi

Yukarıdaki numaralı cümlelerde belirtilenlerin hangisi Lozan Barış Antlaşması'ndan sonra tekrar gündeme gelen konulardan birisi değildir?

- A)I
- B)II
- C)III
- D)IV
- E)V

34-C

Kapitülasyonlar tamamen ve kesin olarak kaldırılmıştır.Doğru cevap C seçeneğidir.

İzmir İktisat Kongresi-17 Şubat 1923:

-Misak-ı İktisadi (ekonomik ant) kabul edildi.

-Devletçilik ilkesi benimsenmiştir.

-Cumhuriyetin İlanı 29 Ekim 1923:

-Meclis hükümeti sisteminden, kabine sistemine geçildi.

-İlk Cumhurbaşkanlığına Mustafa Kemal seçildi.

-Türkiye Cumhuriyetinin ilk Başbakanı İsmet İnönü, ilk Meclis Başkanı da Fethi Okyar oldu.

A-SİYASİ ALANDA YAPILAN İNKILÂPLAR

Siyasi Alandaki Gelişmeler

Saltanatın Kaldırılması (1 Kasım 1922)

Ankara'nın Başkent İlan Edilmesi (13 Ekim 1923) Cumhuriyetin İlanı (29 Ekim 1923)

Halifeliğin Kaldırılması (3 Mart 1924)

Halifeliğin Kaldırıldığı 3 Mart 1924'te:

Tevhid-i Tedrisat Kanunu kabul edildi. Bütün eğitim kurumları Millî Eğitim Bakanlığına bağlanarak eğitimde birlik sağlandı.

Erkan-ı Harbiye Vekâleti kaldırıldı. Yerine Genelkurmay Başkanlığı kurularak ordu siyasetten ayrıldı.

Şeriye ve Evkâf Vekâleti kaldırıldı. Yerine Diyanet İşleri Başkanlığı ve Vakıflar Genel Müdürlüğü kuruldu.

1924 Anayasası'nın Kabulü (20 Nisan 1924)

Atatürk Dönemi'nde 1924 Anayasası'nda aşağıdaki değişiklikler yapıldı:

1928'de "Devletin dini İslam'dır." maddesi Anayasa'dan çıkarıldı. Böylece anayasa laikleşmiş oldu.

1934'te kadınlara da seçme-seçilme hakkını veren madde anayasaya eklendi. Böylece siyasal alanda kadın-erkek eşitliği sağlanmış oldu. 1937'de Atatürk ilkeleri anayasaya eklendi.

TBMM'nin açılışı-23 Nisan 1920

Çok partili rejim denemeleri

Kadınlara siyasi hakların verilmesi(seçme ve seçilme)

LAİKLEŞME AŞAMALARI	
Saltanatın Kaldırılması	Kılık, kıyafet ve şapka kanununun kabul edilmesi
Halifeliğin Kaldırılması	Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması
Şer'îye ve Evkaf Vekaleti (Din İşleri Bakanlığı) kaldırılması	Medeni Kanunun Kabulü
Tevhid-i Tedrisat Kanunu (Eğitim-Öğretim Birliği)	
Medreselerin Kapatılması	

B-HUKUK ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

-Medeni Kanun'un kabulü-17 Şubat 1926 (İsviçre medeni kanunu esas alınarak hazırlandı).

-Medeni Kanun ile: Resmî nikâh zorunlu hâle getirildi. Tek eşle evlilik esası getirildi. Boşanmada mahkeme kararı zorunlu kılındı. Mirasta kadın-erkek eşitliği sağlandı. Kadınlara istediği mesleği yapma hakkı tanındı.

-Ceza Kanunu (İtalya'dan alındı) yürürlüğe girmesi.

-Borçlar Kanunu'nun yürürlüğe girmesi.

-Ticaret Kanunu'nun yürürlüğe girmesi.

Hukuk Alanında Yapılan İnkılaplar	
Borçlar Kanunu	İsviçre
Ticaret Kanunu	Almanya
Medeni Kanunu	İsviçre
Ceza Kanunu	İtalya
İdare Hukuku	Fransa

C-EĞİTİM ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

1.Tevhid-i Tedrisat Kanunu

2.Maarif Teşkilatı Hakkında Kanun

3.Yeni Türk Harflerinin Kabulü

4.Türk Tarih Kurumu'nun Kurulması

5.Türk Dil Kurumu'nun Kurulması

Eğitim ve Kültür Alanında Yapılan Yenilikler

Tevhid-i Tedrisat Kanunu (1924)

Harf İnkılabı ve Millet Mektepleri (1928)

Millet Mekteplerinde halka yeni Türk alfabesini öğrettiği için Mustafa Kemal Atatürk'e, 24 Kasım 1928'de, "Başöğretmen" unvanı verilmiştir.

Türk Tarih Kurumu (1931)

Atatürk, tarih bilimine ve Türk çocuklarının tarihlerini bir bütünlük içinde öğrenmelerine büyük önem vermiştir. Bu amaçla Türk tarihinin köklerini araştırmak ve Türklerin dünya medeniyetine katkılarını ortaya çıkarmak amacıyla Türk Tarih Kurumu kurulmuştur (1931).

Türk Dil Kurumu (1932)

Atatürk'ün talimatıyla Türkçeyi yabancı dillerin etkisinden kurtarıp geliştirerek bilim dili hâline gelmesini sağlamak ve aydınların dili ile halkın dili arasındaki açığı kapatmak için Türk Dil Kurumu kurulmuştur (1932).

Üniversite Reformu (1933)

İstanbul Üniversitesinin kurulması-1933

Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi'nin kurulması-1935

D-SOSYAL ALANDA YAPILAN İNKILÂPLAR

- Şapka Kanununun çıkartılması (1925)

- Tekke ve Zaviyelerin kapatılması (1925)
- Miladi Takvimin kabul edilmesi (1926)
- Uluslar arası saatlerin kabul edilmesi (1926)
- Uluslar arası rakamların kabul edilmesi (1930)
- Kadınlara seçme-seçilme hakkının verilmesi (1930-1933-1934)
- Ölçü ve tartı birimlerini değiştirilmesi (1931)
- Soyadı Kanununun çıkartılması (1934)
- Hafta sonu tatilinin değişmesi (1935)

Şapka Kanunu-25 Kasım 1925 (Mustafa Kemal Kastamonu seyahatinde şapka giymiştir.)

Tekke ve Zaviyelerin kapatılması-30 Kasım 1925

Halkın dinî duygularının kötüye kullanılmasını önlemek için Tekke ve Zaviyelerin Kapatılması Hakkındaki Kanun çıkarılarak tekke ve zaviyeler kapatıldı (1925).

Takvim, saat, ölçüler ve rakamlarda değişiklik(ilk olarak miladi takvim 1 Ocak 1926 tarihinde kullanılmaya başlandı.)

Soyadı Kanunu'nu kabulü-1934

24 Kasım 1934'te TBMM, Türk milleti adına, Gazi Mustafa Kemal'e "Atatürk"

soyadını vermiş ve bu soyadının başkaları tarafından alınması yasaklanmıştır.

Kadın Hakları-(1930 belediye seçimlerine katılma, 1933 muhtarlık seçimlerine katılma, 1934 milletvekili seçme ve seçilme).

E-EKONOMİK ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR

İzmir İktisat Kongresinin toplanması (17 Şubat 1923)

-İş Bankasının kurulması (1924)

-Aşar vergisini kaldırılması (1925)

-Kabotaj Kanununun çıkartılması (1 Temmuz 1926)

-Teşvik-i Sanayi Kanununun çıkartılması (1927)

-Merkez Bankasının kurulması (1930)

-Sümerbank'ın kurulması (1933)

-Maden Tetkik ve Arama *Enstitüsünün kurulması (1935)

-Etibank'ın kurulması (1935)

-Tarım Kredi Kooperatiflerinin kurulması (1929)

1.Beş yıllık kalkınma planı (1933)

2.Beş yıllık kalkınma planı *Not: 2.Dünya savaşı nedeniyle uygulanmadı*

İzmir İktisat Kongresinin toplanması.

Misak-ı İktisadi'nin kabulü.

Tarım Alanında Yapılan İnkılaplar:

-Aşar vergisinin kaldırılması-17 Şubat 1925

-Tarım Kredi Kooperatifleri'nin açılması.

-Ziraat Bankası'nın çiftçilere kredi desteğini artırması.

Ticaret Alanında Yapılan İnkılaplar:

-İş Bankası'nı kurulması.

-Kabotaj Kanunu'nun çıkarılması.

19 Nisan 1926'da çıkarılan Kabotaj Kanunu ile Türk kara sularında gemi işletme ayrıcalığı yabancılardan alınarak Türk vatandaşlarına devredildi.

Sanayi Alanında Yapılan yenilikler :

Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun çıkarılması.

-Planlı ekonomiye geçilmesi.

-Beş yıllık kalkınma planının yapılması.

-Etibank ve MTA'nın kurulması.

-Sümerbank'ın kurulması

ATATÜRK DÖNEMİ DIŞ POLİTİKASI

-Boğazlar Sorunu:

-Etabli Sorunu:

-Musul Sorunu:

-Yabancı Okullar Sorunu:

-Osmanlı Borçları Sorunu:

-Hatay Sorunu:

ATATÜRK İLKELERİ

1-Cumhuriyetçilik

Egemenlik halka aittir. Devlet yönetiminde milli iradeyi esas alır.

-Saltanatın kaldırılması

-Halifeliğin kaldırılması

-Cumhuriyetin ilanı

Cumhuriyetçilik ilkesi ile ilgilidir.

2-Milliyetçilik

Milli mücadelenin kazanılmasında önemli rol üstlenmiştir.

Atatürk milliyetçiliği ırkçı değil, birleştirici ve bütünleştiricidir.

-Türk Tarih Kurumunun kurulması

-Türk Dil Kurumunun kurulması

-Kabotaj Kanunu

Milliyetçilik ilkesi ile ilgilidir.

3-Halkçılık

Kanun önünde eşitliği esas alır.

Sınıf ve zümre egemenliğini bu ilke kabul etmez.

Cumhuriyetçilik ve milliyetçilik ilkesinin doğal sonucudur.

-Aşar vergisinin kaldırılması

-Soyadı Kanunu

-Ayrıcalık belirten unvanların kaldırılması

Halkçılık ilkesi ile ilgilidir.

4-Devletçilik

Yatırımların devlet tarafından yapılması esasına dayanır.

-Kapitülasyonların kaldırılması

-Beş Yıllık Kalkınma Planları

-Bankalarının kurulması

Devletçilik ilkesi ile ilgilidir.

5-Laiklik

Din ve devlet işlerinin ayrılmasını ifade eder.

Kuralların akla ve bilime dayanmasını esas alır.

- Şeriyeye ve Evkaf Vekaleti'nin kaldırılması

- Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması

Laiklik ilkesi ile ilgilidir.

6-İnkılâpçılık

Yeniliği esas alır.

İlerlemeyi de esas alır.

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanları

(1922 - 2014)

Mustafa Kemal Atatürk (1922 - 1938)

İsmet İnönü (1938 - 1950)

Celal Bayar (1950 - 1960)

Cemal Gürsel (1960 - 1966)

Cevdet Sunay (1966 - 1973)

Fahri Korutürk (1973 - 1980)

Kenan Evren (1982 - 1989)

Turgut Özal (1989 - 1993)

Süleyman Demirel (1993 - 2000)

Ahmet Necdet Sezer (2000 - 2007)

Abdullah Gül (2007 - 2014)

Recep Tayyip Erdoğan (2014 -)

35-

I. Cumhuriyetin ilanı

II. Türk Tarih Kurumunun açılması

III. Türk Medeni Kanununun kabulü

IV. Teşvik-i sanayi kanunu

V. Çok partili hayata geçiş denemeleri

Yukarıdaki gelişmeler aşağıda verilen

Atatürk ilkeleriyle eşleştirildiğinde hangisi

dışarıda kalır ?

A)Cumhuriyetçilik

B)Milliyetçilik

C)Halkçılık

D)Devletçilik

E)Laiklik

35-E

I. Cumhuriyetin ilanı-Cumhuriyetçilik

II. Türk Tarih Kurumunun açılması-
Milliyetçilik

III. Türk Medeni Kanununun kabulü-Halkçılık

IV. Teşvik-i sanayi kanunu-Devletçilik

V. Çok partili hayata geçiş denemeleri-
Cumhuriyetçilik

Laiklik bu eşleştirmelerin dışında
kaldığından doğru cevap E seçeneğidir.

36.

I.Aşar vergisinin kaldırılması

II. Türk Medeni Kanununun kabulü

III. Kadınlara seçme ve seçilme hakkı
verilmesi

**Yukarıdaki öncülde verilenler aşağıdaki
hangi Atatürk ilkesi ile ilişkilidir?**

A)Cumhuriyetçilik

B)Milliyetçilik

C)Halkçılık

D)Devletçilik

E)Laiklik

36-C

Aşar vergisinin kaldırılması . Türk Medeni
Kanununun kabulü . Kadınlara seçme ve
seçilme hakkı verilmesi.Halkçılık ilkesi ile
ilgilidir. Doğru cevap C seçeneğidir.

37-

I-Türk Tarih Kurumunun açılması

II- Türk Dil Kurumunun açılması

Yukarıdaki öncülde verilenler aşağıdaki hangi Atatürk ilkesi ile ilişkilidir?

A)Cumhuriyetçilik

B)Milliyetçilik

C)Halkçılık

D)Devletçilik

E)Laiklik

37. B

Türk Tarih Kurumunun açılması

Türk Dil Kurumunun açılması

Milliyetçilik ilkesi ile ilgilidir.

Milliyetçilik ilkesi ile ilgilidir.

Doğru cevap B seçeneğidir

Yararlanılan Kaynaklar:

38-Kronoloji ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A)21 Haziran 1934'te Soyadı Yasası kabul edildi

B)5 Aralık 1934 'te Anayasa değişikliği yapılarak, Türk kadınlarına milletvekili seçme ve seçilme hakkı verildi.

C)14 Haziran 1935'te Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi'nin kuruluş yasası mecliste onaylanarak kabul edildi.

D)5 Temmuz 1936 da Montreux Boğazlar Sözleşmesi imzalandı.

E) 28/29 Ekim 1937 de Atatürk, son kez Ankara'da Cumhuriyet Bayramı törenlerine katıldı.

38-D

20 Temmuz 1936 da Montreux Boğazlar Sözleşmesi imzalandı.Doğru cevap D seçeneğidir.

MEB İnkılap Tarihi kitabı.

(<https://www.ttk.gov.tr/tarihveegitim/ata-turk-ilkeleri-belleten-makale/>)

KRONOLOJİ

1881-1908

19 Mayıs 1881 - Ali Rıza Efendi ile Zübeyde Hanım'ın "MUSTAFA" adını verdikleri çocukları, Selanik Kasımiye Mahallesi, İslahane Caddesi'ndeki evde, bugün müze olarak kullanılan iki katlı pembe evde dünyaya geldi.

1888-1893 - Mustafa çok kısa bir süre Mahalle Okulu'nda okuduktan sonra, modern eğitim yapan Şemsi Efendi İlkokulu'nu bitirdi. Babası ölünce, annesiyle dayısının çalıştığı çiftliğe gitti. Orada tarla bekledi, daha sonra annesiyle Selanik'te oturan teyzesinin yanına döndü. Burada kısa bir süre Mülkiye Hazırlık Okulu'na devam etti.

1893 - Küçük Mustafa, Selanik Askeri Okulu'na (rüştiye'ye) girdi. Sınıfta aynı adı taşıyan Matematik Öğretmeni Mustafa, sınıf birincisi olan küçük Mustafa'nın adını "Mustafa Kemal" olarak değiştirdi.

1906 - Mustafa Kemal, Manastır Askeri Okulu'na (idadiye) girdi.

13 Mart 1899 - Mustafa Kemal, İstanbul'da Harp Okulu'na girdi.

10 Şubat 1902 - Mustafa Kemal, Harp Okulu'ndan mezun oldu. Kurmay Okulu'nda öğrenci iken tarihsel konulara ilgi duydu. Bu sıralarda kimi arkadaşlarıyla el yazısı bir dergi çıkardı.

11 Ocak 1905 - Mustafa Kemal, Harp Akademisi'nden Kurmay Yüzbaşı rütbesi ile mezun oldu. Merkezi Şam'da bulunan 5. ordu emrine verildi.

1906 - Mustafa Kemal, arkadaşlarıyla Şam'da "Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni" kurdu.

1907 - Mustafa Kemal, gizlice Selânik'e giderek, bu cemiyetin orada bir şubesini açtı.

1909-1910

13 Nisan 1909 - Mustafa Kemal, Selanik'te bulunduğu sırada, İstanbul'da, 31 Mart Olayı oldu. Mahmut Şevket Paşa komutasındaki Hareket Ordusu, Selanik'ten İstanbul'a yürümeye başladı. Mustafa Kemal, bu ordunun kurmaybaşkanı idi.

22 Eylül 1909 - Mustafa Kemal, Selanik'te toplanan İttihat ve Terakki Kongresi'ne katıldı. Burada yaptığı konuşmada: "Devletin iç ve dış tehlikelere karşı koyabilmesi için güçlü bir orduya ve partiye ihtiyacı bulunduğunu, fakat bunların ayrı ayrı çalışması gerektiğini" söyledi. Bu görüşünden dolayı ittilatçılarla arası açıldı.

1910-1911

1910 - Mustafa Kemal, Arnavutluk isyanının bastırılmasında kurmay başkanı olarak görev yaptı. Aynı yıl içinde, Fransız ordularının manevralarını " izlemek üzere bir askerî heyetle Fransa'ya gitti.

13 Eylül 1911 - Mustafa Kemal, İstanbul'daki Genelkurmay Karargâhı'nda görevlendirildi.

5 Ekim 1911 - Mustafa Kemal, Tobruk'ta ve Derne'de italyanlara karşı savunma savaşlarına katıldı.

27 Kasım 1911 - Mustafa Kemal, Trablusgarp'ta bulunduğu sırada binbaşılığa terfi etti.

1912-1913

9 Ocak 1912 - Mustafa Kemal, Trablus-İtalyan-Osmanlı Savaş'ında Tobruk saldırısını başarıyla yürüttü.

8 Ekim 1912 - Mustafa Kemal, Balkan Savaş'ının çıkması üzerine anavatana dönerek, Bolayır'da kurulan kolordunun harekât şubesi müdürlüğüne getirildi.

25 Kasım 1912 - Mustafa Kemal, Çanakkale Boğazı Kuvayı Birlikleri Harekât Şubesi Müdürlüğü'ne atandı.

1913 - Mustafa Kemal, Kolordu Kurmay Başkanı olarak Edirne'nin kurtarılmasına katıldı.

1914-1915

1 Mart 1914 - Mustafa Kemal, yarbaylığa terfi etti.

2 Şubat 1915 - Mustafa Kemal Eceabat (Maydos)'ta bulunan 19. Tümen Komutanlığı'na atandı,

18 Mart 1915 - İngiliz ve Fransızların büyük bir donanma ile Çanakkale Boğazı'nı zorlamaları üzerine. Mustafa Kemal, burada düşman birliklerini denize dökerek Çanakkale Deniz Zaferi'ni kazandı.

25 Nisan 1915 - Mustafa Kemal komutasındaki Türk birlikleri, Arıburnu'nda çıkarma yapan İngiliz ve Anzaklar'ın saldırılarını durdurdu.

1 Haziran 1915 - Mustafa Kemal, Albaylığa terfi etti.

8/9 Ağustos 1915 - Mustafa Kemal, Anafartalar Komutanlığı'na atandı. 10 Ağustos'ta düşmanı yenilgiye uğrattı.

17 Ağustos 1915 - Mustafa Kemal, Kireçtepe Zaferi'ni kazandı.

21 Ağustos 1915 - Mustafa Kemal, ikinci Anafartalar Zaferi'ni kazandı.

19 Aralık 1915 - Düşmanlar sayısız ölü bırakarak, bir daha dönmek üzere gittiler.

1916-1917

14 Ocak 1916 - Mustafa Kemal, Edirne'de bulunan 16. Kolordu Komutanlığı'na atandı.

1 Nisan 1916 - Mustafa Kemal, Tuğgeneralliğe terfi etti.

6/7 Ağustos 1916 - Mustafa Kemal. 7. Ordu Komutanı iken, 18 Martta 2. Ordu Komutanlığı'na getirildi.

5 Temmuz 1917 - Mustafa Kemal, 7. Ordu Komutanlığı'na atandı.

20 Eylül 1917 - Mustafa Kemal, 7. Ordu Komutanı iken memleketin ve ordunun durumunu açıklayan tarihsel bir rapor hazırladı.

15 Aralık 1917 - Mustafa Kemal, Velihaht Vahdettin'le Almanya'ya gönderildi.

5 Ocak 1918 - Mustafa Kemal, Almanya'dan geri döndü.

16 Ağustos 1918 - Mustafa Kemal, yeniden 7. Ordu Komutanlığına getirildi. Düşmana karşı Halep'in kuzeyinde bir savunma hattı kurdu.

26 Ekim 1918 - Halep yakınlarında düşman saldırısını durdurdu.

31 Ekim 1918 - Mustafa Kemal, Limon Fon Sanders'ten Yıldırım Orduları Komutanlığı'nı teslim aldı.

13 Kasım 1918 - Mustafa Kemal, İstanbul'a

döndü.

21 Kasım 1918 - Mustafa Kemal, Fethi Bey'le (Okyar) İstanbul'da Mımbır Gazetesi'ni çıkarttı.

1919

20 Nisan 1919 - Mustafa Kemal, 9. Ordu Müfettişliği'ne atandı.

30 Nisan 1919 - Mustafa Kemal, 9. Ordu Müfettişi olarak Anadolu'ya tayin edildi.

15 Mayıs 1919 - Mustafa Kemal, Vahdettin'le görüştü.

16 Mayıs 1919 - Mustafa Kemal, Bandırma Vapuru'yla İstanbul'dan Samsun'a hareket etti.

19 Mayıs 1919 - Mustafa Kemal, Salı günü sabah saat sekizde Samsun'a çıktı.

28 Mayıs 1919 - Mustafa Kemal Paşa, Havza'da yayınla dığı genelge ile Kurtuluş Savaşı'm başlattı.

21/22 Haziran 1919 - Mustafa Kemal Paşa, Amasya'da millî mücadeleyi başlatan, "Amasya Genelgesi"ni yayınladı.

25 Haziran 1919 - Mustafa Kemal Paşa, Amasya'dan Sivas yoluyla Erzurum'a hareket etti.

3 Temmuz 1919 - Mustafa Kemal Paşa, "Doğu İlleri Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti" toplantısına katılmak üzere Erzurum'a geldi.

8 Temmuz 1919 - Mustafa Kemal Paşa, çok sevdiği askerlik mesleğinden istifa etti. Türk ulusunun bir kişisi olarak vatani ve ulusu kurtarmak için çalışmalara başladığını açıkladı.

23 Temmuz 1919 - Mustafa Kemal Paşa, Erzurum Kongresi'nde, Temsil Heyeti Başkanlığı'na seçildi. Bu toplantıda, "Misak-ı Millî Kararları" kabul edildi.

4 Eylül 1919 - Mustafa Kemal Paşa, Sivas Kongresi Başkanlığı'na seçildi.

11 Eylül 1919 - Mustafa Kemal, Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Temsil Heyeti Başkanlığı'na seçildi.

12 Eylül 1919 - Mustafa Kemal, illere ve komutanlıklara, İstanbul Hükümeti ile her türlü haberleşmenin kesildiğini bildirdi.

20/22 Ekim 1919 - Mustafa Kemal Paşa'nın Amasya'da İstanbul Hükümeti temsilcileri ile görüştü ve Amasya Protokolü'nü imzaladı.

7 Kasım 1919 - Mustafa Kemal, Erzurum'dan milletvekili seçildi.

27 Aralık 1919 - Mustafa Kemal Paşa, Temsil Heyeti ile Sivas üzerinden Ankara'ya geldi.

28 Aralık 1919 - Mustafa Kemal Paşa'nın Ankara'lılarla yaptığı konuşmada: "Vatani düşman istilâsından mutlaka kurtaracağız. Fakat vazifemiz bununla bitmeyecektir. Medenî milletler arasında yerimizi alacağız." diyordu.

1920

10 Ocak 1920 - "Hâkimiyet-i Milliye" Gazetesi Ankara'da kuruldu.

12 Ocak 1920 - Meclis-i Mebusan İstanbul'da toplandı.

28 Ocak 1920 - "Misak-ı Millî", Meclis-i Mebusan'ın İstanbul'da yaptığı gizli toplantıda kabul edildi.

16 Mart 1920 - Mustafa Kemal Paşa, İstanbul'un İtilâf Devletleri tarafından işgalini. İstanbul Hükümeti'ne ve bütün devletlere gönderdiği bir yazı ile protesto etti.

19 Mayıs 1920 - Mustafa Kemal Paşa, Anadolu'ya geçen Osmanlı milletvekillerine bir çağrıda bulunarak, olağanüstü yetkilere sahip ve ulusun gerçek iradesini temsil edecek bir meclisin Ankara'da toplanmasını istedi.

23 Nisan 1920 - Mustafa Kemal Paşa, Ankara'da Hacı Bayram Camii'nde kılınan Cuma namazından sonra Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni açtı.

24 Nisan 1920 - Mustafa Kemal Paşa, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına seçildi.

11 Mayıs 1920 - Mustafa Kemal Paşa, İstanbul'da toplanan bir Divan-ı Harp tarafından idam cezasına varptıldı. Bu karar, 24 Nisan 1920 günü padişah tarafından onaylandı.

10 Ağustos 1920 - İstanbul Hükümeti ile İtilâf Devletleri arasında, Türkiye'yi parçalayan ve bağımsızlığımızı sona erdiren SEVR ANTLAŞMASI imzalandı.

13 Eylül 1920 - Halkçılık programı, Mustafa Kemal Paşa tarafından TBMM'sinde okundu.

29 Eylül 1920 - TBMM'si kuvvetleri, Sarıkamış'ı düşman istilâsından kurtardı.

30 Ekim 1920 - TBMM'si kuvvetleri, Kars'ı düşman işgalinden kurtardı.

8/9 Aralık 1920 - Ali Fuat (Cebesoy) Paşa, Moskova Büyükelçiliğine; Genelkurmay Başkanı İsmet Bey (İnönü) de Batı Cephesi Komutanlığı'na atandı.

2/3 Aralık 1920 - Türkiye-Ermenistan arasındaki sınırı çizen belge, TBMM'si ile Rusya arasında yapılan Gümrü Antlaşmasıyla tespit edildi.

5 Aralık 1920 - Mustafa Kemal Paşa, İstanbul'dan gelen Osmanlı delgelei ile (izzet ve Salih Paşalar) Bilecik Tren İstasyonu'nda görüştü.

25 Aralık 1920 - Mustafa Kemal Paşa; "Hiçbir kimse, hiçbir neden ve sebeple Ankara'daki Hükümet'in bilgisi olmadan kuvvet toplamaya yetkili değildir, "bildirisini yayınladı.

29 Aralık 1920 - Kuva-i Seyyare Komutanı Çerkez Ethem ve arkadaşlarının ulusal otoriteye karşı oldukları anlaşıldı.

10 Ocak 1921 - Yunanlılarla yapılan Birinci İnönü Savaşı'nda, Mustafa Kemal Paşa, İnönü'ye çektiği bir telgrafta: "... Bu başarının kutsal topraklarımızı düşman istilâsından tamamiyle kurtaracak olan kesin zafere bir hayırlı başlangıç olmasını Allah'dan dilerim., "diyordu.

20 Ocak 1921 - Yeni Türk Devleti'nin ilk Anayasası kabul edildi.

12 Mart 1921 - Mehmet Akif'in yazdığı İstiklâl Marşı, TBMM'si tarafından millî marş olarak kabul edildi.

16 Mart 1921 - TBMM'si ile Rusya arasında "Moskova Antlaşması" imzalandı.

1 Nisan 1921 - Yunanlılara karşı İkinci İnönü Zaferi kazanıldı. Mustafa Kemal Paşa, İsmet İnönü'ye çektiği telgrafta: "Siz orada yalnız düşmanı değil, ulusun makûs talihini de yendiniz." diyordu.

10 Mayıs 1921 - Mustafa Kemal Paşa'nın önerisiyle, TBMM'sinde "Anadolu ve

Rumeli Mûdafaa-i Hukuk Grubu" kuruldu; Mustafa Kemal, bu grubun başkanlığına seçildi.

21 Haziran 1921 - Mustafa Kemal Paşa. Fransız elçisi F. Boullion ile Ankara'da görüştü.

5 Ağustos 1921 - TBMM'si tarafından geniş yetkilere dayalı üç aylık süre ile Mustafa Kemal Paşa'ya Başkomutanlık yetkisi verildi. Bunun üzerine kürsüye gelen Başkomutan Gazi Mustafa Kemal, yaptığı konuşmada şöyle diyordu: "Efendiler., düşmanı kesinlikle yeneceğimize dair olan güvenim bir dakika olsun sarsılmamıştır. Bu dakikada, bu gönül dolusu güvenimi, yüksek heyetinize karşı, bütün millete karşı ve bütün âleme karşı ilân ederim".

23 Ağustos 1921 - Bu tarihte 22 gün ve 22 gece süren Sakarya Meydan Savaşı başladı. Başkomutan, or-duya yayınladığı bir emirde: "Mûdafaa hattı yoktur; müdaffa sathı vardır. O sath bütün vatandır. Vatanın her karış toprağı vatandaşın kaniyla islanmadıkça terk olunamaz." diyordu.

19 Eylül 1921 - Mustafa Kemal Paşa'ya TBMM tarafından "Mareşallik ve Gazi" unvanı verildi.

20 Ekim 1921 - Fransa Hükümeti'nin Ankara Hükümeti'ni tanınması ve Fransa, Türkiye arasında Ankara Antlaşmasının imzalanması.

5 Ocak 1922 - Fransızların çekilmesiyle Türk Ordusu'nun Adana'ya girişi.

26 Ağustos 1922 - Mustafa Kemal Paşa, Büyük Taarruz'u, Kocatepe'den saat 05.30'da topçu ateşiyle başlattı.

30 Ağustos 1922 - Mustafa Kemal Paşa, Dumlupınar'da Yunan ordusunu kesin yenilgiye uğrattı. Başkomutanlık Meydan Savaşı'nı kazandı.

30/31 Ağustos 1922 - Kütahya kurtuldu. Belediyeye Türk Bayrağı çekildi. 1 Eylül 1922 - Mustafa Kemal Paşa'nın Başkomutanlık emri: "Ordular! İlk hedefiniz Akdenizdir, ileri!"

2 Eylül 1922 - Yunan askeri birlikleri komutanı General Trikopis ile Digenis esir alındı. Ertesi günü Mustafa Kemal'in huzuruna getirildiler.

9 Eylül 1922 - Türk ordusu İzmir'e girdi. Türk Bayrağı Kadife Kale'ye çekildi.

10 Eylül 1922 - Başkomutan Gazi Mustafa Kemal İzmir'e geldi. Aynı gün Türk Ordusu, Bursa'yı düşmandan geri aldı.

3 Ekim 1922 - Mudanya Konferansı toplandı. Bu tarihte Batı Cephesi Komutanı ismet Paşa, İngiltere delegesi General Harrington, Fransız delegesi General Charpy ile İtalyan delegesi General Monbelli bir araya geldiler.

11 Ekim 1922 - Mudanya Ateşkesi imza edildi.

1 Kasım 1922 - Mustafa Kemal'in emriyle, TBMM'si tarafından saltanat kaldırıldı.

17 Kasım 1922 - Vahdettin, İngiliz savaş gemisi Malaya ile İstanbul'dan ayrıldı.

20 Kasım 1922 - Lozan'da barış görüşmelerinin başlaması.

25 Kasım 1922 - Edirne'deki düşman yönetiminin TBMM'si Hükümetine geçmesi.

26 Kasım 1922 - Çanakkale'deki yönetimin TBMM'si Hükümeti'ne geçmesi.

2 Aralık 1922 - Anadolu'daki yenilgileri nedeniyle Yunan hükümet üyeleri ile Yunan orduları başkomutanı Hacıanesti Atina'da idam edildi.

1923 - 1924

14 Ocak 1923 - Mustafa Kemal Paşa'nın annesi Zübeyde Hanım, İzmir'de öldü.

20 Ocak 1923 - Mustafa Kemal Paşa, Lâtife Hanım'la evlendi. 5 Ağustos 1925 günü boşanarak ayrıldılar.

4 Şubat 1923 - Lozan Konferansı, önemli görüş ayrılıkları nedeniyle kesildi.

17 Şubat 1923 - Mustafa Kemal Paşa'mn emriyle İzmir'de ik kez "Türkiye İktisat Kongresi" toplandı.

23 Nisan 1923 - 4 Şubat'ta kesilen Lozan Konferansı'nın yeniden başlaması.

24 Temmuz 1923 - Lozan Barış Antlaşması imzalandı.

13 Ekim 1923 - Çıkarılan bir yasayla Ankara, Hükümet merkezi yapıldı.

29 Ekim 1923 - Anayasa değişikliği yapılarak Cumhuriyet ilân edildi. Gazi Mustafa Kemal, meclisin gizli oylamasında, oybirliği ile Cumhurbaşkanlığına seçildi.

3 Mart 1924 - Eğitimi birleştiren yasa kabul edildi. Halifelik kaldırıldı. Osmanlı hanedanı Türkiye Cumhuriyeti sınırları dışına çıkartıldı.

20 Nisan 1924 - Yeni Anayasa (Teşkilât-ı Esasiye Kanunu) kabul edildi).

1925-1926

13 Şubat 1925 - Doğu'da Şeyh Sait isyanı başladı. 13 Mayıs 1925 tarihinde bu isyan kesin olarak bastırıldı.

27 Ağustos 1925 - Cumhurbaşkanı Gazi Mustafa Kemal, şapka ile inebolu Türk Ocağı'na geldi. Kastamonu gezisi boyunca giysi yeniliği hakkında konferanslar verdi, toplantılar yaptı.

2 Eylül 1925 - Tekke, zaviye ve türbeler kapatıldı. Din görevlileri hakkında giysi değişikliği ile ilgili kararname çıkarıldı.

25 Kasım 1925 - Şapka Kanunu onaylanarak yürürlüğe girdi.

30 Kasım 1925 - Tekke, zaviye ve türbelerde çalışan kişilerin tüm unvanları bir yasa çıkartılarak yasaklandı.

26 Aralık 1925 - Bir yasa çıkartılarak uluslararası saat ve takvim kabul edildi.

17 Şubat 1926 - Medenî Kanun kabul edildi. Türk kadını medenî haklara kavuştu. Çok evlilik yasaklandı. Hukuk düzenimiz çağdaşlaştı.

20 Mayıs 1926 - İlkokul öğretmenleri hakkında yasa çıkartıldı.

5 Haziran 1926 - Türkiye, İngiltere ve Irak arasında, Türk-İrak sınırını belirten antlaşma imzalandı.

15/6 Haziran 1926 - Gazi Mustafa Kemal Paşa'ya İzmir'de suikast düzenlendi. Eylemi düzenleyenler yakalanarak idam edildi. Bu üzücü olaydan sonra Gazi Mustafa Kemal, Türk Ulusu'na yayınladığı bir duyuruda şöyle diyordu: "Benim naçiz vücudum elbet toprak o lacaktır; fakat, Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır".

3 Ekim 1926 - Cumhurbaşkanı Gazi Mustafa Kemal'in ilk heykeli, İstanbul Sarayburnu'na dikildi.

1927- 1928

15/20 Ekim 1927 - Cumhurbaşkanı Gazi Mustafa Kemal Büyük Söylev'ini okudu.

1 Kasım 1927 - Gazi Mustafa Kemal Paşa, ikinci kez Cumhurbaşkanı seçildi.

4 Kasım 1927 - Cumhurbaşkanı Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın ikinci heykeli, Ankara Etnografya Müzesi önüne dikildi.

28 Ekim 1927 - Türkiye'de ilk kez nüfus sayımı yapıldı. O tarihteki nüfusumuzun 13 milyon 650.000 olduğu belirlendi.

10 Nisan 1928 - Anayasa değişikliği yapılarak Türkiye Cumhuriyeti Devleti, Lâik bir devlet haline getirildi.

24 Mayıs 1928 - Uluslararası rakamların kullanılmasıyla ilgili yasa çıkartıldı.

28 Mayıs 1928 - "Millet Mektepleri" açıldı. Türk vatandaşlığı yasası çıkartıldı.

1 Kasım 1928 - Yeni Türk Harfleri'nin kabul ve uygulanmasıyla ilgili yasa TBMM'si tarafından onaylanarak yürürlüğe girdi.

1929-1930-1931

5 Ocak 1929 - TBMM'sinden çıkartılan bir yasa ile Anadolu-Bağdat, Mersin, Tarsus, Adana demir yolları ile Haydarpaşa Limanı satın alındı.

3 Nisan 1930 - Menemen'de Cumhuriyete karşı ayaklanma yapıldı. Öğretmen yedeksubay Kubilây bu olayda şehit edildi.

12 Nisan 1931 - Atatürk'ün emriyle Türk

Tarih Kurumu kuruldu.

15 Nisan 1931 - Gazi Mustafa Kemal, üçüncü kez Cumhurbaşkanı seçildi.

25 Ekim 1931 - Cumhurbaşkanı Gazi Mustafa Kemal, Balkan Konferansı'nın Ankara'da yapılan kapanış toplantısında: "... Balkan milletleri kardeştir... . İnsanları mesut edeceğim diye onları birbirine boğazlatmak insanlık dışıdır", diyordu.

1932- 1933

12 Temmuz 1932 - Cumhurbaşkanı Gazi Mustafa Kemal'in emriyle Türk Dil Kurumu kuruldu.

4 Ekim 1932 - Cumhurbaşkanı Gazi Mustafa Kemal, Diyarbakır gazetesi sahibine verdiği bir demeçte: "Diyarbakırlı, Vanlı, Erzurumlu, Trabzonlu, istanbullu, Trakyalı, Makedonyalı, hep bir ırkın evlâtları, hep aynı cevherin damarlarıdır", diyordu.

26 Ekim 1933 - Türk kadınlarına köy ihtiyar heyetlerine seçilme ve seçme hakkı tanındı.

29 Ekim 1933 - Cumhurbaşkanı Gazi Mustafa Kemal, Cumhuriyetin onuncu yıl dönümü törenlerinde "ONUNCU YIL SÖYLEVİ'ni okudu. Bu söylevinin bir yerinde şöyle diyordu:".. Türklüğün unutulmuş büyük medenî vasfı ve büyük medenî kabiliyeti bundan sonraki inkişafıyla, geleceğin yüksek medeniyet ufkundan yeni bir güneş gibi doğacaktır.. Ne mutlu Türk'üm diyene!"

1934- 1935

21 Haziran 1934 - Soyadı Yasası kabul edildi. Bütün Türk yurttaşlarının öz adından başka bir soyadı taşımaları zorunlu hale getirildi.

24 Kasım 1934 - Gazi Mustafa Kemal'e, TBMM'sinin çıkardığı bir yasa ile 'ATATÜRK' soyadı verildi.

3 Aralık 1934 - Hangi dinden olursa olsun, ülkemizde din adamlarının mâbet ve âyinler dışında dinsel giysi kullanmaları yasaklandı.

5 Aralık 1934 - Anayasa değişikliği yapılarak, Türk kadınlarına milletvekili seçme ve seçilme hakkı verildi.

14 Haziran 1935 - Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi'nin kuruluş yasası mecliste onaylanarak kabul edildi.

11 Aralık 1935 - Atatürk, Siyasal Bilgiler Fakültesi'nin kuruluş yıldönümü nedeniyle yapılan törene gönderdiği kutlama yazısında şöyle diyordu: "Yüksek Türk! Senin için yüksekliğin hududu yoktur, işte parola budur!..."

1936- 1937

20 Temmuz 1936 - Montreux Boğazlar Sözleşmesi imzalandı. Boğazlar tamamiyle Türk egemenliğine geçti. Türk askeri, "gayri askeri" adı verilen yerlere girdi.

9 Ekim 1936 -Türk Hükümeti, Fransız Hükümeti'ne bir nota vererek Antakya ve İskenderun sancağına bağımsızlık verilmesini istedi.

27 Ocak 1937 - Hatay'ın Bağımsızlığı, Milletler Cemiyeti tarafından kabul edildi.

5 Şubat 1937 - TBMM'sinin aldığı bir kararla, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na: "Cumhuriyetçilik, milliyetçilik, halkçılık, devletçilik, lâiklik, devrimcilik" ilkeleri kondu.

9 Haziran 1937 - Ankara Tıp Fakültesi'nin kurulması için yasa çıkartıldı.

11 Haziran 1937 - Atatürk, Trabzon'dan, Cumhuriyet Hükümeti'ne, bütün çiftliklerini ve mallarını Türk Ulusuna bağışladığını bildirdi.

25 Ekim 1937 - İnönü Başbakanlıktan çekildi. Başbakanlığa Celâl Bayar atandı.

28/29 Ekim 1937 - Atatürk, son kez Ankara'da Cumhuriyet Bayramı törenlerine katıldı.

1938

14 Ocak 1938 - Türkiye, Irak, İran, Afganistan arasında kurulan "Sâdâbat Paktı", TBMM'si tarafından onaylandı.

19 Mayıs 1938 - Atatürk, son kez 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı gösterilerini izledi. Rahatsız olmasına karşın Hatay sorunuyla ilgili güney gezisine çıktı.

20 Mayıs 1938 - Atatürk, Mersin'de askeri geçit törenini izledi.

24 Mayıs 1938 - Atatürk, Adana'da askeri geçit törenini izledi.

3 Temmuz 1938 - Antakya'da Türk ve Fransız askeri heyetleri arasında, Hatay'la ilgili bir antlaşma imzalandı.

4 Temmuz 1938 - Hatay bunalımı nedeniyle feshedilen Türk Fransız Dostluk Anlaşması Ankara'da yeniden imzalandı.

5 Temmuz 1938 - Türk askeri birlikleri, coşkun sevgi gösterileri içinde Hatay ve İskenderun'a girdi. Anlaşmada öngörülen yerlerde göreve başladı.

2 Eylül 1938 - Hatay Millet Meclisi toplandı; Tayfun Sökmen'i Devlet Başkanı

seçti.

7 Eylül 1938 - Hatay Millet Meclisi Başkanı A. Melek, Hükümet Programı'nı sunuşunda şöyle diyordu: ".. Programımızın ruhu ve esası KEMALİZM rejimi ve bütün icabatıdır.."

17 Ekim 1938 - Atatürk, yakalandığı hastalıktan kurtulamayarak ilk komaya girdi.

29 Ekim 1938 - Atatürk'ün bulunamadığı Cumhuriyet Bayramı büyük bir üzüntü içinde kutlandı. Cumhuriyetin 15. yıl dönümü nedeniyle Atatürk'ün hasta yatağından Türk Ordusu'na yayınladığı son bildiride şöyle diyordu: "... Zaferleri ve mazisi insanlık tarihi ile başlayan, her zaman zaferle beraber medeniyet ışıklarını taşıyan Kahraman Türk Ordusu Türk vatanının ve Türklük dünyasının şan ve şerefini, iç ve dış her türlü tehlikelere karşı korumaktan ibaret olan görevini her an yapmaya hazır ve amade olduğuna benim ve büyük milletimizin tam bir inan itimatınız vardır".

8 Kasım 1938 - Atatürk'ün hastalığının ağırlaştığını bildiren bir rapor yeniden yayınlandı.

10 Kasım 1938 - Saat dokuzu beş geçe, Türk Ulusu'nun yetiştirdiği bu en büyük Türk, son nefesini vererek hayattan ayrıldı.

21 Kasım 1938 - Atamızın tabutu, geçici olarak Etnografya Müzesi'ne kondu.

10 Kasım 1953 - Atamızın tabutu, yapılan büyük bir törenle bugünkü Anıt-Kabre kaldırıldı."

(<https://www.meb.gov.tr/ataturk/Hayati/Kronoloji> erişim tarihi 15/11/2020)

KAVRAMA TESTİ :1

1.Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki varlığı aşağıdaki savaşların hangisi ile sona ermiştir?

- A)Osmanlı-Rus Savaşı
- B)Trablusgarp Savaşı
- C)I.Dünya Savaşı
- D)II.Balkan Savaşı
- E)I.Balkan Savaşı

2.Aşağıdaki devletlerden hangisi I.Balkan Savaşına katılmamıştır?

- A)Bulgaristan
- B)Romanya
- C)Yunanistan
- D)Karadağ
- E) Sırbistan

3.I.Balkan Savaşı devam ederken aşağıdaki devletlerden hangisi bağımsızlığını ilan etmiştir?

- A)Polonya
- B)Yugoslavya
- C)Hırvatistan
- D)Selanik
- E)Arnavutluk

4.Osmanlı Devleti, Edirne ve Kırklareli'yi aşağıdaki savaşların hangiyle kurtarmıştır?

- A)Osmanlı-Rus Savaşı
- B)Trablusgarp Savaşı
- C)I.Dünya Savaşı
- D)II.Balkan Savaşı
- E)I.Balkan Savaşı

5.I.Dünya Savaşı başladıktan sonra aşağıdaki devletlerden hangisi ittifak devletleri yanında yer almıştır?

- A)Almanya
- B)Avusturya
- C)Macaristan
- D)İtalya
- E)Osmanlı Devleti

6.Osmanlı Devleti I. Dünya Savaşı sırasında aşağıdaki cephelerden hangisinde savaşmamıştır?

- A)Kafkas Cephesi
- B)Kanal Cephesi
- C)Çanakkale Cephesi
- D)Irak Cephesi
- E) İran Cephesi

7.Osmanlı Devletinin I.Dünya Savaşında savaştığı cepheler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A)Osmanlı Devleti Galiçya cephesinde yardım amaçlı savaştı
- B)Osmanlı Devleti Kanal cephesinde taarruz amaçlı savaştı.
- C)Osmanlı Devleti Kafkas cephesinde taarruz amaçlı savaştı.
- D)Osmanlı Devleti Çanakkale cephesinde taarruz amaçlı savaştı
- E)Osmanlı Devleti Suriye-Filistin cephesinde savunma amaçlı savaştı.

8.

I-Osmanlı Devleti ilk olarak Doğu Anadolu'da, Ruslara karşı savaştı.

II- Bu cephede Almanların en büyük hedefi Bakü petrollerini ele geçirmektir.

III-Rus ilerleyişini durdurmak ve Kafkasya üzerinden Orta Asya Türklerini, Turancılık fikri merkezinde Osmanlı ile birleştirmek isteyen Enver Paşa, Sarıkamış Harekâtı'nı başlattı.

Yukarıdaki öncüllerde özellikleri verilen I.Dünya Savaşında Osmanlı Devletinin savaştığı cephe aşağıdakilerden hangisidir?

A)Kafkas Cephesi

B)Kanal Cephesi

C)Çanakkale Cephesi

D)Irak Cephesi

E) Suriye -Filistin Cephesi

9.

I-İstanbul ve Boğazları ele geçirip Rusya'ya gerekli askerî ve ekonomik yardımları yapmak,

II- Balkan Devletleri'ni kendi yanlarında savaşa çekmek.

III-Bu savaşın kazanılmasında Seyit Onbaşı'nın kahramanlığı,önemli rol oynamıştır.

Yukarıdaki öncüllerde özellikleri verilen I.Dünya Savaşında Osmanlı Devletinin savaştığı cephe aşağıdakilerden hangisidir?

A)Kafkas Cephesi

B)Kanal Cephesi

C)Çanakkale Cephesi

D)Irak Cephesi

E) Suriye -Filistin Cephesi

I-Cephe İngiltere tarafından açılmıştır.

II-Orta Doğu petrollerini kontrol altında tutmak v

III-Kafkaslar'da Ruslarla birleşmek amaçlanmıştır.

Yukarıdaki öncüllerde özellikleri verilen I.Dünya Savaşında Osmanlı Devletinin savaştığı cephe aşağıdakilerden hangisidir?

A)Kafkas Cephesi

B)Kanal Cephesi

C)Çanakkale Cephesi

D)Irak Cephesi

E) Suriye -Filistin Cephesi

11.Medine'yi Fahrettin Paşa komutasındaki Türk askerlerinin olağanüstü bir şekilde müdafaa ettiği cephe aşağıdakilerden hangisidir?

A)Kafkas Cephesi

B)Kanal Cephesi

C)Çanakkale Cephesi

D)Irak Cephesi

E) Hicaz-Yemen Cephesi

12.(I)İtilaf Devletleri güvenliklerini tehdit eden bir durum karşısında, herhangi bir stratejik noktayı işgal hakkına sahip olacak (II) Boğazlar İtilaf Devletleri'ne açılacak, Karadeniz'e girişler serbest olacak, Karadeniz ve Çanakkale'deki istihkâmlar İtilaf Devletleri tarafından işgal edilecek (III) Vilayet-i Sitte denilen altı doğu ilinde (Erzurum, Van, Bitlis, Sivas, Harput, Diyarbakır) herhangi bir karışıklık çıkarsa İtilaf Devletleri buraları işgal hakkına sahip olacak (IV)İzmir ve çevresi Yunanistan'a bırakılacak.(V) Suriye, Irak, Hicaz, Yemen, Asir, Trablusgarp ve Bingazi'de Osmanlı kuvvetleri ve subayları en yakın İtilaf Devletleri komutanlığına teslim olacak.

Mondros Ateşkes Antlaşmasına göre (30 Ekim 1918) yukarıdaki numaralı cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A)I

B)II

C)III

D)IV

E) V

13.Aşağıdakilerden hangisi azınlıklardan tarafından kurulan cemiyetlerden biri değildir?

- A)TaşnakSütyun ve Hınçak Cemiyetleri
- B)Wilson Prensipleri Cemiyeti
- C)Pontus Rum Cemiyeti
- D)Etnik-i Eteryay Cemiyeti
- E) Mavri Mira Cemiyeti

14.Adana ve çevresini işgal eden Fransızlar ve Fransız ordusunda yer alan Ermenilerin saldırılarına karşı bölgede silahlı direnişi başlatan milli cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Trabzon Muhafaza-i Hukuk-u Millîye Cemiyeti
- B) Şark Vilayetleri Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti (Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti)
- C) İzmir Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti
- D)Kilikyalılar Cemiyeti
- E) Trakya-Paşaeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti

15. (.....) cemiyetinin amacı, Türkler aleyhine basın ve yayın yoluyla yapılan olumsuz propagandaları engellemekti.

Yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Milli Kongre Cemiyeti
- B)Şark Vilayetleri Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti (Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti)
- C) İzmir Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti
- D)Kilikyalılar Cemiyeti
- E)Trakya-Paşaeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti

16-Aşağıdakilerden hangisi, Erzurum Kongresi'nde görüşülen konulardan biri değildir?

- A)Manda ve himaye
- B)Milli sınırlar
- C)Azınlık hakları
- D)Mebusan Meclisinin toplanması
- E) Savaş tazminatı

17.Batı Trakya ile Kars, Ardahan ve Artvin'de halkoyuna başvurulması aşağıdakilerin hangisinde kabul edilmiştir?

- A)Sivas Kongresi
- B)Erzurum Kongresi
- C)Misakı Milli
- D)Amasya Görüşmesi
- E) Havza Genelgesi

18. Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti, İstanbul Hükûmeti'nce tanınacaktır kararı aşağıdakilerden hangisinde alınmıştır?

- A) Sivas Kongresi
- B) Erzurum Kongresi
- C) Misakı Milli
- D) Amasya Görüşmesi
- E) Havza Genelgesi

19. Aşağıdakilerden hangisinde, milli güçlerin birleştirilmesine karar verilmiştir?

- A) Sivas Kongresi
- B) Erzurum Kongresi
- C) Misakı Milli
- D) Amasya Görüşmesi
- E) Havza Genelgesi

20. Vatanın kurtuluşunun padişah ve halifenin buyruklarına sıkı sıkıya uymakla mümkün olacağına inanan cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sulh ve Selamet-i Osmani Fırkası
- B) Şark Vilayetleri Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti (Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti)
- C) İzmir Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti
- D) Kilikyalılar Cemiyeti
- E) Trakya-Paşaeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti

ÇÖZÜMLER

1-B

İtalya ile Osmanlı Devleti arasında Ouchy (Uşi) Antlaşması imzalandı (18 Ekim 1912). Trablusgarp İtalya'ya bırakıldı. Böylece Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki varlığı sona erdi.

2. B

Karadağ'ın saldırısıyla başlayan I. Balkan Savaşı'nda; Sırbistan, Bulgaristan ve Yunanistan savaşa katılmış, Romanya ise savaşa katılmamıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

3-E

I. Balkan Savaşı sırasında Arnavutluk bağımsızlığını ilan etti. Doğru cevap E seçeneğidir.

4-D

Osmanlı Devleti II. Balkan Savaşıyla Edirne ve Kırklareliyi kurtarmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

5-E

I. Dünya Savaşı başladıktan sonra Osmanlı devleti ve Bulgaristan İttifak devletleri yanında yer almıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

6-E

Kafkas, Kanal, Çanakkale, Irak, Hicaz-Yemen, Suriye-Filistin, Galiçya, Makedonya, Romanya cephelerinde savaştı. Doğru cevap E seçeneğidir.

7-D

Osmanlı Devleti Çanakkale cephesinde savunma amaçlı savaştı. Doğru cevap D seçeneğidir.

8-A

Öncülde verilenler Kafkas Cephesiyle ilgili olduğundan doğru cevap A seçeneğidir.

9-C

Öncülde verilenler Çanakkale Cephesiyle ilgili olduğundan doğru cevap C seçeneğidir.

10-D

Öncülde verilenler Irak Cephesiyle ilgili olduğundan doğru cevap D seçeneğidir.

11-E

Medine'yi Fahrettin Paşa komutasındaki Türk askeri olağanüstü bir şekilde müdafaa etmiştir. Bu cephe Hicaz-Yemen Cephesidir. Doğru cevap E seçeneğidir.

12-D

IV numaralı cümlede yanlış bilgi kullanımı vardır. Doğru cevap D seçeneğidir.

13-B

Wilson Prensipleri Cemiyeti: Halide Edip, gibi Osmanlı aydınları tarafından kurulan cemiyet, kurtuluşun ancak Amerika mandasına girmekle mümkün olabileceğini savunuyordu. Millî Varlığa Düşman Cemiyetlerdendir. Doğru cevap B seçeneğidir.

14-D

Kilikyalılar Cemiyeti: Adana ve çevresini işgal eden Fransızlar ve Fransız ordusunda yer alan Ermenilerin saldırılarına karşı bölgede silahlı direnişi başlatan milli cemiyettir. Doğru cevap D seçeneğidir.

15-A

Milli Kongre Cemiyetinin amacı , Türkler aleyhine basın ve yayın yoluyla yapılan olumsuz propagandaları engellemektir. Doğru cevap A seçeneğidir.

16-E

Kongrede savaş tazminatları konusu görüşülmemiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

17-C

Halkın oyu ile anavatana katılan üç sancak; Kars, Ardahan ve Batum'da gerekirse yine halk oylamasına başvurulabilir. Misakı Millide alınan bir karardır. Doğru cevap C seçeneğidir.

18-D

Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti, İstanbul Hükümeti'ncetanınacaktır.

Amasya Görüşmelerinde alınan kararlardandır. Doğru cevap D seçeneğidir.

19-A

Millî cemiyetler, Sivas Kongresinde Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti adı altında birleştirildi. Doğru cevap A seçeneğidir.

20-A

Ülkenin kurtuluşunun ancak padişah ve halifenin emirlerine uymakla mümkün olacağını savunan cemiyet Sulh ve Selamet-i Osmani Fırkasıdır. Doğru cevap A seçeneğidir.

KAVRAMA TESTİ :2

1.Kurtuluş Savaş'ımızın amacı, gerekçesi ve yöntemi ilk kez aşağıdakilerden hangisinde açıklanmıştır?

- A)Sivas Kongresi
- B)Erzurum Kongresi
- C)Misakı Milli
- D)Amasya Genelgesi
- E) Havza Genelgesi

2.Anlaşma Devletlerinin İstanbul'u işgal edip Osmanlı Mebusan Meclisi'ni kapatmaları, aşağıdaki olaylardan hangisine yol açmıştır?

- A)Anayasanın Hazırlanmasına
- B)Çerkez Ethem İsyanına
- C) TBMM'nin Ankara'da açılmasına
- D)Amasya Görüşmelerine
- E) TBMM'nin İstanbul'da açılmasına

3.Aşağıdakilerden hangisi I.TBMM ne karşı yapılan ayaklanmalardan birisi değildir?

- A)Anzavur Ayaklanması
- B)Şeyh Sait Ayaklanması
- C) Konya Ayaklanması
- D)Demirci Mehmet Efe Ayaklanması
- E) Çerkez Ethem Ayaklanması

4. Aşağıdaki antlaşmaların hangisinde, Yunanlıların Doğu Trakya'yı boşaltması hükmüne yer verilmiştir?

- A) Lozan Antlaşması
- B) Moskova Antlaşması
- C) Mudanya Ateşkes Antlaşması
- D) Kars Antlaşması
- E) Ankara Antlaşması

5. I-Yunanistan Sınırı

II-Irak Sınırı

III-Suriye Sınırı

Lozan Barış Antlaşması'nda (24 Temmuz 1923) yukarıdaki öncülde verilenlerden hangisinde anlaşma sağlanamamıştır?

- A) I-II-III
- B) II-III
- C) I-III
- D) Yalnız II
- E) Yalnız III

6. Yunanistan verdiği zararlara karşılık, Karaağaç kasabasını Türkiye'ye verecektir hükmü aşağıdaki antlaşmaların hangisinde yer almaktadır?

- A) Lozan Antlaşması
- B) Moskova Antlaşması
- C) Mudanya Ateşkes Antlaşması
- D) Kars Antlaşması
- E) Ankara Antlaşması

7.

I. Gümrü Antlaşması

II. Mudanya Ateşkes Antlaşması

III. Moskova Antlaşması

IV-Lozan Barış Antlaşması

Yukarıdaki antlaşmaların kronolojik sırası aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) IV-III-II-I
- B) III-IV-I-II
- C) II-III-IV-I
- D) I-II-III-IV
- E) I-III-II-IV

8. Atatürkçü düşünce sisteminin dayanağı olan temel ilke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cumhuriyetçilik
- B) Milliyetçilik
- C) Halkçılık
- D) Devletçilik
- E) Laiklik,

9.

I-Cumhuriyet Halk Fırkası (Partisi)

II-Terakkiperver (İlerici) Cumhuriyet Fırkası (Partisi)

III-Serbest Cumhuriyet Fırkası

Çok partili hayata geçiş ile ilgili olarak kurulan siyasi partilerin kronolojik sıralaması aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A)I-II-III

B)I-III-II

C)II-III-I

D)III-II-I

E) III-I-II

10.Cumhuriyet Dönemi inkılapları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) 3 Mart 1924'te TBMM, Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nu kabul etti.

B)17 Şubat 1926'da TBMM, çıkardığı kanunla Türk Medeni Kanunu'nu kabul edildi.

C) 1 Kasım 1928'de yeni harflerin kullanılması bir kanunla resmî hâle geldi

D) 12 Ekim 1937'de Türk Dili Tektik Cemiyeti (Türk Dil Kurumu) kuruldu.

E) 15 Nisan 1931'de Türk Tarihini Tetkik Cemiyeti (Türk Tarih Kurumu) kurulmuştur.

11.Atatürk : “Efendiler ve ey millet, iyi biliniz ki, Türkiye Cumhuriyeti şeyhler, dervişler, müritler ve mensuplar memleketi olamaz. En doğru ve gerçek tarikat, uygarlık tarikatıdır.” Sözü ile aşağıdakilerden hangisini vurgulamıştır?

A)Soyadı Kanunu 21 Haziran 1934

B) Tekke, Zaviye ve Türbelerin Kapatılması 30 Kasım 1925

C)Şapka Kanunu 25 Kasım 1925

D)Türkiye İş Bankasının Kurulması 1924

E) Aşar Vergisinin Kaldırılması 1925

12. Atatürk'ün: “Türkiye'nin gerçek sahibi ve efendisi köylüdür.” Sözü ile aşağıdakilerden hangisini vurgulamıştır?

A)Soyadı Kanunu 21 Haziran 1934

B) Tekke, Zaviye ve Türbelerin Kapatılması 30 Kasım 1925

C)Şapka Kanunu 25 Kasım 1925

D)Türkiye İş Bankasının Kurulması 1924

E) Aşar Vergisinin Kaldırılması 1925

13. I. Aşar vergisinin kaldırılması

II. Türk Medeni Kanununun kabulü

III. Kadınlara seçme ve seçilme hakkı verilmesi

Yukarıdaki öncülde verilenler aşağıdaki hangi Atatürk ilkesi ile ilişkilidir?

A) Cumhuriyetçilik

B) Milliyetçilik

C) Halkçılık

D) Devletçilik

E) Laiklik

14. I- Türk Tarih Kurumunun açılması

II- Türk Dil Kurumunun açılması

Yukarıdaki öncülde verilenler aşağıdaki hangi Atatürk ilkesi ile ilişkilidir?

A) Cumhuriyetçilik

B) Milliyetçilik

C) Halkçılık

D) Devletçilik

E) Laiklik

15. Teşvik-i sanayi kanunu aşağıdaki Atatürk ilkelerinden hangisi ile ilgilidir ?

A) Cumhuriyetçilik

B) Milliyetçilik

C) Halkçılık

D) Devletçilik

E) Laiklik

16.

I- TBMM'nin kurduğu düzenli ordunun Batı Cephesi'nde kazandığı ilk askerî zaferdir.

II- İsmet Bey'in rütbesi generalliğe yükseldi.

III- Sovyet-Rusya ile Moskova Antlaşması'nın imzalanması

Yukarıdaki öncülde verilenler aşağıdaki savaşların hangisinin sonucunda yaşanmıştır?

A) Sakarya Meydan Muharebesi

B) Kütahya-Eskişehir Savaşları

C) Büyük Taarruz

D) II. İnönü Savaşı

E) I. İnönü Savaşı

17. Son Osmanlı Mebusan Meclisi seçimlerinde Mustafa Kemal, hangi ilden milletvekili seçilmiştir?

A) Erzurum

B) Trabzon

C) Kars

D) Edirne

E) İstanbul

18.

- I. Cumhuriyetin ilanı
- II. Türk Tarih Kurumunun açılması
- III. Türk Medeni Kanununun kabulü
- IV. Teşvik-i sanayi kanunu
- V. Çok partili hayata geçiş denemeleri

Yukarıdaki gelişmeler aşağıda verilen Atatürk ilkeleriyle eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır ?

- A)Cumhuriyetçilik
- B)Milliyetçilik
- C)Halkçılık
- D)Devletçilik
- E)Laiklik

19.

I-Azerbaycan, Ermenistan ve Gürcistan temsilcileriyle Kars Antlaşması (13 Ekim 1921) imzalanması

II- İtilaf devletlerinin İzmir ve Trakya'yı içeren yeni barış projelerini 22-26 Mart 1921 tarihinde TBMM'ye sunmaları

III-TBMM tarafından Başkomutan Mustafa Kemal'e, kanunla "Mareşal" rütbesi ve "Gazi" unvanının verilmesi.

IV-Türklerin 1683'te Viyana önlerinden başlayan geri çekiliş döneminin sona ermesi.

Yukarıdaki gelişmeler aşağıdaki savaşlardan hangisinin sonuçları arasındadır?

- A)Sakarya Meydan Muharebesi
- B)Kütahya-Eskişehir Savaşları
- C) Başkomutanlık Savaşı
- D)II.İnönü Savaşı
- E) I.İnönü Savaşı

20.

I- Musul, Kerkük ve Süleymaniye, İngiliz mandası altında olan Irak'a bırakılacak

II- Irak, Musul'dan elde edeceği petrol gelirlerinden %10'unu 25 yıllığına Türkiye'ye verecekti.

III- Hakkari Türkiye'ye bırakılarak Türkiye-Irak sınırı çizilecek.

Yukarıdaki öncülde verilen gelişmeler aşağıdaki antlaşmalardan hangisi ile ilgilidir?

A)Lozan Antlaşması

B) Moskova Antlaşması

C) Mudanya Ateşkes Anlaşması

D) Kars Antlaşması

E) Ankara Antlaşması (5 Haziran 1926)

ÇÖZÜMLER:

1-D

Amasya Genelgesinde Millî Mücadele'nin amacı, gerekçesi ve yöntemi açıklanmıştır.Doğru cevap D seçeneğidir.

2.C

TBMM nin Ankara'da açılmasına imkan tanımıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

3-B

Şeyh Sait Ayaklanması Cumhuriyet dönemi ayaklanmasıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

4-C

Yunanlılar Doğu Trakya'yı 15 gün içerisinde boşaltacaklar, bölge 30 gün içerisinde TBMM Hükümeti yönetimine devredilecektir hükmüne Mudanya Ateşkes Antlaşmasında yer verilmiştir.Doğru cevap C seçeneğidir.

5-D

Irak Sınırı: Musul sorunu nedeniyle, Irak sınırı Lozan'da belirlenemedi. Doğru cevap D seçeneğidir.

6-A

Savaş Tazminatı: Yunanistan verdiği zararlara karşılık, Karaağaç kasabasını Türkiye'ye verecektir.Doğru cevap A seçeneğidir.

7-E

I. Gümrü Antlaşması (2-3 Aralık 1920)

II.Mudanya Ateşkes Antlaşması (11 Ekim 1922)

III. Moskova Antlaşması (16 Mart 1921)

IV- Lozan Barış Antlaşması (24 Temmuz 1923)

Doğru sıralama: I-III-II-IV

Doğru cevap E seçeneğidir.

8-A

Atatürkçü düşünce sisteminin dayanağı olan temel ilke cumhuriyetçiliktir.Doğru cevap A seçeneğidir.

9-A

I-II-III.doğru cevap A seçeneğidir.

10-D

12 Ekim 1932’de Türk Dili Tektik Cemiyeti (Türk Dil Kurumu) kuruldu.Doğru cevap D seçeneğidir.

11-B

Tekke, Zaviye ve Türbelerin Kapatılması Atatürk, Kastamonu gezisinde bu konudaki düşüncesini: “Efendiler ve ey millet, iyi biliniz ki, Türkiye Cumhuriyeti şeyhler, dervişler, müritler ve mensuplar memleketi olamaz. En doğru ve gerçek tarikat, uygarlık tarikatıdır.” diyerek açıkça ifade etmiştir.Doğru cevap B seçeneğidir.

12-E

Atatürk’ün: “Türkiye’nin gerçek sahibi ve efendisi köylüdür.” Sözüyle Aşar Vergisinin Kaldırılması ifade edilmek istenilmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

13-C

Aşar vergisinin kaldırılması . Türk Medeni Kanununun kabulü . Kadınlara seçme ve seçilme hakkı verilmesi.Halkçılık ilkesi ile ilgilidir. Doğru cevap C seçeneğidir.

14-B

Türk Tarih Kurumunun açılması

Türk Dil Kurumunun açılması

Milliyetçilik ilkesi ile ilgilidir. Doğru cevap B seçeneğidir.

15-D

Devletçilik ilkesi ile ilgilidir. Doğru cevap D seçeneğidir.

16-E

I.İnönü Savaşı öncülde bahsedilen savaşın sonucunda yaşanan gelişmelerdir. Doğru cevap E seçeneğidir.

17.A

Erzurum milletvekili seçilmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

18-E

I. Cumhuriyetin ilanı-Cumhuriyetçilik

II. Türk Tarih Kurumunun açılması-Milliyetçilik

III. Türk Medeni Kanununun kabulü-Halkçılık

IV. Teşvik-i sanayi kanunu-Devletçilik

V. Çok partili hayata geçiş denemeleri-Cumhuriyetçilik

Laiklik bu eşleştirmelerin dışında kaldığından doğru cevap E seçeneğidir.

19-A

Öncülde verilenler Sakarya Meydan Muharebesinin sonuçlarındandır.Doğru cevap A seçeneğidir.

20-E

5 Haziran 1926'da Türkiye ve İngiltere, Ankara Antlaşması'nı imzaladı. Buna göre:

1.Musul, Kerkük ve Süleymaniye, İngiliz mandası altında olan Irak'a bırakılacak.

2.Hakkari Türkiye'ye bırakılarak Türkiye-Irak sınırı çizilecek.

3.Irak, Musul'dan elde edeceği petrol gelirlerinden %10'unu 25 yıllığına Türkiye'ye verecekti.

Doğru cevap E seçeneğidir.

KAVRAMA TESTİ: 3

1.Sadabat Paktına aşağıdaki devletlerden hangisi katılmamıştır?

A)Afganistan

B)Suriye

C)Irak

D)İran

E) Türkiye

2.TBMM'nin ilk askeri ve siyasi zaferi aşağıdaki antlaşmalardan hangisi ile kazanılmıştır?

A)Lozan Antlaşması

B) Moskova Antlaşması

C) Mudanya Ateşkes Anlaşması

D) Gümrü Antlaşması

E) Ankara Antlaşması

3.

I- Boğazlar Sorunu

II- Yabancı Okullar

III-Kapitülasyonlar

IV- Osmanlı Borçları

V- Nüfus Mübadelesi

Yukarıdaki numaralı cümlelerde belirtilenlerin hangisi Lozan Barış Antlaşması'ndan sonra tekrar gündeme gelen konulardan birisi değildir?

A)I

B)II

C)III

D)IV

E)V

4.Aşağıdakilerden hangisi sosyal alanda yapılan inkılaplardan birisi değildir?

A) Millet Mektepleri ve Halk Evlerinin açılması

B) Tekke, zaviye ve türbeleri kapatma

C) Kılık - kıyafet

D) Soyadı Kanunu Çıkartılması

E) Takvim, saat, rakam ve ölçülerde değişiklik

5.(I)Cumhuriyet Halk Fırkasının Genel Başkanı Mustafa Kemaldir.(II) Tüzüğünde altı Atatürk ilkesi vardır.(III)Terakiperver Cumhuriyet Fırkasının Genel Başkanı Kazım Karabekirdir.(IV)Parti Menemen olayı sonrası kapatılmıştır.(V) Mustafa Kemal'in isteği ile Fethi Okyar tarafından kurulan parti Serbest Cumhuriyet Fırkasıdır.

Çok partili hayata geçiş denemeleri ile ilgili yukarıdaki numaralı cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlış vardır?

A)I

B)II

C)III

D)IV

E) V

6.Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk meclis başkanı aşağıdakilerden hangisidir?

A)Recep Peker

B)Celal Bayar

C)Rauf Orbay

D) Ali Fethi Okyar

E) Refet Bele

7.Balkan Antantına aşağıdaki devletlerden hangisi katılmamıştır?

- A) Türkiye
- B)Arnavutluk
- C) Yugoslavya
- D) Romanya
- E) Yunanistan

8.Mustafa Kemal “Kırk asırlık Türk yurdu düşman elinde esir kalmaz.” sözünü aşağıdaki şehirlerden hangisi için söylemiştir?

- A)Hatay
- B)Selanik
- C)Musul
- D)Kars
- E)Artvin

9.Borçlar sorunu Osmanlı Devleti ile aşağıdaki devletlerden hangisi arasında yaşanmıştır?

- A)Almanya
- B)Rusya
- C)İngiltere
- D)ABD
- E) Fransa

10.Türkiye Milletler Cemiyetine hangi yıl üye olmuştur?

- A)1931
- B)1933
- C)1932
- D)1934
- E) 1935

11.Aşağıdakilerden hangisi Cumhuriyet dönemi gelişmelerinden birisi değildir?

- A)Ankara Hukuku Mektebinin Açılması
- B)Türk Dil Kurumunun Kurulması
- C)Misak-ı Milli
- D)Harf İnkılabı
- E) Tevhid-i Tedrisat Kanununun Kabulü

12.Aşağıdakilerden hangisi, Millî Mücadele’de Türk ordusunun kazandığı askerî başarılarından sonra yapılan antlaşma eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A)Büyük Taarruz ve Başkomutanlık Meydan Muharebesi (26-30 Ağustos 1922)-Mudanya Ateşkes Antlaşması
- B)Sakarya Meydan Muharebesi-Kars Antlaşması
- C)I. İnönü Muharebesi (6-10 Ocak 1921)-Moskova Antlaşması
- D)II. İnönü Muharebesi-Gümrü Barış Antlaşması
- E)Sakarya Meydan Muharebesi-Ankara Antlaşması

13.

I-13 Ekim 1923 :Ankara'nın başkent olması

II-29 Ekim 1923 :Cumhuriyetin ilanı

III-3 Mart 1924: B

Yukarıda B harfi ile gösterilen yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A)Türk Medeni Kanununun kabulü

B)Yeni Türk Harflerinin kabulü

C)Soyadı Kanununun kabulü

D)Halifeliği kaldırılması

E)Tekke, Zaviye ve Türbelerin Kapatılması

14.Egemenlik TBMM'nin ve millî iradenin eline aşağıdaki inkıpların hangisinin sonucunda geçmiştir?

A)Saltanatın kaldırılması

B)Yeni Türk Harflerinin kabulü

C)Soyadı Kanununun kabulü

D)Halifeliği kaldırılması

E)Tekke, Zaviye ve Türbelerin Kapatılması

15. 17 Şubat 1926'da, çıkardığı kanunla Türk Medeni Kanunu'nu kabul eden TBMM bu kanunu aşağıdaki ülkelerin hangisinden almıştır?

A)Almanya

B)İngiltere

C)Rusya

D)İsviçre

E) İtalya

16-17 Şubat 1923'te yeni Türk Devleti'nin ekonomi politikasını belirlemek ve ülkeyi kalkındırmak için Türkiye İktisat Kongresi aşağıdaki şehirlerin hangisinde toplanmıştır?

A)izmir

B)Bursa

C)Sivas

D)Ankara

E)İstanbul

17.Tekstil sektörüne öncülük etmesi amacıyla 1933'te kurulan kuruluş aşağıdakilerden hangisidir?

A)Demir Çelik Fabrikası

B)Yüksek Ziraat Enstitüsü

C)Maden Tetkik Arama Enstitüsü

D)Sümerbank

E)Etibank

18.

I-Türk kara sularında yalnızca Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına gemi işletme hakkı kabotaj hakkı verildi.

II- 1927'de Teşvik-i Sanayi Kanunu çıkarıldı.

III- 26 Ağustos 1924'te Türkiye İş Bankasının kuruldu.

IV- 19 Nisan 1925'te Ticaret Bakanlığı tarafından Sanayi ve Maadin Bankası kuruldu

V-5 Aralık 1934'te kadınlar belediye seçimlerine katılma hakkını kazandılar.

Atatürk inkılaplarıyla ilgili olarak yukarıdaki numaralı cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlısı vardır?

A)I

B)II

C)III

D)IV

E) V

19.Tiyatro alanında Osmanlı döneminde faaliyet gösteren Darülbedayi, aşağıdakilerden hangisine dönüştürülmüştür?

A) İstanbul Şehir Tiyatrosu

B)Ankara Şehir Tiyatrosu

C) Ankara Konservatuvarı

D)Muallim Mektebi

E) Milli Musiki Akademisi

20.Sosyal adalet, sosyal güvence ve ekonomik yönden güçsüz kesimlerin korunmasını esas alan sosyal devlet anlayışı aşağıdaki Atatürk ilkelerinin hangisi ile ilgilidir?

A)Cumhuriyetçilik

B)Milliyetçilik

C)Halkçılık

D)Devletçilik

E)Laiklik

ÇÖZÜMLER:

1.B

Türkiye, İran, Irak ve Afganistan bir araya gelerek 8 Temmuz 1937 de Sadabat Paktını imzaladılar. Suriye,Hatay meselesi yüzünden bu pakta katılmadı.Doğru cevap B seçeneğidir.

2-D

Gümrü Antlaşması TBMM nin ilk askeri ve siyasi zaferidir. Doğru cevap D seçeneğidir.

3-C

Kapitülasyonlar tamamen ve kesin olarak kaldırılmıştır.Doğru cevap C seçeneğidir.

4-A

Millet Mektepleri ve Halk Evlerinin açılması eğitim alanındaki inkılaplardandır.Doğru cevap A seçeneğidir.

5-D

Terakiperver Cumhuriyet Fırkası Şeyh Sait İsyanı sonrası kapatılmıştır.Doğru cevap D seçeneğidir.

6-D

Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk cumhurbaşkanı Mustafa Kemal, ilk başbakanı İsmet İnönü, ilk meclis başkanı Ali Fethi Okyar'dır.Doğru cevap D seçeneğidir.

7-B

Almanya ve İtalya'nın yayılcı politikasını engellemek amacıyla Balkan Antantını Türkiye, Yugoslavya, Romanya ve Yunanistan arasında imzalanmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

8-A

Mustafa Kemal "Kırk asırlık Türk yurdu düşman elinde esir kalmaz." sözünü Hatay için söylemiştir.Doğru cevap A seçeneğidir.

9-E

Borçlar sorunu Osmanlı Devleti'nden en çok alacağı olan Fransa ile yaşandı.Doğru cevap E seçeneğidir.

10-C

1932'de "Yurtta barış dünyada barış" politikasıyla cemiyete üye olmuştur.Doğru cevap C seçeneğidir.

11-C

Misak-ı Milli kararları Cumhuriyet öncesi gelişmelerden olduğundan doğru cevap C seçeneğidir.

12-D

Gümrü Barış antlaşması Doğu cephesinde kazanılan başarılar sonucu imzalanmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

13-D

3 Mart 1924 de halifelik kaldırılmıştır.Doğru cevap D seçeneğidir.

14-A

Saltanatın kaldırılması ile egemenlik milli iradeye geçmiştir.Doğru cevap A seçeneğidir.

15-D

İsviçre.Doğru cevap D seçeneğidir.

16- A

17 Şubat 1923'te yeni Türk Devleti'nin ekonomi politikasını belirlemek ve ülkeyi kalkındırmak için Türkiye İktisat Kongresi İzmir'de toplandı. Doğru cevap A seçeneğidir.

17-D

Tekstil sektörüne öncülük etmesi amacıyla 1933'te Sümerbank kuruldu. Doğru cevap D seçeneğidir.

18-E

5 Aralık 1934'te kadınlar genel seçimlerde de seçme ve seçilme haklarını kazandılar. Doğru cevap E seçeneğidir.

19-A

Tiyatro alanındaysa Osmanlı döneminde faaliyet gösteren Darülbedayi, 1934'te çağın gereklerine göre İstanbul Şehir Tiyatrosuna dönüştürülmüştür. Doğru cevap A seçeneğidir.

20-C

Sosyal adalet, sosyal güvence ve ekonomik yönden güçsüz kesimlerin korunmasını esas alan sosyal devlet anlayışı halkçılığın bir sonucudur. Doğru cevap C seçeneğidir.

ULUSAL GÜVENLİK

TEST: 1

1-

Devletin temel kuruluşunu ve fertlerin hak ve hürriyetlerini belirleyen temel hukuki düzenlemesine ne ad verilir?

A) Genelge

B) Yönetmelik

C) Kanun Hükmünde Kararname

D) Kanun

E) Anayasa

2-(.....) devletin, anayasal düzeninin, millî varlığının ve bütünlüğünün uluslar arası alanda siyasi, sosyal, kültürel ve ekonomik dahil bütün menfaatlerinin ve akdi hukukunun her türlü iç ve dış tehdide karşı korunması ve kollanmasını ifade eder”

Yukarıdaki ifadede boş bırakılan yere gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

A) Milli güç

B) Coğrafi güç

C) Siyasal güç

D) Milli güvenlik

E) Dış güvenlik

3-Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Cumhuriyetinin milli menfaatlerinden birisi değildir?

A) Milli refah

B) Vatan Savunması,

C) Bölgede Barış,

D) Ekonomik Refah,

E) Millî Değerlerdir.

4-Numan: "Devletin bekası ve milletin refahını sağlamak için ulaşılmaması ve korunması gereken amaçlardır."

Numan'ın tanımını yaptığı ulusal güvenlik terimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Milli güç
- B) Milli menfaat
- C) Siyasal güç
- D) Milli güvenlik
- E) Dış güvenlik

5-

Aysel: " Elde edilmesi halinde millî menfaatlere ulaşmayı sağlayan sonuçlardır."

Aysel'in tanımını yaptığı ulusal güvenlik terimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Milli güç
- B) Milli menfaat
- C) Milli hedef
- D) Milli güvenlik
- E) Dış güvenlik

6- Tanım: Devletin millî menfaatlerini sağlamak için kullanabileceği insan gücü, askeri, psikososyal, coğrafi, politik, ekonomik, bilimsel-teknolojik ve idari güçlerden oluşan maddi ve manevi unsurların toplamıdır.

Yukarıda tanımı yapılan ulusal güvenlik terimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Milli güvenlik
- B) Milli menfaat
- C) Milli hedef
- D) Milli güç
- E) Dış güvenlik

7-

Başkomutanlık, Türkiye Büyük Millet Meclisinin manevi varlığından ayrılamaz ve tarafından temsil olunur.

Yukarıdaki ifadede boş bırakılan yere gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cumhurbaşkanı
- B) Bakan
- C) Milli Savunma Bakanı
- D) TBMM
- E) Anayasa mahkemesi

8-

Milli güvenliğin sağlanmasından ve Silahlı Kuvvetlerin yurt savunmasına hazırlanmasından, Türkiye Büyük Millet Meclisine karşı, Sorumludur.

Yukarıdaki ifadede boş bırakılan yere gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cumhurbaşkanı
- B) Bakan
- C) Milli Savunma Bakanı
- D) TBMM
- E) Anayasa mahkemesi

9-Genelkurmay Başkanı; aşağıdakilerden hangisi tarafından atanır?

- A) Cumhurbaşkanı
- B) Bakan
- C) Milli Savunma Bakanı
- D) TBMM
- E) Anayasa mahkemesi

10-Savaşta Başkomutanlık görevlerini Cumhurbaşkanlığı namına aşağıdakilerden hangisi yerine getirir?

- A)Cumhurbaşkanı
- B)Genelkurmay başkanı
- C)Milli Savunma Bakanı
- D)TBMM
- E) Anayasa mahkemesi

11-Aşağıdakilerden hangisi Millî Güvenlik Kurulu üyesi değildir?

- A)Cumhurbaşkanı
- B Cumhurbaşkanlığı yardımcısı,
- C)Adalet Bakanı
- D) Millî Savunma Bakanı
- E) TBMM Başkanı

12-
Milli Güvenlik Kurulu kimin başkanlığında toplanır?

- A)Cumhurbaşkanı
- B Cumhurbaşkanlığı yardımcısı,
- C)Adalet Bakanı
- D) Millî Savunma Bakanı
- E) TBMM Başkanı

13-Aşağıdakilerden hangisi Millî Güvenlik Kurulu üyesi değildir?

- A) Genelkurmay Başkanı
- B)Sağlık Bakanı
- C)Hava Kuvvetleri Komutanı
- D)Deniz Kuvvetleri komutanı
- E) Kara Kuvvetleri Komutanı

14-Milli Güvenlik Kurulunun gündemi; Cumhurbaşkanı yardımcısı ve Genelkurmay Başkanının önerileri dikkate alınarak düzenlenir.

Yukarıdaki ifadede boş bırakılan yere gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Cumhurbaşkanınca
- B)Bakan
- C)Milli Savunma Bakanı
- D)TBMM
- E) Anayasa mahkemesi

15-
Cumhurbaşkanı katılmadığı zamanlar Milli Güvenlik Kurulu aşağıdakilerden hangisinin başkanlığında toplanır. ?

- A)Cumhurbaşkanı yardımcısı
- B)Genelkurmay başkanı
- C)Milli Savunma Bakanı
- D)TBMM Başkanı
- E) Anayasa Mahkemesi Başkanı

16-Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin teşkilatı ve görevleri aşağıdakilerden hangisi ile düzenlenir?

- A)Genelge
- B) Cumhurbaşkanlığı kararnamesi
- C)Kanun Hükmünde Kararname
- D)Kanun
- E) Anayasa

17-18 arasındaki soruları aşağıdaki paragrafa göre cevaplayınız?

(1)savaş, savaşı gerektirecek bir durumun başgöstermesi, seferberlik, ayaklanma, vatan veya Cumhuriyete karşı kuvvetli ve eylemli bir kalkışma, ülkenin ve milletin bölünmezliğini içten veya dıştan tehlikeye düşüren şiddet hareketlerinin yaygınlaşması, anayasal düzeni veya temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet hareketlerinin ortaya çıkması, şiddet olayları nedeniyle kamu düzeninin ciddi şekilde bozulması, tabii afet veya tehlikeli salgın hastalık ya da ağır ekonomik bunalımın ortaya çıkması hallerinde yurdun tamamında veya bir bölgesinde, süresi(2) ayı geçmemek üzere olağanüstü hal ilan edebilir.

17-(1)

- A)Cumhurbaşkanı
- B Cumhurbaşkanı yardımcısı,
- C)Adalet Bakanı
- D) Millî Savunma Bakanı
- E) TBMM Başkanı

18-(2)

- A)6
- B)5
- C)4
- D)3
- E) 2

ÇÖZÜMLER:

1-E

Devletin temel kuruluşunu ve fertlerin hak ve hürriyetlerini belirleyen temel hukuki düzenleme **anayasadır.**

2-D

Millî Güvenlik devletin, anayasal düzeninin, millî varlığının ve bütünlüğünün uluslar arası alanda siyasi, sosyal, kültürel ve ekonomik dahil bütün menfaatlerinin ve akdi hukukunun her türlü iç ve dış tehdide karşı korunması ve kollanmasını ifade eder”

3-A

- 1-Vatan Savunması,
- 2-Bölgede Barış,
- 3-Ekonomik Refah,
- 4-Millî Değerlerdir.

4-B

Millî Menfaat: Devletin bekası ve milletin refahını sağlamak için ulaşılmaması ve korunması gereken amaçlardır.

5- C

Millî Hedef : Elde edilmesi halinde millî menfaatlere ulaşmayı sağlayan sonuçlardır

6-D

Millî Güç : Devletin millî menfaatlerini sağlamak için kullanabileceği insan gücü, askeri, psikososyal, coğrafi, politik, ekonomik, bilimsel-teknolojik ve idari güçlerden oluşan maddi ve manevi unsurların toplamıdır.

7-A

Başkomutanlık, Türkiye Büyük Millet Meclisinin manevi varlığından ayrılamaz ve Cumhurbaşkanı tarafından temsil olunur.

8-A

Milli güvenliğin sağlanmasından ve Silahlı Kuvvetlerin yurt savunmasına hazırlanmasından, Türkiye Büyük Millet Meclisine karşı, Cumhurbaşkanı sorumludur.

9-A

Cumhurbaşkanınca atanan Genelkurmay Başkanı; Silahlı Kuvvetlerin komutanı olup, savaşta Başkomutanlık görevlerini Cumhurbaşkanlığı namına yerine getirir

10-B

Cumhurbaşkanınca atanan Genelkurmay Başkanı; Silahlı Kuvvetlerin komutanı olup, savaşta Başkomutanlık görevlerini Cumhurbaşkanlığı namına yerine getirir

11-E

Millî Güvenlik Kurulu; Cumhurbaşkanının başkanlığında, Cumhurbaşkanı yardımcıları, Adalet, Millî Savunma, İçişleri, Dışişleri Bakanları, Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava kuvvetleri komutanlarından kurulur.

12-A

Millî Güvenlik Kurulu; Cumhurbaşkanının başkanlığında, Cumhurbaşkanı yardımcıları, Adalet, Millî Savunma, İçişleri, Dışişleri Bakanları, Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava kuvvetleri komutanlarından kurulur.

13-B

Millî Güvenlik Kurulu; Cumhurbaşkanının başkanlığında, Cumhurbaşkanı yardımcıları, Adalet, Millî Savunma, İçişleri, Dışişleri Bakanları, Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava kuvvetleri

komutanlarından kurulur.

14-A

Milli Güvenlik Kurulunun gündemi; Cumhurbaşkanı yardımcıları ve Genelkurmay Başkanının önerileri dikkate alınarak Cumhurbaşkanınca düzenlenir

15-B

Cumhurbaşkanı katılmadığı zamanlar Milli Güvenlik Kurulu Cumhurbaşkanı yardımcısının başkanlığında toplanır.

16-B

Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin teşkilatı ve görevleri Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir.

17-A

Cumhurbaşkanı; savaş, savaşı gerektirecek bir durumun başgöstermesi, seferberlik, ayaklanma, vatan veya Cumhuriyete karşı kuvvetli ve eylemli bir kalkışma, ülkenin ve milletin bölünmezliğini içten veya dıştan tehlikeye düşüren şiddet hareketlerinin yaygınlaşması, anayasal düzeni veya temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet hareketlerinin ortaya çıkması, şiddet olayları nedeniyle kamu düzeninin ciddî şekilde bozulması, tabii afet veya tehlikeli salgın hastalık ya da ağır ekonomik bunalımın ortaya çıkması hallerinde yurdun tamamında veya bir bölgesinde, süresi altı ayı geçmemek üzere olağanüstü hal ilan edebilir.

18-A

Cumhurbaşkanı; savaş, savaşı gerektirecek bir durumun başgöstermesi, seferberlik, ayaklanma, vatan veya Cumhuriyete karşı kuvvetli ve eylemli bir kalkışma, ülkenin ve milletin bölünmezliğini içten veya dıştan tehlikeye düşüren şiddet hareketlerinin yaygınlaşması, anayasal düzeni veya temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet hareketlerinin ortaya çıkması, şiddet olayları nedeniyle kamu düzeninin ciddî şekilde bozulması, tabii afet veya tehlikeli salgın hastalık ya da ağır ekonomik bunalımın ortaya çıkması hallerinde yurdun tamamında veya bir bölgesinde, süresi altı ayı geçmemek üzere olağanüstü hal ilan edebilir.

KAMU GÖREVLİLERİ ETİK
KURULU KURULMASI VE BAZI
KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI
HAKKINDA KANUN

Amaç ve kapsam

Madde 1- Bu Kanunun amacı, kamu görevlilerinin uymaları gereken saydamlık, tarafsızlık, dürüstlük, hesap verebilirlik, kamu yararını gözetme gibi etik davranış ilkeleri belirlemek ve uygulamayı gözetmek üzere Kamu Görevlileri Etik Kurulunun kuruluş, görev ve çalışma usul ve esaslarının belirlenmesidir.

Bu Kanun, genel bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler, kamu iktisadi teşebbüsleri, döner sermayeli kuruluşlar, mahalli idareler ve bunların birlikleri, kamu tüzel kişiliğini haiz olarak kurul, üst kurul, kurum, enstitü, teşebbüs, teşekkül, fon ve sair adlarla kurulmuş olan bütün kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan; yönetim ve denetim kurulu ile kurul, üst kurul başkan ve üyeleri dahil tüm personeli kapsar.

Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Cumhurbaşkanı Yardımcıları ve Bakanlar, Türk Silahlı Kuvvetleri ve yargı mensupları ve üniversiteler hakkında bu Kanun hükümleri uygulanmaz. ⁽¹⁾

Kuruluş ⁽²⁾

Madde 2- Bu Kanunda yazılı görevleri yerine getirmek üzere (...) ⁽²⁾ Kamu Görevlileri Etik Kurulu (Kurul) kurulmuştur. Cumhurbaşkanı, bu Kanun kapsamındaki konularda her türlü kararları almak ve uygulamak üzere; ⁽²⁾

a) Bakanlık görevi yapmış olanlar arasından bir üye,

b) İl belediye başkanlığı yapmış olanlar arasından bir üye,

c) Yargıtay, Danıştay, Sayıştay üyeliği görevlerinden emekliye ayrılanlar arasından üç üye,

d) Müsteşarlık, büyükelçilik, valilik, bağımsız ve düzenleyici kurul başkanlığı görevlerinde bulunmuş veya bu görevlerden emekliye ayrılanlar arasından üç üye,

e) Üniversitelerde rektörlük veya dekanlık görevlerinde bulunmuş öğretim üyeleri veya bunların emeklileri arasından iki üye

f) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında en üst kademe yöneticiliği yapmış olanlar arasından bir üye,

Olmak üzere toplam onbir üyeyi biri Başkan olmak üzere seçer ve atar.

Kurul başkan veya üyeliğine atanacaklar hakkında, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrası hükmü ile ek 68

inci maddesinin dördüncü fıkrası hükmü uygulanmaz ve bu kişiler Kurulda emekli aylıkları kesilmeksizin çalıştırılır.

Üyelerin görev süresi dört yıldır. Süresi dolan üyeler Cumhurbaşkanınca yeniden seçilebilirler. Kurul üyelerinin görev süresi dolmadan görevlerine son verilemez. Ancak üyeler, ciddi bir hastalık veya engellilik nedeniyle iş görememeleri veya atamaya ilişkin şartları kaybetmeleri halinde, atandıkları usule göre süresi dolmadan görevden alınır. Üyeler, görevi kötüye kullanmaktan veya yüz kızartıcı bir suçtan mahkûm olmaları halinde ise Cumhurbaşkanı onayıyla görevden alınır. Görevden alma nedeniyle veya süresi dolmadan herhangi bir sebeple boşalan Kurul üyeliklerine bir ay içerisinde Cumhurbaşkanınca yeniden atama yapılır. Bu şekilde atanan üye, yerine atandığı üyenin görev süresini tamamlar.⁽¹⁾⁽²⁾

Kurul, Başkanın daveti üzerine en az altı üyeyle toplanır ve üye tam sayısının salt çoğunluğunun aynı yöndeki oyu ile karar verir. Toplantı kararları ilgililere duyurulur. Kurul ayda dört defa toplanır. Kurul Başkan ve üyelerinin toplantılara katılmaları esastır. Arka arkaya üç toplantıya veya bir yıl içinde toplam on toplantıya katılmayan üyeler istifa etmiş sayılırlar.

Kurulun sekretarya hizmetleri Çalışma, Sosyal Hizmetler ve Aile Bakanlığı tarafından yerine getirilir.

Kurul Başkan ve üyelerine, 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümleri saklı kalmak koşuluyla, fiilen görev yapılan her gün için (3000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarda huzur hakkı ödenir. Bu ödemeden damga vergisi hariç herhangi bir kesinti yapılmaz.

Huzur hakkı ve Kurulun diğer ihtiyaçları için her yıl Çalışma, Sosyal Hizmetler ve Aile Bakanlığı bütçesine gerekli ödenek konulur.

ÖRNEK SORU: Kamu Görevlileri Etik Kurulu üyelerinin görev süresi kaç yıldır?

- A)4
- B)5
- C)6
- D)7
- E)8

ÇÖZÜM: A

Üyelerin görev süresi dört yıldır.Doğru cevap A seçeneğidir.

Kurulun görevleri

Madde 3- Kurul, kamu görevlilerinin görevlerini yürütürken uymaları gereken etik davranış ilkelerini hazırlayacağı yönetmeliklerle belirlemek, etik davranış ilkelerinin ihlâl edildiği iddiasıyla re'sen veya yapılacak başvurular üzerine gerekli inceleme ve araştırmayı yaparak sonucu ilgili makamlara bildirmek, kamuda etik kültürünü yerleştirmek üzere çalışmalar yapmak veya yaptırmak ve bu konuda yapılacak çalışmalara destek olmakla görevli ve yetkilidir.

Kurula veya yetkili disiplin kurullarına başvuru

Madde 4- Bu Kanun kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşlarında etik davranış ilkelerine aykırı uygulamalar bulunduğu iddiasıyla, en az genel müdür veya eşiti seviyedeki kamu görevlileri hakkında Kurula başvurulabilir. Hangi unvanların genel müdür eşiti sayılacağı kurum ve kuruluşların teşkilât yapısı ve yürüttükleri hizmetlerin niteliği dikkate alınarak Kurul tarafından belirlenir.

Diğer kamu görevlilerinin, etik davranış ilkelerine aykırı uygulamaları bulunduğu iddiasıyla yapılacak başvurular, ilgili kurumların yetkili disiplin kurullarında, Kurul tarafından çıkarılan yönetmeliklerde belirlenen etik davranış ilkelerine aykırılık olup olmadığı yönünden

değerlendirilir. Değerlendirme sonucu alınan karar, ilgililere ve başvuru sahibine bildirilir.

Başvurular, 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanunda belirlenen esaslara göre, medeni hakları kullanma ehliyetine sahip Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları ile Türkiye'de ikamet eden yabancı gerçek kişiler tarafından yapılabilir. Ancak, kamu görevlilerini karalama amacı güden, haklı bir gerekçeye dayanmayan, başvuru konusuyla ilgili yeterli bilgi ve belge sunulmamış başvurular değerlendirmeye alınmaz.

Yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarınca karara bağlanmış bulunan uyuşmazlıklar hakkında Kurula veya yetkili disiplin kurullarına başvuru yapılamaz. İnceleme sırasında yargı yoluna gidildiği anlaşılan başvuruların işlemi durdurulur.

İnceleme ve araştırma

Madde 5- Kurul, başvurular hakkındaki inceleme ve araştırmalarını etik davranış ilkelerinin ihlâl edilip edilmediği çerçevesinde yürütür. Kurul, kendisine şikâyet veya ihbar yoluyla ulaşan başvurular üzerine yapacağı inceleme ve araştırmayı en geç üç ay içinde sonuçlandırmak zorundadır.

Kurul, inceleme ve araştırma sonucunu ilgililere ve Cumhurbaşkanlığı ve Çalışma, Sosyal Hizmetler ve Aile Bakanlığı Makamına yazılı olarak bildirir. ⁽¹⁾

(İptal üçüncü fıkra: Anayasa Mahkemesi'nin 4/2/2010 tarihli ve E.: 2007/98, K.:2010/33 sayılı Kararı ile.)

Bu Kanuna göre yapılan inceleme ve araştırmalar, genel hükümlere göre ceza kovuşturmasına veya tâbi oldukları personel kanunları hükümlerine göre disiplin kovuşturmasına engel teşkil etmez.

ÖRNEK SORU:

Kamu Görevlileri Etik Kurulüne şikâyet veya ihbar yoluyla ulaşan başvurular üzerine yapacağı inceleme ve araştırmayı en geç kaç ay içinde sonuçlandırmak zorundadır?

- A)6
- B)5
- C)4
- D)3
- E)2

ÇÖZÜM: D

Kurul, kendisine şikâyet veya ihbar yoluyla ulaşan başvurular üzerine yapacağı inceleme ve araştırmayı en geç üç ay içinde sonuçlandırmak zorundadır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Bilgi ve belge istenmesi

Madde 6- Bakanlıklar ve diğer kamu kurum ve kuruluşları, Kurulun başvuru konusu ile ilgili olarak istediği bilgi ve belgeleri vermek zorundadırlar.

Kurul, bu Kanunun kapsamındaki kuruluşlardan ve özel kuruluşlardan ilgili temsilcileri çağırıp bilgi alma yetkisine sahiptir.

Yönetmelik ⁽³⁾

Madde 7- Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin hususlar, Kurulca hazırlanacak yönetmeliklerle belirlenir. Kurul tarafından hazırlanacak yönetmelikler Cumhurbaşkanı onayı ile yürürlüğe konulur.

Madde 8- (19.4.1990 tarihli ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

Madde 9- (14.7.1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

Yürürlük

Madde 10- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme ⁽⁴⁾

Madde 11- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

**KAMU GÖREVLİLERİ ETİK DAVRANIŞ
İLKELERİ İLE BAŞVURU USUL VE ESASLARI
HAKKINDA YÖNETMELİK
BİRİNCİ BÖLÜM**

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı; kamuda etik kültürünü yerleştirmek, kamu görevlilerinin görevlerini yürütürken uymaları gereken etik davranış ilkelerini belirlemek, bu ilkelere uygun davranış göstermeleri açısından onlara yardımcı olmak ve görevlerin yerine getirilmesinde adalet, dürüstlük, saydamlık ve tarafsızlık ilkelerine zarar veren ve toplumda güvensizlik yaratan durumları ortadan kaldırmak suretiyle kamu yönetimine halkın güvenini artırmak, toplumu kamu görevlilerinden beklemeye hakkı olduğu davranışlar konusunda bilgilendirmek ve Kurula başvuru usul ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 — Bu Yönetmelik; genel bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler, kamu iktisadi teşebbüsleri, döner sermayeli kuruluşlar, mahalli idareler ve bunların birlikleri, kamu tüzel kişiliğini haiz olarak kurul, üst kurul, kurum, enstitü, teşebbüs, teşekkül, fon ve sair adlarla kurulmuş olan bütün kamu kurum ve

kuruluşlarında çalışan; yönetim ve denetim kurulu ile kurul, üst kurul başkan ve üyeleri dahil tüm personeli kapsar.

Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Bakanlar Kurulu üyeleri, Türk Silahlı Kuvvetleri, yargı mensupları ve üniversiteler hakkında bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz.

Hukuki dayanak

Madde 3 — Bu Yönetmelik, 25/5/2004 tarihli ve 5176 sayılı Kamu Görevlileri Etik Kurulu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 3 ve 7 nci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 — Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Kanun: 25/5/2004 tarihli ve 5176 sayılı Kamu Görevlileri Etik Kurulu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunu,
- b) Kurum ve kuruluş: 2 nci maddede geçen ve kapsama dahil kamu kurum ve kuruluşlarını,
- c) Kamu görevlileri: 2 nci maddede geçen ve kapsama dahil kamu kurum ve kuruluşlarında görevli tüm personeli,
- d) Kurul: Kamu Görevlileri Etik Kurulunu,
- e) Etik davranış ilkeleri: Kamu görevlilerinin uyması gereken etik davranış ilkelerini,

f) Başvuru sahibi: Kanun kapsamında başvuru hakkını kullanarak Kurula veya yetkili disiplin kurullarına başvuran gerçek kişileri,

g) Bilgi: Kurum ve kuruluşların kayıtlarında yer alan 5176 sayılı Kanun kapsamında yapılacak inceleme ve araştırmalara ilişkin her türlü veriyi,

h) Belge: Kurum ve kuruluşların sahip oldukları 5176 sayılı Kanun kapsamında yapılacak inceleme ve araştırmalarla ilgili yazılı, basılı veya çoğaltılmış dosya, evrak, kitap, dergi, broşür, etüt, mektup, program, talimat, kroki, plan, film, fotoğraf, teyp ve video kaseti, harita, elektronik ortamda kaydedilen her türlü bilgi, haber ve veri taşıyıcılarını, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Etik Davranış İlkeleri

Görevin yerine getirilmesinde kamu

hizmeti bilinci

Madde 5 — Kamu görevlileri, kamu hizmetlerinin yerine getirilmesinde; sürekli gelişimi, katılımcılığı, saydamlığı, tarafsızlığı, dürüstlüğü, kamu yararını gözetmeyi, hesap verebilirliği, öngörülebilirliği, hizmette yerindenliği ve beyana güveni esas alırlar.

Halka hizmet bilinci

Madde 6 — Kamu görevlileri, kamu hizmetlerinin yerine getirilmesinde; halkın

günlük yaşamını kolaylaştırmayı, ihtiyaçlarını en etkin, hızlı ve verimli biçimde karşılamayı, hizmet kalitesini yükseltmeyi, halkın memnuniyetini artırmayı, hizmetten yararlananların ihtiyacına ve hizmetlerin sonucuna odaklı olmayı hedeflerler.

Hizmet standartlarına uyma

Madde 7 — Kamu kurum ve kuruluşlarının yöneticileri ve diğer personeli, kamu hizmetlerini belirlenen standartlara ve süreçlere uygun şekilde yürütürler, hizmetten yararlananlara iş ve işlemlerle ilgili gerekli açıklayıcı bilgileri vererek onları hizmet süreci boyunca aydınlatırlar.

Amaç ve misyona bağlılık

Madde 8 — Kamu görevlileri, çalıştıkları kurum veya kuruluşun amaçlarına ve misyonuna uygun davranırlar. Ülkenin çıkarları, toplumun refahı ve kurumlarının hizmet idealleri doğrultusunda hareket ederler.

Dürüstlük ve tarafsızlık

Madde 9 — Kamu görevlileri; tüm eylem ve işlemlerinde yasallık, adalet, eşitlik ve dürüstlük ilkeleri doğrultusunda hareket ederler, görevlerini yerine getirirken ve hizmetlerden yararlandırmada dil, din, felsefi inanç, siyasi düşünce, ırk, cinsiyet ve benzeri sebeplerle ayırım yapamazlar, insan hak ve özgürlüklerine aykırı veya kısıtlayıcı muamelede ve fırsat eşitliğini

engelleyici davranış ve uygulamalarda bulunamazlar.

Kamu görevlileri, takdir yetkilerini, kamu yararı ve hizmet gerekleri doğrultusunda, her türlü keyfilikten uzak, tarafsızlık ve eşitlik ilkelerine uygun olarak kullanırlar.

Kamu görevlileri, gerçek veya tüzel kişilere öncelikli, ayrıcalıklı, taraflı ve eşitlik ilkesine aykırı muamele ve uygulama yapamazlar, herhangi bir siyasi parti, kişi veya zümrenin yararını veya zararını hedef alan bir davranışta bulunamazlar, kamu makamlarının mevzuata uygun politikalarını, kararlarını ve eylemlerini engelleyemezler.

Saygınlık ve güven

Madde 10 — Kamu görevlileri, kamu yönetimine güveni sağlayacak şekilde davranırlar ve görevin gerektirdiği itibar ve güvene layık olduklarını davranışlarıyla gösterirler. Halkın kamu hizmetine güven duygusunu zedeleyen, şüphe yaratan ve adalet ilkesine zarar veren davranışlarda bulunmaktan kaçınırlar.

Kamu görevlileri, halka hizmetin kişisel veya özel her türlü menfaatin üzerinde bir görev olduğu bilinciyle hizmet gereklerine uygun hareket eder, hizmetten yararlananlara kötü davranamaz, işi savsaklayamaz, çifte standart uygulayamaz ve taraf tutamazlar.

Yönetici veya denetleyici konumunda bulunan kamu görevlileri, keyfi davranışlarda, baskı, hakaret ve tehdit edici uygulamalarda bulunamaz, açık ve kesin kanıtlara dayanmayan rapor düzenleyemez, mevzuata aykırı olarak kendileri için hizmet, imkan veya benzeri çıkarlar talep edemez ve talep olmasa dahi sunulanı kabul edemezler.

Nezaket ve saygı

Madde 11 — Kamu görevlileri, üstleri, meslektaşları, astları, diğer personel ile hizmetten yararlananlara karşı nazik ve saygılı davranırlar ve gerekli ilgiyi gösterirler, konu yetkilerinin dışındaysa ilgili birime veya yetkiliye yönlendirirler.

Yetkili makamlara bildirim

Madde 12 — Kamu görevlileri, bu Yönetmelikte belirlenen etik davranış ilkeleriyle bağdaşmayan veya yasadışı iş ve eylemlerde bulunmalarının talep edilmesi halinde veya hizmetlerini yürütürken bu tür bir eylem veya işlemde haberdar olduklarında ya da gördüklerinde durumu yetkili makamlara bildirirler.

Kurum ve kuruluş amirleri, ihbarda bulunan kamu görevlilerinin kimliğini gizli tutar ve kendilerine herhangi bir zarar gelmemesi için gerekli tedbirleri alırlar.

Çıkar çatışmasından kaçınma

Madde 13 — Çıkar çatışması; kamu görevlilerinin görevlerini tarafsız ve

objektif şekilde icra etmelerini etkileyen ya da etkiliyormuş gibi gözükken ve kendilerine, yakınlarına, arkadaşlarına ya da ilişkide bulunduğu kişi ya da kuruluşlara sağlanan her türlü menfaati ve onlarla ilgili mali ya da diğer yükümlülükleri ve benzeri şahsi çıkarlara sahip olmaları halini ifade eder.

Kamu görevlileri, çıkar çatışmasında şahsi sorumluluğa sahiptir ve çıkar çatışmasının doğabileceği durumu genellikle şahsen bilen kişiler oldukları için, herhangi bir potansiyel ya da gerçek çıkar çatışması konusunda dikkatli davranır, çıkar çatışmasından kaçınmak için gerekli adımları atar, çıkar çatışmasının farkına varır varmaz durumu üstlerine bildirir ve çıkar çatışması kapsamına giren menfaatlerden kendilerini uzak tutarlar.

Görev ve yetkilerin menfaat sağlamak amacıyla kullanılmaması

Madde 14 — Kamu görevlileri; görev, unvan ve yetkilerini kullanarak kendileri, yakınları veya üçüncü kişiler lehine menfaat sağlayamaz ve aracılıkta bulunamazlar, akraba, eş, dost ve hemşehri kayırmacılığı, siyasal kayırmacılık veya herhangi bir nedenle ayrımcılık veya kayırmacılık yapamazlar.

Kamu görevlileri, görev, unvan ve yetkilerini kullanarak kendilerinin veya başkalarının kitap, dergi, kaset, cd ve

benzeri ürünlerinin satışını ve dağıtımını yaptıramaz; herhangi bir kurum, vakıf, dernek veya spor kulübüne yardım, bağış ve benzeri nitelikte menfaat sağlayamazlar.

Kamu görevlileri, görevlerinin ifası sırasında ya da bu görevlerin sonucu olarak elde ettikleri resmi veya gizli nitelikteki bilgileri, kendilerine, yakınlarına veya üçüncü kişilere doğrudan veya dolaylı olarak ekonomik, siyasal veya sosyal nitelikte bir menfaat elde etmek için kullanamazlar, görevdeyken ve görevden ayrıldıktan sonra yetkili makamlar dışında hiçbir kurum, kuruluş veya kişiye açıklayamazlar.

Kamu görevlileri, seçim kampanyalarında görev yaptığı kurumun kaynaklarını doğrudan veya dolaylı olarak kullanamaz ve kullandıramazlar.

Hediye alma ve menfaat sağlama yasağı

Madde 15 — Kamu görevlisinin tarafsızlığını, performansını, kararını veya görevini yapmasını etkileyen veya etkileme ihtimali bulunan, ekonomik değeri olan ya da olmayan, doğrudan ya da dolaylı olarak kabul edilen her türlü eşya ve menfaat hediye kapsamındadır.

Kamu görevlilerinin hediye almaması, kamu görevlisine hediye verilmemesi ve görev sebebiyle çıkar sağlanmaması temel ilkedir.

Kamu görevlileri, yürüttükleri görevle ilgili bir iş, hizmet veya menfaat ilişkisi olan gerçek veya tüzel kişilerden kendileri, yakınları veya üçüncü kişi veya kuruluşlar için doğrudan doğruya veya aracı eliyle herhangi bir hediye alamazlar ve menfaat sağlayamazlar.

Kamu görevlileri, kamu kaynaklarını kullanarak hediye veremez, resmi gün, tören ve bayramlar dışında, hiçbir gerçek veya tüzel kişiye çelenk veya çiçek gönderemezler; görev ve hizmetle ilgisi olmayan kutlama, duyuru ve anma ilanları veremezler.

Uluslararası ilişkilerde nezaket ve protokol kuralları gereğince, yabancı kişi ve kuruluşlar tarafından verilen hediyelerden, 3628 sayılı Kanununun 3. maddesi hükümleri saklı kalmakla birlikte, sözkonusu maddede belirtilen sınırın altında kalanlar da beyan edilir.

Aşağıda belirtilenler hediye alma yasağı kapsamı dışındadır:

a)Görev yapılan kuruma katkı anlamına gelen, kurum hizmetlerinin hukuka uygun yürütülmesini etkilemeyecek olan ve kamu hizmetine tahsis edilmek, kurumun demirbaş listesine kaydedilmek ve kamuoyuna açıklanmak koşuluyla alınanlar (makam aracı ve belli bir kamu görevlisinin hizmetine tahsis edilmek üzere alınan

diğer hediyeler hariç) ile kurum ve kuruluşlara yapılan bağışlar,

b)Kitap, dergi, makale, kaset, takvim, cd veya buna benzer nitelikte olanlar,

c)Halka açık yarışmalarda, kampanyalarda veya etkinliklerde kazanılan ödül veya hediyeler,

d)Herkesine açık konferans, sempozyum, forum, panel, yemek, resepsiyon veya buna benzer etkinliklerde verilen hatıra niteliğindeki hediyeler,

e)Tanıtım amacına yönelik, herkese dağıtılan ve sembolik değeri bulunan reklam ve el sanatları ürünleri,

f)Finans kurumlarından piyasa koşullarına göre alınan krediler.

Aşağıda belirtilenler ise hediye alma yasağı kapsamındadır:

a)Görev yapılan kurumla iş, hizmet veya çıkar ilişkisi içinde bulunanlardan alınan karşılama, veda ve kutlama hediyeleri, burs, seyahat, ücretsiz konaklama ve hediye çekleri,

b)Taşınır veya taşınmaz mal veya hizmet satın alırken, satarken veya kiralarken piyasa fiyatına göre makul olmayan bedeller üzerinden yapılan işlemler,

c)Hizmetten yararlananların vereceği her türlü eşya, giysi, takı veya gıda türü hediyeler,

d)Görev yapılan kurumla iş veya hizmet ilişkisi içinde olanlardan alınan borç ve krediler.

Bu Yönetmelik kapsamına giren en az genel müdür, eşiti ve üstü görevliler, bu maddenin 5 inci fıkrası ve 6 ncı fıkranın (a) bendinde sayılan hediyelere ilişkin bir önceki yılda aldıklarının listesini, herhangi bir uyarı beklemezsizin her yıl Ocak ayı sonuna kadar Kurula bildirirler.

Kamu malları ve kaynaklarının kullanımı

Madde 16 — Kamu görevlileri, kamu bina ve taşıtları ile diğer kamu malları ve kaynaklarını kamusal amaçlar ve hizmet gerekleri dışında kullanamaz ve kullandıramazlar, bunları korur ve her an hizmete hazır halde bulundurmak için gerekli tedbirleri alırlar.

Savurganlıktan kaçınma

Madde 17 — Kamu görevlileri, kamu bina ve taşıtları ile diğer kamu malları ve kaynaklarının kullanımında israf ve savurganlıktan kaçınır; mesai süresini, kamu mallarını, kaynaklarını, işgücünü ve imkanlarını kullanırken etkin, verimli ve tutumlu davranırlar.

Bağlayıcı açıklamalar ve gerçek dışı beyan

Madde 18 — Kamu görevlileri, görevlerini yerine getirirken yetkilerini aşarak çalıştıkları kurumlarını bağlayıcı açıklama, taahhüt, vaat veya girişimlerde

bulunamazlar, aldatıcı ve gerçek dışı beyanat veremezler.

Bilgi verme, saydamlık ve katılımcılık

Madde 19 — Kamu görevlileri, halkın bilgi edinme hakkını kullanmasına yardımcı olurlar. Gerçek ve tüzel kişilerin talep etmesi halinde istenen bilgi veya belgeleri, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununda belirlenen istisnalar dışında, usulüne uygun olarak verirler.

Üst yöneticiler, ilgili kanunların izin verdiği çerçevede, kurumlarının ihale süreçlerini, faaliyet ve denetim raporlarını uygun araçlarla kamuoyunun bilgisine sunarlar.

Kamu görevlileri, kamu hizmetleri ile ilgili temel kararların hazırlanması, olgunlaştırılması, alınması ve bu kararların uygulanması aşamalarından birine, bir kaçına veya tamamına, aksine yasal bir hüküm olmadıkça, o karardan doğrudan ya da dolaylı olarak etkilenecek olanların katkıda bulunmasını sağlamaya dikkat ederler.

Yöneticilerin hesap verme sorumluluğu

Madde 20 — Kamu görevlileri, kamu hizmetlerinin yerine getirilmesi sırasında sorumlulukları ve yükümlülükleri konusunda hesap verebilir ve kamusal değerlendirme ve denetime her zaman açık ve hazır olurlar.

Yönetici kamu görevlileri, kurumlarının amaç ve politikalarına uygun olmayan işlem veya eylemleri engellemek için görev ve yetkilerinin gerektirdiği önlemleri zamanında alırlar.

Yönetici kamu görevlileri, yetkisi içindeki personelin yolsuzluk yapmasını önlemek için gerekli tedbirleri alırlar. Bu tedbirler; yasal ve idari düzenlemeleri uygulamayı, eğitim ve bilgilendirme konusunda uygun çalışmalar yapmayı, personelinin karşı karşıya kaldığı mali ve diğer zorluklar konusunda dikkatli davranmayı ve kişisel davranışlarıyla personeline örnek olmayı kapsar.

Yönetici kamu görevlileri, personeline etik davranış ilkeleri konusunda uygun eğitimi sağlamak, bu ilkelere uyulup uyulmadığını gözetlemek, geliriyle bağdaşmayan yaşantısını izlemek ve etik davranış konusunda rehberlik etmekle yükümlüdür.

Eski kamu görevlileriyle ilişkiler

Madde 21 — Kamu görevlileri, eski kamu görevlilerini kamu hizmetlerinden ayrıcalıklı bir şekilde faydalandıramaz, onlara imtiyazlı muamelede bulunamaz.

Kamu görevlerinden ayrılan kişilere, ilgili kanunlardaki hükümler ve süreler saklı kalmak kaydıyla, daha önce görev yaptıkları kurum veya kuruluştan,

doğrudan veya dolaylı olarak herhangi bir yüklenicilik, komisyonculuk, temsilcilik, bilirkişilik, aracılık veya benzeri görev ve iş verilemez.

Mal bildiriminde bulunma

Madde 22 — Kamu görevlileri, kendileriyle eşlerine ve velayeti altındaki çocuklarına ait taşınır ve taşınmazları, alacak ve borçları hakkında, 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu hükümleri uyarınca, yetkili makama mal bildiriminde bulunurlar.

Kurul, gerek gördüğü takdirde mal bildirimlerini inceleme yetkisine sahiptir. Mal bildirimlerindeki bilgilerin doğruluğunun kontrolü amacıyla ilgili kişi ve kuruluşlar (bankalar ve özel finans kurumları dahil) talep edilen bilgileri, en geç **otuz gün** içinde Kurula vermekle yükümlüdürler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Etik Davranış İlkelerinin Uygulaması ve

Etik Kültürün Yerleştirilmesi

Etik davranış ilkelerine uyma

Madde 23 — Kamu görevlileri, görevlerini yürütürken bu Yönetmelikte belirtilen etik davranış ilkelerine uymakla yükümlüdürler. Bu ilkeler, kamu görevlilerinin istihdamını düzenleyen

mevzuat hükümlerinin bir parçasını oluşturur.

Bu Kanun kapsamındaki kamu görevlileri, bir ay içinde, Ek-1 fde yer alan "Etik Sözleşme" belgesini imzalamakla yükümlüdürler. Bu belge, personelin özlük dosyasına konur.

Kurum ve kuruluşların yetkili sicil amirleri, personelin sicil ve performansını, bu Yönetmelikte düzenlenen etik davranış ilkelerine uygunluk açısından da değerlendirirler.

Personeli bilgilendirme

Madde 24 — Kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilen her düzeydeki personel, istihdama ilişkin koşulların bir parçası olarak etik davranış ilkeleri ve bu ilkelere ilişkin sorumlulukları hakkında bilgilendirilir.

Etik kültürün yerleştirilmesi ve eğitimi

Madde 25 — Kurul, etik kültürün yerleştirilmesi ve geliştirilmesi konusunda her türlü çalışmayı yapar, yaptırır, araştırma, yayın, anket, kamuoyu yoklaması, bilimsel toplantılar ve benzeri etkinlikler düzenler, kamu görevlileri için eğitim programları hazırlar, koordine eder, yürütür veya bu konularda bakanlıklar, diğer kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, mahalli idareler ve konusunda uzman sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapabilir.

Etik davranış ilkelerinin, kamu görevlilerine uygulanan temel, hazırlayıcı ve hizmet içi eğitim programlarında yer alması, kurum ve kuruluş yöneticilerince sağlanır.

Kurumsal etik ilkeleri

Madde 26 — Bu Yönetmelikle belirlenen etik davranış ilkeleri, kapsama dahil kurum ve kuruluşlarda uygulanır. Ayrıca, yürüttükleri hizmetin veya görevin niteliğine göre kurum ve kuruluşlar kendi kurumsal etik davranış ilkelerini düzenlemek üzere Kurulun inceleme ve onayına sunabilir.

Bilgi ve belge isteme yetkisi

Madde 27 — Bakanlıklar ve diğer kamu kurum ve kuruluşları, Kurulun başvuru konusu ile ilgili olarak istediği bilgi ve belgeleri süresi içinde vermek zorundadırlar.

Kurul, bu Yönetmelik kapsamındaki kuruluşlardan ve özel kuruluşlardan ilgili temsilcileri çağırıp bilgi alma yetkisine sahiptir.

İnceleme ve araştırma yetkisi

Madde 28 — Kurul, etik davranış ilkelerine aykırı davranış ve uygulamalar hakkında, resen veya yapılacak başvurular üzerine, gerekli inceleme ve araştırmayı yapmaya yetkilidir. Kurul, etik ilkelere aykırı davranış ve uygulamalar hakkında

yapacağı inceleme ve araştırmalara esas olmak üzere gerektiğinde yetkili makamlar kanalıyla kurum ve kuruluşlardan bilgi ve belge toplayabilir.

Kurul inceleme ve araştırmasını etik davranış ilkelerinin ihlal edilip edilmediği çerçevesinde yürütür. Kurul yapacağı inceleme ve araştırmayı, en geç üç ay içinde sonuçlandırır.

Kurul, ayrıca kurum ve kuruluşlarda etik davranış ilkelerinin yerleştirilmesi ve geliştirilmesi konusunda faaliyet, inceleme ve araştırma yapabilir.

Etik komisyonu

Madde 29 — Kurum ve kuruluşlarda, etik kültürünü yerleştirmek ve geliştirmek, personelin etik davranış ilkeleri konusunda karşılaştıkları sorunlarla ilgili olarak tavsiyelerde ve yönlendirmede bulunmak ve etik uygulamaları değerlendirmek üzere kurum veya kuruluşun üst yöneticisi tarafından kurum içinden en az üç kişilik bir etik komisyonu oluşturulur.

Etik komisyonu üyelerinin ne kadar süreyle görev yapacağı ve diğer hususlar, kurum ve kuruluşun üst yöneticisince belirlenir. Etik komisyonu üyelerinin özgeçmiş ve iletişim bilgileri, üç ay içinde Kurul fa bildirilir. Etik komisyonu, Kurul ile işbirliği içinde çalışır.

Görüş bildirme

Madde 30 — Kurul, kurum ve kuruluşların, etik davranış ilkeleri konusunda uygulamada karşılaştıkları sorunlara yönelik olarak görüş bildirmeye yetkilidir

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Başvuru ve Resen İnceleme Usul ve

Esasları

Başvuru hakkı

Madde 31 — 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına İlişkin Kanunda belirlenen esaslara göre, medeni hakları kullanma ehliyetine sahip Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşları ile Türkiye'de oturan yabancı gerçek kişiler başvuruda bulunabilirler. Herhangi bir nedenle Türkiye fde bulunup da başvuru nedeni sayılan etik ilkelerden birisine aykırı davranıldığına tanık olan yabancı, başvuru hakkı açısından Türkiye fde oturuyor kabul edilir. Başvuruda bulunabilmek için başvuranın menfaatinin etkilenmesi koşulu aranmaz. Ancak, kamu görevlilerini karalama amacı güttüğü açıkça anlaşılan ve başvuranın kimliği tespit edilemeyen başvurular değerlendirmeye alınmaz.

Yargı organlarınca incelenmekte olan veya karara bağlanmış bulunan uyuşmazlıklar hakkında Kurula veya yetkili disiplin kurullarına başvuru yapılamaz. İnceleme sırasında yargı yoluna gidildiği anlaşılan başvuruların işlemi durdurulur. Daha önce Kurulca incelenmiş Şikayet konusu, yeni

kanıtlar gösterilmedikçe bir daha şikayet konusu yapılamaz ve incelenemez.

Başvuru biçimleri

Madde 32

Başvurular;

- a) Yazılı dilekçe,
- b) Elektronik posta,
- c) Tutanağa geçirilen sözlü başvuru yolları ile yapılır.

Başvuru usulü

Madde 33 — Başvuru, gerçek kişiler tarafından adı, soyadı, oturma yeri veya iş adresi ile imzayı kapsayan dilekçelerle, en az genel müdür ve Kurulca genel müdür düzeyinde oldukları kabul edilen EK-2 listede bulunan unvanlarda bulunanlar için Kurul Başkanlığına, diğer görevliler için ise kurum yetkili disiplin kurullarına yöneltilmek üzere ilgili kurum amirliğine yapılır.

Dilekçede, etik ilkeye aykırı davranış iddiasına ilişkin bilgi ve belgeler açık ve ayrıntılı olarak belirtilir. Elde bulunan belgeler dilekçeye eklenir. Başvuru konusu aykırı davranış iddiası, kişi, zaman ve yer belirtilerek somut biçimde gösterilir.

Başvuru dilekçelerinin daktilo ile yazılması veya bilgisayar çıktısı olması koşulu aranmaz. Dilekçelerin okunaklı ve anlaşılır olması yeterlidir. Başvurunun Kurul kayıtlarına geçtiği tarih, başvuru tarihidir. Başvuru dilekçeleri posta yoluyla da Kurula

gönderilebilir. Bu durumda dilekçenin Kurul kayıtlarına geçtiği tarih süre başlangıcına esas alınır. Başvurunun tutanağa geçirilmek koşuluyla sözlü yapılması durumunda başvuranın imzası ve adresi de tutanağa alınır.

Elektronik ortamda yapılacak başvurular

Madde 34 — Başvurunun; gerçek kişiler tarafından elektronik posta yoluyla yapılması halinde, başvuru sahibinin adı ve soyadı, oturma yeri veya iş adresi belirtilir. Türkiye fde oturan yabancıların bu yolla yaptıkları başvurularda, pasaport numarası ve uyruğu gösterilir. Elektronik posta yolu ile yapılacak başvurularda, başvurunun Kurulun elektronik posta adresine ulaştığı tarih başvuru tarihidir.

Başvuruların kabulü ve işleme konulması

Madde 35 — Başvuru dilekçeleri kaydedilir ve başvuran hazır ise tarih ve sayı içeren alındı verilir. Kurum ve kuruluşların herhangi bir birimine yanlışlıkla ulaşan başvuru dilekçeleri işleme konulmadan ilgisine göre yetkili disiplin kuruluna veya Kamu Görevlileri Etik Kurulu Başkanlığına gönderilir.

a) Kaydedilen başvuru en kısa zamanda Kurul Başkanı veya görevlendireceği üye tarafından bir raportöre verilir.

b) Raportör başvuruyu görev, konu ve kabul edilebilirlik yönlerinden inceleyerek

bir ön rapor hazırlayıp Kurul Başkanına sunar.

c) Raportörün raporunda, başvuranın adı, soyadı, şikayet edilen kamu görevlisinin adı, soyadı, görevi, başvuru konusu, raportörün önerisi, adı, soyadı ile tarih ve imzası yer alır.

d) Rapor, Kurul Başkanı veya ilgili üye tarafından, gerekirse ilgili yerlerden gerekli ek bilgi ve belgeler de istenip eklenerek görüşülmek üzere Kurul gündemine alınır.

e) Kurul raporu görüşerek gerekirse incelemeyi derinleştirmek suretiyle ilgili yerlerden gerekli bilgi ve belgelerin istenmesine karar verir. Başvurunun kabul edilebilir bulunması durumunda, şikayet edilen kamu görevlisinin savunması alınır. Savunma süresi, istem yazısının kendisine bildirildiği tarihi izleyen günden itibaren **10 gündür**. Sürenin son gününün resmi tatil gününe rastlaması durumunda, tatili izleyen çalışma günü sürenin son günü olarak kabul edilir.

f) Kendisinden bilgi istenen resmi ve özel kurum ve kuruluşlar istenen bilgi ve belgeleri belirlenen süre içinde Kurula vermekle yükümlüdürler.

g) Kurul incelemesini en geç üç aylık süre içinde bitirerek üye tam sayısının salt çoğunluğu ile karar verir. Bu süre, başvurunun kayda alındığı tarihte başlar.

h) Kurul Üyelerine, incelemelerin gerektirdiği durumlarda iş bölümü çerçevesinde görev verilebilir.

ı) İsim ve imza bulunmayan başvuru dilekçeleri ile 33 ve 34 üncü maddelerde belirtilen unsurları içermeyen elektronik posta yolu ile gönderilmiş başvurular işleme konulmaz ve mümkünse durum başvuru sahibine bildirilir.

Gerçeğe aykırı beyanları içerdiği sonradan anlaşılan başvurular, bu durumun anlaşıldığı tarihte işlemde kaldırılır.

Elektronik posta yoluyla yapılan başvurularda, başvuru sahibi gerçek kişilerin verdiği T.C. kimlik numarası, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü'nün internet sayfasından başvuru sahibi tarafından verilen kimliğin doğru olup olmadığının tespiti amacıyla gerektiğinde sorgulanır. Gerçeğe aykırı ad ve soyadı ile yapılan başvurular işleme konulmaz.

Elektronik ortamda veya yazılı olarak alınan başvuruların bilgi veya belge güvenliği kurum ve kuruluşlarda genel hükümlere göre sağlanır. Kurula gönderilen bilgi ve belgeler ile Kurul tarafından edinilen bilgilerin değerlendirme ve incelenmesinde gizlilik derecesi bulunanların korunmasında ve saklanmasında gizlilik ilkesine uyulur. Kurul Başkanı ve Üyeleri ile sekreteryaya personeli,

gizlilik ilkesinin gereklerine uymakla yükümlüdür. Bu yükümlülük Kurul Başkan ve Üyeleri ile diğer personelin görevlerinden ayrılmalarından sonra da devam eder. İncelenmesi biten belgeler yerine geri gönderilir.

Resen inceleme

Madde 36 — Kurulun inceleme yetkisi içinde bulunan bir kamu görevlisinin etik ilkelere aykırı davrandığının çeşitli yollarla öğrenilmesi üzerine Kurul resen inceleme yetkisini kullanabilir.

a)Bu konuda Kurul Başkanınca görevlendirilecek bir üyenin veya raportörün gözetiminde gerekli bilgiler toplanarak hazırlanan rapor Başkana sunulur.

b)Başkan tarafından belirlenecek gündemde konu Kurulda görüşülerek gerekirse inceleme derinleştirilmek suretiyle gerekli bilgi ve belgeler getirtilir. İnceleme 35 inci maddede belirlenen usule göre tamamlanır, gerekli karar verilir.

Toplanma ve karar yeter sayısı ile kararlarda bulunacak hususlar

Madde 37 — Kurul, Başkan veya Başkanın özrü nedeniyle toplantıya katılamaması durumunda vekil olarak belirlediği Üyenin Başkanlığında üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve aynı çoğunlukla karar verir.

Kararlarda, başvuranın adı, soyadı ile şikayet edilen kamu görevlisinin adı, soyadı, görevi, karar tarih ve sayısı ile kararın dayandığı belge ve bilgiler, savunma ve inceleme sonucu ile karara katılan Başkan ve Üyelerin ad ve imzaları, varsa azlık oyu, raportörün adı, soyadı yer alır.

İncelenmekte olan başvuru konusunun yargıya götürüldüğü anlaşılırsa inceleme bulunduğu aşamada durdurulur ve yargı kararı sonucuna göre değerlendirilir.

Disiplin kurullarında inceleme ve karar verme usulü

Madde 38 — 5176 sayılı Kanun ile bu Yönetmelik kapsamında bulunan ve Kurulun görev alanı dışındaki kamu görevlilerinin etik ilkelere aykırı davrandığı yolunda disiplin kurullarına yapılan başvurular, yetkili disiplin kurullarınca bu Yönetmelikte düzenlenen etik davranış ilkeleri ile başvuru usul ve esasları çerçevesinde incelenir.

Bu kurulların verdiği etik ilkeye aykırı davranışın varlığı veya yokluğu konusundaki kararlar ilgili kurum veya kuruluş yetkilisine, hakkında başvuru yapılan kamu görevlisine ve başvuru sahibine bildirilir. Disiplin kurullarının kararları kamu oyuna duyurulmaz.

Kararlar üzerine yapılacak işlem

Madde 39 — Kararlar Başkan ve Üyeler tarafından imzalanmakla kesinleşir. Kesinleşen karar Başbakanlık Makamına sunulur. Kararlara karşı idari yargı yolu açıktır.

Kurul, başvuruya konu işlem veya eylemi gerçekleştiren kamu görevlisinin etik davranış ilkelerine aykırı işlem ve eylemi olduğunu tespit etmesi halinde bu durumu Başbakanlık, Kurul kararı olarak Resmî Gazete aracılığıyla kamu oyuna duyurur, ancak, Kurul kararlarının yargı tarafından iptali halinde Kurul, yargı kararını yerine getirir ve Resmî Gazete fde yayımlatır.

Etik ilkeye aykırı davranışın saptanamadığına ilişkin kararlar da Başbakanlık Makamına ve ilgililere yazılı olarak bildirilir. Bu kararlar kamu oyuna duyurulmaz. Kabul edilebilirliğibulunmayan başvurular hakkında verilen kararlar yalnızca başvuru sahibine iletilir.

Madde 40 — Oluştığı tarihi **izleyen günden** başlayarak **iki yıl** içinde yapılmayan etik ilkelere aykırı davranışlar hakkındaki başvurular incelenmez.

Geçici Madde 1 — Bu Yönetmeliğin Resmî Gazete fde yayımı tarihinden önce gerçekleşen etik ilkelere aykırı davranışlar şikayet ve ihbar konusu yapılamaz.

Geçici Madde 2 — Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde kapsam

içindeki kamu görevlileri, 23 üncü maddede düzenlenen "etik sözleşme" belgesini imzalarlar ve bu belgeler personelin özlük dosyasına konulur.

Yürürlük

Madde 41 — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 42 — Bu Yönetmelik hükümlerini Başbakan yürütür.

Kamu Görevlileri Etik Sözleşmesi

Kamu hizmetinin her türlü özel çıkarın üzerinde olduğu ve kamu görevlisinin halkın hizmetinde bulunduğu bilinç ve anlayışıyla;

* Halkın günlük yaşamını kolaylaştırmak, ihtiyaçlarını en etkin, hızlı ve verimli biçimde karşılamak, hizmet kalitesini yükseltmek ve toplumun memnuniyetini artırmak için çalışmayı,

* Görevimi insan haklarına saygı, saydamlık, katılımcılık, dürüstlük, hesap verebilirlik, kamu yararını gözetme ve hukukun üstünlüğü ilkeleri doğrultusunda yerine getirmeyi,

* Dil, din, felsefi inanç, siyasi düşünce, ırk, yaş, bedensel engelli ve cinsiyet ayrımı

yapmadan, fırsat eşitliğini engelleyici davranış ve uygulamalara meydan vermeden tarafsızlık içerisinde hizmet gereklerine uygun davranmayı,

* Görevimi, görevle ilişkisi bulunan hiçbir gerçek veya tüzel kişiden hediye almadan, maddi ve manevi fayda veya bu nitelikte herhangi bir çıkar sağlamadan, herhangi bir özel menfaat beklentisi içinde olmadan yerine getirmeyi,

* Kamu malları ve kaynaklarını kamusal amaçlar ve hizmet gerekleri dışında kullanmamayı ve kullandırmamayı, bu mal ve kaynakları israf etmemeyi,

* Kişilerin dilekçe, bilgi edinme, şikayet ve dava açma haklarına saygılı davranmayı, hizmetten yararlananlara, çalışma arkadaşlarıma ve diğer muhataplarıma karşı ilgili, nazik, ölçülü ve saygılı hareket etmeyi,

* Kamu Görevlileri Etik Kurulunca hazırlanan yönetmeliklerle belirlenen etikdavranış ilke ve değerlerine bağlı olarak görev yapmayı ve hizmet sunmayı taahhüt ederim.

**KAMU GÖREVLİLERİ ETİK
KURULUNUN YETKİ ALANINA GİREN EN
AZ GENEL MÜDÜR, EŞİTİ VE ÜSTÜ KAMU
GÖREVLİLERİ**

A) TBMM ve Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliğinde

- Genel Sekreter

- Genel Sekreter Yardımcısı
- Devlet Denetleme Kurulu Üyeleri

B)

1 — Başbakanlık ve Bakanlıklarda

- Müsteşar
- Müsteşar Yardımcısı
- Genel Müdür
- Teftiş Kurulu Başkanı
- Kurul Başkanı (Ek göstergesi 6400 ve üzerinde olanlar)

- Valiler
- Kaymakamlar
- Büyükelçiler, Daimi Temsilciler
- Başbakan Başmüşaviri

2 — Bağlı-İlgili ve İlişkili Kurum ve Kuruluşlarda

- Müsteşar
- YÖK Başkanı, Yürütme Kurulu Üyeleri, Genel Sekreteri ve ÖSYM Başkanı
- Müsteşar Yardımcısı
- Genel Müdür
- Teftiş Kurulu Başkanı ve Diğer Denetim Kurullarının Başkanları
- Genel Sekreter ve Genel Sekreter Yardımcıları (ek göstergesi 6400 ve üzeri)
- Başkan (ek göstergesi 6400 ve üzeri olanlar)
- Düzenleyici ve denetleyici Kurum ve Kurul Başkan ve Yardımcıları

- Kurul Üyeleri
- Kurum ve Kuruluş Başkan Yardımcıları (ek göstergesi 6400 ve üzeri olanlar)
- Kamu İktisadi Teşekkülleri ve bağlı ortaklıklarının Genel Müdürü
- Kamu İktisadi Teşekkülleri Yönetim ve Denetim Kurulu Üyeleri

C) Mahalli İdarelerde

- Büyükşehir Belediye Başkanı
- İl ve İlçe Belediye Başkanları
- Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreteri ve Genel Sekreter Yardımcıları
- Büyükşehir Belediyesi ve Bağlı Kuruluşları Genel Müdürü
- Büyükşehir Belediyesi Teftiş Kurulu Başkanı
- İl Belediye ve İl Özel İdare Birlikleri ile bunların Üst Birlik Başkanları
- Büyükşehir Belediye Şirketleri Genel Müdürleri, Yönetim ve Denetim Kurulu Üyeleri
- Büyükşehir sınırları içindeki Belediye Başkanları

D) ⁽¹⁾ Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında

- Yönetim Kurulu Başkanı

- Üst Birliklerde Başkan, Yönetim Kurulu Üyeleri ve Genel Sekreter ⁽¹⁾

E) 5176 sayılı Kanun çerçevesinde; ilgili mevzuatında özlük hakları veya emeklilik yönünden müsteşar, müsteşar yardımcısı, genel müdür statüsünde olduğu belirtilenler, Kanun kapsamında bulunan kurum ve kuruluşlardaki diğer yönetim ve denetim kurulu üyeleri ile teşkilat yapısı ve yürüttükleri hizmetlerin niteliği dikkate alınarak Kurul tarafından en az genel müdür veya eşiti sayılan diğer Kamu Görevlileri.

ETİK MEVZUAT/YÖNETMELİK		
1	Şikayet edilen kamu görevlisi için savunma süresi	10 gün (Madde 35 Yön)
2	Mal bildirimlerindeki bilgilerin doğruluğunun kontrolü amacıyla ilgili kişi ve kuruluşlar (bankalar ve özel finans kurumları dahil) talep edilen bilgileri, kurula vermek zorunda oldukları süre	30 gün (Madde 22 Yön)
3	Etik Kurulunun karar verme süresi	3 ay (Madde 35 Yön)
4	Etik komisyonu üyelerinin özgeçmiş ve iletişim bilgilerini, Kurula bildirecekleri süre	3 ay (Madde 29 Yön)
5	Etik ilkelere aykırı davranışlar hakkındaki başvurularda zamanaşımı süresi	2 yıl (Madde 40 Yön)
6	Etik Komisyon Üye Sayısı(Kurumlar için)	3 (Madde 29 Yön)
7	Etik Kurul Üye Sayısı	11 (Madde 2,Kanun)

KAVRAMA TESTİ:1

1.

- I-Yazılı dilekçe,
- II- Elektronik posta,
- III-Tutanağa geçirilen sözlü başvuru
- IV-Telefon

Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmeliğe göre başvurular yukarıdaki verilen yollardan hangisi ile yapılır?

- A)I-II-III-IV
- B)I-II-IV
- C)II-III-IV
- D)I-III-IV
- E) I-II-III

2. Başvuru, gerçek kişiler tarafından adı, soyadı, oturma yeri veya iş adresi ile imzayı kapsayan dilekçelerle, en az genel müdür ve Kurulca genel müdür düzeyinde oldukları kabul edilenler için Kurul Başkanlığına, diğer görevliler için ise kurum yetkili disiplin kurullarına yöneltilmek üzere ilgili kurum amirliğine yapılır.

Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmeliğe göre aşağıdakilerden hangisi kamu görevlileri etik kurulunun yetki alanına giren kamu görevlilerinden biri değildir?

- A) Büyükşehir Belediye Başkanı
- B) Genel Müdür
- C) Düzenleyici ve denetleyici Kurum ve Kurul Başkan ve Yardımcıları
- D)Bakan
- E) Büyükelçiler

(I)Görev yapılan kuruma katkı anlamına gelen, kurum hizmetlerinin hukuka uygun yürütülmesini etkilemeyecek olan ve kamu hizmetine tahsis edilmek, kurumun demirbaş listesine kaydedilmek ve kamuoyuna açıklanmak koşuluyla alınanlar (makam aracı ve belli bir kamu görevlisinin hizmetine tahsis edilmek üzere alınan diğer hediyeler hariç) ile kurum ve kuruluşlara yapılan bağışlar,(II) Kitap, dergi, makale, kaset, takvim, cd veya buna benzer nitelikte olanlar,(III) Görev yapılan kurumla iş veya hizmet ilişkisi içinde olanlardan alınan borç ve krediler.(IV)Halka açık yarışmalarda, kampanyalarda veya etkinliklerde kazanılan ödül veya hediyeler, (V) Herkese açık konferans, sempozyum, forum, panel, yemek, resepsiyon veya buna benzer etkinliklerde verilen hatıra niteliğindeki hediyeler.

Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmeliğe göre hediye alma yasağı ile ilgili olarak yukarıdaki numaralı cümlelerde verilenlerden hangisi hediye alma yasağı kapsamındadır?

- A)I
- B)II
- C)III
- D)IV
- E)V

4.Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmeliğe göre “Kamu görevlileri, kamu yönetimine güveni sağlayacak şekilde davranırlar ve görevin gerektirdiği itibar ve güvene layık olduklarını davranışlarıyla gösterirler. Halkın kamu hizmetine güven duygusunu zedeleyen, şüphe yaratan ve adalet ilkesine zarar veren davranışlarda bulunmaktan kaçınırlar.” şeklinde açıklanan etik davranış ilkesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Hizmet standartlarına uyma
- B)Saygınlık ve güven
- C)Dürüstlük ve tarafsızlık
- D)Nezaket ve saygı
- E)Halka hizmet bilinci

5. Kurum ve kuruluşlarda, etik kültürünü yerleştirmek ve geliştirmek, personelin etik davranış ilkeleri konusunda karşılaştıkları sorunlarla ilgili olarak tavsiyelerde ve yönlendirmede bulunmak ve etik uygulamaları değerlendirmek üzere kurum veya kuruluşun üst yöneticisi tarafından kurum içinden en az (.....) kişilik bir etik komisyonu oluşturulur.

Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmeliğe göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A)3
- B)5
- C)7
- D)9
- E)11

6.Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmeliğe göre Kurul, gerek gördüğü takdirde mal bildirimlerini inceleme yetkisine sahiptir. Mal bildirimlerindeki bilgilerin doğruluğunun kontrolü amacıyla ilgili kişi ve kuruluşlar (bankalar ve özel finans kurumları dahil) talep edilen bilgileri, en geç kaç gün içinde Kurula vermekle yükümlüdürler?

- A)30
- B)45
- C)15
- D)10
- E)20

7.Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmeliğe göre “Kamu görevlileri, kamu hizmetlerinin yerine getirilmesinde; halkın günlük yaşamını kolaylaştırmayı, ihtiyaçlarını en etkin, hızlı ve verimli biçimde karşılamayı, hizmet kalitesini yükseltmeyi, halkın memnuniyetini artırmayı, hizmetten yararlananların ihtiyacına ve hizmetlerin sonucuna odaklı olmayı hedeflerler.” **şeklinde açıklanan etik davranış ilkesi aşağıdakilerden hangisidir?**

- A)Hizmet standartlarına uyma
- B)Saygınlık ve güven
- C)Dürüstlük ve tarafsızlık
- D)Nezaket ve saygı
- E)Halka hizmet bilinci

8.Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmeliğe göre Kurul inceleme ve araştırmasını etik davranış ilkelerinin ihlal edilip edilmediği çerçevesinde yürütür. Kurul yapacağı inceleme ve araştırmayı, en geç kaç ay içinde sonuçlandırır.

- A)5
- B)1
- C)3
- D)4
- E)2

9.Murtaza Bey PTT den emekli olmuş ve arkadaşlarını ziyarete gitmiştir. Gittiğinde de sıraya girmeden elektrik faturasını ödemiştir.

Murtaza Bey’in bu davranışı aşağıdaki etik ilkelerinden hangisine örnek teşkil eder?

- A)Bilgi verme, saydamlık ve katılımçılık
- B) Eski kamu görevlileriyle ilişkiler
- C)Dürüstlük ve tarafsızlık
- D)Nezaket ve saygı
- E)Halka hizmet bilinci

10.Zabıt Kâtibi Caner çalıştığı mahkeme kalemine gelen vatandaşı “Buyrun, hoş geldiniz, size nasıl yardımcı olabilirim.” şeklinde karşılamıştır.

Zabıt Kâtibi Caner’in bu davranışı aşağıdaki etik ilkelerden hangisine örnek teşkil eder?

- A)Bilgi verme, saydamlık ve katılımcılık
- B) Eski kamu görevlileriyle ilişkiler
- C)Dürüstlük ve tarafsızlık
- D)Nezaket ve saygı
- E)Halka hizmet bilinci

11.

- (I)Cumhurbaşkanı,
- (II) Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri,
- (III)Cumhurbaşkanı Yardımcıları
- (IV) Bakanlar,
- (V)Üniversiteler

Kamu Görevlileri etik Kurulu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna göre yukarıdaki numaralı cümlelerde verilenlerden hangisi veya hangilerinde bu kanun hükmü uygulanmaz?

- A)I-II-III
- B)I-II-III-IV-V
- C)II-III-IV
- D)III-IV-V
- E)II-IV-V

12.Yapılan sözlü sınavda yetenekli olmamasına rağmen sırf sınav komisyonu üyelerinden birinin yakını diye memur adayını mülakatta sınav komisyonu yüksek puan vererek kazandırmıştır.

Sınav komisyonu üyelerinin bu davranışı aşağıdaki etik ilkelerden hangisine örnek teşkil eder?

- A)Bilgi verme, saydamlık ve katılımcılık
- B) Eski kamu görevlileriyle ilişkiler
- C)Dürüstlük ve tarafsızlık
- D)Çıkar çatışmasından kaçınma
- E)Halka hizmet bilinci

13.Ramazan kolilerinin muhtaç ailelere dağıtımında görevli olan Kenan Bey dağıtımda yakınlarına öncelik tanımaktadır.

Kenan Bey’in bu davranışı aşağıdaki etik ilkelerinden hangisine örnek teşkil eder?

- A)Dürüstlük
- B)Aracılık yapma
- C)Hizmet kayırmacılığı
- D)Adam kayırmacılığı
- E) Yapılan iş için ücret alma

14.A sendikasının yönetimi işyeri muhasebecisinden sendikalara üye olan çalışan sayısını istemekte; ancak muhasebeci istenen bilgileri vermemek için sürekli geçiştirmeye çalışmaktadır.

İşyeri muhasebecisinin bu davranışaşağıdaki etik ilkelerinden hangisine örnek teşkil eder?

- A)Görev sırasında elde edilen bilgilerin açıklanması
- B)Yöneticilerin hesap verme sorumluluğu
- C)Adam kayırmacılığı
- D)Hizmet kayırmacılığı
- E)Bilgi verme, saydamlık ve katılımçılık

15.Memur Şeyma yazıcıdan çıktı alırken kendini işine veremediğinden sürekli yanlış yazmakta ve çıktıları da yanlış almaktadır. Bu şekilde mesai bitiminde 25 adet A4 kağıdı tek bir işlem için kullanmıştır.

Memur Şeyma'nın bu davranışaşağıdaki etik ilkelerinden hangisine örnek teşkil eder?

- A)Savurganlıktan kaçınma
- B)Bilgi verme sorumluluğu
- C)Hizmet kayırmacılığı
- D)Adam kayırmacılığı
- E) Çıkar çatışması

ÇÖZÜMLER:

1-E

Başvuru biçimleri

Madde 32 — Başvurular;

- a) Yazılı dilekçe,
- b) Elektronik posta,
- c) Tutanağa geçirilen sözlü başvuru yolları ile yapılır. Doğru cevap E seçeneğidir.

2-D

Başvuru, gerçek kişiler tarafından adı, soyadı, oturma yeri veya iş adresi ile imzayı kapsayan dilekçelerle, **en az genel müdür** ve Kurulca genel müdür düzeyinde oldukları kabul edilen EK-2 listede bulunan unvanlarda bulunanlar için Kurul Başkanlığına, diğer görevliler için ise kurum yetkili disiplin kurullarına yöneltilmek üzere ilgili kurum amirliğine yapılır. Doğru cevap D seçeneğidir.

3-C

Aşağıda belirtilenler ise hediye alma yasağı kapsamındadır:

- a) Görev yapılan kurumla iş, hizmet veya çıkar ilişkisi içinde bulunanlardan alınan karşılama, veda ve kutlama hediyeleri, burs, seyahat, ücretsiz konaklama ve hediye çekleri,
- b) Taşınır veya taşınmaz mal veya hizmet satın alırken, satarken veya kiralarken piyasa fiyatına göre makul olmayan bedeller üzerinden yapılan işlemler,
- c) Hizmetten yararlananların vereceği her türlü eşya, giysi, takı veya gıda türü hediyeler,
- d) Görev yapılan kurumla iş veya hizmet ilişkisi içinde olanlardan alınan borç ve krediler.**

Doğru cevap C seçeneğidir.

4-B

Saygınlık ve güven

Madde 10 — Kamu görevlileri, kamu yönetimine güveni sağlayacak şekilde davranırlar ve görevin gerektirdiği itibar ve güvene layık olduklarını davranışlarıyla gösterirler. Halkın kamu hizmetine güven duygusunu zedeleyen, şüphe yaratan ve adalet ilkesine zarar veren davranışlarda bulunmaktan kaçınırlar. Doğru cevap B seçeneğidir.

5.A

Kurum ve kuruluşlarda, etik kültürünü yerleştirmek ve geliştirmek, personelin etik davranış ilkeleri konusunda karşılaştıkları sorunlarla ilgili olarak tavsiyelerde ve yönlendirmede bulunmak ve etik uygulamaları değerlendirmek üzere kurum veya kuruluşun üst yöneticisi tarafından kurum içinden **en az üç kişilik** bir etik komisyonu oluşturulur. Doğru cevap A seçeneğidir.

6-A

Kurul, gerek gördüğü takdirde mal bildirimlerini inceleme yetkisine sahiptir. Mal bildirimlerindeki bilgilerin doğruluğunun kontrolü amacıyla ilgili kişi ve kuruluşlar (bankalar ve özel finans kurumları dahil) talep edilen bilgileri, **en geç otuz gün** içinde Kurula vermekle yükümlüdürler. Doğru cevap A seçeneğidir.

7-E

Halka hizmet bilinci

Madde 6 — Kamu görevlileri, kamu hizmetlerinin yerine getirilmesinde; halkın günlük yaşamını kolaylaştırmayı, ihtiyaçlarını en etkin, hızlı ve verimli biçimde karşılamayı, hizmet kalitesini yükseltmeyi, halkın memnuniyetini artırmayı, hizmetten yararlananların ihtiyacına ve hizmetlerin sonucuna odaklı olmayı hedefler. Doğru cevap E seçeneğidir.

8-C

Kurul inceleme ve araştırmasını etik davranış ilkelerinin ihlal edilip edilmediği çerçevesinde yürütür. Kurul yapacağı inceleme ve araştırmayı, **en geç üç** ay içinde sonuçlandırır.

9-B

Eski kamu görevlileriyle ilişkiler

Madde 21 — Kamu görevlileri, eski kamu görevlilerini kamu hizmetlerinden ayrıcalıklı bir şekilde faydalandıramaz, onlara imtiyazlı muamelede bulunamaz. Murtaza Bey'in davranışı bu ilkeye örnek teşkil ettiğinden doğru cevap B seçeneğidir.

10-D

Nezaket ve saygı

Madde 11 — Kamu görevlileri, üstleri, meslektaşları, astları, diğer personel ile hizmetten yararlananlara karşı nazik ve saygılı davranırlar ve gerekli ilgiyi gösterirler, konu yetkilerinin dışındaysa ilgili birime veya yetkiliye yönlendirirler: Zabıt Katibi Caner gelen vatandaşa nezaketli ve saygılı davranmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

11-B

Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Cumhurbaşkanı

Yardımcıları ve Bakanlar, Türk Silahlı Kuvvetleri ve yargı mensupları ve üniversiteler hakkında bu Kanun hükümleri uygulanmaz. Doğru cevap B seçeneğidir.

12-D

Çıkar çatışmasından kaçınma

Madde 13 — Çıkar çatışması; kamu görevlilerinin görevlerini tarafsız ve objektif şekilde icra etmelerini etkileyen ya da etkiliyormuş gibi gözükten ve kendilerine, yakınlarına, arkadaşlarına ya da ilişkide bulunduğu kişi ya da kuruluşlara sağlanan her türlü menfaati ve onlarla ilgili mali ya da diğer yükümlülükleri ve benzeri şahsi çıkarlara sahip olmaları halini ifade eder. Doğru cevap D seçeneğidir.

13-C

Eş, dost kayırmacılığı olarak da tanımlayabileceğimiz hizmet kayırmacılığı doğru cevaptır. Doğru cevap C seçeneğidir.

14-E

Bilgi verme, saydamlık ve katılımcılık

Madde 19 — Kamu görevlileri, halkın bilgi edinme hakkını kullanmasına yardımcı olurlar. Gerçek ve tüzel kişilerin talep etmesi halinde istenen bilgi veya belgeleri, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununda belirlenen istisnalar dışında, usulüne uygun olarak verirler. Örnek olayda doğru cevap E seçeneğidir.

15-A

Savurganlıktan kaçınma

Madde 17 — Kamu görevlileri, kamu bina ve taşıtları ile diğer kamu malları ve kaynaklarının kullanımında israf ve savurganlıktan kaçınır; mesai süresini, kamu mallarını, kaynaklarını, işgücünü ve imkanlarını kullanırken etkin, verimli ve

tutumlu davranırlar.Örnek olayda doğru cevap A seçeneğidir.

KAVRAMA TESTİ:2

1-Örnek Olay : A şehrinin belediye başkanı belediye bütçesinden hazırlattığı yardım kolilerini kendisinin yakınlarına dağıtmıştır.

Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile BaşvuruUsul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğinin aşağıdaki hangi ilkesine yukarıdaki örnek olaya aykırılık teşkil eder?

- A) Doğruluk ve dürüstlük
- B) Görev ve yetkilerin menfaat sağlamak amacıyla kullanılmaması
- C) Saygınlık
- D) Halka hizmet bilinci
- E) Amaç ve misyona bağlılık

2-Örnek Olay : A kurumunun yöneticisi kendisine derdini ve sorununu anlatmaya gelen vatandaşa “ buranın kralı benim isteğiniz yere gidin şikayet edin , sizi dinlemiyorum.” Şeklinde davranış sergilemiştir.

Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile BaşvuruUsul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğinin aşağıdaki hangi ilkesine yukarıdaki örnek olaya aykırılık teşkil eder?

- A) Doğruluk ve dürüstlük
- B) Görev ve yetkilerin menfaat sağlamak amacıyla kullanılmaması
- C) Hizmet standartlarına uyma
- D) Halka hizmet bilinci
- E) Amaç ve misyona bağlılık

3-Örnek Olay: A kurumunun yöneticisi kuruma tahsis edilen aracın anahtarını eşine vermiş ve aracı eşi kullanmıştır. Aracın tüm giderleri kurum bütçesinden karşılanmıştır.

Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile BaşvuruUsul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğinin aşağıdaki hangi ilkesine yukarıdaki örnek olaya aykırılık teşkil eder?

- A) Doğruluk ve dürüstlük
- B) Görev ve yetkilerin menfaat sağlamak amacıyla kullanılmaması
- C) Hizmet standartlarına uyma
- D) Halka hizmet bilinci
- E) Savurganlıktan kaçınma

4-Örnek Olay : X şehrinde görev yapan bir personel Y şehrine atanmak istemektedir. Atanma işlemi için dilekçesini vermeye giderken yöresine özgü bir kasa ayvayı da işini yapacak olan kurum yöneticisine götürmüştür. Kurum yöneticisi ayvaları çok beğenmiş ve tayin işlemini hemen yerine getirilmesi için talimat vermiştir.

Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğinin aşağıdaki hangi ilkesine yukarıdaki örnek olaya aykırılık teşkil eder?

- A)Görevin yerine getirilmesinde kamu hizmeti bilinci
- B)Görev ve yetkilerin menfaat sağlamak amacıyla kullanılmaması
- C)Saygınlık
- D) Halka hizmet bilinci
- E) Amaç ve misyona bağlılık

5-Aşağıdakilerden hangisi kamu görevlilerinden beklenen etik davranışlardan değildir?

- A)Görevini yerine getirirken tarafsız olmalı
- B) İş sahiplerine nezaketli davranmak
- C) Hizmette kayırmacılık yapmak
- D) İş sahiplerini sabırla dinlemek
- E) Kamu kaynaklarını çıkar amaçlı kullanmamak

6-Memur Bayram: Neyin iyi veya kötü olduğunu belirlemeye yarayan ahlak ile ilişkili olan ilkeyedenir.

Memur Bayramın tanımlamaya çalıştığı kavram için yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Günü
- B) Gelenek ve görenek
- C) Psikoloji
- D) Etik
- E) Felsefe

7- Kamu görevlilerinin hediye almaması, kamu görevlisine hediye verilmemesi ve görev sebebiyle çıkar sağlanmaması konularının kapsamını belirlemeye aşağıdakilerden hangisi yetkilidir?

- A) Kamu Görevlileri Etik Kurulu
- B) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
- C)Adalet Bakanlığı
- D) Kişisel Verileri Koruma Kurulu
- E) Cumhurbaşkanlığı

8-Hizmet kayırmacılığına aşağıdakilerden hangisi örnek gösterilebilir?

- A) Zabıt katibi Yaseminin adliye ile ilgili Adliye El Kitabı isimli bir kitap yazması
- B)Dr Gökhan'ın özel muayenehanesinde hasta kabul etmesi
- C)Arşivden dosya çıkaran memurun iş sahibinden para alması
- D)Belediye Başkanı'nın yardım kolilerinin dağıtımında yakınlarına ayrıcalık tanınması
- E)Öğretmen Ayşe'nin evinde özel ders vermesi

9-Kurum ve kuruluşlarda, etik kültürünü yerleştirmek ve geliştirmek, personelin etik davranış ilkeleri konusunda karşılaştıkları sorunlarla ilgili olarak tavsiyelerde ve yönlendirmede bulunmak ve etik uygulamaları değerlendirmek üzere kurum veya kuruluşun üst yöneticisi tarafından kurum içinden en az kaç kişiden oluşan bir etik komisyonu oluşturlar?

- A) 1
- B) 3
- C) 2
- D) 4
- E) 5

10 -

- I-Yazılı dilekçe,
II-Elektronik posta,
III-Tutanağa geçirilen sözlü başvuru
IV-Telefon görüşmesi suretiyle başvuru

Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğe göre yukarıdakilerden hangisi veya hangileri başvuru usullerinden değildir?

- A) Yalnız III
- B) Yalnız IV
- C) I-II
- D) I-II-III
- E) I-III

11-Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile BaşvuruUsul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğe göre elektronik posta yolu ile yapılacak başvurularda, başvuru tarihi aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Elektronik adrese ulaştığı tarihten itibaren 5 iş günü içinde yapılmış sayılır .
- B) Başvurunun Kurulun elektronik posta adresine ulaştığı tarih başvuru tarihidir.
- C)Elektronik adrese ulaştığı tarihten itibaren 7 iş günü içinde yapılmış sayılır.
- D))Elektronik adrese ulaştığı tarihten itibaren 15 iş günü içinde yapılmış sayılır.
- E)Elektronik adrese ulaştığı tarihten itibaren 30 iş günü içinde yapılmış sayılır.

12-Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile BaşvuruUsul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğe göre etik komisyonu üyelerinin özgeçmiş ve iletişim bilgileri, en az kaç ay içinde Kurul'a bildirilir?

- A)12
- B)10
- C)9
- D)6
- E) 3

13-Başvurunun; gerçek kişiler tarafından elektronik posta yoluyla yapılması halinde, aşağıdakilerden hangisi belirtilmez?

- A)Başvuru sahibinin adı
- B)Başvurur sahibinin soyadı,
- C) Oturma yeri
- D) Oturma yeri yoksa iş yeri adresi
- E) Baba veya annesinin adı

14-Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile BaşvuruUsul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğe göre aşağıdakilerden hangisi hediye alma yasağı kapsamındadır?

- A)Vatandaşın hizmetten memnun kalarak memur Deniz'e kitap hediye etmesi
- B)Finans kurumlarından piyasa koşullarına göre alınan krediler.
- C)Hizmetten yararlanan vatandaşın mahkeme katibi Hilal Hanıma memnuniyetini göstermek için bir pantolon ve etek hediye etmesi
- D)Halka açık yarışmalarda, kampanyalarda veya etkinliklerde kazanılan ödül veya hediyeler,
- E)Tanıtım amacına yönelik, herkese dağıtılan ve sembolik değeri bulunan reklam ve el sanatları ürünleri

15-Aşağıdakilerden hangisi kamu yönetiminde etik dışı davranışlardan birisi değildir?

- A) Adam kayırmak
- B) Hizmet kayırmacılığı yapmak
- C) Bürokratik sabotaj yapmak
- D) İş sahiplerine nezaketli davranmak ve saygı göstermek
- E) Menfaat sağlamak

16-Aşağıdakilerden hangisi Etik Davranış ilkeleri arasında yer almamaktadır?

- A) Dürüstlük ve tarafsızlık
- B) Nezaket ve saygı
- C) Halka hizmet bilinci
- D) Yetkili makamlara bildirim
- E) Rüşvet almak

17-Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik aşağıdakilerden hangisini kapsamaz ?

- A) Valiler
- B) Belediye Başkanları
- C) Genel Müdürler
- D) Yargı mensupları
- E) Üst Kurul Başkanı

18-Aşağıdaki kamu görevlilerinden hangisi 5176 sayılı Kamu Görevlileri Etik Kurulu kurulması hakkındaki yönetmelik kapsamındadır ?

- A) İstanbul Valisi
- B) Gazi Üniversitesi Rektörü
- C) Ankara Adliyesi Cumhuriyet Savcısı
- D) Cumhurbaşkanı Yardımcısı
- E) Adalet Bakanı

19-Bir kamu görevlisinin etik ilkelere aykırı davranışına ilişkin başvuruları inceleme yetkisi aşağıdaki kurumlardan hangisindedir?

- A) Hukuk ve Mevzuat Müdürlükleri
- B) Kurumları Disiplin Kurulları ile Kamu Etik Kurulu
- C) Mahkemeler
- D) Strateji Başkanlığı
- E) Teftiş Kurulu Başkanlığı

20-Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğe göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Kamu görevlileri, eski kamu görevlilerini kamu hizmetlerinden ayrıcalıklı bir şekilde faydalandıramaz, onlara imtiyazlı muamelede bulunamaz.

B) Kamu görevlileri, kendileriyle eşlerine ve velayeti altındaki çocuklarına ait taşınır ve taşınmazları, alacak ve borçları hakkında, 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu hükümleri uyarınca, yetkili makama mal bildiriminde bulunurlar.

C) Kurul, kurum ve kuruluşların, etik davranış ilkeleri konusunda uygulamada karşılaştıkları sorunlara yönelik olarak görüş bildirmeye yetkili değildir.

D) Bakanlıklar ve diğer kamu kurum ve kuruluşları, Kurulun başvuru konusu ile ilgili olarak istediği bilgi ve belgeleri süresi içinde vermek zorundadırlar

E) 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına İlişkin Kanunda belirlenen esaslara göre, medeni hakları kullanma ehliyetine sahip Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşları ile Türkiye'de oturan yabancı gerçek kişiler başvuruda bulunabilirler.

ÇÖZÜMLER:

1-B

Görev ve yetkilerin menfaat sağlamak amacıyla kullanılmaması

Madde 14 — Kamu görevlileri; görev, unvan ve yetkilerini kullanarak kendileri, yakınları veya üçüncü kişiler lehine menfaat sağlayamaz ve aracılıkta bulunamazlar, akraba, eş, dost ve hemşehri kayırmacılığı, siyasal kayırmacılık veya herhangi bir nedenle ayrımcılık veya kayırmacılık yapamazlar.

2-C

Hizmet standartlarına uyma

Madde 7 — Kamu kurum ve kuruluşlarının yöneticileri ve diğer personeli, kamu hizmetlerini belirlenen standartlara ve süreçlere uygun şekilde yürütürler, hizmetten yararlananlara iş ve işlemlerle ilgili gerekli açıklayıcı bilgileri vererek onları hizmet süreci boyunca aydınlatırlar.

3-E

Savurganlıktan kaçınma

Madde 17 — Kamu görevlileri, kamu bina ve taşınmazları ile diğer kamu malları ve kaynaklarının kullanımında israf ve savurganlıktan kaçınır; mesai süresini, kamu mallarını, kaynaklarını, işgücünü ve imkanlarını kullanırken etkin, verimli ve tutumlu davranırlar.

4-A

Görevin yerine getirilmesinde kamu hizmeti bilinci

Madde 5 — Kamu görevlileri, kamu hizmetlerinin yerine getirilmesinde; sürekli gelişimi, katılımcılığı, saydamlığı, tarafsızlığı, dürüstlüğü, kamu yararını gözetmeyi, hesap verebilirliği, öngörülebilirliği, hizmette yerindeliği ve beyana güveni esas alırlar

5-C

Kamu görevlileri hizmette kayırmacılık yapamazlar. Ayrım gözetemezler. Herkese eşit davranış sergilemek zorundadırlar.

6- D

Neyin iyi ve kötü olduğunu belirleyen ahlak ile ilişkili olan ilkeye etik denir.

7-A

Kamu Görevlileri Etik Kurulu tarafından aşağıdaki ilkelere göre belirlenir.

Kamu görevlisinin tarafsızlığını, performansını, kararını veya görevini yapmasını etkileyen veya etkileme ihtimali bulunan, ekonomik değeri olan ya da olmayan, doğrudan ya da dolaylı olarak kabul edilen her türlü eşya ve menfaat hediye kapsamındadır.

Kamu görevlilerinin hediye almaması, kamu görevlisine hediye verilmemesi ve görev sebebiyle çıkar sağlanmaması temel ilkedir.

Kamu görevlileri, kamu kaynaklarını kullanarak hediye veremez, resmi gün, tören ve bayramlar dışında, hiçbir gerçek veya tüzel kişiye çelenk veya çiçek gönderemezler; görev ve hizmetle ilgisi olmayan kutlama, duyuru ve anma ilanları veremezler

8-D

Belediye Başkanının yardım kolilerinin dağıtımında takındığı durum ve davranış hizmet kayırmacıdır.

9-B

Kurum ve kuruluşlarda, etik kültürünü yerleştirmek ve geliştirmek, personelin etik davranış ilkeleri konusunda

karşılaştıkları sorunlarla ilgili olarak tavsiyelerde ve yönlendirmede bulunmak ve etik uygulamaları değerlendirmek üzere kurum veya kuruluşun üst yöneticisi tarafından kurum içinden en az üç kişilik bir etik komisyonu oluşturulur.

10-B

Başvuru biçimleri

Madde 32 — Başvurular;

a) Yazılı dilekçe,

b) Elektronik posta,

c) Tutanağa geçirilen sözlü başvuru yolları ile yapılır.

11-B

Elektronik posta yolu ile yapılacak başvurularda, başvurunun Kurulun elektronik posta adresine ulaştığı tarih başvuru tarihidir.

12-E

Etik komisyonu üyelerinin özgeçmiş ve iletişim bilgileri, üç ay içinde Kurul'a bildirilir. Etik komisyonu, Kurul ile işbirliği içinde çalışır.

13-E

Başvurunun; gerçek kişiler tarafından elektronik posta yoluyla yapılması halinde, başvuru sahibinin adı ve soyadı, oturma yeri veya iş adresi belirtilir

14-C

Aşağıda belirtilenler ise hediye alma yasağı kapsamındadır:

a) Görev yapılan kurumla iş, hizmet veya çıkar ilişkisi içinde bulunanlardan alınan karşılama, veda ve kutlama hediyeleri, burs, seyahat, ücretsiz konaklama ve hediye çekleri,

b) Taşınır veya taşınmaz mal veya hizmet satın alırken, satarken veya kiralarken piyasa fiyatına göre makul olmayan bedeller üzerinden yapılan işlemler,

c) Hizmetten yararlananların vereceği her türlü eşya, giysi, takı veya gıda türü hediyeler,

d) Görev yapılan kurumla iş veya hizmet ilişkisi içinde olanlardan alınan borç ve krediler.

15-D

Nezaket ve saygı

Kamu görevlileri, üstleri, meslektaşları, astları, diğer personel ile hizmetten yararlanana karşı nazik ve saygılı davranırlar ve gerekli ilgiyi gösterirler, konu yetkilerinin dışındaysa ilgili birime veya yetkiliye yönlendirirler.

16-E

Rüşvet almak Etik Davranış ilkeleri arasında yer almamaktadır.

17-D

Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Cumhurbaşkanı Yardımcıları ve Bakanlar, Türk Silahlı Kuvvetleri ve yargı mensupları ve üniversiteler hakkında bu Kanun hükümleri uygulanmaz.

18-A

Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Cumhurbaşkanı Yardımcıları ve Bakanlar, Türk Silahlı Kuvvetleri ve yargı mensupları ve üniversiteler hakkında bu Kanun hükümleri uygulanmaz.

19-B

İnceleme yetkisi Kamu Etik Kurulundur.

Ayrıca 5176 sayılı Kanun ile bu Yönetmelik kapsamında bulunan ve Kurulun görev alanı dışındaki kamu görevlilerinin etik ilkelere aykırı davrandığı yolunda disiplin kurullarına yapılan başvurular, yetkili disiplin kurullarınca bu Yönetmelikte düzenlenen etik davranış ilkeleri ile başvuru usul ve esasları çerçevesinde incelenir.

20-C

Kurul, kurum ve kuruluşların, etik davranış ilkeleri konusunda uygulamada karşılaştıkları sorunlara yönelik olarak görüş bildirmeye yetkilidir.

657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNU

KISIM - I Genel Hükümler

BÖLÜM: 1 KAPSAM, AMAÇ, TEMEL İLKELER, İSTİHDAM ŞEKİLLERİ

Kapsam:

Madde 1 – (Değişik: 30/5/1974 - KHK-12/1 md.; Aynen kabul 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Bu Kanun, Genel ve Katma Bütçeli Kurumlar, İl Özel İdareleri, Belediyeler, İl Özel İdareleri ve Belediyelerin kurdukları birlikler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, kanunlarla kurulan fonlarda, kefalet sandıklarında veya Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüklerinde çalışan memurlar hakkında uygulanır.

Sözleşmeli ve geçici personel hakkında bu Kanunda belirtilen özel hükümler uygulanır.

(Değişik: 19/2/1980 - 2261/5 md.)

Anayasa Mahkemesi üye ve yedek üyeleri ile raportörleri; hakimlik ve savcılık mesleklerinde veya bu mesleklerden sayılan görevlerde bulunanlar, Danıştay ve Sayıştay meslek mensupları ve Sayıştay savcı ve yardımcısı, Üniversitelerin, İktisadi ve Ticari İlimler Akademilerinin, Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademilerinin, Devlet Güzel Sanatlar Akademilerinin, Türkiye ve Orta - Doğu Amme İdaresi Enstitüsünün öğretim üye ve yardımcısı, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası üyeleri, Genelkurmay Mehtaran Bölüğü Sanatkarları, Devlet Tiyatrosu ile Devlet Opera ve Balesi ve Belediye Opera ve tiyatroları ile şehir ve belediye

konservatuar ve orkestralarının sanatkar memurları, uzman memurları, uygulatıcı uzman memurları ve stajyerleri; Spor-Toto Teşkilatında çalışan personel; subay, astsubay, uzman jandarma, uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş ve erler ile Emniyet Teşkilatı mensupları özel kanunları hükümlerine tabidir.⁽¹⁾

Amaç:

Madde 2 – (Değişik: 23/12/1972 - KHK-2/1 md.)

Bu Kanun, Devlet memurlarının hizmet şartlarını, niteliklerini, atanma ve yetiştirilmelerini, ilerleme ve yükselmelerini, ödev, hak, yüküm ve sorumluluklarını, aylıklarını ve ödeneklerini ve diğer özlük işlerini düzenler.

(Mülga birinci cümle: 13/2/2011 - 6111/117 md.) Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler Cumhurbaşkanınca yürürlüğe konulur.

TEMEL İLKELER:

Madde 3 – Bu kanunun temel ilkeleri şunlardır:

Sınıflandırma:

A) (Değişik: 31/7/1970 - 1327/2 md.) Devlet kamu hizmetleri görevlerini ve bu görevlerde çalışan Devlet memurlarını görevlerin gerektirdiği niteliklere ve mesleklere göre sınıflara ayırmaktır.

Kariyer:

B) Devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetiştirme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkanını sağlamaktır.

Liyakat:

C) Devlet kamu hizmetleri görevlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini

liyakat sistemine dayandırmak ve bu sistemin eşit imkanlarla uygulanmasında Devlet memurlarını güvenliğe sahip kılmaktır.

İstihdam şekilleri:

Madde 4 – (Değişik: 30/5/1974 - KHK-12; Değiştirilerek kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Kamu hizmetleri; memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle gördürülür.

A) Memur:

Mevcut kuruluş biçimine bakılmaksızın, Devlet ve diğer kamu tüzel kişiliklerince genel idare esaslarına göre yürütülen asli ve sürekli kamu hizmetlerini ifa ile görevlendirilenler, bu Kanunun uygulanmasında memur sayılır.

Yukarıdaki tanımlananlar dışındaki kurumlarda genel politika tespiti, araştırma, planlama, programlama, yönetim ve denetim gibi işlerde görevli ve yetkili olanlar da memur sayılır.

B) Sözleşmeli personel:

Kalkınma planı, yıllık program ve iş programlarında yer alan önemli projelerin hazırlanması, gerçekleştirilmesi, işletilmesi ve işlerliği için şart olan, zaruri ve istisnai hallerde münhasır olmak üzere özel bir meslek bilgisine ve ihtisasına ihtiyaç gösteren geçici işlerde, Cumhurbaşkanınca belirlenen esas ve usuller çerçevesinde, ihdas edilen pozisyonlarda, mali yılla sınırlı olarak sözleşme ile çalıştırılmasına karar verilen ve işçi sayılmayan kamu hizmeti görevlileridir.

Bir yıldan az süreli veya mevsimlik hizmet olduğuna Cumhurbaşkanınca karar verilen görevlerde sözleşme ile

çalıştırılanlar da bu fıkra kapsamında istihdam edilebilir.

(Ek paragraf: 20/11/2017-KHK-696/17 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/17 md.) Özelleştirme uygulamaları sebebiyle iş akitleri kamu veya özel sektör işverenince feshedilen ve 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun kapsamında diğer kamu kurum ve kuruluşlarına nakil hakkı bulunmayan personel de bu fıkra kapsamında yaşlılık veya malullük aylığı almaya hak kazanıncaya kadar istihdam edilebilir. Bu kapsamda istihdam edileceklerin sayısı, öğrenim durumlarına göre çalışma şartları ve bunlara ödenecek ücretler ile diğer hususlar Cumhurbaşkanınca belirlenir.⁽¹⁾

(Ek fıkra: 5/7/1991 - KHK-433/1 md.; Mülga: 27/12/1991 - KHK-475/11 md.)

C) (Mülga: 20/11/2017 - KHK-696/17 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/17 md.)

D) İşçiler:

(Değişik birinci cümle: 4/4/2007 - 5620/4 md.) (A), (B) ve (C) fıkralarında belirtilenler dışında kalan ve ilgili mevzuatı gereğince tahsis edilen sürekli işçi kadrolarında belirsiz süreli iş sözleşmeleriyle çalıştırılan sürekli işçiler ile mevsimlik veya kampanya işlerinde ya da orman yangınıyla mücadele hizmetlerinde ilgili mevzuatına göre geçici iş pozisyonlarında altı aydan az olmak üzere belirli süreli iş sözleşmeleriyle çalıştırılan geçici işçilerdir. Bunlar hakkında bu Kanun hükümleri uygulanmaz.

Dört istihdam şekli dışında personel çalıştırılmayacağı:

Madde 5 – (Değişik: 23/12/1972 - KHK-2/1 md.)

Bu Kanuna tabi kurumlar, dördüncü maddede yazılı dört istihdam şekli dışında personel çalıştıramazlar.

ÖRNEK SORU:1

657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre“Devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetiştirme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkanını sağlamaktır.” **Şeklinde tanımlanan temel ilke aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Sınıflandırma
- B) Liyakat
- C) Kariyer
- D) Derecelendirme
- E) Uzmanlaşma

ÇÖZÜM: C

Kariyer: Devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetiştirme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkanını sağlamaktır. Doğru cevap C seçeneğidir.

ÖRNEK SORU:2

- I-Memur
- II-Sözleşmeli personel

III-İşçi

657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre yukarıdakilerden hangisi veya hangileri istihdam şekillerindedir?

- A) Yalnız I
- B) I-III
- C) II-III
- D) I-II
- E) I-II-III

ÇÖZÜM: E

Memur, sözleşmeli personel ve işçiler.

BÖLÜM: 2

ÖDEVLER VE SORUMLULUKLAR

Sadakat Tarafsızlık ve Devlete Bağlılık Davranış ve İşbirliği Amirlerin Görev ve Sorumlulukları Memurların Görev ve Sorumlulukları Kişisel Sorumluluk ve Zarar Kişilerin Uğradıkları Zararlar Mal Bildirimi Basına bilgi veya demeç verme: Resmi belge, araç ve gereçlerin yetki verilen mahaller dışına çıkarılmaması ve iadesi:
--

Sadakat:

Madde 6 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/1 md.)

Devlet memurları, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına ve kanunlarına sadakatla bağlı kalmak ve milletin hizmetinde Türkiye Cumhuriyeti kanunlarını sadakatla uygulamak zorundadırlar. Devlet memurları bu hususu

"Asli Devlet Memurluğuna" atandıktan sonra en geç bir ay içinde kurumlarınca düzenlenecek merasimle yetkili amirlerin huzurunda yapacakları yeminle belirtirler ve özlük dosyalarına konulacak aşağıdaki "Yemin Belgesi" ni imzalayarak göreve başlarlar.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına, Atatürk İnkılap ve İlkelerine, Anayasada ifadesi bulunan Türk Milliyetçiliğine sadakatla bağlı kalacağıma; Türkiye Cumhuriyeti kanunlarını milletin hizmetinde olarak tarafsız ve eşitlik ilkelerine bağlı kalarak uygulayacağıma; Türk Milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyip, koruyup bunları geliştirmek için çalışacağıma; insan haklarına ve Anayasanın temel ilkelerine dayanan milli, demokratik, laik, bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilerek, bunları davranış halinde gstereceğime namusum ve Şerefim zerine yemin ederim.

Tarafsızlık ve devlete bağlılık:

Madde 7 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/2 md.)

Devlet memurları siyasi partiye ye olamazlar, herhangi bir siyasi parti, kişi veya zümrenin yararını veya zararını hedef tutan bir davranışta bulunamazlar; görevlerini yerine getirirlerken dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep gibi ayırım yapamazlar; hiçbir Şekilde siyasi ve ideolojik amaçlı beyanda ve eylemde bulunamazlar ve bu eylemlere katılamazlar.

Devlet memurları her durumda Devletin menfaatlerini korumak mecburiyetindedirler. Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına ve kanunlarına aykırı olan,

memleketin bağımsızlığını ve bütünlüğünü bozan Türkiye Cumhuriyetinin güvenliğini tehlikeye düşüren herhangi bir faaliyette bulunamazlar. Aynı nitelikte faaliyet gösteren herhangi bir harekete, gruplaşmaya, teşekküle veya derneğe katılamazlar, bunlara yardım edemezler,

Davranış ve işbirliği:

Madde 8 – Devlet memurları, resmi sıfatlarının gerektirdiği itibar ve güvene layık olduklarını hizmet içindeki ve dışındaki davranışlarıyla göstermek zorundadırlar.

Devlet memurlarının işbirliği içinde çalışmaları esastır.

Yurt dışında davranış:

Madde 9 – Devlet memurlarından sürekli veya geçici görevle veya yetişme, inceleme ve araştırma için yabancı memleketlerde bulunanlar Devlet itibarını veya görev haysiyetini zedeleyici fiil ve davranışlarda bulunamazlar.

Amir durumda olan devlet memurlarının görev ve sorumlulukları:⁽¹⁾

Madde 10 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/3 md.)

Devlet memurları amiri oldukları kuruluş ve hizmet birimlerinde kanun ve diğer mevzuatla belirlenen görevleri zamanında ve eksiksiz olarak yapmaktan ve yaptırmaktan, maiyetindeki memurlarını yetiştirmekten, hal ve hareketlerini takip ve kontrol etmekten görevli sorumludurlar.⁽¹⁾

Amir, maiyetindeki memurlara hakkaniyet ve eşitlik içinde davranır. Amirlik yetkisini kanun ve diğer mevzuatta belirtilen esaslar içinde kullanır.⁽¹⁾

Amir, maiyetindeki memurlara kanunlara ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine aykırı emir veremez ve

maiyetindeki memurdan hususi bir menfaat temin edecek bir talepte bulunamaz, hediyesini kabul edemez ve borç alamaz.⁽¹⁾

Devlet memurlarının görev ve sorumlulukları:

Madde 11 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/4 md.)

Devlet memurları kanun ve diğer mevzuatta belirtilen esaslara uymakla ve amirler tarafından verilen görevleri yerine getirmekle yükümlü ve görevlerinin iyi ve doğru yürütülmesinden amirlerine karşı sorumludurlar.

Devlet memuru amirinden aldığı emri, Anayasa, kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ve yönetmelik hükümlerine aykırı görürse, yerine getirmez ve bu aykırılığı o emri verene bildirir. Amir emrinde ısrar eder ve bu emrini yazı ile yenilirse, memur bu emri yapmağa mecburdur. Ancak emrin yerine getirilmesinden doğacak sorumluluk emri verene aittir.⁽¹⁾

Konusu suç teşkil eden emir, hiçbir suretle yerine getirilmez; yerine getiren kimse sorumluluktan kurtulamaz.

Acele hallerde kamu düzeninin ve kamu güvenliğinin korunması için kanunla gösterilen istisnalar saklıdır.

Kişisel sorumluluk ve zarar:

Madde 12 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/5 md.)

Devlet memurları, görevlerini dikkat ve itina ile yerine getirmek ve kendilerine teslim edilen Devlet malını korumak ve her an hizmete hazır halde bulundurmak için gerekli tedbirleri almak zorundadırlar.

Devlet memurunun kasıt, kusur, ihmal veya tedbirsizliği sonucu idare

zarara uğratılmışsa, bu zararın ilgili memur tarafından rayiç bedeli üzerinden ödenmesi esastır.

Zararların ödettirilmesinde bu konudaki genel hükümler uygulanır. Ancak fiilin meydana geldiği tarihte en alt derecenin birinci kademesinde bulunan memurun brüt aylığının yarısını geçmeyen zararlar, kabul etmesi halinde disiplin amiri veya yetkili disiplin kurulu kararına göre ilgili memurca ödenir.

Kişilerin uğradıkları zararlar:

Madde 13 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/6 md.)

(Değişik birinci fıkra: 6/6/1990 - 3657/1 md.) Kişiler kamu hukukuna tabi görevlerle ilgili olarak uğradıkları zararlardan dolayı bu görevleri yerine getiren personel aleyhine değil, ilgili kurum aleyhine dava açarlar. Ancak, Devlet dairelerine tevdi veya bu dairelerce tahsil veya muhafaza edilen para ve para hükmündeki değerli kağıtların ilgili personel tarafından zimmete geçirilmesi halinde, zimmete geçirilen miktar, cezai takibat sonucu beklenmeden Hazine tarafından hak sahibine ödenir. Kurumun, genel hükümlere göre sorumlu personele rücu hakkı saklıdır.

(Ek: 26/3/2002 - 4748/3 md.)

İşkence ya da zalimane, gayri insani veya haysiyet kırıcı muamele suçları nedeniyle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesince verilen kararlar sonucunda Devletçe ödenen tazminatlardan dolayı sorumlu personele rücu edilmesi hakkında da yukarıdaki fıkra hükmü uygulanır.

12 nci maddeyle bu maddede belirtilen zararların nevi, miktarlarının tespiti, takibi, amirlerin sorumlulukları ve yapılacak işlemlerle ilgili diğer hususlar

Cumhurbaşkanınca düzenlenecek yönetmelikle belirlenir.⁽²⁾

Mal bildirimi:

Madde 14 – Devlet memurları, kendileriyle, eşlerine ve velayetleri altındaki çocuklarına ait taşınır ve taşınmaz malları, alacak ve borçları hakkında, özel kanunda yazılı hükümler uyarınca, mal bildirimi verirler.

Basına bilgi veya demeç verme:

Madde 15 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/7 md.)

Devlet Memurları, kamu görevleri hakkında basına, haber ajanslarına veya radyo ve televizyon kurumlarına bilgi veya demeç veremezler. Bu konuda gerekli bilgi ancak bakanın yetkili kılacağı görevli illerde valiler veya yetkili kılacağı görevli tarafından verilebilir.

Askeri hizmet ile ilgili bilgiler özel kanunların ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin yetkili, kıldığı personel dışın da hiç bir kimse tarafından açıklanamaz.⁽³⁾

Resmi belge, araç ve gereçlerin yetki verilen mahaller dışına çıkarılmaması ve iadesi:

Madde 16 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/8 md.)

Devlet memurları görevleri ile ilgili resmi belge araç ve gereçleri, yetki verilen mahaller dışına çıkaramazlar, hususi işlerinde kullanamazlar.

Devlet memurları görevleri icabı kendilerine teslim edilen resmi belge, araç ve gereçleri görevleri sona erdiği zaman iade etmek zorundadırlar. Bu zorunluluk memurun mirasçılara da şamdır.

ÖRNEK SORU:3

657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre devlet memurları asli devlet memurluğuna atanmalarından sonra en geç ne kadarlık bir sürede yetkili amirlerin huzurundayemin edip yemin belgesini imzalarlar?

A)1 ay

B)3 ay

C)1 yıl

D)2 yıl

E)3 yıl

ÇÖZÜM: A

Devlet memurları bu hususu "Asli Devlet Memurluğuna" atandıktan sonra en geç bir ay içinde kurumlarınca düzenlenecek merasim yetkili amirlerin huzurunda yapacakları yeminle belirtirler ve özlük dosyalarının konulacak aşğıdaki "Yemin Belgesi"ni imzalayarak göreve başlarlar. Doğru cevap A seçeneğidir.

BÖLÜM: 3

GENEL HAKLAR

Uygulamayı isteme hakkı:

Güvenlik:

Emeklilik:

Çekilme:

Müracaat, şikayet ve dava açma:

Sendika kurma:

İzin:

Kovuşturma ve yargılama:

İsnat ve iftiralara karşı koruma:

Uygulamayı isteme hakkı:

Madde 17 – Devlet memurları, bu kanun ve diğer mevzuata göre tayin ve tesbit olunup yürürlükte bulunan hükümlerin kendileri hakkında aynen uygulanmasını istemek hakkına sahiptirler.⁽¹⁾

Güvenlik:

Madde 18 – Kanunlarda yazılı haller dışında Devlet memurunun memurluğuna son verilmez, aylık ve başka hakları elinden alınamaz.

Emeklilik:

Madde 19 – Devlet memurlarının, özel kanununda yazılı belirli şartlar içinde, emeklilik hakları vardır.

Çekilme:

Madde 20 – Devlet memurları, bu kanunda belirtilen esaslara göre memurluktan çekilebilirler.

Müracaat, şikayet ve dava açma:

Madde 21 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/9 md.)

Devlet memurları kurumlarıyla ilgili resmi ve şahsi işlerinden dolayı müracaat; amirleri veya kurumları tarafından kendilerine uygulanan idari eylem ve işlemlerden dolayı şikayet ve dava açma hakkına sahiptirler.

Müracaat ve şikayetler söz veya yazı ile en yakın amirden başlayarak silsile yolu ile şikayet edilen amirler atlanarak yapılır.

Müracaat ve şikayetler incelenerek en kısa zamanda ilgiliye bildirilir. Müracaat ve şikayetlerle ilgili esas ve usuller Cumhurbaşkanınca hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.⁽²⁾

Sendika kurma:

Madde 22 – (Mülga: 23/12/1972 - KHK-2/5 md.; Yeniden düzenleme: 12/6/1997 4275/1 md.)

Devlet memurları, Anayasada ve özel kanununda belirtilen hükümler uyarınca sendikalar ve üst kuruluşlar kurabilir ve bunlara üye olabilirler.

İzin

Madde 23 – Devlet memurları, bu kanunda gösterilen süre ve şartlarla izin hakkına sahiptirler.

Kovuşturma ve yargılama:

Madde 24 – Devlet memurlarının görevleri ile ilgili veya görevleri sırasında işledikleri suçlardan dolayı soruşturma ve kovuşturma yapılması ve haklarında dava açılması özel hükümlere tabidir.

İsnat ve iftiralara karşı koruma:

Madde 25 – Devlet memurları hakkındaki ihbar ve şikayetler, garaz veya mücerret hakaret için, uydurma bir suç isnadı suretiyle yapıldığı ve soruşturma veya yargılamanın tabi olduğu kanuni işlem sonucunda bu isnat sabit olmadığı takdirde, merkezde bu memurun en büyük amiri, illerde valiler, isnatta bulunanlar hakkında kamu davası açılmasını Cumhuriyet Savcılığından isterler.

ÖRNEK SORU: 4

657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre aşağıdakilerden hangisi genel haklardan birisi değildir?

A)Güvenlik

B)Emeklilik

C)Grev

D)Çekilme

E)Müracaat ve şikayet

ÇÖZÜM: C

Grev yasaklardandır. Doğru cevap Seçeneğidir.

BÖLÜM: 4 YASAKLAR

Toplu eylem ve hareketlerde bulunma yasağı:
Grev yasağı:
Ticaret ve diğer kazanç getirici faaliyetlerde bulunma yasağı:
Hediye alma, menfaat sağlama yasağı:
Denetimdeki teşebbüsten menfaat sağlama yasağı:

Toplu eylem ve hareketlerde bulunma yasağı:

Madde 26 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/10 md.)

(Mülga birinci fıkra: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Devlet memurlarının kamu hizmetlerini aksatacak şekilde memurluktan kasıtlı olarak birlikte çekilmeleri veya görevlerine gelmemeleri veya görevlerine gelipte Devlet hizmetlerinin ve işlerinin yavaşlatılması veya aksatılması sonucunu doğuracak eylem ve hareketlerde bulunmaları yasaktır.

Grev yasağı:

Madde 27 – Devlet memurlarının greve karar vermeleri, grev tertiplenmeleri, ilan etmeleri, bu yolda propaganda yapmaları yasaktır.

Devlet memurları, herhangi bir greve veya grev teşebbüsüne katılamaz, grevi destekleyemez veya teşvik edemezler.

Ticaret ve diğer kazanç getirici faaliyetlerde bulunma yasağı:⁽¹⁾

Madde 28 – (Değişik: 30/5/1974 - KHK-12; Değiştirilerek kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Memurlar Türk Ticaret Kanununa göre (Tacir) veya (Esnaf) sayılmalarını gerektirecek bir faaliyette bulunamaz, ticaret ve sanayi müesseselerinde görev alamaz, ticari mümessil veya ticari vekil veya kollektif şirketlerde ortak veya komandit şirkette komandite ortak olamazlar. (Görevli oldukları kurumların iştiraklerinde kurumlarını temsilen alacakları görevler hariç). **(Ek cümle: 8/8/2011 - KHK-650/38 md.; İptal cümle: Anayasa Mahkemesinin 18/7/2012 tarihli ve E.: 2011/113, K.: 2012/108 sayılı Kararı ile.; (...)⁽¹⁾ Yeniden düzenleme son cümle: 2/1/2014 - 6514/9 md.)** Memurlar, mesleki faaliyette veya serbest meslek icrasında bulunmak üzere ofis, büro, muayenehane ve benzeri yerler açamaz; gerçek kişilere, özel hukuk tüzel kişilerine veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına ait herhangi bir iş yerinde veya vakıf yükseköğretim kurumlarında çalışamaz.

(Değişik ikinci fıkra: 8/8/2011 - KHK-650/38 md.; İptal ikinci fıkra: Anayasa Mahkemesinin 18/7/2012 tarihli ve E.: 2011/113 K.: 2012/108 sayılı Kararı ile⁽¹⁾ ; Yeniden düzenleme: 2/1/2014 - 6514/9 md.) Memurların üyesi oldukları yapı, kalkınma ve tüketim kooperatifleri, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulmuş yardım sandıklarının yönetim, denetim ve disiplin kurulları üyelikleri ile özel kanunlarda belirtilen görevler bu yasaklamanın dışındadır.⁽²⁾

Eşleri, reşit olmayan veya mahcur olan çocukları, yasaklanan faaliyetlerde bulunan memurlar bu durumu 15 gün içinde bağlı oldukları kuruma bildirmekle yükümlüdürler,

Hediye alma, menfaat sağlama yasağı:

Madde 29 – Devlet memurlarının doğrudan doğruya veya aracı eliyle hediye istemeleri ve görevleri sırasında olmasa dahi menfaat sağlama amacı ile hediye kabul etmeleri veya iş sahiplerinden borç para istemeleri ve almaları yasaktır.

(Ek fıkra: 25/5/2004 - 5176/9 md.)

Kamu Görevlileri Etik Kurulu, hediye alma yasağının kapsamını belirlemeye ve **en az** genel müdür veya eşiti seviyedeki üst düzey kamu görevlilerince alınan hediyelerin listesini gerektiğinde her takvim yılı sonunda bu görevlilerden istemeye yetkilidir.

Denetimindeki teşebbüsten menfaat sağlama yasağı:

Madde 30 – Devlet memurunun, denetimi altında bulunan veya kendi görevi veya mensup olduğu kurum ile ilgisi olan bir teşebbüsten, doğrudan doğruya veya aracı eliyle her ne ad altında olursa olsun bir menfaat sağlaması yasaktır.

Gizli bilgileri açıklama yasağı:

Madde 31 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/11 md.)

Devlet memurlarının kamu hizmetleri ile ilgili gizli bilgileri görevlerinden ayrılmış bile olsalar, yetkili bakanın yazılı izni olmadıkça açıklamaları yasaktır.

KISIM - II SINIFLANDIRMA

1-GENEL İDARE HİZMETLERİ SINIFI
2-TEKNİK HİZMETLER SINIFI
3-SAĞLIK HİZMETLERİ VE YARDIMCI SAĞLIK HİZMETLERİ SINIFI
4-EĞİTİM VE ÖĞRETİM HİZMETLERİ SINIFI
5-AVUKATLIK HİZMETLERİ SINIFI
6-DİN HİZMETLERİ SINIFI
7-EMNİYET HİZMETLERİ SINIFI
8-JANDARMA HİZMETLERİ SINIFI
9-SAHİL GÜVENLİK HİZMETLERİ SINIFI
10-YARDIMCI HİZMETLER SINIFI
11-MÜLKİ İDARE AMİRLİĞİ HİZMETLERİ SINIFI
12-MİLLİ İSTİHBARAT HİZMETLERİ SINIFI

Sınıf:

Madde 32 – (Mülga: 30/5/1974 - KHK-12/7 md.; Aynen kabul: 15/5/1975 - 1897/7 md.)

Kadroların tespiti:

Madde 33 – (Değişik: 30/5/1974 - KHK-12; Değiştirilerek kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Kadrosuz memur çalıştırılmaz.

(Değişik ikinci fıkra: 2/7/2018 - KHK-703/182 md.) Kadrolar, Cumhurbaşkanlığı kararnamesinde gösterildiği şekilde düzenlenir.

(Mülga üçüncü fıkra: 2/7/2018 - KHK-703/182 md.)

(Mülga dördüncü fıkra: 2/7/2018 - KHK-703/182 md.)

Kadroların hazırlanması:

Madde 34 – (Mülga: 2/7/2018 - KHK-703/182 md.)

Kadro cetvelleri:

Madde 35 – (Mülga: 2/7/2018 - KHK-703/182 md.)

Tesis edilen sınıflar:

Madde 36 – (Değişik: 30/5/1974 - KHK-12; Değiştirilerek kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Bu Kanuna tabi kurumlarda çalıştırılan memurların sınıfları aşağıda gösterilmiştir.

I - GENEL İDARE HİZMETLERİ SINIFI:

Bu Kanunun kapsamına dahil kurumlarda yönetim, icra, büro ve benzeri hizmetleri gören ve bu Kanunla tespit edilen diğer sınıflara girmeyen memurlar Genel İdare Hizmetleri sınıfını teşkil eder.

II-TEKNİK HİZMETLER SINIFI:⁽¹⁾

Bu Kanunun kapsamına giren kurumlarda meslekleriyle ilgili görevleri fiilen ifa eden ve meri hükümlere göre yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar, jeolog, hidrojeolog, hidrolog, jeofizikçi, fizikçi, kimyager, matematikçi, istatistikçi, yöneylemci (Hareket araştırmacısı), matematiksel iktisatçı, ekonomici ve benzeri ile teknik öğretmen okullarından mezun olup da, öğretmenlik mesleği dışında teknik hizmetlerde çalışanlar, Mimarlık ve Mühendislik Fakültesi veya bölümlerinden mezun şehir plancısı, yüksek şehir plancısı, yüksek Bölge Plancısı, 3437 ve 9/5/1969 tarih 1177 sayılı Kanunlara göre tütün eksperleri yetiştirilenler ile müskirat ve çay eksperleri, fen memuru, yüksek tekniker, tekniker teknisyen ve emsali teknik unvanlara sahip olup, **en az** orta derecede mesleki tahsil görmüş bulunanlar, Teknik Hizmetler sınıfını teşkil eder.⁽¹⁾⁽²⁾

III-SAĞLIK HİZMETLERİ VE YARDIMCI SAĞLIK HİZMETLERİ SINIFI:

Bu sınıf, sağlık hizmetlerinde (Hayvan sağlığı dahil) mesleki eğitim görerek yetişmiş olan tabip, diş tabibi,

eczacı, veteriner hekim gibi memurlar ile bu hizmet sahasında çalışan yüksek öğrenim görmüş fizikoterapist, tıp teknolojü, ebe, hemşire, sağlık memuru, sosyal hizmetler mütehassısı, biyolog, psikolog, diyetçi, sağlık mühendisi, sağlık fizikçisi, sağlık idarecisi ile ebe ve hemşire, hemşire yardımcısı, (Fizik tedavi, laboratuvar, eczacı, diş anestezi, röntgen teknisyenleri ve yardımcıları, çevre sağlığı ve toplum sağlığı teknisyeni dahil) sağlık savaş memuru, hayvan sağlık memuru ve benzeri sağlık personelini kapsar.

(Ek paragraf: 10/7/2003-4924/11 md.) Bu sınıfa dahil personel tarafından yerine getirilmesi gereken hizmetler, lüzumu halinde bedeli döner sermaye gelirlerinden ödenmek kaydıyla, Bakanlıkça tespit edilecek esas ve usullere göre hizmet satın alınması yoluyla gördürülebilir.

IV-EĞİTİM VE ÖĞRETİM HİZMETLERİ SINIFI:

Bu sınıf, bu Kanun kapsamına giren kurumlarda eğitim ve öğretim vazifesiyle görevlendirilen öğretmenleri (...)⁽⁴⁾ kapsar.⁽³⁾⁽⁴⁾

V - AVUKATLIK HİZMETLERİ SINIFI:

Avukatlık hizmetleri sınıfı, Özel kanunlarına göre avukatlık ruhsatına sahip, baroya kayıtlı ve kurumlarını yargı mercilerinde temsil yetkisini haiz olan memurları kapsar.

VI - DİN HİZMETLERİ SINIFI:

Din hizmetleri sınıfı, özel kanunlarına göre çeşitli derecelerde dini eğitim görmüş olan ve dini görev yapan memurları kapsar.

VII - EMNİYET HİZMETLERİ SINIFI:⁽¹⁾⁽³⁾

Bu sınıf, özel kanunlarına göre çarşı ve mahalle bekçisi, polis, komiser muavini, komiser, başkomiser emniyet müfettişi, polis müfettişi, emniyet amiri ve emniyet müdürü ve emniyet müdürü sıfatını kazanmış emniyet mensubu memurları kapsar.⁽²⁾

VIII - JANDARMA HİZMETLERİ SINIFI (Ek : 25/7/2016 – KHK-668/22 md.)⁽³⁾⁽⁴⁾

Bu sınıf Jandarma Genel Komutanlığı kadrolarında bulunan subay, astsubay ve uzman jandarmaları kapsar.

IX - SAHİL GÜVENLİK HİZMETLERİ SINIFI(Ek : 25/7/2016 – KHK-668/25 md.)⁽⁴⁾

Bu sınıf Sahil Güvenlik Komutanlığı kadrolarında bulunan subay ve astsubayları kapsar.

X - YARDIMCI HİZMETLER SINIFI:

Yardımcı hizmetler sınıfı, kurumlarda her türlü yazı ve dosya dağıtmak ve toplamak, müracaat sahiplerini karşılamak ve yol göstermek; hizmet yerlerini temizleme, aydınlatma ve ısıtma işlerinde çalışmak veya basit iklim rasatlarını yapmak; ilaçlama yapmak veya yaptırmak veya tedavi kurumlarında hastaların ve hastanelerin temizliği ve basit bakımı ile ilgili hizmetleri yapmak veya kurumlarda koruma ve muhafaza hizmetleri gibi anahizmetlere yardımcı mahiyetteki görevlerde her kurumun özel bünyesine göre ve yine bu mahiyette olmak üzere ihdasına lüzum gördüğü yardımcı hizmetleri ifa ile görevli bulunanlardan 4 üncü maddenin (D) bendinde tanımlananların dışında kalanları kapsar.⁽²⁾

(Ek: 28/3/1988 – KHK-318/1 md.)

Bu sınıfa dahil personel tarafından yerine getirilmesi gereken hizmetlerden hizmet yerlerinin ve tedavi kurumlarının temizlenmesi, tesisatın bakım ve işletilmesi ve benzeri nitelikteki hizmetlerin üçüncü şahıslara ihale yoluyla gördürülmesi mümkündür.

(Ek fıkra:18/5/1994 – KHK-527/1 md.; Mülga: 28/2/1995 - 4081/3 md.)

XI - MÜLKİ İDARE AMİRLİĞİ HİZMETLERİ SINIFI.⁽³⁾⁽⁴⁾

Bu sınıf, valiler ve kaymakamlar ile bu sıfatları kazanmış olup İçişleri Bakanlığı merkez ve iller kuruluşunda çalışanları ve maiyet memurlarını kapsar.

XII - MİLLİ İSTİHBARAT HİZMETLERİ SINIFI:⁽³⁾⁽⁴⁾

Bu sınıf, Milli İstihbarat Teşkilatı kadrolarında veya bu teşkilat emrinde çalıştırılanlardan özel kanunlarında gösterilen veya Cumhurbaşkanınca tespit edilen görevleri ifa edenleri kapsar.

ORTAK HÜKÜMLER

A) Sınıfların öğrenim durumlarına göre giriş ve yükselilecek derece ve kademeleri aşağıda gösterilmiştir.

Öğrenim durumu	Giriş		Yükselilebilecek	
	Derece	Kademe	Derece	Kademe
İlkokulu bitirenler	15	1	7	Son
Ortaokulu bitirenler	14	2	5	Son
Ortaokul dengi mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	14	3	5	Son
Ortaokul üstü 1 yıl mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	13	1	4	Son
Ortaokul üstü 2 yıl mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	13	2	4	Son
Liseyi bitirenler	13	3	3	Son
Lise dengi mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	12	2	3	Son
Lise veya dengi okullar üstü 1 yıllık mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	11	1	2	Son
Lise veya dengi okullar üstü 2 yıl veya Ortaokul üstü en az 5 yıllık mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	10	1	2	Son
Lise veya dengi okullar üstü 3 yıl teknik veya mesleki öğrenimi bitirenler	10	2	2	Son
2 yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenler	10	2	1	Son
3 yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenler	10	3	1	Son

4 yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenler	9	1	1	Son
5 yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenler	9	2	1	Son
6 yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenler	9	3	1	Son

Yükselinebilecek derecenin üstünde bir dereceye yükselme:⁽⁵⁾

Madde 37 – (Yeniden düzenleme 29/11/1984 – KHK-243/2 md.)

Bu kanun hükümlerine göre öğrenim durumları, hizmet sınıfları ve görev unvanları itibariyle azami yükselebilecekleri derecelerin dördüncü kademesinden aylık almaya hak kazanan ve son sekiz yıllık süre içinde herhangi bir disiplin cezası almayanların kazanılmış hak aylıkları kadro şartı aranmaksızın bir üst dereceye yükseltilir.

Kademe:

Madde 38 – (Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Sınıf dışında kadro ihdas edilemeyeceği:

Madde 39 – Bu kanuna tabi kurumlarda sınıflar dışında memurluk kadroları ihdas edilemez.

Memuriyete girişte yaş:

Madde 40 – (Değişik: 31/7/1970 - 1327/11 md.)

Genel olarak 18 yaşını tamamlayanlar Devlet memuru olabilirler.

Bir meslek veya sanat okulunu bitirenler **en az 15 yaşını** doldurmuş olmak ve Türk Medeni Kanununun 12 ncimaddesine göre kazai rüşt kararı almak şartıyla Devlet memurluklarına atanabilirler.

Sınıflandırmada öğrenim unsuru:

Madde 41 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12/1 md.; Aynen kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Genel olarak ortaokulu bitirenler memur olabilirler. Ortaokul mezunlarından istekli bulunmadığı takdirde ilkokulu bitirenlerin de alınması caizdir. Bir sınıfta belli görevlere atanabilmek veya bu

görevlerde belli derecelere yükselbilmek için, kuruluş kanunları veya bu kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ve kuruluş kanunlarına dayanılarak çıkarılacak yönetmelikler ile işin gereğine göre daha yüksek öğrenim dereceleri veya muayyen fakülte, okul veya öğrenim dallarını veya meslek içi veya meslekle ilgili eğitim programlarını bitirmiş olmak veya yabancı dil bilmek gibi şartlar konulabilir.⁽¹⁾

Yetişme ve deneme süresi:

Madde 42 – (Mülga: 31/7/1970 - 1327/13 md.)

Göstergeler:

Madde 43 – (Değişik: 12/2/1982 - 2595/1 md.)

Bu Kanuna tabi kurumların kadrolarında bulunan personelin aylık ve ek göstergeleri aşağıda gösterildiği şekilde tespit edilir:

A) Aylık Göstergesi: Bütün sınıflar itibariyle her derece ve kademenin aylıklarının hesaplanmasına esas teşkil edecek Aylık Gösterge Tablosu aşağıdaki I Numaralı Cetvelde gösterilmiştir.

B) **(Değişik: 9/4/1990 - KHK-418/2 md.; iptal: AnayasaMahkemesinin 5/2/1992 tarihli ve E. 1990/22, K. 1992/6 sayılı Kararı ile; Yeniden düzenleme: 18/5/1994 - KHK-527/2 md.)** Ek Gösterge: Bu Kanuna tabi kurumların kadrolarında bulunan personelin aylıkları; hizmet sınıfları, görev türleri ve aylık alınan dereceler dikkate alınarak bu kanuna ekli I ve II sayılı cetvellerde gösterilen ek gösterge rakamlarının eklenmesi suretiyle hesaplanır. II sayılı cetvelde yer alan unvanlarda değişiklik yapmaya ve yeni unvanlar ilave etmeye Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.⁽¹⁾

Bu ek göstergeler, ilgililerin belirtilen sınıf ve görevlerde buldukları sürece ödemelere esas alınıp, terfi bakımından kazanılmış hak sayılmaz. Kurumların 1, 2, 3 ve 4 üncü dereceli kadrolarına atanana uygulanacak ek göstergeler, ilgililerin daha önce bulunmuş oldukları kariyerleri ile ilgili sınıf veya ekli I sayılı Cetvelin Genel İdare Hizmetleri Sınıfı (g) bölümünde belirtilen görevlerde kazanılmış hak aylık derecelerine göre alabilecekleri ek göstergelerden düşük olamaz.

(Değişik: 23/2/1995 - KHK-547/7 md.) Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Başkan ve Üyelikleri, Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkan ve üyelikleri, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Yüksek Fen Kurulu Başkan ve Üyelikleri, Müşavir ve 1'inci dereceden uzman ünvanlı kadrolara atanana bu kadrolarda buldukları sürece daha önce almış oldukları en yüksek ek gösterge üzerinden ödeme yapılır.

Kadroları Milli İstihbarat Hizmetleri Sınıfına dahil olanlara, bu maddede gösterilen emsallerini geçmemek üzere Cumhurbaşkanı tarafından tespit edilecek ek gösterge rakamları uygulanır.⁽²⁾

Çalışma yaş hadleri:

Madde 44 – (Mülga: 31/7/1970 - 1327/15 md.)

Memurun başka sınıfta ve derecesinin altında bir görevde çalıştırılmıyacağı:

Madde 45 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Aynen kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Hiç bir memur sınıfının dışında ve sınıfının içindeki derecesinin altında bir derecenin görevinde çalıştırılmaz.

(Değişik: 12/2/1982 - 2595/2 md.)

5 inci ve daha aşağı derecelerdeki kadrolara, derece yükselmesi için gerekli nitelikleri haiz memur bulunmaması hallerinde, 36 ncı maddede belirtilen öğrenim durumları itibariyle tespit olunan yükselinebilecek dereceyi aşmamak ve karşılık gösterilecek kadro derecesi kazanılmış hak aylık derecelerinin üç üst derecesinden fazla olmamak kaydıyla, bu dereceler karşılık gösterilerek, kendi derecesi ile aynı sınıftan memur atanması mümkündür.

Bu gibiler, işgal ettikleri kadroda kazanılmış derece ve kademelerinin aylığını almaya devam ederler ve kazanılmış aylıklarındaki kademe ilerlemesi ve derece yükselmesi genel esaslara göre yapılır. Karşılık gösterilen kadrolar, ilgililer için kazanılmış hak teşkil etmez.

ÖRNEK SORU: 5

657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre genel olarak kaç yaşını tamamlayanlar devlet memuru olabilirler?

A)18

B)20

C)19

D)17

E)16

ÇÖZÜM: A

Genel olarak 18 yaşını tamamlayanlar Devletmemuru olabilirler.

ÖRNEK SORU: 6

657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre biyolog ve psikolog hangi hizmet sınıfına girer?

- A)Genel İdare Hizmetleri
- B)Teknik Hizmetler Sınıfı
- C)Yardımcı Hizmetler Sınıfı
- D)Emniyet Hizmetleri Sınıfı
- E)Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı

ÇÖZÜM: E

Bu sınıf, sağlık hizmetlerinde (Hayvan sağlığı dahil) mesleki eğitim görerek yetişmiş olan tabip, diş tabibi, eczacı, veteriner hekim gibi memurlar ile bu hizmet sahasında çalışan yüksek öğrenim görmüş fizikoterapist, tıp teknolojü, ebe, hemşire, sağlık memuru, sosyal hizmetler mütehasısı, biyolog, psikolog, diyetçi, sağlık mühendisi, sağlık fizikçisi, sağlık idarecisi ile ebe ve hemşire, hemşire yardımcısı, (Fizik tedavi, laboratuvar, eczacı, diş anestezi, röntgen teknisyenleri ve yardımcıları, çevre sağlığı ve toplum sağlığı teknisyeni dahil) sağlık savaş memuru, hayvan sağlık memuru ve benzeri sağlık personelinin kapsar. Doğru cevap E seçeneğidir.

ÖRNEK SORU:7

657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre, kurumlarda her türlü yazı ve dosya dağıtmak ve toplamak, müracaat sahiplerini karşılamak ve yol göstermek; hizmet yerlerini temizleme, aydınlatma ve ısıtma işlerinde çalışmak veya basit iklim rasatlarını yapmak; ilaçlama yapmak veya yaptırmak veya tedavi kurumlarında hastaların ve hastanelerin temizliği ve basit bakımı ile ilgili hizmetleri yapmak hangi hizmet sınıfına girer?

- A)Genel İdare Hizmetleri
- B)Teknik Hizmetler Sınıfı
- C)Yardımcı Hizmetler Sınıfı
- D)Emniyet Hizmetleri Sınıfı
- E)Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı

ÇÖZÜM:C

Yardımcı Hizmetler Sınıfı. Doğru cevap C seçeneğidir.

ÖRNEK SORU:8

657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre çarşı ve mahalle bekçisi, polis, komiser muavini, komiser, başkomiser emniyet müfettişi, polis müfettişi, emniyet amiri ve emniyet müdürü hangi hizmet sınıfına girer?

- A)Genel İdare Hizmetleri
- B)Teknik Hizmetler Sınıfı
- C)Yardımcı Hizmetler Sınıfı
- D)Emniyet Hizmetleri Sınıfı
- E)Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı

ÇÖZÜM: D

Emniyet Hizmetleri Sınıfı. Doğru cevap D

KISIM - III DEVLET MEMURLUĞUNA ALINMA

BÖLÜM:1

Usul

Atama yapılacak boş kadroların bildirilmesi:

Madde 46 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/12 md.)

Bakanlıklar ile diğer kamu kurum ve kuruluşları (Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı hariç), personel atamasına lüzum gördükleri boş kadroların sayılarını, sınıf ve derecelerini belirterek Devlet Personel Başkanlığına bildirirler.

Duyurma:

Madde 47 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/13 md.)

Devlet Personel Başkanlığı atama yapılacak boş kadroların sınıf ve derecelerini, kadroların buldukları kurum ve yerlerini, kadrolara alınacak personel sayılarını, alınacak personelin genel ve özel şartlarını, en son başvurma tarihini, başvurulacak mercileri, sınav yerlerini ve zamanlarını ve gerek görülen diğer bilgileri başvurma süresinin bitiminden **en az15** gün önce Resmi Gazete, radyo, televizyon ve ülke çapında tirajı yüksek gazetelerden asgari biri ve uygun görülecek diğer araçlar ile duyurur.

Sınavsız atama yapılacak yerlere kadro adedinden fazla istekli bulunduğu takdirde açılacak sınavın gün ve yeri yukarıdaki şartlara uygun olarak ayrıca duyurulur.

BÖLÜM : 2

ŞARTLAR

Genel ve özel şartlar:

Madde 48 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/14 md.)

Devlet memurluğuna alınacaklarda aşağıdaki genel ve özel şartlar aranır.

A) Genel şartlar:

1. Türk Vatandaşı olmak,⁽¹⁾
2. Bu Kanunun 40 ncı maddesindeki yaş şartlarını taşımak,
3. Bu Kanunun 41 nci maddesindeki öğrenim şartlarını taşımak,
4. Kamu haklarından mahrum bulunmamak,

5. (Değişik: 23/1/2008 - 5728/317 md.) Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene

ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, (...)⁽¹⁾ zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkûm olmamak.⁽¹⁾

6. Askerlik durumu itibariyle;

a) Askerlikle ilgisi bulunmamak,

b) Askerlik çağına gelmemiş bulunmak,

c) Askerlik çağına gelmiş ise muvazzaf askerlik hizmetini yapmış yahut ertelenmiş veya yedek sınıfa geçirilmiş olmak,

7. 53 üncü madde hükümleri saklı kalmak kaydı ile görevini devamlı yapmasına engel olabilecek (...)⁽²⁾ akıl hastalığı (...)⁽²⁾ bulunmamak.

8. (Ek: 3/10/2016 – KHK-676/74 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7070/60 md.) Güvenlik soruşturması ve/veya arşiv araştırması yapılmış olmak.

B) Özel şartlar:

1. Hizmet göreceği sınıf için 36 ve 41 nci maddelerde belirtilen öğretim ve eğitim kurumlarının birinden diploma almış olmak,

2. Kurumların özel kanun veya diğer mevzuatında aranan şartları taşımak.

Sınavlara katılma:

Madde 49 – (Yeniden düzenleme: 12/5/1982 - 2670/15 md.)

(Değişik: 29/11/1984 – KHK-243/5 md.) Duyurulan Devlet kamu hizmet ve görevlerine Devlet Memuru olarak girmek isteyenler, belirlenen şartları yerine getirerek başvurularını yaparlar.

Devlet kamu hizmet ve görevlerine girmek isteyenlerden ilan edilen şartları

haiz bulunmayanlar bu sınavlara katılamazlar ve bu husus başvuru merciler tarafından kendilerine bir yazı ile bildirilir.

Sınav şartı:

Madde 50 – (Değişik: 29/11/1984 – KHK-243/6 md.)

Devlet kamu hizmet ve görevlerine Devlet memuru olarak atanacakların açılacak Devlet memurluğu sınavlarına girmeleri ve sınavı kazanmaları şarttır.

Sınavların yapılmasına dair usul ve esaslar ile sınava tabi tutulmadan girilebilecek hizmet ve görevler ve bunların tabi olacağı esaslar Devlet Personel Başkanlığınca hazırlanacak bir genel yönetmelikle düzenlenir.

(Mülga üçüncü fıkra: 13/2/2011-6111/99 md.)

(Ek: 30/5/1997 – KHK-572/14 md.;

Mülga dördüncü fıkra: 13/2/2011 - 6111/99 md.)⁴²⁰⁰

Sınav sonuçları:

Madde 51 – (Değişik: 29/11/1984 – KHK-243/7 md.)

Sınav sonuçları, ilgili kurumda teşkil edilen sınav komisyonlarının sorumluluğunda belirlenecek başarılı olanların isimleri başarı sıralarına göre ilan edilir ve yazı ile de ilgililere bildirilir.

İlan edilen sınav sonuçları müteakip sınav tarihine kadar geçerlidir.

Kurumların memur ihtiyaçlarını karşılama şekli:

Madde 52 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/18 md.)

Kurumların memur ihtiyaçları yayınlanan sınav sonuçlarında belirlenen başarı sırasına göre ilgili kurumlarca atama yapılmak suretiyle karşılanır.

Müteakip sınav dönemine kadar kurumların acil ihtiyaçları; sınavlara girip kazanmış ancak yeterli kadro olmaması nedeni ile ataması yapılamayanlardan; yayınlanan başarı sırasına göre karşılanabilir.

Yapılan atamalar, ilgili kurumlarca derhal Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

Engelli personel çalıştırma yükümlülüğü:⁽¹⁾⁽²⁾

Madde 53 – (Değişik: 13/2/2011 - 6111/99 md.)

Kurum ve kuruluşlar bu Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda % 3 oranında engelli çalıştırmak zorundadır. % 3'ün hesaplanmasında ilgili kurum veya kuruluşun (yurtdışı teşkilat hariç) toplam dolu kadro sayısı dikkate alınır.⁽²⁾

Engelliler için sınavlar, ilk defa Devlet memuru olarak atanacaklar için açılan sınavlardan ayrı zamanlı olarak, engelli kontenjanı açığı bulunduğu sürece engel grupları ve eğitim durumları itibarıyla sınav sorusu hazırlanmak ve ulaşılabilirliklerini sağlamak suretiyle merkezi olarak yapılır veya yaptırılır.⁽²⁾

Engelli personel çalıştırma yükümlüğünün yerine getirilmesinin takip ve denetimi ile engellilerin Devlet memurluğuna yerleştirilmesinden Devlet Personel Başkanlığı sorumludur. Engelli açığı bulunan kamu kurum ve kuruluşları bir sonraki yıl için alım yapacakları engellilere ilişkin taleplerini her yılın Ekim ayının sonuna kadar Devlet Personel Başkanlığına bildirmek zorundadır. Devlet Personel Başkanlığı kurum ve kuruluşların bildirimine üzerine, engelli kontenjanlarına yerleştirme yapabilir veya yaptırabilir.⁽²⁾

Engellilerin memurluğa alınma şartlarına, merkezi sınav ve yerleştirmenin yapılmasına, eğitim durumu ve engel grupları dikkate alınarak kura usulü ile yapılacak yerleştirmelere, engellilerin görevlerini yürütmelerinde hangi yardımcı araç ve gereçlerin kurumlarınca temin edileceğine, kamu kurum ve kuruluşlarının engelli personel istihdamı ile ilgili istatistiksel verilerin bildirilmesine ilişkin usul ve esaslar ile diğer hususlar Özürlüler İdaresi Başkanlığının görüşü alınarak Devlet Personel Başkanlığınca hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.⁽²⁾

ÖRNEK SORU: 9

657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre kurum ve kuruluşlar bu Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda % kaç oranında engelli çalıştırmak zorundadır?

A)3

B)5

C)2

D)1

E)4

ÇÖZÜM: A

Kurum ve kuruluşlar bu Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda %3 oranında engelli çalıştırmak zorundadır. Doğru cevap A seçeneğidir.

BÖLÜM: 3

ADAYLIK

Adaylığa kabul edilme:

Madde 54 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/19 md.)

Sınavlarda başarılı olanlardan Devlet memurluğuna girmek isteyenler başarı listesindeki sıraya ve 47 nci maddeye göre ilan edilen kadro sayısı kadar, kurumlarınca memur adayı olarak atanırlar.

Aday olarak atanmış Devlet memurunun adaylık süresi bir yıldan az iki yıldan çok olamaz ve bu süre içinde aday memurun başka kurumlara nakli yapılamaz.

Adayların yetiştirilmesi:

Madde 55 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/20 md.)

Aday olarak atanan memurların önce bütün memurların ortak vasıfları ile ilgili temel eğitime, bilahare sınıfları ile ilgili hazırlayıcı eğitime ve staja tabi tutulmaları ve Devlet memuru olarak atanabilmeleri için başarılı olmaları şarttır.

Temel eğitim ile hazırlayıcı eğitim aynı kurumda yapılır.

Eğitim süreleri, programları, değerlendirme esasları ve hangi kurumların sorumluluğunda yapılacağı ve diğer hususlar Cumhurbaşkanınca hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.⁽¹⁾

Adaylık devresi içinde göreve son verme:⁽²⁾

Madde 56 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/21 md.)

Adaylık süresi içinde temel ve hazırlayıcı eğitim ve staj devrelerinin her birinde başarısız olanlarla adaylık süresi içinde hal ve hareketlerinde memuriyetle

bağdaşmayacak durumları, göreve devamsızlıkları tespit edilenlerin disiplin amirlerinin teklifi ve atamaya yetkili amirin onayı ile ilişkileri kesilir.

İlişkileri kesilenler ilgili kurumlarca derhal Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

Adaylık süresi sonunda başarısızlık:

Madde 57 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/22 md.)

(Değişik birinci fıkra: 10/9/2014 - 6552/67 md.) Adaylık süresi içinde aylıktan kesme veya kademe ilerlemesinin durdurulması cezası almış olanların disiplin amirlerinin teklifi ve atamaya yetkili amirin onayı ile ilişkileri kesilir. İlişkileri kesilenler ilgili kurumlarca derhâl Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

Adaylık devresi içinde veya sonunda, 56 ncı ve bu madde hükümlerine göre ilişkileri kesilenler (sağlık nedenleri hariç) 3 yıl süre ile Devlet memurluğuna alınmazlar.

ÖRNEK SORU: 10

657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre aday olarak atanmış devlet memurunun adaylık süresi (.....) yıldan az (.....) yıldan çok olamaz.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göreyukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) 2 4
B) 3 6
C) 4 5
D) 1 2
E) 2 3

ÇÖZÜM: D

Aday olarak atanmış Devlet memurunun adaylık süresi bir yıldan az iki yıldan çok olamaz ve bu süre içinde aday memurun başka kurumlara nakli yapılamaz.

Doğru cevap D seçeneğidir.

KISIM - IV

HİZMET ŞARTLARI VE ŞEKİLLERİ

BÖLÜM: 1

Atanma

Asli memurluğa atanma:⁽¹⁾

Madde 58 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/23 md.)

Adaylık devresi içinde eğitimde başarılı olan adaylar disiplin amirlerinin teklifi ve atamaya yetkili amirin onayı ile

onay tarihinden geçerli olmak üzere asli memurluğa atanırlar.

Asli memurluğa geçme tarihi adaylık süresinin sonunu geçemez.

İstisnai memurluklar:

Madde 59 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Değiştirilerek kabul: 15/5/1975-1897/1 md.)

(Değişik: 29/11/1984 – KHK-243/8 md.) Cumhurbaşkanlığı⁽¹⁷⁾ ile Türkiye Büyük Millet Meclisinin memurluklarına, Bakan Yardımcılıklarına,⁽¹⁴⁾ (...) ⁽²⁾⁽¹⁷⁾ (...) ⁽³⁾ Savunma Sanayii Müsteşarlığına ait Müsteşar, Müsteşar Yardımcısı, I. Hukuk Müşaviri, Daire Başkanı ve Müşavir Avukat kadrolarına,⁽¹⁵⁾ Toplu Konut (...) ⁽⁴⁾ İdaresi Başkanlığına ait Başkan, Başkan Yardımcısı, Hukuk Müşaviri, Daire Başkanı, Uzman, Uzman Yardımcısı, Müşavir Avukat ve Şube Müdürleri (Uzman) ⁽⁴⁾, (...) ⁽¹⁷⁾ Özelleştirme İdaresi Başkanlığında Başkan, Başkan Yardımcısı, Başkanlık Müşaviri, Daire Başkanı, Proje Grup Başkanı ve Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğine⁽⁵⁾ (...) ⁽¹⁷⁾ Bakanlık Müşavirlikleriyle Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliklerine, (...) ⁽¹⁷⁾ Türkiye İstatistik Kurumu Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğine, (...) ⁽¹⁴⁾ Avrupa Birliği Bakanlığı Başkanlıklarına (İdari Hizmetler Başkanlığı hariç),⁽⁹⁾⁽¹⁴⁾ Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Başkan Yardımcısı, Başkanlık Müşaviri, Basın Müşaviri ve Hukuk Müşaviri,⁽¹⁰⁾ Gelir İdaresi Başkanlığında Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğine, (...) ⁽¹⁷⁾ Milli Savunma Bakanlığı ile Türk Silahlı Kuvvetleri kadrolarında veya kadro açıklamalar bölümünde özel nitelikli olarak gösterilen görev yerlerine, Özel Kalem Müdürlüklerine, Valiliklere, Büyükelçiliklere, Elçiliklere, Daimi

Temsilciliklere, Dışişleri Bakanlığı Stratejik Araştırmalar Merkezi Başkanlığına,⁽¹²⁾ dış kuruluşlarda çalışma müşavirlikleri nezdinde görevlendirilecek sendika uzmanlıklarına, Din İşleri Yüksek Kurulu Üyeliklerine, Diyanet İşleri Başkanlığı Başkanlık Müşaviri (4 adet), Diyanet İşleri Başkanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri,⁽¹¹⁾ Milli İstihbarat Teşkilatı memurluklarına, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Müşavirliklerine, Hukuk Müşavirliğine ve Genel Sekreter Sekreterliğine, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığında Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği ve Başkanlık Müşavirliğine,⁽¹⁶⁾ Anayasa Mahkemesi Basın Müşavirliğine,⁽¹³⁾ Nükleer Düzenleme Kurumunun Başkan Yardımcılıkları ve Daire Başkanlıklarına,⁽¹⁸⁾ bu Kanunun atanma, sınavlar, kademe ilerlemesi ve dereceye yükselmesine ilişkin hükümleriyle bağlı olmaksızın tahsis edilmiş derece aylığı ile memur atanabilir. Dışişleri Bakanlığı Hukuk Müşavirlikleri ile Devlet Konservatuvarında görevlendirilecek uluslararası ün yapmış üstün yeteneklere sahip Devlet sanatçılarının, olimpiyat şampiyonluğu veya olimpik spor dallarından birinde büyükler kategorisinde birden fazla Dünya şampiyonluğu kazananlar arasından atanacak spor müşavirlerinin⁽⁶⁾ atama ve ilerlemelerinde de bu hükümler uygulanır.⁽⁶⁾⁽⁷⁾⁽⁸⁾⁽⁹⁾⁽¹⁰⁾⁽¹²⁾⁽¹³⁾⁽¹⁴⁾⁽¹⁵⁾⁽¹⁶⁾⁽¹⁸⁾

Birinci fıkrada sayılan memurların buldukları bu kadrolar emeklilik aylığının hesabında ve diğer memurluklara naklen atanmalarında herhangi bir sınıf için kazanılmış hak sayılmaz. Bu görevlerde bulunan memurların emeklilik kıdemleri yürümekte devam eder.

(Son fıkra mülga: 11/9/1987 – KHK-276/13 md.; Aynen kabul: 24/2/1988 - 3409/13 md.)

İstisnai memurluklara atanmada aranacak şartlar:

Madde 60 – (Değişik: 23/12/1972 – KHK-2/1 md.)

İstisnai Devlet memurluklarına 48 inci maddede yazılı genel şartları taşıyan kimselerden atanmalar yapılabilir.

Kuruluş kanunlarındaki veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerindeki özel hükümler saklıdır.⁽¹⁾

Ancak, Devlet sanatçılarında aranacak nitelikler bir yönetmelikle belirtilir. Dışişleri Bakanlığı Hukuk Müşavirliğine atanabilmek için ise, bir yabancı dili çok iyi bilmek ve özel yönetmeliğinde belirtilecek diğer nitelikleri taşımak şarttır.

İstisnai memurluklara atanana bu Kanunun uygulanacak hükümleri:

Madde 61 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Aynen Kabul: 15/5/1975-1897/1 md.)

60 ıncı madde gereğince istisnai memurluklara atanana hakkında bu Kanunun atanma, sınavlar, kademe ilerlemesi ve derece yükselmesi dışında kalan bütün hükümleri uygulanır.

Ancak istisnai bir memuriyet kadrosuna atanana, atandıkları kadronun derece aylığının ilk kademesini kazanılmış hak olarak elde ettikleri tarihten itibaren, haklarında bu kanunun kademe ilerlemesi ve derece yükselmesine dair hükümleri uygulanır.

Şu kadar ki, (...)⁽²⁾ Bakanlıklar özel kalem müdürlüklerine, valiliklere, büyükelçiliklere, elçiliklere, daimi temsilciliklere atanana, atandıkları

derecelerde geçirdikleri süreler, kazanılmış hak sayılmamak şartıyla, kademe ilerlemesinde (üst dereceye atanmaları halinde 161 inci maddenin A bendi uyarınca) değerlendirilir.⁽²⁾

Bakan müşaviri

Madde 61/A- (Ek: 2/7/2018 - KHK-703/172 md.)

Bakanlıklarda, özel önem ve öncelik taşıyan konularda bakana danışmanlık yapmak üzere bakan müşaviri atanabilir. Bakan müşavirleri doğrudan bakana bağlı olarak çalışır.

Bakan müşavirleri, bakanın görev süresiyle sınırlı olarak görev yapar. Bakanın görevi sona erdiğinde, bakan müşavirlerinin görevi de sona erer. Bakan müşavirleri gerektiğinde bakanın görev süresi dolmadan da görevden alınabilir.

Bakan müşaviri kadrolarına bu Kanunun atanma, sınavlar, kademe ilerlemesi ve dereceye yükselmesine ilişkin hükümleriyle bağlı olmaksızın atama yapılabilir. Ancak bu şekilde atanmış olmak, kamu kurum ve kuruluşlarındaki diğer herhangi bir kadro, pozisyon ve göreve atanma veya kamuda herhangi bir statüde çalışma açısından kazanılmış hak teşkil etmez.

Bakan müşaviri kadrolarına açıktan atanarlardan görevi sona erenlerin veya görevden alınanların memuriyetle ilişkileri kesilir.

Kamu görevlisi iken bakan müşavirliğine atanalar, görevleri sona erdiğinde veya görevden alındıklarında, yönetici kadro, pozisyon ve görevleri hariç olmak üzere önceki kadro veya pozisyonlarına en geç bir ay içinde atanırlar. Bu şekilde atanacaklar için uygun boş kadro veya pozisyon bulunmaması hâlinde, söz

konusu kadro veya pozisyonlar başka bir işleme gerek kalmaksızın ihdas edilmiş ve kurumların kadro veya pozisyon cetvellerinin ilgili bölümlerine eklenmiş sayılır. Atama işlemi tamamlanıncaya kadar bunların her türlü mali ve sosyal hak ve yardımları kurumları tarafından ödenmeye devam olunur.

Bakan müşaviri kadrolarında görev yapanlara mevzuatında bakanlık müşaviri kadrosuna bağlı mali ve sosyal hak ve yardımlar aynı usul ve esaslar dahilinde ödenir. Bakanlık müşavirlerine yapılan ödemelerden vergi ve diğer yasal kesintilere tabi olmayanlar, bu maddeye göre de vergi ve diğer kesintilere tabi olmaz. Bunlar emeklilik hakları bakımından da bakanlık müşavirine denk kabul edilir. Atamalarda görev yerine hareket ve işe başlama süresi:

Madde 62 – (Değişik: 23/12/1972 – KHK-2/1 md.)

İlk defa veya yeniden veyahut yer değiştirme suretiyle;

a) Aynı yerdeki görevlere atanalar atama emirlerinin kendilerine tebliğ gününü,

b) Başka yerdeki görevlere atanalar, atama emirlerinin kendilerine tebliğ tarihinden itibaren **15 gün** içerisinde o yere hareket ederek belli yol süresini,

izleyen iş günü içinde işe başlamak zorundadırlar. Savaş ve olağanüstü hallerde bu süre Cumhurbaşkanlığı Kararı ile kısaltılabilir.⁽¹⁾

Yukarıdaki süreler;

1-Kanuni izinlerin kullanılması veya geçici bir görevin yapılması sırasında başka bir göreve atanmış memurlar için iznin veya geçici görevin bitimi,

2 -Hesaplarını, yerlerine gelenlere devir zorunda bulunan sayman ve sayman mutemetleri için devrin sona ermesi,

3-Eski görevlerine devamları kurumlarınca yazılı olarak tebliğ edilenler için yerlerine atanan memurların gelmesi veya yeni görev yerlerine hareketlerinin kurumlarınca tebliği,tarihinde başlar.

(Değişik: 12/2/1982 - 2595/4 md.)

Yer değiştirme suretiyle yapılan atamalarda memurlara atama emirleri tebliğ edilince yollukları, ödeme emri aranmaksızın, saymanlıklarca derhal ödenir. Memurun izinli ve raporlu olması tebligata engel olmamakla beraber (a) ve (b) bentlerindeki süreler izin ve rapor müddetinin bitmesinde başlar.

Bu maddede geçen "yer" deyiminin kapsamı İçişleri ve Maliye Bakanlıklarınca birlikte belirtilir.

İşe başlamama halinde yapılacak işlem:

Madde 63 – (Değişik: 23/12/1972 – KHK-2/1 md.)

(Değişik: 12/5/1982 - 2670/24 md.) Bir göreve ilk defa veya yeniden atanarlardan belge ile isbatı mümkün zorlayıcı sebepler olmaksızın 62 nci maddedeki süre içinde işe başlamayanların atanmaları iptal edilir ve bunlar 1 yıl süreyle Devlet memuru olarak istihdam edilemezler. Bunların belge ile isbatı mümkün zorlayıcı sebepler nedeniyle göreve başlamama hali iki ayı aştığı takdirde atama işlemi atamaya yetkili makamlarca iptal edilir.

Başka yerdeki bir göreve atanarlardan 62 nci maddedeki süre içinde hareket ederek belli yol süresi sonunda yeni görevlerine başlamayanlara, eski görevlerinden ayrılış ve yeni

görevlerine başlayış tarihleri arasında aylık verilmemek şartı ile **10 günlük** bir süre daha verilebilir. Belge ile ispatı mümkün zorlayıcı sebepler olmaksızın bu süre sonunda da yeni görevlerinde işe başlamayanlar memuriyetten çekilmiş sayılırlar.

ÖRNEK SORU: 11

657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre başka yerdeki görevlere atananlar, atama emirlerinin kendilerine tebliğ tarihinden itibaren kaç gün içerisinde atandıkları yerdeki görevine başlamak zorundadır?

A)25

B)20

C)10

D)30

E) 15

ÇÖZÜM: E

Başka yerdeki görevlere atananlar, atama emirlerinin kendilerine tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde o yere hareket ederek belli yol süresini,doğru cevap E seçeneğidir.

BÖLÜM : 2

DEVLET MEMURLUĞUNDA İLERLEME VE YÜKSELMELER

Kademe ve kademe ilerlemesi: ⁽¹⁾

Madde 64 – (Değişik: 13/2/2011 - 6111/100 md.)

Kademe; derece içinde, görevin önemi veya sorumluluğu artmadan, memurun aylığındaki ilerlemedir.

Memurun kademe ilerlemesinin yapılabilmesi için bulunduğu kademe **en az bir yıl** çalışmış olması ve bulunduğu derecede ilerleyebileceği bir kademenin bulunması şartları aranır.

72 nci madde gereğince belirli bir süre görev yapmak üzere, mecburî olarak sürekli görevle atanan memurlardan kalkınmada birinci derecede öncelikli yörelerde bulunanlara, bu yörelerde fiilen çalışmak suretiyle geçirilen her iki yıl için bir kademe ilerlemesidaha verilir. Yıllık izinde geçirilen süreler fiilen çalışılmış sayılır. İki yıldan az süreler dikkate alınmaz. Son sekiz yıl içinde herhangi bir disiplin cezası almayan memurlara, aylık derecelerinin yükseltilmesinde dikkate alınmak üzere bir kademe ilerlemesi uygulanır.

Bu maddede belirtilen şartları haiz her sınıf ve derecedeki memurlar, hak kazandıkları tarihten geçerli olmak üzere ve başkaca bir işleme gerek kalmaksızın bir ileri kademe ilerlemiş sayılırlar.

Kademe ilerlemesi ile ilgili onay mercii atamaya yetkili amirdir. Onay mercileri kademe ilerlemeleri ile ilgili yetkilerini devredebilirler.

Kademe ilerlemesine hak kazanamayan memurlar, kurumlarınca her ay alınacak toplu onaylarla belirlenir. Kademe ilerlemesi yapmış sayılanlardan ilerlemeye müstahak olmadıkları sonradan tespit edilenlerin kademe ilerlemeleri, ilerlemiş sayıldıkları tarihten geçerli olmak üzere iptal edilir.

Kademe ilerlemelerinin toplu onayla yapılması:

Madde 65 – (Mülga: 13/22011 - 6111/117 md.)

Derece yükselmelerinde ve kademe ilerlemelerinde onay mercii:

Madde 66 – (Mülga: 13/22011 - 6111/117 md.)

Kadrosuzluk sebebiyle derece yükselmesi yapamayanların aylıkları:

Madde 67 – (Değişik: 29/11/1984 – KHK-243/10 md.)⁽¹⁾

Diğer şartları taşımakla birlikte üst derecelerde (...) ⁽¹⁾ kadro olmadığı için derece yükselmesi yapamayan memurların kazanılmış hak aylıkları, öğrenim durumları itibariyle yükselebilecekleri dereceyi aşmamak şartıyla işgal etmekte oldukları kadroların üst derecelerine yükseltilir.

Derece yükselmesinin usul ve şartları:

Madde 68 – (Değişik: 12/2/1982 - 2595/5 md.)

A) Derece yükselmesi yapılabilmesi için:

a) **(Değişik: 26/6/1984 - KHK 241/4 md.)** Üst derecelerden boş bir kadronun bulunması,

b) Derecesi içinde **en az 3 yıl** ve bu derecenin 3 üncü kademesinde 1 yıl bulunmuş,

c) Kadronun tahsis edildiği görev için öngörülen nitelikleri elde etmiş,

d) **(Mülga: 13/2/2011 - 6111/101 md.)**

olması şarttır.

B) **(Değişik: 4/5/1984 – KHK-199/1 md.)** Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı ile Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı hariç, sınıfların 1, 2, 3 ve 4 üncü derecelerindeki kadrolarına, derece yükselmesindeki süre kaydı aranmaksızın, atanmasındaki usule göre daha aşağıdaki derecelerden atama yapılabilir.⁽²⁾

(Değişik ikinci paragraf: 13/2/2011 - 6111/101 md.) Ancak, bu şekilde bir atanmanın yapılabilmesi için ilgilinin;

a) 1 inci dereceli kadrolardan ek göstergesi 5300 ve daha yukarıda olanlar için **en az 12 yıl**,

b) 1 inci ve 2 nci dereceli kadrolardan ek göstergesi 5300'den az olanlar için **en az 10 yıl**,

c) 3 üncü ve 4 üncü dereceli kadrolar için en az 8 yıl,

hizmetinin bulunması ve yükseköğrenim görmüş olması şarttır. Dört yıldan az süreli yükseköğrenim görenler için bu süreler iki yıl ilave edilir. Bu sürelerin hesabında; 8/6/1984 tarihli ve 217 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesi kapsamına dâhil kurumlarda fiilen çalışılan süreler ile Yasama Organı Üyeliğinde, belediye başkanlığında, belediye ve il genel meclisi üyeliğinde, kanunlarla kurulan fonlarda, muvazzaf askerlikte, okul devresi dâhil yedek subay lıkta ve uluslararası kuruluşlarda geçen sürelerin tamamı ile yükseköğrenim gördükten sonra özel kurumlarda veya serbest olarak çalıştıkları sürenin; Başbakanlık ve bakanlıkların bağlı ve ilgili kuruluşlarının müsteşar ve müsteşar yardımcıları ile en üst yönetici konumundaki genel müdür ve başkan kadrolarına atanacaklar için tamamı, diğer kadrolara atanacaklar için altı yılı geçmemek üzere dörtte üçü dikkate alınır.

(Ek fıkra: 26/8/1993 – KHK-501/1 md.; İptal Anayasa Mahkemesinin 6/10/1993 tarihli ve E. 1993/32, K. 1993/32 sayılı kararı ile)

Bu bent hükümlerine göre atanalar atandıkları kadronun aylık (Ek gösterge dahil) ve diğer haklarından

yararlanırlar. Bu suretle üst dereceye atanaların bu kadrolarda geçirdikleri her yıl kademe ilerlemesi ve her "3" yıl derece yükselmesi sayılmak suretiyle kazanılmış hak ve emeklilik keseneğine esas aylık derecelerinin yükselmesinde gözönüne alınır. Ancak atandıkları kadro aylıkları, başka görevlere atanma halinde kazanılmış hak sayılmaz.

(Ek paragraf: 2/7/2018 - KHK-703/172 md.) Cumhurbaşkanı onayıyla yapılan atamalarda Cumhurbaşkanlığı kararnamesinde öngörülen hizmet süresi şartları aranır. Üst kademe kamu yöneticisi sayılmayan daire başkanı ve bu kadrolara denk yönetici kadrolarına yapılacak atamalarda bu bentte öngörülen hizmet süresi yükseköğrenim gördükten sonra beş yıl olarak uygulanır. Ancak bu beş yıllık sürenin hesabında Devlet memurlarının kazanılmış hak aylık derece ve kademesinde değerlendirilen hizmet süreleri esas alınır.

C) (Ek: 13/2/2011 - 6111/101 md.) Derece yükselmesi ile ilgili onay mercii atamaya yetkili amirdir. Müşterek kararla atanmış olanların derece yükselmeleri, ilgili bakanın veya yetkili kıldığı makamın onayı ile yapılır. Üst derece kadroya atanmış olup da kazanılmış hak ve emeklilik keseneğine esas aylık dereceleri daha aşağıda bulunanların (45 inci maddenin ikinci fıkrasına göre yapılan atamalar hariç), kazanılmış hak ve emeklilik keseneğine esas aylık derecelerinin yükseltilmeleri için, bu hâlin devamı süresince yukarıda belirtilen onay aranmaz.

İdari görevlere atanma:

Madde 69 – (Değişik: 29/11/1984 – KHK-243/11 md.)

Kurumlar, Eğitim ve Öğretim, Sağlık ve Yardımcı Sağlık ve Teknik Hizmetler Sınıflarına dahil memurlardan, kariyerlerinden yararlanmak istediklerini 2 - 4 üncü dereceler arasındaki idari görevlere ait olup kazanılmış hak derecelerinin iki altındaki derecelerden tesbit ve ihdas edilmiş kadrolara atayabilirler.

Bu suretle atanan memurların aylıkları kazanılmış hak dereceleri üzerinden ödenir. Ancak kazanılmış aylık dereceleri ve kariyer hizmet sınıfları için tesbit edilen ek gösterge, zam ve tazminatlar ile atandıkları görevlerin ek gösterge, zam ve tazminatlarının farklı olması halinde fazla olanı ödenir.

İstisnai memurluklarda derece yükselmeleri ve kademe ilerlemeleri:

Madde 70 – (Mülga: 31/7/1970 - 1327/29 md.)

Bir sınıftan başka bir sınıfa geçme:

Madde 71 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Aynen kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

(Değişik: 29/11/1984 – KHK-243/12 md.) Memurların eşit dereceler arasında veya derece yükselmesi suretiyle sınıf değiştirmeleri caizdir. Bu şekilde sınıf değiştireceklerin geçecekleri sınıf ve görev için bu Kanunda, kuruluş kanunlarında veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde belirtilen niteliklere sahip olmaları şarttır. Bu durumda sınıfları değişenlerin eski sınıflarının derecesinde elde ettikleri kademelerde geçirdikleri süreler yeni sınıflardaki derecelerinde dikkate alınır.⁽¹⁾

Kurumlar, memurlarını meslekleri ile ilgili sınıftan genel idare hizmetleri sınıfına veya genel idare hizmetleri sınıfından meslekleri ile ilgili sınıfa, görev

ve unvan eşitliği gözetmeden kazanılmış hak aylık dereceleriyle atayabilirler.

Eski sınıflarında, görev alacakları yeni sınıfa göre memurluğa daha yüksek bir derece ve kademedan başlamış olup da sınıf değiştirenlerin yeni görevlerindeki ilk ilerleme süreleri eski sınıflarında kazandıkları derece ve kademelere tekabül eden süre kadar uzatılır ve bu süre tamamlanıncaya kadar kendilerine sınıf değiştirmeleri sırasında buldukları derecede kademe ilerlemesi verilmez.

BÖLÜM: 3

YER DEĞİŞTİRMELER

Yer değiştirme suretiyle atanma:

Madde 72 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/25 md.)

Kurumlarda yer değiştirme suretiyle atanmalar; hizmetlerin gereklerine, özelliklerine, Türkiyenin ekonomik, sosyal, kültürel ve ulaşım şartları yönünden benzerlik ve yakınlık gösteren iller gruplandırılarak tespit edilen bölgeler arasında adil ve dengeli bir sistem içinde yapılır.

(Değişik: 9/4/1990 - KHK-418/5 md.; İptal: Anayasa Mahkemesinin 5/2/1992 tarihli ve E. 1990/22, K. 1992/6 Sayılı Kararı ile; yeniden düzenleme: 18/5/1994 – KHK-527/5 md.) Yeniden veya yer değiştirme suretiyle yapılacak atamalarda; aile birimini muhafaza etmek bakımından kurumlar arasında gerekli koordinasyon sağlanarak memur olan diğer eşin de isteği halinde ataması, atamaya tabi tutulan memurun atandığı yere 74 ve 76 ncı maddelerde belirtilen esaslar çerçevesinde yapılır. Yer değiştirme suretiyle atanmaya tabi memurun atandığı yerde eşinin atanacağı teşkilatın bulunmaması ya da teşkilatı

olmakla birlikte niteliğine uygun münhal bir görev bulunmaması ve ilgilinin de talebi halinde, bu personele eşinin görev süresi ile sınırlı olmak üzere aşağıdaki şartlarda izin verilebilir.

(Ek: 9/4/1990 – KHK-418/5 md.;
İptal: Anayasa Mahkemesinin 5/2/1992 tarihli ve E. 1990/22, K. 1992/6 Sayılı Kararı ile; yeniden düzenleme: 18/5/1994 – KHK-527/5 md.) Bu suretle izin verilenlere, aylık ve diğer ödemelerine karşılık olarak, aylık (taban ve kıdem aylığı dahil), ek gösterge, zam ve tazminatlarının kanuni kesintiler düşüldükten sonraki net miktarının, eşleri;

a) Olağanüstü Hal Bölgesine dahil illerle bu illere mücavir olarak belirlenen illerde görevli olanlara % 60'ı,

b) Kalkınmada 1 inci derecede öncelikli yörelerde görevli olanlara % 50'si,

c) Kalkınmada 2 nci derecede öncelikli yörelerde görevli olanlara % 25'i, kurumlarınca kadro tasarrufundan ödenir.

Eşleri diğer yörelerde görevli olanlar ise ücretsiz izinli sayılır.

(Ek: 9/4/1990 – KHK-418/5 md.;
İptal: Anayasa Mahkemesinin 5/2/1992 tarihli ve E. 1990/22, K. 1992/6 Sayılı Kararı ile; yeniden düzenleme: 18/5/1994 – KHK-527/5 md.) Yukarıda sayılanların kadroları eşlerinin görevlendirme süresiyle sınırlı olarak saklı tutulur. Ancak, bu süre memuriyet boyunca 4 yılı hiç bir surette geçemez. Bunların kademe ilerlemesi; emeklilik ve diğer bütün hakları ve yükümlülükleri devam eder. Ancak ücretsiz izin verilenlerin bu sürelerinin emeklilikten sayılabilmesi için kesenek ve kurum karşılıklarının her ay kendileri

tarafından T.C. Emekli Sandığına yatırılması gerekir.

(Ek fıkra: 6/2/2014 - 6518/10 md.) İlgili mevzuatı uyarınca verilecek rapora göre kendisi, eşi veya birinci derece kan hısımlığı bulunan bakmakla yükümlü olduğu aile fertleri engelli olan memurların engellilik durumundan kaynaklanan yer değiştirme taleplerinin karşılanması için düzenlemeler yapılır.

(Değişik: 29/11/1984 – KHK-243/13 md.) Memurların atanamayacakları yerler ve bu yerlerdeki görevler ile kurumların özellik arz eden görevlerine atanabilmeleri için hangi kademelerde ne kadar hizmet etmeleri gerektiği ve yer değiştirme ile ilgili atama esasları Devlet Personel Başkanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenir. Kurumlar atamaya tabi olacak personeli için bu yönetmelik esaslarına göre Devlet Personel Başkanlığının görüşünü almak suretiyle bir personel ve atama planı hazırlar.

Karşılıklı olarak yer değiştirme:

Madde 73 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Aynen kabul; 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Aynı Kurumun başka başka yerlerde bulunan aynı sınıftaki memurları, karşılıklı olarak yer değiştirme suretiyle atanmalarını isteyebilirler. Bu isteğin yerine getirilmesi atamaya yetkili amirlerince uygun bulunmasına bağlıdır.

Memurların bir kurumdan diğerine nakilleri:

Madde 74 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Değiştirilerek kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Memurların bu Kanuna tabi kurumlar arasında, kurumların muvafakati ile kazanılmış hak dereceleri üzerinden veya 68 inci maddedeki esaslar çerçevesinde derece yükselmesi suretiyle, buldukları sınıftan veya öğrenim durumları itibarıyla girebilecekleri sınıftan, bir kadroya nakilleri mümkündür. Kazanılmış hak derecelerinin altındaki derecelere atanabilmeleri için ise atanacakları kadro derecesi ile kazanılmış hak dereceleri arasındaki farkın 3 dereceden çok olmaması ve memurların isteği de şarttır.

Aşağı dereceye atananların 68 inci maddede yazılı süre kaydı aranmaksızın eski derecelerine tekrar atanmaları caizdir.

Kazanılmış hak derecelerinden aşağı derecelere atananların aylık derece ve kademeleri genel hükümlere göre tespit edilmekle beraber, atandıkları bu derecelerde geçirdikleri süreler (kesenek ve karşılık farklarının kendileri tarafından her ay T.C. Emekli Sandığına gönderilmesini kabul etmeleri şartıyla) emeklilik yönünden eski derecelerinde değerlendirilir.

13/12/1960 tarihli ve 160 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi kapsamına giren kurumlarla bu Kanuna tabi kurumlar arasındaki nakillerde de yukarıdaki hükümler uygulanır. Aynı kanunun 4 üncü maddesi kapsamına giren kurumlarda çalışıp 657 sayılı Kanuna tabi olmayan personelden, hizmete giriş dereceleri 36 ncı madde ile tespit edilen giriş derecelerinin üzerinde olanların ilk ilerleme ve yükselmeleri için kanuni bekleme sürelerine yukarıda yazılı dereceler arasındaki sürelerle tekabül eden süre kadar ilave edilir.⁽¹⁾

Memurların diğer kurumlardan bu Kanuna tabi kurumlara geçmeleri:

Madde 75 – (Mülga: 23/12/1972 – KHK-2/5 md.)

Memurların kurumlarınca görevlerinin ve yerlerinin değiştirilmesi:

Madde 76 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Aynen kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Kurumlar, görev ve unvan eşitliği gözetmeden kazanılmış hak aylık dereceleriyle memurları buldukları kadro derecelerine eşit veya 68 inci maddedeki esaslar çerçevesinde daha üst, kurum içinde aynı veya başka yerlerdeki diğer kadrolara naklen atayabilirler.

Memurlar istekleri ile, kurumlarında kazanılmış hak derecelerinin en çok üç derece altında aynı veya başka yerlerdeki kadrolara atanabilirler.

Aşağı dereceye atananların 68 inci maddede yazılı süre kaydı aranmaksızın eski derecelerine tekrar atanmaları mümkündür.

Kazanılmış hak derecelerinden aşağı derecelere atananların aylık derece ve kademeleri genel hükümlere göre tespit edilmekle beraber, atandıkları bu derecelerde geçirdikleri süreler (kesenek ve karşılık farklarının kendileri tarafından her ay T.C. Emekli Sandığına gönderilmesini kabul etmeleri şartıyla) emeklilik yönünden eski derecelerinde değerlendirilir.

Yabancı bir memleket veya uluslararası kuruluşta hizmet alma:

Madde 77 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; değiştirilerek kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

(Değişik birinci fıkra: 13/2/2011 - 6111/102 md.) Yabancı memleketlerin

resmî kurumları veya uluslararası kuruluşlarda kurumlarının muvafakati ile görev alacak memurlara, ilgili Bakanın onayı ile (her üç yılda bir Bakan onayı yenilenmek kaydıyla) memuriyeti süresince yabancı memleketlerin resmî kurumlarında on yıla, uluslararası kuruluşlarda yirmibir yıla kadar aylıksız izin verilebilir.

Yukarıdaki fıkraya göre izin alan memurların kadro ile ilişkileri devam eder ve yabancı memleketlerde veya uluslararası kuruluşlarda görevde geçen süreler için emeklilik hakları 5434 sayılı Kanunun 31 inci maddesi hükümlerine uyulmak kaydı ile saklı kalır.

Bu kimselerin görevlerine dönmek istemeleri halinde; bu Kanunun sınav veya seçme ile ilgili hükümleri dikkate alınmak suretiyle, yabancı memleketlerde veya uluslararası kuruluşlarda geçirdikleri hizmet sürelerinin her yılı bir kademe ilerlemesine ve her 3 yılı bir derece yükselmesine esas olacak şekilde ve boş kadro bulunduğu takdirde değerlendirilir.

Bilgilerini artırmak üzere dış memleketlere gönderilme:

Madde 78 – Mesleklerine ait öğrenimini bitirerek Devlet memurluğuna alınmış ve asli memur olarak atanmış olanlardan mesleklerine ait hizmetlerde yetiştirilmek, eğitilmek, bilgilerini artırmak veya staj yapmak üzere dış memleketlere:

a) Kurumlarınca açılacak seçme veya yarışma sınavlarında başarı gösterenlere,

b) Dış burslara dayanılarak gönderilenlere,

İki yıla kadar ayrılma müsaadesi verilebilir.

Gerekirse bu süre en çok bir kat uzatılabilir.

Bilgilerini artırmak için yabancı memlekete gönderilenlerin hak ve yükümlülükleri:

Madde 79 – (Değişik: 28/7/1971 - 1449/1 md.)

(Değişik birinci fıkra: 18/5/1994 – KHK-527/6 md.) 78 inci maddede yazılı olanlar kadrolarında bırakılırlar. Kadro karşılığı sözleşme ile istihdam edilenlerin sözleşmeleri devam eder ve (Şahsen özel burs sağlayan ve bu burstan istifade etmesi için kurumlarınca kendilerine maaşsız izin verilmesi uygun görülenler hariç) aylık ve diğer her türlü ödemeleri ile sözleşme ücretlerinin Kanuni kesintilerinden sonra kalan net tutarının % 60'ını Kurumlarından alırlar. Bunların kademe ilerlemesi; emeklilik ve diğer bütün hakları ve yükümlülükleri devam eder. İzin bitiminde yol süresi hariç **15 gün** içinde görevlerine dönerler. Bunlardan kurumlarınca kendilerine maaşsız izin verilmesi uygun görülenlerin bu süreleri keseneklerinin ve karşılıklarının kendileri tarafından her ay T.C. Emekli Sandığına gönderilmesini kabul etmeleri şartıyla emeklilik yönünden eski derecelerinde değerlendirilir.

(Değişik: 22/8/1989 – KHK-378/2 md.) (Değişik birinci cümle: 23/7/2010-6009/60 md.) Kurumlarınca

gönderilenlerden, uluslararası kuruluşlarda staj yapan ve çalışma esas ve usulleri ile misyon şeflikleriyle ilişkileri Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Dışişleri Bakanlığınca belirlenen memurlara, gittikleri ülkelerde sürekli görevle bulunan ve dokuzuncu derecenin birinci kademesinden aylık alan meslek

memurlarına ödenmekte olan yurtdışı aylığı tutarı, diğerlerine bu tutarın 2/3'ü ödenir. **(Değişik son cümle: 17/9/2004-5234/1 md.)** Şahsen özel burs sağlayan ve bu burstan istifade etmesi için kendilerine maaşsız izin verilenler ile Cumhurbaşkanınca kurumlar itibarıyla belirlenen kontenjan dışında gönderilenler hariç olmak üzere, burslu gidenlerin aldıkları burs miktarları bu miktarın altında ise aradaki fark kurumlarınca kendilerine ayrıca ödenir.⁽¹⁾

(Değişik: 12/2/1982 - 2595/6 md.)

Bu suretle yapılacak fark ödeme, her türlü vergiden müstesnadır.

Sürelerinin bitiminde görevlerine başlamayanlar çekilmiş sayılırlar. Bu suretle çekilmiş sayılanlar aylık ve yol giderleri de dahil olmak üzere kendilerine kurumlarca yapılmış bulunan bütün masrafları iki kat olarak ödemeye mecburdurlar.

Görevlerine başlayıp da yükümlü buldukları mecburi hizmetini bitirmeden ayrılanlar veya bir ceza sebebi ile memurluktan çıkarılmış olanlar mecburi hizmetlerinin eksik kalan kısmı ile orantılı miktarı iki kat olarak ödemek zorundadırlar.

Bilgilerini artırmak üzere dış memleketlere gönderilme esasları⁽¹⁾

Madde 80 – (Değişik: 23/12/1972 – KHK-2/1 md.)

(Ek birinci fıkra: 17/9/2004-5234/1 md.)

Şahsen özel burs sağlayan ve bu burstan istifade etmesi için kendilerine maaşsız izin verilenler dışında her yıl yurt dışına gönderilebilecek Devlet memurlarının kurumlar itibarıyla sayıları, Cumhurbaşkanı kararı ile belirlenir.⁽²⁾

78 ve 79 uncu maddelerde yazılı olanların ayırma ve seçilme usul ve

şartları, çalışmalarının nasıl izleyip denetleneceği, haklarındaki disiplin kovuşturmasının ne suretle yapılacağı ve geri çağrılmalarını gerektirecek haller, bu Kanunun 2 nci maddesi gereğince bir yönetmelikle düzenlenir.⁽³⁾

MİT mensupları hakkında yukarıdaki esaslar, Cumhurbaşkanı tarafından onaylanacak bir talimatla belirtilir.⁽⁴⁾

Silah altına alınma:

Madde 81 – Hazarda ve seferde muvazaflık hizmeti dışında silah altına alınan Devlet memurları, silah altında buldukları sürece izinli sayılırlar.

Terhis edilenlerin görevlerine dönmeleri:

Madde 82 – (Değişik: 23/12/1972 – KHK-2/1 md.)

Hazarda eğitim ve manevra maksadiyle veya seferde muvazaflık hizmeti dışında silah altına alınan memurların terhislerinden sonra görevlerine başlamaları, 62 ve 63 üncü maddelerin yer değiştirme suretiyle atamaya ilişkin hükümlerine tabidir

Muvazaf askerliğe ayrılan memurların terhislerinde göreve başlatılmaları ile muvazaf askerlikte geçen sürelerin kademe ve derece intibaklarında değerlendirilmesi:

Madde 83 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/26 md.)

Devlet memuru iken muvazaf askerlik hizmetini yapmak üzere silah altına alınanlardan askerlik görevini tamamlayıp memuriyete dönmek isteyenler, terhis tarihinden itibaren **30 gün** içinde kurumlarına başvurmak ve kurumları da başvurma tarihinden itibaren

azami **30 gün** içinde ilgilileri göreve başlatmak zorundadırlar.

Bunların muvazzaf askerlikte geçen süreleri muvazzaf askerliğe ayrıldıkları sırada iktisap etmiş oldukları derecede kademe ilerlemesi yapılmak suretiyle değerlendirilir. Bu gibilerin muvazzaf askerliğe ayrılmadan önce işgal ettikleri kadroda kazandıkları kademe ilerlemeleri ayrıca gözönünde bulundurulur. Askerlik öncesi kademe ilerlemeleri ile askerlikte geçen süre toplamının 3 yılı aşan kısmı usulü dairesinde üst dereceye terfi ettikleri zaman bu derecede kademe ilerlemesi yapılmak suretiyle değerlendirilir.

Muvazzaf askerliğini yaptıktan sonra Devlet memurluğuna girenlerin kademe intibakları:

Madde 84 – (Değişik: 31/7/1970 - 1327/37 md.)

Muvazzaf askerlik görevini yaptıktan sonra Devlet memurluğuna atananlar adaylık esaslarına tabi olurlar ve muvazzaf askerlikte geçen süreleri asaletlerinin tasdikinden sonra kademe ilerlemesi yapılmak ve sınav veya seçmeye tabi tutulmak suretiyle derece yükseltilmesinde de değerlendirilir.

Seferde veya talim ve manevra için hazardsa silah altına alınanların askerlik sürelerinin kademe ve derece intibakları:

Madde 85 – (Değişik: 31/7/1970 - 1327/38 md.)

Devlet memurlarından muvazzaflık hizmeti dışında talim ve manevra maksadiyle veya seferde silah altına alınanların kademe ilerlemeleri devam eder. Bu süre içinde derece yükselmesi gerektiğinde terhislerinden sonra açık kadro bulunması ve sınav veya seçmede

başarı göstermeleri şartıyla silah altında geçen süreleri yükselecekleri üst derecenin kademelerinde dikkate alınır.

Vekalet görevi ve aylık verilmesinin şartları:

Madde 86 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Değiştirilerek kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Memurların kanuni izin, geçici görev, disiplin cezası uygulaması veya görevden uzaklaştırma nedenleriyle işlerinden geçici olarak ayrılmaları halinde yerlerine kurum içinden veya diğer kurumlardan veya açıktan vekil atanabilir.

Bir görevin memurlar eliyle vekaleten yürütülmesi halinde aylıksız vekalet asıldır.

Ancak, ilkokul öğretmenliği (Yaz tatili hariç), tabiplik, diş tabipliği, eczacılık, köy ve beldelerdeki ebelik ve hemşirelik, mühendis ve mimarlık, veterinerlik, vaizlik, Kur'an kursu öğreticiliği, imam-hatiplik ve müezzin-kayyımlığa ait boş kadrolara Maliye Bakanlığının izni (mahallî idarelerde izin şartı aranmaz) ile, açıktan vekil atanabilir.⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾

Aynı kurumdan (...) ⁽⁴⁾ ayrılmalar dolayısıyla atanan vekil memurlara vekalet görevinin 3 aydan fazla devam eden süresi için, kurum dışından veya açıktan atananlarla kurum içinden ilkokul öğretmenliğine atanan öğretmenler ile veznedarlık görevine atananlara göreve başladıkları tarihten itibaren vekalet aylığı ödenir.⁽⁴⁾

Bu Kanuna tabi kurumlarda çalışan veteriner hekim veya hayvan sağlık memurları, veteriner hekim veya hayvan sağlık memuru bulunmayan belediyelerin veterinerlik veya hayvan sağlık memurluğu hizmetlerini ifa etmek üzere bu

hizmetlerle ilgili kadrolara vekalet aylığı verilmek suretiyle atanabilirler.

Yukarıda sayılan haller dışında, boş kadrolara ait görevler lüzum görüldüğü takdirde memurlara ücretsiz olarak vekaleten gördürülebilir.

Bu Kanuna tabi kurumlarda, mali, nakdi ve aynı sorumluluğu bulunan saymanlık kadrolarının boşalması halinde bu kadrolara işe başladıkları tarihten itibaren vekalet aylığı verilmek suretiyle memurlar arasından atama yapılabilir.

(Ek fıkra: 12/7/2013-6495/8 md.)

Açıktan vekil olarak atananlara, bir yılda **yirmi günü** geçmemek üzere çalıştıkları her ay için **iki gün** yıllık izin verilir. Bu iznin kullanımında, bir sonraki yıla devredilme hâli dışında Devlet memurları için öngörülen hükümler uygulanır.

İkinci görev yasağı:⁽¹⁾

Madde 87 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Değiştirilerek kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Memurlara;

- a) Bu Kanuna tabi kurumlarda,
- b) Sermayesinin tamamı Devlet tarafından verilmek suretiyle kurulan iktisadi kurumlar ile sermayesinin yarısından fazlası Devlete ait bankalarda,
- c) Özel kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle kurulan banka ve kuruluşlarda,⁽¹⁾

ç) Yukarıdaki bentlerde yazılı idare, kuruluş ve bankalar tarafından sermayelerinin yarısından fazlasına katılmak suretiyle kurulan kuruluşlarla bunların aynı oranda katılmaları ile vücut bulan kurumlarda,

İkinci görev verilemez; bu kurumlardan her ne ad ile olursa olsun para ödenemez ve yarar sağlanamaz.

Ancak, bu Kanunun memurlara ikinci görev verilmesini öngören hükümleri ile hakem, tasfiye memuru ve bilirkişilere takdir olunan İl Genel Meclisi ve İl Daimi Encümeni başkanları, özel kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle kurulan ve asli görevlerinin devamı niteliğinde olmayan çeşitli kurul, komisyon, heyet ve jüri çalışmalarına, Üniversiteler, Akademiler, Türkiye ve Orta - Doğu Amme İdaresi Enstitüsü ve özel kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle kurulan araştırma kurumları tarafından idareyle ilgili olarak yapılan inceleme ve araştırma çalışmalarına katılanlar için özel kanunlarınca gösterilen veya bu kanunlara dayanılarak tespit edilen ücretlerin ödenmesine ilişkin hükümler saklıdır.⁽¹⁾

İkinci görev verilecek memurlar ve görevler:

Madde 88 – (Değişik: 23/12/1972 – KHK-2/1 md.)

Bu Kanuna tabi kurumlarda çalışan Devlet memurlarına esas görevlerinin yanında;

A) Özel kanunlarla, Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle veya bunların verdiği yetkiye dayanılarak memurlara gördürülmesi öngörülen sürekli hizmetler,⁽²⁾

B) Mesleki bilgisi ile ilgili olarak, hizmet olanakları elverişli bulunmak ve atamaya yetkili amir tarafından uygun görülmek şartıyla;

1) **(Değişik: 29/11/1984 – KHK-243/15 md.)** 87 nci maddede yazılı kurumların tabiplikleri, dış tabiplikleri,

eczacıları, kimyagerlikleri, veterinerlikleri, avukatlıkları ile Adli Tıp Kurumu Uzmanlıkları,

2) Asıl görevlerinin bulunduğu bucak, ilçe ve zorunlu hallerde iller belediyelerinin yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar ve mimarlarca yürütülmesi gereken teknik hizmetleri,

İkinci görev olarak verilebilir.

(Değişik: 23/2/1995 – KHK-547/8 md.) Asıl görevlerinin yanında;

a) **(Değişik: 4/7/2012-6354/ 3 md.)**

Tabiplere; il ve ilçe sağlık müdürlüğü, il sağlık müdür yardımcılığı, halk sağlığı müdürlüğü, halk sağlığı müdür yardımcılığı, sağlık grup başkanlığı, baştabiplik, baştabip yardımcılığı ile il sağlık ve halk sağlığı müdürlüklerinde ilgili mevzuatı uyarınca tabipler tarafından yürütülmesi öngörülen şube müdürlükleri,

b)Diş hekimlerine ve veterinerlere, meslekleri ile ilgili baştabiplik,

c)Veteriner, dişhekimi ve eczacılara; baştabip yardımcılığı,

d)Öğretmenlere; okul ve enstitü müdürlüğü, başyardımcılığı ve yardımcılığı görevleri,

ikinci görev olarak yaptırılabilir.

Ders görevi:

Madde 89 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Aynen kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Her derecedeki eğitim ve öğretim kurumları ile Üniversite ve Akademi (Askeri Akademiler dahil), okul, kurs veya yaygın eğitim yapan kurumlarda ve benzeri kuruluşlarda öğretmen veya öğretim üyesi bulunmaması halinde öğretmenlere, öğretim üyelerine veya diğer memurlara veyahut açıktan

atanacaklara ücret ile ek ders görevi verilebilir.

Ücretle okutulacak ders saatlerinin sayısı,ders görevi alacakların nitelikleri ve diğer hususlar Cumhurbaşkanı kararı ile tespit olunur.⁽¹⁾

Birleşemeycek görevler:

Madde 90 – (Değişik: 23/12/1972 – KHK-2/1 md.)

Devlet memurlarına, vekalet görevi, ikinci görev veya ders görevlerinden ancak birisi verilebilir. Öğretmenlerin idari görevi bu hükmün dışındadır. Bir memurun üstünde birden çok ücretli vekalet görevi veya ikinci görev bulunamaz.

Kadroları kaldırılan devlet memurları:

Madde 91 – (Değişik: 13/2/2011 - 6111/103 md.)

Kadrosu kaldırılan memurlar, en geç altı ay içinde kendi kurumlarında niteliklerine uygun bir kadroya atanırlar. Bu memurlar, kurumlarında atama imkânı bulunmaması hâlinde aynı süre içinde başka bir kurumdaki kadrolara atanmak üzere Devlet Personel Başkanlığına bildirilir. Bunlar, atama işlemi yapılıncaya kadar kurumlarında niteliklerine uygun işlerde çalıştırılır ve yeni bir kadroya atanıncaya kadar eski kadrolarına ait malî haklardan ve sosyal yardımlardan yararlanmaya devam ederler.

Söz konusu memurların eski kadrolarına ait en son ayda aldığı malî haklar kapsamında fiilen yapılmakta olan her türlü ödemeler toplamının net tutarının, atandıkları yeni kadrolarına ait malî haklar kapsamında fiilen yapılmakta olan her türlü ödemeler toplamının net tutarından fazla olması hâlinde, aradaki fark, farklılık

giderilinceye kadar, atandıkları kadrolarda veya bu kadrolardan istekleri dışında atandıkları başka kadrolarda kaldıkları sürece, herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın tazminat olarak ödenir. Aylık mutad olarak yapılmayıp belirli bir dönemi kapsayan ödemelerin ödendiği tarih itibarıyla net tutarları toplamının yılı içinde çalışılan aylara bölünmesi suretiyle bulunacak tutarı, en son ayda aldığı aylık tutarına ilave edilir. Fazla çalışma ücreti, fiilen yapılan ders karşılığı ödenen ek ders ücreti ve nöbet ücreti gibi ilave bir çalışmanın karşılığında elde edilen ödemeler aylık tutarına ilave edilmez.

Diğer kamu kurum ve kuruluşlarına atanmak üzere Devlet Personel Başkanlığına bildirilen memurların 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında bulunan kamu kurum ve kuruluşlarının boş kadrolarından Devlet Personel Başkanlığınca tespit edilen kadroya, anılan Başkanlık tarafından **kırkbeş** gün içinde ataması teklif edilir. Devlet Personel Başkanlığı tarafından gönderilen atama teklif yazısının atamayı yapacak kamu kurum ve kuruluşuna intikalinden itibaren **otuz gün** içinde bu kurum ve kuruluş tarafından atama işlemlerinin yapılması zorunludur. Bunlardan unvanları müdür ve daha üst olanlar ile danışma işlevlerine ilişkin kadrolarda çalışanlar Araştırmacı kadrolarına, diğerleri ise durumlarına uygun kadrolara atanırlar.

Memurluktan çekilenlerin yeniden atanmaları:

Madde 92 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/27 md.)

İki defadan fazla olmamak üzere memurluktan kendi istekleriyle

çekilenlerden veya bu Kanun hükümlerine göre çekilmiş sayılanlardan tekrar memurluğa dönmek isteyenler, ayrıldıkları sınıfta boş kadro bulunmak ve bu sınıfın niteliklerini taşımak şartıyla ayrıldıkları tarihte almakta oldukları aylık derecesine eşit bir derecenin aynı kademesine veya 71 inci madde hükümlerine uyulmak suretiyle diğer bir sınıfta eşit derecedeki kadrolara atanabilirler.

(Mülga ikinci fıkra: 29/11/1984 – KHK-243/56 md.)

657 sayılı Kanuna tabi olmayan personelden kendi istekleri ile görevinden çekilmiş olanlar, boş kadro bulunmak ve gireceği sınıfın niteliklerini taşımak kaydı ile bu Kanuna tabi kurumlardaki memuriyetlere atanabilirler.

Yasama görevinde veya bakan olarak geçirilen her yıl bir kademe ilerlemesi ve her iki yıl bir derece yükselmesine esas olacak şekilde değerlendirilir.

Emeklilerin yeniden hizmete alınması:

Madde 93 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Değiştirilerek kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre emekli olanlardan (5434 sayılı Kanunun 104 üncü maddesine göre emeklilikle ilgili görevlere yeniden atanamayacaklar hariç) sınıfında yazılı nitelikleri taşımakta bulunanlar kanunun 92 nci maddesi hükümlerine göre kurumlarda boş kadro bulunmak şartıyla yeniden memurluğa alınabilirler.

(Mülga ikinci fıkra: 12/5/1982 - 2670/41 md.)

ÖRNEK SORU: 12

657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre son kaç yıl içinde herhangi bir disiplin cezası almayan memurlara, aylık derecelerinin yükseltilmesinde dikkate alınmak üzere bir kademe ilerlemesi uygulanır?

A)10

B)5

C)8

D)4

E) 3

ÇÖZÜM: C

8 yıl doğru cevap C seçeneğidir.

ÖRNEK SORU:13

657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre devlet memuru iken muvazzaf askerlik hizmetini yapmak üzere silah altına alınanlardan askerlik görevini tamamlayıp memuriyete dönmek isteyenler, terhis tarihinden itibaren kaç gün içinde kurumlarına başvurmak zorundadır?

A)15

B)30

C)20

D)60

E) 40

ÇÖZÜM: B

Devlet memuru iken muvazzaf askerlik hizmetini yapmak üzere silah altına alınanlardan askerlik görevini tamamlayıp memuriyete dönmek isteyenler, terhis tarihinden itibaren 30 gün içinde kurumlarına başvurmak ve kurumları da başvurma tarihinden itibaren azami 30 gün içinde ilgilileri göreve başlatmak zorundadırlar. Doğru cevap B seçeneğidir.

BÖLÜM: 4

Memurluğun Sona Ermesi

Çekilme:

Madde 94 – Devlet memuru bağlı olduğu kuruma yazılı olarak müracaat etmek suretiyle memurluktan çekilme isteğinde bulunabilir. **(Ek hüküm: 31/7/1970 - 1327/75 md.)** Mezuniyetsiz veya kurumlarınca kabul edilen mazereti olmaksızın görevin terk edilmesi ve bu terkin kesintisiz **10 gün** devam etmesi halinde, yazılı müracaat şartı aranmaksızın, çekilme isteğinde bulunulmuş sayılır.

Çekilmek isteyen memur yerine atanan kimsenin gelmesine veya çekilme isteğinin kabulüne kadar görevine devam eder. Yerine atanan kimse bir aya kadar gelmediği veya yerine bir vekil atanmadığı takdirde, üstüne haber vererek görevini bırakabilir.

Olağanüstü mazeretle çekilenler, üstüne haber vermek şartıyla bir ay kaydına tabi değildirler.

Çekilmede devir ve teslim süresi:

Madde 95 – Çekilen Devlet memurlarından devir ve teslim ile yükümlü olanlar, bu işlemlerin sonuna kadar görevlerini bırakamazlar. Hizmet icaplarına göre devir ve teslim işlemleri için gerekli süreler, yönetmelikte belirtilir.

Olağanüstü yönetim hallerinde çekilme usulü:

Madde 96 – (Değişik: 15/8/2017 – KHK-694/27 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/27 md.)

Olağanüstü hal, seferberlik ve savaş hallerinde veya genel hayata müessir afetlere uğrayan yerlerdeki Devlet memurları, çekilme istekleri kabul edilmedikçe veya yerine atanacaklar gelip işe başlamadıkça görevlerini bırakamazlar.

Çekilen ve çekilmiş sayılanların yeniden atanmaları:

Madde 97 – (Değişik: 29/11/1984 – KHK-243/17 md.)

Memurlardan mali ve cezai sorumlulukları saklı kalmak üzere;

A) 94 üncü maddenin 2 nci ve 3 üncü fıkrasına uygun olarak memuriyetten çekilenler altı ay geçmeden,

B) Bu Kanuna göre çekilmiş sayılanlar ile 94 üncü maddenin 2 nci fıkrasına uymadan görevlerinden ayrılanlar bir yıl geçmeden,

C)95 inci maddede yazılı zorunluluklara uymayanlar 3 yıl geçmeden,

D)96 ncı maddeye aykırı hareket edenler hiçbir surette,

Devlet memurluğuna alınamazlar.

Memurluğun sona ermesi:

Madde 98 – Devlet memurlarının

a) Bu kanun hükümlerine göre memurluktan çıkarılması;

b) Memurluğa alınma şartlarından her hangi birini taşımadığının sonradan anlaşılması veya memurlukları sırasında bu şartlardan her hangi birini kaybetmesi;

c) Memurluktan çekilmesi;

ç) İstek, yaş haddi, malûllük (...)⁽¹⁾ sebeplerinden biri ile emekliye ayrılması;⁽¹⁾

d) Ölümü;

hallerinde memurluğu sona erer.

BÖLÜM: 5

ÇALIŞMA SAATLERİ, İZİNLER

Çalışma saatleri:

Günlük çalışma saatlerinin tesbiti:

Günün 24 saatinde devamlılık gösteren hizmetlerde çalışma saat ve usulünün tesbiti:

Yıllık izin

Hastalık ve Refakat İzni

İyileşme Halinde Göreve Dönüş

Doğum İzni, Süt İzni ve Yarım Gün Çalışma İzni

Doğum İzni

Süt izni

Yarım Gün Çalışma İzni

Mazeret İzni

Aylıksız (Ücretsiz) İzin

Sağlık Nedeniyle Aylıksız İzin

Doğum Nedeniyle Aylıksız İzin

İsteğe Bağlı Aylıksız İzin

Askerlik Nedeniyle Aylıksız İzin

Çalışma saatleri:⁽¹⁾

Madde 99 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Aynen kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Memurların haftalık çalışma süresi genel olarak 40 saattir.

Bu süre Cumartesi ve Pazar günleri tatil olmak üzere düzenlenir.

Ancak bu kanuna, özel kanunlara, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine veya bunlara dayanılarak çıkarılacak yönetmeliklerle, kurumların ve hizmetlerin özellikleri dikkate alınmak suretiyle farklı çalışma süreleri tespit olunabilir.⁽¹⁾

Cumhurbaşkanı, yurt dışı kuruluşlarda hizmetin gerektirdiği hallerde, hafta tatilini Cumartesi ve

Pazardan başka günler olarak tespit edebilir.⁽¹⁾

Günlük çalışma saatlerinin tesbiti.⁽²⁾

Madde 100 – Günlük çalışmanın başlama ve bitme saatleri ile öğle dinlenme süresi, bölgelerin ve hizmetin özelliklerine göre merkezde Cumhurbaşkanınca, illerde valiler tarafından tesbit olunur.⁽²⁾

(Ek fıkra: 13/2/2011 - 6111/104 md.)

Ancak engelliler için; engel durumu, hizmet gerekleri, iklim ve ulaşım şartları göz önünde bulundurulmak suretiyle günlük çalışmanın başlama ve bitiş saatleri ile öğle dinlenme süreleri merkezde üst yönetici, taşrada mülki amirlerce farklı belirlenebilir.⁽³⁾

(Ek fıkra: 13/2/2011 - 6111/104 md.)

Memurların yürüttükleri hizmetin özelliklerine göre, bu madde uyarınca tespit edilen çalışma saat ve süreleri ile görev yerlerine bağlı olmaksızın çalışabilmeleri mümkündür. Bu hususa ilişkin usûl ve esaslar, Cumhurbaşkanınca belirlenir.⁽²⁾

Günün 24 saatinde devamlılık gösteren hizmetlerde çalışma saat ve usulünün tesbiti:

Madde 101 – (Değişik: 13/2/2011 - 6111/105 md.)

Günün yirmidört saatinde devamlılık gösteren hizmetlerde çalışan Devlet memurlarının çalışma saat ve şekilleri kurumlarınca düzenlenir.

Ancak, kadın memurlara; tabip raporunda belirtilmesi hâlinde hamileliğin yirmidördüncü haftasından önce ve her hâlde hamileliğin yirmidördüncü haftasından itibaren ve doğumdan sonraki iki yıl süreyle gece nöbeti ve gece vardiyası görevi verilemez. Engelli memurlara da

isteği dışında gece nöbeti ve gece vardiyası görevi verilemez.⁽⁴⁾⁽⁵⁾

Yıllık izin:

Madde 102 – (Değişik: 31/7/1970 - 1327/46 md.)

Devlet memurlarının yıllık izin süresi, hizmeti 1 yıldan on yıla kadar (On yıl dahil) olanlar için **yirmi gün, hizmeti on yıldan fazla olanlar için 30 gündür**. Zorunlu hallerde bu sürelerle gidiş ve dönüş için en çok **ikişer gün** eklenebilir.

Yıllık izinlerin kullanılışı:

Madde 103 – Yıllık izinler, amirin uygun bulacağı zamanlarda, toptan veya ihtiyaca göre kısım kısım kullanılabilir. Birbirini izliyen iki yılın izni bir arada verilebilir. **(Değişik cümle: 6/7/1995 – KHK-562/2 md.)** Cari yıl ile bir önceki yıl hariç, önceki yıllara ait kullanılmayan izin hakları düşer.

Öğretmenler yaz tatili ile dinlenme tatillerinde izinli sayılırlar. Bunlara, hastalık ve diğer mazeret izinleri dışında, ayrıca yıllık izin verilmez.

Hizmetleri sırasında radyoaktif ışınlarla çalışan personele, her yıl yıllık izinlerine ilaveten bir aylık sağlık izni verilir.

Mazeret izni: ⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾

Madde 104 – (Değişik: 13/2/2011 - 6111/106 md.)

A) Kadın memura; doğumdan önce sekiz, doğumdan sonra sekiz hafta olmak üzere toplam onaltı hafta süreyle analık izni verilir. Çoğul gebelik durumunda, doğum öncesi sekiz haftalık analık izni süresine iki hafta eklenir. Ancak beklenen doğum tarihinden sekiz hafta öncesine kadar sağlık durumunun çalışmaya uygun olduğunu tabip raporuyla belgeleyen kadın memur, isteği hâlinde doğumdan önceki üç haftaya kadar kurumunda çalışabilir. Bu

durumda, doğum öncesinde bu rapora dayanarak fiilen çalıştığı süreler doğum sonrası analık izni süresine eklenir. Doğumun erken gerçekleşmesi sebebiyle, doğum öncesi analık izninin kullanılmayan bölümü de doğum sonrası analık izni süresine ilave edilir. **(Ek cümle: 29/1/2016 - 6663/6 md.)** Doğum öncesi analık izninin başlaması gereken tarihten önce gerçekleşen doğumlarda ise doğum tarihi ile analık izninin başlaması gereken tarih arasındaki süre doğum sonrası analık iznine ilave edilir. Doğumda veya doğum sonrasında analık izni kullanılırken annenin ölümü hâlinde, isteği üzerine memur olan babaya anne için öngörülen süre kadar izin verilir. **(Ek cümleler: 29/1/2016 - 6663/6 md.)** Üç yaşını doldurmamış bir çocuğu eşiyile birlikte veya münferit olarak evlat edinen memurlar ile memur olmayan eşin münferit olarak evlat edinmesi hâlinde memur olan eşlerine, çocuğun teslim edildiği tarihten itibaren sekiz hafta süre ile izin verilir. Bu izin evlatlık kararı verilmeden önce çocuğun fiilen teslim edildiği durumlarda da uygulanır.

B) Memura, eşinin doğum yapması hâlinde, isteği üzerine **on gün** babalık izni; kendisinin veya çocuğunun evlenmesi ya da eşinin, çocuğunun, kendisinin veya eşinin ana, baba ve kardeşinin ölümü hâllerinde isteği üzerine **yedi gün** izin verilir.

C) (A) ve (B) fıkralarında belirtilen hâller dışında, merkezde atamaya yetkili amir, ilde vali, ilçede kaymakam ve yurt dışında diplomatik misyon şefi tarafından, birim amirinin muvafakati ile bir yıl içinde toptan veya bölümler hâlinde, mazeretleri sebebiyle memurlara **on gün** izin verilebilir. Zaruret hâlinde öğretmenler

hariç olmak üzere, aynı usûlle **on gün** daha mazeret izni verilebilir. Bu takdirde, ikinci kez verilen bu izin, yıllık izinden düşülür.

D) Kadın memura, çocuğunu emzirmesi için doğum sonrası analık izni süresinin bitim tarihinden itibaren ilk altı ayda günde **üç saat**, ikinci altı ayda günde **birbuçuk saat** süt izni verilir. Süt izninin hangi saatler arasında ve günde kaç kez kullanılacağı hususunda, kadın memurun tercihi esastır.

E) **(Ek: 20/2/2014 - 6525/7 md.)** Memurlara; **en azyüzde 70** oranında engelli ya da süreğen hastalığı olan çocuğunun (çocuğun evli olması durumunda eşinin de **en azyüzde 70** oranında engelli olması kaydıyla) hastalanması hâlinde hastalık raporuna dayalı olarak ana veya babadan sadece biri tarafından kullanılması kaydıyla bir yıl içinde toptan veya bölümler hâlinde **on güne** kadar mazeret izni verilir.⁽¹⁾

F) **(Ek: 29/1/2016 - 6663/6 md.)** Doğum sonrası analık izni süresi sonunda kadın memur, isteği hâlinde çocuğun hayatta olması kaydıyla analık izni bitiminde başlamak üzere ayrıca süt izni verilmeksizin birinci doğumda iki ay, ikinci doğumda dört ay, sonraki doğumlarda ise altı ay süreyle günlük çalışma süresinin yarısı kadar çalışabilir. Çoğul doğumlarda bu sürelere birer ay ilave edilir. Çocuğun engelli doğması veya doğumdan sonraki on iki ay içinde çocuğun engellilik durumunun tespiti hâllerinde bu süreler on iki ay olarak uygulanır. Üç yaşını doldurmamış bir çocuğu eşiyile birlikte veya münferit olarak evlat edinen memurlar ile memur olmayan eşin münferit olarak evlat edinmesi hâlinde memur olan eşleri de, istekleri üzerine (A)

fıkrası uyarınca verilen sekiz haftalık iznin bitiminden itibaren bu haktan aynı esaslar çerçevesinde yararlanılır. Memurun çalışacağı süreler ilgili kurum tarafından belirlenir.⁽³⁾⁽⁴⁾

G) Yıllık izin ve mazeret izinleri sırasında fiili çalışmaya bağlı her türlü ödemeler hariç malî haklar ile sosyal yardımlara dokunulmaz.⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾

Hastalık ve refakat izni:⁽¹⁾

Madde 105 – (Değişik: 13/2/2011-6111/107 md.)

Memura, aylık ve özlük hakları korunarak, verilecek raporda gösterilecek lüzum üzerine, kanser, verem ve akıl hastalığı gibi uzun süreli bir tedaviye ihtiyaç gösteren hastalığı hâlinde onsekiz aya kadar, diğer hastalık hâllerinde ise oniki aya kadar izin verilir.

Memurun, hastalığı sebebiyle yataklı tedavi kurumunda yatarak gördüğü tedavi süreleri, hastalık iznine ait sürenin hesabında dikkate alınır.

Bu maddede yazılı azamî süreler kadar izin verilen memurun, bu iznin sonunda işe başlayabilmesi için, iyileştigiine dair raporu (yurt dışındaki memurlar için mahallî usûle göre verilecek raporu) ibraz etmesi zorunludur. İzin süresinin sonunda, hastalığının devam ettiği resmî sağlık kurulu raporu ile tespit edilen memurun izni, birinci fıkrada belirtilen süreler kadar uzatılır, bu sürenin sonunda da iyileşemeyen memur hakkında emeklilik hükümleri uygulanır.

Bunlardan gerekli sağlık şartlarını yeniden kazandıkları resmî sağlık kurullarınca tespit edilen ve emeklilik hakkını elde etmemiş olanlar, yeniden memuriyete dönmek istemeleri hâlinde,

niteliklerine uygun kadrolara öncelikle atanırlar.

Görevi sırasında veya görevinden dolayı bir kazaya veya saldırıya uğrayan veya bir meslek hastalığına tutulan memur, iyileşinceye kadar izinli sayılır.

Hastalık raporlarının hangi hallerde, hangi hekimler veya sağlık kurulları tarafından verileceği ve süreleri ile bu konuya ilişkin diğer hususlar, Sağlık, Maliye ve Dışişleri Bakanlıkları ile Sosyal Güvenlik Kurumunun görüşleri alınarak Devlet Personel Başkanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenir.

Ayrıca, memurun bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük hakları korunarak, üç aya kadar izin verilir. Gerektiğinde bu süre bir katına kadar uzatılır.

İyileşme halinde göreve dönüş:

Madde 106 – (Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Raporları verecek hekim ve sağlık kurulları hakkında Yönetmelik:

Madde 107 – (Mülga: 31/5/2006 - 5510/106 md.)

Aylıksız izin:⁽³⁾

Madde 108 – (Değişik: 13/2/2011 - 6111/108 md.)

A) Memura, 105 inci maddenin son fıkrası uyarınca verilen iznin bitiminden itibaren, sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, istekleri üzerine onsekiz aya kadar aylıksız izin verilebilir.

B) Doğum yapan memura, 104 üncü madde uyarınca verilen doğum sonrası analık izni süresinin veya aynı maddenin (F) fıkrası uyarınca verilen izin süresinin bitiminden; eşi doğum yapan memura ise, doğum tarihinden itibaren istekleri üzerine yirmidört aya kadar aylıksız izin verilir.⁽²⁾

C) **(Değişik birinci cümle: 29/1/2016 - 6663/7 md.)** Üç yaşını doldurmamış bir çocuğu eşiyle birlikte veya münferit olarak evlat edinen memurlar ile memur olmayan eşin münferit olarak evlat edinmesi hâlinde memur olan eşlerine, 104 üncü maddenin (A) fıkrası uyarınca verilen sekiz haftalık iznin veya aynı maddenin (F) fıkrası uyarınca izin kullanılması hâlinde bu iznin bitiminden itibaren, istekleri üzerine yirmi dört aya kadar aylıksız izin verilir. Evlat edinen her iki eşin memur olması durumunda bu süre, eşlerin talebi üzerine yirmidört aylık süreyi geçmeyecek şekilde, birbirini izleyen iki bölüm hâlinde eşlere kullandırılabilir.

D) Özel burs sağlayan ve bu burstan istifade etmesi için kendilerine aylıksız izin verilenler de dâhil olmak üzere burslu olarak ya da bütçe imkânlarıyla yetiştirilmek üzere yurtdışına gönderilen veya sürekli görevle yurtiçine ya da yurtdışına atanan veya **en azaltı ay** süreyle yurtdışında geçici olarak görevlendirilen memurlar veya diğer personel kanunlarına tâbi olanlar ile yurtdışına kamu kurumlarınca gönderilmiş olan öğrencilerin memur olan eşleri ile 77 nci maddeye göre izin verilenlerin memur olan eşlerine görev veya öğrenim süresi içinde aylıksız izin verilebilir.

E) Memura, yıllık izinde esas alınan süreler itibarıyla beş hizmet yılını tamamlamış olması ve isteği hâlinde memuriyeti boyunca ve en fazla iki defada kullanılmak üzere, toplam bir yıla kadar aylıksız izin verilebilir. Ancak, (...)⁽¹⁾ olağanüstü hâl veya genel hayata müessir afet hâli ilan edilen bölgelere 72 nci madde gereğince belli bir süre görev yapmak üzere zorunlu olarak sürekli görevle atananlar hakkında bu bölgelerdeki görev süreleri içinde bu fıkra hükmü uygulanmaz.⁽¹⁾

F) Aylıksız izin süresinin bitiminden önce mazereti gerektiren sebebin ortadan kalkması hâlinde, **on gün** içinde göreve dönülmesi zorunludur. Aylıksız izin süresinin bitiminde veya mazeret sebebinin kalkmasını izleyen **on gün** içinde görevine dönmeyenler, memuriyetten çekilmiş sayılır.

G) Muvazzaf askerliğe ayrılan memurlar askerlik süresince görev yeri saklı kalarak aylıksız izinli sayılır.

657 SAYILI KANUN İZİNLER

İZİN ADI	SÜRESİ	MADDESİ
Mazeret İzni (Analık izni)	Doğumdan önce sekiz , doğumdan sonra sekiz hafta olmak üzere toplam onaltı hafta, Çoğul gebelik durumunda, doğum öncesi sekiz haftalık analık izni süresine iki hafta eklenir. Ancak beklenen doğum tarihinden sekiz hafta öncesine kadar sağlık durumunun çalışmaya uygun olduğunu tabip raporuyla belgeleyen kadın memur, isteği hâlinde doğumdan önceki üç haftaya kadar kurumunda çalışabilir. Bu durumda, doğum öncesinde bu rapora dayanarak fiilen çalıştığı süreler doğum sonrası analık izni süresine eklenir. Doğumun erken gerçekleşmesi sebebiyle, doğum öncesi analık izninin kullanılmayan bölümü de doğum sonrası analık izni süresine ilave edilir. (Ek cümle: 29/1/2016 6663/6 md.) Doğum öncesi analık izninin başlaması gereken tarihten önce gerçekleşen doğumlarda ise doğum tarihi ile analık izninin başlaması gereken tarih arasındaki süre doğum sonrası analık iznine ilave edilir. Doğumda veya doğum sonrasında analık izni kullanılırken annenin ölümü hâlinde, isteği üzerine memur olan babaya anne için öngörülen süre kadar izin verilir.	104
Mazeret izni (Süt izni)	Kadın memura, çocuğunu emzirmesi için doğum sonrası analık izni süresinin bitim tarihinden itibaren ilk altı ayda günde üç saat , ikinci altı ayda günde birbuçuk saat süt izni verilir.	104
Mazeret İzni (Evlatlık izni)	Üç yaşını doldurmamış bir çocuğu eşiyile birlikte veya münferit olarak evlat edinen memurlar ile memur olmayan eşin münferit olarak evlat edinmesi hâlinde memur olan eşlerine, çocuğun teslim edildiği tarihten itibaren sekiz hafta süre ile izin verilir. Bu izin evlatlık kararı verilmeden önce çocuğun fiilen teslim edildiği durumlarda da uygulanır.	
Mazeret izni	Merkezde atamaya yetkili amir, ilde vali, ilçede kaymakam ve yurt dışında diplomatik misyon şefi tarafından, birim amirinin muvafakati ile bir yıl içinde toptan veya bölümler hâlinde, mazeretleri sebebiyle memurlara on gün izin verilebilir. Zaruret hâlinde öğretmenler hariç olmak üzere, aynı usûlle on gün daha mazeret izni verilebilir. Bu takdirde,	104

	ikinci kez verilen bu izin, yıllık izinden düşülür.	
Mazeret izni (Memurun engelli çocuğu için)	Memurlara; en az yüzde 70 oranında engelli ya da süregelen hastalığı olan çocuğunun (çocuğun evli olması durumunda eşinin de en az yüzde 70 oranında engelli olması kaydıyla) hastalanması hâlinde hastalık raporuna dayalı olarak ana veya babadan sadece biri tarafından kullanılması kaydıyla bir yıl içinde toptan veya bölümler hâlinde on güne kadar mazeret izni verilir.	104
Mazeret İzni (Babalık izni)	Memura, eşinin doğum yapması hâlinde, isteği üzerine on gün babalık izni;	104
Mazeret İzni (Ölüm İzni)	Memurun kendisinin veya çocuğunun evlenmesi ya da eşinin, çocuğunun, kendisinin veya eşinin ana, baba ve kardeşinin ölümü hâllerinde isteği üzerine yedi gün izin verilir.	104
Hastalık ve Refakat İzni	Memura, aylık ve özlük hakları korunarak, verilecek raporda gösterilecek lüzum üzerine, kanser, verem ve akıl hastalığı gibi uzun süreli bir tedaviye ihtiyaç gösteren hastalığı hâlinde onsekiz aya kadar, diğer hastalık hâllerinde ise oniki aya kadar izin verilir.Memura, 105 inci maddenin son fıkrası uyarınca verilen iznin bitiminden itibaren, sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, istekleri üzerine onsekiz aya kadar aylıksız izin verilebilir.	105
Aylıksız İzin (Doğum için)	Doğum yapan memura, 104 üncü madde uyarınca verilen doğum sonrası analık izni süresinin veya aynı maddenin (F) fıkrası uyarınca verilen izin süresinin bitiminden; eşi doğum yapan memura ise, doğum tarihinden itibaren istekleri üzerine yirmidört aya kadar aylıksız izin verilir.	105
Aylıksız İzin (Diğer)	Memura, yıllık izinde esas alınan süreler itibarıyla beş hizmet yılını tamamlamış olması ve isteği hâlinde memuriyeti boyunca ve en fazla iki defada kullanılmak üzere, toplam bir yıla kadar aylıksız izin verilebilir.	105
Aylıksız İzin (Askerlik)	Muvazzaf askerliğe ayrılan memurlar askerlik süresince görev yeri saklı kalarak aylıksız izinli sayılır	105
Refakat İzni	Memurun bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi	105

	veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük hakları korunarak, üç aya kadar izin verilir. Gerektiğinde bu süre bir katına kadar uzatılır.	
Yıllık İzin	Devlet memurlarının yıllık izin süresi, hizmeti 1 yıldan on yıla kadar (On yıl dahil) olanlar için yirmi gün , hizmeti on yıldan fazla olanlar için 30 gündür . Zorunlu hallerde bu sürelere gidiş ve dönüş için en çok ikişer gün eklenebilir.	102
Yarı Zamanlı Çalışma	Doğum yapan memurlar doğum sonrası analık izninin veya 104 üncü maddenin (F) fıkrası uyarınca kullanılan iznin, eşi doğum yapan memurlar ise babalık izninin bitiminden, ilgili mevzuatı uyarınca çocuğun mecburi ilköğretim çağının başladığı tarihi takip eden ay başına kadar olan dönemde, ayrıca süt izni verilmeksizin haftalık çalışma saatlerinin normal çalışma süresinin yarısı olarak düzenlenmesini talep edebilirler	Ek Madde 43

ÖRNEK SORU: 14

657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre memurların haftalık çalışma süresi genel olarak kaç saattir?

- A)50
- B)40
- C)30
- D)20
- E) 15

ÇÖZÜM: B

Memurların haftalık çalışma süresi genel olarak 40 saattir. Doğru cevap B seçeneğidir.

ÖRNEK SORU: 15

Devlet memurlarının yıllık izin süresi, hizmeti 1 yıldan on yıla kadar (On yıl dahil) olanlar için (.....) gün, hizmeti on yıldan fazla olanlar için (.....)gündür.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre yukarıdaki boşluklara gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A)20 30
- B)20 40
- C)15 30
- D)25 50
- E) 15 30

ÇÖZÜM: A

Devlet memurlarının yıllık izin süresi, hizmeti 1 yıldan on yıla kadar (On yıl dahil) olanlar için yirmi gün, hizmeti on yıldan fazla olanlar için 30 gündür. Doğru cevap A seçeneğidir.

ÖRNEK SORU: 16

Kadın memura; doğumdan önce (.....), doğumdan sonra (.....) hafta olmak üzere toplam onaltı hafta süreyle analık izni verilir.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre yukarıdaki boşluklara gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A)5 5
- B)6 6
- C)8 8
- D)10 10
- E) 9 12

ÇÖZÜM: C

Kadın memura; doğumdan önce sekiz, doğumdan sonra sekiz hafta olmak üzere toplam onaltı hafta süreyle analık izni verilir. Doğru cevap C seçeneğidir.

BÖLÜM: 6
ÖZLÜK DOSYASI

Memur bilgi sistemi, özlük dosyası.⁽³⁾

Madde 109 – (Değişik: 13/2/2011 - 6111/109 md.)

Memurlar, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası esas alınarak kurumlarınca tutulacak personel bilgi sistemine kaydolunurlar. Her memur için bir özlük dosyası tutulur.

Özlük dosyasına, memurun mesleki bilgileri, mal bildirimleri; varsa inceleme, soruşturma, denetim raporları, disiplin cezaları ile ödül ve başarı belgesi verilmesine ilişkin bilgi ve belgeler konulur.

Memurların başarı, yeterlik ve ehliyetlerinin tespitinde, kademe ilerlemelerinde, derece yükselmelerinde, emekliye ayrılmalarında veya hizmetle ilişkilerinin kesilmesinde, hizmet gerekleri yanında özlük dosyaları göz önünde bulundurulur.

Özlük dosyalarının tutulma esasları ile özlük dosyalarında yer alacak belgelere ilişkin usûl ve esaslar Devlet Personel Başkanlığınca belirlenir.

Başarı, üstün başarı değerlendirmesi ve ödül:⁽¹⁾

Madde 122 – (Değişik: 13/2/2011 - 6111/110 md.)

Görevli oldukları kurumlarda olağanüstü gayret ve çalışmaları ile emsallerine göre başarılı görev yapmak suretiyle; kamu kaynağında önemli ölçüde tasarruf sağlanmasında, kamu zararının oluşmasının önlenmesinde ve önlenemez kamu zararlarının önemli ölçüde azaltılmasında, kamusal fayda ve gelirlerin beklenenin üzerinde artırılmasında veya sunulan hizmetlerin etkinlik ve kalitesinin

yükseltilmesinde somut olaylara ve verilere dayalı olarak katkı sağladıkları tespit edilen memurlara, merkezde bağlı veya ilgili bakan, illerde valiler, ilçelerde kaymakamlar tarafından başarı belgesi verilebilir. **(Ek cümle: 22/5/2012 - 6318/44 md.)** Türk Silahlı Kuvvetlerinde (...) ⁽²⁾ görevli Devlet memurları için Millî Savunma Bakanı bu yetkisini devredebilir. Üç defa başarı belgesi alanlara üstün başarı belgesi verilir.⁽²⁾

Üstün başarı belgesi verilenlere, merkezde bağlı veya ilgili bakan ve illerde valiler tarafından uygun görülmesi hâlinde en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dâhil) % 200'üne kadar ödül verilebilir.

Bu maddeye göre bir malî yıl içinde ödüllendirileceklerin sayısı, kurumun yılbaşındaki dolu kadro mevcudunun binde onundan, Gümrük Müsteşarlığı, Millî Eğitim Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı kadroları için binde yirmisinden fazla olamaz. Yıl içinde ödüllendirilen personel sayısı kurumlarınca izleyen yılın Ocak ayı sonuna kadar Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.⁽³⁾

Kamu kurum ve kuruluşları yürütmekte oldukları hizmetlerin özelliklerini göz önünde bulundurarak memurlarının başarı, verimlilik ve gayretlerini ölçmek üzere, Devlet Personel Başkanlığının uygun görüşü alınmak kaydıyla, değerlendirme ölçütleri belirleyebilir.

ÖRNEK SORU: 17

657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre merkezde aşağıdakilerden hangisi başarı belgesi verir?

- A)Vali
- B)Kaymakam
- C)Genel Müdür
- D)Bakan
- E) Daire Başkanı

ÇÖZÜM: D

Memurlara, merkezde bağlı veya ilgili bakan, illerde valiler, ilçelerde kaymakamlar tarafından başarı belgesi verilebilir. Doğru cevap D seçeneğidir.

BÖLÜM: 7 DİSİPLİN

Disiplin amiri ve disiplin cezaları:
Uyarma Cezası
Kınama Cezası
Aylıktan Kesme Cezası
Kademe İlerlemesinin Durdurulması Cezası
Devlet Memurluğundan Çıkarma Cezası
Devlet Memurluğundan Çıkarma Cezası
Diğer Hükümler
Disiplin cezası vermeye yetkili amir ve kurullar:
Zamanaşımı
Karar Süresi
Karar Usulü, Memurun Hakkı, Uygulama ve Cezaların Silinmesi
Savunma hakkı
Cezai kovuşturma ile disiplin kovuşturmasının bir arada yürütülmesi
Uygulama
Disiplin cezalarının bir süre sonra özlük dosyasından silinmesi
Disiplin Kurulları ve Amirleri ile İtirazlar
Disiplin Kurulları ve Amirleri
İtiraz

Disiplin amiri ve disiplin cezaları:

Madde 124 – (Değişik birinci fıkrası: 29/11/1984 – KHK-243/25 md.) Disiplin amirleri; kurumların kuruluş ve görev özellikleri dikkate alınarak Devlet Personel Başkanlığı'nın görüşüne dayanılarak özel yönetmeliklerinde tayin ve tesbit edilecek amirlerdir.

(Değişik: 12/5/1982 - 2670/30 md.) Kamu hizmetlerinin gereği gibi yürütülmesini sağlamak amacı ile kanunların, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin ve yönetmeliklerin Devlet memuru olarak emrettiği ödevleri yurt içinde veya dışında yerine getirmeyenlere, uyulmasını zorunlu kıldığı hususları yapmayanlara, yasakladığı işleri yapanlara durumun niteliğine ve ağırlık derecesine göre 125 inci maddede sıralanan disiplin cezalarından birisi verilir.⁽¹⁾

Disiplin cezalarının çeşitleri ile ceza uygulanacak fiil ve haller:

Madde 125 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/31 md.)

Devlet memurlarına verilecek disiplin cezaları ile her bir disiplin cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

A -Uyarma : Memura, görevinde ve davranışlarında daha dikkatli olması gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir.

Uyarma cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

a) Verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçlerin korunması, kullanılması ve bakımında

kayıtsızlık göstermek veya düzensiz davranmak,

b)Özürsüz veya izinsiz olarak göreve geç gelmek, erken ayrılmak, görev mahallini terketmek,

c)Kurumca belirlenen tasarruf tedbirlerine riayet etmemek,

d)Usulsüz müracaat veya şikayette bulunmak,

e)Devlet memuru vakarına yakışmayan tutum ve davranışta bulunmak,

f) Görevine veya iş sahiplerine karşı kayıtsızlık göstermek veya ilgisiz kalmak,

g)Belirlenen kılık ve kıyafet hükümlerine aykırı davranmak,

h)Görevin işbirliği içinde yapılması ilkesine aykırı davranışlarda bulunmak.

B - Kınama : Memura, görevinde ve davranışlarında kusurlu olduğunun yazı ile bildirilmesidir.

Kınama cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

a) Verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçlerin korunması, kullanılması ve bakımında kusurlu davranmak,

b) Eşlerinin, reşit olmayan veya mahcur olan çocuklarının kazanç getiren sürekli faaliyetlerini belirlenen sürede kurumuna bildirmemek,

c) Görev sırasında amire hal ve hareketi ile saygısız davranmak,

d)Hizmet dışında Devlet memurunun itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak,

e) Devlete ait resmi araç,gereç ve benzeri eşyayı özel işlerinde kullanmak,

f) Devlete ait resmi belge, araç, gereç ve benzeri eşyayı kaybetmek,

g) İş arkadaşlarına, maiyetindeki personele ve iş sahiplerine kötü muamelede bulunmak,

h) İş arkadaşlarına ve iş sahiplerine söz veya hareketle sataşmak,

i) Görev mahallinde genel ahlak ve edep dışı davranışlarda bulunmak ve bu tür yazı yazmak, işaret, resim ve benzeri şekiller çizmek ve yapmak,

j) Verilen emirlere itiraz etmek,

k) Borçlarını kasten ödemeyerek hakkında yasal yollara başvurulmasına neden olmak,

l) Kurumların huzur, sükün ve çalışma düzenini bozmak.

m) (Ek:17/9/2004 - 5234/1 md.)Yetkili olmadığı halde basına, haber ajanslarına veya radyo ve televizyon kurumlarına bilgi veya demeç vermek.

C - Aylıktan kesme : Memurun, brüt aylığından 1/30 - 1/8 arasında kesinti yapılmasıdır.

Aylıktan kesme cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

a) Kasıtlı olarak; verilen emir ve görevleri tam ve zamanında yapmamak, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasları yerine getirmemek, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçleri korumamak, bakımını yapmamak, hor kullanmak,

b) Özürsüz olarak bir veya **iki gün** göreve gelmemek,

c) Devlete ait resmi belge, araç, gereç ve benzerlerini özel menfaat sağlamak için kullanmak,

d) Görevle ilgili konularda yükümlü olduğu kişilere yalan ve yanlış beyanda bulunmak,

e) Görev sırasında amirine sözle saygısızlık etmek,

f) Görev yeri sınırları içerisinde her hangi bir yerin toplantı, tören ve benzeri amaçlarla izinsiz olarak kullanılmasına yardımcı olmak,

g) **(Mülga: 13/2/2011 - 6111/111 md.)**

h) **(Mülga: 13/2/2011 - 6111/111 md.)**

ı) Hizmet içinde Devlet memurunun itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak,

j) **(Mülga: 13/2/2011 - 6111/111 md.)**

D-Kademe ilerlemesinin durdurulması : Fiilin ağırlık derecesine göre memurun, bulunduğu kademe ilerlemesinin 1 - 3 yıl durdurulmasıdır.

Kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

a) Göreve sarhoş gelmek, görev yerinde alkollü içki içmek,

b) Özürsüz ve kesintisiz **3 - 9 gün** göreve gelmemek,

c) Görevi ile ilgili olarak her ne şekilde olursa olsun çıkar sağlamak,

d) Amirine veya maiyetindekilere karşı küçük düşürücü veya aşağılayıcı fiil ve hareketler yapmak,

e) Görev yeri sınırları içinde herhangi bir yerin toplantı, tören ve benzeri amaçlarla izinsiz kullanmak veya kullandırmak,

f) Gerçeğe aykırı rapor ve belge düzenlemek,

g) **(Mülga:17/9/2004 - 5234/33 md.)**

h) Ticaret yapmak veya Devlet memurlarına yasaklanan diğer kazanç getirici faaliyetlerde bulunmak,

ı) Görevin yerine getirilmesinde dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din

ve mezhep ayrımı yapmak, kişilerin yarar veya zararını hedef tutan davranışlarda bulunmak,

j) Belirlenen durum ve sürelerde mal bildiriminde bulunmamak,

k) Açıklanması yasaklanan bilgileri açıklamak,

l) Amirine, maiyetindekilere, iş arkadaşları veya iş sahiplerine hakarete bulunmak veya bunları tehdit etmek,

m) Diplomatik statüsünden yararlanmak suretiyle yurt dışında, haklı bir sebep göstermeksizin ödeme kabiliyetinin üstünde borçlanmak ve borçlarını ödemedeki tutum ve davranışlarıyla Devlet itibarını zedelemek veya zorunlu bir sebebe dayanmaksızın borcunu ödemedi yurda dönmek,

n) Verilen görev ve emirleri kasten yapmamak,

o) Herhangi bir siyasi parti yararına veya zararına fiilen faaliyette bulunmak.

E - Devlet memurluğundan çıkarma : Bir daha Devlet memurluğuna atanmamak üzere memurluktan çıkarmaktır.

Devlet memurluğundan çıkarma cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

a) İdeolojik veya siyasi amaçlarla kurumların huzur, sükün ve çalışma düzenini bozmak, boykot, işgal, kamu hizmetlerinin yürütülmesini engelleme, işi yavaşlatma ve grev gibi eylemlere katılmak veya bu amaçlarla toplu olarak göreve gelmemek, bunları tahrik ve teşvik etmek veya yardımda bulunmak,⁽¹⁾

b) Yasaklanmış her türlü yayını veya siyasi veya ideolojik amaçlı bildiri, afiş, pankart, bant ve benzerlerini basmak, çoğaltmak, dağıtmak veya bunları kurumların herhangi bir yerine asmak veya teşhir etmek,

c) Siyasi partiye girmek,
d) Özürsüz olarak (...) ⁽²⁾ bir yılda toplam 20 gün göreve gelmemek,
e) Savaş, olağanüstü hal veya genel afetlere ilişkin konularda amirlerin verdiği görev veya emirleri yapmamak,
f) **(Değişik: 13/2/2011 - 6111/111 md.)** Amirlerine, maiyetindekilere ve iş sahiplerine fiili tecavüzde bulunmak,
g) Memurluk sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak,
h) Yetki almadan gizli bilgileri açıklamak
i) Siyasi ve ideolojik eylemlerden arananları görev mahallinde gizlemek,
j) Yurt dışında Devletin itibarını düşürecek veya görev haysiyetini zedeleyecek tutum ve davranışlarda bulunmak,
k) 5816 sayılı Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkındaki Kanuna aykırı fiilleri işlemek.
l) **(Ek: 3/10/2016 – KHK-676/75 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7070/61 md.)** Terör örgütleriyle eylem birliği içerisinde olmak, bu örgütlere yardım etmek, kamu imkân ve kaynaklarını bu örgütleri desteklemeye yönelik kullanmak ya da kullandırmak, bu örgütlerin propagandasını yapmak.
Disiplin cezası verilmesine sebep olmuş bir fiil veya halin cezaların özlük dosyasından silinmesine ilişkin süre içinde tekerrüründe bir derece ağır ceza uygulanır. Aynı derecede cezayı gerektiren fakat ayrı fiil veya haller nedeniyle verilen disiplin cezalarının üçüncü uygulamasında bir derece ağır ceza verilir. ⁽¹⁾
Geçmiş hizmetleri sırasındaki çalışmalarını olumlu olan ve ödül veya başarı belgesi alan memurlar için verilecek cezalarda bir derece hafif olanı uygulanabilir. ⁽¹⁾

Yukarıda sayılan ve disiplin cezası verilmesini gerektiren fiil ve haller nitelik ve ağırlıkları itibarıyla benzer eylemlerde bulunanlara da aynı neviden disiplin cezaları verilir.

Öğrenim durumları nedeniyle yükselebilecekleri kadroların son kademelerinde bulunan Devlet memurlarının, kademe ilerlemesinin durdurulması cezasının verilmesini gerektiren hallerde, brüt aylıklarının ¼'ü – ½'si kesilir ve tekerrüründe görevlerine son verilir.

Özel kanunların disiplin suçları ve cezalarına ilişkin hükümleri saklıdır.

Yukarıda yazılı disiplin kovuşturmasının yapılmış olması, fiilin genel hükümler kapsamına girmesi halinde, sanık hakkında ayrıca ceza kovuşturması açılmasına engel teşkil etmez.

Disiplin cezası vermeye yetkili amir ve kurullar:

Madde 126 – (Değişik birinci fıkra: 29/11/1984 – KHK-243/27 md.) Uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezaları disiplin amirleri tarafından; kademe ilerlemesinin durdurulması cezası, memurun bağlı olduğu kurumdaki disiplin kurulunun kararı alındıktan sonra, atamaya yetkili amirler il disiplin kurullarının kararlarına dayanan hallerde Valiler tarafından verilir. **(Değişik fıkralar: 12/5/1982 - 2670/32 md):**

Devlet memurluğundan çıkarma cezası amirlerin bu yoldaki isteği üzerine, memurun bağlı bulunduğu kurumun yüksek disiplin kurulu kararı ile verilir.

Disiplin kurulu ve yüksek disiplin kurulunun ayrı bir ceza tayinine yetkisi yoktur, cezayı kabul veya reddeder. Ret halinde atamaya yetkili amirler **15 gün**

içinde başka bir disiplin cezası vermekte serbesttirler.

Özel kanunların disiplin cezası vermeye yetkili amir ve kurullarla ilgili hükümleri saklıdır.

Zamanaşımı:

Madde 127 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/33 md.)

Bu Kanunun 125 inci maddesinde sayılan fiil ve halleri işleyenler hakkında, bu fiil ve hallerin işlendiğinin öğrenildiği tarihten itibaren;

a)Uyarma, kınama, aylıktan kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması cezalarında bir ay içinde disiplin soruşturmasına,

b)Memurluktan çıkarma cezasında altı ay içinde disiplin kovuşturmasına,

Başlanmadığı takdirde disiplin cezası verme yetkisi zamanaşımına uğrar.

Disiplin cezasını gerektiren fiil ve hallerin işlendiği tarihten itibaren nihayet iki yıl içinde disiplin cezası verilmediği takdirde ceza verme yetkisi zamanaşımına uğrar.

Karar süresi:

Madde 128 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/34 md.)

Disiplin amirleri uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezalarını soruşturmanın tamamlandığı günden itibaren **15 gün** içinde vermek zorundadırlar.

Kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını gerektiren hallerde soruşturma dosyası, kararını bildirmek üzere yetkili disiplin kuruluna **15 gün** içinde tevdi edilir. Disiplin kurulu, dosyayı aldığı tarihten itibaren **30 gün** içinde soruşturma evrakına göre kararını bildirir.

Memurluktan çıkarma cezası için disiplin amirleri tarafından yaptırılan

soruşturmaya ait dosya, memurun bağlı bulunduğu kurumun yüksek disiplin kuruluna tevdiinden itibaren azami altı ay içinde bu kurulca, karara bağlanır.

Yüksek disiplin kurullarının karar usulü, memurun hakkı:⁽¹⁾

Madde 129 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/35 md.)

Yüksek disiplin kurulları kendilerine intikal eden dosyaların incelenmesinde, gerekli gördükleri takdirde, ilgilinin özlük dosyasını ve her nevi evrakı incelemeye, ilgili kurumlardan bilgi almaya, yeminli tanık ve bilirkişi dinlemeye veya niyabeten dinletmeye, mahallen keşif yapmaya veya yaptırmaya yetkilidirler.

Hakkında memurluktan çıkarma cezası istenen memur, (...) ⁽²⁾ soruşturma evrakını incelemeye, tanık dinletmeye, disiplin kurulunda sözlü veya yazılı olarak kendisi veya vekili vasıtasıyla savunma yapma hakkına sahiptir. ⁽²⁾

Savunma hakkı:

Madde 130 – Devlet memuru hakkında savunması alınmadan disiplin cezası verilemez.

Soruşturmayı yapanın veya yetkili disiplin kurulunun **7 günden** az olmamak üzere verdiği süre içinde veya belirtilen bir tarihte savunmasını yapmayan memur, savunma hakkından vazgeçmiş sayılır.

Cezai kovuşturma ile disiplin kovuşturmasının bir arada yürütülmesi:

Madde 131 – Aynı olaydan dolayı memur hakkında ceza mahkemesinde kovuşturmaya başlanmış olması, disiplin kovuşturmasını geciktiremez.

Memurun ceza kanununa göre mahküm olması veya olmaması halleri, ayrıca disiplin cezasının uygulanmasına engel olamaz.

(Ek: 6/10/1983 - 2910/1 md.) 160 sayılı Devlet Personel Dairesi Kurulması Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinde sayılan kuruluşlarda çalışan personel hakkında; görevden doğan veya görevi sırasında işledikleri suçlarla kişisel suçları sebebiyle Cumhuriyet savcıları veya (...)⁽²⁾ sorgu hakimlikleri veya Memurun Muhakematı hakkında Kanun uyarınca yetkili kurullarca yapılan soruşturma sonunda düzenlenen takipsizlik, meni muhakeme, iddianame, talepname veya lüzumu muhakeme karar suretleri ile ilgili mahkemelerce verilen kesinleşmiş karar suretleri bu personelin bağlı olduğu bakanlık veya kurum veya kuruluşa gönderilir.⁽¹⁾⁽²⁾

Uygulama:

Madde 132 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/36 md.)

Disiplin cezaları verildiği tarihten itibaren hüküm ifade eder ve derhal uygulanır.

Aylıktan kesme cezası, cezanın veriliş tarihini takip eden aybaşında uygulanır.

Verilen disiplin cezaları üst disiplin amirine, Devlet memurluğundan çıkarma cezası ayrıca Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.⁽³⁾

(Değişik dördüncü fıkra: 13/2/2011 - 6111/112 md.) Aylıktan kesme cezası ile tecziye edilenler 5 yıl, kademe ilerlemesinin durdurulması cezası ile tecziye edilenler 10 yıl boyunca daire başkanı kadrolarına, daire başkanı kadrosunun dengi ve daha üstü kadrolara, bölge ve il teşkilatlarının en üst yönetici kadrolarına, düzenleyici ve denetleyici kurumların başkanlık ve üyeliklerine, vali ve büyükelçi kadrolarına atanamazlar.

(Mülga beşinci fıkra: 13/2/2011 - 6111/112 md.)

Disiplin cezalarının bir süre sonra özlük dosyasından silinmesi:⁽¹⁾

Madde 133 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/37 md.)

Disiplin cezaları memurun özlük dosyasına işlenir. Devlet memurluğundan çıkarma cezasından başka bir disiplin cezasına çarptırılmış olan memur uyarma ve kınama cezalarının uygulanmasından 5 sene, diğer cezaların uygulanmasından 10 sene sonra atamaya yetkili amire başvurarak, verilmiş olan cezalarının özlük dosyasından silinmesini isteyebilir.

Memurun, yukarıda yazılan süreler içerisindeki davranışları, bu isteğini haklı kılabilecek nitelikte görülürse, isteğinin yerine getirilmesine karar verilerek bu karar özlük dosyasına işlenir.

Kademe ilerlemesinin durdurulması cezasının özlük dosyasından çıkarılmasında disiplin kurulunun mütalaası alındıktan sonra yukarıdaki fıkra hükmü uygulanır.

Disiplin kurulları ve disiplin amirleri:

Madde 134 – (Değişik: 2/2/1981 - 2381/2 md.)

Disiplin ve soruşturma işlerinde kanunlarla verilen görevleri yapmak üzere Kurum merkezinde bir Yüksek Disiplin Kurulu ile her ilde, bölge esasına göre çalışan kuruluşlarda bölge merkezinde ve kurum merkezinde ayrıca Milli Eğitim müdürlüklerinde birer Disiplin Kurulu bulunur.⁽²⁾

(Değişik: 12/2/1982 - 2670/38 md.) Bu kurulların kuruluş, üyelerinin görev süresi, görüşme ve karar usulü, hangi memurlar hakkında karar verebilecekleri ve disiplin amirlerinin tayin

ve tespitinde uygulanacak esaslar ile bunların yetki ve sorumlulukları gibi hususlar Cumhurbaşkanınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.⁽³⁾

İtiraz:

Madde 135 – (Değişik: 13/2/2011 - 6111/113 md.)

Disiplin amirleri tarafından verilen uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezalarına karşı disiplin kuruluna, kademe ilerlemesinin durdurulması cezasına karşı yüksek disiplin kuruluna itiraz edilebilir.

İtirazda süre, kararın ilgiliye tebliği tarihinden itibaren **yedi gündür**. Süresi içinde itiraz edilmeyen disiplin cezaları kesinleşir.

İtiraz mercileri, itiraz dilekçesi ile karar ve eklerinin kendilerine intikalinden itibaren **otuz gün** içinde kararlarını vermek zorundadır.

İtirazın kabulü hâlinde, disiplin amirleri kararı gözden geçirerek verilen cezayı hafifletebilir veya tamamen kaldırabilirler.

Disiplin cezalarına karşı idari yargı yoluna başvurulabilir.

İtiraz süresi ve yapılacak işlem:

Madde 136 – (Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

ÖRNEK SORU: 18

657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre “Belirlenen durum ve sürelerde mal bildiriminde bulunmamak” **aşağıdaki hangi disiplin cezasını gerektirir?**

- A)Uyarma
- B)Aylıktan Kesme
- C)Kademe İlerlemesinin Durdurulması
- D)Devlet Memurluğundan Çıkarma
- E) Kınama

ÇÖZÜM: C

Belirlenen durum ve sürelerde mal bildiriminde bulunmamak, kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını gerektirir. Doğru cevap C seçeneğidir.

ÖRNEK SORU: 19

Büro Memur Sen Sakarya Şube Başkanı AdaletBakanlığında görev yapan bir memura verilen disiplin cezasına itiraz etmiştir.

İtirazında 657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre devlet memuruna (.....) günden az olmamak üzere savunma için süre verilmesi gerekirken buna uyulmadığından bahsetmiştir.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre yukarıdaki boşluklara gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 7
- B) 10
- C) 15
- D) 30
- E) 45

ÇÖZÜM: A

Soruşturmayı yapanın veya yetkili disiplin kurulunun 7 günden az olmamak üzere verdiği süre içinde veya belirtilen bir tarihte savunmasını yapmayan memur, savunma hakkından vazgeçmiş sayılır. Doğru cevap A seçeneğidir.

ÖRNEK SORU: 20

Disiplin cezasını gerektiren fiil ve hallerin işlendiği tarihten itibaren nihayet kaç yıl içinde disiplin cezası verilmediği takdirde ceza verme yetkisi zamanaşımına uğrar?

- A) 5
- B) 3
- C) 4
- D) 6
- E) 2

ÇÖZÜM: E

Disiplin cezasını gerektiren fiil ve hallerin işlendiği tarihten itibaren nihayet iki yıl içinde disiplin cezası verilmediği takdirde ceza verme yetkisi zamanaşımına uğrar. Doğru cevap E seçeneğidir.

BÖLÜM: 8**GÖREVDEN UZAKLAŞTIRMA**

Görevden uzaklaştırma
Yetkililer:
Görevden uzaklaştıran amirin sorumluluğu
Ceza kovuşturması sırasında görevden uzaklaştırma
Görevden uzaklaştırılan veya görevinden uzak kalan memurların hak ve yükümlülüğü:
Tedbirin kaldırılması:
Görevden uzaklaştırma tedbirinin kaldırılmasında amirin takdiri:
Süre

Görevden uzaklaştırma:

Madde 137 – Görevden uzaklaştırma, Devlet kamu hizmetlerinin gerektirdiği hallerde, görevi başında kalmasında sakınca görülecek Devlet memurları hakkında alınan ihtiyati bir tedbirdir.

Görevden uzaklaştırma tedbiri, soruşturmanın herhangi bir safhasında da alınabilir.

Yetkililer:

Madde 138 – Görevden uzaklaştırmaya yetkililer şunlardır.

- a) Atamaya yetkili amirler;
- b) Bakanlık ve genel müdürlük müfettişleri;
- c) İllerde valiler;
- ç) İlçelerde kaymakamlar (ilçe idare şube başkanları hakkında valinin muvafakati şarttır.)

Valiler ve kaymakamlar tarafından alınan görevden uzaklaştırma tedbiri, memurun kurumuna derhal bildirilir.

Görevden uzaklaştıran amirin sorumluluğu:

Madde 139 – (Değişik: 23/12/1972 – KHK-2/1 md.)

Görevinden uzaklaştırılan Devlet memurları hakkında görevden uzaklaştırmayı izleyen **10 iş günü** içinde soruşturmaya başlanması şarttır.

Memuru görevden uzaklaştırdıktan sonra memur hakkında derhal soruşturmaya başlamayan, keyfi olarak veya garaz veya kini dolayısıyla bu tasarrufu yaptığı, yaptırılan soruşturma sonunda anlaşılın amirler, hukuki, mali ve cezai sorumluluğa tabidirler.

Ceza kovuşturması sırasında görevden uzaklaştırma:

Madde 140 – Haklarında mahkemelerce cezai kovuşturma yapılan Devlet memurları da 138 inci maddedeki yetkililer tarafından görevden uzaklaştırılabilirler.

Görevden uzaklaştırılan veya görevinden uzak kalan memurların hak ve yükümlülüğü:

Madde 141 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Aynen kabul; 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Görevden uzaklaştırılan ve görevi ile ilgili olsun veya olmasın herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınan memurlara bu süre içinde aylıklarının üçte ikisi ödenir. Bu gibiler bu Kanunun öngördüğü sosyal hak ve yardımlardan faydalanmaya devam ederler.

143 üncü maddede sayılan durumların gerçekleşmesi halinde, bunların aylıklarının kesilmiş olan üçte biri kendilerine ödenir ve görevden uzakta geçirdikleri süre, derecelerindeki kademe ilerlemesinde ve bu sürenin derece yükselmesi için gerekli en az bekleme süresini aşan kısmı, üst dereceye yükselmeleri halinde, bu derecede kademe ilerlemesi yapılmak suretiyle değerlendirilir.

Tedbirin kaldırılması:

Madde 142 – Soruşturma sonunda disiplin yüzünden memurluktan çıkarma veya cezai bir işlem uygulanmasına lüzum kalmıyan Devlet memurları için alınmış olan görevden uzaklaştırma tedbiri, 138 inci maddedeki yetkililerce (Müfettişler tarafından görevden uzaklaştırılanlar hakkında atamaya yetkili amirlerce) derhal kaldırılır.

Görevden uzaklaştırma tedbirini kaldırmıyan görevli hakkında 139 uncu madde hükmü uygulanır.

Memurun göreve tekrar başlatılması zorunlu olan haller:

Madde 143 – Soruşturma veya yargılama sonunda yetkili mercilerce:

a) Haklarında memurluktan çıkarmadan başka bir disiplin cezası verilenler;

b) Yargılamanın men'ine veya beraatine karar verilenler;

c) Hükümden evvel haklarındaki kovuşturma genel af ile kaldırılanlar;

ç) Görevlerine ve memurluklarına ilişkin olsun veya olmasın memurluğa engel olmayacak bir ceza ile hükümlü olup cezası ertelenenler;

Bu kararların kesinleşmesi üzerine haklarındaki görevden uzaklaştırma tedbiri kaldırılır.

Görevden uzaklaştırma tedbirinin kaldırılmasında amirin takdiri:

Madde 144 – 140 ıncı ve 142 nci maddelerde 143 üncü maddenin a, b, c fıkralarında yazılı olanlar hakkındaki görevden uzaklaştırma tedbiri, Devlet memurunun soruşturmaya konu olan fiillerinin, hizmetlerini devama engel olmadığı hallerde her zaman kaldırılabilir.

Süre:

Madde 145 – Görevden uzaklaştırma; bir disiplin kovuşturması icabından olduğu takdirde en çok 3 ay devam edebilir. Bu süre sonunda hakkında bir karar verilmediği takdirde memur görevine başlatılır.

Bir ceza kovuşturması icabından olduğu takdirde görevinden uzaklaştırmaya yetkili amir (Müfettişlerin görevinden uzaklaştırdıkları memurlar

hakkında atamaya yetkili amir) ilgilinin durumunu her iki ayda bir inceleyerek görevine dönüp dönmemesi hakkında bir karar verir ve ilgiliye de yazı ile tebliğ eder.

ÖRNEK SORU: 21

657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre görevden uzaklaştırılan ve görevi ile ilgili olsun veya olmasın herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınan memurlara bu süre içinde aylıklarının kaçta kaç ödenir?

A) Beşte ikisi

B) Dörtte ikisi

C) Dörtte biri

D) Üçte ikisi

E) Üçte biri

ÇÖZÜM: D

Üçte ikisi ödenir. Doğru cevap D seçeneğidir.

KISIM - V

MALİ HÜKÜMLER

Kapsam:

Madde 146 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Değiştirilerek kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Bu Kanunun birinci maddesinin birinci fıkrası kapsamına giren memurlar aylık, ücret, ödenek, hizmetle ilgili her çeşit ödeme ve bunların şekil ve şartları bakımından bu Kanundaki hükümlere, aynı maddenin ikinci fıkrası kapsamına giren memurlar özel kanunlardaki hükümlere tabidir.

Memurlara kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ve yönetmeliklerin ve amirlerin tayin ettiği görevler karşılığında bu Kanunla sağlanan haklar dışında ücret ödenemez, hiçbir yarar sağlanamaz. (Gençlik ve Spor hizmetleri uygulamasında fiilen görevlendirilecekler hariç.)⁽¹⁾

(Mülga üçüncü fıkra: 2/11/2011 – KHK-659/18 md.)⁽²⁾

(Değişik: 23/2/1995 – KHK-547/9 md.) Bu Kanun gereğince ödenecek aylık, taban aylığı, kıdem aylığı zam ve tazminatlar ile diğer ödemeler toplamının brüt tutarı, bulunulan yerde İş Kanunu gereğince işçiler için tespit olunan asgari ücretin aylık tutarından az olamaz: az olması halinde, aradaki fark memurun diğer özlük hakları ile ilgilendirilmeksizin tazminat olarak ödenir. ⁽¹⁾

Deyimler:

Madde 147 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Aynen kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Bu Kanunda geçen;

A)Aylık: Bu Kanuna tabi kurumlarda görevlendirilen memurlara hizmetlerinin karşılığında, kadroya dayanılarak ay itibariyle ödenen parayı,

B)Sözleşmeli ücreti: 4 üncü maddenin (B) bendi gereğince çalıştırılan personele ödenen parayı,

C) Gündelik: 4 üncü maddenin (C) ve (D) bentleri gereğince çalıştırılan personele ödenen parayı,

Ç) Ödül: Kanunun 123 üncü maddesinde yazılı hallerde memurlara ödenen parayı,

D)Temsil giderleri: Belirli yetki ve sorumluluk makamlarını işgal eden memurlara temsili mahiyette ve görevleri

icabı olarak yaptıkları gerçek giderleri karşılamak üzere ilgili kurumların bütçelerine bu maksat için konulan ödenekten özel yönetmeliği hükümleri gereğince ödenen parayı,

E)Ders görevi ücreti: Bu Kanuna tabi kurumlara ait her derecedeki eğitim ve öğretim kurumları ile okul, kurs veya yaygın eğitim yapan kurumlarda ve benzeri kuruluşlarda öğretmenlik veya öğretim üyeliği yapan öğretmen, öğretim üyesi ve diğer memurlara ders saati itibariyle ödenen parayı,

F) Fazla çalışma ücreti: Kurumların, bu Kanunun 178 inci maddesinde yazılı esaslar çerçevesinde normal çalışma saatleri dışında çalıştırdıkları memurlara, fazla çalışma saati itibariyle ödenen parayı,

G) a) İş güçlüğü zammı: Niteliği ve çalışma şartları bakımından güç olan işlerde çalışanlara ödenen parayı,

b) İş riski zammı: Hayat ve sağlık için tahlike arz eden hizmetlerde çalışanlara ödenen parayı,

c) Eleman teminindeki güçlük zammı: Temininde, görevde tutulmasında veya belli yerlerde istihdam edilmesinde güçlük bulunan elemanlar için ödenen parayı,

d) Mali sorumluluk tazminatı: Sayıştay'a hesap vermekle yükümlü olan saymanlarla vezne açığından sorumlu veznedarlara ödenen parayı,

İfade eder

Gösterge tabloları:

Madde 148 – (Mülga: 31/7/1970 - 1327/51 md.)

Kademe aylığı:

Madde 149 – (Değişik: 31/7/1970 - 1327/52 md.)

Kademe aylığı 36 ncı maddede gösterilen sınıflara ait genel gösterge tablosundaki derecelere dahil kademelerden her biri için tespit edilen gösterge rakamına tekabül eden aylıktır.

Derece aylığı:

Madde 150 – (Değişik: 31/7/1970 - 1327/53 md.)

Derece aylığı 36 ncı maddede yer alan sınıflara ait genel gösterge tablosundaki derecelerin her birinin muhtevi bulunduğu yatay kademe aylıklarını topluca ifade eder.

Derecelerin ilk ve en yüksek kademe aylıkları:

Madde 151 – (Değişik: 31/7/1970 - 1327/54 md.)

Gösterge tablosunda yer alan derecelerden her birindeki 1 inci kademe göstergesine tekabül eden miktar o derecenin ilk kademe aylığını; aynı derecenin son kademe göstergesine tekabül eden miktar da o derecenin en yüksek kademe aylığını gösterir.

Zamve Tazminatlar⁽¹⁾

Madde 152 –

I - Zamlar

a) Niteliği ve çalışma şartları bakımından güç olan işlerde çalışanlara iş güçlüğü zammı,

b) Hayat ve sağlık için tehlike arzeden hizmetlerde çalışanlara iş riski zammı,

c) Sayıştay'a hesap vermekle yükümlü olan saymanlarla, vezne açığından malen sorumlu olan veznedar ve diğer görevlilere mali sorumluluk zammı,

d) Temininde, görevde tutulmasında veya belli yerlerde istihdam edilmesinde güçlük bulunan elemanlar için temininde güçlük zammı,ödenir

II- Tazminatlar: (Değişik: 20/3/1997 – KHK-570/9 md.)

Görevin önem, sorumluluk ve niteliği, görev yerinin özelliği, hizmet süresi, kadro unvan ve derecesi ve eğitim seviyesi gibi hususlar göz önüne alınarak bu Kanunda belirtilen en yüksek Devlet Memuru aylığının (ek burs verilemeyeceği:

Her sınıfın son aylık derecesi ve en çok aylık miktarı:

Madde 153 – (Mülga: 23/12/1972 – KHK-2/5 md.)

Katsayı:

Madde 154 – (Değişik: 13/7/1993 – KHK-486/24 md.)

Aylık gösterge tablosunda yer alan rakamlar ile ek gösterge ve kıdem aylığı gösterge rakamlarının aylık tutarlarına çevrilmesinde uygulanacak aylık katsayısı ile memuriyet taban aylığı göstergesine uygulanacak taban aylık katsayısı üçer veya altışar aylık dönemler itibariyle uygulanmak üzere Genel Bütçe Kanunu ile tespit olunur. Ancak mali yılın ikinci yarısında, memleketin ekonomik gelişmesi genel geçim şartları ve Devletin mali imkanları gözönünde bulundurulmak suretiyle Cumhurbaşkanı bu katsayıları ikinci yarının tamamı veya üçer aylık dönemleri itibariyle uygulanmak üzere değiştirmeye yetkilidir.⁽³⁾

Katsayılardaki değişiklik aylıklarda artış veya eksiliş sayılmaz.

Memurlara ödenecek aylık tutarları:

Madde 155 – (Değişik: 31/7/1970 - 1327/56 md.)

Bu kanunun 36 ncı maddesinde yer alan sınıflara ait gösterge tablosundaki rakamların, genel bütçe kanununda o yıl için tespit edilen katsayı ile çarpılması sonunda bulunacak miktar, sınıfların derece ve kademelerindeki memurların aylık tutarlarını gösterir.

Yurt dışında aylıklar:

Madde 156 – (Değişik: 31/7/1970 - 1327/57 md.)

Kurumların yurt dışı kuruluşlarına dahil kadrolarında görev alan Devlet memurlarının aylıkları, 155 inci maddeye göre tespit edilen brüt aylık tutarın, Cumhurbaşkanı tarafından tespit edilecek emsal ile çarpılmasından hasil olacak miktar üzerinden ödenir. Asıl aylığın ödeme miktarı ile emsali tutarı arasındaki fark, her türlü vergiden müstesnadır.⁽²⁾

(Mülga ikinci fıkra: 29/6/2012-6338/3 md.)

Dış memleketler aylık katsayısı:

Madde 157 – (Değişik: 23/12/1972 – KHK-2/1 md.)

156 ncı maddede yazılı katsayılar her yabancı memleketin ekonomik durumu, para ve geçim şartları ile memurun temsil görevi ve aile yükümlülüğü gözönünde tutulmak suretiyle saptanır ve aynı usul uyarınca değiştirilir.

Adayların aylıkları:

Madde 158 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Aynen kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Herhangi bir sınıfta aday olarak göreve başlayanlar bu Kanunun 54 üncü maddesindeki esaslara göre, girecekleri derecenin hak edecekleri kademe aylığını alırlar.

Aday memurlara, asaletleri tasdik edilinceye kadar kademe ilerlemesi uygulanmaz.

Asaleti onaylanan memurların kademe ilerlemeleri:

Madde 159 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Aynen kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Adaylık süresi sonunda bu Kanun hükümlerine göre asıl memurluğa atananların adaylıkta geçirdikleri süreler, kademe ilerlemelerinde ve derece yükselmelerinde değerlendirilir.

Kademe ilerlemesinde verilecek aylık:

Madde 160 – Kademe ilerlemesinde memur bir ileri kademeye ait göstergeye tekabül eden aylığı alır.

(Mülga ikinci fıkra: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Derece değişikliğinde verilecek aylık:

Madde 161 – (Değişik: 12/2/1982 - 2595/10 md.)

Derece yükselmesi veya daha aşağı bir dereceye atama halinde,

A) **(Değişik: 26/6/1984 – KHK-241/8 md.)** Bulunduğu dereceden yukarı derecelere atanan memur;

a) 68 nci maddenin (B) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, yeni girdiği derecenin ilk kademe göstergesine,

b) Yeni girdiği derecenin ilk kademe göstergesi evvelce iktisap ettiği göstergeden düşük ise, iktisap ettiği göstergeye eşit olan kademenin göstergesine,

Tekabül eden aylığı alır.

Alt derecede eşit göstergeli kademe geçiren süre dikkate alınır.

B) Kazanılmış hak aylık derecelerden daha aşağı bir dereceye atanan memur, kazanılmış hak aylık dereceleri saklı kalmak kaydıyla,

a) Atandığı derecede eski derecesinde almakta olduğu kademe göstergesine,

b) Atandığı derecede eşit gösterge yok ise, eski göstergesine en yakın kademenin göstergesine,

Tekabül eden aylığı alır.

Başka sınıfa geçen memurun alacağı aylık:

Madde 162 – (Mülga: 31/7/1970 - 1327/61 md.)

İstisnai memurluktan ayrılanların durumu:

Madde 163 – (Değişik: 31/7/1970 - 1327/62 md.)

İstisnai memuriyetlere:

a) Bu Kanuna tabi kurumlardan atanmış olanlar, ayrıldıkları sınıfa dönmek istedikleri takdirde, istisnai memuriyetlerde geçirmiş oldukları süre, bu Kanunda derece terfii için belirtilen esaslara göre girebilecekleri yeni

derecenin tayininde normal derece terfii sürelerine karşılık sayılır.

Bu gibilerin, derece terfii süresine karşılık sayılan süreden geri kalan kısmı kademe terfiinde dikkate alınır.

Bu gibiler, aynı şartlardan faydalanarak, 71 inci madde hükümlerine uyulmak kaydıyla, başka bir sınıfa da girebilirler.

b) Bu Kanuna tabi olmıyan kurumlardan atanmalar, bu Kanuna tabi kurumlarda bir göreve atanmayı istedikleri takdirde, istisnai memuriyette geçirilen süre (a) fıkrasındaki esaslara göre ve girilecek derecenin sınav veya seçmesini başarmak kaydıyla, derece ve kademe ilerlemesine sayılır. Bu gibiler için adaylık hükümleri uygulanmaz.

Aylığın ödeme zamanı ve Esasları

Madde 164 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Aynen kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Memurlara aylıkları her ayın başında peşin ödenir. Emekliye ayrılma ve ölüm hallerinde o aya ait peşin ödenen aylık, geri alınmaz.

Sözleşmeli personelin ücretleri sözleşme şartlarına göre; geçici personelin gündelikleri gün hesabıyla hafta veya ay sonlarında ödenir.

(Ek: 5/7/1991 – KHK-433/2 md.; İptal: Anayasa Mahkemesinin 5/5/1992 tarihli ve E. 1991/33, K. 1992/32 sayılı Kararı ile; Yeniden düzenleme: 18/5/1994 – KHK-527/7 md.) Aylıklarını 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu, 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanunu ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu hükümlerine göre almakta bulunan Devlet memurları ve diğer kamu görevlileri (sözleşmeli statüdeki personel dahil) ile kamu ve özel kesimde iş kanunlarına göre istihdam edilen işçilere çeşitli adlar altında yapılan nakdi ve aynı nitelikteki tüm ödemelerin hesaplanma kolaylığını ve basitliğini sağlamak amacıyla, bordro düzenlemesine, tahakkuk ve ödeme işlem ve sürelerine ilişkin esas ve usulleri tesbit etmeye, aydan daha kısa ya da daha uzun sürelerde yapılan ödemelerin aylık dönemler itibarıyla tahakkuk ettirilmesi ve ödenmesine karar vermeye Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.

(Ek: 5/7/1991 – KHK-433/2 md.; İptal: Anayasa Mahkemesinin 5/5/1992 tarihli ve E. 1991/33, K. 1992/32 sayılı Kararı ile; Yeniden düzenleme: 18/5/1994 – KHK-527/7 md.) Üçüncü fıkra kapsamına giren personelin her türlü özlük haklarının ve tahakkuk işlemlerinin belli

merkezlerden yapılabilmesi ve ödemelerin bankacılık sistemi aracılığı ile gerçekleştirilmesi için gerekli düzenlemeleri yapmaya ve gerekli tedbirleri almaya Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Açıktan atanmada aylığa hak kazanma :

Madde 165 – (Değişik : 23/12/1972 – KHK-2/1 md.)

Bir göreve açıktan aday veya asıl memur olarak atanmalar, göreve başladıkları günden itibaren aylığa hak kazanırlar.

Bu suretle göreve başlamada ilk aylık, gün hesabıyla ay sonunda ödenir.

Kademe ilerlemesinde aylığa hak kazanma :

Madde 166 – (Değişik : 12/2/1982 - 2595/11 md.)

Kademe ilerlemesinde Devlet Memuru, bu ilerlemeye müstehak olduğu tarihi takip eden ay başından itibaren aynı derecenin bir ileri kademesine ait aylığa hak kazanır.

Derece değişikliğinde aylığa hak kazanma:

Madde 167 – (Değişik: 30/5/1973 – KHK-5/7 md.)

Derece yükselmesinde veya daha aşağı derecelere atamada memur, yükseldiği veya atandığı derecenin görevine başladığı tarihi takip eden aybaşından itibaren bu derecenin 161 inci maddeye göre kazandığı kademe aylığını alır.

(Ek: 12/2/1982 - 2595/12 md.)

Ancak, yürütülmekte olan görevin niteliğinde bir değişme olmaması halinde derece yükselmesine ilişkin onayın geçerlilik tarihini takip eden ay başından itibaren bu derecenin 161 inci maddeye göre kazandığı kademe aylığını alır.

Başka bir sınıfa geçmede aylığa hak kazanma:

Madde 168 – (Mülga: 23/12/1972 – KHK-2/5 md.)

Görev yeri değiştirilen memurların aylıkları:

Madde 169 – (Değişik - 28/3/1988 – KHK-318/3 md.)

Buldukları yerden başka yerlerdeki görevlere nakledilen ve 62 nci maddede belirtilen süre içinde yeni görevlerinde işe başlayan memurlarla, yer değiştirme suretiyle başka kurumlara atanmış memurların aylıkları, işe başladıkları tarihi takip eden aybaşından itibaren yeni görev yerinde ödenir. Eski

görev yerinde alınan aylıklar için kurumlar arasında herhangi bir hesaplaşma yapılmaz.

İzin veya geçici görevde iken görev yeri değiştirilen memurların aylıkları:

Madde 170 – (Değişik: 23/12/1972 – KHK-2/1 md.)

Kanuni izinlerin kullanılması sırasında veya geçici bir görevde iken asıl görev yeri değiştirilen memurların aylıkları, izin veya geçici görevin sona ermesine kadar eski görev yerlerinde kadro tasarrufundan ödenir.

Sayman ve sayman mutemetlerinin devir süreleri ve aylıkları:

Madde 171 – (Değişik : 17/9/2004 – 5234/1 md.)

Hesaplarını, görevi devralanlara devir zorunluluğu bulunan saymanların devir süresi **yedi gündür**. Devir teslim süresinin aylık ödeme zamanına rastlaması halinde bu aya ait aylıkları eski görev yerinde, kadro tasarrufundan ödenir.

Sayman mutemetleri için devir süresi **iki gündür**.

Görev yeri değiştirilenlerden eski görevlerine devamları tebliğ edilenlerin aylıkları:

Madde 172 – (Değişik: 23/12/1972 – KHK-2/1 md.)

Görev yerleri değiştirilen memurlardan görevlerine devamları kurumlarınca yazılı olarak tebliğ edilenlerin aylıkları eski görev yerlerinde kadro tasarrufundan ödenir.

Vekalet aylığına hak kazanma:

Madde 173 – (Mülga: 23/12/1972 – KHK-2/5 md.)

Vekalet görevinin fiilen yapılması şartı:

Madde 174 – Vekalet aylıklarının ödenebilmesi için görevin fiilen yapılması şarttır.

Vekalet, ikinci görev aylık ve ücretleri ile diğer ödemeler:

Madde 175 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Değiştirilerek kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Bir göreve vekaleten atanan memurlara vekalet edilen görevin kadro derecesinin birinci kademesinin üçte biri, açıktan atananlara ise (Köy ve kasaba imamlığı kadrolarına atananlara 146 ncı maddede yazılı asgari ücret aylık tutarından aşağı olmamak üzere) üçte ikisi verilir. Buldukları yerden başka bir yerdeki bir göreve vekalet suretiyle atananlara, Harcırah Kanununun geçici

görevle başka yere gönderilenlere ilişkin hükümleri uygulanır.

(Ek : 4/7/2001 – KHK-631/5 md.)

Ancak, kurum içinden veya diğer kurumlardan vekalet edenlere vekalet aylığı ödenebilmesi için, vekilin asilde aranan şartları taşıması zorunludur.

(Değişik: 26/6/1984 – KHK-241/9 md.) 88 inci maddeye göre ikinci görev verilen memurlara, bu görevleri karşılığında aylık ödenebilmesi için boş bir kadroya ait görevin ikinci görev olarak yürütülmesi gerekir. Bu şekilde görevlendirilenlere, görevlendirildikleri kadro derecesinin ilk kademe aylığının üçte ikisi ödenir. Ancak, sağlık grup başkanlığı, baştabip ve baştabip yardımcılığı hizmetlerinin ikinci görev olarak yürütülmesi halinde kadro şartı aranmaz ve bu hizmetleri yürütenlere almakta oldukları aylığın üçte ikisi ikinci görev aylığı olarak ödenir.⁽¹⁾

(Değişik: 22/8/1989 – KHK-378/4 md) Açıktan vekil olarak atananlar bu Kanunla memurlara tanınan sosyal haklardan da yararlanırlar ve bunlara ödenecek vekalet aylığının hesabına memuriyet taban aylığı da dahil edilir.

Ders ve konferans ücretleri:

Madde 176 – (Değişik: 3/4/1998 - 4359/1 md.)

(Değişik birinci fıkra: 21/3/2006 - 5473/3 md.) Bu Kanunun 89 uncu maddesine göre kendilerine ders görevi verilenlere, ders saati başına gündüz öğretimi için 140, örgün ve yaygın eğitim kurumlarında yarıyıl ve yaz tatillerinde, cumartesi ve pazar günleri ile saat 18.00'den sonra başlayan öğretim faaliyetleri için 150 gösterge rakamının bu Kanuna göre belirlenen aylık katsayısı ile çarpımından oluşan miktar üzerinden ek ders ücreti ödenir.

(Değişik ikinci fıkra: 27/3/2015 - 6639/9 md.) Bu ücretler, özel eğitime muhtaç öğrencilerin eğitim ve öğretim gördüğü kurumlarda görevli öğretmen ve yöneticiler ile bu öğrencilere yönelik olarak açılan özel sınıf öğretmenlerine ve cezaevlerinde görevli öğretmenlere %25, Millî Eğitim Bakanlığı Örgün ve Yaygın Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kursları Yönergesi kapsamında görev alan yönetici ve öğretmenlere %100 fazlasıyla ödenir.

Bu madde kapsamında ücretle ders vermek üzere yükseköğretim kurumlarından görevlendirilen öğretim elemanlarına 2914 sayılı Kanun hükümlerine göre ek ders ücreti ödenir.

Konferans ücreti her yıl bütçe kanunlarında gösterilir.⁽²⁾

Yolluk giderleri ve gündelikleri:

Madde 177 – Bu Kanun hükümlerine tabi Devlet memurlarından bir görevin ifası için sürekli veya geçici olarak görev yerinden ayrılanların yol giderleri ve gündelikleri, yolluklar hakkındaki özel kanun hükümlerine göre ödenir.

Sözleşmeli olarak çalıştırılanların yol masrafları ile gündelikleri sözleşmelerindeki şartlara göre ödenir.

Fazla çalışma ücreti:

Madde 178 – (Değişik: 5/7/1991 – KHK-433/3 md.; İptal: Anayasa Mahkemesinin 5/5/1992 tarihli ve E. 1991/33, K. 1992/32 sayılı Kararı ile, Yeniden düzenleme: 18/5/1994 - KHK-527/8 md.)

A) 99 ve 100 üncü maddeler hükümleri uyarınca tespit olunan günlük çalışma saatleri dışında;

a) Salgın hastalık ve tabii afetler gibi olağanüstü hallerin olması (Bu hallerin devamı süresince),

b) Fabrika, atelye, şantiye, işletme gibi yerlerde İş Kanununa tabi olarak işçi çalıştıran kurumlarca hizmetin gereği olarak işçi ile birlikte çalışma saatleri ve günü dışında çalışmanın zorunlu bulunması,

hallerine münhasır olmak üzere, yapılan fazla çalışmalar ücretle karşılır.

Yukarıda sayılan hallerde yaptırılacak fazla çalışmanın süresi ve saat başına ödenecek ücret Cumhurbaşkanı kararı ile belirlenir.⁽¹⁾

B) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 14/2/1997 tarihli ve E: 1997/20, K: 1997/32 sayılı Kararı ile; Yeniden düzenleme: 3/4/1998 - 4359/4)

Kurumlar gerektiği takdirde personelini günlük çalışma saatleri dışında fazla çalışma ücreti vermeksizin çalıştırabilirler. Bu durumda personele yaptırılacak fazla çalışmanın her sekiz saati için bir gün hesabı ile izin verilir. Ancak, bu suretle verilecek iznin en çok **on günlük**

kısmı yıllık izinle birleştirilerek yılı içinde kullanılabılır.

Fazla çalışmanın uygulama esas ve usulleri Devlet Personel Başkanlığı ile Maliye Bakanlığınca müştereken belirlenir.

Milli İstihbarat Teşkilatı mensuplarına ödenecek fazla çalışma ücretleri ve diğer hususlar Cumhurbaşkanı tarafından onaylanacak bir talimatla tesbit edilir.⁽²⁾

Temsil giderleri ve yönetmeliği:

Madde 179 – Hangi kurumlarda hangi sınıf ve kadrolardaki Devlet memurlarının görevler icabı temsili mahiyette masraf yapabilecekleri ve bu masrafların sarfı ile ilgili usul ve şartlar ve bunların sarf alanları ilgili kurumların görüşleri alınarak Maliye Bakanlığı ve Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığı ile birlikte hazırlanacak bir yönetmelikle belirtilir.

Sürekli görevle yurt dışında bulunan memurların aylıkları:

Madde 180 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Aynen kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Sürekli görevle yurt dışına atanan memurların aylıkları görevlerine başladıkları tarihten itibaren; sürekli görevle yurt dışına gönderilen veya kurumların yurt dışı kuruluşlarına dahil kadrolarında görev alan memurlardan görevlerine başladıktan sonra yurt içinde veya yurt dışında başka bir göreve atananların aylıkları ise atanma emrinin tebliği tarihini izleyen onbeşinci gün sonuna kadar 156 ncı maddedeki esaslara göre ödenir.

Yurt dışında bulunanlardan yerlerine atananların gelişine kadar bekleme emri alanların aylıkları, atama emirlerinin tebliğ tarihinden itibaren, iki ayı geçmemek üzere aynı maddeye göre ödenir.

(Ek: 4/7/2001 – KHK-631/6 md.) Sürekli görevle yurt dışına atanan memurlara, yıllık izin ile 181 inci maddede belirtilen hal dışında, yurt içinde geçirilen

süreler için yurt dışı aylığı ödenmez. Ancak, yurt dışı görev süresince toplam dört ayı geçmemek üzere, yurt içinde yataklı tedavi kurumlarında yatarak görülen tedavi süresince 156 ncı maddeye göre belirlenen emsal katsayısının 1/3'ü esas alınarak yurt dışı aylığı ödenir.

Yurt dışındaki memurlardan geçici görevle merkeze çağrılanların aylıkları:

Madde 181 – Sürekli görevle yurt dışına gönderilen Devlet memurları, geçici görevle en çok bir ay süre ile merkeze çağrılabilir. Bu süre içinde aylığı katsayılı ödenir.

Yurt dışında görevli memurlardan farklı katsayılı memlekete atanmalarının aylıkları:

Madde 182 – Yukardaki maddelerde gösterilen memurların, aylıklarına uygulanmakta bulunan ödeme katsayılarından farklı ödeme katsayısı uygulanan bir başka memlekete naklen atanmalarında 180 inci madde hükmü uygulanır.

Hazarda eğitim ve manevra için silah altına alınanların aylıklarının ödenmesi:

Madde 183 – Hazarda muvazaflik hizmeti dışında eğitim ve manevra maksadıyla silah altına alınan Devlet memurlarının aylıkları kendi kurumlarınca tam olarak ödenir.

Devlet memurlarından rütbeli olanların rütbe aylığı tutarı, bağlı buldukları kurumdan aldıkları aylık tutarından fazla olanlara, aradaki fark askeri kurumlarına katılmaları veya yeni rütbeyi kazandıkları tarihten itibaren silah altında buldukları sürece Milli Savunma Bakanlığı tarafından ödenir.

Seferde muvazaflik hizmeti dışında silah altına alınan memurların aylıklarının ödenmesi:

Madde 184 – Seferde muvazaflik hizmeti dışında, silah altına alınan Devlet memurlarına rütbeli olsun olmasın silah altında buldukları sürece aylıkları aşağıdaki hükümlere göre ödenir.

Yedek subay, yedek askeri memur ve yedek astsubay olanların rütbelere ait aylıkları Milli Savunma Bakanlığınca ödenir.

Bunların aylıkları bağlı buldukları kurumdan aldıkları aylık tutarından eksikse aradaki fark kurumlarınca ödenir

B) (A) bendi dışında kalan ve rütbesiz memurların aylıklarının tamamı kurumlarınca ödenir.

Sefer haline geçişte silah altında bulunan memurların aylıkları:

Madde 185 – Sefer haline geçiş sırasında 183 üncü maddeye göre silah altında bulunan Devlet memurlarının aylıkları adı geçen maddeye; sefer haline geçişten sonraki aylıkları 184 üncü maddeye göre ödenir.

Silah altına alınmazdan önce kadrolarından açıkta bulunanların aylıkları:

Madde 186 – Hazarda eğitim ve manevra veya seferde muvazaflik hizmeti dışında silah altına alınan Devlet memurlarından, silah altına alınmazdan önce kadroları kaldırılanlar, görevden uzaklaştırılanlar hakkında, silah altında buldukları sürece aşağıdaki hükümler uygulanır:

A) Bunlardan yedek subay, yedek askeri memur veya yedek astsubay olanların rütbe aylıklarının açık aylıklarından fazla veya eksik olmasına göre haklarında 183 ve 184 üncü madde hükümleri uygulanır.

B) (A) bendi dışında kalan ve rütbesiz memurlara kanuni hakları olan açık aylığının verilmesine devam olunur.

KISIM - VI

Sosyal Haklar ve Yardımlar

Emeklilik hakları:

Madde 187 – Devlet memurlarının emeklilik ve malûllük hallerinde kendilerinin, ölümleri halinde dul ve yetimlerinin sahip buldukları haklar emeklilik kanunlarıyla düzenlenir.

Hastalık ve analık sigortası:

Madde 188 – A) Devlet memurlarının hastalık, analık ve görevden doğan kaza ile mesleki hastalık,

B) Devlet memurlarının eşleri ve bakmakla yükümlü oldukları ana, baba ve çocuklarının hastalık ve analık,

C) Bir kanuna dayanılarak emekli veya malûllük aylığı alanların (Sosyal Sigortalar Kurumunca uygulanan iş kazaları ile meslek hastalıkları, malûllük ve yaşlılık sigortalarından gelir veya aylık bağlananlar hariç) hastalık ve analık,

Ç) (C) bendinde belirtilen emekli veya malûllük aylığı alanların aile fertlerinin hastalık ve analık,

D) Bir kanuna dayanılarak dul veya yetim aylığı alanların (Sosyal Sigortalar Kurumundan gelir veya aylık alanlar hariç) hastalık ve analık.

Hallerinde, gerekli sosyal sigorta yardımları sağlanır.

Bu sigorta yardımları özel kanunlarla düzenlenir.

Bu sigortalardan tanınan hak ve sağlanan yardımlar, genel sosyal sigorta rejimleri ile kabul edilen hak ve yardımlardan az olamaz.

Yeniden işe alıştırma:

Madde 189 –Malûllük aylığı bağlanan Devlet memurlarından çalışma gücünün artırılabilmesi umulanlar eski sınıflarında veya yeni sınıf veyahut meslekte çalışabilmelerini sağlamak üzere işe alıştırılmaya tabi tutulabilirler.

İşe alıştırmanın ne suretle ve hangi esaslara göre yapılacağı özel kanununda gösterilir.

Ek sosyal sigorta ve Yardımlaşma:

Madde 190 – (Mülga: 12/2/1982 - 2595/19-a)

Memurların sosyal tesis ihtiyaçları:

Madde 191 – (Yeniden düzenleme: 29/11/1984 – KHK-243/29 md.)

Devlet Memurları için lüzum ve ihtiyaç görülen yerlerde çocuk bakımevi ve sosyal tesisler kurulabilir.

Bunların kuruluş ve işletme esas ve usulleri Devlet Personel Başkanlığı ile Maliye ve Gümrük Bakanlığınca birlikte hazırlanacak genel yönetmelikle belirlenir.

Devlet memurları için konut kredisi:

Madde 192 – (Yeniden düzenleme: 29/11/1984 – KHK-243/30 md.)

Devlet Memurlarından T. C. Emekli Sandığına tabi hizmeti 10 yıl ve daha fazla olanlara, istekleri üzerine Toplu Konut Fonundan özel şartlarla ve öncelikle konut kredisi verilebilir.

Bu krediden faydalanma şartları ile kredi borcunun memurlardan tahsili ve her yıl ödenecek toplam kredi tutarı gibi diğer hususlar Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığınca hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.

Devlet memurları için konut:

Madde 193 – (Değişik: 31/7/1970 - 1327/69 md.)

Devlet memurlarının lüzum ve zaruret görülen yerlerle kiralık konut ihtiyaçları, Cumhurbaşkanınca onanacak programlar gereğince, genel ve katma

bütçelere her yıl konulacak ödeneklerle tesis edilecek fondan karşılanır.⁽¹⁾

Bu madde hükmü özel kanunlarla düzenlenir.

Bazı devlet memurları için konut tahsisi:

Madde 194 – (Mülga: 9/11/1983 - 2946/12 md.)

Mahrumiyet yeri ödeneği:

Madde 195 – (Mülga: 2/12/1993 - 3920/2 md.)

Ödeme usulü ve mahrumiyet yeri derecesi:

Madde 196 – (Mülga: 2/12/1993 - 3920/2 md.)

Miktarı:

Madde 197 – (Mülga: 2/12/1993 - 3920/2 md.)

Mahrumiyet yeri ödeneğinin ödenme usulü:

Madde 198 – (Mülga: 2/12/1993 - 3920/2 md.)

Öğrenim bursları ve yurtları:

Madde 199 – Mahrumiyet yerlerinde çalışan Devlet memurları görev yerlerinde çocuğunun girmesi gereken orta dereceli okul bulunmadığı takdirde, bu dereceli okullarda okuma hakkını kazanmış bulunan çocuklarını yatılı okullarda okutmak isterlerse, pansiyon ücret indiriminden faydalanırlar.

Bu indirim her yıl bütçe kanunu ile tesbit olunan pansiyon ücretlerinden en azının çocukların her biri için % 50 si oranındadır. İndirim sonucunda meydana çıkan fark Devlet bütçesinden ödenir.

Ancak, memurlar çocuklarını daha yüksek ücretli okul pansiyonlarından veya Milli Eğitim Bakanlığının denetimi altında faaliyette bulunan özel pansiyonlardan faydalandırmak isterlerse aradaki ücret farkı kendileri tarafından ödenir.

Sınıfta kalan çocuklar için burs verilemeyeceği:

Madde 200 – Pansiyonlarda ücret indiriminden faydalanan memurların çocukları sınıfta kalırlarsa aynı sınıf için ikinci sene bu haktan faydalanamazlar.

Mahrumiyet yerinden başka yere atanan, ölen, emekliye ayrılanların burs haklarının devamı:

Madde 201 – Öğrenim yılı içinde mahrumiyet yeri ödeneğine tabi olmayan yerlerdeki bir göreve atanan veya ölen veyahut emekliye ayrılan memurların çocukları için yapılan indirim, buldukları ders yılı sonuna kadar kendi isteğiyle

atananlar için de, atandıkları tarihteki taksit dönemi sonuna kadar devam eder.

Aile yardımı ödeneği:⁽¹⁾

Madde 202 – Evli bulunan Devlet memurlarına aile yardımı ödeneği verilir.

(Değişik: 27/6/1989 - KHK - 375/10 md.) Bu yardım, memurun her ne şekilde olursa olsun menfaat karşılığı çalışmayan veya herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşundan aylık almayan eşi için 1500, çocuklarından herbiri için de 250 gösterge rakamının (72 nci ay dahil olmak üzere 0-6 yaş grubunda yer alan çocuklar için bir kat artırımlı) aylık katsayısı ile çarpılması sonucu elde edilecek miktar üzerinden ödenir. **(Mülga ikinci cümle: 13/2/2011 - 6111/117 md.)** Eşlerden birine iş akdi veya toplu sözleşme gereği çocukları için yapılan aile yardımı ödeneği daha düşük ise, yalnız aradaki fark ödenir. **(Ek: 9/4/1990 - KHK-418/7 md.; İptal: Anayasa Mahkemesinin 5/2/1992 tarihli ve E. 1990/22, K. 1992/6 sayılı Kararı ile, Yeniden düzenleme: 18/5/1994 - KHK-527/9 md.)** Bu fıkrada yer alan gösterge rakamlarını 3 katına kadar artırmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.⁽²⁾⁽³⁾⁽⁴⁾

Dul memurların çocukları için yukarıki fıkralar hükmü uygulanır.

Boşanma veya ayrılık vukuunda mahkeme bu yardımın hangi tarafa ve ne oranda verileceğini de kararında belirtir.

Devlet memurunun, geçimini sağladığı üvey çocukları için de bu ödenek verilir.

Aile yardımı ödeneğinin ödeme usulü:

Madde 203 – Aile yardımı ödeneği Devlet memurlarına her ay aylıklarıyla birlikte ödenir.

Karı ve kocanın her ikisi de memur iseler bu ödenek yalnız kocaya verilir.

Aile yardımı ödenekleri hiç bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın ödenir ve borç için haczedilemez.

Aile yardımı ödeneğine hak kazanma:

Madde 204 – Memur, eş için ödenen aile yardımı ödeneğine evlendiği; çocuk için ödenen yardıma da çocuğunun doğduğu tarihi takip eden ay başından itibaren hak kazanır.

Aile yardımı ödeneği hakkını kaybetme:

Madde 205 – Memur, eş için ödenen aile yardımı ödeneği hakkını

eşinden boşanma veya eşinin ölümü, çocuk için ödenen yardım ödeneği hakkını da çocuğun ölümü veya 206 ncı maddedeki hallerin vukuunu takip eden ay başından itibaren kaybeder.

Çocuk için aile yardımı ödeneği verilmeyecek haller:

Madde 206 – Aşağıdaki hallerde çocuklar için aile yardımı ödeneği verilmez:

1. Evlenen çocuklar,

2. **(Değişik: 21/4/2005 - 5335/28 md.)** 25 yaşını dolduran çocuklar (25 yaşını bitirdiği halde evlenmemiş kız çocukları ile çalışmayacak derecede malûllükleri resmi sağlık kurulu raporuyla tespit edilenler için süresiz olarak ödeneğin verilmesine devam olunur.),

3. Kendileri hesabına ticaret yapan veya gerçek veya tüzel kişiler yanında her ne şekilde olursa olsun menfaat karşılığı çalışan çocuklar (Öğrenim yapmakta iken tatil devresinde çalışanlar hariç),

4. Burs alan veya Devletçe okutulan çocuklar.

Doğum yardımı ödeneği:

Madde 207 – **(Mülga: 27/3/2015 - 6637/23 md.)**

Ölüm yardımı ödeneği:

Madde 208 – **(Değişik birinci fıkra: 6/7/1995 – KHK-562/4 md.)** Devlet memurlarından: memur olmayan eşi ile (...) ⁽¹⁾ aile yardımı ödeneğine müstehak çocuğu ölenlere en yüksek Devlet memuru aylığı (ek gösterge dahil) tutarında, memurun ölümü halinde sağlığında bildiri ile gösterdiği kimseye, eğer bildiri vermemiş ise eşine ve çocuklarına, bunlar yoksa ana ve babasına, bunlar da yoksa kardeşlerine en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) iki katı tutarında, ölüm yardımı ödeneği verilir. ⁽¹⁾

Ölüm yardımı ödeneği, hiçbir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın ve ödeme emri aranmaksızın saymanlarca derhal ödenir. Bu yardım borç için haczedilemez.

Yurt dışında sürekli görevde bulunan memurlara verilecek ölüm yardımı ödeneğinde 156 ıncı maddede yazılı katsayı uygulanmaz.

Tedavi yardımı:

Madde 209 – **(Mülga: 31/5/2006-5510/106 md.)**

Cenaze giderleri:

Madde 210 – **(Değişik: 23/12/1972 – KHK-2/1 md.)**

Devlet memurlarının ölümü halinde cenaze giderleri (cenazenin başka yere nakil dahil) kurumlarınca ödenir. Sürekli veya geçici görevle veyahut 78 inci maddeye göre yurt dışında bulunan Devlet memurlarından ölenlerin ve yurt dışında sürekli görevlerde bulunanların eşleri, bakmakla yükümlü oldukları ana, baba ve (...)⁽²⁾ çocuklarının cenazelerini yurda getirmek için yapılması zorunlu olan giderler kurumlarınca karşılanır.

209 uncu madde ile bu madde hükümleri Maliye ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıklarının görüşleri alınmak suretiyle Devlet Personel Başkanlığınca hazırlanacak yönetmeliğe göre uygulanır.

Giyecek yardımı:

Madde 211 – Devlet memurlarından hangilerinin ne şekilde giyecek yardımından faydalanacakları Maliye Bakanlığı ile Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığının birlikte hazırlayacakları bir yönetmelik ile tespit olunur.

Yiyecek yardımı:

Madde 212 – Devlet memurlarının hangi hallerde yiyecek yardımından ne şekilde faydalanacakları ve bu yardımın uygulanması ile ilgili esaslar Maliye Bakanlığı ile Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığının birlikte hazırlayacakları bir yönetmelik ile tesbit olunur.

Yakacak yardımı:

Madde 213 – (Mülga: 27/6/1989 – KHK-375/32 md.)⁽¹⁾

(31/7/1970 tarih ve 1327 sayılı Kanun ile bu araya eklenen numarasız “Ek Madde” 4/7/2001 tarih ve 631 sayılı KHK ile bu Kanuna 152 nci madde olarak işlenmiş ve yerine konulmuştur.)

KISIM - VII

Devlet Memurlarının Yetiştirilmesi

Kurumların memurlarını hizmet içinde yetiştirme esasları:

Madde 214 – (Değişik : 31/7/1970 - 1327/72 md.)

Devlet memurlarının yetişmelerini sağlamak, verimliliğini artırmak ve daha ileriki görevlere hazırlamak amacıyla uygulanacak hizmet içi eğitim, Devlet Personel Başkanlığı tarafından ilgili kurumlarla birlikte hazırlanacak yönetmelikler dahilinde yürütülür.

Eğitim birimleri:

Madde 215 – Her kurumda, yetiştirme faaliyetlerini düzenlemek, yürütmek ve değerlendirmekle görevli bir "Eğitim birimi" kurulur. Birden çok birim kurulan kurumlarda bunlardan biri "Merkez Eğitim Birimi" adını alır.

Eğitim merkezleri:

Madde 216 – Kurumlar kendi eğitim ihtiyaçlarını karşılamak üzere eğitim merkezleri açabilirler. Kurumlararası eğitim ihtiyaçlarını karşılamak üzere, Cumhurbaşkanı kararıyla, kurumlararası eğitim merkezleri de açılabilir.⁽²⁾

Eğitim birim ve merkezlerinin kuruluş ve işleyişleri Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığının görüşü alınmak suretiyle kurumlarınca hazırlanacak yönetmeliklerle düzenlenir.

Devlet memurları eğitimi genel planı:

Madde 217 – Devlet memurları eğitimi genel planı, Cumhurbaşkanı kararıyla yürürlüğe konulur.⁽³⁾

Yurt dışında yetiştirme:

Madde 218 – Devlet memurları, yabancı memleketlerin hizmetle ilgili kurumlarında veya yetiştirme - eğitim merkezlerinde de yetiştirilebilirler.

Bunlardan sınıflarının kapsadığı hizmetlerin niteliği bakımından, aynı zamanda belirli bir dalda öğrenim ve ihtisas yapması gerektiği kurumları ve Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığınca kararlaştırılmış olanlara öğrenim veya ihtisas yapma müsaadesi verilebilir.

Bu maddede söz konusu olan Devlet memurları hakkında 79 uncu madde hükümleri uygulanır.

Rapor verme:

Madde 219 – Kurumlar yıllık eğitim programlarına göre yapmakta oldukları eğitim çalışmalarının sonuçlarını her altı aylık dönemin bitiminden en geç bir ay sonra Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığına bir raporla bildirmek zorundadırlar.

Koordinasyon ve denetleme:

Madde 220 – Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığı kurumları yurt içi ve yurt dışı eğitim programlarının hazırlanmasında ve uygulanmasında yol göstermek, yetiştirme faaliyetlerini koordine etmek ve denetlemekle görevlidir.

Devlet memurluğuna eleman yetiştirilmesi:

Madde 221 – Kurumlar belirli sınıflardaki memurluklara eleman yetiştirmek amacıyla:

A) Kendi bünyeleri içerisinde mesleki öğretim ve eğitim yapabilirler.

B) Yurt içindeki öğrenim kurumlarında öğrenci okutabilir ve ihtisas yaptırabilirler.

C) Dış memleketlerde öğrenci okutabilir ve ihtisas yaptırabilirler.

Seçme usulü:

Madde 222 – Kurumlarca yurt içinde veya yurt dışında okutulacak öğrenciler yarışma sınavı ile seçilirler.

Öğrenci okutma şartlarını düzenleyen yönetmelikler:

Madde 223 – Hangi kurumların ve sınıfların eleman ihtiyaçlarını karşılamak üzere okul ve kurslar açabileceği, yurt içinde veya dışında hangi öğrenim dallarında öğrenci okutabileceği, okutulacak öğrencilerin ayrılma ve seçilme usulleri, çalışmalarının izlenip denetlenmesi, çıkarılma veya geri çağırılma

usulleri, ilgili kurumların ve Devlet Planlama Teşkilatının görüşleri alınmak suretiyle, Milli Eğitim ve Maliye Bakanlıklarıyla Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığının birlikte hazırlayacakları yönetmeliklerde belirtilir.

Öğrenimi sırasında Devlet hesabına okuma hakkını kaybeden veya öğrenim kurumunu terk edenler için kurumlarınca yapılmış masraflar kendilerinden faizi ile birlikte tahsil olunur. Özel kanun ve yüklenme senedi hükümleri saklıdır.

Mecburi hizmet:

Madde 224 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12/1 md.; Aynen kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Cumhurbaşkanınca belirtilen her derecedeki öğretim kurumları ve öğretim dalları dışında kalan kurum ve dallarda Devlet tarafından okutulanlardan,

a) Yurtiçinde Devlet hesabına okutulan öğrenciler (Tatiller dahil) öğrenim süreleri kadar,

b) Yurtdışındaki öğretim kurumlarında Devlet hesabına öğrenimlerini bitiren öğrenciler (Tatiller dahil) öğrenim sürelerinin iki katı kadar,

Mecburi hizmetle yükümlüdürler.⁽¹⁾

(Değişik: 14/1/1988 – KHK-311/2.md.)

Yetiştirilmek, eğitilmek, bilgilerini artırmak veya staj yapmak üzere 3 ay ve daha fazla süre ile dış memleketlere gönderilen memurlara gönderilme şekillerine bakılmaksızın yurtdışında kaldıkları sürenin iki katı kadar mecburi hizmet yüklenir.

Mecburi hizmet yükümlülüğünün 13/12/1960 tarihli ve 160 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin a, b, d fıkraları kapsamına giren kurumlar arasında devri mümkündür. Mecburi hizmetle yükümlü

bulunanlar, yarışma sınavına tabi tutulmaksızın atanırlar.⁽¹⁾

Mecburi hizmetle ilgili yükümlülükler:

Madde 225 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Değiştirilerek kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Mecburi hizmetle yükümlü bulunanlar yetiştirme, eğitim veya staj sürelerinin bitiminden itibaren en çok iki ay içinde kurumlarına başvurmak zorundadırlar.

Bunlardan;

a) Başvurma tarihinden itibaren en geç 3 ay içinde bir göreve atanmayanların mecburi hizmet yükümlülükleri kalkar. Mecburi hizmetin (d) fıkrasına göre krediye dönüştürülmesi istendiği takdirde bu süre istemin karara bağlandığı tarihten başlar. Bu durumun oluşuna kendi kusuru ile sebep olan memurlar bundan doğan zararı tazminle yükümlüdürler.

b) Başvurmayanlar veya atanma için gerekli belgelerini tamamlamayanlar yol giderleri de dahil olmak üzere, kendilerine kurumlarınca yapılmış bulunan bütün giderleri yüzde elli fazlasıyla ödemek zorundadırlar.

c) Atanıp da yükümlü buldukları mecburi hizmeti bitmeden ayrılmış veya bir ceza sebebiyle memurluktan çıkarılmış olanlar mecburi hizmetlerinin eksik kalan kısmı ile orantılı tutarı yüzde elli fazlasıyla ödemek zorundadırlar.

d) Hizmetlerine lüzum olmadığına Cumhurbaşkanınca karar verilenlerin mecburi hizmet yükümlülükleri krediye dönüştürülebilir.⁽²⁾

e) İlk ve orta dereceli okullar ile, kurslarda Milli Eğitim Bakanlığı tarafından

okutulan parasız yatılı öğrencilerin mecburi hizmetlerine, bu kanuna tabi kurum ve kuruluşlarda ihtiyaç olmaması halinde Milli Eğitim Bakanlığı bunların mecburi hizmet yükümlülüğünü kaldırmaya yetkilidir. Bu fıkraya göre kurumların, ihtiyacı olup olmadığı bir aylık süre verilmek ve ResmiGazete'de ilan edilmek suretiyle tespit olunur.

Askerlikte geçen süre mecburi hizmetten sayılmaz.

Mecburi hizmetini yapmakta iken yasama organına seçilenlerin yükümlülükleri seçildikleri sürece ertelenir.

Mecburi hizmet:

Madde 224 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12/1 md.; Aynen kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Cumhurbaşkanınca belirtilen her derecedeki öğretim kurumları ve öğretim dalları dışında kalan kurum ve dallarda Devlet tarafından okutulanlardan,

a) Yurtiçinde Devlet hesabına okutulan öğrenciler (Tatiller dahil) öğrenim süreleri kadar,

b) Yurtdışındaki öğretim kurumlarında Devlet hesabına öğrenimlerini bitiren öğrenciler (Tatiller dahil) öğrenim sürelerinin iki katı kadar,

Mecburi hizmetle yükümlüdürler.⁽¹⁾

(Değişik: 14/1/1988 – KHK-311/2.md.)

Yetiştirilmek, eğitilmek, bilgilerini artırmak veya staj yapmak üzere 3 ay ve daha fazla süre ile dış memleketlere gönderilen memurlara gönderilme şekillerine bakılmaksızın yurtdışında kaldıkları sürenin iki katı kadar mecburi hizmet yüklenir.

Mecburi hizmet yükümlülüğünün 13/12/1960 tarihli ve 160 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin a, b, d fıkraları

kapsamına giren kurumlar arasında devri mümkündür. Mecburi hizmetle yükümlü bulunanlar, yarışma sınavına tabi tutulmaksızın atanırlar.⁽¹⁾

Mecburi hizmetle ilgili yükümlülükler:

Madde 225 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Değiştirilerek kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Mecburi hizmetle yükümlü bulunanlar yetiştirme, eğitim veya staj sürelerinin bitiminden itibaren en çok iki ay içinde kurumlarına başvurmak zorundadırlar.

Bunlardan;

a) Başvurma tarihinden itibaren en geç 3 ay içinde bir göreve atanmayanların mecburi hizmet yükümlülükleri kalkar. Mecburi hizmetin (d) fıkrasına göre krediye dönüştürülmesi istendiği takdirde bu süre istemin karara bağlandığı tarihten başlar. Bu durumun oluşuna kendi kusuru ile sebep olan memurlar bundan doğan zararı tazminle yükümlüdürler.

b) Başvurmayanlar veya atanma için gerekli belgelerini tamamlamayanlar yol giderleri de dahil olmak üzere, kendilerine kurumlarınca yapılmış bulunan bütün giderleri yüzde elli fazlasıyla ödemek zorundadırlar.

c) Atanıp da yükümlü buldukları mecburi hizmeti bitmeden ayrılmış veya bir ceza sebebiyle memurluktan çıkarılmış olanlar mecburi hizmetlerinin eksik kalan kısmı ile orantılı tutarı yüzde elli fazlasıyla ödemek zorundadırlar.

d) Hizmetlerine lüzum olmadığına Cumhurbaşkanınca karar verilenlerin mecburi hizmet yükümlülükleri krediye dönüştürülebilir.⁽²⁾

e) İlk ve orta dereceli okullar ile, kurslarda Milli Eğitim Bakanlığı tarafından okutulan parasız yatılı öğrencilerin mecburi hizmetlerine, bu kanuna tabi kurum ve kuruluşlarda ihtiyaç olmaması halinde Milli Eğitim Bakanlığı bunların mecburi hizmet yükümlülüğünü kaldırmaya yetkilidir. Bu fıkra göre kurumların, ihtiyacı olup olmadığı bir aylık süre verilmek ve Resmi Gazete'de ilan edilmek suretiyle tespit olunur.

Askerlikte geçen süre mecburi hizmetten sayılmaz.

Mecburi hizmetini yapmakta iken yasama organına seçilenlerin yükümlülükleri seçildikleri sürece ertelenir.

KISIM – VIII

Çeşitli Hükümler

Danışma kurulları:

Madde 226 – (Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Yüksek danışma kurulu:

Madde 227 – (Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Kamu personeli yüksek kurulu karar verme usulü:

Madde 228 – (Mülga: 30/5/1974 – KHK-12/7 md.; aynen kabul: 15/5/1975 - 1897/7 md.)

Devlet memurları yüksek kurulu:

Madde 229 – (Mülga: 30/5/1974 – KHK-12/7 md.; aynen kabul: 15/5/1975 - 1897/7 md.)

Diğer personel için kurulacak kurullar:

Madde 230 – (Mülga: 30/5/1974 – KHK-12/7 md.; aynen kabul: 15/5/1975 - 1897/7 md.)

Kamu personeli bilgi sistemi:⁽¹⁾

Madde 231 – (Değişik: 13/2/2011 - 6111/114 md.)

Devlet Personel Başkanlığı, kuruluş kanunlarına ve bütçe türlerine bağlı kalınmaksızın, tüm kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilat yapılarına ve personeline ilişkin konularda, gerekli gördüğü bilgi ve belgeleri kamu kurum ve kuruluşlarından talep eder. Kamu kurum ve kuruluşları bu bilgi ve belgeleri vermekle yükümlüdür.

Kamu kurum ve kuruluşları; atama, yer değiştirme, görevde yükselme, unvan değişikliği ve Devlet Personel Başkanlığınca belirlenecek diğer personel hareketlerini bildirmek zorundadır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar ile istisna tutulacak kamu kurum ve kuruluşları Cumhurbaşkanınca belirlenir.⁽²⁾

Türk silahlı kuvvetlerinde çalışan memurlara uygulanmayacak maddeler:

Madde 232 – (Değişik: 23/12/1972 – KHK-2/1 md.)

Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu ve Yönetmeliğinin, Askeri Mahkemeler Kuruluş ve Yargılama Usulü Kanununun ve bunlar hakkında halen yürürlükte bulunan diğer mevzuatın uygulanmasını sağlama bakımından Türk Silahlı Kuvvetlerinde çalışan sivil memurlar, sözleşmeli ve geçici personel ile işçiler hakkında bu kanunun;

Çalışma saatleri hakkındaki 99 uncu,

Günlük çalışma saatlerinin tespiti hakkındaki 100 üncü,

Günün 24 saatinde devamlılık gösteren hizmette çalışma saat ve usulünün tespiti hakkındaki 101 inci, fazla çalışma ücreti hakkındaki 178 inci,

Görevden uzaklaştırmaya yetkilileri sayan 138 inci,

maddeleri hükümleri uygulanmaz.

Türk Silahlı Kuvvetlerinde çalışan memurlara uygulanmaya devam olunacak hükümler:

Madde 233 – Bu kanunun 7 nci bölümünde yer alan "Disiplin" e ait 124, 136 ncı maddelerindeki hükümlerin Türk Silahlı Kuvvetlerinde çalışan sivil memurlar ile sözleşmeli ve yevmiyeli personel hakkında uygulanmasından, Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanun ve Yönetmeliği, Askeri Mahkemeler Kuruluş ve Yargılama Usulü Kanunu ve konu ile ilgili diğer hükümleri saklıdır.

İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri öğrenim üyeleri ve yardımcılara uygulanmayacak maddeler:

Madde 234 – (Mülga: 23/12/1972 – KHK-2/5 md.)

Dışişleri Bakanlığınca derhal gerekli görülecek kadrolar:

Madde 235 – (Mülga: 31/7/1970 - 1327/73 md.)

22 Ocak 1962 tarihli ve 1 sayılı kanunun değiştirilmesi:

Madde 236 – (22/1/1962 - 1 sayılı Kanunun 1 inci maddesini değiştiren hüküm olup, söz konusu kanun 9/10/1984 - 3053 sayılı kanunun 6 ncı maddesiyle yürürlükten kaldırılmakla hükmü kalmamıştır.

DEVLET MEMURLARI KANUNU/ SÜRELER		
1	Kadın memura, çocuğunu emzirmesi için, ikinci altı ayda verilecek süt izni kullanma saati .	1,5 saat (Madde 104)
2	Kadın memura, çocuğunu emzirmesi için doğum sonrası analık izni süresinin bitim tarihinden itibaren verilecek süt izni kullanma süresi	3 saat (Madde 104)
3	Memurların haftalık çalışma süresi	40 saat (Madde 99)
4	Aynı yerdeki görevlere atananların işe başlamalarında aranan süre (Atamalarda görev yerine hareket ve işe başlama süresi)	Ertesi gün (Madde 62)
5	Kurumlar gerektiği takdirde personelini günlük çalışma saatleri dışında fazla çalışma ücreti vermeksizin çalıştırabilirler. Bu durumda personele yaptırılacak fazla çalışmanın her sekiz saati için verilecek izin süresi	1 gün (Madde 178)
6	Açıktan vekil olarak atananlara, bir yılda yirmi günü geçmemek üzere çalıştıkları her ay için verilecek izin süresi	2 gün (Madde 86)
7	Devlet memurlarına zorunlu hallerde yıllık izin sürelerine gidiş ve dönüş için en çok verilecek süre	2 şer gün (Madde 102)
8	Memurun kendisinin veya çocuğunun evlenmesi halinde verilecek evlilik izni süresi (Mazeret izni)	7 gün (Madde 104)
9	Memurun eşinin, çocuğunun, kendisinin veya eşinin ana, baba ve kardeşinin ölümü hâllerinde isteği üzerine verilecek ölüm izni süresi (Mazeret izni)	7 gün (Madde 104)
10	Memura disiplin cezasında savunma süresi	7 gün (Madde 130)
11	Disiplin cezasında itirazda süre (İtiraz)	7 gün (Madde 135)
12	Saymanların devir süreleri	7 gün (Madde 171)
13	Memura, eşinin doğum yapması hâlinde, isteği üzerine verilecek babalık izni süresi (Mazeret izni)	10 gün (Madde 104)

DEVLET MEMURLARI KANUNU/ SÜRELER		
14	Mazeret izin süresi (Zaruret halinde)	10 gün(Madde 104)
15	Memurun görevden çekilme isteğinde bulunmuş sayılmasında aranan süre şartı (Çekilme)	10 gün (Madde 94)
16	Eşleri, reşit olmayan veya mahcur olan çocukları, yasaklanan faaliyetlerde bulunan memurların durumu kurumlarına bildirmekle yükümlü oldukları süre (Ticaret ve diğer kazanç getirici faaliyetlerde bulunma yasağı)	15 gün (Madde 28)
17	Devlet Personel Başkanlığı atama yapılacak boş kadroların sınıf ve derecelerini, kadroların buldukları kurum ve yerlerini başvurma süresinin bitiminden itibaren duyurulacak süre	15 gün (Madde 47)
18	Başka yerdeki görevlere atananlar, atama emirlerinin kendilerine tebliğ tarihinden itibaren işe başlamak zorunda olacakları süre (Atamalarda görev yerine hareket ve işe başlama süresi)	15 gün (Madde 62)
19	Disiplin amirleri uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezalarını soruşturmanın tamamlandığı günden itibaren verecekleri süre (Karar süresi)	15 gün (Madde 128)
20	Devlet memurluğundan çıkarma cezası gerektiren göreve gelmeme süresi	20 gün
21	Devlet memurlarının, hizmeti 1 yıldan on yıla kadar (On yıl dahil) olanlar için yıllık izin süresi(Yıllık izin)	20 gün (Madde 102)
22	Kademe ilerlemesinin durdurulması cezasında Disiplin kurulunun karar süresi	30 gün(Madde 128)
23	Muvazzaf askerliğe ayrılan memurların terhislerinde göreve başlatılmalarında aranan süre	30 gün (Madde 83)
24	Devlet memurlarının hizmeti on yıldan fazla olanlar için yıllık izin süresi	30 gün(Madde 102)
25	Devlet memurlarının, yemin belgelerini asli devlet memurluğuna atandıktan sonra imzalayacakları süre	1 ay (Madde 6)

DEVLET MEMURLARI KANUNU/ SÜRELER		
26	Hizmetleri sırasında radyoaktif ışınlarla çalışan personele, her yıl yıllık izinlerine ilaveten verilecek sağlık izni süresi	1 ay (Madde 103)
27	Uyarma, kınama, aylıktan kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması cezalarında soruşturmaya başlama süresi	1 ay(Madde 127)
28	Sürekli görevle yurt dışına gönderilen Devlet memurlarının, geçici görevle merkeze çağrılacakları süre	1 ay (Madde 181)
29	Kamu görevlisi iken bakan müşavirliğine atananlar, görevleri sona erdiğinde veya görevden alındıklarında, yönetici kadro, pozisyon ve görevleri hariç olmak üzere önceki kadro veya pozisyonlarına atanmalarındaki süre	1 ay (Madde 61)
30	Bir ceza kovuşturması icabından olduğu takdirde görevinden uzaklaştırmaya yetkili amir (Müfettişlerin görevinden uzaklaştırdıkları memurlar hakkında atamaya yetkili amir) ilgilinin durumunu inceleyeceği süre	2 ay (Madde 145)
31	Mecburi hizmetle yükümlü bulunanların yetiştirme, eğitim veya staj sürelerinin bitiminden itibaren kuramlarına başvuracakları süre	2 ay (Madde 225)
32	Memurun bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük hakları korunarak, verilecek izin süresi (Hastalık ve refakat izni)	3 ay (Madde 105)
33	Sürekli görevle yurt dışında bulunan memurların yurt dışı aylık ödenme süreleri	4 ay (Madde 180)
34	Analık izin süresi	16 hafta (Madde 104)
35	Kadroları kaldırılan devlet memurlarının atanma süresi	6 ay (Madde 91)

DEVLET MEMURLARI KANUNU/ SÜRELER		
36	Memurluktan çıkarma cezasında disiplin kovuşturmasına başlama süresi (Zamanaşımı)	6 ay (Madde 127)
37	Geçici süreli görevlendirmenin bir yılda en fazla verileceği süre	6 ay (Ek Madde 8)
38	Memurluktan çıkarma cezası için disiplin amirleri tarafından yaptırılan soruşturmaya ait dosya, memurun bağlı bulunduğu kurumun yüksek disiplin kuruluna tevdiinden itibaren karara bağlanacağı süre (Karar süresi)	6 ay (Madde 128)
39	Memura, kanser, verem ve akıl hastalığı gibi uzun süreli bir tedaviye ihtiyaç gösteren hastalığı hâlinde verilecek izin süresi (Hastalık ve refakat izni)	18 ay (Madde 105)
40	Memura, hastalık ve refakat izninin bitiminden itibaren, sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, istekleri üzerine verilen aylıksız izin süresi	18 ay (Madde 108)
41	Doğum yapan memura, 104 üncü madde uyarınca verilen doğum sonrası analık izni süresinin veya aynı maddenin (F) fıkrası uyarınca verilen izin süresinin bitiminden; eşi doğum yapan memura ise, doğum tarihinden itibaren istekleri üzerine aylıksız izin verilecek süre	24 ay (Madde 108)
42	Memurun kademe ilerlemesinin yapılabilmesi için bulunduğu kademede bulunması gereken süre (İlerleme)	1 yıl (Madde 64)
43	Memurun derece yükselme süresi (Derecede kalma süresi) (Yükselme)	3 yıl

**657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNU
ÇÖZÜMLÜ TESTLER**

TEST: 1

1-

I-Sınıflandırma

II-Kariyer

III-Liyakat

**Yukarıdakilerden hangisi veya hangileri
657 sayılı kanunun temel ilkelerindedir?**

A) Yalnız II

B) Yalnız I

C) Yalnız III

D) I-II

E) I-II-III

2- Memur Zekeriya: Devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetişme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkanını sağlamaktır.

**Şeklinde tanımladığı 657 sayılı kanunun
temel ilkesi aşağıdakilerden hangisidir ?**

A) Liyakat

B) Kariyer

C) Sınıflandırma

D) Derecelendirme

E) İntibak

3-Memur Aysel: Devlet kamu hizmetleri görevlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini liyakat sistemine dayandırmak ve bu sistemin eşit imkanlarla uygulanmasında Devlet memurlarını güvenliğe sahip kılmaktır.

**Şeklinde tanımladığı 657 sayılı kanunun
temel ilkesi aşağıdakilerden hangisidir ?**

A) Liyakat

B) Kariyer

C) Sınıflandırma

D) Derecelendirme

E) İntibak

4-Memur Aysel: Devlet kamu hizmetleri görevlerini ve bu görevlerde çalışan Devlet memurlarını görevlerin gerektirdiği niteliklere ve mesleklere göre sınıflara ayırmaktır. Şeklinde tanımlanan ilke aşağıdakilerden hangisidir?

A) Liyakat

B) Kariyer

C) Sınıflandırma

D) Derecelendirme

E) İntibak

5-657 sayılı kanuna göre mevcut kuruluş biçimine bakılmaksızın, Devlet ve diğer kamu tüzel kişiliklerince genel idare esaslarına göre yürütülen asli ve sürekli kamu hizmetlerini ifa ile görevlendirilenlere ne ad verilir?

- A) Sözleşmeli Personel
- B) Geçici Personel
- C) Gündelikçi Personel
- D) Günlük Personel
- E) Memur

6-Kalkınma planı, yıllık program ve iş programlarında yer alan önemli projelerin hazırlanması, gerçekleştirilmesi, işletilmesi ve işlerliği için şart olan, zaruri ve istisnai hollere münhasır olmak üzere özel bir meslek bilgisine ve ihtisasına ihtiyaç gösteren geçici işlerde, Bakanlar Kurulunca belirlenen esas ve usuller çerçevesinde kurumun teklifi ve Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Maliye Bakanlığınca vizelenen pozisyonlarda, mali yılla sınırlı olarak sözleşme ile çalıştırılmasına karar verilen ve işçi sayılmayan kamu hizmeti görevlileri olarak tanımlanan personel modeli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sözleşmeli Personel
- B) Geçici Personel
- C) Gündelikçi Personel
- D)Günlük Personel
- E) Memur

7-Devlet memurları, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına ve kanunlarına bağlı kalmak ve milletin hizmetinde Türkiye Cumhuriyeti kanunlarını uygulamak zorundadırlar.

Yukarıda boş bırakılacak yere gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sadakatla
- B) Liyakatla
- C) Kariyerle
- D) Disiplinle
- E) Dereceyle

8-Devlet memurları, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına ve kanunlarına sadakatla bağlı kalmak ve milletin hizmetinde Türkiye Cumhuriyeti kanunlarını sadakatla uygulamak zorundadırlar.Devlet memurları bu hususu "Asli Devlet Memurluğuna" atandıktan sonra en geç ne zaman yemin ederler ?

- A) 6 ay
- B) 9 ay
- C) 1 yıl
- D) 1 ay
- E) 4 ay

9-Devlet memurlarının görev ve sorumlulukları ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Devlet memurları kanun, tüzük ve yönetmeliklerde belirtilen esaslara uymakla ve amirler tarafından verilen görevleri yerine getirmekle yükümlü ve görevlerinin iyi ve doğru yürütülmesinden amirlerine karşı sorumludurlar
- B) Devlet memuru amirinden aldığı emri, Anayasa, kanun, tüzük ve yönetmelik hükümlerine aykırı görürse, yerine getirmeyebilir ve bu aykırılığı o emri verene bildirir
- C) Konusu suç teşkil eden emir, hiçbir suretle yerine getirilmez; yerine getiren kimseye sorumluluk yüklenemez.
- D) Amir emrinde ısrar eder ve bu emrini yazılı ile yenilirse, memur bu emri yapmağa mecburdur. Ancak emrin yerine getirilmesinden doğacak sorumluluk emri verene aittir.
- E) Acele hallerde kamu düzeninin ve kamu güvenliğinin korunması için kanunla gösterilen istisnalar saklıdır.

10-Devlet memurunun kasıt, kusur, ihmal veya tedbirsizliği sonucu idare zarara uğratılmışsa, bu zararın ilgili memur tarafından hangi bedel üzerinden ödenmesi esastır?

- A)Beş katı bedeli
- B) Üç katı bedeli
- C) Erteli bedeli
- D) Faizli bedeli
- E) Rayiç bedeli

11-Devlet memurları, kendileriyle, eşlerine ve velayetleri altındaki çocuklarına ait taşınır ve taşınmaz malları, alacak ve borçları hakkında, özel kanunda yazılı hükümler uyarınca, mal bildirimini verirler.

Mal bildiriminde bulunma kaç yılda bir gerçekleşir ?

- A) 3
- B) 4
- C) 5
- D) 7
- E) 10

12-657 sayılı kanuna göre aşağıdakilerden hangisi memurlara uygulanan yasaklardan birisi değildir?

- A) Grev yasağı
- B)Ticaret ve diğer kazanç getirici faaliyette bulunma yasağı
- C) Hediye alma ve menfaat sağlama yasağı
- D)Sendikaya üye olma
- E) Gizli bilgileri açıklama yasağı

13-657 sayılı Kanunun kapsamına dahil kurumlarda yönetim, icra, büro ve benzeri hizmetleri gören ve bu Kanunla tespit edilen diğer sınıflara girmeyen memurlar aşağıdaki hangi sınıfı oluşturur?

- A) Teknik Hizmetler Sınıfı
- B) Hakimlik ve Savcılık Sınıfı
- C) Genel İdare Hizmetleri sınıfını
- D)Yardımcı Hizmetler
- E) Diyanet Hizmetleri Sınıfı

14-Bu Kanunun kapsamına giren kurumlarda meslekleriyle ilgili görevleri fiilen ifa eden ve meri hükümlere göre yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar, jeolog, hidrojeolog, hidrolog, jeofizikçi, fizikçi, kimyager, matematikçi, istatistikçi, yöneylemciler aşağıdaki hangi sınıfı oluştururlar?

- A) Teknik Hizmetler Sınıfı
- B) Hakimlik ve Savcılık Sınıfı
- C) Genel İdare Hizmetleri sınıfını
- D)Yardımcı Hizmetler
- E) Diyanet Hizmetleri Sınıfı

15-Memur Oktay: Tabip, diş tabibi, eczacı, veteriner hekim gibi memurlar ile bu hizmet sahasında çalışan yüksek öğrenim görmüş fizikoterapist, tıp teknoloğu, ebe, hemşire, sağlık memuru, sosyal hizmetler mütehasısı, biyolog, pisikolog, diyetçi, sağlık muhendisi, sağlık fizikçisi, sağlık idarecisi ile ebe ve hemşire, hemşire yardımcısı, (Fizik tedavi, laboratuvar, eczacı, diş anestezi, röntgen teknisyenleri ve yardımcıları, çevre sağlığı ve toplum sağlığı teknisyeni dahil) sağlık savaş memuru, hayvan sağlık memuru ve benzeri sağlık personeli bu hizmet sınıfına girer.

Memur Ahmet'in tanımladığı hizmet sınıfı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Teknik Hizmetler Sınıfı
- B) Hakimlik ve Savcılık Sınıfı
- C) Genel İdare Hizmetleri sınıfını
- D)Yardımcı Hizmetler
- E) Sağlık Hizmetleri Sınıfı

16-Memur Yıldırım : Bu sınıf, özel kanunlarına göre çarşı ve mahalle bekçisi, polis, komiser muavini, komiser, başkomiser emniyet müfettişi, polis müfettişi, emniyet amiri ve emniyet müdürü ve emniyet müdürü sıfatını kazanmış emniyet mensubu memurları kapsar.

Memur Yıldırım'in tanımladığı hizmet sınıfı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sağlık Hizmetleri Sınıfı
- B) Hakimlik ve Savcılık Sınıfı
- C) Genel İdare Hizmetleri sınıfını
- D)Emniyet Hizmetleri Sınıfı
- E) Teknik Hizmetler Sınıfı

17-657 sayılı kanuna göre kurumlarda her türlü yazı ve dosya dağıtmak ve toplamak, müracaat sahiplerini karşılamak ve yol göstermek; hizmet yerlerini temizleme, aydınlatma ve ısıtma işlerinde çalışmak veya basit iklim rasatlarını yapmak görevi aşağıdaki hizmet sınıflarından hangisinin görevidir?

- A) Teknik Hizmetler Sınıfı
- B) Hakimlik ve Savcılık Sınıfı
- C) Genel İdare Hizmetleri sınıfını
- D)Yardımcı Hizmetler
- E) Sağlık Hizmetleri Sınıfı

18-657 sayılı kanuna göre ilkokul mezunları devlet memurluğuna hangi derece ve kademedен görevе başlarlar?

	DERECESİ	KADEMESİ
A	15	1
B	8	1
C	4	1
D	8	3
E	15	3

19-657 sayılı kanuna göre 4 yıl süreli yüksekokul bitireler devlet memurluğuna hangi derece ve kademedен görevе başlarlar?

	DERECESİ	KADEMESİ
A	15	3
B	9	1
C	4	1
D	8	3
E	15	1

20-657 sayılı kanuna göre Lise dengi mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler devlet memurluğuna hangi derece ve kademedен görevе başlarlar?

	DERECESİ	KADEMESİ
A	15	2
B	9	1
C	4	1
D	12	2
E	15	3

ÇÖZÜMLER:

1-E

Bu kanunun temel ilkeleri şunlardır:

Sınıflandırma:

A) (Değişik: 31/7/1970 - 1327/2 md.)

Devlet kamu hizmetleri görevlerini ve bu görevlerde çalışan Devlet memurlarını görevlerin gerektirdiği niteliklere ve mesleklere göre sınıflara ayırmaktır.

Kariyer:

B) Devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetişme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkanını sağlamaktır.

Liyakat:

C) Devlet kamu hizmetleri görevlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini liyakat sistemine dayandırmak ve bu sistemin eşit imkanlarla uygulanmasında Devlet memurlarını güvenliğe sahip kılmaktır

SAKAL şeklinde kısaltabiliriz. Sessiz harflerin baş harfleri.

2-B

Kariyer:

Devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetişme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkanını sağlamaktır.

3-A

Liyakat:

Devlet kamu hizmetleri görevlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini liyakat sistemine dayandırmak ve bu

sistemin eşit imkanlarla uygulanmasında Devlet memurlarını güvenliğe sahip kılmaktır.

4-C

Sınıflandırma:

Devlet kamu hizmetleri görevlerini ve bu görevlerde çalışan Devlet memurlarını görevlerin gerektirdiği niteliklere ve mesleklere göre sınıflara ayırmaktır.

5-E

Memur:

Mevcut kuruluş biçimine bakılmaksızın, Devlet ve diğer kamu tüzel kişiliklerince genel idare esaslarına göre yürütülen asli ve sürekli kamu hizmetlerini ifa ile görevlendirilenler, bu Kanunun uygulanmasında memur sayılır.

6-A

Sözleşmeli personel:

Kalkınma planı, yıllık program ve iş programlarında yer alan önemli projelerin hazırlanması, gerçekleştirilmesi, işletilmesi ve işlerliği için şart olan, zaruri ve istisnai hallere münhasır olmak üzere özel bir meslek bilgisine ve ihtisasına ihtiyaç gösteren geçici işlerde, Bakanlar Kurulunca belirlenen esas ve usuller çerçevesinde kurumun teklifi ve Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Maliye Bakanlığınca vizelenen pozisyonlarda, mali yılla sınırlı olarak sözleşme ile çalıştırılmasına karar verilen ve işçi sayılmayan kamu hizmeti görevlileridir.

7-A

Devlet memurları, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına ve kanunlarına sadakatla bağlı kalmak ve milletin hizmetinde

Türkiye Cumhuriyeti kanunlarını sadakatla uygulamak zorundadırlar.Devlet memurları bu hususu "Asli Devlet Memurluğuna" atandıktan sonra en geç bir ay içinde kurumlarınca düzenlenecek merasimle yetkili amirlerin huzurunda yapacakları yeminle belirtirler ve özlük dosyalarına konulacak aşağıdaki "Yemin Belgesi" ni imzalayarak göreve başlarlar.

8-D

"Asli Devlet Memurluğuna" atandıktan sonra en geç bir ay içinde kurumlarınca düzenlenecek merasimle yetkili amirlerin huzurunda yapacakları yeminle belirtirler ve özlük dosyalarına konulacak aşağıdaki "Yemin Belgesi" ni imzalayarak göreve

9-C

Konusu suç teşkil eden emir, hiçbir suretle yerine getirilmez; yerine getiren kimse sorumluluktan kurtulamaz..

10-E

Devlet memurunun kasıt, kusur, ihmal veya tedbirsizliği sonucu idare zarara uğratılmışsa, bu zararın ilgili memur tarafından rayiç bedeli üzerinden ödenmesi esastır.

11-C

Devlet memurları, kendileriyle, eşlerine ve velayetleri altındaki çocuklarına ait taşınır ve taşınmaz malları, alacak ve borçları hakkında, özel kanunda yazılı hükümler uyarınca,5 yılda bir mal bildirimini verirler.

12-D

Devlet memurları, Anayasada ve özel kanununda belirtilen hükümler uyarınca

sendikalar ve üst kuruluşlar kurabilir ve bunlara üye olabilirler.

13-C

Bu Kanunun kapsamına dahil kurumlarda yönetim, icra, büro ve benzeri hizmetleri gören ve bu Kanunla tespit edilen diğer sınıflara girmeyen memurlar Genel İdare Hizmetleri sınıfını teşkil eder.

14-A

Bu Kanunun kapsamına giren kurumlarda meslekleriyle ilgili görevleri fiilen ifa eden ve meri hükümlere göre yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar, jeolog, hidrojeolog, hidrolog, jeofizikçi, fizikçi, kimyager, matematikçi, istatistikçi, yöneylemci (Hareket araştırmacısı), matematiksel iktisatçı, ekonomici ve benzeri ile teknik öğretmen okullarından mezun olup da, öğretmenlik mesleği dışında teknik hizmetlerde çalışanlar, Mimarlık ve Mühendislik Fakültesi veya bölümlerinden mezun şehir plancısı, yüksek şehir plancısı, yüksek Bölge Plancısı, 3437 ve 9/5/1969 tarih 1177 sayılı Kanunlara göre tütün eksperleri yetiştirilenler ile müskirat ve çay eksperleri, fen memuru, yüksek tekniker, tekniker teknisyen ve emsali teknik unvanlara sahip olup, en az orta derecede mesleki tahsil görmüş bulunanlar, Teknik Hizmetler sınıfını teşkil eder.

15-E

Sağlık hizmetleri sınıfı , sağlık hizmetlerinde (Hayvan sağlığı dahil) mesleki eğitim görerek yetişmiş olan tabip, diş tabibi, eczacı, veteriner hekim gibi memurlar ile bu hizmet sahasında çalışan yüksek öğrenim görmüş fizikoterapist, tıp

teknoloğu, ebe, hemşire, sağlık memuru, sosyal hizmetler mütehassısı, biyolog, psikolog, diyetçi, sağlık mühendisi, sağlık fizikçisi, sağlık idarecisi ile ebe ve hemşire, hemşire yardımcısı, (Fizik tedavi, laboratuvar, eczacı, diş anestezi, röntgen teknisyenleri ve yardımcıları, çevre sağlığı ve toplum sağlığı teknisyeni dahil) sağlık savaş memuru, hayvan sağlık memuru ve benzeri sağlık personelini kapsar.

16-D

Emniyet Hizmetleri Sınıfı , özel kanunlarına göre çarşı ve mahalle bekçisi, polis, komiser muavini, komiser, başkomiser emniyet müfettişi, polis müfettişi, emniyet amiri ve emniyet müdürü ve emniyet müdürü sıfatını kazanmış emniyet mensubu memurları kapsar.

17-D

Yardımcı hizmetler sınıfı, kurumlarda her türlü yazı ve dosya dağıtmak ve toplamak, müracaat sahiplerini karşılamak ve yol göstermek; hizmet yerlerini temizleme, aydınlatma ve ısıtma işlerinde çalışmak veya basit iklim rasatlarını yapmak; ilaçlama yapmak veya yaptırmak veya tedavi kurumlarında hastaların ve hastanelerin temizliği ve basit bakımı ile ilgili hizmetleri yapmak veya kurumlarda koruma ve muhafaza hizmetleri gibi anahizmetlere yardımcı mahiyetteki görevlerde her kurumun özel bünyesine göre ve yine bu mahiyette olmak üzere ihdasına lüzum gördüğü yardımcı hizmetleri ifa ile görevli bulunanlardan 4 üncü maddenin (D) bendinde tanımlananların dışında kalanları kapsar.

18-A

15/1

TEST: 2

19-B

9/1

1-657 sayılı kanuna göre 2 yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenler devlet memurluğuna hangi derece ve kademedен görevе başlarlar ?

20-D

12/2

	DERECESİ	KADEMESİ
A	15	1
B	7	1
C	6	1
D	10	2
E	15	3

2-657 sayılı kanuna göre Lise veya dengi okullar üstü 3 yıl teknik veya mesleki öğrenimi bitirenler devlet memurluğuna hangi derece ve kademedен görevе başlarlar ?

	DERECESİ	KADEMESİ
A	15	1
B	7	1
C	6	1
D	10	2
E	15	3

3-657 sayılı kanuna 6 yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenler devlet memurluğuna hangi derece ve kademedен görevе başlarlar ?

	DERECESİ	KADEMESİ
A	15	1
B	7	3
C	6	1
D	10	2
E	15	3

4-657 sayılı kanuna göre genel olarak kaç yaşını tamamlamış olanlar memur olabilir?

- A) 15
- B) 16
- C) 17
- D) 19
- E) 18

5-657 sayılı kanuna göre aday olarak atanmış Devlet memurunun adaylık süresiyıldan azyıldan çok olamaz.

Yukarıdaki boş bırakılan yerlere gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 3 5
- B) 2 4
- C) 1 2
- D) 2 3
- E) 3 6

6-Aday olarak atanan memurların önce bütün memurların,

I-Temel eğitime,

II-Sınıfları ile ilgili hazırlayıcı eğitime

III-Staja

Yukarıdakilerden hangisi veya hanilerine tabii tutulması gerekir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I-II
- E) I-II-III

7-657 sayılı kanuna göre aynı yerdeki görevlere atananlar görevlerine ne zaman başlarlar?

- A) Tebliğ gününü izleyen iş gününü
- B) 15 gün sonra
- C) 30 gün sonra
- D) 45 gün sonra
- E) 60 gün sonra

8-657 sayılı kanuna göre başka yerdeki görevlere atananlar, atama emirlerinin kendilerine tebliğ tarihinden görevlerine ne zaman başlarlar?

- A) Tebliğ gününü izleyen iş gününü
- B) 15 gün sonra
- C) 20 gün sonra
- D) 45 gün sonra
- E) 60 gün sonra

8-Devlet memuru bağlı olduğu kuruma yazılı olarak müracaat etmek suretiyle memurluktan çekilme isteğinde bulunabilir. **(Ek hüküm: 31/7/1970 - 1327/75 md.)** Mezuniyetsiz veya kurumlarınca kabul edilen mazereti olmaksızın görevin terk edilmesi ve bu terkin kesintisiz gün devam etmesi halinde, yazılı müracaat şartı aranmaksızın, çekilme isteğinde bulunmuş sayılır.

Yukarıdaki boş bırakılan yerlere gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 9
- B) 10
- C) 15
- D) 60
- E) 30

10-Devlet memurlarının

I- Bu kanun hükümlerine göre memurluktan çıkarılması;

II- Memurluğa alınma şartlarından her hangi birini taşımadığının sonradan anlaşılması veya memurlukları sırasında bu şartlardan her hangi birini kaybetmesi;

III-Memurluktan çekilmesi;

IV- İstek, yaş haddi, malûllük sebeplerinden biri ile emekliye ayrılması;

V- Ölümü;

Yukarıdaki durumların hangisi veya hangilerinde bir kişinin devlet memurluğu sona erer?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) Yalnız III

D)I-II-III-IV-V

E) I-II-III

11-657 sayılı kanuna göre memurların haftalık çalışma süresi genel olarak kaç saat olacak şekilde düzenlenir?

A) 45

B) 50

C) 60

D) 40

E) 25

12-657 sayılı kanuna göre günlük çalışmanın başlama ve bitme saatleri ile öğle dinlenme süresi, bölgelerin ve hizmetin özelliklerine göre merkezde **Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığının teklifi üzerine aşağıdakilerden hangisince tesbit olunur?**

A) Bakanlar Kurulunca,

B) Valiler

C) Kaymakamlar

D) Vali Yardımcısı

E) İl Emniyet Müdürü

13-657 sayılı kanuna göre günlük çalışmanın başlama ve bitme saatleri ile öğle dinlenme süresi, bölgelerin ve hizmetin özelliklerine göre illerde kim tarafından tesbit edilir?

A) Bakanlar Kurulunca,

B) Valiler

C) Kaymakamlar

D) Vali Yardımcısı

E) İl Emniyet Müdürü

14-657 sayılı kanuna göre devlet memurlarının yıllık izin süresi, hizmeti 1 yıldan on yıla kadar (On yıl dahil) olanlar için kaç gündür?

A) 35

B) 20

C) 60

D) 40

E) 32

15-657 sayılı kanuna göre devlet memurlarının yıllık izin süresi on yıldan fazla olanlar için kaç gündür?

- A) 22
- B) 28
- C) 60
- D) 30
- E) 25

16-657 sayılı kanuna göre kadın memura; doğumdan önce, doğumdan sonra hafta olmak üzere toplam hafta süreyle analık izni verilir.

Yukarıdaki boş bırakılan yerlere gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

A) 8	8	16
B) 6	12	18
C) 5	10	15
D) 4	8	12
E) 3	6	9

17-..... yaşını doldurmamış bir çocuğu eşiyile birlikte veya münferit olarak evlat edinen memurlar ile memur olmayan eşin münferit olarak evlat edinmesi hâlinde memur olan eşlerine, çocuğun teslim edildiği tarihten itibaren sekiz hafta süre ile izin verilir.

Yukarıdaki boş bırakılan yerlere gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir ?

- A) 3
- B) 5
- C) 6
- D) 8

E) 15

18-657 sayılı kanuna göre memura, eşinin doğum yapması hâlinde, isteği üzerine kaç gün babalık izni verilebilir?

- A) 3
- B) 5
- C) 7
- D) 9
- E)10

19-657 sayılı kanuna göre, memura kendisinin veya çocuğunun evlenmesi ya da eşinin, çocuğunun, kendisinin veya eşinin ana, baba ve kardeşinin ölümü hâllerinde isteği üzerine kaç gün izin verilir?

- A) 3
- B) 5
- C) 7
- D) 8
- E)10

20-657 sayılı kanuna göre memura, aylık ve özlük hakları korunarak, verilecek raporda gösterilecek lüzum üzerine, kanser, verem ve akıl hastalığı gibi uzun süreli bir tedaviye ihtiyaç gösteren hastalığı hâlinde kaç aya kadar izin verilir ?

- A) 13
- B) 15
- C) 11
- D) 18
- E) 16

ÇÖZÜMLER:

1-D

10/2

Öğrenim durumu	Giriş		Yükselinebilecek	
	Der ece	Kadem e	Derec e	Kademe
İlkokulu bitirenler	15	1	7	Son
Ortaokulu bitirenler	14	2	5	Son
Ortaokul dengi mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	14	3	5	Son
Ortaokul üstü 1 yıl mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	13	1	4	Son
Ortaokul üstü 2 yıl mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	13	2	4	Son
Liseyi bitirenler	13	3	3	Son
Lise dengi mesleki veya	12	2	3	Son

teknik öğrenimi bitirenler				
Lise veya dengi okullar üstü 1 yıllık mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	11	1	2	Son
Lise veya dengi okullar üstü 2 yıl veya Ortaokul üstü en az 5 yıllık mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	10	1	2	Son
Lise veya dengi okullar üstü 3 yıl teknik veya mesleki öğrenimi bitirenler	10	2	2	Son
2 yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenler	10	2	1	Son

3 yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenler	10	3	1	Son
4 yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenler	9	1	1	Son
5 yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenler	9	2	1	Son
6 yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenler	9	3	1	Son

2-D

10/2

3-B

9/3

4-E

Genel olarak 18 yaşını tamamlayanlar Devlet memuru olabilirler.

5-C

Aday olarak atanmış Devlet memurunun adaylık süresi bir yıldan az iki yıldan çok olamaz.

6-E

Aday olarak atanan memurların önce bütün memurların ortak vasıfları ile ilgili temel eğitime, bilahara sınıfları ile ilgili hazırlayıcı eğitime ve staja tabi tutulmaları ve Devlet memuru olarak atanabilmeleri için başarılı olmaları şarttır.

7-A

Aynı yerdeki görevlere atananlar atama emirlerinin kendilerine tebliğ gününü izleyen iş gününü .

8-İlk defa veya yeniden veyahut yer değiştirme suretiyle;

a) Aynı yerdeki görevlere atananlar atama emirlerinin kendilerine tebliğ gününü,

b) Başka yerdeki görevlere atananlar, atama emirlerinin kendilerine tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde o yere hareket ederek belli yol süresini, izleyen iş günü içinde işe başlamak zorundadırlar. Savaş ve olağanüstü

hallerde bu süre Bakanlar Kurulu Kararı ile kısaltılabilir.

9-B

Devlet memuru bağlı olduğu kuruma yazılı olarak müracaat etmek suretiyle memurluktan çekilme isteğinde bulunabilir. **(Ek hüküm: 31/7/1970 - 1327/75 md.)** Mezuniyetsiz veya kurumlarınca kabul edilen mazereti olmaksızın görevin terk edilmesi ve bu terkin kesintisiz 10 gün devam etmesi halinde, yazılı müracaat şartı aranmaksızın, çekilme isteğinde bulunulmuş sayılır.

10-D

Devlet memurlarının

a) Bu kanun hükümlerine göre memurluktan çıkarılması;

b) Memurluğa alınma şartlarından herhangi birini taşımadığının sonradan anlaşılması veya memurlukları sırasında bu şartlardan herhangi birini kaybetmesi;

c) Memurluktan çekilmesi;

ç) İstek, yaş haddi, malûllük (...)⁽¹⁾ sebeplerinden biri ile emekliye ayrılması,⁽¹⁾

d) Ölümü;

hallerinde memurluğu sona erer.

11-D

Memurların haftalık çalışma süresi genel olarak 40 saattir.

12-A

Günlük çalışmanın başlama ve bitme saatleri ile öğle dinlenme süresi, bölgelerin ve hizmetin özelliklerine göre merkezde Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca, illerde valiler tarafından tesbit olunur.

13-B

14-B

Devlet memurlarının yıllık izin süresi, hizmeti 1 yıldan on yıla kadar (On yıl dahil) olanlar için yirmi gün, hizmeti on yıldan fazla olanlar için 30 gündür. Zorunlu hallerde bu sürelerle gidiş ve dönüş için en çok ikişer gün eklenebilir.

15-D

16-A

Kadın memura; doğumdan önce sekiz, doğumdan sonra sekiz hafta olmak üzere toplam onaltı hafta süreyle analık izni verilir.

17-A

Üç yaşını doldurmamış bir çocuğu eşiyile birlikte veya münferit olarak evlat edinen memurlar ile memur olmayan eşin münferit olarak evlat edinmesi hâlinde memur olan eşlerine, çocuğun teslim edildiği tarihten itibaren sekiz hafta süre ile izin verilir.

18-E

Memura, eşinin doğum yapması hâlinde, isteği üzerine on gün babalık izni; kendisinin veya çocuğunun evlenmesi ya da eşinin, çocuğunun, kendisinin veya eşinin ana, baba ve kardeşinin ölümü hâllerinde isteği üzerine yedi gün izin verilir.

19-C

Memura, eşinin doğum yapması hâlinde, isteği üzerine on gün babalık izni; kendisinin veya çocuğunun evlenmesi ya

da eşinin, çocuğunun, kendisinin veya eşinin ana, baba ve kardeşinin ölümü hâllerinde isteği üzerine yedi gün izin verilir.

20-D

Memura, aylık ve özlük hakları korunarak, verilecek raporda gösterilecek lüzum üzerine, kanser, verem ve akıl hastalığı gibi uzun süreli bir tedaviye ihtiyaç gösteren hastalığı hâlinde onsekiz aya kadar, diğer hastalık hâllerinde ise oniki aya kadar izin verilir.

TEST : 3

1-657 sayılı kanuna göre doğum yapan memura, 104 üncü madde uyarınca verilen doğum sonrası analık izni süresinin veya aynı maddenin (F) fıkrası uyarınca verilen izin süresinin bitiminden; eşi doğum yapan memura ise, doğum tarihinden itibaren istekleri üzerine kaç aya kadar aylıksız izin verilir?

- A) 24
- B) 48
- C) 66
- D) 72
- E) 80

2-Memurlar, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası esas alınarak kurumlarınca tutulacak personel bilgi sistemine kaydolunurlar.

Her memur için bir özlük dosyası tutulur.

Özlük dosyasına, memur ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi konulmaz?

- A) Memurun mesleki bilgileri
- B) Mal bildirimleri
- C) Varsa inceleme, soruşturma, denetim raporları
- D) Ödül ve başarı belgesi
- E) Memurun arkadaşlarının eğitim durumları

3-657 sayılı kanuna göre özlük dosyalarının tutulma esasları ile özlük dosyalarında yer alacak belgelere ilişkin usûl ve esaslar aşağıdakilerden hangisinde belirlenir?

- A) TBMM
- B) Cumhurbaşkanlığınca
- C) Adalet Bakanlığınca
- D) Devlet Personel Başkanlığınca
- E) Valiliklerce

4-Memur Aysel: Memura, görevinde ve davranışlarında daha dikkatli olması gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir. Şeklinde tanımladığı disiplin ceza türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kınama
- B) Uyarma
- C) Aylıktan Kesme
- D) Devlet Memurluğundan Çıkartma
- E) Derece Durdurma

5-Memur Hilal: Memura, görevinde ve davranışlarında kusurlu olduğunun yazı ile bildirilmesidir. Şeklinde tanımladığı disiplin ceza türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kınama
- B) Uyarma
- C) Aylıktan Kesme
- D) Devlet Memurluğundan Çıkartma
- E) Derece Düşürme

6-Memur Ayten: Memurun, brüt aylığından 1/30 - 1/8 arasında kesinti yapılmasıdır. Şeklinde tanımladığı disiplin ceza türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kınama
- B) Uyarma
- C) Aylıktan Kesme
- D) Devlet Memurluğundan Çıkartma
- E) Derece Düşürme

7-Memur Aylin: Fiilin ağırlık derecesine göre memurun, bulunduğu kademedeki ilerlemesinin 1 - 3 yıl durdurulmasıdır. Şeklinde tanımladığı disiplin ceza türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kınama
- B) Uyarma
- C) Aylıktan Kesme
- D) Devlet Memurluğundan Çıkartma
- E) Kademe İlerlemesinin Durdurulması

8-Memur Murtaza: Bir daha Devlet memurluğuna atanmamak üzere memurluktan çıkarmaktır. Şeklinde tanımladığı disiplin ceza türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kınama
- B) Uyarma
- C) Aylıktan Kesme
- D) Devlet Memurluğundan Çıkartma
- E) Kademe İlerlemesinin Durdurulması

9-Aşağıdaki tabloda ceza türü ve fiillerin hangisinde yanlış eşleştirme yapılmıştır?

	Ceza Türü	Fiil ve Haller
A	Uyarma	Kurumca belirlenen tasarruf tedbirlerine riayet etmemek
B	Uyarma	Usulsüz müracaat veya şikayette bulunmak
C	Uyarma	Devlet memuru vakarına yakışmayan tutum ve davranışta bulunmak
D	Kınama	Belirlenen kılık ve kıyafet hükümlerine aykırı davranmak
E	Kınama	Görev sırasında amire hal ve hareketi ile saygısız davranmak

10-Aşağıdaki tabloda ceza türü ve fiillerin hangisinde yanlış eşleştirme yapılmıştır?

	Ceza Türü	Fiil ve Haller
A	Kınama	Devlete ait resmi araç,gereç ve benzeri eşyayı özel işlerinde kullanmak,
B	Uyarma	Devlete ait resmi belge, araç, gereç ve benzeri eşyayı kaybetmek
C	Uyarma	Görevin işbirliği içinde yapılması ilkesine aykırı davranışlarda bulunmak
D	Kınama	İş arkadaşlarına, maiyetindeki personele ve iş sahiplerine kötü muamelede bulunmak
E	Kınama	İş arkadaşlarına ve iş sahiplerine söz veya hareketle sataşmak,

11-Aşağıdaki tabloda ceza türü ve fiillerin hangisinde yanlış eşleştirme yapılmıştır?

	Ceza Türü	Fiil ve Haller
A	Kınama	Görev mahallinde genel ahlak ve edep dışı davranışlarda bulunmak ve bu tür yazı yazmak, işaret, resim ve benzeri şekiller çizmek ve yapmak
B	Aylıktan Kesme	Özürsüz olarak bir veya iki gün göreve gelmemek
C	Aylıktan Kesme	Görevle ilgili konularda yükümlü olduğu kişilere yalan ve yanlış beyanda bulunmak,
D	Kademe ilerlemesinin durdurulması	Görev sırasında amirine sözle saygısızlık etmek
E	Kınama	Borçlarını kasten ödemeyerek hakkında yasal yollara başvurulmasına neden olmak

12-Aşağıdaki tabloda ceza türü ve fiillerin hangisinde yanlış eşleştirme yapılmıştır?

	Ceza Türü	Fiil ve Haller
A	Kınama	Devlete ait resmi araç,gereç ve benzeri eşyayı özel işlerinde kullanmak
B	Uyarma	Görevle ilgili konularda yükümlü olduğu kişilere yalan ve yanlış beyanda bulunmak
C	Uyarma	Kurumca belirlenen tasarruf tedbirlerine riayet etmemek,
D	Kınama	Verilen emirlere itiraz etmek
E	Kınama	İş arkadaşlarına ve iş sahiplerine söz veya hareketle sataşmak

13-Aşağıdaki tabloda ceza türü ve fiillerin hangisinde yanlış eşleştirme yapılmıştır?

	Ceza Türü	Fiil ve Haller
A	Aylıktan kesme	Hizmet içinde Devlet memurunun itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak
B	Kademe ilerlemesinin durdurulması	Göreve sarhoş gelmek, görev yerinde alkollü içki içmek
C	Kademe ilerlemesinin durdurulması	Ticaret yapmak veya Devlet memurlarına yasaklanan diğer kazanç getirici faaliyetlerde bulunmak,
D	Devlet memurluğundan çıkarma	Özürsüz ve kesintisiz 3 - 9 gün göreve gelmemek
E	Devlet memurluğundan çıkarma	Belirlenen durum ve sürelerde mal bildiriminde bulunmamak

14-

I-Siyasi ve ideolojik eylemlerden arananları görev mahallinde gizlemek

II- Siyasi partiye girmek

III- Savaş, olağanüstü hal veya genel afetlere ilişkin konularda amirlerin verdiği görev veya emirleri yapmamak

657 sayılı kanuna göre yukarıdaki öncüller hangi ceza türüne girmektedir?

- A) Kınama
- B) Uyarma
- C) Aylıktan Kesme
- D) Devlet Memurluğundan Çıkartma
- E) Derece Durdurma

15-Bu Kanununun 125 inci maddesinde sayılan fiil ve halleri işleyenler hakkında, bu fiil ve hallerin işlendiğinin öğrenildiği tarihten itibaren;

Uyarma, kınama, aylıktan kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması cezalarında ne kadar süre içinde disiplin soruşturmasına başlanmazsa disiplin cezası verme yetkisi zamanaşımına uğrar?

- A) 1 ay
- B)2 ay
- C) 2 yıl
- D) 3 yıl
- E) 1 yıl

16-Disiplin cezasını gerektiren fiil ve hallerin işlendiği tarihten itibaren nihayet içinde disiplin cezası verilmediği takdirde ceza verme yetkisi zamanaşımına uğrar.

Yukarıdaki boş bırakılan yerlere gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1 ay
- B)2 ay
- C) 2 yıl
- D) 3 yıl
- E) 1 yıl

17-Disiplin amirleri uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezalarını soruşturmanın tamamlandığı günden itibaren..... gün içinde vermek zorundadırlar.

Yukarıdaki boş bırakılan yerlere gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 15
- B) 4
- C) 3
- D) 8
- E) 10

18-**657 sayılı kanuna göre devlet memuruna disiplin cezalarında savunma yapması için verilen süre en az kaç gündür?**

- A) 15
- B) 4
- C) 7
- D) 8

E) 10

19-Aylıktan kesme cezası ile tecziye edilenler..... yıl, kademe ilerlemesinin durdurulması cezası ile tecziye edilenleryıl boyunca daire başkanı kadrolarına, daire başkanı kadrosunun dengi ve daha üstü kadrolara, bölge ve il teşkilatlarının en üst yönetici kadrolarına, düzenleyici ve denetleyici kurumların başkanlık ve üyeliklerine, vali ve büyükelçi kadrolarına atanamazlar.

Yukarıdaki boş bırakılan yerlere gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 3 6
B) 4 8
C) 2 4
D) 5 10
E) 10 20

20-Görevden uzaklaştırma; bir disiplin kovuşturması icabından olduğu takdirde en çokay devam edebilir. Bu süre sonunda hakkında bir karar verilmediği takdirde memur görevine başlatılır.

- A) 1 ay
B) 2 ay
C) 2 yıl
D) 3 ay
E) 3 yıl

ÇÖZÜMLER:

1- A

Doğum yapan memura, 104 üncü madde uyarınca verilen doğum sonrası analık izni süresinin veya aynı maddenin (F) fıkrası uyarınca verilen izin süresinin bitiminden; eşi doğum yapan memura ise, doğum tarihinden itibaren istekleri üzerine yirmidört aya kadar aylıksız izin verilir.

2-E

Memurlar, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası esas alınarak kurumlarınca tutulacak personel bilgi sistemine kaydolunurlar. Her memur için bir özlük dosyası tutulur.

Özlük dosyasına, memurun mesleki bilgileri, mal bildirimleri; varsa inceleme, soruşturma, denetim raporları, disiplin cezaları ile ödül ve başarı belgesi verilmesine ilişkin bilgi ve belgeler konulur.

3-D

Özlük dosyalarının tutulma esasları ile özlük dosyalarında yer alacak belgelere ilişkin usûl ve esaslar Devlet Personel Başkanlığınca belirlenir.

4-B

Uyarma : Memura, görevinde ve davranışlarında daha dikkatli olması gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir

5-A

Kınama : Memura, görevinde ve davranışlarında kusurlu olduğunun yazı ile bildirilmesidir.

6- C

Aylıktan kesme : Memurun, brüt aylığından 1/30 - 1/8 arasında kesinti yapılmasıdır

7-E

Kademe ilerlemesinin durdurulması : Fiilin ağırlık derecesine göre memurun, bulunduğu kademe ilerlemesinin 1 - 3 yıl durdurulmasıdır.

8-D

Devlet memurluğundan çıkarma : Bir daha Devlet memurluğuna atanmamak üzere memurluktan çıkarmaktır.

9-D

Belirlenen kılık ve kıyafet hükümlerine aykırı davranmak, uyarma cezası gerektirir.

10-B

Devlete ait resmi belge, araç, gereç ve benzeri eşyayı kaybetmek.

11-D

Görev sırasında amirine sözle saygısızlık etmek, aylıktan kesme cezasını gerektirir.

12-B

Görevle ilgili konularda yükümlü olduğu kişilere yalan ve yanlış beyanda bulunmak aylıktan kesme

13-E

Belirlenen durum ve sürelerde mal bildiriminde bulunmamak, kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını gerektirir.

14-D

Devlet memurluğundan çıkarma : Bir daha Devlet memurluğuna atanmamak üzere memurluktan çıkarmaktır.

Devlet memurluğundan çıkarma cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

a) İdeolojik veya siyasi amaçlarla kurumların huzur, sükun ve çalışma düzenini bozmak, boykot, işgal, kamu hizmetlerinin yürütülmesini engelleme, işi yavaşlatma ve grev gibi eylemlere katılmak veya bu amaçlarla toplu olarak göreve gelmemek, bunları tahrik ve teşvik etmek veya yardımda bulunmak,⁽¹⁾

b) Yasaklanmış her türlü yayını veya siyasi veya ideolojik amaçlı bildiri, afiş, pankart, bant ve benzerlerini basmak, çoğaltmak, dağıtmak veya bunları kurumların herhangi bir yerine asmak veya teşhir etmek,

c) Siyasi partiye girmek,

d) Özürsüz olarak (...) ⁽²⁾ bir yılda toplam 20 gün göreve gelmemek,

e) Savaş, olağanüstü hal veya genel afetlere ilişkin konularda amirlerin verdiği görev veya emirleri yapmamak,

f) **(Değişik: 13/2/2011 - 6111/111 md.)** Amirlerine, maiyetindekilere ve iş sahiplerine fiili tecavüzde bulunmak,

g) Memurluk sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak,

h) Yetki almadan gizli bilgileri açıklamak

15-A

Bu Kanunun 125 inci maddesinde sayılan fiil ve halleri işleyenler hakkında, bu fiil ve hallerin işlendiğinin öğrenildiği tarihten itibaren;

Uyarma, kınama, aylıktan kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması cezalarında bir ay içinde disiplin soruşturmasına

16-C

Zamanaşımı:

Bu Kanunun 125 inci maddesinde sayılan fiil ve halleri işleyenler hakkında, bu fiil ve hallerin işlendiğinin öğrenildiği tarihten itibaren;

a) Uyarma, kınama, aylıktan kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması cezalarında bir ay içinde disiplin soruşturmasına,

b) Memurluktan çıkarma cezasında altı ay içinde disiplin kovuşturmasına, Başlanmadığı takdirde disiplin cezası verme yetkisi zamanaşımına uğrar. Disiplin cezasını gerektiren fiil ve hallerin işlendiği tarihten itibaren nihayet iki yıl içinde disiplin cezası verilmediği takdirde ceza verme yetkisi zamanaşımına uğrar.

17-A

Disiplin amirleri uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezalarını soruşturmanın tamamlandığı günden itibaren 15 gün içinde vermek zorundadırlar

18-C

Devlet memuru hakkında savunması alınmadan disiplin cezası verilemez.

Soruşturmayı yapanın veya yetkili disiplin kurulunun 7 günden az olmamak üzere verdiği süre içinde veya belirtilen bir tarihte savunmasını yapmayan memur, savunma hakkından vazgeçmiş sayılır.

19-D

Aylıktan kesme cezası ile tecziye edilenler 5 yıl, kademe ilerlemesinin durdurulması cezası ile tecziye edilenler 10 yıl boyunca daire başkanı kadrolarına, daire başkanı kadrosunun dengi ve daha üstü kadrolara, bölge ve il teşkilatlarının en üst yönetici kadrolarına, düzenleyici ve denetleyici kurumların başkanlık ve üyeliklerine, vali ve büyükelçi kadrolarına atanamazlar.

20-D

Görevden uzaklaştırma; bir disiplin kovuşturması icabından olduğu takdirde en çok 3 ay devam edebilir. Bu süre sonunda hakkında bir karar verilmediği takdirde memur görevine başlatılır.

TEST :4

1-Mutemet Murtaza:" Bu Kanuna tabi kurumlarda görevlendirilen memurlara hizmetlerinin karşılığında, kadroya dayanılarak ay itibariyle ödenen parayı ifade eder."

Mutemet Murtaza'nın tanımladığı kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Avans
- B) Aylık
- C)Günlük
- D) Haftalık
- E) Yevmiye

2-Mutemet Çiğdem: Niteliği ve çalışma şartları bakımından güç olan işlerde çalışanlara ödenen parayı şeklinde tanımladığı kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Avans
- B) İş riski zammı
- C)İş güçlüğü zammı
- D) Yevmiye
- E) Mali Sorumluluk Tazminatı

3-657 sayılı kanunda geçen geçici süreli görevlendirme ile ilgili aşağıdakilerden hangisi **yanlıştır**?

A)Geçici süreli görevlendirilen memurlar, geçici süreli olarak görevlendirildikleri kurumların mevzuatına uymakla yükümlüdür

B)Geçici süreli görevlendirme süresi bir yılda altı ayı geçemez

C)Yurtdışında görevlendirilen güvenlik görevlileri için geçici görevlendirme süresi en çok iki yıldır;

D)Geçici süreli görevlendirmede memurun muvafakati aranmaz.

E)Geçici süreli görevlendirmenin, memurların göreviyle ilgili olması şarttır

4-657 sayılı kanuna göre **şikayet, müracaat ve dava açma ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır**?

A) Devlet memurlarının şikayet hakkı bulunmamaktadır.

B) Devlet memurları kurumlarıyla ilgili resmi ve şahsi işlerinden dolayı müracaat; amirleri veya kurumları tarafından kendilerine uygulanan idari eylem ve işlemlerden dolayı şikayet ve dava açma hakkına sahiptirler

C) Müracaat ve şikayetler söz veya yazı ile en yakın amirden başlayarak silsile yolu ile şikayet edilen amirler atlanarak yapılır

D) Müracaat ve şikayetler incelenerek en kısa zamanda ilgiliye bildirilir

E) Müracaat ve şikayetlerle ilgili esas ve usuller Başbakanlıkça hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.

5-Görevinden uzaklaştırılan Devlet memurları hakkında görevden uzaklaştırmayı izleyen-(.....)iş günü içinde soruşturmaya başlanması şarttır.

Yukarıdaki boş bırakılan yerlere gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 15
- B) 4
- C) 6
- D) 8
- E) 10

6-Görevden uzaklaştırma; bir disiplin kovuşturması icabından olduğu takdirde en çok ay devam edebilir. Bu süre sonunda hakkında bir karar verilmediği takdirde memur görevine başlatılır.

Yukarıdaki boş bırakılan yerlere gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 15
- B) 4
- C) 3
- D) 8
- E) 10

7-(.....). kendilerine intikal eden dosyaların incelenmesinde, gerekli gördükleri takdirde, ilgilinin özlük dosyasını ve her nevi evrakı incelemeye, ilgili kurumlardan bilgi almaya, yeminli tanık ve bilirkişi dinlemeye veya niyabeten dinletmeye, mahallen keşif yapmaya veya yaptırmaya yetkilidirler.

Yukarıdaki boş bırakılan yerlere gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yüksek Disiplin Kurulu
- B) Bakanlık Disiplin Kurulu
- C) Disiplin Amiri
- D) Komisyon Disiplin Kurulu
- E) Kıdemli üye

8-Memurluktan çıkarma cezası için disiplin amirleri tarafından yaptırılan soruşturmaya ait dosya, memurun bağlı bulunduğu kurumun yüksek disiplin kuruluna tevdiinden itibaren azami (.....) ay içinde bu kurulca, karara bağlanır.

Yukarıdaki boş bırakılan yerlere gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A)15
- B) 4
- C) 5
- D) 6
- E) 10

9-

I-Atamaya yetkili amirler;

II-Bakanlık ve genel müdürlük müfettişleri;

III-İllerde valiler;

IV-İlçelerde kaymakamlar (ilçe idare şube başkanları hakkında valinin muvafakati şarttır.)

V-Valiler ve kaymakamlar tarafından alınan görevden uzaklaştırma tedbiri, memurun kurumuna derhal bildirilir.

Yukarıdakilerden hangisi veya hangileri görevden uzaklaştırmaya yetkilidirler?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) Yalnız III

D)I-II-III-IV

E) I-II-III-IV-V

10-657 Sayılı Kanuna göre özel kanunlarına göre çeşitli derecelerde dini eğitim görmüş olan ve dini görev yapan memurları kapsayan hizmet sınıfı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Teknik Hizmetler Sınıfı

B) Hakimlik ve Savcılık Sınıfı

C) Genel İdare Hizmetleri sınıfını

D)Yardımcı Hizmetler

E) Diyanet Hizmetleri Sınıfı

11- Memur Ali: Bu sınıf, özel kanunlarına göre çarşı ve mahalle bekçisi, polis, komiser muavini, komiser, başkomiser emniyet müfettişi, polis müfettişi, emniyet amiri ve emniyet müdürü ve emniyet müdürü sıfatını kazanmış emniyet mensubu memurları kapsar.

Şeklinde tarif ettiği hizmet sınıfı 657 Sayılı kanuna göre aşağıdakilerden hangisidir?

A) Teknik Hizmetler Sınıfı

B) Emniyet Hizmetleri Sınıfı

C) Genel İdare Hizmetleri sınıfını

D)Yardımcı Hizmetler

E) Diyanet Hizmetleri Sınıfı

12-Memur Gençlik: Bu sınıf, valiler ve kaymakamlar ile bu sıfatları kazanmış olup İçişleri Bakanlığı merkez ve iller kuruluşunda çalışanları ve maiyet memurlarını kapsar.

Şeklinde tarif ettiği hizmet sınıfı 657 Sayılı kanuna göre aşağıdakilerden hangisidir ?

A) Mülki İdare Amirliği Hizmetleri Sınıfı

B) Emniyet Hizmetleri Sınıfı

C) Genel İdare Hizmetleri sınıfını

D)Yardımcı Hizmetler

E) Diyanet Hizmetleri Sınıfı

13-Memuriyetleri sırasında Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsünü bitirenlere her başarılı öğrenim yılı için öğrenim süreleri kadar (2 yılı geçmemek şartıyla) her yıl için birilerlemesi uygulanır.

Yukarıdaki boş bırakılan yerlere gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Derece
- B) Kademe
- C) Kariyer
- D) Liyakat
- E) Sınıflandırma

14-657 Sayılı Kanuna göre memuriyetleri sırasında yüksek lisans yaparak bilim uzmanı unvanını alan memurlara kaç kademe ilerlemesi yapılır?

- A) 2
- B) 4
- C) 6
- D) 1
- E) 3

15-657 Sayılı Kanuna göre devlet memurluğunda alınacaklarda aşağıdaki şartlardan hangisi aranmaz?

- A) Türk vatandaşı olmak
- B)Güvenlik soruşturması ve/veya arşiv araştırması yapılmış olmak.
- C)Askerlikle ilgisi bulunmamak, Askerlik çağına gelmemiş bulunmak, Askerlik çağına gelmiş ise muvazzaf askerlik hizmetini yapmış yahut ertelenmiş veya yedek sınıfa geçirilmiş olmak
- D)Kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına
- E) 12 yaşından gün almış olmak.

16-Memurun kademe ilerlemesinin yapılabilmesi için bulunduğu kademedeki en az yıl çalışmış olması ve bulunduğu derecede ilerleyebileceği bir kademenin bulunması şartları aranır.

Yukarıdaki boş bırakılan yerlere gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 2
- B) 3
- C) 4
- D) 1
- E) 8

17-Kaç yıl içinde herhangi bir disiplin cezası almayan memurlara, aylık derecelerinin yükseltilmesinde dikkate alınmak üzere bir kademe ilerlemesi uygulanır?

- A) 6
- B) 10
- C) 8
- D) 2
- E) 4

18-657 Sayılı Kanuna göre derecesi içinde en az yıl ve bu derecenin 3 üncü kademesinde 1 yıl bulunmuş olmak gerekir.

Yukarıdaki boş bırakılan yerlere gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 6
- B) 3
- C) 4
- D) 1
- E) 5

19-Memurlar istekleri ile, kurumlarında kazanılmış hak derecelerinin en çok..... derece altında aynı veya başka yerlerdeki kadrolara atanabilirler.

Yukarıdaki boş bırakılan yerlere gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 2
- B) 3
- C) 6
- D) 1
- E) 5

20-Yabancı memleketlerin resmî kurumları veya uluslararası kuruluşlarda kurumlarının muvafakati ile görev alacak memurlara, ilgili Bakanın onayı ile (her üç yılda bir Bakan onayı yenilenmek kaydıyla) memuriyeti süresince yabancı memleketlerin resmî kurumlarında..... yıla, uluslararası kuruluşlarda yıla kadar aylıksız izin verilebilir.

Yukarıdaki boş bırakılan yerlere gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 10 21
- B) 15 30
- C) 5 10
- D) 7 15
- E) 8 16

ÇÖZÜMLER:

1-B

Aylık: Bu Kanuna tabi kurumlarda görevlendirilen memurlara hizmetlerinin karşılığında, kadroya dayanılarak ay itibariyle ödenen parayı

2-C

İş gücü zammı: Niteliği ve çalışma şartları bakımından güç olan işlerde çalışanlara ödenen parayı

3-D

Geçici süreli görevlendirmede memurun muvafakati aranır.

4-A

Müracaat, şikayet ve dava açma:

Devlet memurları kurumlarıyla ilgili resmi ve şahsi işlerinden dolayı müracaat; amirleri veya kurumları tarafından kendilerine uygulanan idari eylem ve işlemlerden dolayı şikayet ve dava açma hakkına sahiptirler.

Müracaat ve şikayetler söz veya yazı ile en yakın amirden başlayarak silsile yolu ile şikayet edilen amirler atlanarak yapılır.

Müracaat ve şikayetler incelenerek en kısa zamanda ilgiliye bildirilir. Müracaat ve şikayetlerle ilgili esas ve usuller Başbakanlıkça hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir

5-E

Görevinden uzaklaştırılan Devlet memurları hakkında görevden uzaklaştırmayı izleyen 10 iş günü içinde soruşturmaya başlanması şarttır.

6-C

Görevden uzaklaştırma; bir disiplin kovuşturması icabından olduğu takdirde en çok 3 ay devam edebilir. Bu süre sonunda hakkında bir karar verilmediği takdirde memur göreve başlatılır.

7-A

Yüksek disiplin kurulları kendilerine intikal eden dosyaların incelenmesinde, gerekli gördükleri takdirde, ilgilinin özlük dosyasını ve her nevi evrakı incelemeye, ilgili kurumlardan bilgi almaya, yeminli tanık ve bilirkişi dinlemeye veya niyabeten dinletmeye, mahallen keşif yapmaya veya yaptırmaya yetkilidirler.

8-D

Memurluktan çıkarma cezası için disiplin amirleri tarafından yaptırılan soruşturmaya ait dosya, memurun bağlı bulunduğu kurumun yüksek disiplin kuruluna tevdiinden itibaren azami altı ay içinde bu kurulca, karara bağlanır.

9-E

Görevden uzaklaştırmaya yetkililer şunlardır.

a) Atamaya yetkili amirler;

b) Bakanlık ve genel müdürlük müfettişleri;

c) İllerde valiler;

ç) İlçelerde kaymakamlar (ilçe idare şube başkanları hakkında valinin muvafakati şarttır.)

Valiler ve kaymakamlar tarafından alınan görevden uzaklaştırma tedbiri, memurun kurumuna derhal bildirilir.

10-E

Din hizmetleri sınıfı, özel kanunlarına göre çeşitli derecelerde dini eğitim görmüş olan ve dini görev yapan memurları kapsar.

11-B

Bu sınıf, özel kanunlarına göre çarşı ve mahalle bekçisi, polis, komiser muavini, komiser, başkomiser emniyet müfettişi, polis müfettişi, emniyet amiri ve emniyet müdürü ve emniyet müdürü sıfatını kazanmış emniyet mensubu memurları kapsar

12-A

Bu sınıf, valiler ve kaymakamlar ile bu sıfatları kazanmış olup İçişleri Bakanlığı merkez ve iller kuruluşunda çalışanları ve maiyet memurlarını kapsar.

13-B

Memuriyetleri sırasında Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsünü bitirenlere her başarılı öğrenim yılı için öğrenim süreleri kadar (2 yılı geçmemek şartıyla) her yıl için bir kademe ilerlemesi uygulanır

14-D

Memuriyette iken veya memuriyetten ayrılarak (87 nci maddeye tâbi kurumlarda

çalışanlar dahil) üst öğrenimi bitirenler, aynı üst öğrenimi tahsile ara vermeden başlayan ve normal süresi içinde bitirdikten sonra memuriyete giren emsallerinin ulaştıkları derece ve kademeyi aşmamak kaydıyla, bitirdikleri üst öğrenimin giriş derece ve kademesine memuriyette geçirdikleri başarılı hizmet sürelerinin tamamı her yıl bir kademe, her üç yıl bir derece hesabıyla ilave edilmek suretiyle bulunacak derece ve kademeye yükseltirler.

15-E

Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, (...) ⁽¹⁾ zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkûm olmamak. ⁽¹⁾

6. Askerlik durumu itibarıyla;

a) Askerlikle ilgisi bulunmamak,

b) Askerlik çağına gelmemiş bulunmak,

c) Askerlik çağına gelmiş ise muvazzaf askerlik hizmetini yapmış yahut ertelenmiş veya yedek sınıfa geçirilmiş olmak,

7. 53 üncü madde hükümleri saklı kalmak kaydı ile görevini devamlı yapmasına engel

olabilecek (...) ⁽²⁾ akıl hastalığı (...) ⁽²⁾ bulunmamak.

Güvenlik soruşturması ve/veya arşiv araştırması yapılmış olmak.

16-D

Memurun kademe ilerlemesinin yapılabilmesi için bulunduğu kademedeki en az bir yıl çalışmış olması ve bulunduğu derecede ilerleyebileceği bir kademenin bulunması şartları aranır.

17-C

Son sekiz yıl içinde herhangi bir disiplin cezası almayan memurlara, aylık derecelerinin yükseltilmesinde dikkate alınmak üzere bir kademe ilerlemesi uygulanır.

18-B

Derecesi içinde en az 3 yıl ve bu derecenin 3 üncü kademesinde 1 yıl bulunmuş olmak gerekir.

19-B

Memurlar istekleri ile, kurumlarında kazanılmış hak derecelerinin en çok üç derece altında aynı veya başka yerlerdeki kadrolara atanabilirler.

20-A

Yabancı memleketlerin resmî kurumları veya uluslararası kuruluşlarda kurumlarının muvafakati ile görev alacak memurlara, ilgili Bakanın onayı ile (her üç yılda bir Bakan onayı yenilenmek kaydıyla) memuriyeti süresince yabancı

memleketlerin resmî kurumlarında on yıla, uluslararası kuruluşlarda yirmibir yıla kadar aylıksız izin verilebilir.

TEST : 5

1-657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa göre aşağıdakilerden hangisi “Kınama “ cezası gerektiren fiil ve hallerden birisi değildir?

- A) Kurumca belirlenen tasarruf tedbirlerine riayet etmemek,
- B) Devlete ait resmi araç,gereç ve benzeri eşyayı özel işlerinde kullanmak,
- C) İş arkadaşlarına, maiyetindeki personele ve iş sahiplerine kötü muamelede bulunmak
- D) Görev mahallinde genel ahlak ve edep dışı davranışlarda bulunmak ve bu tür yazı yazmak, işaret, resim ve benzeri şekiller çizmek ve yapmak,
- E) Verilen emirlere itiraz etmek,

2-657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa göre” Memura, görevinde ve davranışlarında daha dikkatli olması gerektiğinin yazı ile bildirilmesi” şeklinde tanımlanan disiplin cezası aşağıdakilerden hangisidir ?

- A) Derece durdurma
- B) Kademe İlerlemesinin durdurulması
- C) Aylıktan Kesme
- D) Kınama
- E) Uyarma

3-657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa göre aşağıdakilerden hangisi memurlar için oluşturulan hizmet sınıflarından birisi değildir?

- A) Emniyet Hizmetleri
- B) Yargı Hizmetleri
- C) Yardımcı Hizmetler
- D) Teknik Hizmetler
- E) Genel İdare Hizmetleri

4-657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa göre devlet memurluğundan çıkarma cezasını vermeye aşağıdakilerden hangisi yetkilidir?

- A) Atamaya yetkili amir
- B) Vali
- C) Yüksek Disiplin Kurulu
- D) Bölge Kurulları
- E) Disiplin Kurulları

5-657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa göre muvazzaf askerlik hizmetini yapmak üzere aylıksız izin alanlar, terhis tarihinden itibaren ne kadar süre içinde kurumlarına müracaat etmek zorundadırlar?

- A) 7
- B) 10
- C) 20
- D) 30
- E) 60

6-Devlet memuru bağılı olduğu kuruma yazılı olarak müracaat etmek suretiyle memurluktan çekilme isteğinde bulunabilir. Mezuniyetsiz veya kurumlarınca kabul edilen mazereti olmaksızın görevin terk edilmesi ve bu terkin kesintisiz gün devam etmesi halinde, yazılı müracaat şartı aranmaksızın, çekilme isteğinde bulunulmuş sayılır.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 5
- B) 10
- C) 15
- D) 20
- E) 30

7-657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa göre Üç defa başarı belgesi alan memurlarabelgesi verilir.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Teşekkür
- B) Takdir
- C) Başarı
- D)Üstün başarı
- E) Tebrikname

8-657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa göre son yıl içinde herhangi bir disiplin cezası almayan memurlara, aylık derecelerinin yükseltilmesinde dikkate alınmak üzere bir kademe ilerlemesi uygulanır.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A)9
- B)14
- C)12
- D)6
- E) 8

9-Disiplin cezaları konusunda yapılan itirazlarda, itiraz mercileri içinde karar vermek zorundadırlar.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 3
- B) 10
- C) 15
- D) 20
- E) 30

10-Görevli oldukları kurumlarda olağanüstü gayret ve çalışmaları ile emsallerine göre başarılı görev yapmak suretiyle; kamu kaynağında önemli ölçüde tasarruf sağlanmasında, kamu zararının oluşmasının önlenmesinde ve önlenemez kamu zararlarının önemli ölçüde azaltılmasında, kamusal fayda ve gelirlerin beklenenin üzerinde artırılmasında veya sunulan hizmetlerin etkinlik ve kalitesinin yükseltilmesinde somut olaylara ve verilere dayalı olarak katkı sağladıkları tespit edilen memurlara, merkezde bağlı veya ilgili, illerde, ilçelerde..... tarafından başarı belgesi verilebilir.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bakan Vali Kaymakam
- B)Vali Kaymakam Bakan
- C)Bakan Bakan Bakan
- D)Kaymakam Bakan Vali
- E) Vali Bakan Kaymakam

11-Adaylık devresi içinde veya sonunda ilişkileri kesilenler (sağlık nedenleri hariç) yıl süre ile Devlet memurluğuna alınmazlar.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 8
- B) 5
- C) 2
- D) 3
- E) 6

12-Memura, aylık ve özlük hakları korunarak, verilecek raporda gösterilecek lüzum üzerine, kanser, verem ve akıl hastalığı gibi uzun süreli bir tedaviye ihtiyaç gösteren hastalığı hâlinde aya kadar, diğer hastalık hâllerinde iseaya kadar izin verilir.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 18 18
- B)12 12
- C)18 12
- D)12 16
- E) 15 36

13-657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa göre sözleşmeli personel seçiminde uygulanacak sınav ile istisnaları, bunlara ödenebilecek ücretlerin üst sınırları ile verilecek iş sonu tazminatı miktarı, kullanılacak izinler, pozisyon unvan ve nitelikleri, sözleşme hükümlerine uyulmaması hallerindeki müeyyideler, sözleşme fesih halleri, pozisyonların iptali, istihdamına dair hususlar ile sözleşme esas ve usulleri kim tarafından belirlenir?

- A) Cumhurbaşkanınca
- B) TBMM
- C) Bakanlar Kurulu
- D) Maliye ve Hazine Bakanlığı
- E) Devlet Personel bakanlığı

14-657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa göre başka yerdeki görevlere atanalar, atama emirlerinin kendilerine tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde o yere hareket ederek belli yol süresini, izleyen iş günü içinde işe başlamak zorundadırlar. Savaş ve olağanüstü hallerde bu süre aşağıdakilerden hangisinin kararı ile kısaltılabilir?

- A) Cumhurbaşkanı
- B) TBMM
- C) Bakanlar Kurulu
- D) Maliye ve Hazine Bakanlığı
- E) Devlet Personel başkanlığı

15-Memuriyetleri sırasında Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsünü bitirenlere her başarılı öğrenim yılı için öğrenim süreleri kadar (2 yılı geçmemek şartıyla) her yıl için kademe ilerlemesi uygulanır.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 8
- B) 4
- C) 2
- D) 3
- E) 1

16-657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa göreyaz tatili ile dinlenme tatillerinde izinli sayılırlar.Bunlara, hastalık ve diğer mazeret izinleri dışında, ayrıca yıllık izin verilmez.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hakimler
- B) Savcılar
- C)Öğretmenler
- D) Zabıt katipleri
- E) Müfettişler

17-657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa göre hizmetleri sırasında radyoaktif ışınlarla çalışan personele, her yıl yıllık izinlerine ilaveten kaç gün sağlık izni verilir ?

- A)60 gün
- B)20 gün
- C)Bir ay
- D)28 gün
- E) 41 gün

18-Zabıt Katibi Hediye: 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa göre kadın memura; doğumdan önce, doğumdan sonrahafta olmak üzere toplam hafta süreyle analık izni verilir. Çoğul gebelik durumunda, doğum öncesi sekiz haftalık analık izni süresinehafta eklenir.

Zabıt Katibib Hediye'nin 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa göre tanımladığı mazeret izni ile ilgili olarak yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 8 8 16 8
- B) 8 8 16 2
- C) 8 8 16 4
- D) 8 2 8 4
- E) 8 6 8 4

19-657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa göre kadrosu kaldırılan memurlar, en geç kaç ay içinde kendi kurumlarında niteliklerine uygun bir kadroya atanırlar?

- A) 2
- B) 12
- C) 9
- D) 6
- E) 1

20-657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa göre merkezdeki memurlara başarı belgesi vermeye aşağıdakilerden hangisi yetkilidir?

- A) Vali
- B) Kaymakam
- C) Bakan Yardımcısı
- D) Genel Müdür
- E) Bağlı veya ilgili Bakan

ÇÖZÜMLER

1-A

Kurumca belirlenen tasarruf tedbirlerine riayet etmemek,uyarma cezası gerektiren fiil ve hallerdendir.

2-E

Uyarma: Memura, görevinde ve davranışlarında daha dikkatli olması gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir.

3-B

Yargı Hizmetleri sınıfı yoktur.

4-C

Yüksek disiplin kurulu yetkilidir.

5-D

Devlet memuru iken muvazzaf askerlik hizmetini yapmak üzere silah altına alınanlardan askerlik görevini tamamlayıp memuriyete dönmek isteyenler, terhis tarihinden itibaren 30 gün içinde kurumlarına başvurmak ve kurumları da başvurma tarihinden itibaren azami 30 gün içinde ilgilileri göreve başlatmak zorundadırlar.

6-B

Devlet memuru bağlı olduğu kuruma yazılı olarak müracaat etmek suretiyle memurluktan çekilme isteğinde bulunabilir. (Ek hüküm: 31/7/1970 - 1327/75 md.) Mezuniyetsiz veya kurumlarınca kabul edilen mazereti olmaksızın görevin terk edilmesi ve bu terkin kesintisiz 10 gün devam etmesi halinde, yazılı müracaat şartı aranmaksızın, çekilme isteğinde bulunulmuş sayılır.

7-D

Üç defa başarı belgesi alanlara üstün başarı belgesi verilir.

8-E

Son sekiz yıl içinde herhangi bir disiplin cezası almayan memurlara, aylık derecelerinin yükseltilmesinde dikkate alınmak üzere bir kademe ilerlemesi uygulanır.

9-E

İtiraz mercileri, itiraz dilekçesi ile karar ve eklerinin kendilerine intikalinden itibaren otuz gün içinde kararlarını vermek zorundadır.

10-A

Görevli oldukları kurumlarda olağanüstü gayret ve çalışmaları ile emsallerine göre başarılı görev yapmak suretiyle; kamu kaynağında önemli ölçüde tasarruf sağlanmasında, kamu zararının oluşmasının önlenmesinde ve önlenemez kamu zararlarının önemli ölçüde azaltılmasında, kamusal fayda ve gelirlerin beklenenin üzerinde artırılmasında veya sunulan hizmetlerin etkinlik ve kalitesinin yükseltilmesinde somut olaylara ve verilere dayalı olarak katkı sağladıkları tespit edilen memurlara, merkezde bağlı veya ilgili bakan, illerde valiler, ilçelerde kaymakamlar tarafından başarı belgesi verilebilir.

11-D

Adaylık devresi içinde veya sonunda, 56 ncı ve bu madde hükümlerine göre ilişkileri kesilenler (sağlık nedenleri hariç) 3 yıl süre ile Devlet memurluğuna alınmazlar.

12-C

Memura, aylık ve özlük hakları korunarak, verilecek raporda gösterilecek lüzum üzerine, kanser, verem ve akıl hastalığı gibi uzun süreli bir tedaviye ihtiyaç gösteren hastalığı hâlinde onsekiz aya kadar, diğer hastalık hâllerinde ise oniki aya kadar izin verilir.

13-A

Sözleşmeli personel seçiminde uygulanacak sınav ile istisnaları, bunlara ödenebilecek ücretlerin üst sınırları ile verilecek iş sonu tazminatı miktarı, kullanılacak izinler, pozisyon unvan ve nitelikleri, sözleşme hükümlerine uyulmaması hallerindeki müeyyideler, sözleşme fesih halleri, pozisyonların iptali, istihdamına dair hususlar ile sözleşme esas ve usulleri Cumhurbaşkanınca belirlenir.

14-A

Başka yerdeki görevlere atananlar, atama emirlerinin kendilerine tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde o yere hareket ederek belli yol süresini, izleyen iş günü içinde işe başlamak zorundadırlar. Savaş ve olağanüstü hallerde bu süre Cumhurbaşkanınca Kararı ile kısaltılabilir

15-E

Memuriyetleri sırasında Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsünü bitirenlere her başarılı öğrenim yılı için öğrenim süreleri kadar (2 yılı geçmemek şartıyla) her yıl için bir kademe ilerlemesi uygulanır

16-C

Öğretmenler yaz tatili ile dinlenme tatillerinde izinli sayılırlar. Bunlara, hastalık ve diğer mazeret izinleri dışında, ayrıca yıllık izin verilmez.

17-C

Hizmetleri sırasında radyoaktif ışınlarla çalışan personele, her yıl yıllık izinlerine ilaveten bir aylık sağlık izni verilir.

18-B

Mazeret izni: (1)(2)(3) Madde 104 – (Değişik: 13/2/2011 - 6111/106 md.) A) Kadın memura; doğumdan önce sekiz, doğumdan sonra sekiz hafta olmak üzere toplam onaltı hafta süreyle analık izni verilir. Çoğul gebelik durumunda, doğum öncesi sekiz haftalık analık izni süresine iki hafta eklenir.

19-D

Kadrosu kaldırılan memurlar, en geç altı ay içinde kendi kurumlarında niteliklerine uygun bir kadroya atanırlar.

20-E

Bağlı veya ilgili bakan tarafından verilir.

TEST: 6

1-657 Sayılı Kanuna göre görevinden uzaklaştırılan devlet memuru hakkında ne kadarlık süre içerisinde soruşturmayla başlanması şarttır ?

- A) 8 gün
- B) 21 gün
- C) 10 gün
- D) 26 gün
- E) 30 gün

2-Kadın memura, çocuğunu emzirmesi için doğum sonrası analık izni süresinin bitim tarihinden itibaren ilk altı ayda günde saat, ikinci altı ayda gündesaat süt izni verilir.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 3 5
- B) 3 6
- C) 3 1,5
- D) 3 2
- E) 3 3

3-Aşağıdakilerden hangisi 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamı dışında özel kanun hükümlerine tabidir ?

- A) Öğretim Görevlileri
- B) Hizmetli
- C) Kaymakam
- D) Emniyet Amiri
- E) Avukatlar

4-Memur Atakan: 657 Sayılı Devlet Memurları kanuna göre kurum ve kuruluşlar bu Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda en az % kaç oranında engelli çalıştırmak zorundadırlar ?

Atakan'ın sormuş olduğu sorunun cevabı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 10
- B) 8
- C) 9
- D) 12
- E) 3

5-11 yıldır Adalet Bakanlığında çalışan Murtaza Bey 2017 ve 2018 yılı iznini hiç kullanmamıştır.

Murtaza Bey 2019 yılı da dahil olmak üzere en fazla kaç gün izin kullanabilir?

- A) 60
- B) 80
- C) 90
- D) 50
- E) 30

6-Eğitmen Rıza : " Bu hizmet sınıfında yer alan mübaşirlerin Genel İdare Hizmetleri sınıfına geçirilmesi için büyük çaba sarf ediyoruz. Haklı mücadelelerinde her zaman yanlarında yer aldığımızı gecemizi gündüzümüze katarak desteklediğimizi belirtmek isterim. Bu hizmet sınıfı aynı zamanda her türlü dosya ve yazıyı dağıtan memurlardan oluşur. "

Eğitmen Rıza'nın bir konuşmasından alınan ve bahsedilen hizmet sınıfı aşağıdakilerden hangisidir ?

- A)Genel İdare Hizmetleri Sınıfı
- B)Yardımcı Hizmetler Sınıfı
- C)Teknik Hizmetler Sınıfı
- D) Emniyet Hizmetleri Sınıfı
- E) Mülki İdare Hizmetleri Sınıfı

7-

I- Tabiplere; il ve ilçe sağlık müdürlüğü

II- Dış hekimlerine ve veterinerlere, meslekleri ile ilgili baştabiplik,

III- Veteriner, dişhekim ve eczacılara; baştabip yardımcılığı,

IV-Öğretmenlere; okul ve enstitü müdürlüğü, başyardımcılığı ve yardımcılığı görevleri 657 Sayılı

Kanuna göre yukarıdakilerden hangisi veya hangileri memurlara ikinci görev olarak yaptırılabilir?

- A) I-II-III-IV
- B)I-III
- C)III-IV
- D)I-III-IV
- E) I-II-III

8-657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre günlük çalışmanın başlama ve bitme saatleri ile öğle dinlenme süresi, bölgelerin ve hizmetin özelliklerine göre merkezde ve illerde kim tarafından belirlenir?

Merkezde İllerde

- A) Cumhurbaşkanı Kaymakam
- B) Kaymakam Vali
- C) Vali Vali
- D) Cumhurbaşkanı Vali
- E) Cumhurbaşkanı Cumhurbaşkanı

9-657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre memurların haftalık çalışma süresi genel olarak saattir.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 30
- B) 40
- C) 50
- D) 60
- E) 35

10-I- Atamaya yetkili amirler;

II-Bakanlık ve genel müdürlük müfettişleri;

III- İllerde valiler;

IV-İlçelerde kaymakamlar

657 Sayılı Kanuna göre yukarıdakilerden hangisi veya hangileri görevden uzaklaştırmaya yetkilidir?

- A) I-II-III-IV
- B)I-III
- C)III-IV
- D)I-III-IV
- E) I-II

11-657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre görevinden uzaklaştırılan Devlet memurları hakkında görevden uzaklaştırmayı izleyen kaç iş günü içinde soruşturmaya başlanması şarttır?

- A) 18
- B) 7
- C) 10
- D) 5
- E) 15

12-657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre hesaplarını, görevi devralanlara devir zorunluluğu bulunan saymanların devir süresi kaç gündür?

- A) 13
- B) 7
- C) 30
- D) 20
- E) 14

13-657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre aile yardım ödeneği gösterge rakamlarını 3 katına kadar artırmaya aşağıdakilerden hangisi yetkilidir?

- A) Cumhurbaşkanı
- B) TBMM
- C) Bakanlar Kurulu
- D) Maliye ve Hazine Bakanlığı
- E) Devlet Personel Başkanlığı

14-657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre devlet memurları eğitimi genel planı, aşağıdakilerden hangisinin kararıyla yürürlüğe konulur?

- A) Cumhurbaşkanı
- B) TBMM
- C) Bakanlar Kurulu
- D) Maliye ve Hazine Bakanlığı
- E) Devlet Personel Başkanlığı

15-657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre Devlet Personel Başkanlığı atama yapılacak boş kadroların sınıf ve derecelerini, kadroların buldukları kurum ve yerlerini, kadrolara alınacak personel sayılarını, alınacak personelin genel ve özel şartlarını, en son başvurma tarihini, başvurulacak mercileri, sınav yerlerini ve zamanlarını ve gerek görülen diğer bilgileri başvurma süresinin bitiminden en az kaç gün önce Resmi Gazete, radyo, televizyon ve ülke çapında tirajı yüksek gazetelerden asgari biri ve uygun görülecek diğer araçlar ile duyurur?

- A) 10
- B) 15
- C) 60
- D) 30
- E) 20

16-Yer değiştirme suretiyle yapılan atamalarda memurlara atama emirleri tebliğ edilince yollukları, ödeme emri aranmaksızın, saymanlıklarca nasıl ödenir ?

- A) 25 gün sonra
- B) 10 gün sonra
- C) 3 gün sonra
- D)Derhal
- E) Bir hafta sonra

17-20 arasındaki soruları aşağıdaki paragrafa göre cevaplayınız.

Görev sırasında amire hal ve hareketi ile saygısız davranmak,(17)..... , Özürsüz ve kesintisiz 3 - 9 gün göreve gelmemek (18),..... Siyasi partiye girmek (19),..... Özürsüz olarak bir veya iki gün göreve gelmemek (20)

17-

- A) Uyarma
- B) Kınama
- C) Aylıktan Kesme
- D) Kademe ilerlemesinin durdurulması
- E) Devlet Memurluğundan Çıkarma

18-

- A) Uyarma
- B) Kınama
- C) Aylıktan Kesme
- D) Kademe ilerlemesinin durdurulması
- E) Devlet Memurluğundan Çıkarma

19-

- A) Uyarma
- B) Kınama
- C) Aylıktan Kesme
- D) Kademe ilerlemesinin durdurulması
- E) Devlet Memurluğundan Çıkarma

20-

- A) Uyarma
- B) Kınama
- C) Aylıktan Kesme
- D) Kademe ilerlemesinin durdurulması
- E) Devlet Memurluğundan Çıkarma

ÇÖZÜMLER :

1-C

Görevinden uzaklaştırılan Devlet memurları hakkında görevden uzaklaştırmayı izleyen 10 iş günü içinde soruşturmaya başlanması şarttır.

2-C

Kadın memura, çocuğunu emzirmesi için doğum sonrası analık izni süresinin bitim tarihinden itibaren ilk altı ayda günde üç saat, ikinci altı ayda günde birbuçuk saat süt izni verilir.

3-A

Öğretim görevlileri özel kanun hükümlerine tabidir.

4-E

Kurum ve kuruluşlar bu Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda % 3 oranında engelli çalıştırmak zorundadır. % 3'ün hesaplanmasında ilgili kurum veya kuruluşun (yurtdışı teşkilat hariç) toplam dolu kadro sayısı dikkate alınır.

5-A

Yıllık izinler, amirin uygun bulacağı zamanlarda, toptan veya ihtiyaca göre kısım kısım kullanılabilir. Birbirini izliyen iki yılın izni bir arada verilebilir.

6-B

Eğitmen Rıza Yardımcı Hizmetler Sınıfını işaret etmektedir.

7-A

Tabiplere; il ve ilçe sağlık müdürlüğü, il sağlık müdür yardımcılığı, halk sağlığı müdürlüğü, halk sağlığı müdür

yardımcılığı, sağlık grup başkanlığı, baştabiplik, baştabip yardımcılığı ile il sağlık ve halk sağlığı müdürlüklerinde ilgili mevzuatı uyarınca tabipler tarafından yürütülmesi öngörülen şube müdürlükleri, b) Diş hekimlerine ve veterinerlere, meslekleri ile ilgili baştabiplik, c) Veteriner, dişhekimisi ve eczacılara; baştabip yardımcılığı, d) Öğretmenlere; okul ve enstitü müdürlüğü, başyardımcılığı ve yardımcılığı görevleri, e) ikinci görev olarak yaptırılabilir.

8-D

Günlük çalışmanın başlama ve bitme saatleri ile öğle dinlenme süresi, bölgelerin ve hizmetin özelliklerine göre merkezde Cumhurbaşkanınca, illerde valiler tarafından tesbit olunur.

9-B

Memurların haftalık çalışma süresi genel olarak 40 saattir

10-A

Görevden uzaklaştırmaya yetkililer şunlardır.

- Atamaya yetkili amirler;
- Bakanlık ve genel müdürlük müfettişleri;
- İllerde valiler;
- İlçelerde kaymakamlar (ilçe idare şube başkanları hakkında valinin muvafakati şarttır.)

Valiler ve kaymakamlar tarafından alınan görevden uzaklaştırma tedbiri, memurun kurumuna derhal bildirilir.

11-C

Görevinden uzaklaştırılan Devlet memurları hakkında görevden uzaklaştırmayı izleyen 10 iş günü içinde soruşturmaya başlanması şarttır.

12-B

Hesaplarını, görevi devralanlara devir zorunluluğu bulunan saymanların devir süresi yedi gündür.

13-A

Gösterge rakamlarını 3 katına kadar artırmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.

14-A

Devlet memurları eğitimi genel planı, Cumhurbaşkanı kararıyla yürürlüğe konulur

15-B

Devlet Personel Başkanlığı atama yapılacak boş kadroların sınıf ve derecelerini, kadroların buldukları kurum ve yerlerini, kadrolara alınacak personel sayılarını, alınacak personelin genel ve özel şartlarını, en son başvurma tarihini, başvurulacak mercileri, sınav yerlerini ve zamanlarını ve gerek görülen diğer bilgileri başvurma süresinin bitiminden en az 15 gün önce Resmi Gazete, radyo, televizyon ve ülke çapında tirajı yüksek gazetelerden asgari biri ve uygun görülecek diğer araçlar ile duyurur.

16-D

Yer değiştirme suretiyle yapılan atamalarda memurlara atama emirleri tebliğ edilince yollukları, ödeme emri

aranmaksızın, saymanlıklarca derhal ödenir.

17-B

Görev sırasında amire hal ve hareketi ile saygısız davranmak kınama cezasını gerektirir,

18-D

kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını gerektirir.

19-E

Siyasi partiye girmek devlet memurluğundan çıkartılma sebebidir.

20-C

Özürsüz olarak bir veya iki gün göreve gelmemek aylıktan kesme cezasını gerektirir.

TEST:7

1-Yurt Müdürü olan Sevgi Hanım memurlara 657 sayılı devlet memurları Kanununun anlatırken devlet kamu hizmetleri görevlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesi konusundan bahsetmiştir.

Yukarıdaki parçaya göre Sevgi Hanım dersinde 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda yer alan hangi temel ilkedden bahsetmiştir?

- A) Liyakat
- B)Kariyer
- C)Sınıflandırma
- D)Derece
- E) Kıdem

2-657 sayılı Devlet Memurları kanuna göre mevcut kuruluş biçimine bakılmaksızın, Devlet ve diğer kamu tüzel kişiliklerince genel idare esaslarına göre yürütülen asli ve sürekli kamu hizmetlerini ifa ile görevlendirilenlere.....denir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Geçici işçi
- B)Sözleşmeli personel
- C)Tabib
- D)İşçi
- E) Memur

3-Yurt Müdürü olan İlknur Hanım memurlara 657 sayılı devlet memurları Kanununun anlatırken devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetiştirme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkanını sağlamaktır şeklinde bilgi vermiştir.

Yukarıdaki parçaya göre İlknur Hanım dersinde 657 sayılı Devlet Memurları kanununda yer alan hangi temel ilkedden bahsetmiştir?

- A) Liyakat
- B)Kariyer
- C)Sınıflandırma
- D)Derece
- E) Kıdem

4-Aşağıdakilerden hangisi 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre genel haklardan değildir?

- A) Uygulamayı isteme hakkı
- B)Güvenlik
- C)Emeklilik
- D)Hediye alma menfaat sağlama
- E)Çekilme

5-657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre "sendika kurma" hakkı aşağıdakilerden hangisine girer?

- A)Siyasi haklar
- B)Genel haklar
- C)Temel ilkeler
- D)Yasaklar
- E) Uygulama

6-Eğitmen Aliye “Devlet memurları siyasi partiye üye olamazlar, herhangi bir siyasi parti, kişi veya zümrenin yararını veya zararını hedef tutan bir davranışta bulunamazlar; görevlerini yerine getirirken dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep gibi ayırım yapamazlar; hiçbir şekilde siyasi ve ideolojik amaçlı beyanda ve eylemde bulunamazlar ve bu eylemlere katılamazlar.” Şeklinde bir açıklamada bulunmuştur.

Eğitmen Aliye'nin işaret etmiş olduğu ilke veya sorumluluk aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uygulamayı isteme hakkı
- B)Sadakat
- C)Tarafsızlık ve devlete bağlılık
- D)Hediye alma menfaat sağlama
- E)Davranış ve işbirliği

7-Yazı İşleri Müdürü Adalet: “Devlet memurları, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına ve kanunlarına sadakatla bağlı kalmak ve milletin hizmetinde Türkiye Cumhuriyeti kanunlarını sadakatla uygulamak zorundadırlar.” Şeklinde bir açıklamada bulunmuştur.

Yazı İşleri Müdürü Adalet'in işaret etmiş olduğu ilke veya sorumluluk aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uygulamayı isteme hakkı
- B)Sadakat
- C)Tarafsızlık ve devlete bağlılık
- D)Hediye alma menfaat sağlama
- E)Davranış ve işbirliği

8-Bu Kanunun kapsamına giren kurumlarda meslekleriyle ilgili görevleri fiilen ifa eden ve Gençlik ve Spor Bakanlığında yüksek mühendis olarak çalışan Ayşe Hanım aşağıdaki hizmet sınıflarından hangisi kapsamında değerlendirilir?

- A) Teknik Hizmetler Sınıfı
- B)Genel İdare Hizmetleri Sınıfı
- C)Emniyet Hizmetleri Sınıfı
- D)Din Hizmetleri Sınıfı
- E) Yardımcı Hizmetler Sınıfı

9-Bu Kanunun kapsamına giren kurumlarda meslekleriyle ilgili görevleri fiilen ifa eden ve Gençlik ve Spor Bakanlığında memur olarak çalışan Hilal Hanım aşağıdaki hizmet sınıflarından hangisi kapsamında değerlendirilir?

- A) Teknik Hizmetler Sınıfı
- B)Genel İdare Hizmetleri Sınıfı
- C)Emniyet Hizmetleri Sınıfı
- D)Din Hizmetleri Sınıfı
- E) Yardımcı Hizmetler Sınıfı

10-Bu Kanunun kapsamına giren kurumlarda meslekleriyle ilgili görevleri fiilen ifa eden ve Maliye ve Hazine bakanlığında avukat olarak çalışan Reyhan Hanım aşağıdaki hizmet sınıflarından hangisi kapsamında değerlendirilir?

- A) Teknik Hizmetler Sınıfı
- B)Genel İdare Hizmetleri Sınıfı
- C)Emniyet Hizmetleri Sınıfı
- D)Avukatlık Hizmetleri Sınıfı
- E) Yardımcı Hizmetler Sınıfı

11-Bu sınıf, özel kanunlarına göre çarşı ve mahalle bekçisi, polis, komiser muavini, komiser, başkomiser emniyet müfettişi, polis müfettişi, emniyet amiri ve emniyet müdürü ve emniyet müdürü sıfatını kazanmış emniyet mensubu memurları kapsar.

657 sayılı Devlet Memurları Kanuna göre yukarıda açıklaması yapılan hizmet sınıfı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Teknik Hizmetler Sınıfı
- B) Genel İdare Hizmetleri Sınıfı
- C) Emniyet Hizmetleri Sınıfı
- D) Avukatlık Hizmetleri Sınıfı
- E) Yardımcı Hizmetler Sınıfı

12-657 sayılı Devlet memurları Kanununa göre Sosyal Güvenlik Kurumunda hizmetli olarak göreve başlayan Ali Bey hangi derece ve kademedен maaş almaktadır?

- A) 14/1
- B) 12/1
- C) 9/1
- D) 15/1
- E) 10/3

13-657 sayılı Devlet memurları Kanununa göre Adalet Bakanlığında mübaşir olarak üniversite mezunu statüsünde göreve başlayan Selçuk Bey hangi derece ve kademedен maaş almaktadır?

- A) 14/1
- B) 12/1
- C) 9/1
- D) 15/1
- E) 10/3

14-657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre memurluğa girmeden önce veya memuriyetleri sırasında yüksek öğrenim üstü master derecesi almış olanlarla yüksek öğrenim kurumlarında en az bir yıl ilave öğrenim yaparak lisans üstü ihtisas sertifikası alan Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İktisat Anabilim dalı mezunu memur Aynur Hanım'a kaç kademe verilir ?

- A) 5
- B) 4
- C) 3
- D) 2
- E) 1

15-Master derecesini alıp bir kademe ilerlemesinden yararlanan memura, mesleği ile ilgili öğrenim dalında doktora yaptığı takdirde kademe ilerlemesi uygulanır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre yukarıdaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilir?

- A) 5
- B) 4
- C) 3
- D) 2
- E) 1

16-Ankara Sosyal Güvenlik Kurumunda çalışan memur Ahmet Bey aynı kurum içinde farklı bir birim olan Tahsisler Şubesi emrine görevlendirilmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanuna göre Ahmet Bey yeni görev yerine ne zaman başlamalıdır?

- A)Atama emirlerinin kendilerine tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde
- B)Atama emirlerinin kendilerine tebliğ tarihinden itibaren 10 gün içerisinde
- C)Atama emirlerinin kendilerine tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içerisinde
- D) Atama emirlerinin kendilerine tebliğ tarihinden itibaren 3 gün içerisinde
- E) Atama emirlerinin kendilerine tebliğ gününü izleyen işgünü içinde.

17-Memurlara; en az yüzde oranında engelli ya da süregelen hastalığı olan çocuğunun hastalanması hâlinde hastalık raporuna dayalı olarak ana veya babadan sadece biri tarafından kullanılması kaydıyla bir yıl içinde toptan veya bölümler hâlinde on güne kadar mazeret izni verilir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A)%50
- B)%70
- C)%30
- D)%20
- E) %10

18-

I-Devlet memuru vakarına yakışmayan tutum ve davranışta bulunmak

II-Eşlerinin, reşit olmayan veya mahcur olan çocuklarının kazanç getiren sürekli faaliyetlerini belirlenen sürede kurumuna bildirmemek

III- Görevle ilgili konularda yükümlü olduğu kişilere yalan ve yanlış beyanda bulunmak

657 sayılı Devlet Memurları Kanuna göre yukarıdaki öncüllerde verilen hal ve hareketlerin karşılığı olarak aşağıdaki disiplin cezalarından hangileri verilir?

<u>I</u>	<u>II</u>	<u>III</u>
A) Kınama	Uyarma	Aylıktan kesme
B)Uyarma	Kınama	Aylıktan kesme
C)Aylıktan kesme	Uyarma	Kınama
D)Kınama	Aylıktan kesme	Uyarma
E)Aylıktan kesme	Aylıktan kesme	Uyarma

19-657 sayılı Devlet memurları Kanuna göre memur Adanur'a uyarı cezası verilmiştir. İtiraz etmek isteyen AdanurHanım'a kararın kendisine tebliği tarihinden itibaren kaç gün süre verilir?

- A)8
 - B)7
 - C)12
 - D)15
 - E) 1
- 20-

I-Mali Sorumluluk Tazminatı: Sayıştay'a hesap vermekle yükümlü olan saymanlarla vezne açığından sorumlu veznedarlara ödenen parayı,

II- Eleman teminindeki güçlük zammı: Temininde, görevde tutulmasında veya belli yerlerde istihdam edilmesinde güçlük bulunan elemanlar için ödenen parayı

III- Temsil giderleri: Kurumların, bu Kanunun 178 inci maddesinde yazılı esaslar çerçevesinde normal çalışma saatleri dışında çalıştırdıkları memurlara, fazla çalışma saati itibariyle ödenen parayı,

IV- Aylık: Bu Kanuna tabi kurumlarda görevlendirilen memurlara hizmetlerinin karşılığında, kadroya dayanılarak ay itibariyle ödenen parayı

V- Sözleşmeli ücreti: 4 üncü maddenin (B) bendi gereğince çalıştırılan personele ödenen parayı,

657 sayılı Devlet Memurları Kanuna göre yukarıdaki öncüllerin hangisinde yanlış tanımlama yapılmıştır?

- A)I
- B)II
- C)III
- D)IV
- E) V

ÇÖZÜMLER:

1-A

Liyakat: Devlet kamu hizmetleri görevlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini liyakat sistemine dayandırmak ve bu sistemin eşit imkanlarla uygulanmasında Devlet memurlarını güvenliğe sahip kılmaktır.

2-E

Memur: Mevcut kuruluş biçimine bakılmaksızın, Devlet ve diğer kamu tüzel kişiliklerince genel idare esaslarına göre yürütülen asli ve sürekli kamu hizmetlerini ifa ile görevlendirilenler, bu Kanunun uygulanmasında memur sayılır.

3-B

Kariyer:

B) Devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetişme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkanını sağlamaktır.

4-D

Genel Haklar

Uygulamayı isteme hakkı:

Madde 17 – Devlet memurları, bu kanun ve diğer mevzuata göre tayin ve tesbit olunup yürürlükte bulunan hükümlerin kendileri hakkında aynen uygulanmasını istemek hakkına sahiptirler.⁽¹⁾

Güvenlik:

Madde 18 – Kanunlarda yazılı haller dışında Devlet memurunun memurluğuna son verilmez, aylık ve başka hakları eliden alınamaz.

Emeklilik:

Madde 19 – Devlet memurlarının, özel kanununda yazılı belirli şartlar içinde, emeklilik hakları vardır.

Çekilme:

Madde 20 – Devlet memurları, bu kanunda belirtilen esaslara göre memurluktan çekilebilirler.

Hediye alma ve Menfaat Sağlama yasaklar kısmında yer alır.

5-B

Sendika kurma HAKKI Genel Haklardandır.

Madde 22 – (Mülga: 23/12/1972 - KHK-2/5 md.; Yeniden düzenleme: 12/6/1997 4275/1 md.)

Devlet memurları, Anayasada ve özel kanununda belirtilen hükümler uyarınca sendikalar ve üst kuruluşlar kurabilir ve bunlara üye olabilirler.

6-C

Tarafsızlık ve devlete bağlılık:

Madde 7 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/2 md.)

Devlet memurları siyasi partiye üye olamazlar, herhangi bir siyasi parti, kişi veya zümrenin yararını veya zararını hedef tutan bir davranışta bulunamazlar; görevlerini yerine getirirken dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep gibi ayırım yapamazlar; hiçbir şekilde siyasi ve ideolojik amaçlı beyanda ve eylemde bulunamazlar ve bu eylemlere katılamazlar.

7-B

Sadakat:

Madde 6 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/1 md.)

Devlet memurları, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına ve kanunlarına sadakatla bağlı kalmak ve milletin hizmetinde Türkiye Cumhuriyeti kanunlarını sadakatla uygulamak zorundadırlar.Devlet memurları bu hususu "Asli Devlet Memurluğuna" atandıktan sonra en geç bir ay içinde kurumlarınca düzenlenecek merasimle yetkili amirlerin huzurunda yapacakları yeminle belirtirler ve özlük dosyalarına konulacak aşağıdaki "Yemin Belgesi" ni imzalayarak göreve başlarlar.

8-A

TEKNİK HİZMETLER SINIFI:⁽¹⁾

Bu Kanunun kapsamına giren kurumlarda meslekleriyle ilgili görevleri fiilen ifa eden ve meri hükümlere göre yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar, jeolog, hidrojeolog, hidrolog, jeofizikçi, fizikçi, kimyager, matematikçi, istatistikçi, yöneylemci (Hareket araştırmacısı), matematiksel iktisatçı, ekonomici ve benzeri ile teknik öğretmen okullarından mezun olup da, öğretmenlik mesleği dışında teknik hizmetlerde çalışanlar,

9-B

GENEL İDARE HİZMETLERİ SINIFI:

Bu Kanunun kapsamına dahil kurumlarda yönetim, icra, büro ve benzeri hizmetleri gören ve bu Kanunla tespit edilen diğer sınıflara girmeyen memurlar Genel İdare Hizmetleri sınıfını teşkil eder.

10-D

AVUKATLIK HİZMETLERİ SINIFI:

Avukatlık hizmetleri sınıfı, Özel kanunlarına göre avukatlık ruhsatına sahip, baroya kayıtlı ve kurumlarını yargı

mercilerinde temsil yetkisini haiz olan memurları kapsar.

11-C

EMNİYET HİZMETLERİ SINIFI:⁽¹⁾⁽³⁾

Bu sınıf, özel kanunlarına göre çarşı ve mahalle bekçisi, polis, komiser muavini, komiser, başkomiser emniyet müfettişi, polis müfettişi, emniyet amiri ve emniyet müdürü ve emniyet müdürü sıfatını kazanmış emniyet mensubu memurları kapsar.

12-D

Öğrenim durumu	Giriş		Yükselinebilecek	
	Derece	Kademe	Derece	Kademe
İlkokulu bitirenler	15	1	7	Son

13-C

4 yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenler	9	1	1	Son
---	---	---	---	-----

14-E

Memurluğa girmeden önce veya memuriyetleri sırasında yüksek öğrenim üstü master derecesi almış olanlarla yüksek öğrenim kurumlarında en az bir yıl ilave öğrenim yaparak lisans üstü ihtisas sertifikası alanlara bir kademe ilerlemesi, tıpta uzmanlık belgesi alanlara, meslekleri

ile ilgili öğrenim dallarında doktora yapanlara bir derece yükselmesi uygulanır.

15-D

Master derecesini alıp bir kademe ilerlemesinden yararlanan memura, mesleği ile ilgili öğrenim dalında doktora yaptığı takdirde iki kademe ilerlemesi uygulanır.

16-E

Aynı yerdeki görevlere atananlar atama emirlerinin kendilerine tebliğ gününün izleyen işgünü içinde göreve başlamalıdır.

İlk defa veya yeniden veyahut yer değiştirme suretiyle;

a) Aynı yerdeki görevlere atananlar atama emirlerinin kendilerine tebliğ gününü,

b) Başka yerdeki görevlere atananlar, atama emirlerinin kendilerine tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde o yere hareket ederek belli yol süresini,

izleyen iş günü içinde işe başlamak zorundadırlar. Savaş ve olağanüstü hallerde bu süre Cumhurbaşkanı Kararı ile kısaltılabilir.

17-B

Memurlara; en az yüzde 70 oranında engelli ya da süreğen hastalığı olan çocuğunun (çocuğun evli olması durumunda eşinin de en az yüzde 70 oranında engelli olması kaydıyla) hastalanması hâlinde hastalık raporuna dayalı olarak ana veya babadan sadece biri tarafından kullanılması kaydıyla bir yıl içinde toptan veya bölümler hâlinde on güne kadar mazeret izni verilir.

KAVRAMA TESTİ: 8

18-B

Devlet memuru vakarına yakışmayan tutum ve davranışta bulunmak(Uyarma)

Eşlerinin, reşit olmayan veya mahcur olan çocuklarının kazanç getiren sürekli faaliyetlerini belirlenen sürede kurumuna bildirmemek (Kınama)

Görevle ilgili konularda yükümlü olduğu kişilere yalan ve yanlış beyanda bulunmak (Aylıktan Kesme)

19-B

İtirazda süre, kararın ilgiliye tebliği tarihinden itibaren yedi gündür. Süresi içinde itiraz edilmeyen disiplin cezaları kesinleşir.

20-C

Fazla çalışma ücreti: Kurumların, bu Kanunun 178 inci maddesinde yazılı esaslar çerçevesinde normal çalışma saatleri dışında çalıştırdıkları memurlara, fazla çalışma saati itibariyle ödenen parayı,

1.657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre, aşağıda verilenlerden hangisi devlet memurlarının ödevlerinden biri değildir?

- A)Sadakat
- B)Tarafsızlık ve devlete bağlılık
- C)Gizli bilgileri açıklama
- D)Mal bildiriminde bulunma
- E) Davranış ve iş birliği

2.657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre, disiplin kovuşturması nedeniyle verilen uzaklaştırma kararı en fazla kaç ay devam edebilir?

- A)9
- B)12
- C)10
- D)6
- E) 3

3. Aşağıdakilerden hangisi 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun temel ilkelerinden birisidir?

- A)Derece
- B)Liyakat
- C)Kademe
- D)Soruşturma
- E) Disiplin

4. Aşağıdakilerden hangisi 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre devlet memurlarına verilen disiplin cezalarından birisi değildir?

- A)Uyarma
- B)Kınama
- C)Kademe ilerlemesinin durdurulması
- D)Geçici uzaklaştırma
- E)Aylıktan kesme

5.657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre memura, eşinin doğum yapması hâlinde, isteği üzerine ve kendisinin veya çocuğunun evlenmesi hâllerinde isteği üzerine verilecek izin süreleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

	Babalık İzni	Evlilik İzni
A	10	7
B	7	8
C	5	10
D	3	15
E	8	20

6.

Devlet memurlarının yıllık izin süresi, hizmeti 1 yıldan on yıla kadar (On yıl dahil) olanlar için (.....) gün, hizmeti on yıldan fazla olanlar için (.....) gündür.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir ?

- A)10 20
- B)20 30
- C)10 20
- D)15 30
- E) 30 20

7.

- I-Yıllık izin
- II-Mazeret izni
- III-Hastalık izni
- IV-Aylıksız izin
- V-Disiplin izni

Yukarıdakilerden hangisi 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda öngörülen izinlerden biri değildir?

- A)I
- B)II
- C)III
- D)IV
- E)V

8.657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre Kurum ve kuruluşlar bu Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda % kaç oranında engelli personel çalıştırmak zorundadır?

- A)%1
- B)%2
- C)%3
- D)%4
- E)%5

9.657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre Gençlik ve Spor Bakanlığında görevli memur Nurettin'in asalet tasdikinden sonra en geç ne kadar süre içinde yemin etmesi gerekir?

- A)9 ay
- B)6 ay
- C)3 ay
- D)1 ay
- E) 2 ay

10.Aşağıdakilerden hangisi 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda belirtilen sınıflardan biri değildir?

- A)Diyanet Hizmetleri Sınıfı
- B)Avukat Hizmetleri Sınıfı
- C)Genel İdari Hizmetler Sınıfı
- D>Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı
- E)Milli İstihbarat Hizmetleri Sınıfı

11.657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre devlet memuru iken muvazzaf askerlik hizmetini yapmak üzere silah altına alınanlardan askerlik görevini tamamlayıp memuriyete dönmek isteyenler, terhis tarihinden itibaren kaç gün içinde kurumlarına müracaat etmeleri gerekir?

- A)90
- B)60
- C)50
- D)40
- E) 30

12.657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre kurumlarda her türlü yazı ve dosya dağıtmak ve toplamak, müracaat sahiplerini karşılamak ve yol göstermek; hizmet yerlerini temizleme, aydınlatma ve ısıtma işlerinde çalışmak veya basit iklim rasatlarını yapmak; ilaçlama yapmak veya yaptırmak gibi görevleri yerine getiren memurlar hangi hizmet sınıfı kapsamında değerlendirilir?

- A)Yardımcı Hizmetleri Sınıfı
- B)Avukat Hizmetleri Sınıfı
- C)Genel İdari Hizmetler Sınıfı
- D)Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı
- E)Milli İstihbarat Hizmetleri Sınıfı

13.657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre, üstün başarı belgesi verilenlere, merkezde bağlı veya ilgili bakan ve illerde valiler tarafından uygun görülmesi hâlinde en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dâhil) % kaçına kadar ödül verilebilir?

- A)%150
- B)%100
- C)%250
- D)%200
- E)%125

14.657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre, soruşturmayı yapanın veya yetkili disiplin kurulu devlet memurlarına savunma yapabilmeleri için en az kaç gün süre verir?

- A)30
- B)8
- C)7
- D)15
- E) 10

15.657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre eşi doğum yapan memura, doğum tarihinden itibaren istekleri üzerine kaç aya kadar aylıksız izin verilir?

- A)48
- B)24
- C)36
- D)18
- E) 12

16.657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre, aşağıdakilerden hangisi, "Memura, görevinde ve davranışlarında kusurlu olduğunun yazı ile bildirilmesidir" şeklinde tanımlanan disiplin cezasıdır?

- A)Uyarma
- B)Kınama
- C)Kademe ilerlemesinin durdurulması
- D)Devlet memurluğundan çıkarma
- E)Aylıktan kesme

17. Son (.....) içinde herhangi bir disiplin cezası almayan memurlara, aylık derecelerinin yükseltilmesinde dikkate alınmak üzere bir kademe ilerlemesi uygulanır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 6 yıl
- B) 7 yıl
- C) 5 yıl
- D) 9 yıl
- E) 8 yıl

18.657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre, aşağıdakilerden hangisi "Hayat ve sağlık için tehlike arz eden hizmetlerde çalışanlara ödenen parayı," " şeklinde tanımlanan deyim (terim veya kavram) aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Fazla çalışma ücreti
- B)İş güçlüğü zammı
- C)İş riski zammı
- D)Eleman temininde güçlük zammı
- E) Mali sorumluluk tazminatı

19.657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre, Gençlik Spor İl Müdürlüğünde görevli devlet memuru Caner'in, oğlu Nurettin için verilen aile yardımı ödeneği kural olarak Nurettin kaç yaşını dolduruncaya kadar ödenir?

- A)30
- B)35
- C)20
- D)25
- E) 18

20.657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre, Kurumların, bu Kanunun 178 inci maddesinde yazılı esaslar çerçevesinde normal çalışma saatleri dışında çalıştırdıkları memurlara ödenen paraya ne ad verilir?

- A)Avans
- B)Fazla çalışma ücreti
- C)İkramiye
- D)Harçlık
- E) Aylık

ÇÖZÜMLER

1-C

Gizli bilgileri açıklama yasaklar ile ilgili olduğundan doğru cevap C seçeneğidir.

2-E

Görevden uzaklaştırma; bir disiplin kovuşturması icabından olduğu takdirde en çok 3 ay devam edebilir. Bu süre sonunda hakkında bir karar verilmediği takdirde memur görevine başlatılır. Doğru cevap E seçeneğidir.

3-B

Temel ilkeler:

Madde 3 – Bu kanunun temel ilkeleri şunlardır:

Sınıflandırma:

(Değişik: 31/7/1970 - 1327/2 md.) Devlet kamu hizmetleri görevlerini ve bu görevlerde çalışan Devlet memurlarını görevlerin gerektirdiği niteliklere ve mesleklere göre sınıflara ayırmaktır.

Kariyer: B) Devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetiştirme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkanını sağlamaktır

Liyakat: Devlet kamu hizmetleri görevlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini liyakat sistemine dayandırmak ve bu sistemin eşit imkanlarla uygulanmasında Devlet memurlarını güvenliğe sahip kılmaktır.

4-D

Geçici uzaklaştırma disiplin ceza türü değildir. Doğru cevap D seçeneğidir.

5-A

Memura, eşinin doğum yapması hâlinde, isteği üzerine on gün babalık izni; kendisinin veya çocuğunun evlenmesi ya da eşinin, çocuğunun, kendisinin veya eşinin ana, baba ve kardeşinin ölümü hâllerinde isteği üzerine yedi gün izin verilir. Doğru cevap A seçeneğidir.

6-B

Yıllık izin:

Madde 102 –

(Değişik: 31/7/1970 - 1327/46 md.) Devlet memurlarının yıllık izin süresi, hizmeti 1 yıldan on yıla kadar (On yıl dahil) olanlar için yirmi gün, hizmeti on yıldan fazla olanlar için 30 gündür. Zorunlu hallerde bu süreler gidiş ve dönüş için en çok ikişer gün eklenebilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

7-E

Disiplin izni izin türlerinden birisi olmadığından doğru cevap E seçeneğidir.

8-C

Kurum ve kuruluşlar bu Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda % 3 oranında engelli çalıştırmak zorundadır. Doğru cevap C seçeneğidir.

9-D

Devlet memurları, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına ve kanunlarına sadakatla

bağlı kalmak ve milletin hizmetinde Türkiye Cumhuriyeti kanunlarını sadakatla uygulamak zorundadırlar.Devlet memurları bu hususu "Asli Devlet Memurluğuna" atandıktan sonra en geç bir ay içinde kurumlarınca düzenlenecek merasimle yetkili amirlerin huzurunda yapacakları yeminle belirtirler ve özlük dosyalarına konulacak aşağıdaki "Yemin Belgesi" ni imzalayarak göreve başlarlar. Doğru cevap D seçeneğidir.

10-A

Din hizmetleri sınıfı, özel kanunlarına göre çeşitli derecelerde dini eğitim görmüş olan ve dini görev yapan memurları kapsar.Doğru cevap A seçeneğidir.

11-E

Devlet memuru iken muvazzaf askerlik hizmetini yapmak üzere silah altına alınanlardan askerlik görevini tamamlayıp memuriyete dönmek isteyenler, terhis tarihinden itibaren 30 gün içinde kurumlarına başvurmak ve kurumları da başvurma tarihinden itibaren azami 30 gün içinde ilgilileri göreve başlatmak zorundadırlar.Doğru cevap seçeneğidir.

12-A

X - YARDIMCI HİZMETLER SINIFI:

(3)(4) Yardımcı hizmetler sınıfı, kurumlarda her türlü yazı ve dosya dağıtmak ve toplamak, müracaat sahiplerini karşılamak ve yol göstermek; hizmet yerlerini temizleme, aydınlatma ve ısıtma işlerinde çalışmak veya basit iklim rasatlarını yapmak; ilaçlama yapmak veya yaptırmak veya tedavi kurumlarında hastaların ve hastanelerin temizliği ve

basit bakımı ile ilgili hizmetleri yapmak veya kurumlarda koruma ve muhafaza hizmetleri gibi anahizmetlere yardımcı mahiyetteki görevlerdir. Doğru cevap A seçeneğidir.

13-D

Üstün başarı belgesi verilenlere, merkezde bağlı veya ilgili bakan ve illerde valiler tarafından uygun görülmesi hâlinde en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dâhil) % 200'üne kadar ödül verilebilir.doğru cevap D seçeneğidir.

14-C

Savunma hakkı:

Madde 130 – Devlet memuru hakkında savunması alınmadan disiplin cezası verilemez. Soruşturmayı yapanın veya yetkili disiplin kurulunun 7 günden az olmamak üzere verdiği süre içinde veya belirtilen bir tarihte savunmasını yapmayan memur, savunma hakkından vazgeçmiş sayılır.Doğru cevap C seçeneğidir.

15-B

Doğum yapan memura, 104 üncü madde uyarınca verilen doğum sonrası analık izni süresinin veya aynı maddenin (F) fıkrası uyarınca verilen izin süresinin bitiminden; eşi doğum yapan memura ise, doğum tarihinden itibaren istekleri üzerine yirmidört aya kadar aylıksız izin verilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

16-B

Kınama : Memura, görevinde ve davranışlarında kusurlu olduğunun yazı ile bildirilmesidir.Doğru cevap B seçeneğidir.

17-E

Son sekiz yıl içinde herhangi bir disiplin cezası almayan memurlara, aylık derecelerinin yükseltilmesinde dikkate alınmak üzere bir kademe ilerlemesi uygulanır.Doğru cevap E seçeneğidir.

18.C

İş riski zammı: Hayat ve sağlık için tahlike arz eden hizmetlerde çalışanlara ödenen parayı,

Doğru cevap C seçeneğidir.

19-D

25 yaşını dolduran çocuklar (25 yaşını bitirdiği halde evlenmemiş kız çocukları ile çalışamayacak derecede malûllükleri resmi sağlık kurulu raporuyla tespit edilenler için süresiz olarak ödeneğin verilmesine devam olunur.)doğru cevap D seçeneğidir.

20-B

Fazla çalışma ücreti: Kurumların, bu Kanununun 178 inci maddesinde yazılı esaslar çerçevesinde normal çalışma saatleri dışında çalıştırdıkları memurlara, fazla çalışma saati itibariyle ödenen parayı,.Doğru cevap B seçeneğidir.

KAVRAMA TESTİ:9

1.Kadın memura; doğumdan önce (.....) doğumdan sonra (.....) hafta olmak üzere toplam (.....) hafta süreyle analık izni verilir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre; kadın memura, doğumdan önce ve doğumdan sonra olmak üzere verilen süreler ile ilgili yukarıdaki boşluklara sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A)6 6 12
- B)5 5 10
- C)8 8 16
- D)9 9 18
- E) 10 10 20

2.Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü emrinde çalışan Yunus Bey aynı yerde farklı bir birimde görevlendirilmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre, yer değiştirme suretiyle aynı yerdeki görevlere atanan Yunus Bey atama emrinin kendisine tebliğinden itibaren ne kadarsüre sonra göreve başlamak zorundadır?

- A)İzleyen iş günü
- B)15 gün sonra
- C)17 gün sonra
- D)30 gün sonra
- E) 5 gün sonra

3.657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre Memura kendisinin veya eşinin ana, baba ve kardeşinin ölümü hâllerinde isteği üzerine kaç gün mazeret izni verilir?

- A)15
- B)10
- C)8
- D)7
- E) 5

4.657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre disiplin cezasını gerektiren fiil ve hallerin işlendiği tarihten itibaren nihayet hangi süre içinde disiplin cezası verilmediği takdirde disiplin cezası verme yetkisi zamanaşımına uğrar?

- A)2 yıl
- B)4 yıl
- C)6 yıl
- D)8 yıl
- E) 1 yıl

5. Mezuniyetsiz veya kurumlarınca kabul edilen mazereti olmaksızın görevin terk edilmesi ve bu terkin kesintisiz kaç gün devam etmesi halinde, yazılı müracaat şartı aranmaksızın, çekilme isteğinde bulunulmuş sayılır?

- A)5 gün
- B)10 gün
- C)15 gün
- D)20 gün
- E) 30gün

6.657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre memurluktan çıkarma cezası için disiplin amirleri tarafından yaptırılan soruşturmaya ait dosya, memurun bağlı bulunduğu kurumun yüksek disiplin kuruluna tevdiinden itibaren azami kaç ay içinde bu kurulca, karara bağlanır?

- A)5 ay
- B)1 ay
- C)2 ay
- D)3 ay
- E) 6 ay

7.657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre 4 yıllık yükseköğrenim bitirenlerin memuriyete giriş derece ve kademesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A)13/1
- B)10/1
- C)9/1
- D)9/3
- E) 15/1

8.657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre jeofizikçi, fizikçi, kimyager, matematikçi, istatistikçi aşağıdaki hizmet sınıflarından hangisine girer?

- A)Yardımcı Hizmetleri Sınıfı
- B)Avukat Hizmetleri Sınıfı
- C)Genel İdari Hizmetler Sınıfı
- D)Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı
- E)Teknik Hizmetler Sınıfı

9. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi istisnai memurluklardan birisi değildir?

A)Bakan Yardımcısı

B)Vali

C)Kaymakam

D)Gençlik ve Spor Bakanlığı şef kadroları

E) Diyanet İşleri Başkanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri

10. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre mal bildiriminde bulunmayan memura aşağıdaki disiplin cezalarından hangisi verilir?

A)Uyarma

B)Kınama

C)Kademe ilerlemesinin durdurulması

D)Devlet memurluğundan çıkarma

E)Aylıktan kesme

11. 657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre aşağıdakilerden hangisi genel haklardan birisi değildir?

A)Güvenlik

B)Emeklilik

C)Grev

D)Çekilme

E)Müracaat ve şikayet

12.657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre genel olarak kaç yaşını tamamlayanlar devlet memuru olabilirler?

A)18

B)20

C)19

D)17

E)16

13. 657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre aday olarak atanmış devlet memurunun adaylık süresi (.....) yıldan az (.....) yıldan çok

olamaz.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) 2 4

B) 3 6

C) 4 5

D) 1 2

E) 2 3

14.657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre başka yerdeki görevlere atananlar, atama emirlerinin kendilerine tebliğ tarihinden itibaren kaç gün içerisinde atandıkları yerdeki görevine başlamak zorundadır?

A)25

B)20

C)10

D)30

E) 15

15.657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre memurların haftalık çalışma süresi genel olarak kaç saattir?

A)50

B)40

C)30

D)20

E) 15

1-C

Kadın memura; doğumdan önce sekiz, doğumdan sonra sekiz hafta olmak üzere toplam onaltı hafta süreyle analık izni verilir.Doğru cevap C seçeneğidir.

2-A

Atamalarda görev yerine hareket ve işe başlama süresi:

Madde 62 – (Değişik: 23/12/1972 – KHK-2/1 md.) İlk defa veya yeniden veyahut yer değiştirme suretiyle; a) Aynı yerdeki görevlere atananlar atama emirlerinin kendilerine tebliğ gününü, izleyen iş günü içinde işe başlamak zorundadırlar.Doğru cevap A seçeneğidir.

3-D

Memura, eşinin doğum yapması hâlinde, isteği üzerine on gün babalık izni; kendisinin veya çocuğunun evlenmesi ya da eşinin, çocuğunun, kendisinin veya eşinin ana, baba ve kardeşinin ölümü hâllerinde isteği üzerine yedi gün izin verilir.doğru cevap D seçeneğidir.

4-A

Disiplin cezasını gerektiren fiil ve hallerin işlendiği tarihten itibaren nihayet iki yıl içinde disiplin cezası verilmediği takdirde ceza verme yetkisi zamanaşımına uğrar.doğru cevap A seçeneğidir.

5-B

Çekilme:

Madde 94 – Devlet memuru bağlı olduğu kuruma yazılı olarak müracaat etmek

suretiyle memurluktan çekilme isteğinde bulunabilir. (Ek hüküm: 31/7/1970 - 1327/75 md.) Mezuniyetsiz veya kurumlarınca kabul edilen mazereti olmaksızın görevin terk edilmesi ve bu terkin kesintisiz 10 gün devam etmesi halinde, yazılı müracaat şartı aranmaksızın, çekilme isteğinde bulunulmuş sayılır. Doğru cevap B seçeneğidir.

6-E

Memurluktan çıkarma cezası için disiplin amirleri tarafından yaptırılan soruşturmaya ait dosya, memurun bağlı bulunduğu kurumun yüksek disiplin kuruluna tevdiinden itibaren azami altı ay içinde bu kurulca, karara bağlanır. Doğru cevap E seçeneğidir.

7-C

9/1 Doğru cevap C seçeneğidir.

8-E

TEKNİK HİZMETLER SINIFI:(1) Bu Kanunun kapsamına giren kurumlarda meslekleriyle ilgili görevleri fiilen ifa eden ve meri hükümlere göre yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar, jeolog, hidrojeolog, hidrolog, jeofizikçi, fizikçi, kimyager, matematikçi, istatistikçi, yöneylemci (Hareket araştırmacısı), matematiksel iktisatçı, ekonomici ve benzerleri Doğru cevap E seçeneğidir.

9-D

Şef kadrosu istisnai memurluk değildir. Doğru cevap D seçeneğidir.

10-C

Belirlenen durum ve sürelerde mal bildiriminde bulunmamak, kademe ilerlemesinin durdurulması cezası verilir. Doğru cevap C seçeneğidir.

11-C

Grev yasaklardandır. Doğru cevap C seçeneğidir.

12- A

Genel olarak 18 yaşını tamamlayanlar Devlet memuru olabilirler.

13-D

Aday olarak atanmış Devlet memurunun adaylık süresi bir yıldan az iki yıldan çok olamaz ve bu süre içinde aday memurun başka kurumlara nakli yapılamaz. Doğru cevap D seçeneğidir.

KAVRAMA TESTİ: 10

1.657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre üç defa başarı belgesi alan memurlara aşağıdaki belgelerden hangisi verilir?

- A)Üstün Başarı Belgesi
- B)Üstün Hizmet Belgesi
- C)Başarı Belgesi
- D)Takdirname
- E) Teşekkür Belgesi

2.657 Sayılı Devlet memurları Kanuna göre memurluktan çıkarma cezası kararını, aşağıdakilerden hangisi tarafından verilir?

- A)Disiplin Kurulu
- B)Yüksek Disiplin Kurulu
- C)Soruşturma Kurulu
- D)Ceza Kurulu
- E) Atamaya yetkili amir

3.657 Sayılı Devlet memurları Kanuna göre aşağıdaki görevlerden hangisi Devlet memurlarına ikinci görev olarak verilemez?

- A)Adli Tıp Kurumu Uzmanı
- B)Eczacı
- C)Kimyager
- D)Öğretim Görevlisi
- E)Avukat

4.657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre Devlet memuru bağlı olduğu kuruma yazılı olarak müracaat etmek suretiyle memurluktan çekilme isteğinde bulunabilir. Mezuniyetsiz veya kurumlarınca kabul edilen mazereti olmaksızın görevin terk edilmesi ve bu terkin kesintisiz kaç gün devam etmesi halinde, yazılı müracaat şartı aranmaksızın, çekilme isteğinde bulunulmuş sayılır?

- A)10
- B)20
- C)25
- D)30
- E)15

5.

Memur Adayı Alp: 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre kamu kurum ve kuruluşlar engelli personel istihdam etmek zorundadırlar.

Memur Adayı Aylin: 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre kamu kurum ve kuruluşları dolu kadro sayısının ne kadarı oranında engelli personel çalıştırmak zorundadırlar ?

Memur Alp:

657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre memur adayı Alp aşağıdaki cevaplardan hangisini vermiştir?

A)%5

B)%4

C)%3

D)%2

E) %1

6.657 Sayılı Devlet memurları Kanuna göre Memurlar, geçici görevlendirme yapmak isteyen kurumun talebi ve çalıştıkları kurumun izni ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarında aşağıda belirtilen şartlarla geçici süreli olarak görevlendirilebilir: Yurtdışında görevlendirilen güvenlik görevlileri hariç olmak üzere, memurun görevlendirileceği kurumda göreve ilişkin en azkaçınıcı derecede boş bir kadronun bulunması şarttır.?

A)9

B)8

C)3

D)4

E)1

7.657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre, memurun ölümü halinde ne kadar ölüm yardımı ödeneği verilir?

A En yüksek Devlet memuru aylığı (ek gösterge dahil) tutarında.

B)En yüksek Devlet memuru aylığı (ek gösterge dahil) iki katı tutarında.

C)En yüksek Devlet memuru aylığı (ek gösterge dahil)üç katı tutarında.

D)En yüksek Devlet memuru aylığı (ek gösterge dahil) dört katı tutarında.

E)En yüksek Devlet memuru aylığı (ek gösterge dahil) beş katı tutarında.

8.657 Sayılı Devlet memurları Kanuna göre Memurlara; en az yüzde 70 oranında engelli ya da süreğen hastalığı olan çocuğunun) hastalanması hâlinde hastalık raporuna dayalı olarak ana veya babadan sadece biri tarafından kullanılması kaydıyla bir yıl içinde toptan veya bölümler hâlinde kaç güne kadar mazeret izni verilir?

A)40

B)30

C)20

D)15

E)10

9.(I) Başka yerdeki görevlere atananlar, atama emirlerinin kendilerine tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde o yere hareket ederek belli yol süresini, izleyen iş günü içinde işe başlamak zorundadırlar.(II) Devlet memuru iken muvazzaf askerlik hizmetini yapmak üzere silah altına alınanlardan askerlik görevini tamamlayıp memuriyete dönmek isteyenler, terhis tarihinden itibaren 60 gün içinde kurumlarına başvurmak ve kurumları da başvurma tarihinden itibaren azami 60 gün içinde ilgilileri göreve başlatmak zorundadırlar.(III) Açıktan vekil olarak atananlara, bir yılda yirmi günü geçmemek üzere çalıştıkları her ay için iki gün yıllık izin verilir.(IV) Devlet memurlarının yıllık izin süresi, hizmeti 1 yıldan on yıla kadar (On yıl dahil) olanlar için yirmi gün, hizmeti on yıldan fazla olanlar için 30 gündür. (V) Memura, eşinin doğum yapması hâlinde, isteği üzerine on gün babalık izni; kendisinin veya çocuğunun evlenmesi ya da eşinin, çocuğunun, kendisinin veya eşinin ana, baba ve kardeşinin ölümü hâllerinde isteği üzerine yedi gün izin verilir.

657 Sayılı Devlet memurları Kanuna göre yukarıdaki numaralı cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A)I

B)II

C)III

D)IV

E)V

10.(I) adın memura, çocuğunu emzirmesi için doğum sonrası analık izni süresinin bitim tarihinden itibaren ilk altı ayda günde üç saat, ikinci altı ayda günde birbuçuk saat süt izni verilir. (II) Disiplin amirleri uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezalarını soruşturmanın tamamlandığı günden itibaren 15 gün içinde vermek zorundadırlar.(III) Soruşturmayı yapanın veya yetkili disiplin kurulunun 10 günden az olmamak üzere verdiği süre içinde veya belirtilen bir tarihte savunmasını yapmayan memur, savunma hakkında vazgeçmiş sayılır.(IV) Görevinden uzaklaştırılan Devlet memurları hakkında görevden uzaklaştırmayı izleyen 10 iş günü içinde soruşturmaya başlanması şarttır.(V) Hesaplarını, görevi devralanlara devir zorunluluğu bulunan saymanların devir süresi yedi gündür.

657 Sayılı Devlet memurları Kanuna göre yukarıdaki numaralı cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A)I
- B)II
- C)III
- D)IV
- E)V

11.Yabancı memleketlerin resmî kurumları veya uluslararası kuruluşlarda kurumlarının muvafakati ile görev alacak memurlara, ilgili Bakanın onayı ile (her üç yılda bir Bakan onayı yenilenmek kaydıyla) memuriyeti süresince yabancı memleketlerin resmî kurumlarında (.....) yıla, uluslararası kuruluşlarda (.....) yıla kadar aylıksız izin verilebilir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre yukarıdaki boş bırakılan yere gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A)10 21
- B)15 20
- C)5 10
- D)7 15
- E)5 15

12.657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre hizmetleri sırasında radyoaktif ışınlarla maruz kalan personele, her yıl yıllık izinlerine ilaveten ne kadar süre sağlık izni verilir?

- A)2 ay
- B)20 gün
- C)10 gün
- D)15 gün
- E) 1 ay

13. Memura, aylık ve özlük hakları korunarak, verilecek raporda gösterilecek lüzum üzerine, kanser, verem ve akıl hastalığı gibi uzun süreli bir tedaviye ihtiyaç gösteren hastalığı hâlinde (.....) aya kadar, diğer hastalık hâllerinde ise (.....) aya kadar izin verilir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre yukarıdaki boş bırakılan yere gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A)5 10
B)9 18
C)18 10
D)12 18
E)10 20

14. Memura, yıllık izinde esas alınan süreler itibarıyla (.....) hizmet yılını tamamlamış olması ve isteği hâlinde memuriyeti boyunca ve en fazla (.....) defada kullanılmak üzere, toplam (.....) yıla kadar aylıksız izin verilebilir

657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre yukarıdaki boş bırakılan yere gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A)8 2 1
B)6 5 4
C)4 3 2
D)5 2 1
E)3 2 1

15.657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göredisiplin cezaları memurun özlük dosyasına işlenir. Devlet memurluğundan çıkarma cezasından başka bir disiplin cezasına çarptırılmış olan memur uyarma ve kınama cezalarının uygulanmasından kaç yıl sonra atamaya yetkili amire başvurarak, verilmiş olan cezalarının özlük dosyasından silinmesini isteyebilir?

- A)2
B)5
C)10
D)8
E) 4

ÇÖZÜMLER:

1-A

Üç defa başarı belgesi alanlara üstün başarı belgesi verilir. Doğru cevap A seçeneğidir.

2-B

Memurluktan çıkarma cezası için disiplin amirleri tarafından yaptırılan soruşturmaya ait dosya, memurun bağlı bulunduğu kurumun yüksek disiplin kuruluna tevdiinden itibaren azami altı ay içinde bu kurulca, karara bağlanır. Doğru cevap B seçeneğidir.

3-D

Bu Kanuna tabi kurumlarda çalışan Devlet memurlarına esas görevlerinin yanında;

A) Özel kanunlarla, Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle veya bunların verdiği yetkiye dayanarak memurlara gördürülmesi öngörülen sürekli hizmetler,⁽²⁾

B) Mesleki bilgisi ile ilgili olarak, hizmet olanakları elverişli bulunmak ve atamaya yetkili amir tarafından uygun görülme şartıyla;

1) (Değişik: 29/11/1984 – KHK-243/15 md.) 87 nci maddede yazılı kurumların tabiplikleri, dış tabiplikleri, eczacılıkları, kimyagerlikleri, veterinerlikleri, avukatlıkları ile Adli Tıp Kurumu Uzmanlıkları,

2) Asıl görevlerinin bulunduğu bucak, ilçe ve zorunlu hallerde iller belediyelerinin yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar ve mimarlarca yürütülmesi gereken teknik hizmetleri,

İkinci görev olarak verilebilir.-A

4.A

Çekilme:

Madde 94 – Devlet memuru bağlı olduğu kuruma yazılı olarak müracaat

etmek suretiyle memurluktan çekilme isteğinde bulunabilir. (Ek hüküm: 31/7/1970 - 1327/75 md.) Mezuniyetsiz veya kurumlarınca kabul edilen mazereti olmaksızın görevin terk edilmesi ve bu terkin kesintisiz 10 gün devam etmesi halinde, yazılı müracaat şartı aranmaksızın, çekilme isteğinde bulunmuş sayılır. Doğru cevap A seçeneğidir.

5-C

Engelli personel çalıştırma yükümlülüğü:⁽¹⁾⁽²⁾

Madde 53 – (Değişik: 13/2/2011 - 6111/99 md.)

Kurum ve kuruluşlar bu Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda % 3 oranında engelli çalıştırmak zorundadır.

Doğru cevap C seçeneğidir.

6.D

Memurlar, geçici görevlendirme yapmak isteyen kurumun talebi ve çalıştıkları kurumun izni ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarında aşağıda belirtilen şartlarla geçici süreli olarak görevlendirilebilir: Yurtdışında görevlendirilen güvenlik görevlileri hariç olmak üzere, memurun görevlendirileceği kurumda göreve ilişkin 4 üncü ve daha yukarı bir dereceden boş bir kadronun bulunması şarttır. Doğru cevap D seçeneğidir.

7-B

Ölüm yardımı ödeneği:

Madde 208 – (Değişik birinci fıkra: 6/7/1995 – KHK-562/4 md.) Devlet memurlarından: memur olmayan eşi ile

(...)⁽¹⁾ aile yardımı ödeneğine müstehak çocuğu ölenlere en yüksek Devlet memuru aylığı (ek gösterge dahil) tutarında, memurun ölümü halinde sağlığında bildiri ile gösterdiği kimseye, eğer bildiri vermemiş ise eşine ve çocuklarına, bunlar yoksa ana ve babasına, bunlar da yoksa kardeşlerine en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) iki katı tutarında, ölüm yardımı ödeneği verilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

8-E

Memurlara; en az yüzde 70 oranında engelli ya da süreğen hastalığı olan çocuğunun (çocuğun evli olması durumunda eşinin de en az yüzde 70 oranında engelli olması kaydıyla) hastalanması hâlinde hastalık raporuna dayalı olarak ana veya babadan sadece biri tarafından kullanılması kaydıyla bir yıl içinde toptan veya bölümler hâlinde on güne kadar mazeret izni verilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

9-B

Devlet memuru iken muvazzaf askerlik hizmetini yapmak üzere silah altına alınanlardan askerlik görevini tamamlayıp memuriyete dönmek isteyenler, terhis tarihinden itibaren 30 gün içinde kurumlarına başvurmak ve kurumları da başvurma tarihinden itibaren azami 30 gün içinde ilgilileri göreve başlatmak zorundadırlar. Doğru cevap B seçeneğidir.

10-C

Soruşturmayı yapanın veya yetkili disiplin kurulunun 7 günden az olmamak üzere verdiği süre içinde veya belirtilen bir

tarihte savunmasını yapmayan memur, savunma hakkından vazgeçmiş sayılır.

Doğru cevap C seçeneğidir.

11-A

Yabancı memleketlerin resmî kurumları veya uluslararası kuruluşlarda kurumlarının muvafakati ile görev alacak memurlara, ilgili Bakanın onayı ile (her üç yılda bir Bakan onayı yenilenmek kaydıyla) memuriyeti süresince yabancı memleketlerin resmî kurumlarında **on yıla**, uluslararası kuruluşlarda **yirmibir yıla** kadar aylıksız izin verilebilir

12.E

Hizmetleri sırasında radyoaktif ışınlarla çalışan personele, her yıl yıllık izinlerine ilaveten bir aylık sağlık izni verilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

13-C

Hastalık ve refakat izni:(1) Madde 105 – (Değişik: 13/2/2011-6111/107 md.) Memura, aylık ve özlük hakları korunarak, verilecek raporda gösterilecek lüzum üzerine, kanser, verem ve akıl hastalığı gibi uzun süreli bir tedaviye ihtiyaç gösteren hastalığı hâlinde onsekiz aya kadar, diğer hastalık hâllerinde ise oniki aya kadar izin verilir. Doğru cevap C seçeneğidir.

14-D

Memura, yıllık izinde esas alınan süreler itibarıyla beş hizmet yılını tamamlamış olması ve isteği hâlinde memuriyeti boyunca ve en fazla iki defada kullanılmak

üzere, toplam bir yıla kadar aylıksız izin verilebilir. Doğru cevap D seçeneğidir.

15-B

Disiplin cezaları memurun özlük dosyasına işlenir. Devlet memurluğundan çıkarma cezasından başka bir disiplin cezasına çarptırılmış olan memur uyarma ve kınama cezalarının uygulanmasından 5 sene, diğer cezaların uygulanmasından 10 sene sonra atamaya yetkili amire başvurarak, verilmiş olan cezalarının özlük dosyasından silinmesini isteyebilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

KAVRAMA TESTİ:11

1.Kalkınma planı, yıllık program ve iş programlarında yer alan önemli projelerin hazırlanması, gerçekleştirilmesi, işletilmesi ve işlerliği için şart olan, zaruri ve istisnai hallerde münhasır olmak üzere özel bir meslek bilgisine ve ihtisasına ihtiyaç gösteren geçici işlerde, Cumhurbaşkanınca belirlenen esas ve usuller çerçevesinde, ihdas edilen pozisyonlarda, mali yılla sınırlı olarak sözleşme ile çalıştırılmasına karar verilen ve işçi sayılmayan kamu hizmeti görevlileridir.”

657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre yukarıda tanımlan terim veya kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Memur
- B)Geçici personel
- C)İşçi
- D)Sözleşmeli personel
- E)Mevsimlik personel

2.(I)Mevcut kuruluş biçimine bakılmaksızın, Devlet ve diğer kamu tüzel kişiliklerince bu Kanunun uygulanmasında memur sayılır.(II) Sözleşmeli personel seçiminde uygulanacak sınav ile istisnaları, bunlara ödenebilecek ücretlerin üst sınırlarıCumhurbaşkanınca belirlenir.(III) Bir yıldan az süreli veya mevsimlik hizmet olduğuna Cumhurbaşkanınca karar verilen görevlerde sözleşme ile çalıştırılanlar da bu fıkra kapsamında istihdam edilebilir.(IV) Özelleştirme uygulamaları sebebiyle iş akitleri kamu veya özel sektör işverenince feshedilen ve 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun kapsamında istihdam edilebilir.(V) ilgili mevzuatı gereğince tahsis edilen sürekli işçi kadrolarında belirsiz süreli iş sözleşmeleriyle çalıştırılan sürekli işçiler ile mevsimlik veya kampanya işlerinde ya da orman yangınıyla mücadele hizmetlerinde ilgili mevzuatına göre geçici iş pozisyonlarında oniki aydan az olmak üzere belirli süreli iş sözleşmeleriyle çalıştırılan geçici işçilerdir.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre istihdam şekilleriyle ilgili yukarıdaki numaralı cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlış vardır?

- A)I
- B)II
- C)III
- D)IV
- E)V

3.657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre aşağıdakilerden hangisi memurlara sağlanan genel haklardan birisi değildir?

- A) Hediye alma, menfaat sağlama
- B)Güvenlik
- C)Emeklilik
- D)Çekilme
- E)Sendika kurma

4.657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre aşağıdakilerden hangisi teknik hizmetler sınıfında yer almaz?

- A)Fizikçi
- B)Mimar
- C)Fizikoterapist
- D)Jeolog
- E) Mühendis

5.657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre bir meslek veya sanat okulunu bitirenler en az kaç yaşını doldurmuş olmak ve Türk Medeni Kanununun 12 nci maddesine göre kazai rüşt kararı almak şartıyla Devlet memurluklarına atanabilirler?

- A)12
- B)15
- C)18
- D)20
- E)21

6.657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Kurum ve kuruluşlar bu Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda % 5 oranında engelli çalıştırmak zorundadır.

B) Aday olarak atanmış Devlet memurunun adaylık süresi bir yıldan az iki yıldan çok olamaz ve bu süre içinde aday memurun başka kurumlara nakli yapılamaz.

C) Adaylık devresi içinde eğitimde başarılı olan adaylar disiplin amirlerinin teklifi ve atamaya yetkili amirin onayı ile onay tarihinden geçerli olmak üzere asli memurluğa atanırlar.

D) Başka yerdeki görevlere atananlar, atama emirlerinin kendilerine tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde o yere hareket ederek belli yol süresini, izleyen iş günü içinde işe başlamak zorundadırlar.

E) Bir göreve ilk defa veya yeniden atanarlardan belge ile isbatı mümkün zorlayıcı sebepler olmaksızın 62 nci maddedeki süre içinde işe başlamayanların atanmaları iptal edilir ve bunlar 1 yıl süreyle Devlet memuru olarak istihdam edilemezler.

7. Yabancı memleketlerin resmî kurumları veya uluslararası kuruluşlarda kurumlarının muvafakati ile görev alacak memurlara, ilgili Bakanın onayı ile (her üç yılda bir Bakan onayı yenilenmek kaydıyla) memuriyeti süresince yabancı memleketlerin resmî kurumlarında (.....) yıla, uluslararası kuruluşlarda (.....) yıla kadar aylıksız izin verilebilir.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

A) 3 6

B) 5 10

C) 10 20

D) 15 30

E) 10 21

8. Devlet memuru iken muvazzaf askerlik hizmetini yapmak üzere silah altına alınanlardan askerlik görevini tamamlayıp memuriyete dönmek isteyenler, terhis tarihinden itibaren (.....) gün içinde kurumlarına başvurmak ve kurumları da başvurma tarihinden itibaren azami (....) gün içinde ilgilileri göreve başlatmak zorundadırlar

657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

A) 30 30

B) 20 40

C) 15 30

D) 10 20

E) 5 10

9.

I-Sermayesinin tamamı Devlet tarafından verilmek suretiyle kurulan iktisadi kurumlar ile sermayesinin yarısından fazlası Devlete ait bankalarda,

II-Özel kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığıkararnameleriyle kurulan banka ve kuruluşlarda,

III-Yukarıdaki bentlerde yazılı idare, kuruluş ve bankalar tarafından sermayelerinin yarısından fazlasına katılmak suretiyle kurulan kuruluşlarla bunların aynı oranda katılmaları ile vücut bulan kurumlarda,

657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre yukarıdakilerden hangisi veya hangilerine ikinci görev verilemez?

A)I-II

B)II-III

C)I-III

D)Yalnız I

E)I-II-III

10. 657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre Devlet memuru bağlı olduğu kuruma yazılı olarak müracaat etmek suretiyle memurluktan çekilme isteğinde bulunabilir. (Ek hüküm: 31/7/1970 - 1327/75 md.) Mezuniyetsiz veya kurumlarınca kabul edilen mazereti olmaksızın görevin terk edilmesi ve bu terkin kesintisiz kaç gün devam etmesi halinde, yazılı müracaat şartı aranmaksızın, çekilme isteğinde bulunulmuş sayılır?

A)30

B)20

C)15

D)10

E)7

11. Çekilmek isteyen memur yerine atanan kimsenin gelmesine veya çekilme isteğinin kabulüne kadar görevine devam eder. Yerine atanan kimse bir aya kadar gelmediği veya yerine bir vekil atanmadığı takdirde, üstüne haber vererek görevini bırakabilir.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre usulüne uygun istifa edenler (yani yazılı olarak başvurduktan sonra başvurularının kabul edilmesini veya yerine bir memur atanmasını bekleyenler) ne kadar süre boyunca memuriyete alınmazlar?

- A)3 yıl
- B)1 yıl
- C)6 ay
- D)3 ay
- E)1 ay

12.657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre günlük çalışmanın başlama ve bitme saatleri ile öğle dinlenme süresi, bölgelerin ve hizmetin özelliklerine göre merkezde ve, illerde aşağıdakilerden hangisi tarafından tespit olunur?

	Merkezde	İllerde
A	Cumhurbaşkanı	İçişleri Bakanı
B	İçişleri Bakanı	Vali
C	Cumhurbaşkanı	Vali
D	Vali	Vali
E	Cumhurbaşkanı	Cumhurbaşkanı

13.

I-Dış hekimlerine ve veterinerlere, meslekleri ile ilgili: Baştabiplik,

II-Veteriner, dişhekimi ve eczacılara: Baştabip Yardımcılığı,

III-Öğretmenlere: okul ve enstitü müdürlüğü, başyardımcılığı ve yardımcılığı görevleri

657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre memurlara yukarıdakilerden hangisi veya hangileri ikinci görev olarak yaptırılabilir ?

- A)I-II-III
- B)I-II
- C)II-III
- D)I-III
- E)Yalnız I

14.657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre ücretle okutulacak ders saatlerinin sayısı,ders görevi alacakların nitelikleri ve diğer hususlar aşağıdakilerden hangisi ile tespit olunur?

- A)Yönetmelik
- B)Genelge
- C)Kanun
- D)Cumhurbaşkanı Kararnamesi
- E) Cumhurbaşkanı kararı

15.(I)Yıllık izinler, amirin uygun bulacağı zamanlarda, toptan veya ihtiyaca göre kısım kısım kullanılabilir. (II) Birbirini izliyen iki yılın izni bir arada verilemez. (III)Cari yıl ile bir önceki yıl hariç, önceki yıllara ait kullanılmayan izin hakları düşer.(IV) Öğretmenler yaz tatili ile dinlenme tatillerinde izinli sayılırlar.Bunlara, hastalık ve diğer mazeret izinleri dışında, ayrıca yıllık izin verilmez.(V)Hizmetleri sırasında radyoaktif ışınlarla çalışan personele, her yıl yıllık izinlerine ilaveten bir aylık sağlık izni verilir.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre yukarıdaki numaralı cümlelerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

- A)I
- B)II
- C)III
- D)IV
- E)V

16.(I)Kadın memura; doğumdan önce sekiz, doğumdan sonra sekiz hafta olmak üzere toplam onaltı hafta süreyle analık izni verilir.(II)Çoğul gebelik durumunda, doğum öncesi sekiz haftalık analık izni süresine dört hafta eklenir. (III)Ancak beklenen doğum tarihinden sekiz hafta öncesine kadar sağlık durumunun çalışmaya uygun olduğunu tabip raporuyla belgeleyen kadın memur, isteği hâlinde doğumdan önceki üç haftaya kadar kurumunda çalışabilir.(IV)Bu durumda, doğum öncesinde bu rapora dayanarak fiilen çalıştığı süreler doğum sonrası analık izni süresine eklenir.(V)Doğumun erken gerçekleşmesi sebebiyle, doğum öncesi analık izninin kullanılmayan bölümü de doğum sonrası analık izni süresine ilave edilir.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre yukarıdaki numaralı cümlelerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

- A)I
- B)II
- C)III
- D)IV
- E)V

17.I-Kurumca belirlenen tasarruf tedbirlerine riayet etmemek: Uyarma

II-Devlete ait resmi araç,gereç ve benzeri eşyayı özel işlerinde kullanmak: Kınama

III-Özürsüz olarak bir veya iki gün göreve gelmemek:Kınama

IV-Görev sırasında amirine sözle saygısızlık etmek: Aylıktan Kesme Cezası

V-Görevi ile ilgili olarak her ne şekilde olursa olsun çıkar sağlamak: Kademe İlerlemesinin Durdurulması

657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre disiplin cezası ve eşleştirmelerden yukarıdakilerden hangisi yanlıştır?

A)I

B)II

C)III

D)IV

E)V

18.657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göredisiplin amirleri uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezalarını soruşturmanın tamamlandığı günden itibaren kaç gün içinde vermek zorundadırlar?

A)5

B)7

C)10

D)15

E)30

19.657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre aşağıdakilerden hangisi görevden uzaklaştırmaya aşağıdakilerden hangisi yetkili değildir?

A) Atamaya yetkili amirler;

B)Bakanlık ve genel müdürlük müfettişleri;

C) İllerde valiler;

D) İlçelerde kaymakamlar

E)Bakanlık müşavirleri

20.I-. Evlenen çocuklar,

II.(Değişik bend: 21/04/2005 - 5335 S.K./28.mad) 20 yaşını dolduran çocuklar (20 yaşını bitirdiği halde evlenmemiş kız çocukları ile çalışamayacak derecede malûllükleri resmi sağlık kurulu raporuyla tespit edilenler için süresiz olarak ödeneğin verilmesine devam olunur.),

III.Kendileri hesabına ticaret yapan veya gerçek veya tüzel kişiler yanında her ne şekilde olursa olsun menfaat karşılığı çalışan çocuklar (Öğrenim yapmakta iken tatil devresinde çalışanlar hariç),

657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre yukarıdakilerden hangisinde çocuklar için aile yardımı ödeneği verilmez?

A)I-II

B)II-III

C)I-III

D)I-II-III

E) Yalnız II

21. 657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre Devlet memurlarından: memur olmayan eşi ile aile yardımı ödeneğine müstahak çocuğu ölenlere en yüksek Devlet memuru aylığı (ek gösterge dahil) tutarında, memurun ölümü halinde sağlığında bildiri ile gösterdiği kimseye, eğer bildiri vermemiş ise eşine ve çocuklarına, bunlar yoksa ana ve babasına, bunlar da yoksa kardeşlerine en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) kaç katı tutarında tutarında, ölüm yardımı ödeneği verilir?

- A)4
- B)3
- C)1
- D)5
- E)2

22. 657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Devlet memurlarının yıllık izin süresi, hizmeti 1 yıldan on yıla kadar (On yıl dahil) olanlar için yirmi gün, hizmeti on yıldan fazla olanlar için 30 gündür. Zorunlu hallerde bu sürelerle gidiş ve dönüş için en çok ikişer gün eklenebilir.

B) Memura doğum yapmasından önce 8 hafta ve doğum yaptığı tarihten itibaren 8 hafta olmak üzere toplam 16 hafta süre ile aylıklı izin verilir

C)Görevden uzaklaştırma, Devlet kamu hizmetlerinin gerektirdiği hallerde, görevi başında kalmasında sakınca görülecek Devlet memurları hakkında alınan ihtiyati bir tedbirdir.

D)Vekalet aylıklarının ödenebilmesi için görevin fiilen yapılması şart değildir.

E)Memur, eş için ödenen aile yardımı ödeneğine evlendiği; çocuk için ödenen yardıma da çocuğunun doğduğu tarihi takip eden ay başından itibaren hak kazanır.

23 Doktora üstü üniversite doçentliği unvanını üniversitede görevli iken kazananlara (.....) derece, diğer memuriyetlerde iken bu unvanı kazananlara (.....) kademe ilerlemesi uygulanır

657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre yukarıdaki boşluklara gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Bir derece-iki kademe
- B) Bir kademe-bir derece
- C) Bir derece –bir kademe
- D) İki derece –iki kademe
- E) İki kademe –iki derece

24. Memur Nurettin bir meslek veya sanat okulunu bitirmiştir.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre memur Nurettin'in (Kazairüst kararı alması koşuluyla) devlet memuru olması için en az kaç yaşını doldurmuş olması gerekir?

- A) 20
- B) 19
- C) 17
- D) 16
- E) 15

25. 657 Sayılı Devlet Memurları Kanuna göre ortaokul dengi mesleki veya teknik öğrenimi bitirenlerin memuriyete giriş derece ve kademesi aşağıdakilerden hangisidir?

	GİRİŞ	
	Derece	Kademe
A	14	2
B	14	1
C	15	1
D	14	3
E	13	2

ÇÖZÜMLER:

1-D

Madde:4

Sözleşmeli personel:⁽¹⁾

Kalkınma planı, yıllık program ve iş programlarında yer alan önemli projelerin hazırlanması, gerçekleştirilmesi, işletilmesi ve işlerliği için şart olan, zaruri ve istisnai hüllere münhasır olmak üzere özel bir meslek bilgisine ve ihtisasına ihtiyaç gösteren geçici işlerde, Cumhurbaşkanınca belirlenen esas ve usuller çerçevesinde, ihdas edilen pozisyonlarda, mali yıllla sınırlı olarak sözleşme ile çalıştırılmasına karar verilen ve işçi sayılmayan kamu hizmeti görevlileridir. Doğru cevap D seçeneğidir.

2-E

İşçiler:

(Değişik birinci cümle: 4/4/2007 - 5620/4 md.)(A), (B) ve (C) fıkralarında belirtilenler dışında kalan ve ilgili mevzuatı gereğince tahsis edilen sürekli işçi kadrolarında belirsiz süreli iş sözleşmeleriyle çalıştırılan sürekli işçiler ile mevsimlik veya kampanya işlerinde ya da orman yangınıyla mücadele hizmetlerinde ilgili mevzuatına göre geçici iş pozisyonlarında **altı aydan az** olmak üzere belirli süreli iş sözleşmeleriyle çalıştırılan geçici işçilerdir. Bunlar hakkında bu Kanun hükümleri uygulanmaz. Doğru cevap E seçeneğidir.

3.A

Madde 29

Hediye alma, menfaat sağlama yasağı:

Memurlara uygulanan yasaklar ile ilgilidir. Doğru cevap A seçeneğidir.

4.C

TEKNİK HİZMETLER SINIFI:⁽¹⁾

Bu Kanunun kapsamına giren kurumlarda meslekleriyle ilgili görevleri fiilen ifa eden ve meri hükümlere göre yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar, jeolog, hidrojeolog, hidrolog, jeofizikçi, fizikçi, kimyager, matematikçi, istatistikçi, yöneylemci (Hareket araştırmacısı), matematiksel iktisatçı, ekonomici ve benzeri ile teknik öğretmen okullarından mezun olup da, öğretmenlik mesleği dışında teknik hizmetlerde çalışanlar, Mimarlık ve Mühendislik Fakültesi veya bölümlerinden mezun şehir plancısı, yüksek şehir plancısı, yüksek Bölge Plancısı, 3437 ve 9/5/1969 tarih 1177 sayılı Kanunlara göre tütün eksperleri yetiştirilenler ile müskirat ve çay eksperleri, fen memuru, yüksek tekniker, tekniker teknisyen ve emsali teknik unvanlara sahip olup, en az orta derecede mesleki tahsil görmüş bulunanlar, Teknik Hizmetler sınıfını teşkil eder. Doğru cevap C seçeneğidir.

5-B

Memuriyete girişte yaş:

Madde 40 – (Değişik: 31/7/1970 - 1327/11 md.)

Genel olarak 18 yaşını tamamlayanlar Devlet memuru olabilirler.

Bir meslek veya sanat okulunu bitirenler en az 15 yaşını doldurmuş olmak ve Türk Medeni Kanununun 12 nci maddesine göre kazai rüşt kararı almak şartıyla Devlet memurluklarına atanabilirler. Doğru cevap B seçeneğidir.

6-A

Kurum ve kuruluşlar bu Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda % 3 oranında engelli çalıştırmak zorundadır. % 3'ün hesaplanmasında ilgili kurum veya kuruluşun (yurtdışı teşkilat hariç) toplam dolu kadro sayısı dikkate alınır. Doğru seçenek A seçeneğidir.

7-E

Yabancı bir memleket veya uluslararası kuruluşta hizmet alma:

Madde 77 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; değiştirilerek kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

(Değişik birinci fıkra: 13/2/2011 - 6111/102 md.) Yabancı memleketlerin resmî kurumları veya uluslararası kuruluşlarda kurumlarının muvafakati ile görev alacak memurlara, ilgili Bakanın onayı ile (her üç yılda bir Bakan onayı yenilenmek kaydıyla) memuriyeti süresince yabancı memleketlerin resmî kurumlarında on yıla, uluslararası kuruluşlarda yirmibir yıla kadar aylıksız izin verilebilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

8-A

Madde 83 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/26 md.)

Devlet memuru iken muvazzaf askerlik hizmetini yapmak üzere silah altına alınanlardan askerlik görevini tamamlayıp memuriyete dönmek isteyenler, terhis tarihinden itibaren 30 gün içinde kurumlarına başvurmak ve kurumları da başvurma tarihinden itibaren azami 30 gün içinde ilgilileri göreve başlatmak zorundadırlar. Doğru cevap A seçeneğidir.

9-E

İkinci görev yasağı.⁽¹⁾

Madde 87 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Değiştirilerek kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Memurlara;

a) Bu Kanuna tabi kurumlarda,

b) Sermayesinin tamamı Devlet tarafından verilmek suretiyle kurulan iktisadi kurumlar ile sermayesinin yarısından fazlası Devlete ait bankalarda,

c) Özel kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığıkararnameleriyle kurulan banka ve kuruluşlarda,⁽¹⁾

ç) Yukarıdaki bentlerde yazılı idare, kuruluş ve bankalar tarafından sermayelerinin yarısından fazlasına katılmak suretiyle kurulan kuruluşlarla bunların aynı oranda katılmaları ile vücut bulan kurumlarda, ikinci görev verilemez. Doğru cevap E seçeneğidir.

10-D

Çekilme:

Madde 94 – Devlet memuru bağlı olduğu kuruma yazılı olarak müracaat etmek suretiyle memurluktan çekilme isteğinde bulunabilir. **(Ek hüküm: 31/7/1970 - 1327/75 md.)** Mezuniyetsiz veya kurumlarınca kabul edilen mazereti olmaksızın görevin terk edilmesi ve bu terkin kesintisiz 10 gün devam etmesi halinde, yazılı müracaat şartı aranmaksızın, çekilme isteğinde bulunulmuş sayılır. Doğru cevap D seçeneğidir.

11-C

Usulüne uygun istifa edenler (yani yazılı olarak başvurduktan sonra başvurularının kabul edilmesini veya yerine bir memur atanmasını bekleyenler) 6 ay boyunca, devlet memurluğuna alınmazlar. Doğru cevap C seçeneğidir.

12-C

Günlük çalışma saatlerinin tesbiti:⁽²⁾

Madde 100 – Günlük çalışmanın başlama ve bitme saatleri ile öğle dinlenme süresi, bölgelerin ve hizmetin özelliklerine göre merkezde Cumhurbaşkanınca, illerde valiler tarafından tespit olunur. Doğru cevap C seçeneğidir.

13-A

Diş hekimlerine ve veterinerlere, meslekleri ile ilgili baştabiplik,

Veteriner, dişhekimi ve eczacılara; baştabip yardımcılığı,

Öğretmenlere; okul ve enstitü müdürlüğü, başyardımcılığı ve yardımcılığı görevleri, ikinci görev olarak yaptırılabilir. Doğru cevap A seçeneğidir.

14-E

Madde:89

Ücretle okutulacak ders saatlerinin sayısı, ders görevi alacakların nitelikleri ve diğer hususlar Cumhurbaşkanınca kararı ile tespit olunur. Doğru cevap E seçeneğidir.

15-B

Yıllık izinlerin kullanılışı:

Madde 103 – Yıllık izinler, amirin uygun bulacağı zamanlarda, toptan veya ihtiyaca göre kısım kısım kullanılabilir. Birbirini izleyen iki yılın izni bir arada verilebilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

16-B

Çoğul gebelik durumunda, doğum -öncesi sekiz haftalık analık izni süresine iki hafta eklenir. Doğru cevap B seçeneğidir.

17-C

Özürsüz olarak bir veya iki gün göreve gelmemek: Aylıktan kesme cezasını gerektirir. Doğru cevap C seçeneğidir.

18-D

Karar süresi:

Madde 128 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/34 md.)

Disiplin amirleri uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezalarını soruşturmanın tamamlandığı günden itibaren 15 gün içinde vermek zorundadırlar. Doğru cevap D seçeneğidir.

19-E

Yetkililer:

Madde 138 – Görevden uzaklaştırmaya yetkililer şunlardır.

a) Atamaya yetkili amirler;

b) Bakanlık ve genel müdürlük müfettişleri;

c) illerde valiler;

ç) İlçelerde kaymakamlar (ilçe idare şube başkanları hakkında valinin muvafakati şarttır.)

Valiler ve kaymakamlar tarafından alınan görevden uzaklaştırma tedbiri, memurun kurumuna derhal bildirilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

20-C

ÇOCUK İÇİN AİLE YARDIMI ÖDENEĞİ VERİLMİYECEK HALLER:

Madde 206 - Aşağıdaki hallerde çocuklar için aile yardımı ödeneği verilmez:

1. Evlenen çocuklar,

2. **(Değişik bend: 21/04/2005 - 5335 S.K./28.mad) 25 yaşını dolduran çocuklar (25 yaşını bitirdiği halde evlenmemiş kız çocukları ile çalışmayacak derecede malûllükleri resmi sağlık kurulu raporuyla tespit edilenler için süresiz olarak ödeneğin verilmesine devam olunur.),**

3. Kendileri hesabına ticaret yapan veya gerçek veya tüzel kişiler yanında her ne şekilde olursa olsun menfaat karşılığı çalışan çocuklar (Öğrenim yapmakta iken tatil devresinde çalışanlar hariç),

4. Burs alan veya Devletçe okutulan çocuklar.

Doğru cevap C seçeneğidir.

21-E

ÖLÜM YARDIMI ÖDENEĞİ:

Madde 208 - (Değişik fıkra: 06/07/1995-KHK-562/4 md.) Devlet memurlarından: memur olmayan eşi ile (aile yardımı ödeneğine müstahak çocuğu ölenlere en yüksek Devlet memuru aylığı (ek gösterge dahil) tutarında, memurun ölümü halinde sağlığında bildiri ile gösterdiği kimseye, eğer bildiri vermemiş ise eşine ve çocuklarına, bunlar yoksa ana ve babasına, bunlar da yoksa kardeşlerine en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) **iki katı** tutarında, ölüm yardımı ödeneği verilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

22-D

Vekalet aylıklarının ödenebilmesi için görevin fiilen yapılması şarttır. Doğru cevap D seçeneğidir.

23-A

Doktora üstü üniversite doçentliği unvanını üniversitede görevli iken kazananlara bir derece, diğer memuriyetlerde iken bu unvanı kazananlara iki kademe ilerlemesi uygulanır. Doğru cevap A seçeneğidir.

24-E

Bir meslek veya sanat okulunu bitirenler en az 15 yaşını doldurmuş olmak ve Türk Medeni Kanununun 12 nci maddesine göre kazai rüşt kararı almak şartıyla Devlet memurluklarına atanabilirler. Doğru cevap E seçeneğidir.

25-D

Ortaokul dengi mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler .

DEVLET TEŞKİLATI MEVZUATI
CUMHURBAŞKANLIĞI TEŞKİLATI
HAKKINDA
CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMESİ

BİRİNCİ KISIM
CUMHURBAŞKANLIĞI MAKAMI

Cumhurbaşkanı

MADDE 1- (1) Cumhurbaşkanı Devletin başıdır. Yürütme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir.

(2) Cumhurbaşkanı, Devlet başkanı sıfatıyla Türkiye Cumhuriyetini ve Türk Milletinin birliğini temsil eder; Anayasanın uygulanmasını, Devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını temin eder.

(3) Cumhurbaşkanı, yetkilerinden bir kısmını gerektiğinde sınırlarını yazılı olarak belirterek astlarına devredebilir. Ancak devrettiği yetkiyi, gerek gördüğünde kendisi de doğrudan kullanabilir.

Cumhurbaşkanı Özel Kalem Müdürlüğü

MADDE 2- (1) Cumhurbaşkanı Özel Kalem Müdürlüğü'nün görevleri şunlardır:

- a) Cumhurbaşkanı makamına ilişkin hizmetleri yürütmek,
- b) Cumhurbaşkanının resmi ve özel yazışmalarını yürütmek,
- c) Cumhurbaşkanının tören, yurtiçi ve yurtdışı gezi işlerini düzenlemek ve yürütmek,
- ç) Cumhurbaşkanlığı makamının protokol, halkla ilişkiler ve kurumsal iletişim hizmetlerini bünyesindeki birimler aracılığıyla yürütmek,
- d) Cumhurbaşkanının Milli Saraylar ve Devlet Arşivlerine ilişkin talimat, iş ve işlemlerini yürütmek,

e) Cumhurbaşkanı tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

(2) Cumhurbaşkanı Özel Kalem Müdürüne yardımcı olmak üzere Cumhurbaşkanı Özel Kalem Müdür Yardımcıları görevlendirilebilir. Bunlar Cumhurbaşkanı Özel Kalem Müdürü tarafından verilen görevleri yaparlar.

(3) İhtiyaç duyulan yerlerde Cumhurbaşkanlığı çalışma büroları açılabilir. Bu büroların faaliyetleri Cumhurbaşkanı Özel Kalem Müdürünün sorumluluğu altında yürütülür.

(4) Cumhurbaşkanı Özel Kalem Müdürüne büyükelçi unvanı verilir.

Cumhurbaşkanı Başdanışmanı ve Danışmanı

MADDE 3- (1) Cumhurbaşkanı, kendisine danışmanlık ve verdiği diğer görevleri yapmak üzere Cumhurbaşkanı Başdanışmanı ve Cumhurbaşkanı Danışmanı atayabilir.

Özel temsilci

MADDE 4- (1) Cumhurbaşkanı, özel bilgi ve uzmanlık gerektiren konularda, dış ülkelerde veya uluslararası kuruluşlar nezdinde özel bir görevi ifa etmek üzere özel temsilci görevlendirebilir. Bu şekilde görevlendirileceklere Büyükelçi unvanı verilebilir. Büyükelçilik unvanı özel temsilcilik görevi müddetince devam eder.

(2) Özel temsilcilerin giderleri Cumhurbaşkanlığı bütçesinden karşılanır. Bunlara ödenecek harcırah hakkında Cumhurbaşkanı Başdanışmanlarına ilişkin hükümler uygulanır.

Cumhurbaşkanlığı Yüksek İstişare Kurulu

MADDE 4/A- (Ek:RG-15/5/2019-30775- CK- 36 / 1 md.)

(1) Millete ve devlete hizmeti geçmiş, bilgi ve birikim sahibi kişilerin bu

kazanımlarından istifade edilebilmesi amacıyla Cumhurbaşkanlığı Yüksek İstişare Kurulu oluşturulmuştur. Kurul üyeleri Cumhurbaşkanınca belirlenir. Kurulun çalışma usul ve esasları ile Kurul üyelerine yapılabilecek ödemeler Cumhurbaşkanınca belirlenir.

ÖRNEK SORU:

Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında 1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine göre aşağıdakilerden hangisi Cumhurbaşkanlığı özel kalem müdürlüğünün görevlerinden birisi değildir?

- A) Cumhurbaşkanının resmi ve özel yazışmalarını yürütmek,
- B) Cumhurbaşkanı makamına ilişkin hizmetleri yürütmek,
- C) Kanun ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin yayımlanmasına ilişkin işlemleri yapmak
- D) Cumhurbaşkanının tören, yurtiçi ve yurtdışı gezi işlerini düzenlemek ve yürütmek,
- E) Cumhurbaşkanının Milli Saraylar ve Devlet Arşivlerine ilişkin talimat, iş ve işlemlerini yürütmek.

ÇÖZÜM: C

Kanun ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin yayımlanmasına ilişkin işlemleri yapmak **Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğü**nün görevidir. Doğru cevap C seçeneğidir.

ÖRNEK SORU:

Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında 1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine göre Cumhurbaşkanlığı Yüksek İstişare Kurulu üyeleri aşağıdakilerden hangisi tarafından seçilir ?

- A) Cumhurbaşkanı
- B) TBMM
- C) Hakimler ve Savcılar Kurulu
- D) Yargıtay Genel Kurulunca
- E) Anayasa Mahkemesince

ÇÖZÜM: A

Kurul üyeleri Cumhurbaşkanınca belirlenir. Doğru cevap A seçeneğidir.

**İKİNCİ KISIM
CUMHURBAŞKANLIĞI İDARİ İŞLER
BAŞKANLIĞI**

İdari İşler Başkanı

MADDE 5 - (1) En yüksek Devlet memuru olan İdari İşler Başkanı, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığının en üst amiridir.

(2) İdari İşler Başkanlığının görevleri şunlardır:

- a) Mevzuatla verilen görevleri yapmak,
- b) Cumhurbaşkanı tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

(3) İdari İşler Başkanı bütün birimlerin faaliyetlerini, işlemlerini ve hesaplarını denetlemekle görevli ve yetkili olup yukarıda belirtilen hizmetlerin mevzuata, Cumhurbaşkanının politika ve talimatlarına uygun olarak yürütülmesinde Cumhurbaşkanına karşı sorumludur.

Görevler ve birimler

MADDE 6 - (1) İdari İşler Başkanı Cumhurbaşkanı adına aşağıdaki görevleri yapar.

a) Anayasada belirtilen görevlerinin yerine getirilmesinde ve yetkilerinin kullanılmasında Cumhurbaşkanına gerekli olan hizmetleri sunmak.

b) Türkiye Büyük Millet Meclisi ile olan münasebetlerin yürütülmesi ve kamu kurum ve kuruluşları arasında koordinasyonun sağlanması için gerekli çalışmaları yapmak.

c) Devlet Teşkilatının düzenli ve etkin bir şekilde işlemlerini temin edecek prensiplerin tespiti için gerekli çalışmaları yapmak.

ç) İç güvenlik, dış güvenlik ve terörle mücadele konusunda koordinasyonun sağlanması için gerekli çalışmaları yapmak.

d) Yapılan çalışmaların kamuoyundaki tesirlerini izleme ve değerlendirme çalışmalarını yapmak.

(2) İdari İşler Başkanlığının birimleri aşağıda gösterilmiştir.

a) Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğü

b) Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü

c) Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğü

ç) Destek ve Mali Hizmetler Genel Müdürlüğü

d) (Ek: **RG-10/1/2019-30651-CK-27/1 md.**) Koruma Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğü

MADDE 7 - (1) Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) TBMM tarafından kabul edilen kanunların şekil ve esas bakımından Anayasa ve hukukun genel ilkelerine uygunluğunu incelemek, verilecek talimata göre onaya hazırlanması veya bir daha görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine geri gönderilmesi için gerekli çalışmaları yapmak,

b) Kanunların, TBMM İçtüzüğü'nün tümünün veya belirli hükümlerinin Anayasaya şekil ve esas bakımından aykırı olmaları durumunda, bunlarla ilgili olarak Anayasa Mahkemesi nezdinde açılacak iptal davası hazırlıklarını yapmak,

c) Anayasa değişikliğine ilişkin kanunların, Cumhurbaşkanınca halkoyuna sunulmasına ilişkin işlemlerin yapılmasını sağlamak,

ç) Kanun ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin yayımlanmasına ilişkin işlemleri yapmak,

d) Milletlerarası anlaşmaların kanunla uygun bulunması için TBMM Başkanlığına gönderilmesine ilişkin işlemleri yapmak,

e) Bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarınca hazırlanan mevzuat taslaklarını; Anayasaya, kanunlara, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine, genel hukuk kurallarına, Cumhurbaşkanlığı Programına uygunluğu açısından incelemek,

f) Mevzuat hazırlama usul ve esaslarının belirlenmesi için gerekli çalışmaları yapmak,

g) Mevzuatı bilgi işlem sistemi içinde takip etmek,

ğ) Resmi Gazete'nin yayımlanmasını sağlamak,

h) Türk Ceza Kanununun 299 uncu maddesi kapsamına girmeyen ancak yargı mercilerince Cumhurbaşkanlığına gönderilen ve Cumhurbaşkanının taraf olarak gösterildiği evraka ilişkin işlemleri takip etmek,

ı) Hükümlülerin sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebiyle cezalarının Cumhurbaşkanınca hafifletilmesi veya kaldırılmasına ilişkin işlemleri yürütmek ve alınan kararları Adalet Bakanlığına bildirmek,

i) 26/9/2011 tarihli ve 659 sayılı Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ve Özel Bütçeli İdarelerde Hukuk Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre hukuk birimlerine verilen diğer görevleri yapmak,

j) Cumhurbaşkanınca çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri, kararları ile yönetmelik taslaklarını hazırlamak.

k) Makam tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

(2) (Mülga:RG-24/10/2019-30928-CK-48/1 md.)

ÖRNEK SORU:

Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında

1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine göre en yüksek devlet memuru aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Bakan Yardımcıları
- B)İdari İşler Başkanı
- C)Genel Müdür
- D)Yüksek Müşavir
- E)Daire Başkanı

ÇÖZÜM: B

En yüksek Devlet memuru olan İdari İşler Başkanı, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığının en üst amiridir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü

MADDE 8 - (1) Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Devlet Teşkilatının düzenli ve etkin bir şekilde işlemlerini sağlayıcı prensiplerin tespit edilmesi, direktiflerin verilmesi, önlemler alınması ve

koordinasyonun sağlanması için gerekli işlemleri yapmak,

b) Cumhurbaşkanına vekâlet işlemlerini yapmak,

c) Cumhurbaşkanı yardımcıları ile bakan atanmaları ve görevden alınma işlemleri ile vekâlet işlemlerini yapmak,

ç) Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin dokunulmazlıklarının kaldırılmasına ait işlemleri yapmak,

d) TBMM seçimlerinin yenilenmesine ilişkin işlemleri yürütmek,

e) Üst kademe kamu yöneticilerinin atamaları ile Cumhurbaşkanınca yapılacak diğer atama ve seçme işlemlerini Anayasa, kanunlar, Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ve hukukun genel ilkeleri açısından inceleyerek gerekli işlemleri yapmak,

f) Devletin sevk ve idaresinde görevli üst kademe yöneticileri hakkında bilgi toplamak, sicil özetlerini ve biyografilerini tutmak,

g) Üst kademe yöneticilerinin hizmet içi eğitimiyle ilgili işlemleri yapmak,

ğ) Kamu yönetiminin geliştirilmesi ile ilgili hedeflerin, politikaların ve tedbirlerin tespiti için inceleme ve araştırmalar yapmak, yaptırmak ve bunları değerlendirme amacıyla gerekli çalışmaları yapmak,

h) Bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşların Cumhurbaşkanlığı veya bakanlıklarla ilgilendirilmelerine dair işlemleri yapmak,

ı) Kamu personeli ile ilgili mevzuat çalışmalarının koordinasyonunu sağlamak,

i) Cumhurbaşkanının özlük işlerini yürütmek, Cumhurbaşkanlığı merkez teşkilatının personel politikasına yönelik önerilerde bulunmak ve tespit edilen politikaları uygulamak, personelin tayin, nakil, özlük ve emeklilikleriyle ilgili işleri yapmak ve personelin yetiştirilmesi için gerekli çalışmaları yapmak,

j) Devlet protokolünün belirlenmesi için gerekli iş ve işlemleri yapmak,

k) Makamca verilen benzeri görevleri yapmak.

Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğü

MADDE 9 - (1) Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Devletin güvenlik politika ve stratejileri ile ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile koordinasyonu sağlamak, belirlenen politikaların uygulamasını izlemek, değerlendirmek ve raporlamak,

b) Olağanüstü hâl ilan edilen bölgelerde, olağanüstü hâl ilanına esas olan konularda bilgileri derlemek, değerlendirmek ve bu hususlarda koordinasyonu sağlamak,

c) 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 20 nci maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde Cumhurbaşkanlığınca tahsis edilecek kamu kurum ve kuruluşlarına ait konutları belirlemek, gerektiğinde bu amaçla taşınmaz kiralama ve edinimine ilişkin işlemleri yürütmek ve bu işlemlere ilişkin usul ve esasları belirlemek,

ç) Görevleri ile ilgili konularda kamuoyunu bilgilendirici çalışmalar yapmak,

d) Makamca verilen benzeri görevleri yapmak.

(2) (Mülga:RG-24/10/2019-30928-CK-48/1 md.)

Destek ve Mali Hizmetler Genel Müdürlüğü

MADDE 10 - (1) Destek ve Mali Hizmetler Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) 5018 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde, Cumhurbaşkanlığının kiralama ve satın alma işlerini yürütmek, temizlik, aydınlatma, ısıtma, onarım, taşıma ve benzeri hizmetleri yapmak veya yaptırmak,

b) 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 15 inci maddesi ve

diğer mevzuatla strateji geliştirme ve malî hizmetler birimlerine verilen görevleri yapmak,

c) Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı taşınır ve taşınmazlarına ilişkin işlemleri ilgili mevzuat çerçevesinde yürütmek,

ç) Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatına ait her türlü kara, deniz ve hava taşıtlarına ilişkin kiralama, satın alma, bakım, onarım ve yenileme hizmetlerini yürütmek,

d) Cumhurbaşkanlığı yerleşkelerinin bilişim altyapısının kurulumu, bakımı, ikmali, geliştirilmesi ve güncellenmesi ile ilgili işleri yapmak ve haberleşme güvenliğini sağlamak,

e) Cumhurbaşkanlığı tarafından sunulan hizmetlerin e-Devlet kapsamında verilmesine yönelik altyapı çalışmaları yapmak, kamu ve sivil toplum kuruluşlarına ait projelerde koordinasyon sağlamak,

f) Bilişim hizmetleriyle ilgili bilgileri toplamak ve veri tabanları oluşturmak,

g) Genel evrak ve arşiv faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek,

ğ) Makamca verilen benzeri görevleri yapmak.

Koruma Hizmetleri Genel Müdürlüğü

MADDE 10/A- (Ek:RG-10/1/2019-30651-CK-27/2 md.)

(1) Koruma Hizmetleri Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Cumhurbaşkanı ve aile fertleri ile Cumhurbaşkanı Yardımcıları, Bakanlar, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanı, Cumhurbaşkanının korunması talimatı verdiği kişilerin maddi ve manevi şahsiyetlerine yönelik her türlü saldırıya karşı, Cumhurbaşkanlığı hizmet mahallerinde ve ikametleri ile her türlü ulaşım aracında, yurtiçi ve yurtdışında gerçekleştireceği toplantı, gezi, tören veya

açılış gibi faaliyetlerde gerekli koruma tertip ve tedbirlerini almak veya aldırarak,

b) Koruma görevi ile ilgili olarak yurtiçi ve yurtdışında ilgili makam, kurum, kuruluş ve güvenlik birimleri yetkilileri ile koordinasyonu sağlamak, gerekli koruma tedbirlerini almak veya aldırarak,

c) Cumhurbaşkanı ve diğer devlet erkânının katılımıyla gerçekleştirilen programlarda alınacak olan güvenlik tedbirleri ile koruma hizmetlerini diğer devlet erkânını kapsayacak şekilde planlamak ve koordine etmek, gerektiğinde yakın koruma hizmetlerini Cumhurbaşkanının programda bulunduğu sürece kendi uhdesine almak,

ç) Cumhurbaşkanlığı hizmet mahallerinde, ikamet veya Cumhurbaşkanının ve aile fertlerinin bulunduğu bina ve tesislerin girişlerinde ve yakın çevresinde ortaya çıkabilecek tehlikelere karşı gerekli önleyici ve koruyucu koruma tedbirlerini almak, bu yerlere girecek personel, ziyaretçi veya görevliler ile taşıt ve eşyaların güvenlik kontrolünü yapmak veya yaptırmak,

d) Cumhurbaşkanının ikametgâhi, makam, özel ve çalışma odaları ile seyahat araçlarında gerekli teknik taramayı yapmak, bu yerler ile Cumhurbaşkanlığı hizmet mahallerindeki giriş kapılarında ve bina girişlerinde fiziki ve elektronik her türlü güvenlik tertip ve tedbirlerini almak veya aldırarak,

e) Cumhurbaşkanlığı hizmet mahalleri ile Cumhurbaşkanının katıldığı program yerlerinde taşıt ve yaya trafiği ile park düzenini almak veya aldırarak,

f) Genel Müdürlük personelinin atama, yer değiştirme, görevlendirme, eğitim, disiplin, performans değerlendirme ve benzeri tüm özlük ve idari işlemlerinin yürütülmesi için ilgili birimlerle gerekli koordinasyonu sağlamak,

g) Koruma hizmetleri ile ilgili taşıt, araç, gereç, malzeme ve benzeri ihtiyaçları planlayarak temini için ilgili birimlerle gerekli koordinasyonu sağlamak,

ğ) Konuk devlet başkanları ile hükümet başkanları veya eşdeğer devlet büyükleri ile eşlerinin Türkiye'ye gelişlerinde yakın koruma ve güvenlik tedbirlerini almak veya aldırarak, gelen heyetle bu amaçla işbirliği yapmak, ilgili birimler ile gerekli koordinasyonu sağlamak,

h) Koruma hizmetlerinin etkin ve verimli yürütülebilmesi amacıyla koruma personelinin her türlü eğitim ihtiyacını belirlemek, hizmetin özelliklerine göre personelin bilgi ve becerilerinin geliştirilmesi amacıyla gerekli kısa ve uzun vadeli eğitim programları hazırlamak, bu eğitim programlarını uygulayarak başarılı olanları sertifikalandırmak,

ı) Cumhurbaşkanlığı hizmet mahallerindeki kamera ve kayıt sistemleri ile Cumhurbaşkanının çalışma ofisi, ikameti veya bulunduğu bina, tesis ve program yerlerinde telsiz ve role istasyonları ihtiyaçlarını tespit etmek, temin etmek, kurulumlarını ve çalışır durumda bulunmalarını ilgili birimlerle koordineli olarak sağlamak,

i) Cumhurbaşkanlığı hizmet mahallerindeki elektronik güvenlik sistemleri ihtiyaçlarını tespit etmek, planlamak, ilgili birimlerle koordineli olarak temin edilmesini sağlamak ve işletmek,

j) Cumhurbaşkanının yurtiçi ve yurtdışı seyahatlerinde kullandığı ulaşım araçlarının fiziki ve teknik koruma tedbirlerini almak,

k) Makamca verilen benzeri görevleri yapmak.

(2) Genel Müdür hizmet yönünden Cumhurbaşkanına, idari yönden İdari İşler Başkanına bağlıdır. Koruma hizmetlerinin yerine getirilmesinde İçişleri Bakanlığından

görevlendirilen personel Emniyet Genel Müdürlüğü Cumhurbaşkanlığı Koruma Daire Başkanlığı görev ve çalışma mevzuatı ile belirlenen görev, yetki ve sorumluluklarını Genel Müdür emri ve gözetiminde yerine getirir. Genel Müdür, koruma personeli ile ilgili olarak bu personelin kadrosunun bulunduğu teşkilatın en üst amirine mevzuat ile verilen yetkileri haizdir.

ÖRNEK SORU:

Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında 1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine göre aşağıdakilerden hangisi idari işler başkanlığının birimlerinden birisi değildir?

- A)Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğü
- B)Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü
- C)Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğü
- D)Strateji Genel Müdürlüğü
- E) Destek ve Mali Hizmetler Genel Müdürlüğü

ÇÖZÜM: D

İdari İşler Başkanlığının birimleri aşağıda gösterilmiştir.

- a) Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğü
- b) Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü
- c) Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğü
- ç) Destek ve Mali Hizmetler Genel Müdürlüğü
- d) (Ek: **RG-10/1/2019-30651-CK-27/1 md.**) Koruma Hizmetleri Genel Müdürlüğü. Doğru cevap D seçeneğidir.

ÖRNEK SORU:

Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında 1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine göre “Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı taşınır ve taşınmazlarına ilişkin işlemleri ilgili mevzuat çerçevesinde yürütmek” görevi aşağıdaki hangi birimce yerine getirilir ?

- A)Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğü
- B)Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü
- C)Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğü
- D) Koruma Hizmetleri Genel Müdürlüğü
- E) Destek ve Mali Hizmetler Genel Müdürlüğü

ÇÖZÜM: E

Destek ve Mali Hizmetler Genel Müdürlüğü. Doğru cevap E seçeneğidir.

ÖRNEK SORU:

Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında 1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine göre “Cumhurbaşkanı yardımcıları ile bakan atanmaları ve görevden alınma işlemleri ile vekâlet işlemlerini yapmak” görevi aşağıdaki hangi birimce yerine getirilir ?

- A)Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğü
- B)Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü
- C)Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğü
- D) Koruma Hizmetleri Genel Müdürlüğü
- E) Destek ve Mali Hizmetler Genel Müdürlüğü

ÇÖZÜM: B

Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü. Doğru cevap B seçeneğidir.

ÖRNEK SORU:

I-Kanun ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin yayımlanmasına ilişkin işlemleri yapmak,

II-Milletlerarası anlaşmaların kanunla uygun bulunması için TBMM Başkanlığına gönderilmesine ilişkin işlemleri yapmak,

III-Bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarınca hazırlanan mevzuat taslaklarını; Anayasaya, kanunlara, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine, genel hukuk kurallarına, Cumhurbaşkanlığı Programına uygunluğu açısından incelemek,

Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında

1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine göre yukarıdaki öncülde verilen görevler Cumhurbaşkanlığı idari işler başkanlığına bağlı olan aşağıdaki hangi birimce yerine getirilir ?

- A)Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğü
- B)Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü
- C)Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğü
- D) Koruma Hizmetleri Genel Müdürlüğü
- E) Destek ve Mali Hizmetler Genel Müdürlüğü

ÇÖZÜM: A

Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğü. Doğru cevap A seçeneğidir.

Kadrolar

MADDE 11 - (1) (Değişik:RG-10/1/2019-30651-CK-27/3 md.) Cumhurbaşkanlığı Makamı, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı, Cumhurbaşkanlığı Yardımcılıkları ve Cumhurbaşkanlığı Politika Kurullarından oluşan Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatının kadroları, Cumhurbaşkanlığı kararıyla belirlenir.

(2) İdari İşler Başkanı, dolu kadrolarda derece değişikliğine, boş kadrolarda ise sınıf, unvan ve derece değişikliğine yetkilidir.

Atama ve görevlendirmeler

MADDE 12 - (1) İdari İşler Başkanı, Cumhurbaşkanlığı Özel Kalem Müdürü, Başkan Yardımcıları, Danışmanlar ve Genel Müdürler Cumhurbaşkanlığı tarafından; diğer personel ise İdari İşler Başkanı tarafından atanır veya görevlendirilir. **(Ek cümle:RG-10/1/2019-30651-CK-27/4 md.)** Koruma Hizmetleri Genel Müdürlüğü personeli, İdari İşler Başkanlığının talebi üzerine Emniyet, Jandarma veya Sahil Güvenlik Hizmetleri sınıflarına mensup olanlar arasından İçişleri Bakanlığınca görevlendirilir.^[1]

(2) Birinci fıkrada belirtilen personelden Cumhurbaşkanı tarafından atananlar, dış ülkelerde veya uluslararası kuruluşlar nezdinde, büyükelçi gibi akredite edilmeksizin, özel bir misyonla görevlendirilebilir. Bu şekilde görevlendirileceklere Cumhurbaşkanının onayı ile büyükelçi unvanı verilebilir. **(Değişik cümle:RG-10/1/2019-30651-CK-27/4 md.)** Büyükelçilik unvanı Cumhurbaşkanınca geri alınmadığı müddetçe devam eder.

(3) Üniversite öğretim elemanları, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 38 inci maddesine göre görevlendirilebilir.

(4) Hizmetine ihtiyaç kalmayan kadrolu personelden emeklilik statüsünde olmayanlar, diğer kamu kurum ve kuruluşlarına naklen atanır. Buna ait talep Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bildirilir. Bu bakanlık ve ilgili kuruluşlar atamaya ilişkin işlemleri genel hükümler çerçevesinde en kısa sürede yerine getirirler.^[2]

(5) Hizmetine gerek kalmayan süreli personel, süresinin bitiminden önce de kurumlarına geri gönderilebilir veya görevlerine son verilebilir. Süreli personelden isteyenler, süreleri bitmeden kurumlarına dönebilirler veya görevlerini bırakabilirler.

ÖRNEK SORU:

Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında
1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine göre aşağıdakilerden hangisi Cumhurbaşkanlığı merkez teşkilatı birimlerinden birisi değildir?

- A) İdari İşler Başkanlığı
- B) Cumhurbaşkanlığı Yardımcılıkları
- C) Cumhurbaşkanlığı Politika Kurulları
- D) Cumhurbaşkanlığı Makamı
- E) Yurtdışı Teşkilatı

ÇÖZÜM: E

Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı, Cumhurbaşkanlığı Makamı, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı, Cumhurbaşkanlığı Yardımcılıkları ve Cumhurbaşkanlığı Politika Kurullarından oluşur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Personelin statüsü

MADDE 13 - (1) Merkez Teşkilatında;

- a) Kadrolu personel,
- b) Kadroya bağlı süreli personel,
- c) Kadroya bağlı olmayan süreli personel,
- ç) Kısmi zamanlı personel,
- d) Sözleşmeli personel, görev yapar.

(2) Kadrolu personel, istisnai memuriyet statüsünde 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tâbi İdari İşler Başkanlığı kadrolarına naklen

veya açıktan atanan personeldir. Cumhurbaşkanlığı tarafından atananlar hariç olmak üzere, herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik veya yaşlılık aylığı alanlar kadrolu olarak atanamazlar. Cumhurbaşkanlığı atananların sosyal güvenlik kurumlarından bağlanmış aylıkları kesilmez.

(3) Kamu kurum ve kuruluşlarında, mevzuatın verdiği yetkiye dayanılarak kurulan banka ve kuruluşlarda, bunların sermayelerinin yarısından fazlasına katılması suretiyle kurulan kuruluşlarda çalışanlar ile adli ve idari yargı mensupları, hizmetlerine ihtiyaç duyulması sebebiyle ve üç yıl süreyle İdari İşler Başkanlığının talebi üzerine İdari İşler Başkanlığı kadrolarında süreli olarak görevlendirilebilir. Süresi bitenlerin aynı usulle yeniden görevlendirilmeleri mümkündür. Bu personel kendi kurum veya kuruluşundan izinli sayılır ve İdari İşler Başkanlığında geçen süreleri, mensubu oldukları kurum veya kuruluşta geçmiş kabul edilir; her türlü özlük hakları kendi kurum veya kuruluşunda saklı kalır; izin, disiplin ve sağlık hak ve işlemleri yönünden bu Kararname hükümlerine tâbidir. İdari İşler Başkanlığının uygun görüşü alınmadan, kendi kurum veya kuruluşundaki işlem ve eylemi sebebiyle, adli yönden ve disiplin yönünden verilen bir ceza kararı olmadıkça veya yaş haddine ulaşmadıkça, özelleştirme kapsamına alınan kuruluş personeli hariç olmak üzere, emekli edilemez, kendi kurumunda kurum içi görev değişikliği yapılamaz, varsa sözleşmesi feshedilemez, özlük, malî ve sosyal hakları ve yardımları kısıntıya uğratılamaz; bu Kararnamede yer verilen hükümler saklı kalmak şartıyla, kendi kurum ve kuruluş çalışanlarının bağlı olduğu mevzuata tâbidir.

(4) Kadroya bağlı olmayan süreli personel, kadroları ve kadroya bağlı bütün özlük hak ve işlemleri kendi kurum veya kuruluşlarında olan, personel İdari İşler Başkanlığındaki hizmetlerini bir kadroya bağlı olmaksızın yürüten personeldir.

(5) Doktor, mühendis ve mimarlar ile diğer sağlık personeli ve teknik personel İdari İşler Başkanlığında haftanın belirli günlerinde veya günün belirli saatlerinde kısmî zamanlı olarak çalıştırılabilir.

(6) İdari İşler Başkanlığı birinci fıkrada belirtilen istihdam şekilleriyle bağlı olmaksızın, gerekli gördüğü konularda araştırma, inceleme ve çalışma yaptırmak amacıyla kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan uzman personelden oluşan komisyonlar, danışma kurulları ve çalışma grupları kurmaya yetkilidir. Serbest veya özel sektörde çalışan uzman kişilere de bu komisyonlarda görev verilebilir. Komisyonlarda görevlendirilenler çalışmalarını ile ilgili gizli bilgileri açıklamazlar.

(7) Sözleşmeli personel, 657 sayılı Kanun ile diğer Kanunların sözleşmeli personel çalıştırılmasına dair hükümlerine bağlı kalınmaksızın, bu Kararname hükümlerine ve akdedilecek sözleşmeye göre istihdam edilen personeldir.

Sözleşmeli personele ilişkin hükümler

MADDE 14 - (1) İdari İşler Başkanlığında, 657 sayılı Kanunun ve diğer kanunların sözleşmeli personele ilişkin hükümlerine bağlı kalınmaksızın sözleşmeli personel çalıştırılabilir. Sözleşmeli personel hakkında, bu Kararnamede düzenlenmeyen ve sözleşmede yer almayan hususlarda sözleşmeli personel çalıştırılmasına ilişkin mevzuat hükümleri uygulanır.

(2) Sözleşme yapmaya İdari İşler Başkanı yetkilidir.

(3) Sözleşmeli olarak çalıştırılacaklara ödenecek ücret 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre çalıştırılanlar için uygulanmakta olan sözleşme ücreti tavanının üç katını geçmemek üzere görevin mahiyeti ve çalıştırılacak kişinin vasfı gibi kriterler gözetilerek İdari İşler Başkanı tarafından belirlenir. Geçici olarak ve/veya haftanın belirli günlerinde ya da günün belirli saatlerinde sözleşmeli statüde çalıştırılanlara, çalıştırılan günlerle veya saatlerle orantılı olarak ödeme yapılır.

(4) Bu madde kapsamında istihdam edilecek bilişim personeline ödenecek ücret tavanı, en fazla on kişi için, 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre çalıştırılanlar için uygulanmakta olan sözleşme ücreti tavanının beş katına kadar belirlenebilir. Bu şekilde istihdam edileceklerin;

a) Fakültelerin dört yıllık bilgisayar mühendisliği, yazılım mühendisliği, elektrik mühendisliği, elektronik mühendisliği, elektrik ve elektronik mühendisliği ve endüstri mühendisliği bölümlerinden veya bunların dışında kalan dört yıllık eğitim veren fakültelerin mühendislik bölümlerinden, fen edebiyat, eğitim ve eğitim bilimleri fakültelerinin, bilgisayar ve teknoloji üzerine eğitim veren bölümleri ile istatistik, matematik ve fizik bölümlerinden ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulunca kabul edilmiş yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olması,

b) Yazılım, yazılım tasarımı ve geliştirilmesi ile bu sürecin yönetimi konusunda veya büyük ölçekli ağ sistemlerinin kurulumu ve yönetimi konusunda en az 5 yıllık mesleki tecrübeye sahip bulunmaları,

c) Bilgisayar çevre birimlerinin donanımı ve kurulan ağ yönetimi güvenliği hakkında bilgi sahibi olmaları kaydıyla, güncel programlama dillerinden en az birini bilmesi,

zorunludur. Bu kriterlere göre istihdam edilenler İdari İşler Başkanınca oluşturulan bir komisyon tarafından verilen karar üzerine İdari İşler Başkanı onayı ile belirlenir.

Hizmetine ihtiyaç kalmayan sözleşmeli personel

MADDE 14/A- (Ek:RG-24/10/2019-30928-CK-48/2 md.)

(1) İdari İşler Başkanlığında bu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 14 üncü maddesine göre istihdam edilen sözleşmeli personelden hizmetine ihtiyaç kalmayanlar uygun görülmesi halinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarında 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası kapsamındaki durumlarına uygun pozisyonlara atanabilir.

(2) Bunların atama teklifi İdari İşler Başkanlığınca yapılır. Atama teklifi yapılan kurum veya kuruluşça personelin atama işlemleri onbeş gün içinde sonuçlandırılır. Bunlar, atama işlemi tamamlanıncaya kadar, mevcut pozisyonlarına ait sözleşme ücretleri ile diğer mali haklarını Cumhurbaşkanlığı bütçesinden almaya devam eder.

(3) Bu madde kapsamında atanacakların pozisyonları, atama teklifinde belirtilen unvan, sayı, nitelik, sözleşme ücreti ve süreleri itibarıyla atama işleminin yapıldığı tarihte başka bir işleme gerek kalmaksızın ihdas edilmiş ve 2 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin eki (IV) sayılı cetvelin ilgili kurum veya kuruluşu ait bölümüne eklenmiş sayılır. Doğum, evlat edinme veya askerlik sebebiyle hizmet sözleşmesi feshedilen sözleşmeli personelin pozisyonları hariç olmak üzere, bu madde

kapsamında ihdas edilen pozisyonlar, herhangi bir şekilde boşalmaları halinde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş ve 2 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin eki (IV) sayılı cetvelin ilgili kurum ve kuruluşu ait bölümünden çıkarılmış sayılır.

(4) Bunlardan birinci fıkra kapsamında en az bir yıl çalışmış olanların yeni pozisyonlarına atandıkları tarih itibarıyla eski pozisyonlarına ilişkin olarak en son ayda aldıkları sözleşme ücreti, ücret, tazminat, aylık, ikramiye (bir aya isabet eden net tutarı) ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödemelerin (ilgili mevzuatı uyarınca fiili çalışmaya bağlı fazla mesai ücreti ve ek ders ücreti hariç) toplam net tutarının; atandıkları yeni pozisyonlara ilişkin belirlenen ücret, tazminat, aylık, ek ödeme ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödemelerin (ilgili mevzuatı uyarınca fiili çalışmaya bağlı fazla mesai ücreti ve ek ders ücreti hariç) toplam net tutarından fazla olması halinde üçüncü fıkraya göre belirlenen sözleşme ücretleri, yeni pozisyonlarına atandıkları tarihten itibaren iki yıl süreyle, eski pozisyonlarına ilişkin olarak atama tarihinden önceki en son ayda aldıkları sözleşme ücreti, ücret, tazminat, aylık, ikramiye (bir aya isabet eden net tutarı) ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödemelerin (ilgili mevzuatı uyarınca fiili çalışmaya bağlı fazla mesai ücreti ve ek ders ücreti hariç) toplamından yeni pozisyonlarında durumlarına göre alabilecekleri ek ödeme tutarı düşülmek suretiyle bulunacak tutar olarak uygulanır. Atandıkları pozisyon unvanlarında isteğe bağlı olarak herhangi bir değişiklik olanlarla kendi istekleriyle başka kurumlara atanana bu fıkra kapsamında uygulama yapılmasına son verilir.

(5) Bu madde kapsamında nakledilenlere iş sonu tazminatı ödenmez. Bu personelin önceden iş sonu tazminatı ödenmiş süreleri hariç, iş sonu tazminatına esas olan toplam hizmet süreleri, yeni pozisyonlarında iş sonu tazminatına esas toplam hizmet süresi ile ücret ve izin sürelerinin hesabında dikkate alınır.

(6) Bu maddenin uygulanmasında 657 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası kapsamında yürürlüğe konulan mevzuatın bu maddeye aykırı hükümleri uygulanmaz.

(7) Bu maddenin uygulanmasında ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye ve uygulamayı yönlendirmeye Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.

Personele ilişkin diğer işlemler

MADDE 15 - (1) İdari İşler Başkanlığında görevli personelin mali ve sosyal hak ve yardımları, izinleri, bilgi sistemi ve özlük dosyası ile disiplin suç ve cezaları hakkında 657 sayılı Kanun ve ilgili diğer mevzuat uygulanır.

(2) Süreli personelden hâkim ve savcı sınıfından olanların terfileri mümtazen, diğer kamu kurum ve kuruluşları personelinin terfileri de başkaca bir işleme gerek duyulmadan kendi kurumunca süresinde yapılır.

Yöneticilerin sorumlulukları ve yetki devri

MADDE 16 - (1) İdari İşler Başkanlığının her kademesindeki yöneticileri, yapmakla yükümlü buldukları hizmet veya görevleri verilecek emir ve direktifler doğrultusunda mevzuata, plan ve programlara uygun olarak yerine getirmek ve yürütmekten bir üst yöneticiye karşı sorumludur.

(2) İdari İşler Başkanlığının her kademedeki yöneticileri, gerektiğinde sınırlarını yazılı olarak açıkça belirtmek

şartıyla yetkilerinden bir kısmını astlarına devredebilirler.

(3) Yetki devri, yetki devreden amirin sorumluluğunu kaldırmaz.

GEÇİCİ MADDE 1- (Ek:RG-24/10/2019-30928-CK-48/3 md.)

(1) Bu maddenin yayımı tarihinden itibaren iki ay süreyle, mülga Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği Halkla İlişkiler Başkanlığında Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) faaliyetleri kapsamında istihdam edilmekte iken İdari İşler Başkanlığına devredilen sözleşmeli personelin bu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 14/A maddesi hükümlerine göre yapılacak atama teklifleri İletişim Başkanlığı bünyesinde mezkûr maddenin üçüncü fıkrasına göre ihdas edilecek iletişim görevlisi unvanlı pozisyonlara da yapılabilir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

CUMHURBAŞKANI YARDIMCILARI VE CUMHURBAŞKANINA VEKÂLET

Cumhurbaşkanı Yardımcıları

MADDE 17 - (1) Cumhurbaşkanı yardımcıları, Cumhurbaşkanı tarafından verilen görevleri yaparlar.

(2) Cumhurbaşkanı yardımcıları, Cumhurbaşkanına karşı sorumludur.

Cumhurbaşkanına vekâlet

MADDE 18 - (1) Cumhurbaşkanlığı makamının herhangi bir nedenle boşalması halinde, yenisi seçilene kadar en yaşlı Cumhurbaşkanı yardımcısı Cumhurbaşkanlığına vekâlet eder ve Cumhurbaşkanına ait yetkileri kullanır.

(2) Cumhurbaşkanının hastalık ve yurtdışına çıkma gibi sebeplerle geçici olarak görevinden ayrılması hallerinde, Cumhurbaşkanının görevlendirdiği

yardımcısı Cumhurbaşkanına vekâlet eder ve Cumhurbaşkanına ait yetkileri kullanır.

Cumhurbaşkanı Yardımcıları Özel Kalem Müdürlükleri

MADDE 19 - (1) Cumhurbaşkanı Yardımcıları özel kalem müdürlerinin görevleri şunlardır:

a) Cumhurbaşkanı Yardımcılarının resmi ve özel yazışmalarını yürütmek,

b) Cumhurbaşkanı Yardımcılarının her türlü protokol, tören, yurtiçi ve yurtdışı gezi işlerini düzenlemek ve yürütmek.

c) Cumhurbaşkanı Yardımcıları tarafından verilen görevleri yapmak.

(2) Cumhurbaşkanı Yardımcılarının danışma ve büro hizmetlerini yürütecek personele ait kadrolar Cumhurbaşkanlığı merkez teşkilatı kadro cetvelinde gösterilir.

ÖRNEK SORU:

Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında 1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine göre Cumhurbaşkanlığı makamının herhangi bir nedenle boşalması halinde yerine aşağıdakilerden hangisi vekalet eder?

- A)TBMM Başkanı
- B)Cumhurbaşkanı Özel Kalem Müdürü
- C)Cumhurbaşkanı Yardımcısı
- D)Cumhurbaşkanı İdari İşler Başkanı
- E)Adalet Bakanı

ÇÖZÜM: C

Cumhurbaşkanlığı makamının herhangi bir nedenle boşalması halinde, yenisi seçilene kadar en yaşlı Cumhurbaşkanı yardımcısı Cumhurbaşkanlığına vekâlet eder ve Cumhurbaşkanına ait yetkileri kullanır. Doğru cevap C seçeneğidir.

DÖRDÜNCÜ KISIM CUMHURBAŞKANLIĞI POLİTİKA KURULLARI

BİRİNCİ BÖLÜM Kurulların Oluşumu

Kuruluş

MADDE 20- (1) Cumhurbaşkanlığı bünyesinde aşağıda yer alan kurullar kurulmuştur.

a) Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Kurulu.

b) Eğitim ve Öğretim Politikaları Kurulu.

c) Ekonomi Politikaları Kurulu.

ç) Güvenlik ve Dış Politikalar Kurulu.

d) Hukuk Politikaları Kurulu.

e) Kültür ve Sanat Politikaları Kurulu.

f) Sağlık ve Gıda Politikaları Kurulu.

g) Sosyal Politikalar Kurulu.

ğ) Yerel Yönetim Politikaları Kurulu.

Kurul Başkanı, başkanvekilleri ve üyeleri

MADDE 21- (1) Cumhurbaşkanı, kurulların başkanıdır.

(2) Kurullar en az üç üyeden oluşur. Kurul üyeleri Cumhurbaşkanınca atanır. Cumhurbaşkanı kurul üyelerinden birini başkanvekili olarak görevlendirir.

Kurulların genel görev ve yetkileri

MADDE 22- (1) Kurulların genel görev ve yetkileri şunlardır:

a) Cumhurbaşkanınca alınacak kararlar ve oluşturulacak politikalarla ilgili öneriler geliştirmek.

b) Geliştirilen politika ve strateji önerilerinden Cumhurbaşkanınca uygun görülenler hakkında gerekli çalışmaları yapmak.

c) Küresel rekabetin getirdiği ani değişimlere karşı strateji ve politika önerileri geliştirmek,

ç) Görev alanlarına giren konularda kamu kurum ve kuruluşlarına görüş vermek.

d) Görev alanlarına giren konularda Bakanlıklar, kurum ve kuruluşlar, sivil toplum ve sektör temsilcileri, alanında uzman kişiler ve ilgili diğer ilgililerin görüşünü alarak uygulanan politikaları ve gelişmeleri izlemek, yapılan çalışmalarla ilgili Cumhurbaşkanına rapor sunmak.

e) Cumhurbaşkanı programına uygunluk açısından, bakanlıklar ile kurum ve kuruluşların uygulamalarını izlemek ve Cumhurbaşkanına rapor sunmak.

f) Bakanlıklar, kurum ve kuruluşlar, sivil toplum ve sektör temsilcileri, alanında uzman kişiler ve ilgili diğer ilgililerin davet edilmesi suretiyle genişletilmiş kurul toplantıları yapmak.

g) Görev alanlarına giren konularda talep, ihtiyaç ve etki analizi yapmak ve/veya yaptırtmak.

ğ) Cumhurbaşkanınca verilen diğer görevleri yapmak.

ÖRNEK SORU:

Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında

1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine göre aşağıdakilerden hangisi Cumhurbaşkanlığı kurullarından birisi değildir?

A)Adalet Politikaları Kurulu

B)Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Kurulu.

C)Eğitim ve Öğretim Politikaları Kurulu.

D)Ekonomi Politikaları Kurulu.

E) Güvenlik ve Dış Politikalar Kurulu

ÇÖZÜM: A

Hukuk Politikaları Kurulu. Doğru cevap A seçeneğidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Kurullar

Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Kurulu

MADDE 23- (1) Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Bölgesel ve küresel rekabette mukayeseli üstünlük kazandıracak alanları tespit edip bu alanlara yönelik tavsiyelerde bulunmak,

b)Türkiye'nin hedefleri doğrultusunda bilim ve teknoloji alanında politika önerilerinde bulunmak,

c) Bilgi toplumuna ilişkin hedef ve strateji tavsiyelerinde bulunmak,

ç) Ar-Ge çalışmalarının özendirilmesi, teşvik edilmesi ve sonuçların ürünleştirilmesi için politika önerilerinde bulunmak,

d) Bilim ve teknoloji alanındaki araştırma ve geliştirme politikalarının ekonomik kalkınma, sosyal gelişme ve milli güvenlik hedefleri doğrultusunda tespit edilmesi, yönlendirilmesi ve koordinasyonunun sağlanması amacıyla altyapı, insan kaynağı ve diğer tüm kaynakların geliştirilmesine yönelik araştırmalar yaparak öneriler oluşturmak,

e) Stratejik önemi haiz teknoloji alanlarını belirlemek için araştırmalar yapmak ve bu alanlara ilişkin öneriler oluşturmak,

f) Teknolojik dönüşüm alanlarını tespit ederek orta ve uzun vadeli milli teknoloji politika önerileri oluşturmak,

g) Girişimcilik kültürünün yaygınlaştırılması için araştırmalar yapmak ve öneriler oluşturmak

ğ) Sanayimizin ithalat bağımlılığını azaltacak, rekabet gücünü artıracak programların hayata geçirilmesi ile sanayi ürünleri güvenliği ve denetimi politikasının ve endüstri bölgeleri kurulacak alanların belirlenmesi amacıyla çalışmalar yürütmek,

h) Serbest bölgelerde yapılan faaliyetleri değerlendirmek, bu bölgelerin geliştirilmesine ve sorunların çözümüne ilişkin stratejileri belirlemek ve önerilerde bulunmak,

ı) Araştırma altyapılarıyla ilgili genel strateji çalışmaları yapmak ve bu konuda öncelikleri değerlendirmek,

i) İnternet ortamının ekonomik, ticari ve sosyal hayat ile bilim, eğitim ve kültür alanında etkin, yaygın, kolay erişilebilir olarak kullanımını teşvik edecek politika ve strateji önerileri hazırlamak.

Eğitim ve Öğretim Politikaları Kurulu

MADDE 24- (1) Eğitim ve Öğretim Politikaları Kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Türkiye'nin hedefleri doğrultusunda eğitim ve öğretim faaliyetleri ile ilgili politika önerilerinde bulunmak,

b) Yükseköğretim strateji ve amaçlarının belirlenmesi ve geliştirilmesi ile ilgili politika önerilerinde bulunmak,

c) Eğitim ve öğretim faaliyetlerinin uygulanmasına yönelik çalışmaları izlemek, ihtiyaç analizi geliştirerek faaliyetlerin geliştirilmesi için politika önerileri oluşturmak,

ç) Kalite, eşitlik ve etkililik ilkeleri ile millî ve toplumsal değerlere dayalı bir eğitim sistemi oluşturmak amacıyla politika önerileri geliştirmek,

d) Üniversitelerde açılacak fakülte ve bölümlerle ilgili ihtiyaç analizi yaparak stratejik planlamayla ilgili öneriler sunmak,

e) Ülkenin işgücü planlamasını dikkate alarak eğitim ve öğretim konusunda politika önerileri oluşturmak,

f) Avrupa Birliği eğitim ve gençlik programlarının uygulanması ile ilgili genel politikaların belirlenmesi, izlenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla çalışmalar yapmak,

g) Mesleki ve teknik eğitim programlarının uygulandığı her tür ve derecedeki örgün, yaygın ve çıraklık eğitimi, mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumları ile işletmelerde yapılacak mesleki eğitimin; planlanması, geliştirilmesi ve değerlendirilmesi konularında politika önerileri geliştirmek.

Ekonomi Politikaları Kurulu

MADDE 25- (1) Ekonomi Politikaları Kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Ekonomik istikrarla ilgili gelişmeleri izlemek ve değerlendirmek,

b) Ekonomik konularda araştırmalar yapmak,

c) Küresel ve ulusal ekonomi ve kalkınma konuları ile ilgili gelişmeleri izlemek, değerlendirmek, gerektiğinde araştırmalar yapmak,

ç) Ekonomik güvenlik ve ekonomik savunmaya ilişkin ilke ve esasların tespitine, güncelleştirilmesine yönelik politika önerileri oluşturmak,

d) Gerektiğinde gelir azaltıcı veya harcama artırıcı önerileri izlemek ve değerlendirmek, uygun görülenler hakkında etki analizlerini yapmak,

e) Bölgesel gelişme alanında ulusal düzeyde genel politikaların ve önceliklerin belirlenmesi amacıyla çalışmalar yapmak, önerilerde bulunmak,

f) Kamu ve özel sektör tarafından yapılan yatırımların süreçlerini hızlandırma amacıyla öneriler geliştirmek,

g) İhracata dönük üretim stratejilerine yönelik politika önerileri geliştirmek,

ğ) Ticaretin kolaylaştırılmasına yönelik stratejilerin ve eylem planlarının oluşumuna katkıda bulunmak,

h) Faizsiz finans sisteminin daha hızlı ve sağlıklı geliştirilmesi ile ülkemizin uluslararası finans merkezi vizyonuna katkı sağlanması amacıyla politika önerileri geliştirmek,

ı) Finansal sistemin bütününe sirayet edebilecek sistemik risklerin belirlenmesi, izlenmesi ve bu tür risklerin azaltılması için gerekli tedbir ve politika önerilerini tespit etmek,

i) Gümrük ve iç ticaret politikalarının oluşturulması ve uygulanması ile ilgili olarak görüş bildirmek ve bu konularda araştırma ve çalışmalar yapmak,

j) Devlet desteklerinin ilke ve esaslarının belirlenmesi amacıyla politika önerileri geliştirmek.

Güvenlik ve Dış Politikalar Kurulu

MADDE 26- (1)Güvenlik ve Dış Politikalar Kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Türkiye'nin uluslararası ilişkilerine yönelik politika önerileri oluşturmak,

b) Bölgesel etkinliği artırmaya yönelik politika önerileri oluşturmak,

c) Bölgesel sorunlara çözüm önerileri geliştirmek,

ç) Küresel gelişmeleri analiz ederek raporlamak,

d) Değişen güvenlik ortamını analiz ederek, tehditlere, Türkiye Cumhuriyeti sınırlarının yasadışı faaliyetlere karşı korunması, güvenliğinin sağlanması, ülke içinde ve uluslararası alanda işbirliğinin

geliştirilmesi ile sınır yönetimine ilişkin güvenlik politika önerileri geliştirmek,

e) Türkiye'nin göç politika ve stratejilerini belirlemek, uygulanmasını takip etmek, Göç uygulamalarını izlemek ve önerilerde bulunmak, göç alanında yapılması planlanan yeni düzenlemeleri değerlendirmek, göç politikaları ve hukuku alanında bölgesel ve uluslararası gelişmeleri takip etmek ve bu gelişmelerin Türkiye'ye yansımalarını değerlendirerek raporlamak,

f) Afet ve acil durum halleri ile ilgili önleme, müdahale ve iyileştirme konularında politika önerileri geliştirmek,

g) Sivil havacılık güvenliği ile ilgili politikaların belirlenmesi amacıyla çalışmalar yapmak,

ğ) Siber güvenlik ile ilgili politika ve strateji önerileri geliştirmek,

h) Karayolu, demiryolu ve havayolu trafik güvenliği ile ilgili politika önerileri geliştirmek.

Hukuk Politikaları Kurulu

MADDE 27- (1) Hukuk Politikaları Kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Adalet, hak ve özgürlükler, eşitlik ilkesi, hukukun üstünlüğü ve çoğulcu demokrasinin geliştirilmesine yönelik politika önerileri oluşturmak,

b) Yargı sisteminin adil, hızlı ve etkin şekilde işlemesi için politika önerileri oluşturmak,

c) Ulusal ihtiyaçlar ve evrensel ilkeler gözönünde tutularak hukuk sisteminin iyileştirilmesi ve mevzuatın güncellenmesine yönelik reform önerilerinde bulunmak,

ç) Haklar ve hak ihlalleri ile ilgili araştırmalarda bulunmak ve ihlallerin önlenmesine yönelik çözüm yolları aramak ve önerilerde bulunmak.

d) Suç oranlarının azaltılmasına yönelik araştırmalar yapmak,

e) Kadınlara ve çocuklara karşı şiddet, aile içi şiddet ve çocuk istismarını önlemek amacıyla araştırma ve çalışmalar yapmak,

Kültür ve Sanat Politikaları Kurulu

MADDE 28- (1) Kültür ve Sanat Politikaları Kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Kültür ve sanatın toplumun her kesimine yayılması, kültürel ve tarihi mirasımızın korunması ve kültür turizminin geliştirilmesi amacıyla politika önerileri oluşturmak,

b) Yurtdışında yaşayan Türk vatandaşlarının sorunlarının tespiti, soydaş ve akraba topluluklarla sosyal, kültürel, iktisadî ve diğer alanlarda ilişkilerin korunup geliştirilmesine yönelik stratejilerin belirlenmesine yardımcı olmak.

Sağlık ve Gıda Politikaları Kurulu

MADDE 29- (1) Sağlık ve Gıda Politikaları Kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Sağlık sisteminin geliştirilmesi amacıyla politika önerileri geliştirmek, gıda sağlığı ve güvenliği konusunda araştırmalar yapmak, risk analizi yaparak gıda sağlığının korunması için politika önerileri geliştirmek,

b) Bitkisel ve hayvansal ürün arzının, ürün kalitesinin artırılmasına yönelik politika önerileri geliştirmek,

c) Su kaynaklarının etkin kullanılması, su israfının önlenmesine yönelik araştırmalar yaparak politika önerilerinde bulunmak,

ç) Sağlık ve gıdayla ilgili olarak üretim ve tüketim alışkanlıklarını iyileştirmek için araştırmalar yapmak,

d) Tarım ve hayvancılıkta yerli gen kaynaklarımızın korunması, ıslahı ve çeşitlendirilmesi için araştırmalar yapmak

ve politika önerileri oluşturmak, destekleme politikaları geliştirmek,

e) Önleyici sağlık hizmetlerinin artırılarak sağlık hizmeti veren kuruluşların yüklerinin azaltılması ve etkinliklerinin artırılmasına yönelik araştırmalar yapmak ve önerilerde bulunmak,

f) Tıbbi teknolojiler ve ilaç sanayinin yerileştirilmesi için politika önerileri oluşturmak,

g) Sağlık hizmetleri ve teknolojilerinde uluslararası gelişmeleri takip ederek, sonuçları raporlamak,

ğ) Toplumda artan hastalıkların önlenmesi ve azaltılmasına yönelik politika önerileri oluşturmak,

h) Biyogüvenlik alanında politika ve stratejilerin geliştirilmesini, uygulamanın izlenmesini sağlamak.

ı) Bağımlılıkla mücadele konusunda politika önerileri ve stratejiler geliştirmek,

Sosyal Politikalar Kurulu

MADDE 30 - (1) Sosyal Politikalar Kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Toplumun ihtiyaç sahibi kesimlerine yönelik yapılan çalışmaların etkinliği için politika önerileri oluşturmak,

b) Aile kurumunun korunması, güçlendirilmesi; iş ve aile hayatı uyumunun sağlanması için politika önerileri oluşturmak,

c) Çalışma şartlarının iyileştirilmesine yönelik politika önerileri geliştirmek,

ç) Gelir güvencesi ve gelir adaleti sağlamaya yönelik politika önerileri geliştirmek,

d) Sosyal refahın oluşturulmasına yönelik politika önerileri geliştirmek,

e) Dezavantajlı gruplara yönelik politika önerileri oluşturmak,

f) Göç ve göçmen sorunlarının çözümüne ilişkin politika önerileri geliştirmek.

Yerel Yönetim Politikaları Kurulu

MADDE 31- (1) Yerel Yönetim Politikaları Kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Kentleşme ve yerel yönetim alanında politika ve strateji önerileri geliştirmek,
- b) Türkiye'nin toplumsal, ekonomik ve siyasal gerçekliklerine uygun olarak yerel yönetim politikalarına ilişkin strateji önerileri sunmak,
- c) Göç ve iskan konularında politika önerileri geliştirmek,
- ç) Çevre, orman, su ve benzeri alanlarda koruyucu ve geliştirici politika önerileri geliştirmek,
- d) Türkiye'nin kültürel mirasından beslenerek kentleşme politika önerileri geliştirmek,
- e) Akıllı şehircilikle ilgili araştırmalar yaparak strateji önerilerinde bulunmak,
- f) Boğaziçi imar uygulama programları gereği kamu yatırımlarının planlanmasına ilişkin çalışmalar yapmak,
- g) Etkin bir çevre yönetiminin sağlanması için politika ve strateji önerileri geliştirmek.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Koordinasyon Toplantıları

Bakanlıklar ile kurum ve kuruluşlarla koordinasyon toplantıları

MADDE 32- (1) Müşterek alanlardaki görev ve faaliyetlere ilişkin koordinasyonu sağlamak üzere ilgili bakanlar, kurum ve kuruluşların üst yöneticileri ile ilgili politika kurulunun başkanvekilinin katılımıyla koordinasyon toplantıları yapılabilir. Bu toplantılarda tespit edilen esaslar Cumhurbaşkanına sunulur.

(2) Koordinasyon toplantılarına Cumhurbaşkanı veya görevlendireceği

politika kurulu başkanvekili ya da bakan başkanlık eder.

(3) Koordinasyon toplantılarına ilişkin bütün iş ve işlemler ilgili politika kurulu tarafından yerine getirilir.

ÖRNEK SORU:

Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında 1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine göre "Yargı sisteminin adil, hızlı ve etkin şekilde işlemesi için politika önerileri oluşturmak" görevi aşağıdaki hangi Cumhurbaşkanlığı kurulunun görevidir?

- A)Hukuk Politikaları Kurulu
- B)Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Kurulu.
- C)Eğitim ve Öğretim Politikaları Kurulu.
- D)Ekonomi Politikaları Kurulu.
- E) Güvenlik ve Dış Politikalar Kurulu

ÇÖZÜM: A

Yargı sisteminin adil, hızlı ve etkin şekilde işlemesi için politika önerileri oluşturmak Hukuk Politikaları Kurulunun görevidir. Doğru cevap A seçeneğidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çalışma Usul ve Esasları ile Mali Hükümler

Kurulların çalışma usul ve esasları

MADDE 33- (1) Kurullar, alanlarında doğrudan Cumhurbaşkanı ile çalışır ve Cumhurbaşkanının talimatlarını yerine getirir.

(2) Kurullar, görev alanına giren konularda bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, kamu iktisadi teşebbüsleri ve kamu kurumu niteliğindeki kuruluşlar ile yakın işbirliği içinde bulunur.

(3) Kurullar, kendi görev alanlarıyla ilgili olarak her türlü bilgi ve belgeyi ilgili bakanlıklar ile kamu kurum ve

kuruluşlarından talep edebilir. Söz konusu talepler kurum ve kuruluşlarca öncelikle değerlendirilir.

(4) Kurulların görev alanlarıyla ilgili toplantı ve çalışmalara; bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum ile özel sektör temsilcileri, akademisyenler ve yerli veya yabancı uzmanlar davet edilebilir.

(5) Kurullar, görev alanlarına giren konularla ilgili olarak çalışma grupları oluşturabilir.

(6) Birden fazla kurulun görev alanına giren hususlar genişletilmiş kurul toplantılarında ilgili kurullar tarafından müştereken çalışılır ve görüşler müştereken oluşturulur.

Personel ve sekretarya

MADDE 34- (1) Kurullarda yeteri kadar personel bulunur. Kurulda görevlendirilen her türlü personele yapılacak ödemeler Cumhurbaşkanlığı bütçesinden karşılanır. Personel görevlendirme yazıları bilgi ve gereği için Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığına gönderilir.

(2) Her Kurulun sekretarya hizmetleri Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı tarafından yerine getirilir.

(3) Kurul personelinin özlük işlemleri Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığınca yürütülür.

Mali hükümler

MADDE 35- (1) Kurulların giderleri için her yıl Cumhurbaşkanlığı bütçesine yeterli ödenek konulur.

(2) Cumhurbaşkanlığına bağlı kurulların üyelerine, (100.000) gösterge rakamının memur maaş katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda her ay ek ödeme yapılabilir. Bu ek ödeme, yapılacak işin niteliği, çalışma süresi ve üstlenilen görev dikkate alınarak her bir üye için farklı tutarlar belirlenebilir. Bu

ödemeler hakkında aylıklara ilişkin hükümler uygulanır ve damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaz. Bu ödeme, ilgili mevzuatı uyarınca ödenmekte olan zam, tazminat, ödenek, döner sermaye ödemesi, ikramiye, ücret ve her ne ad altında olursa olsun yapılan benzeri ödemelerin hesabında dikkate alınmaz.

Bilgi toplama ve sır saklama yükümlülüğü

MADDE 36 – (1) Kurullar, görevleri ile ilgili olarak gerekli olan bilgileri bütün kamu kurum ve kuruluşlarından istemeye yetkilidir. Kendilerinden bilgi istenen bütün kamu kurum ve kuruluşları bu bilgileri vermekle yükümlüdürler.

(2) Bu şekilde elde edilen bilgilerden ticari sır niteliğinde olanların gizliliğine uyulur.

(3) Kurulların başkan ve üyeleri ile personeli, görevlerini yerine getirmeleri sırasında edindikleri, kamuya, ilgililere ve üçüncü kişilere ait gizlilik taşıyan bilgileri, kişisel verileri, gizlilik taşıyan bilgileri, ticari sırları ve bunlara ait belgeleri, bu konuda mevzuat gereği yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayamaz, kendilerinin veya üçüncü kişilerin yararına kullanamaz. Bu yükümlülük görevden ayrılmalarından sonra da devam eder.

BEŞİNCİ KISIM

CUMHURBAŞKANLIĞINA BAĞLI KURUM VE KURULUŞLAR

MADDE 37– (1) Aşağıda yer alan kurum ve kuruluşlar Cumhurbaşkanlığına bağlı olup, kanunları ve/veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerindeki hükümlere tabidir.

- a) Devlet Arşivleri Başkanlığı
- b) Devlet Denetleme Kurulu
- c) Diyanet İşleri Başkanlığı

ç) (Mülga: RG-15/7/2018-30479 - CK-4/799 md.)

- d) İletişim Başkanlığı
- e) Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği
- f) Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı
- g) Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı
- ğ) Savunma Sanayi Başkanlığı
- h) Strateji ve Bütçe Başkanlığı
- ı) Türkiye Varlık Fonu

ALTINCI KISIM

GENEL KURUM VE KURUŞLAR

DEVLET TEŞKİLATI

HİZMET YÖNÜNDEN YERİNDEN YÖNETİM

Kamu iktisadi teşebbüsü "Teşebbüs"; iktisadi devlet teşekkülü ile kamu iktisadi kuruluşunun ortak adıdır.

İktisadi devlet teşekkülü "Teşekkül"; sermayesinin tamamı devlete ait, iktisadi alanda ticari esaslara göre faaliyet göstermek üzere kurulan, kamu iktisadi teşebbüsüdür.(Halk Bankası, Ziraat Bankası, THY)

Kamu iktisadi kuruluşu "Kuruluş"; sermayesinin tamamı Devlete ait olup tekel niteliğindeki mal ve hizmetleri kamu yararı gözeterek üretmek ve pazarlamak üzere kurulan ve gördüğü bu kamu hizmeti dolayısıyla ürettiği mal ve hizmetler imtiyaz sayılan kamu iktisadi teşebbüsüdür.

Müessese; sermayesinin tamamı bir iktisadi devlet teşekkülüne veya kamu iktisadi kuruluşuna ait olup, ona bağlı işletme veya işletmeler topluluğudur.

Bağlı ortaklık; sermayesinin yüzde ellisinden fazlası iktisadi devlet teşekkülüne veya kamu iktisadi kuruluşuna ait olan işletme veya işletmeler topluluğundan oluşan anonim şirketlerdir.

İştirak; iktisadi devlet teşekküllerinin veya kamu iktisadi kuruluşlarının veya bağlı ortaklıklarının,

sermayelerinin en az yüzde onbeşine, en çok yüzde ellisine sahip buldukları anonim şirketlerdir.

İşletme; müesseselerin ve bağlı ortaklıkların mal ve hizmet üreten fabrika ve diğer birimleridir.

Teşebbüsler Cumhurbaşkanınca kurulur.

ÖRNEK SORU:

Memur Nurettin: "Sermayesinin tamamı Devlete ait olup tekel niteliğindeki mal ve hizmetleri kamu yararı gözeterek üretmek ve pazarlamak üzere kurulan ve gördüğü bu kamu hizmeti dolayısıyla ürettiği mal ve hizmetler imtiyaz sayılan teşebbüstür."

Memur Nurettin'in tanımı yaptığı teşebbüs aşağıdakilerden hangisidir ?

- A) Müessese;
- B) İktisadi devlet teşekkülü
- C) Kamu iktisadi kuruluşu
- D) Bağlı ortaklık
- E) İştirak

ÇÖZÜM: C

Kamu iktisadi kuruluşu "Kuruluş"; sermayesinin tamamı Devlete ait olup tekel niteliğindeki mal ve hizmetleri kamu yararı gözeterek üretmek ve pazarlamak üzere kurulan ve gördüğü bu kamu hizmeti dolayısıyla ürettiği mal ve hizmetler imtiyaz sayılan kamu iktisadi teşebbüsüdür. Doğru cevap C seçeneğidir.

ÖRNEK SORU:

Teşebbüsler aşağıdakilerden hangisinin onayı ile kurulur ?

- A)Cumhurbaşkanı
- B)Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürü
- C)Sanayi ve Teknoloji Bakanı
- D)Milli Savunma Bakanı
- E)İçişleri Bakanı

ÇÖZÜM: A

Teşebbüsler Cumhurbaşkanınca kurulur.
Doğru cevap A seçeneğidir.

Düzenleyici ve denetleyici kurumlar kuruluş tarihleri itibarıyla şöyledir: Sermaye Piyasası Kurulu ,Kişisel Verileri Koruma Kurulu, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu , Rekabet Kurumu , Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu , Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ,Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu , Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu , Kamu İhale Kurumu .

Ticaret ve sanayi odaları, tabip odaları, eczacı odaları, ziraat odaları, mimar ve mühendis odaları ve barolar **meslek kuruluşlarından** bazılarıdır.

BELEDİYE KANUNU (5393)

Belediye: Belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idarî ve malî özerkliğe sahip kamu tüzel kişisini,

Belediyenin organları: Belediye meclisini, belediye encümenini ve belediye başkanını,

Belde: Belediyesi bulunan yerleşim yerini,

Mahalle: Belediye sınırları içinde, ihtiyaç ve öncelikleri benzer özellikler gösteren ve sakinleri arasında komşuluk ilişkisi bulunan idarî birimi, İfade eder.

Nüfusu 5.000 ve üzerinde olan yerleşim birimlerinde belediye kurulabilir. İl ve ilçe merkezlerinde belediye kurulması zorunludur.

Mahalle, muhtar ve ihtiyar heyeti tarafından yönetilir.

Belediye sınırları içinde mahalle kurulması, kaldırılması, birleştirilmesi, bölünmesi, adlarıyla sınırlarının tespiti ve değiştirilmesi, belediye meclisinin kararı ve kaymakamın görüşü üzerine valinin onayı ile olur.

Muhtar, mahalle sakinlerinin gönüllü katılımıyla ortak ihtiyaçları belirlemek,

mahallenin yaşam kalitesini geliştirmek, belediye ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilişkilerini yürütmek, mahalle ile ilgili konularda görüş bildirmek, diğer kurumlarla iş birliği yapmak ve kanunlarla verilen diğer görevleri yapmakla yükümlüdür. Belediye sınırları içinde nüfusu 500'ün altında mahalle kurulamaz.

Bir beldenin adı, belediye meclisi üye tam sayısının en az dörtte üç çoğunluğunun kararı ve valinin görüşü üzerine İçişleri Bakanlığının onayı ile değiştirilir. Bu karar Resmî Gazetede yayımlanır. Beldenin adının değişmesi ile belediyenin adı da değişmiş sayılır.

Nüfusu 2.000'in altına düşen belediyeler, Cumhurbaşkanı kararı ile köye dönüştürülür.

Belediye meclisi

Belediye meclisi, belediyenin karar organıdır ve ilgili kanunda gösterilen esas ve usullere göre seçilmiş üyelerden oluşur.

Belediye meclisi, bilgi edinme ve denetim yetkisini faaliyet raporunu değerlendirme, denetim komisyonu, soru, genel görüşme ve gensoru yoluyla kullanır.

Belediye Encümeni:

Belediye encümeni, belediye başkanının başkanlığında;

İl belediyelerinde ve nüfusu 100.000'in üzerindeki belediyelerde, belediye meclisinin her yıl kendi üyeleri arasından bir yıl için gizli oyla seçeceği üç üye, malî hizmetler birim amiri ve belediye başkanının birim amirleri arasından bir yıl için seçeceği iki üye olmak üzere yedi kişiden, diğer belediyelerde, belediye meclisinin her yıl kendi üyeleri arasından bir yıl için gizli oyla seçeceği iki üye, malî hizmetler birim amiri ve belediye başkanının birim amirleri arasından bir yıl için seçeceği bir üye olmak üzere beş kişiden, oluşur.

Belediye başkanının katılmadığı toplantılarda, belediye başkanının görevlendireceği başkan yardımcısı veya encümen üyesi, encümene başkanlık eder.

Belediye başkanı

Belediye başkanı, belediye idaresinin başı ve belediye tüzel kişiliğinin temsilcisidir. Belediye başkanı, ilgili kanunda gösterilen esas ve usûllere göre seçilir.

Görevden uzaklaştırma

Görevleriyle ilgili bir suç nedeniyle haklarında soruşturma veya kovuşturma açılan belediye organları veya bu organların üyeleri, kesin hükme kadar İçişleri Bakanı tarafından görevden uzaklaştırılabilir.

Görevden uzaklaştırma kararı iki ayda bir gözden geçirilir. Devamında kamu yararı bulunmayan görevden uzaklaştırma kararı kaldırılır.

Belediye teşkilâtı, norm kadroya uygun olarak yazı işleri, malî hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşur.

ÖRNEK SORU:

- I-Belediye meclisini
- II-Belediye encümenini
- III-Belediye başkanını

Yukarıdakilerden hangisi veya hangileri belediyenin organlarından?

- A)Yalnız III
- B)Yalnız II
- C)Yalnız I
- D)I-II
- E) I-II-III

ÇÖZÜM: E

Belediyenin organları: Belediye meclisini, belediye encümenini ve belediye başkanıdır. Doğru cevap E seçeneğidir.

ÖRNEK SORU:

Nüfusu (.....) ve üzerinde olan yerleşim birimlerinde belediye kurulabilir.

Yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A)2.000
- B)3.000
- C)4.000
- D)5.000
- E)7.500

ÇÖZÜM: D

Nüfusu 5.000 ve üzerinde olan yerleşim birimlerinde belediye kurulabilir. Doğru cevap D seçeneğidir.

**BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KANUNU
(5216)**

Toplam nüfusu 750.000'den fazla olan illerin il belediyeleri kanunla büyükşehir belediyesine dönüştürülebilir.

Büyükşehir belediyesinin sınırlar

Büyükşehir belediyelerinin sınırları, il mülki sınırlarıdır.

İlçe belediyelerinin sınırları, bu ilçelerin mülki sınırlarıdır.

Büyükşehir belediye meclisi

Büyükşehir belediye meclisi, büyükşehir belediyesinin karar organıdır ve ilgili kanunda gösterilen esas ve usullere göre seçilen üyelerden oluşur.

Büyükşehir belediye başkanı büyükşehir belediye meclisinin başkanı olup, büyükşehir içindeki diğer belediyelerin başkanları, büyükşehir belediye meclisinin doğal üyesidir.

Büyükşehir belediye encümeni

Büyükşehir belediye encümeni, belediye başkanının başkanlığında, belediye meclisinin (...) ⁽¹⁾ kendi üyeleri arasından bir yıl için gizli oyla seçeceği beş üye ile biri genel sekreter, biri malî

hizmetler birim amiri olmak üzere belediye başkanının her yıl birim amirleri arasından seçeceği beş üyeden oluşur.

Büyükşehir belediye başkanı

Büyükşehir belediye başkanı, büyükşehir belediye idaresinin başı ve tüzel kişiliğinin temsilcisidir. Büyükşehir belediye başkanı, ilgili kanunda gösterilen esas ve usullere göre büyükşehir belediyesi sınırları içindeki seçmenler tarafından doğrudan seçilir.

Büyükşehir belediyesi teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak genel sekreterlik, daire başkanlıkları ve müdürlüklerden oluşur.

ÖRNEK SORU:

Toplam nüfusu 750.000'den fazla olan illerin il belediyeler aşağıdakilerden hangisi ile büyükşehir belediyesine dönüştürülebilir?

- A) Kanunla
- B) Cumhurbaşkanlığı kararı
- C) Cumhurbaşkanlığı kararı
- D) Cumhurbaşkanlığı yönetmeliği
- E) Yönetmelik

ÇÖZÜM: A

Toplam nüfusu 750.000'den fazla olan illerin il belediyeleri kanunla büyükşehir belediyesine dönüştürülebilir. Doğru cevap A seçeneğidir.

İL ÖZEL İDARESİ KANUNU (5302)

-İl özel idaresi: İl halkının mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idarî ve malî özerkliğe sahip kamu tüzel kişiliğidir.

- İl özel idaresinin organları: İl genel meclisini, il encümenini ve vali.

İl özel idaresinin Organları

İl Genel Meclisi

İl genel meclisi, il özel idaresinin karar organıdır ve ilgili kanunda gösterilen esas ve usullere göre ildeki seçmenler tarafından seçilmiş üyelerden oluşur.

İl encümeni

İl encümeni valinin başkanlığında, genel sekreter ile il genel meclisinin her yıl kendi üyeleri arasından seçeceği üç üye ve valinin her yıl birim amirleri arasından seçeceği iki üyeden oluşur.

Vali;

Vali, il özel idaresinin başı ve tüzel kişiliğinin temsilcisidir.

-İl özel idaresi teşkilatı; genel sekreterlik, malî işler, sağlık, tarım, imar, insan kaynakları, hukuk işleri birimlerinden oluşur.

KÖY KANUNU

Nüfusu iki binden aşağı yurtlara (köy) ve nüfusu iki bin ile yirmi bin arasında olanlara (kasaba) ve yirmi binden çok nüfusu olanlara (şehir) denir.

Nüfusu iki binden aşağı olsa dahi belediye teşkilatı mevcut olan nahiye, kaza ve vilayet merkezleri kasaba itibar olunur. Ve Belediye Kanununa tabidir.

Her köyde bir köy derneği, bir köy muhtarı, bir de ihtiyar meclisi bulunur.

Muhtar, hem köy idaresinin başı hem de köyde devletin görevlisidir. Görev süresi beş yıldır. Siyasi partiler aday gösteremez.

Köy Deneği

Köyde bulunan bütün kadın, erkek seçmenlerden meydana gelmektedir.

Köy İhtiyar Meclisi

Köyün yürütme, denetleme ve karar organıdır.

2547 SAYILI KANUN

Yükseköğretim: Milli eğitim sistemi içinde, ortaöğretime dayalı, en az dört yarı

yılı kapsayan her kademedeki eğitim - öğretimin tümüdür.

Üst Kuruluşlar: Yükseköğretim Kurulu ve Üniversitelerarası Kuruldur.

Yükseköğretim Kurumları: Üniversite ile yüksek teknoloji enstitüleri ve bunların bünyesinde yer alan fakülteler, enstitüler, yüksekokullar, konservatuvarlar, araştırma ve uygulama merkezleri ile bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsüne bağlı meslek yüksekokulları ile bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsüne bağlı olmaksızın ve kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile vakıflar tarafından kurulan meslek yüksekokullarıdır.

Üniversite: Bilimsel özerkliğe ve kamu tüzelkişiliğine sahip yüksek düzeyde eğitim - öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapan; fakülte, enstitü, yüksekokul ve benzeri kuruluş ve birimlerden oluşan bir yükseköğretim kurumudur.

Fakülte: Yüksek düzeyde eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayın yapan; kendisine birimler bağlanabilen bir yükseköğretim kurumudur.

Enstitü: Üniversitelerde ve fakültelerde birden fazla benzer ve ilgili bilim dallarında lisans üstü, eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve uygulama yapan bir yükseköğretim kurumudur.

Yüksekokul: Belirli bir mesleğe yönelik eğitim öğretime ağırlık veren bir yükseköğretim kurumudur

Öğretim Elemanları: Yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim üyeleri, öğretim görevlileri ve araştırma görevlileridir.

Öğretim Üyeleri: Yükseköğretim kurumlarında görevli profesör, doçent ve doktor öğretim üyeleridir.

(1) Profesör: En yüksek düzeydeki akademik unvana sahip kişidir.

(2) Doçent: Üniversitelerarası Kurul tarafından verilen doçentlik akademik unvanına sahip kişidir.

(3) Doktor Öğretim Üyesi: Doktora çalışmalarını başarı ile tamamlamış, tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık unvanını veya Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilen belli sanat dallarının birinde yeterlik kazanmış olan akademik unvana sahip kişidir.

Öğretim Görevlisi: Yükseköğretim kurumlarında okutulan dersleri vermek, uygulama yapmak veya yaptırmakla yükümlü olan öğretim elemanıdır.

Ön Lisans: Ortaöğretim yeterliliklerine dayalı, en az iki yıllık bir programı kapsayan nitelikli insan gücü yetiştirmeyi amaçlayan veya lisans öğretiminin ilk kademesini teşkil eden bir yükseköğretimdir.

Lisans: Ortaöğretime dayalı, en az sekiz yarı yıllık bir programı kapsayan bir yükseköğretimdir.

Lisans Üstü: Yüksek lisans ve doktora ile tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık ve sanatta yeterlik eğitimini kapsar ve aşağıdaki kademelere ayrılır.

(1) Yüksek Lisans: (Bilim uzmanlığı, yüksek mühendislik, yüksek mimarlık, master): Bir lisans öğretimine dayalı, eğitim - öğretim ve araştırmanın sonuçlarını ortaya koymayı amaçlayan bir yükseköğretimdir.

(2) Doktora: Lisansa dayalı en az altı veya yüksek lisans veya eczacılık veya fen fakültesi mezunlarınca Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlığa dayalı en az dört yarı yıllık programı kapsayan ve orijinal bir araştırmanın sonuçlarını ortaya koymayı amaçlayan bir yükseköğretimdir.

Yükseköğretim Kurulu; Cumhurbaşkanı tarafından; rektörlük ve öğretim üyeliğinde başarılı hizmet yapmış profesörlere öncelik vermek suretiyle seçilen yedi, temayüz etmiş üst düzeydeki Devlet görevlileri veya emeklileri arasından

seçilen yedi, Üniversitelerarası Kurulca, Kurul üyesi olmayan profesör öğretim üyelerinden seçilip Cumhurbaşkanı tarafından atanan yedi, olmak üzere toplam yirmibir kişiden oluşur.

Yükseköğretim Kurulu Organları; Genel Kurul, Başkan ve Yürütme Kurulu'ndan ibarettir.

Cumhurbaşkanı, Kurul üyeleri arasından dört yıl süreyle bir Başkan seçer.

Üniversitelerarası Kurul: Madde 11 – a. Kuruluş ve işleyişi: Üniversitelerarası Kurul, üniversite rektörleri (...) (1) ile her üniversite senatosunun o üniversiteden dört yıl için seçeceği birer profesörden oluşur.

Devlet ve vakıf üniversitelerine rektör, Cumhurbaşkanınca atanır. Vakıflarca kurulan üniversitelerde rektör ataması, mütevelli heyetinin teklifi üzerine yapılır. Rektör, üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü tüzel kişiliğini temsil eder. Rektörlerin yaş haddi 67 yaştır. Ancak rektör olarak atanmış olanlarda görev süreleri bitinceye kadar yaş haddi aranmaz.

Senato, rektörün başkanlığında, rektör yardımcıları, dekanlar ve her fakülteden fakülte kurullarınca üç yıl için seçilecek birer öğretim üyesi ile rektörlüğe bağlı enstitü ve yüksekokul müdürlerinden teşekkül eder.

Fakültenin ve birimlerinin temsilcisi olan dekan, rektörün önereceği, üniversite içinden veya dışından üç profesör arasından Yükseköğretim Kurulunca üç yıl süre ile seçilir ve normal usul ile atanır. Süresi biten dekan yeniden atanabilir.

ÖRNEK SORU:

2547 sayılı kanuna göre yükseköğretim kurulu kaç üyeden oluşur ?

- A)7
- B)10
- C)14
- D)20
- E) 21

ÇÖZÜM: E

Cumhurbaşkanı tarafından; rektörlük ve öğretim üyeliğinde başarılı hizmet yapmış profesörlere öncelik vermek suretiyle seçilen yedi, temayüz etmiş üst düzeydeki Devlet görevlileri veya emeklileri arasından seçilen yedi, Üniversitelerarası Kurulca, Kurul üyesi olmayan profesör öğretim üyelerinden seçilip Cumhurbaşkanı tarafından atanan yedi, olmak üzere toplam yirmibir kişiden oluşur. Doğru cevap E seçeneğidir.

İL GENEL İDARESİ

VALİ

- 1-İl idaresinin başıdır.
- 2-İlde, **DEVLETİN, hükümetin ve tüm bakanlıkların** temsilcisidir.
- 3-**İstisnai memurdur.**
- 4-Yargı ve askeri kurumlar hariç, ildeki tüm personelin amiridir.
- 5-Olağanüstü dönemlerde askeri birliklerden yardım isteyebilir

İL İDARE KURULU

Vali veya Vali Yardımcısı Başkanlığında Şube Başkanları

- *Hukuk İşleri Müdürü
- *Defterdar
- *Milli Eğitim Müdürü
- *Sağlık Müdürü
- *Bayındırlık
- *Tarım ve Köy İşleri Müdürü
- *Veteriner Müdürü

İL İDARE ŞUBE BAŞKANLARI

- Bakanlıkların **illerde bulunan teşkilat yapılarının** başındaki kişilerdir.
- Bakanlıkların illerdeki **en yüksek memurlarıdır.**
- Valinin **emri altında** çalışırlar.

İLÇE İDARESİ

KAYMAKAM

- 1-İlçe idaresinin başıdır.
- 2-Valinin «**gözetim ve denetimi altında**» çalışır.
- 3-İlçede, hükümetin ve tüm bakanlıkların temsilcisidir.
- 4-**Meslek memurudur.**
- 5-Yargı ve askeri kurumlar hariç, ilçedeki tüm personelin amiridir

İLÇE İDARE ŞUBE BAŞKANLARI

- Bakanlıkların **ilçelerde bulunan teşkilat yapılarının** başındaki kişilerdir.
- Bakanlıkların ilçelerde **en yüksek memurlarıdır.**
- Kaymakamın **emri altında** çalışırlar.

İLÇE İDARE KURULU

Kaymakam Başkanlığında Şube Başkanları

- * Yazı İşleri Müdürü (Tahrirat Katibi)
- * Mal Müdürü
- * Milli Eğitim Müdürü
- * Sağlık Müdürü (Hükümet Hekimi)
- * Tarım ve Köy İşleri Müdürü
- * Veteriner Müdürü

KAVRAMA TESTİ: 1

ÇÖZÜMLÜ

1-5393 sayılı belediye kanuna göre nüfusu kaç binin üzerinde olan yerleşim birimlerinde belediye kurulabilir?

- A) 7.000
- B)6.000
- C)5.000
- D)30.000
- E) 15.000

2-

I-Cumhurbaşkanı makamına ilişkin hizmetleri yürütmek,

II-Cumhurbaşkanının resmi ve özel yazışmalarını yürütmek,

III-Cumhurbaşkanının tören, yurtiçi ve yurtdışı gezi işlerini düzenlemek ve yürütmek,

Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığının 1 sayılı kararnamesine göre yukarıdaki numaralı cümlelerde verilenler Cumhurbaşkanlığı hangi hizmet biriminin görevidir?

- A)Yüksek İstişare Kurulu
- B)Devlet Denetleme Kurulu
- C)Özel Kalem Müdürlüğü
- D)İdari İşler Başkanı
- E)Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğü

3-Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığının 1 sayılı kararnamesine göre en yüksek devlet memuru aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Yüksek İstişare Kurulu Üyeleri
- B)Devlet Denetleme Kurulu Üyeleri
- C)Özel Kalem Müdürü
- D)İdari İşler Başkanı
- E)Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürü

4-

Büro Memur Sen Bursa Şube Başkanı görevde yükselme sınavlarına girecek adaylarla aşağıdaki bilgiyi paylaşmıştır:

“Arkadaşlar Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığının 1 sayılı kararnamesine göremillere ve devlete hizmeti geçmiş, bilgi ve birikim sahibi kişilerin bu kazanımlarından istifade edilebilmesi amacıyla Cumhurbaşkanlığı bünyesinde bir kurul oluşturulmuştur.”

Büro Memur Sen Bursa Şube Başkanının bahsetmiş olduğu kurul aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Yüksek İstişare Kurulu
- B)Devlet Denetleme Kurulu
- C)RTÜK
- D)BDDK
- E)HSK

5- Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığının 1 sayılı kararnamesine göre Yüksek İstişare Kurulu Üyeleri aşağıdakilerden hangisi tarafından seçilir?

- A)TBMM
- B)HSK
- C)Yargıtay Başkanı
- D)Danıştay Başkanı
- E)Cumhurbaşkanı

6-Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığının 1 sayılı kararnamesine göre “TBMM seçimlerinin yenilenmesine ilişkin işlemleri yürütmek” görevi aşağıdaki hizmet birimlerinden hangisine aittir?

- A)Koruma Hizmetleri Genel Müdürlüğü
- B)Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü
- C)Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğü
- D) Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğü
- E) İdari İşler Başkanlığı

7-Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığının 1 sayılı kararnamesine göre “Kanun ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin yayımlanmasına ilişkin işlemleri yapmak” görevi aşağıdaki hizmet birimlerinden hangisine aittir?

- A)Koruma Hizmetleri Genel Müdürlüğü
- B)Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü
- C)Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğü
- D) Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğü
- E) İdari İşler Başkanlığı

8-5393 sayılı belediye kanuna göre belediyenin karar organı aşağıdakilerden hangisidir ?

- A)Belediye encümeni
- B) Belediye meclisi
- C) Başkanlık divanı
- D)Belediye Başkanı
- E) Belediye Yazı İşleri Müdürü

9-Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığının 1 sayılı kararnamesine göre “Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı taşınır ve taşınmazlarına ilişkin işlemleri ilgili mevzuat çerçevesinde yürütmek”, görevi aşağıdaki hizmet birimlerinden hangisine aittir?

- A) Destek ve Mali Hizmetler Genel Müdürlüğü
- B) Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü
- C) Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğü
- D) Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğü
- E) İdari İşler Başkanlığı

10-Belediye meclisi üyeliğine seçilme yeterliğinin kaybedilmesi durumunda, valinin bildirmesi üzerine aşağıdakilerden hangisi tarafından üyeliğin düşmesine karar verilir?

- A) Sayıştay
- B) Danıştay
- C) Yargıtay
- D) Hakimler ve Savcılar Kanunu
- E) Yüksek Seçim Kurulu

11-5393 sayılı belediye kanuna göre belediye encümeninin görevlerinden birisi değildir ?

- A) Stratejik plân ve yıllık çalışma programı ile bütçe ve kesinhesabı inceleyip belediye meclisine görüş bildirmek
- B) Yıllık çalışma programına alınan işlerle ilgili kamulaştırma kararlarını almak ve uygulamak.
- C) Vergi, resim ve harçlar dışında kalan dava konusu olan belediye uyuşmazlıklarının anlaşma ile tasfiyesine karar vermek.
- D) Belediye başkanını seçmek
- E) Taşınmaz mal satımına, trampasına ve tahsisine ilişkin meclis kararlarını uygulamak; süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar verme

12-5393 sayılı belediye kanuna göre belediye başkanının görevlerinden birisi değildir ?

- A) Meclise ve encümenin gözetimi altında toplantılara katılmak.
- B) Belediyenin taşınır ve taşınmaz mallarını idare etmek
- C) Belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek.
- D) Meclis ve encümen kararlarını uygulamak.
- E) Belediye personelini atamak.

13-

I-Yazı işleri,

II-Malî hizmetler,

III-Fen işleri

IV-Zabıta birimlerinden

5393 sayılı belediye kanuna göre belediye teşkilâtı, norm kadroya uygun olarak yukarıdakilerdenhangisi ve ya hangilerinden oluşur?

A) Yalnız I

B)Yalnız II

C)Yalnız III

D)I-II-III-IV

E)II-III

14-Belediye başkanlığının herhangi bir nedenle boşalması ve yeni belediye başkanı veya başkan vekili seçiminin yapılamaması durumunda, seçim yapıncaya kadar belediye başkanlığına il belediyelerinde....., diğer belediyelerde tarafından görevlendirme yapılır.

5393 sayılı belediye kanuna göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir ?

A) Belediye Başkanı İç İşleri Bakanı

B) Vali Belediye Başkanı

C) İç İşleri Bakanı Vali

D)Vali Vali

E) İç İşleri Bakanı Kaymakam

15-

Görevleriyle ilgili bir suç nedeniyle haklarında soruşturma veya kovuşturma açılan belediye organları veya bu organların üyeleri, kesin hükme kadar tarafından görevden uzaklaştırılabilir

5393 sayılı belediye kanuna göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir ?

A) Belediye Başkanı

B) Vali

C) İç İşleri Bakanı

D)Vali

E) Kaymakam

16-

Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığının 1 sayılı kararnamesine göre İdari İşler Başkanı, Cumhurbaşkanlığı Özel Kalem Müdürü, Başkanışmanlar, Danışmanlar ve Genel Müdürler aşağıdakilerden hangisi tarafından görevlendirilir?

A)TBMM

B)Milli Güvenlik Kurulu

C)Yüksek İstişare Kurulu

D)Kamu Deneticisi

E)Cumhurbaşkanı

17- Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığının 1 sayılı kararnamesine göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Cumhurbaşkanlığı makamının herhangi bir nedenle boşalması halinde, yenisi seçilene kadar en yaşlı Cumhurbaşkanı yardımcısı Cumhurbaşkanlığına vekâlet eder ve Cumhurbaşkanıya ait yetkileri kullanır

B) Cumhurbaşkanı yardımcıları, Cumhurbaşkanıya karşı sorumludur.

C) İdari İşler Başkanlığında görevli personelin mali ve sosyal hak ve yardımları, izinleri, bilgi sistemi ve özlük dosyası ile disiplin suç ve cezaları hakkında 657 sayılı Kanun ve ilgili diğer mevzuat uygulanır

D) Cumhurbaşkanının hastalık ve yurtdışına çıkma gibi sebeplerle geçici olarak görevinden ayrılması hallerinde, TBMM Başkanı yetkileri kullanır

E) Cumhurbaşkanı yardımcıları, Cumhurbaşkanıya karşı sorumludur.

18-

5216 sayılı belediye kanuna göre Büyükşehir belediye meclisi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Büyükşehir belediye meclisi, büyükşehir belediyesinin karar organıdır ve ilgili kanunda gösterilen esas ve usullere göre seçilen üyelerden oluşur

B) Büyükşehir belediye başkanı büyükşehir belediye meclisinin başkanıdır

C) Büyükşehir içindeki diğer belediyelerin başkanları, büyükşehir belediye meclisinin doğal üyesi değildirler.

D) Büyükşehir ilçe ve ilk kademe belediye meclisleri ile bunların çalışma usul ve esaslarına ilişkin diğer hususlarda Belediye Kanunu hükümleri uygulanır

E) Büyükşehir belediye meclisi karar organıdır.

19-

Büyükşehir belediye encümeni, belediye başkanının başkanlığında, belediye meclisinin kendi üyeleri arasından yıl için gizli oyla seçeceği beş üye ile biri genel sekreter, biri malî hizmetler birim amiri olmak üzere belediye başkanının her yıl birim amirleri arasından seçeceği beş üyeden oluşur

5216 sayılı belediye kanuna göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir ?

- A)5
- B)6
- C)3
- D)2
- E)1

20-Belediye Kanunundaki hükümler saklı kalmak kaydıyla büyükşehir belediye meclisinin feshine neden olan eylem ve işlemlere katılan büyükşehir ve ilçe belediye başkanlarının görevlerine aşağıdakilerden hangisinin kararıyla son verilir?

- A) Sayıştay
- B) Danıştay
- C) Yargıtay
- D) Anayasa Mahkemesi
- E) Uyuşmazlık Mahkemesi

21-Nüfusu iki binden aşağı yurtlara ve nüfusu iki bin ile yirmi bin arasında olanlara..... ve yirmi binden çok nüfusu olanlara denir.

442 sayılı köy kanuna göre yukarıdaki boşluklara aşağıdaki ifadelerden hangisi getirilebilir ?

- A) Köy Kasaba Şehir
- B) Şehir Köy Kasaba
- C) Köy Şehir Kasaba
- D) Belde Köy Şehir
- E) Şehir Kasaba Köy

22-442 sayılı köy kanuna göre nüfusu 2.000 den aşağı yurlara ne denir ?

- A) Büyükşehir
- B) Şehir
- C) İlçe
- D)Belde
- E) Köy

23-

- I-İl genel meclisini,
- II-İl encümenini
- III- Valiyi,

5302 sayılı il özel idaresi kanuna göre il özel idaresinin organlarıyukarıdakilerden hangisi veya hangileridir ?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D)II-III
- E) I-II-III

24-5302 sayılı il özel idaresi kanuna göre, il özel idaresinin karar organı aşağıdakilerden hangisidir ?

- A)Encümen
- B)Vali
- C) İl genel meclisi
- D) Belediye başkanı
- E) Belde Belediye Başkanı

25-5442 sayılı il idaresi kanuna göre , il ve ilçe kurulması, kaldırılması, merkezlerinin belirtilmesi, adlarının değiştirilmesi, bir ilçenin başka bir il'e bağlanması aşağıdakilerden hangisi ile olur ?

- A) Kanun
- B) Tüzük
- C)Yönetmelik
- D)Genelge
- E) Yönerge

26.Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığının 1 sayılı kararnamesine göre aşağıdakilerden hangisi Cumhurbaşkanlığı Politika Kurullarından birisi değildir?

- A)Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Kurulu
- B)Eğitim ve Öğretim Politikaları Kurulu.
- C)Adalet Politikaları Kurulu
- D)Kültür ve Sanat Politikaları Kurulu.
- E) Yerel Yönetim Politikaları Kurulu

27.Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığının 1 sayılı kararnamesine göre “Ar-Ge çalışmalarının özendirilmesi, teşvik edilmesi ve sonuçların ürünleştirilmesi için politika önerilerinde bulunmak,” görevi aşağıdaki hangi politika kurulunun görevidir?

- A)Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Kurulu
- B)Eğitim ve Öğretim Politikaları Kurulu.
- C)Adalet Politikaları Kurulu
- D)Kültür ve Sanat Politikaları Kurulu.
- E) Yerel Yönetim Politikaları Kurulu

28.Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığının 1 sayılı kararnamesine göre “Ar-Ge çalışmalarının özendirilmesi, teşvik edilmesi ve sonuçların ürünleştirilmesi için politika önerilerinde bulunmak,” görevi aşağıdaki hangi politika kurulunun görevidir?

- A)Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Kurulu
- B)Eğitim ve Öğretim Politikaları Kurulu.
- C)Adalet Politikaları Kurulu
- D)Kültür ve Sanat Politikaları Kurulu.
- E) Sosyal Politikalar Kurulu

29.

- I- Devlet Arşivleri Başkanlığı
- II-Devlet Denetleme Kurulu
- III-Diyanet İşleri Başkanlığı
- IV-Vakıflar Genel Müdürlüğü
- V-Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği

Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığının 1 sayılı kararnamesine göre yukarıdakilerden hangisi Cumhurbaşkanlığına bağlı kurum ve kuruluşlardan biri değildir?

- A)I
- B)II
- C)III
- D)IV
- E)V

30.Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığının 1 sayılı kararnamesine göre Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatında aşağıdaki personel türlerinden hangisi görev yapmaz?

- A) Kadrolu personel
- B) Geçici işçiler
- C)Kadroya bağlı olmayan süreli personel
- D) Kısmi zamanlı personel
- E) Sözleşmeli personel

ÇÖZÜMLER:

1-C

Nüfusu 5.000 ve üzerinde olan yerleşim birimlerinde belediye kurulabilir. İl ve ilçe merkezlerinde belediye kurulması zorunludur

2-C

Cumhurbaşkanı Özel Kalem Müdürlüğü

MADDE 2- (1) Cumhurbaşkanı Özel Kalem Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- a) Cumhurbaşkanı makamına ilişkin hizmetleri yürütmek,
- b) Cumhurbaşkanının resmi ve özel yazışmalarını yürütmek,
- c) Cumhurbaşkanının tören, yurtiçi ve yurtdışı gezi işlerini düzenlemek ve yürütmek

3-D

İdari İşler Başkanı

MADDE 5 -(1) En yüksek Devlet memuru olan İdari İşler Başkanı, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığının en üst amiridir

4-A

Cumhurbaşkanlığı Yüksek İstişare Kurulu

MADDE 4/A- (Ek:RG-15/5/2019-30775-CK- 36 / 1 md.)

(1) Millete ve devlete hizmeti geçmiş, bilgi ve birikim sahibi kişilerin bu kazanımlarından istifade edilebilmesi

amacıyla Cumhurbaşkanlığı Yüksek İstişare Kurulu oluşturulmuştur. Kurul üyeleri Cumhurbaşkanınca belirlenir. Kurulun çalışma usul ve esasları ile Kurul üyelerine yapılabilecek ödemeler Cumhurbaşkanınca belirlenir.

5-E

Kurul üyeleri Cumhurbaşkanınca belirlenir.

6-B

TBMM seçimlerinin yenilenmesine ilişkin işlemleri yürütmek Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğünün görevidir.

7-D

Kanun ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin yayımlanmasına ilişkin işlemleri yapmak Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğünün görevidir.

8-B

Belediye meclisi

Madde 17- Belediye meclisi, belediyenin karar organıdır ve ilgili kanunda gösterilen esas ve usûllere göre seçilmiş üyelerden oluşur.

9-A

Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı taşınır ve taşınmazlarına ilişkin işlemleri ilgili mevzuat çerçevesinde yürütmek,

Destek ve Mali Hizmetler Genel Müdürlüğünün görevidir.

10-B

Belediye meclisi üyeliğine seçilme yeterliğinin kaybedilmesi durumunda,

valinin bildirmesi üzerine Danıştay tarafından üyeliğin düşmesine karar verilir.

11-D

Belediye encümeninin görev ve yetkileri şunlardır:

a) Stratejik plân ve yıllık çalışma programı ile bütçe ve kesinhesabı inceleyip belediye meclisine görüş bildirmek.

b) Yıllık çalışma programına alınan işlerle ilgili kamulaştırma kararlarını almak ve uygulamak.

c) Öngörülmeleyen giderler ödeneğinin harcama yerlerini belirlemek. d) Bütçede fonksiyonel sınıflandırmanın ikinci düzeyleri arasında aktarma yapmak.

e) Kanunlarda öngörülen cezaları vermek.

f) Vergi, resim ve harçlar dışında kalan dava konusu olan belediye uyuşmazlıklarının anlaşma ile tasfiyesine karar vermek.

g) Taşınmaz mal satımına, tramпасına ve tahsisine ilişkin meclis kararlarını uygulamak; süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar vermek.

h) Umuma açık yerlerin açılış ve kapanış saatlerini belirlemek.

i) Diğer kanunlarda belediye encümenine verilen görevleri yerine getirmek.

12-A

Belediye başkanının görev ve yetkileri şunlardır: a) Belediye teşkilâtının en üst amiri olarak belediye teşkilâtını sevk ve

idare etmek, belediyenin hak ve menfaatlerini korumak.

b) Belediyeyi stratejik plâna uygun olarak yönetmek, belediye idaresinin kurumsal stratejilerini oluşturmak, bu stratejilere uygun olarak bütçeyi, belediye faaliyetlerinin ve personelinin performans ölçütlerini hazırlamak ve uygulamak, izlemek ve değerlendirmek, bunlarla ilgili raporları meclise sunmak.

c) Belediyeyi Devlet dairelerinde ve törenlerde, davacı veya davalı olarak da yargı yerlerinde temsil etmek veya vekil tayin etmek.

d) Meclise ve encümene başkanlık etmek.

e) Belediyenin taşınır ve taşınmaz mallarını idare etmek.

f) Belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek.

g) Yetkili organların kararını almak şartıyla sözleşme yapmak.

h) Meclis ve encümen kararlarını uygulamak. i) Bütçeyi uygulamak, bütçede meclis ve encümenin yetkisi dışındaki aktarmalara onay vermek.

j) Belediye personelini atamak.

k) Belediye ve bağlı kuruluşları ile işletmelerini denetlemek.

l) Şartsız bağışları kabul etmek. m) Belde halkının huzur, esenlik, sağlık ve mutluluğu için gereken önlemleri almak.

n) Bütçede yoksul ve muhtaçlar için ayrılan ödeneği kullanmak, engellilere yönelik hizmetleri yürütmek ve engelliler merkezini oluşturmak

13-D

Belediye teşkilâtı, norm kadroya uygun olarak yazı işleri, malî hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşur.

14-C

Belediye başkanlığının herhangi bir nedenle boşalması ve yeni belediye başkanı veya başkan vekili seçiminin yapılamaması durumunda, seçim yapıncaya kadar belediye başkanlığına büyükşehir ve il belediyelerinde İçişleri Bakanı, diğer belediyelerde vali tarafından görevlendirme yapılır.

15-C

Görevleriyle ilgili bir suç nedeniyle haklarında soruşturma veya kovuşturma açılan belediye organları veya bu organların üyeleri, kesin hükme kadar İçişleri Bakanı tarafından görevden uzaklaştırılabilir.

16-E

Atama ve görevlendirmeler

MADDE 12 -(1) İdari İşler Başkanı, Cumhurbaşkanlığı Özel Kalem Müdürü, Başkanışmanlar, Danışmanlar ve Genel Müdürler Cumhurbaşkanı tarafından; diğer personel ise İdari İşler Başkanı tarafından atanır veya görevlendirilir.

17-D

Cumhurbaşkanına vekâlet

MADDE 18 -(1) Cumhurbaşkanlığı makamının herhangi bir nedenle boşalması halinde, yenisi seçilene kadar en yaşlı Cumhurbaşkanı yardımcısı Cumhurbaşkanlığına vekâlet eder ve Cumhurbaşkanına ait yetkileri kullanır.

18-C

Büyükşehir belediye meclisi, büyükşehir belediyesinin karar organıdır ve ilgili kanunda gösterilen esas ve usullere göre seçilen üyelerden oluşur. Büyükşehir belediye başkanı büyükşehir belediye meclisinin başkanı olup, büyükşehir içindeki diğer belediyelerin başkanları, büyükşehir belediye meclisinin doğal üyesidir.

Büyükşehir ilçe ve ilk kademe belediye meclisleri ile bunların çalışma usul ve esaslarına ilişkin diğer hususlarda Belediye Kanunu hükümleri uygulanır

19-E

Büyükşehir belediye encümeni, belediye başkanının başkanlığında, belediye meclisinin (...) (1) kendi üyeleri arasından bir yıl için gizli oyla seçeceği beş üye ile biri genel sekreter, biri malî hizmetler birim amiri olmak üzere belediye başkanının her yıl birim amirleri arasından seçeceği beş üyeden oluşur

20-B

Belediye Kanunundaki hükümler saklı kalmak kaydıyla büyükşehir belediye meclisinin feshine neden olan eylem ve işlemlere katılan büyükşehir ve ilçe belediye başkanlarının görevlerine Danıştay kararıyla son verilir

21-A

Nüfusu iki binden aşağı yurlara (köy) ve nüfusu iki bin ile yirmi bin arasında olanlara (kasaba) ve yirmi binden çok nüfusu olanlara (şehir) denir

22-E

Nüfusu iki binden aşağı yurlara (köy) ve nüfusu iki bin ile yirmi bin arasında olanlara (kasaba) ve yirmi binden çok nüfusu olanlara (şehir) denir

23-E

İl özel idaresinin organları: İl genel meclisini, il encümenini ve valiyi, ifade eder.

24-C

İl genel meclisi, il özel idaresinin karar organıdır ve ilgili kanunda gösterilen esas ve usullere göre ildeki seçmenler tarafından seçilmiş üyelerden oluşur

25-A

İl ve ilçe kurulması, kaldırılması, merkezlerinin belirtilmesi, adlarının değiştirilmesi, bir ilçenin başka bir il'e bağlanması kanun ile;

26- C

Kuruluş

MADDE 20- (1) Cumhurbaşkanlığı bünyesinde aşağıda yer alan kurullar kurulmuştur.

- a) Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Kurulu.
 - b) Eğitim ve Öğretim Politikaları Kurulu.
 - c) Ekonomi Politikaları Kurulu.
 - ç) Güvenlik ve Dış Politikalar Kurulu.
 - d) Hukuk Politikaları Kurulu.
 - e) Kültür ve Sanat Politikaları Kurulu.
 - f) Sağlık ve Gıda Politikaları Kurulu.
 - g) Sosyal Politikalar Kurulu.
 - ğ) Yerel Yönetim Politikaları Kurulu.
- Doğru cevap C seçeneğidir.

27-A

Ar-Ge çalışmalarının özendirilmesi, teşvik edilmesi ve sonuçların ürünleştirilmesi için politika önerilerinde bulunmak, Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Kurulunun görevidir. Doğru cevap A seçeneğidir.

28-E

Sosyal Politikalar Kurulu

Aile kurumunun korunması, güçlendirilmesi; iş ve aile hayatı uyumunun sağlanması için politika önerileri oluşturmak. Doğru cevap E seçeneğidir.

29-D

MADDE 37– (1) Aşağıda yer alan kurum ve kuruluşlar Cumhurbaşkanlığına bağlı olup, kanunları ve/veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerindeki hükümlere tabidir.

- a) Devlet Arşivleri Başkanlığı
- b) Devlet Denetleme Kurulu
- c) Diyanet İşleri Başkanlığı
- ç) **(Mülga: RG-15/7/2018-30479 - CK-4/799 md.)**
- d) İletişim Başkanlığı
- e) Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği
- f) Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı

- g) Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı
ğ) Savunma Sanayi Başkanlığı
h) Strateji ve Bütçe Başkanlığı
ı) Türkiye Varlık Fonu
Vakıflar Genel Müdürlüğü Kültür
Bakanlığına bağlı olduğundan doğru cevap
D seçeneğidir.

30-B

Personelin statüsü

MADDE 13 - (1) Merkez Teşkilatında;

- a) Kadrolu personel,
b) Kadroya bağlı süreli personel,
c) Kadroya bağlı olmayan süreli personel,
ç) Kısmi zamanlı personel,
d) Sözleşmeli personel,
görev yapar. Doğru cevap B seçeneğidir.

**BOŞLUKLARI DOLDURMA
(DEVLET TEŞKİLATI)**

1 (.....) Devletin başıdır. Yürütme yetkisi **2** (.....) aittir
3 (.....)Cumhurbaşkanı makamına ilişkin hizmetleri yürütmek ile görevlidir. Millete ve devlete hizmeti geçmiş, bilgi ve birikim sahibi kişilerin bu kazanımlarından istifade edilebilmesi amacıyla **4**.(.....) oluşturulmuştur. **5**.(.....) En yüksek devlet memurudur. **6**.(.....) Cumhurbaşkanınca çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri, kararları ile yönetmelik taslaklarını hazırlamakla görevlidir. Cumhurbaşkanlığı özel kalem müdürüne Cumhurbaşkanının onayı ile **7**.(.....) unvanı verilebilir.Cumhurbaşkanının hastalık ve yurtdışına çıkma gibi sebeplerle geçici olarak görevinden ayrılması hallerinde, Cumhurbaşkanının görevlendirdiği **8**.(.....) Cumhurbaşkanına vekâlet eder.Kamu kurum ve kuruluşlarında, mevzuatın verdiği yetkiye dayanılarak kurulan banka ve kuruluşlarda, bunların sermayelerinin yarısından fazlasına katılması suretiyle kurulan kuruluşlarda çalışanlar ile adli ve idari yargı mensupları, hizmetlerine ihtiyaç duyulması sebebiyle ve **9**.(.....) süreyle İdari İşler Başkanlığının talebi üzerine İdari İşler Başkanlığı kadrolarında süreli olarak görevlendirilebilir.**10**.(.....) kurullarınbaşkanıdır.Her Kurulun sekretarya hizmetleri Cumhurbaşkanlığı **11**.(.....) tarafından yerine getirilir. Kurullar en az **12**.(.....) üyeden oluşur. Cumhurbaşkanı ile çalışmak üzere **13**.(.....) adet politika kurulu 1 Nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kurulmuştur.Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatının kadroları, Cumhurbaşkanı **14**.(.....) belirlenir.

15.Cumhurbaşkanı, kendisine danışmanlık ve verdiği diğer görevleri yapmak üzere Cumhurbaşkanı 15. (.....)atayabilir.

CEVAPLAR :

- 1-Cumhurbaşkanı
- 2-Cumhurbaşkanı
- 3-Cumhurbaşkanlığı Özel Kalem Müdürlüğü
- 4-Cumhurbaşkanlığı Yüksek İstişare Kurulu
- 5-İdari İşler Başkanı
- 6-Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğü
- 7.Büyükelçi
- 8-Yardımcısı
- 9-Üç
- 10-Cumhurbaşkanı
- 11-İdari İşler Başkanlığı
- 12-Üç
- 13- 9
- 14-Kararıyla
- 15-Başdanışman ve Danışman

**HAKLLA İLİŞKİLER VE DAVRANIŞ
KURALLARI (İLETİŞİM)**

1-Sakarya Adli Yargı İlk Derece Mahkemesi Adalet Komisyonu Başkanı yaptığı bir konuşmada "Bir zamanlar Osmanlı toprağı olan Kudüs'te Filistin halkı zor durumda.. Hepimizin çoluk çocuğı var. Bizim çocuklarımız değil diye Filistin çocuklarını görmezden gelemeyiz." diyerek düşüncelerini ifade ederken iletişimde hangikavramın önemini belirtmektedir?

- A) Sempati
- B) Empati
- C) Terapati
- D) Antipati
- E) Hale etkisi

ÇÖZÜM: B

Kişinin kendisini diğlerinin yerine koyarak ne hissettiğini anlamaya çalışmasıdır.

2-

En uzak mesafe ne Afrika'dır
Ne Çin, ne Hindistan,
Ne seyyareler,
Ne de yıldızlar geceleri ışıldayan...
En uzak mesafe;
iki kafa arasındaki mesafedir
Birbirini anlamayan...

Can Yücel

Can Yücel'in yukarıdaki şiirinde ifade etmeye çalıştığı kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İletişim
- B) Müzakere
- C) Arabuluculuk
- D) Uzlaştırma
- E) Empati

ÇÖZÜM: A

Düşünce, bilgi ve görüşlerin konuşma, yazı ve resim gibi semboller kullanarak paylaşımı ve aktarımıdır.

3-

Nasrettin Hoca bir gün eşekten düşmüş. Hocanın başına herkes toplanmış hocaya demişler ki:

– Hocam bir doktor çağıralım mı?

Hoca:

– Yok yok benim halimden doktor değil eşekten düşen anlar siz bana eşekten düşen birisini getirin demiş.

Nasrettin Hoca'nın bu davranışı aşağıdaki hangi kavramı ifade etmektedir?

- A) Empati
- B) Müzakere
- C) Uzlaşma
- D) Arabuluculuk
- E) Sempati

ÇÖZÜM: A

Bir kişinin kendisini karşısındaki kişinin yerine koyarak olaylara onun bakış açısıyla bakması, o kişinin duygularını ve düşüncelerini doğru olarak anlaması, hissetmesi ve bu durumu ona iletmesi sürecine "empati" adı verilir.

4-İyi bir dinleyici olmanın şartlarından biri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anlatıcıya kaşlarını çatarak bakmak
- B) Anlatıcıyla alay etmek
- C) Dinlerken cep telefonu ile ilgilenmek
- D) Dinlerken anlatıcının gözlerinin içine Bakmak
- E) Etrafı seyretmek

ÇÖZÜM: D

Sözsüz mesajlar, jestler, göz ve baş hareketleri, beden duruşu, yüz ifadeleri, mesafe, temas gibi **BEDEN DİLİ ÖGELERİYLE** ifade edilir.

5-İletişim süreci aşağıdaki iletişim öğelerinden hangisi ile başlatılabilir?

- A) Mesaj
- B) Alıcı
- C) Kaynak
- D) Kodlama
- E) Gürültü

ÇÖZÜM: C

Kaynak

Kaynak, iletiyi (mesajı) oluşturan ve bir kanal ile hedef kitleye ulaştıran birimdir

6-

İletişim öğelerinin doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Geri Bildirim -gönderici-alıcı-kanal-mesaj
- B) Mesaj-kanal-alıcı-gönderici-geri bildirim
- C) Alıcı- mesaj - gönderici- kanal-geri bildirim
- D) Gönderici-kanal-mesaj-alıcı-geri bildirim
- E)Hiçbiri

ÇÖZÜM: -D

Gönderici-kanal-mesaj-alıcı-geri Bildirim

7-

Söz ola kese savaşı

Söz ola kestire başı

Söz ola oğulu aşı

Balla yağ ede bir söz

Yunus Emre

Yunus Emre yukarıdaki dizeleriyle aşağıdakilerden hangisini vurgulamaktadır?

- A) İletişimin önemi
- B) Müzakerenin önemi
- C) Uzlaşma
- D) Arabuluculuk
- E)Empati

ÇÖZÜM: A

Düşünce ve görüşlerin sözlü olarak karşılıklı alışverişidir İletişim köprü kurmaktır

8-Carl Rogers'ın“kişinin kendisini karşısındaki kişinin yerine koyarak o kişinin duygularını ve düşüncelerini anlaması ve bu durumu ona hissettirme süreci” olarak tanımladığı ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Empati
- B) Sempati
- C) Algı
- D) Gürültü
- E)Antipati

ÇÖZÜM: A

kişinin kendisini karşısındaki kişinin yerine koyarak o kişinin duygularını ve düşüncelerini anlaması ve bu durumu ona hissettirme süreci.

9-Adliyede Deniz, Elif ve Hilal isimli zabıt katipleri aynı kalemde çalışmaktadırlar. Zabıt katibi Hilal başka bir Kaleme görevlendirildiğini duyunca ağlamaya başlamış bunu gören iki katipte onunla birlikte ağlamışlardır.

Hilal'in ağlamasıyla birlikte diğer katiplerinde Hilal'i örnek alıp ağlaması aşağıdakilerden hangisine örnektir?

- A) Empati
- B) Sempati
- C) Antipati
- D) Sonpati
- E) İletişim

ÇÖZÜM: B

Sempati ise karşıdaki kişinin yaşadığı duyguya eşlik etmektir.

10-Adliye Personeli Bilgin Ali : 99 depreminde yine millet olarak büyük bir üzüntü yaşadık. Kendimizi evini, ailesini kaybeden kişilerin yerine koyduk. Onların duygu ve düşüncelerini hissedip anlayarak tekrar kendimize döndük. Bir çoğumuz "Ne yapabilirim?" sorusunu kendisine sordu ve bazılarımız arama çalışmalarına katıldı, bazılarımız maddi bir yardımda bulundu."

Yukarıdaki olay iletişimde hangi kavramın varlığına işaret etmektedir?

- A) Empati
- B) Sempati
- C) Antipati
- D) Sonpati
- E) İletişim

ÇÖZÜM: A

kişinin kendisini karşıdaki kişinin yerine koyarak o kişinin duygularını ve düşüncelerini anlaması ve bu durumu ona hissettirme süreci

11-Yunus Emre, lider olarak Cumhurbaşkanımız sayın Recep Tayyip Erdoğan'ı örnek almakta ve ona "Dünya Lideri" demektedir. Sürekli konuşmalarında Yunus Emre "Dünya beşten büyüktür" şeklinde ve "Benim için Davos bitmiştir." şeklindeki sözleri örnek almaktadır.

İletişimde Yunus Emre'nin durumunu en iyi ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Empati
- B) Sempati
- C) Antipadi
- D) Algı
- E) İletişim

ÇÖZÜM: B

Bir insanın bir başkasına karşı doğal ve içgüdüsel olarak bir eğilim, sevgi ve yakınlık duyması, cana yakınlık, sıcakkanlılık.

12-Atatürk'ün savaş yıllarında İrade-i Milliye gazetesini çıkarması aşağıdaki hangi kavramı önemseydiğinin göstergesidir?

- A) Bağımsızlık
- B) Hürriyet
- C) İletişim
- D) Uzlaştırma
- E) Empati

ÇÖZÜM: C

Savaş ortamında iletişime önem verilmiştir.

13-Aşağıdakilerden hangisi iletişim sürecinioluşturan etmenlerden değildir?

- A) Mesaj
- B) Kanal
- C) Gönderici
- D) Gürültü
- E) Alıcı

ÇÖZÜM: D

A-Kaynak

Kaynak, iletiyi (mesajı) oluşturan ve bir kanal ile hedef kitleye ulaştıran birimdir

B-Kanal

Kanal, kaynakla alıcı arasındaki iletinin aktarılmasını sağlayan yoldur

C. İleti (Mesaj)

İleti (mesaj), kaynak ile alıcı arasındaki ilişkiyi sağlayan ögedir. (Harf,rakam, ses, ses tonu, yüz anlatımı, her çeşit görsel, işitsel anlatımlar, bu arada dokunma, kaynağın alıcıya gönderdiği duygu, düşünce ve davranışların kodlanmış halidir.)

D. Alıcı (Hedef)

İletinin (mesajın) ulaşması istenen kişi ya da gruba alıcı denilmektedir.

E-Geri Bildirim

Geri bildirim iletişim sürecinin son aşamasıdır.

Alıcının iletiye (mesaja) verdiği cevaptır.

14-İletişim sürecinin merkezini hangi iletişimögesi oluşturur?

- A) İleti
- B) Kanal
- C) Kodlama
- D) Geri Bildirim
- E) Kaynak

ÇÖZÜM: A

İleti (Mesaj)

İleti (mesaj), kaynak ile alıcı arasındaki ilişkiyi sağlayan ögedir. (Harf,rakam, ses, ses tonu, yüz anlatımı, her çeşit görsel, işitsel anlatımlar, bu arada dokunma, kaynağın alıcıya gönderdiği duygu, düşünce ve davranışların kodlanmış halidir.)

15-Duygu, düşünce ve bilgilerin başkasına aktarılmasınadenir.

Yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Müzakere
- B) İletişim
- C) Uzlaşma
- D) Uzlaştırma
- E)Empati

ÇÖZÜM: B

Düşünce, bilgi ve görüşlerin konuşma, yazı ve resim gibi semboller kullanarak paylaşımı ve aktarımıdır.

16-

- I. Ortam
- II. Gürültü
- III. Çevre

Yukarıdakilerden hangisi veya hangileri iletişimin başarısını etkileyen etmenlerdendir?

- A) I-II
- B) III-I
- C) I-II-III
- D) Yalnız I
- E) Yalnız II

ÇÖZÜM: C
Hepsi

17- İletişim sürecinin en son safhasını ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İleti
- B) Mesaj
- C) Geri Bildirim
- D) Kanal
- E) Kaynak

ÇÖZÜM: C

Geri Bildirim

Geri bildirim iletişim sürecinin son aşamasıdır.
Alıcının iletiye (mesaja) verdiği cevaptır.

18-Bahadır'ın derste öğretmenini dinlerkenbaşını "evet" şeklinde aşağıya sallamasıaşağıdakilerden hangisine örnektir?

- A) Empati
- B) Gürültü
- C) Gösterge
- D) İleti
- E) Kaynak

ÇÖZÜM: C

Gösterge (iletişim). Gösterge; kendisinden başka bir şey işaret eden, temsili olan ve yorumlanabilen her türlü cisim, durum veya olay.

19-İletişimin anlaşılmasını engelleyen etmenaşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ortam
- B) Çevre
- C) İletişim
- D) Gürültü
- E) Alıcı

ÇÖZÜM: D

Gürültü: İletişimi engelleyen ya da bozan olumsuz unsurlardır

20-

- I. İzlenen yol
- II. İletişim sürecinin başlangıcı
- III. Mesaj

Yukarıdaki ifadeler aşağıdaki hangi kavramları tanımlamak için kullanılmıştır?

	Kanal	Kaynak	İleti
A) II		I	III
B) I		II	III
C) III		II	I
D) II		III	I
E) II		I	III

ÇÖZÜM: B

I-II-III

21-

I. Mürsel Bey: Burun ve kulaklarıyla oynayan

erkek mutlaka yalan söylüyordur.

II. Özlem Hanım: Bayan elini çenesine koyup

gözlerini cevreden kaçırıyorsa düşünceli bir tavır takınıyor demektir.

Yukarıdaki örneklerde iletişimin hangi yönü vurgulanmaktadır?

- A) Sözlü iletişim
- B) Yazılı İletişim
- C) Sözsüz İletişim(Beden Dili)
- D) Kitle İletişim
- E) Reklam

ÇÖZÜM: C

Sözsüz mesajlar, jestler, göz ve baş hareketleri, beden duruşu, yüz ifadeleri, mesafe, temas gibi **BEDEN DİLİ ÖGELERİYLE** ifade edilir.

22-

- 1. Posta
- 2. Telgraf
- 3. Telefon
- 4. Fax
- 5. Gazete
- 6. Televizyon
- 7. Radyo
- 8. Uydular
- 9. Bilgisayarlar

Yukarıdaki terimler kullanılarak yapılan iletişim türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sözlü İletişim
- B) Sözsüz İletişim
- C) Kitle İletişim
- D) Yazılı İletişim
- E)Reklam

ÇÖZÜM: C

Basın, yayın yoluyla yapılan iletişidir.

23.Çok güzel bir bayanın ve çok yakışıklı bir insanın iyi insan olarak nitelememiz iletişimde aşağıdaki hangi kavrama işaret etmektedir?

- A) Empati
- B) Sempati
- C) Algılamada Halo Etkisi
- D) Antipati
- E) Sempati

ÇÖZÜM: C

“Birinci Dünya Savaşı sırasında, Amerikalı psikolog Edward Thorndike, komutanların kendilerine bağlı askerler hakkında bir araştırma yaptı. Her komutana askerlerinin fiziksel yetenekleri, zekaları, emirleri uygulama becerileri... hakkında sorular sordu. Şaşırtıcı olan, komutanların “üstün asker” olarak nitelendirdikleri bütün askerler, sağlam yapılı ve yakışıklıydılar. Komutanlara göre bu askerlerin hepsi aynı zamanda, iyi nişancı, disiplinli, kararlı, zeki, fedakar, liderlik yetkinlikleri olan... askerlerdi.”

“Komutanların askerlerin dış görünüşlerinden etkilenip, onlara – gerçekte var olmayan- pek çok olumlu özellikler atfetmesine Thorndike, “Halo Etkisi” adını verdi.”

24-Halkla ilişkiler ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Propaganda ve reklamdaki farklıdır.
- B) Halkla ilişkiler kurumlarının insana açılan kapısıdır.
- C) Halkla ilişkiler tek yönlüdür.
- D) Temelinde karşılıklı ilişki ağı vardır.
- E) Halkla ilişkiler çift yönlüdür.

ÇÖZÜM: C

Halkla ilişkiler çift yönlüdür.

25-Halkla ilişkiler terimi ilk kez aşağıdaki ülkelerin hangisinde kullanılmıştır?

- A) Kanada
- B) İsveç
- C) ABD
- D) Almanya
- E) Rusya

ÇÖZÜM: C

ABD

26-

I-Planlama

II-Bilgi toplama

III-Uygulama

Yukarıdakilerden hangisi veya hangileri halkla ilişkilerin çalışma aşamalarındandır?

- A) I-II
- B) I-III
- C) Yalnız I
- D) II-III
- E) I-II-III

ÇÖZÜM: E

I-II-III

27-Halkla ilişkiler çalışmasının ilk aşaması aşağıdakilerden hangisidir ?

- A) Dürüstlük
- B) Yineleme
- C) Uygulama
- D) Bilgi toplama
- E) Planlama

ÇÖZÜM: D

halkla ilişkiler çalışmasının ilk aşaması bilgi toplamadır.

28-Aşağıdakilerden hangisi yazılı ve basılı araçlardan birisi değildir ?

- A) Televizyon
- B) Kitap
- C) Dergi
- D) Gazete
- E) Broşür

ÇÖZÜM: A

Televizyon

29- Aşağıdakilerden hangisi halkla ilişkilerin temel özelliklerinden birisi değildir ?

- A) Halkla ilişkiler halkın yararını gözetir
- B) Çift yönlüdür
- C) Bilgi toplama aşaması vardır
- D) Uygulama ve değerlendirme de bulunur.
- E) Reklam ve propaganda ile birlikte kar amacı güder tek yönlüdür.

ÇÖZÜM: E

Halkla ilişkiler halkın menfaatini gözetir Çift yönlüdür.

**RESMÎ YAZIŞMALARDA UYGULANACAK
USUL VE ESASLAR HAKKINDA
YÖNETMELİK**

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) *Bu Yönetmeliğin amacı; güvenli elektronik imza kullanılarak elektronik ortamda veya el yazısıyla atılan imza ile fiziksel ortamda yapılan resmî yazışmalara ilişkin kuralları belirlemek, bilgi veya belge alışverişini, hızlı ve güvenli bir biçimde yürütmek ve uygulama birliğini sağlamaktır.*

(2) Bu Yönetmelik, bütün kamu kurum ve kuruluşlarını kapsar.

Dayanak

MADDE 2- (1) *Bu Yönetmelik, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 6 ncı ve 7 nci maddeleri hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.*

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3- (1) *Bu Yönetmelikte geçen;*

a) *Aidiyet zinciri: Belgenin hazırlanmasından tasfiyesine kadar olan sürecini,*

b) *Arşiv imza: Kriptografik metodların zaman içerisinde koruyucu özelliğini yitirmesine karşı, periyodik olarak alınan zaman damgası ile korunan elektronik imzayı,*

c) *Belge: Herhangi bir bireysel işlemin, kurumsal fonksiyonun veya kurumsal işlemin yerine getirilmesi için alınmış ya da idare tarafından hazırlanmış; içerik, ilişki ve formatı ile ait olduğu fonksiyon veya işlem için delil teşkil ederek aidiyet zincirini muhafaza eden, güvenli*

elektronik imza ya da el yazısıyla imzalanmış ve kayıt altına alınmış her türlü bilgiyi,

ç) Devlet Teşkilatı Merkezi Kayıt Sistemi (DETSİS): *Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı* tarafından yürütülen ve idarelerin merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatındaki birimlerinin Türkiye Cumhuriyeti Devlet Teşkilatı Numarası ile tanımlandığı sistemi,

d) Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS): İdarelerin faaliyetlerini yerine getirirken *hazırladıkları ve faaliyetlerinin delili olabilecek e-Yazışma Teknik Rehberi'ne uygun belgelerin* içerik, üstveri, format ve ilişkisel özelliklerini koruyan, belgelerin ait olduğu fonksiyon veya işlem için delil teşkil eden ve aidiyet zinciri içerisindeki yönetimini elektronik ortamda sağlayan sistemi,

e) Elektronik onay: Güvenli elektronik imza kullanılmayan durumlarda paraf yerine geçecek kaydın elektronik ortamda alınmasını,

f) Elektronik ortam: *EBYS içerisinde e-Yazışma Teknik Rehberi'ne uygun olarak güvenli elektronik imza ile imzalanmış belgelerin hazırlandığı, kayıt altına alındığı, saklandığı ve gönderildiği ortamı,*

g) e-Yazışma Teknik Rehberi: Elektronik ortamda yapılacak resmî yazışmalar kapsamında oluşturulan belgelerin yapısı, formatı, imzalama ve şifreleme mekanizmaları gibi teknik hususları tanımlayan ve *Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı* tarafından yayımlanan güncel rehberi,

ğ) Fiziksel ortam: Kâğıt ortamında yapılan işlemleri,

h) Form: Biçimli belgeyi,

i)Format: Elektronik dosya türlerini,

i) Günlük rapor: EBYS'de yapılan ekleme, değiştirme, silme, arama, görüntüleme, gönderme ve alma gibi işlemlerin hangi EBYS elemanı üzerinde ve kim tarafından gerçekleştirildiği ile işlemin gerçekleştirildiği tarih ve *saat* bilgisini ihtiva eden kayıtları,

j) Güvenli elektronik imza: Münhasıran imza sahibine bağlı olan, sadece imza sahibinin tasarrufunda bulunan güvenli elektronik imza oluşturma aracı ile oluşturulan, nitelikli elektronik sertifikaya dayanarak imza sahibinin kimliğinin ve imzalanmış elektronik veride sonradan herhangi bir değişiklik yapıp yapılmadığının tespitini sağlayan elektronik imzayı,

k) İdare: Kamu kurum ve kuruluşlarını,

l) İmza sahibi: *Güvenli elektronik imza oluşturmak amacıyla bir imza oluşturma aracını kullanan veya zorunlu hâllerde ya da olağanüstü durumlarda hazırlanan belgeyi el yazısıyla imzalayan gerçek kişiyi,*

m) Kurumsal belge kayıt sistemi: *Mevzuatı sebebiyle EBYS kullanamayan idare tarafından ya da "Çok Gizli" nitelikteki belgeler ile olağanüstü durumlarda hazırlanan belgelere sayı almak için kullanılan defter ve benzeri fiziksel veya EBYS harici tutulan elektronik kaydı,*

n) *Olağanüstü durum: Gerçekleşmesi hâlinde devleti veya kurumları olumsuz etkileyerek güvenlik zafiyeti oluşturabilecek veya uzun süreli elektrik kesintileri, donanım ve yazılım sorunları gibi teknik gerekçelerle EBYS'nin*

uzun süreli olarak çalışmamasından dolayı belgenin fiziksel ortamda hazırlanması gereken durumları,

o) Resmî yazışma: İdarelerin kendi içlerinde, birbirleriyle veya gerçek ya da tüzel kişiler ile iletişim sağlamak amacıyla *güvenli elektronik imza kullanarak elektronik ortamda ve zorunlu hâllerde veya olağanüstü durumlarda el yazısıyla atılan imza ile fiziksel ortamda yürüttükleri süreci,*

ö) Standart dosya planı: Kurumsal işlemler ve bu işlemler sonucunda oluşturulan veya alınan belgelerin üretim yerleri ile olan ilişkisi belirtilerek konu veya fonksiyon esasına göre dosyalanmasını sağlamak amacıyla geliştirilen ve *Devlet Arşivleri Başkanlığı* tarafından yayımlanan sınıflama şemasını,

p) Üstveri: Bir belgeyi tanımlayan gönderici, konu, tarih, sayı ve benzeri tüm bilgileri,

r) Üst yazı: *Belgenin, varsa ek veya ekleri hariç kısmını,*

s) Yetkili makam: Mevzuatta belirtilen görevleri yerine getirme hususunda yürütme ve karar verme yetkisine sahip görevlileri,

ş) Zaman damgası: Bir elektronik verinin üretildiği, değiştirildiği, gönderildiği, alındığı ve/veya kaydedildiği zamanın tespit edilmesi amacıyla elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı tarafından güvenli elektronik imza ile doğrulanan zaman kaydını,

t) Zorunlu hâl: *İlgili mevzuattaki özel hükümlere göre belgenin fiziksel ortamda hazırlanması gereken hâlleri,* ifade eder.

ÖRNEK SORU:1

Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmeliğe “İdarelerin kendi içlerinde, birbirleriyle veya gerçek ya da tüzel kişiler ile iletişim sağlamak amacıyla *güvenli elektronik imza kullanarak elektronik ortamda ve zorunlu hâllerde veya olağanüstü durumlarda el yazısıyla atılan imza ile fiziksel ortamda yürüttükleri süreci” ifade eden tanım aşağıdakilerden hangisidir?*

A) Fiziksel ortam

B) Devlet Teşkilatı Merkezi Kayıt Sistemi (DETSİS):

C)Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS)

D)Üst yazı

E)Resmi yazışma

ÇÖZÜM:E

Resmi yazışmanın tanımı yapıldığından doğru cevap E seçeneğidir.

ÖRNEK SORU: 2

I-Üst yazı: *Belgenin, varsa ek veya ekleri hariç kısmını ifade eder.*

II-Üstveri: Bir belgeyi tanımlayan gönderici, konu, tarih, sayı ve benzeri tüm bilgileri,ifade eder.

III-Aidiyet zinciri: Belgenin hazırlanmasından tasfiyesine kadar olan sürecini ifade eder.

Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmeliğe göre yukarıdaki öncüllerde verilenlerden hangisi veya hangilerinin tanımı doğru olarak yapılmıştır?

A)I-II-III

B)I-II

C)I-III

D)II-III

E) Yalnız I

ÇÖZÜM: A

Hepsi. Doğru cevap A seçeneğidir.

İKİNCİ BÖLÜM**Belgenin Özellikleri****RESMÎ YAZIŞMA ORTAMLARI**

MADDE 4- (1) Kamu kurum ve kuruluşlarınca resmî yazışmalar, elektronik ortamda e-Yazışma Teknik Rehberi'ne uygun olarak hazırlanan ve güvenli elektronik imza ile imzalanan belgelerle yapılır. Bu belgeler, elektronik ortamda muhatapları ile paylaşılır ve elektronik ortamda saklanır. Ayrıca güvenli elektronik imza ile imzalanan belgeler, çıktısı alınarak el yazısıyla atılan imza ile imzalanmaz ve fiziksel ortamda saklanmaz.

(2) Zorunlu hâllerde veya olağanüstü durumlarda resmî yazışmalar, el yazısıyla imzalanan belgelerle yapılır. Bu belgelerin gönderilmesi ve saklanması fiziksel ortam şartlarına göre gerçekleştirilir.

NÜSHA SAYISI

MADDE 5- (1) Elektronik ortamda güvenli elektronik imza ile imzalanan belgeler tek nüsha olarak hazırlanır.

(2) Zorunlu hâllerde veya olağanüstü durumlarda hazırlanacak belgeler, parafli nüshası hazırlayan idarede kalacak şekilde en az iki nüsha olarak düzenlenir.

ÖRNEK SORU:3

Elektronik ortamda güvenli elektronik imza ile imzalanan belgeler (.....) nüsha olarak hazırlanır. Zorunlu hâllerde veya olağanüstü durumlarda hazırlanacak belgeler, parafli nüshası hazırlayan idarede kalacak şekilde en az (.....) nüsha olarak düzenlenir.

Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmeliğe göre yukarıdaki boşluklara aşağıdaki ifadelerden hangisi gelmelidir?

- A)2 2
- B)3 3
- C)Tek 1
- D)Tek 2
- E)Tek 3

ÇÖZÜM:D

Elektronik ortamda tek Zorunlu hallerde çift nüsha Doğru cevap D seçeneğidir.

BELGENİN ŞEKLİ ÖZELLİKLERİ

MADDE 6- (1) Belgeler, A4 (210x297 mm) boyutu dikkate alınarak hazırlanır.

(2) Belge ekleri farklı form, format veya ebatlarda hazırlanabilir.

(3) Zorunlu hâllerde veya olağanüstü durumlarda hazırlanacak belgelerin üst yazıları için kâğıdın bir yüzü kullanılır. Ancak üst yazının ekleri için kâğıdın her iki yüzü de kullanılabilir.

YAZI TİPİ VE HARF BÜYÜKLÜĞÜ

MADDE 7- (1) Hazırlanan belgelerde “Times New Roman” veya “Arial” yazı tipi normal yazı stilinde kullanılır. Harf büyüklüğünün Times New Roman için 12 punto, Arial için 11 punto olması esastır. Ancak gerekli hâllerde yazı alanında harf büyüklüğü 9 puntoya, iletişim bilgileri kısmında ise 8 puntoya kadar düşürülebilir. Belge eklerinde farklı yazı tipi ve harf büyüklüğü kullanılabilir.

ÖRNEK SORU: 4

Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmeliğe göre elektronik ortamda hazırlanan belgelerde aşağıdaki yazı tiplerinden hangisi kullanılır?

- A)Times New Roman veyaConsolas
- B) Times New Roman veyaArial
- C)Calibri veya Arial
- D)Comic veyaVerdana
- E)Cambria-Arial

ÇÖZÜM:B

Hazırlanan belgelerde “Times New Roman” veya “Arial” yazı tipi normal yazı stilinde kullanılır.Doğru cevap B seçeneğidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM BELGENİN BÖLÜMLERİ

YAZI ALANI

MADDE 8- (1) Belgenin yazı alanı sayfanın üst, sol ve sağ kenarından 1,5 cm boşluk bırakılarak düzenlenir. *İdare, logo kullanmak istediğinde sayfanın üst boşluğu 0,5 cm olarak düzenlenir.*

KURUMSAL LOGO

MADDE 9- (1) İdareler, tercihen kurumsal logo kullanabilir. Logo, tek kullanıldığında belgenin en üst orta kısmında “T.C.” ibaresini ortalayacak şekilde veya “Başlık” alanını ortalayacak şekilde belgenin üst sol kısmında yer alır ([Örnek 1](#)). Belge üzerinde iki ayrı logo kullanıldığında ise “Başlık” alanını ortalayacak şekilde hiyerarşi yönünden üst olan idareye ait logo solda, alt olan idareye ait logo sağda kullanılır. Bir kavram veya etkinlik gibi hususlarla ilgili logo kullanılmak istendiğinde, “Başlık” alanını ortalayacak şekilde idareye ait olan logo solda; diğer logo sağda kullanılır. Belge üzerinde en fazla iki logo kullanılabilir ([Örnek 1](#)).

ÖRNEK SORU: 5

Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmeliğe göre belgenin yazı alanı sayfanın üst, sol ve sağ kenarından kaç cm boşluk bırakılarak düzenlenir?

- A) 2,5 cm
- B) 2,0 cm
- C) 1,5 cm
- D) 1 cm
- E) 3 cm

ÇÖZÜM:C

Belgenin yazı alanı sayfanın üst, sol ve sağ kenarından 1,5 cm boşluk bırakılarak düzenlenir. Doğru cevap C seçeneğidir.

BAŞLIK

MADDE 10- (1) Başlık (antet), belgeyi gönderen idarenin adının belirtildiği bölümdür.

(2) Başlık, belgenin yazı alanının üst kısmına ortalanarak yazılır. İlk satıra "T.C." kısaltması, ikinci satıra idarenin adı büyük harflerle, üçüncü satıra birimin adı ilk harfleri büyük diğerleri küçük harflerle ortalanarak yazılır. Ancak bağlı veya ilgili idarelerde ilk satıra "T.C." kısaltması, ikinci satıra bağlı veya ilgili olunan *idarenin* adı büyük harflerle, üçüncü satıra idarenin adı ilk harfleri büyük diğerleri küçük harflerle ve dördüncü satıra da birimin adı ilk harfleri büyük diğerleri küçük harflerle ortalanarak yazılabilir ([Örnek 2](#)).

(3) İdarelerin il ve ilçe teşkilatlarında kullanılan başlıklar, 10/6/1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu hükümlerine uygun olarak, *ilk satıra "T.C." kısaltması, ikinci satıra bağlı olunan mülki idarenin adı büyük harflerle, üçüncü satıra ilgili birimin adı ilk harfleri büyük diğerleri küçük harflerle ortalanarak yazılır. Dış temsilciliklerde başlıklar, il ve ilçe teşkilatında olduğu gibi yazılır* ([Örnek 2](#)).

(4) Bölge müdürlüklerinde hangi bölge teşkilatı olduğu yazılır ([Örnek 2](#)).

(5) Doğrudan merkezî teşkilata bağlı taşra birimlerinde, başlıkta merkezî teşkilat ve taşra teşkilatı adlarına yer verilir ([Örnek 2](#)).

(6) Başlığın yazımında DETSİS'teyen alan başlık kayıtları esas alınır.

ÖRNEK SORU: 6

Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmeliğe göre

başlık ile ilgili olarak açıklama yapanlardan hangisi yanlış bilgi vermiştir?

A)Ahmet: Başlık (antet), belgeyi gönderen idarenin adının belirtildiği bölümdür.

B)Mehmet: Başlık, belgenin yazı alanının üst kısmına ortalanarak yazılır.

C)Buğra: İlk satıra "T.C." kısaltması, ikinci satıra idarenin adı büyük harflerle, üçüncü satıra birimin adı ilk harfleri büyük diğerleri küçük harflerle ortalanarak yazılır.

D)Nurettin: Başlığın yazımında TAKBİS de yer alan başlık kayıtları esas alınır.

E)Baybars: Bölge müdürlüklerinde hangi bölge teşkilatı olduğu yazılır .

ÇÖZÜM:D

Başlığın yazımında DETSİS'teyen alan başlık kayıtları esas alınır.Doğru cevap D seçeneğidir.

SAYI

MADDE 11- (1) Belgelerde sayı bulunması zorunludur. "Sayı:" sırasıyla; *belgenin hazırlanma süreçlerini ifade eden elektronik ortam için "E", zorunlu hâller için "Z" veya olağanüstü durumlar için "O" ibarelerinden uygun olanı*, DETSİS'te belirtilen Türkiye Cumhuriyeti Devlet Teşkilatı Numarası, standart dosya planı kodu ile kayıt numarasından oluşur ve bunların arasına kısa çizgi işareti (-) konulur ([Örnek 3](#)).

(2) "Sayı:" yan başlığı, başlığın son satırından itibaren iki satır boşluk bırakılarak ve yazı alanının solundan başlanarak yazılır ([Örnek 3](#)). *Kayıt numarası, belge hazırlanırken EBYS üzerinden alınır ve belge üzerinde gösterilir* (Örnek: E-67915368-903.07.02-4752).Zorunlu hâllerde hazırlanan belgenin

kayıt numarası, el yazısıyla imzalandıktan sonra EBYS veya kurumsal belge kayıt sistemi üzerinden alınır (Örnek: Z-67915368-804.02-4757). İdarece kullanılan EBYS veya kurumsal belge kayıt sistemi içerisinde her bir belgenin hazırlanma sürecine göre kayıt numarasının eşsiz olması zorunludur.

(3) Olağanüstü durumlarda belge, fiziksel ortam esaslarına uygun olarak hazırlanır ve belgeye yetkili birim tarafından kurumsal belge kayıt sisteminden kayıt numarası alınır (Örnek: O-67915368-952.02.05-10). EBYS'ye erişim sağlandığında ise belge ve üstveri bilgileri EBYS'ye kaydedilir.

ÖRNEK SORU: 7

Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmeliğe göre sayı yan başlığı, başlığın son satırından itibaren kaç satır boşluk bırakılarak yazılır?

- A)1
- B)2
- C)3
- D)4
- E)5

ÇÖZÜM: B

Sayı:" yan başlığı, başlığın son satırından itibaren iki satır boşluk bırakılarak ve yazı alanının solundan başlanarak yazılır. Doğru cevap B seçeneğidir.

TARİH

MADDE 12- (1) Tarih; sayı ile aynı satırda olmak üzere yazı alanının en sağında gün, ay, yıl olarak rakamla ve aralarına nokta işareti "." konularak yazılır (Örnek 3). Gün ve ay iki haneli, yıl ise dört

haneli olarak düzenlenir (Örnek: 01.09.2019). Ay adları, harfle de yazılabilir. Bu durumda gün, ay ve yıl arasında herhangi bir işaret konulmaz (Örnek: 10 Ekim 2019).

(2) Belgenin en son yetkili tarafından güvenli elektronik imza ile imzalandığı zamanı gösteren zaman damgasındaki tarih bilgisi, belge tarihi olarak esas alınır ve tarih bilgisi üstveri alanında yer alır. Elektronik ortamdaki belgede, birinci fıkrada belirtilen alanda tarih bilgisine belge görüntüsünde yer verilir.

(3) Zorunlu hâllerde veya olağanüstü durumlarda hazırlanan belgede tarih, belgenin imzalandığı zamanı belirtir ve belge imzalandığı tarihte kayıt altına alınır.

(4) Tutanak, rapor, tebliğ-tebellüğ belgesi ve benzeri belgelerde tarih, metnin bitiminde yer alabilir.

ÖRNEK SORU: 8

I-Tarih; sayı ile aynı satırda olmak üzere yazı alanının en sağında gün, ay, yıl olarak rakamla ve aralarına nokta işareti "." konularak yazılır

II-Gün ve ay iki haneli, yıl ise dört haneli olarak düzenlenir (Örnek: 01.09.2019)

III- Ay adları, harfle de yazılabilir. Bu durumda gün, ay ve yıl arasında nokta konur.

Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmeliğe göre yukarıdaki öncüllerde verilenlerden hangisi veya hangileri yanlıştır?

- A)I-II-III
- B)I-II
- C)I-III
- D)Yalnız II

E) Yalnız III

ÇÖZÜM: E

Ay adları, harfle de yazılabilir. Bu durumda gün, ay ve yıl arasına herhangi bir işaret konulmaz (Örnek: 10 Ekim 2019).Doğru cevap E seçeneğidir.

KONU

MADDE 13- (1) “Konu:” yan başlığı, “Sayı:” yan başlığının bir alt satırına yazılır. Belgenin konusu, yazı alanının dikey orta hizasını geçmeyecek biçimde kelimelerin baş harfleri büyük olarak ve sonuna herhangi bir noktalama işareti konulmaksızın yazılır (Örnek 3). Konu, bir satırı geçerse ikinci ve devamındaki satırlar “Konu:” yan başlığının altı boş bırakılarak yazılır.

(2) Konu, belgenin içeriği hakkında kısa ve öz bilgi barındırır (Örnek 3).

ÖRNEK SORU: 9

Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmeliğe göre belgenin içeriği hakkında kısa ve öz bilgi barındıran bölüm aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sayı
- B) Tarih
- C) Konu
- D) Muhatap
- E) İlgililer

ÇÖZÜM: C

Konu, belgenin içeriği hakkında kısa ve öz bilgi barındırır. Doğru cevap C seçeneğidir.

MUHATAP

MADDE 14- (1) Muhatap, belgenin gönderildiği idareyi veya kişiyi

belirtir. Bu bölüm konunun son satırından itibaren, iki satır boşluk bırakılarak ve sayfa ortalanarak yazılır.

(2) Muhatapın idare veya özel hukuk tüzel kişisi olması durumunda, adı büyük harflerle ve sonuna yönelme hâl eklerinden uygun olanı getirilerek yazılır. Muhatap idarenin adının yazımında DETSİS'teyen alan kayıtlar esas alınır. İhtiyaç duyulması hâlinde muhataba ilişkin birim adı bilgileri parantez içinde ilk harfleri büyük diğerleri küçük harflerle bir alt satıra yazılır (Örnek 4). *Cumhurbaşkanı Yardımcısı'nın muhatap olduğu belgelerde “CUMHURBAŞKANI YARDIMCISINA” ibaresi yazılır (Örnek 4). Cumhurbaşkanı Yardımcısı'nın birden fazla olması hâlinde ilk satıra “CUMHURBAŞKANI YARDIMCISINA” ibaresi, bir alt satıra ise parantez içinde “Sayın” ibaresinden sonra Cumhurbaşkanı Yardımcısı'nın adı ilk harfi büyük diğerleri küçük, soyadı ise büyük harflerle yazılır (Örnek 4).*

(3) İdare dışına gönderilen belgelerde, gerekiyorsa belgenin gideceği yerin adresi, muhatap satırının altına, satır ortalanarak ilk harfleri büyük diğerleri küçük harflerle yazılır. Adres bilgisi uzun ise birden fazla satıra yazılabilir. Muhatap gerçek kişi ise muhatap bölümüne “Sayın” ibaresinden sonra muhatapın adı ilk harfi büyük diğerleri küçük harflerle, soyadı ise büyük harflerle yazılır (Örnek 5).

(4) *Bağlı, ilgili veya ilişkili idarelere gönderilecek belgeler doğrudan o idareye gönderilebilir. Ancak idarenin bağlı veya ilgili olduğu idarenin bilgi sahibi olmasının gerekli görüldüğü durumlarda belge, söz konusu bağlı veya ilgili olunan idare aracılığıyla gönderilir. (Örnek 6/A, 6/B).*

(5) *Mülki idareye veya dış temsilciliğe bağlı teşkilatlarda ilk satıra bağlı olunan mülki idarenin veya dış temsilciliğin adı büyük harflerle, ikinci satıra ilgili birimin adı ilk harfleri büyük diğerleri küçük harflerle ortalanarak parantez içerisinde yazılır. Ancak aynı mülki idareye veya dış temsilciliğe bağlı birimler arasında gerçekleştirilen yazışmalarda, bağlı olunan mülki idarenin veya dış temsilciliğin bilgi sahibi olmasının gerekli görüldüğü durumlar haricinde belge, doğrudan muhatap birime gönderilir.*

(6) *Birden fazla muhataba iletilecek dağıtımli belgelerin muhatap bölümüne “DAĞITIM YERLERİNE” ibaresi yazılır (Örnek 15, 16).*

İLGİ

MADDE 15- (1) İlgı, belgenin bağlantılı olduğu diğer belge veya belgelerin belirtildiği bölümdür.

(2) “İlgı:” yan başlığı, muhatap bölümünün son satırından itibaren iki satır boşluk bırakılarak ve yazı alanının solundan başlanarak yazılır (Örnek 7).

(3) “Sayı”, “Konu” ve “İlgı” yan başlıklarından sonra kullanılan iki nokta “:” işareti aynı hizada yazılır (Örnek 7).

(4) İlgide yer alan bilgiler bir satırı geçerse, devamı “İlgı:” yan başlığının ve sıralamayı gösteren harflerin altı boş bırakılarak alt satıra yazılır (Örnek 7).

(5) İlginin birden fazla olması durumunda, belgeler önceki tarihli olandan başlanarak tarih sırasına göre sıralanır. Sıralamada, Türk alfabesinde yer alan bütün küçük harfler, kendilerinden sonra kapama parantez işareti “)” konularak kullanılır (Örnek 7).

(6) İlgide, ilgi tutulan belgeyi gönderen idarenin adı ile belgenin tarihi ve sayısı belirtilir. Ancak ilgi tutulan *belgenin*, muhatap idarenin daha önce gönderdiği bir belge veya muhatap idareye daha önce gönderilen bir belge olması durumunda idare adı belirtilmez (Örnek 7).

(7) İlgide, “... tarihli ve ... sayılı ...” ibaresi kullanılır ve ilginin sonuna nokta (.) işareti konulur (Örnek 7).

(8) İlgide belirtilen belge, muhatapta bulunmadığı durumlarda söz konusu belge, ek olarak muhatabına iletilebilir (Örnek 7).

(9) İlgide belirtilen belge, gerçek kişiden geliyorsa ilgi bölümü “...’ın ... tarihli başvurusu/dilekçesi.” biçiminde yazılır (Örnek 9). Ancak belgenin muhatabı, ilgi tutulan başvurunun veya dilekçenin sahibi ise ilgi bölümünde gerçek kişinin isim bilgisine yer verilmez.

(10) Gerçek kişi ve tarih bilgisi bulunmayan başvuru/dilekçe ilgi tutulmak istendiğinde, ilgi bölümü “İsimsiz ve tarihsiz başvuru/dilekçe.” biçiminde yazılır. Söz konusu başvurunun/dilekçenin işleme alınıp alınmayacağı ilgili mevzuat hükümlerine göre değerlendirilir.

ÖRNEK SORU:10

Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmeliğe göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) “İlgi:” yan başlığı, muhatap bölümünün son satırından itibaren tek satır boşluk bırakılarak ve yazı alanının solundan başlanarak yazılır.

B) Belgeler, A4 (210x297 mm) boyutu dikkate alınarak hazırlanır

C) İdare, logo kullanmak istediğinde sayfanın üst boşluğu 0,5 cm olarak düzenlenir.

D) Zorunlu hâllerde veya olağanüstü durumlarda hazırlanacak belgeler, parafli nüshası hazırlayan idarede kalacak şekilde en az iki nüsha olarak düzenlenir.

E) Sayı”, “Konu” ve “İlgi” yan başlıklarından sonra kullanılan iki nokta “:” işareti aynı hizada yazılır.

ÇÖZÜM:A

“İlgi:” yan başlığı, muhatap bölümünün son satırından itibaren iki satır boşluk bırakılarak ve yazı alanının solundan başlanarak yazılır. Doğru cevap A seçeneğidir.

METİN

MADDE 16- (1) Metin alanı, “Muhatap” veya varsa “İlgi” ile “İmza” arasındaki kısımdır.

(2) “İlgi” ile metin başlangıcı arasında bir satır, “İlgi” yoksa belgenin muhatabı ile metin başlangıcı arasında iki satır boşluk bulunur ([Örnek 8](#)).

(3) Metindeki kelime aralarında ve noktalama işaretlerinden sonra bir karakter boşluk bırakılır. Noktalama işaretleri kendinden önce gelen harfe bitişik yazılır.

(4) Paragrafa 1,25 cm içeriden başlanır ve metin iki yana hizalanır. Paragraflar arasında satır boşluğu bırakılmaz ([Örnek 8](#)). İhtiyaç duyulması hâlinde paragraflar harf veya rakam ile sıralanabilir.

(5) Birden fazla sayfa tutan üst yazılarda sayı, tarih, konu, muhatap ve ilgi bilgilerine sadece ilk sayfada; imza, ek vedağıtım bilgilerine ise sadece son sayfada yer verilir ([Örnek 9](#)). İletişim bilgisine ve belge doğrulama bilgilerine her sayfanın en alt kısmında yer verilir ([Örnek 9](#)). Zorunlu hâllerde veya olağanüstü durumlarda hazırlanan ve birden fazla sayfadan oluşan belgelerde ise her sayfanın en alt kısmında iletişim bilgisine yer verilir.

(6) Metin içinde geçen sayılar, rakamla veya harfle yazılabilir. Gerekli görülmesi hâlinde sayılar rakamla yazıldıktan sonra parantez içinde harfle de gösterilebilir.

(7) Dört ve dörtten çok haneli sayılar sondan sayılmak üzere üçlü gruplara ayrılarak yazılır ve araya nokta (.) işareti konulur (Örnek: 1.452; 25.126; 326.197). Sayılarda kesirler virgöl (,) ile ayrılır (Örnek: 10.545,72).

(8) Belge, Türk Dil Kurumu tarafından hazırlanan Yazım Kılavuzu ve Türkçe Sözlük’ün güncel yayımı esas alınarak dil bilgisi kurallarına göre anlamlı ve özlü olarak yazılır. Belge içinde zorunlu olmadıkça yabancı kelimeye yer verilmez, verildiği durumda ise parantez içinde anlamı belirtilir. Ancak muhatabı yabancı ülke veya uluslararası kuruluş olan resmî yazışmalarda yabancı dil kullanılabilir. Bu durumda belge varsa uluslararası yazışma usullerine göre hazırlanabilir. Ayrıca

yabancı dille yazılan belgenin Türkçe tercümesi oluşturulur ve yabancı dille hazırlanan belge ile ilişkilendirilerek saklanır.

(9) Metin içinde yer alan alıntılar tırnak içinde ve/veya eğik (italik) olarak yazılabilir.

(10) Metin içinde harfler kullanılarak maddelendirmeye/numaralandırmaya ihtiyaç duyulduğunda, Türk alfabesinde yer alan bütün küçük harfler kendilerinden sonra kapama parantez işareti “)” konularak kullanılır.

(11) Metin içinde kısaltma kullanılacak ise ifadenin ilk kullanıldığı yerde açık biçimi, sonra parantez içinde kısaltılmış biçimi yazılır (Örnek: Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM), Kayıtlı Elektronik Posta (KEP)).

(12) Metnin son bölümü:

a) Yazışma yapan makamlar arasındaki hiyerarşi yönünden alt makamlara “... rica ederim.”, üst ve aynı düzeydeki makamlara “... arz ederim.” ibaresiyle bitirilir.

b) Üst, aynı düzey ve alt makamlara birlikte dağıtımli olarak yapılan yazışmalar “... arz ve rica ederim.” veya “... arz/rica ederim.” ibaresiyle bitirilir.

c) Muhatap kısmında ikinci satırda parantez içerisinde birim veya idare ismi belirtilen yazışmalar, birinci satırda yer alan muhatap idare dikkate alınarak arz veya rica ibarelerinden uygun olanı ile bitirilir.

ç) 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 6 ncı maddesi gereğince bakanlıklarla yapılan yazışmalar, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanı

tarafından veya adına imzalandığında “Rica ederim.” ibaresiyle bitirilir.

d) Belge, imza yetkisini devreden makam adına imzalandığında, yetkiyi devreden makamın hiyerarşik durumu dikkate alınarak arz veya rica ibarelerinden uygun olanı ile bitirilir.

e) Muhatabı gerçek kişi olan yazışmalar “Saygılarımla.”, “İyi dileklerle.” veya “Bilgilerinize sunulur.” ibareleriyle bitirilebilir.

ÖRNEK SORU:11

Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmeliğe göre “metin” ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Metin alanı, “Muhatap” veya varsa “İlgi” ile “İmza” arasındaki kısımdır

B) İlgi” ile metin başlangıcı arasında bir satır, “İlgi” yoksa belgenin muhatabı ile metin başlangıcı arasında iki satır boşluk bulunur.

C) Paragrafa 1,50 cm içeriden başlanır ve metin iki yana hizalanır

D) Metin içinde yer alan alıntılar tırnak içinde ve/veya eğik (italik) olarak yazılabilir.

E) Belge, Türk Dil Kurumu tarafından hazırlanan Yazım Kılavuzu ve Türkçe Sözlük’ün güncel yayımı esas alınarak dil bilgisi kurallarına göre anlamlı ve özlü olarak yazılır.

ÇÖZÜM:C

Paragrafa 1,25 cm içeriden başlanır ve metin iki yana hizalanır. Doğru cevap C seçeneğidir.

İMZA

MADDE 17- (1) Metnin bitiminden itibaren iki ilâ dört satır boşluk

birakılarak, belgeyi imzalayacak olan makam sahibinin adına, soyadına ve bunların altında unvanına, yazı alanının en sağında ortalanarak yer verilir ([Örnek 9](#)).

(2) Belgeyi imzalayanın adı ilk harfi büyük diğerleri küçük, soyadı ise büyük harflerle yazılır. Unvan, ad ve soyadın altına ilk harfleri büyük diğerleri küçük harflerle yazılır. Akademik unvanlar veya rütbeler adın ön tarafına ya da bir satır altına ilk harfleri büyük diğerleri küçük harflerle açık ya da kısaltılarak yazılabilir.

(3) Elektronik ortamda yapılacak resmî yazışmalarda, imza atmaya yetkili makam belgeyi güvenli elektronik imzası ile imzalar. Elektronik ortamda yapılan yazışmalarda, yetkili makamın ad ve soyad bilgilerinin üzerinde belgenin güvenli elektronik imza ile imzalandığına dair herhangi bir ibareye, şekle veya ifadeye yer verilmez.

(4) EBYS'ler, belgede yer alan imzanın dayanağı olan teknik standartta belirtilen arşivleme metodunu destekler, imzanın ilgili teknik standarda göre "arşiv imzası" tipine dönüştürülebilmesini ve uzun dönemli doğrulanabilmesini sağlar nitelikte olmalıdır.

(5) Resmî yazışma sürecinde, imza yetkisi bulunan görevlilere idarece güvenli elektronik imza temin edilir. Münhasıran şahsına ait özlük işlemleriyle ilgili yazışmalarda imzası aranan personelin güvenli elektronik imzasının bulunmadığı durumlarda, personelin özlük işlemine ilişkin talebi idarenin belirleyeceği usule göre alınır.

(6) Zorunlu hâllerde veya olağanüstü durumlarda imza, ad ve soyadın üzerinde bırakılan boşluğa el

yazısıyla atılır. El yazısıyla atılan imza, kaybolmayacak ve kâğıda işlemesini sağlayacak mavi renkli kalemle atılır.

(7) İdareler arası yazışmalarda belgeyi imzalayacak olan makam, muhatap idarenin ast-üst ilişkisi, belgenin içeriği ve önem derecesi dikkate alınarak hazırlanacak olan ve yetkili makamlarca uygun görülen imza yetkileri ve/veya yetki devri yönergese göre seçilir.

(8) Bakanlıklar ile bunlara bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşların Cumhurbaşkanlığı ile yapacakları yazışmalar, belgenin mahiyeti ve aciliyet durumu değerlendirilerek bakan veya ilgili bakan yardımcısı tarafından imzalanır. Cumhurbaşkanlığına bağlı kurum ve kuruluşların Cumhurbaşkanlığı ile yapacakları yazışmalar ise en üst yönetici tarafından imzalanır. Ancak 19/12/2005 tarihli ve 2005/9986 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin ilgili hükümleri saklıdır.

(9) Belgeyi imza yetkisi devredilen makam imzaladığında, imzalayanın adı ve soyadı birinci satıra, yetki devreden makamı gösteren "Bakan a.", "İdari İşler Başkanı a.", "Vali a.", "Belediye Başkanı a." "Başkan a." "Genel Müdür a." veya "Rektör a." biçimindeki ibare ikinci satıra, imzalayan makamın unvanı ise üçüncü satıra yazılır ([Örnek 10](#)). İdare birimleri arasındaki iç yazışmalarda yetki devreden unvanı kullanılmaz.

(10) Belge vekâleten imzalandığında, imzalayanın adı ve soyadı birinci satıra, vekâlet olunan makam "Genel Müdür V.", "Başkan V.", "Belediye Başkan V." "Rektör V." veya "Dekan V." biçiminde ikinci satıra yazılır ([Örnek 10](#)).

(11) Belgenin iki yetkili tarafından imzalanması durumunda üst unvan sahibinin adı, soyadı, unvanı ve imzası sağda yer alır. Belgenin ikiden fazla yetkili tarafından imzalanması durumunda en üst unvan sahibinin adı, soyadı, unvanı ve imzası en solda olmak üzere yetkililer unvan sırasına göre soldan sağa doğru sıralanır ([Örnek 11](#)).

(12) *Elektronik* ortamda hazırlanan rapor veya benzeri bir belge, sorumluluğu bulunan yetkili veya yetkililer tarafından güvenli elektronik imza ile imzalanır. Zorunlu hâllerde veya olağanüstü durumlarda rapor ya da benzeri bir belgenin hazırlanması hâlinde, belgede sorumluluğu bulunan yetkili veya yetkililer tarafından son sayfa imzalanır, son sayfadan önceki sayfalar ise imza sahibi veya imza sahipleri tarafından ya imzalanır ya da paraflanır. Gerekli görülmesi hâlinde, fiziksel ortamda sayfalar ayrıca en az bir kişisel mühürle veya idare mührüyle mühürlenir. İmza, paraf veya mühür metin bölümünün okunmasını engellemeyecek şekilde sayfada yer alır.

(13) Zorunlu hâllerde veya olağanüstü durumlarda üst yazıya ilişkin olarak idare tarafından hazırlanan ve on ikinci fıkrada belirtilenler haricindeki ekler, imza sahibi veya imza sahiplerinden en az biri tarafından imzalanır ya da paraflanır veyahut paraf zincirinde yer alanların en az biri tarafından paraflanır. Gerekli görülmesi hâlinde ekler ayrıca idare mührüyle mühürlenir. İmza, paraf veya mühür metin bölümünün okunmasını engellemeyecek şekilde sayfada yer alır.

(14) Zorunlu hâllerde veya olağanüstü durumlarda hazırlanan

dağıtımlı belgelerde, nüshaların her biri ilgili makam tarafından imzalanabileceği gibi imzalanan bir nüsha, 29 uncu maddedeki usule göre çoğaltılarak da muhataplara gönderilebilir.

ÖRNEK SORU:12

I-Metnin bitiminden itibaren iki ilâ dört satır boşluk bırakılarak, belgeyi imzalayacak olan makam sahibinin adına, soyadına ve bunların altında unvanına, yazı alanının en sağında ortalananak yer verilir.

II- Metnin bitiminden itibaren iki ilâ dört satır boşluk bırakılarak, belgeyi imzalayacak olan makam sahibinin adına, soyadına ve bunların altında unvanına, yazı alanının en solunda ortalananak yer verilir.

III- Metnin bitiminden itibaren iki ilâ dört satır boşluk bırakılarak, belgeyi imzalayacak olan makam sahibinin adına, soyadına ve bunların altında unvanına, yazı alanının ortasında yer verilir.

Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmeliğe göre imza ile ilgili yukarıdaki öncüllerde verilenlerden hangisi veya hangileri yanlıştır?

- A)I-II-III
- B)I-II
- C)I-III
- D)II-III
- E) Yalnız III

ÇÖZÜM:D

Metnin bitiminden itibaren iki ilâ dört satır boşluk bırakılarak, belgeyi imzalayacak olan makam sahibinin adına, soyadına ve

bunların altında unvanına, yazı alanının **en sağında** ortalanarak yer verilir. Doğru cevap D seçeneğidir.

EK

MADDE 18- (1) Belgede ek olması hâlinde “Ek:” başlığı imza bölümünden sonra uygun satır boşluğu bırakılarak ve yazı alanının solundan başlanarak yazılır. *Olur belgelerinde ise “Ek:” başlığı oluru alınan makamın imza bölümünden sonra uygun satır boşluğu bırakılarak ve yazı alanının solundan başlanarak yazılır.*

(2) Belgenin sadece bir eki olması durumunda “Ek:” başlığının sağında eki belirtecek ibareye yer verilir. Belgede birden fazla ek varsa “Ek:” başlığının altında ekler numaralandırılır ve ekleri belirtecek ibarelere yer verilir. Eklerin sayfa, adet, kişi sayısı gibi açıklayıcı ifadeleri parantez içinde belirtilir ([Örnek 12](#)). Birden fazla ek olması durumunda eklerin üzerinde ek numarası, yazı alanının sağ üst köşesinde belirtilir (Örnek: EK-1, EK-2).

(3) *Elektronik ortamda hazırlanan belgelere ve zorunlu hâllerde veya olağanüstü durumlarda hazırlanan belgelere veri depolama araçları ile eklenecek elektronik dosyalar uluslararası kabul görmüş, endüstri standardı niteliği taşıyan “Kamu Bilgi Sistemlerinde Birlikte Çalışabilirlik Esasları”nın güncel sürümünde belirtilen formatlarda oluşturulur.*

(4) Ek listesi yazı alanına sığmayacak kadar uzunsa ayrı bir sayfada, “EK LİSTESİ” başlığı altında yazılır ve üst yazıda “Ek: Ek Listesi” şeklinde gösterilir ([Örnek 13](#)).

(5) Belge eklerinin muhataba gönderilmediği durumlarda “Ek konulmadı” veya “Ek-... konulmadı” ifadesi yazılır ([Örnek 14](#)).

(6) Güvenlik gerekçesi, teknik veya benzeri nedenlerle üst yazıyla birlikte gönderilemeyen veya alınamayan belge ekleri üst yazıyla ilişkilendirilmek suretiyle üst yazıdan ayrı olarak gönderilebilir veya alınabilir. Söz konusu nedenlerle alınan belge ekleri üst yazıyla ilişkilendirilmek şartıyla üst yazıdan ayrı olarak muhafaza edilebilir.

DAĞITIM

MADDE 19- (1) Belgenin birden fazla muhataba gönderilmesi durumunda dağıtım bölümüne yer verilir. “Dağıtım:” başlığı ek varsa “Ek:” bölümünden sonra, ek yoksa imza bölümünden sonra uygun satır boşluğu bırakılarak yazı alanının solundan başlanarak yazılır ([Örnek 14](#)).

(2) Belgenin gereğini yerine getirme durumunda olanlar “Gereği:” kısmına, belgenin içeriği hakkında bilgi sahibi olması istenenler ise “Bilgi:” kısmına yazılır. “Gereği:” kısmı “Dağıtım:” başlığının altına, “Bilgi:” kısmı ise “Gereği:” kısmı ile aynı satıra ve yazı alanının ortasına doğru yazılır. “Bilgi:” kısmı yoksa muhatap adları doğrudan “Dağıtım:” başlığının altına yazılır ([Örnek 14](#)).

(3) Dağıtımlı belgeler, dağıtım bölümünde belirtilen muhataplara gönderilir. Dağıtım bölümü yazı alanına sığmayacak kadar uzunsa “Dağıtım:” başlığı altına “DAĞITIM LİSTESİ” yazılır ve ayrı bir sayfada “DAĞITIM LİSTESİ” başlığı altında gösterilir ([Örnek 15](#)). Ancak gerekli hâllerde dağıtım listesi “EK” olarak da üst yazıya eklenebilir ([Örnek 16](#)).

ÖRNEK SORU:13

Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmeliğe göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Belgenin sadece bir eki olması durumunda “Ek:” başlığının sağında eki belirtecek ibareye yer verilir.
- B) Birden fazla ek olması durumunda eklerin üzerinde ek numarası, yazı alanının sol üst köşesinde belirtilir.
- C) Eklerin sayfa, adet, kişi sayısı gibi açıklayıcı ifadeleri parantez içinde belirtilir
- D) Belgenin gereğini yerine getirme durumunda olanlar “Gereği:” kısmına, belgenin içeriği hakkında bilgi sahibi olması istenenler ise “Bilgi:” kısmına yazılır.
- E) Dağıtımli belgeler, dağıtım bölümünde belirtilen muhataplara gönderilir.

ÇÖZÜM:B

Birden fazla ek olması durumunda eklerin üzerinde ek numarası, yazı alanının sağ üst köşesinde belirtilir.Doğru cevap B seçeneğidir.

OLUR

MADDE 20- (1) Makam oluru alınan belgeler, ilgili birimin yöneticisi tarafından güvenli elektronik imza ile teklif edilir ve oluru alınan makam tarafından güvenli elektronik imza ile imzalanır. *Zorunlu hâllerde veya olağanüstü durumlarda ise imzalar el yazısıyla atılır.*

(2) Belge, olur için makama sunulurken imza bölümünden sonra uygun boş satır bırakılarak yazı alanının ortasına büyük harflerle “OLUR” yazılır. “OLUR”

ibaresinin alt satırına imzalayanın adı ilk harfi büyük diğerleri küçük, soyadı büyük ve bir alt satıra unvanı ilk harfleri büyük diğerleri küçük harflerle ortalanarak yazılır. *Oluru alınan makamın güvenli elektronik imza ile oluşturduğu imzaya ait tarih bilgisi, belge tarihi olarak esas alınır ve 12 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen alanda belge görüntüsü üzerinde gösterilir. (Örnek 17)*

(3) *Zorunlu hâllerde veya olağanüstü durumlarda hazırlanan olur yazılarında “OLUR” ibaresinden sonra tarih ve imza için uygun boş satır bırakılarak ilk satırda imzalayanın adı ve soyadına, ikinci satırda ise unvan bilgilerine yer verilir (Örnek 18/A).*

(4) Oluru teklif eden birim ile olur alınan makam arasında başka makamlar varsa bunlar olura katılabilir. Teklif eden birim yetkilisinin imza bölümü ile “OLUR” ibaresinin bulunduğu bölüm arasına uygun boşluk bırakılarak yazı alanının solunda yer alacak şekilde “Uygun görüşle arz ederim.” ibaresi yazılır ve bu ibarenin alt satırına imzalayanın adı ilk harfi büyük diğerleri küçük, soyadı büyük ve bir alt satıra unvanı ilk harfleri büyük diğerleri küçük harflerle ortalanarak yazılır (Örnek 18/A). *Zorunlu hâllerde veya olağanüstü durumlarda hazırlanan olur yazılarında ise “Uygun görüşle arz ederim.” ibaresinin altına ilgili makam tarafından tarih yazılır (Örnek 18/B).*

PARAF

MADDE 21- (1) *Paraf bölümünde tarih, unvan, ad ve soyad bilgileri kısaltma kullanılmadan ast-üst ilişkisine uygun olarak belirtilir. Güvenli elektronik imza ile imzalanan belgeye ait paraf bilgileri, belgenin üstverisinde tutulur (Örnek 19/A).*

Belge muhataba iletildiğinde, belgeye ait paraf bilgileri paylaşılmaz.

(2) Elektronik ortamda hazırlanan belgelerde paraf, güvenli elektronik imza veya elektronik onay ile atılır. Elektronik onaylar, EBYS'nin günlük raporlarında kayıt altına alınır. Günlük raporlar, günlük olarak zaman damgasıyla damgalanır ve günlük raporlarının saklama süresi ilişkili olduğu belgelerin saklama süresinden daha kısa olamaz.

(3) Zorunlu hâllerde veya olağanüstü durumlarda el yazısıyla atılan paraf, kaybolmayacak ve kâğıda işlemlerini sağlayacak mavi kalemle atılır. Fiziksel ortamda hazırlanan belgelerde paraf, belgenin sadece idarede kalacak nüshasında, yazı alanının sonunda ve sol kenarında yer alır ([Örnek 19/B](#)).

KOORDİNASYON

MADDE 22- (1) İdare içinde birden fazla birimin iş birliği ile hazırlanan ve yetkili makamın imzasına sunulan belgelerde, belgeyi hazırlayan birime ait paraf hiyerarşisinden sonra "Koordinasyon" seçimi yapılır ve iş birliğine dâhil olan ilgililerin unvanları, adları ve soyadları belirtilir ([Örnek 20](#)).

BELGE DOĞRULAMA BİLGİLERİ

MADDE 23- (1) Elektronik ortamda güvenli elektronik imza ile imzalanan belgelerde, "İletişim bilgileri" alanının üst sınırını belirleyen çizginin üzerinde iki satırlık alanın ilk satırında "Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır." ibaresi bulunur. Belge doğrulama bilgilerini içeren "belge doğrulama kodu" ikinci satırda, "karekod"

ise "İletişim bilgileri" alanının en sağ kısmında yer alır ([Örnek 21](#)).

(2) Belge doğrulama işlemi, doğrulama kodu ve karekod ile Dijital Türkiye (e-Devlet) üzerinden sağlanır.

İLETİŞİM BİLGİLERİ

MADDE 24- (1) İletişim bilgileri; solda belgeyi gönderen idarenin adresini, posta kodunu, telefonunu, faks numarasını, e-posta adresini, kayıtlı elektronik posta (KEP) adresini ve internet adresini; sağda bilgi alınacak kişinin adını, soyadını, unvanını ve telefon numarasını içerecek şekilde sayfa sonuna yazılır ve çizgi ile ayrılır ([Örnek 21](#)).

GİZLİLİK DERECELİ BELGELER

MADDE 25- (1) "Hizmete Özel" gizlilik derecesi bulunan belgelerin hazırlanması, kaydedilmesi, saklanması, gönderilmesi, alınması ve diğer işlemleri elektronik ortamda gerçekleştirilir.

(2) "Özel" ve üstü gizlilik dereceli belgelerin hazırlanması, kaydedilmesi, saklanması, gönderilmesi, alınması ve diğer işlemler ilgili mevzuatta belirtilen hükümlere uygun olarak fiziksel ortamda gerçekleştirilir.

(3) Belgenin imzacısı olan yetkili makam, belgeye ait gizlilik derecesinin belirlenmesinden sorumludur.

SÜRELİ VE KİŞİYE ÖZEL YAZIŞMALAR

MADDE 26- (1) Güvenli elektronik imza ile imzalanan süreli belgelerde "ACELE" veya "GÜNLÜDÜR" ibaresine üstveride ve üst yazı üzerinde yer verilir. "GÜNLÜDÜR" ibaresi taşıyan belgelere cevap verilmesi gereken süre veya tarih,

metin içinde ve ilgili üstveri alanında belirtilir.

(2) “ACELE” ibaresi taşıyan belgeye derhâl ve süratle; “GÜNLÜDÜR” ibaresi taşıyan belgeye belirtilen süre içinde cevap verilir.

(3) Elektronik ortamda veya zorunlu hâllerde ya da olağanüstü durumlarda hazırlanan süreli belgelerde “ACELE” veya “GÜNLÜDÜR” ibaresi yazı alanının sağ üst köşesinde kırmızı renkli olarak belirtilir ([Örnek 19/A](#), [19/B](#)). Birden fazla sayfalı belgelerde “ACELE” veya “GÜNLÜDÜR” ibaresi sadece birinci sayfada belirtilir ([Örnek 9](#)).

(4) “KİŞİYE ÖZEL” ibaresi, belgenin ilgisine teslim edilmesini ve sonrasında yürütülecek süreci ifade eder.

(5) “KİŞİYE ÖZEL” ibaresi taşıyan belgenin zarfı açılmadan zarf üzerinde yer alan bilgiler, yetkili birimce EBYS’ye veya kurumsal belge kayıt sistemine kaydedilir ve ilgisine teslim edilir. “KİŞİYE ÖZEL” ibaresi taşıyan belge üzerinde yalnızca ilgili kişi tasarruf hakkına sahiptir ve ilgilinin talebi ile EBYS’ye kaydedilir.

SAYFA NUMARASI

MADDE 27- (1) Birden fazla sayfa tutan belgelere sayfa numarası verilir. Sayfa numarası, iletişim bilgilerinin altında ve sayfanın ortasında, toplam sayfa sayısının kaçınıcı olduğunu gösterecek şekilde belirtilir ([Örnek 9](#)).

ÜSTVERİ ELEMANLARI

MADDE 28- (1) Güvenli elektronik imza ile imzalanan belgelerde asgari olarak e-Yazışma Teknik Rehberi’nde belirtilen üstveri elemanları kullanılır. e-Yazışma Teknik Rehberi’nde belirtilen

üstveri elemanları ile birlikte ilgili mevzuatta belirtilen standartlara uygun üstveri elemanları da kullanılabilir.

(2) İdare, ihtiyacına binaen birinci fıkrada belirtilen üstveri elemanlarına ilave olarak üstveri elemanları kullanabilir.

(3) Elektronik ortamda güvenli elektronik imza ile imzalanan belgenin üstveri elemanları, belgenin ayrılmaz bir bütünüdür. Tarih ve sayı gibi belge görüntüsü üzerinde yer alan bilgiler ile üstveride yer alan bilgiler arasında fark olamaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM BELGENİN ÇOĞALTILMASI, GÖNDERİLMESİ, ALINMASI VE İADE EDİLMESİ

BELGENİN ÇOĞALTILMASI

MADDE 29- (1) Güvenli elektronik imza ile imzalanan belgenin çoğaltılması, yetkilendirilmiş görevliler tarafından çıktı alınarak gerçekleştirilir. Çoğaltılan güvenli elektronik imzalı belgenin doğrulama işlemi, 23 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtildiği şekilde yapılır.

(2) Zorunlu hâllerde veya olağanüstü durumlarda ya da bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce fiziksel ortamda hazırlanan bir belgeden örnek çıkartılması hâlinde, çoğaltılan belgenin uygun bir yerine “ASLI GİBİDİR” ibaresi konulur ve yetkilendirilmiş görevli tarafından ad, soyad, unvan ve tarih belirtmek suretiyle imzalanır. Bu şekilde çoğaltılan belge, asıl belge gibi kabul edilir.

BELGENİN ELEKTRONİK ORTAMDA GÖNDERİLMESİ VE ALINMASI

MADDE 30- (1) Güvenli elektronik imza ile imzalanan belgelerin gönderilmesi ve alınması işlemlerinin, elektronik ortamda ilgili mevzuatla yetki verilmiş üçüncü bir taraf aracılığıyla kayıt altına alınarak yapılması esastır. Ancak idareler arasında güvenli elektronik imzalı belgelerin gönderilmesi ve alınması işlemleri, taraflarca yapılacak anlaşmalar çerçevesinde ve kayıt altına alınmak kaydıyla başka bir iletim mekanizmasıyla da yapılabilir.

(2) Güvenli elektronik imza ile imzalanan belgeler, veri depolama araçlarıyla da iletilebilir. Bu durumda gönderme ve alma işlemine ilişkin kayıt tutulur.

(3) İdare, resmî yazışma kapsamında kendisine iletilen ve e-Yazışma Teknik Rehberi'ne uygun şekilde hazırlanmış belgeleri işleme koymakla yükümlüdür.

(4) İdare, başka bir idareden kendisine resmî yazışma kapsamında iletilen ve e-Yazışma Teknik Rehberi'nde tanımlanan kurallara uygun şekilde hazırlanmamış bir belgeyi reddetme hakkına sahiptir. Bu durumda, kendisine iletilen belgeyi reddeden idare, gönderen idareye bu durumu sebepleriyle birlikte belgenin kendisine ulaştığı tarihi takip eden ikinci iş gününün sonuna kadar bildirir.

(5) Resmî yazışma kapsamında idare dışına gönderilen güvenli elektronik imza ile imzalanan belgeler, gerekli hâllerde elektronik olarak şifrelenir. Elektronik belgelerin şifrelenmesi işlemi e-Yazışma Teknik Rehberi'nde tanımlandığı

şekilde yapılır. Kullanılacak şifreleme sertifikaları yetkili elektronik sertifika hizmet sağlayıcılarından temin edilir.

(6) e-Yazışma Teknik Rehberi'nde tanımlanan şifreleme mekanizmasına uygun şekilde kendilerine şifreli belge iletilebilmesini talep eden idareler, kendileri için elektronik şifreleme sertifikası temin eder. İdareler için oluşturulan elektronik şifreleme sertifikaları DETSİS üzerinden paylaşılır. İdareler, elektronik şifreleme sertifikasına sahip olması şartıyla diğer idarelerden resmî yazışma kapsamında kendilerine gönderilen ve e-Yazışma Teknik Rehberi'ne uygun şekilde şifrelenmiş belgeleri kabul etmekle yükümlüdür. İdareler, karşılıklı olarak üzerinde anlaşmak koşuluyla, e-Yazışma Teknik Rehberi'nde tanımlanan şifreleme mekanizmasından farklı şifreleme mekanizmaları kullanabilir.

(7) İdare, e-Yazışma Teknik Rehberi'nde tanımlandığı şekilde şifrelenerek kendisine gönderilen resmî yazışma kapsamındaki bir belgenin şifresini açamazsa veya belgenin şifresini açmakla birlikte belge içeriğinin e-Yazışma Teknik Rehberi'nde belirtilen şifreleme mekanizması için tanımlanan özellikleri taşımadığını belirlerse bu belgeyi reddeder ve durumu şifreli belgenin kendisine ulaştığı günü takip eden ikinci iş gününün sonuna kadar kendisine iletilen şifreli belgeyi tanımlayan bilgilerle birlikte, belgeyi gönderen idareye bildirir ve hem bu bildirim hem de kendisine iletilen şifreli belgeyi kayıt altına alır. İdarenin bildirimde bulunmaması hâlinde, gönderilen şifreli belge açılmış, içeriğine erişilmiş ve bu belgenin e-Yazışma Teknik

Rehberi'ne uygun şekilde hazırlandığı kabul edilmiş sayılır.

BELGENİN FİZİKSEL ORTAMDA GÖNDERİLMESİ VE ALINMASI

MADDE 31- (1) *Muhatabına elektronik olarak iletiminin mümkün olmadığı durumlarda, yetkilendirilmiş görevliler tarafından çıktısı alınan güvenli elektronik imzalı belge, elektronik ortamdaki aslına erişim amacı ile fiziksel ortamda gönderilir. Fiziksel ortamda alınan belgenin doğrulama işlemi, 23 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtildiği şekilde gerçekleştirilir. Doğrulaması yapılan belge, muhatap idare tarafından işleme alınır.*

(2) *Belge zarflanarak muhatabına iletildiğinde başlık bilgisi, ihtiyaç duyulması hâlinde gönderen idarenin adres bilgisi, belgenin tarihi ve sayısı zarfın sol üst köşesine; muhatapın adı ve adres bilgisi zarfın ortasına kısaltma kullanılmadan yazılır. Varsa süre ve kişiye özel bilgisi (ACELE, GÜNLÜDÜR, KİŞİYE ÖZEL), üstte olmak üzere, zarfın sağ üst köşesinde kırmızı renkli büyük harflerle belirtilir ([Örnek 22](#)).*

(3) *"Hizmete Özel" haricindeki gizlilik dereceli belgelerin gerekli güvenlik tedbirleri alınarak fiziksel ortamda gönderilmesi esastır. Ancak 23/10/2010 tarihli ve 27738 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Kamu Kurum ve Kuruluşları ile Gerçek ve Tüzel Kişilerin Elektronik Haberleşme Hizmeti İçinde Kodlu veya Kriptolu Haberleşme Yapma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik" in 2 nci maddesinde yetkili kılınan idareler, gizlilik dereceli belgeleri gerekli güvenlik tedbirlerini almak şartıyla güvenli*

elektronik imza ile imzalayarak elektronik ortamda da gönderebilir.

(4) *İdareye fiziksel ortamda gelen belgenin alındığı tarih ile belgeye ait üstveriler EBYS'ye veya kurumsal belge kayıt sistemine kaydedilir.*

(5) *İdareler, fiziksel ortamda alınan belgeler için gelen belge kaydında kullanacakları etikette/kaşede en az Örnek 23'te belirtilen unsurlara yer verir. Etiket/kaşe, üst yazının ilk sayfasının ön veya arka yüzüne basılır.*

(6) *Birime fiziksel ortamda gelen belgelerle ilgili havale, talimat ve benzeri işlemler, üst yazının ilk sayfasının ön veya arka yüzüne kaşe basılarak belge üzerinde gösterilebilir. Bu kaşenin şekli ilgili birimler tarafından belirlenir.*

(7) *Kişiler tarafından idareye yazılan dilekçelerin; "... arz ederim." şeklinde bitirilmemesi veya "... rica ederim." ibaresiyle ya da başka ibarelerle bitirilmesi dilekçenin işleme alınmasına engel değildir.*

BELGENİN İADE EDİLMESİ

MADDE 32- (1) *İdareye muhatabı olmadığı hâlde elektronik ortamda güvenli elektronik imzalı bir belge gelmesi durumunda, belgenin muhatabı olunmadığı bilgisi ve söz konusu belgeye ilişkin tanımlayıcı bilgiler, gönderene elektronik ortamda iletilir. Ancak asıl muhatapın açıkça belli olması durumunda, belge muhataba iletilebilir ve gönderen idareye bilgi verilebilir. Bu durumda belgenin bir kopyası elektronik ortamda muhafaza edilir.*

(2) *İdareye muhatabı olmadığı hâlde fiziksel ortamda gelen bir belgenin asıl muhatabı anlaşılıyorsa gönderene*

iade edilir. Ancak asıl muhatabın açıkça belli olması durumunda, gerektiğinde belgenin bir sureti alınarak aslı muhatabına gönderilir ve belgeyi gönderene de bilgi verilir.

ÖRNEK SORU: Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmeliğe göre iletişim bilgilerinin altında aşağıdakilerden hangisi yer alır?

- A) Sayfa numarası
- B) Olur
- C) Dağıtım
- D) Ekler
- E) Üstveri

ÇÖZÜM: A

Sayfa numarası, iletişim bilgilerinin altında ve sayfanın ortasında, toplam sayfa sayısının kaçıncısı olduğunu gösterecek şekilde belirtilir. Doğru cevap A seçeneğidir.

BEŞİNCİ BÖLÜM ÇEŞİTLİ VE SON HÜKÜMLER

GÖRÜŞ, BİLGİ VE BELGE TALEPLERİNDE SÜRE

MADDE 33- (1) İdare içi ve idare dışı görüş, bilgi ve belge talep yazıları günlük yazılır. İdareler, ilgili mevzuattaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla süre belirtilmeyen belge taleplerini, talebin kendilerine ulaşmasından itibaren en geç beş iş günü; süre belirtilmeyen bilgi ve görüş taleplerini ise talebin kendilerine ulaşmasından itibaren en geç on beş iş günü içinde yerine getirir. Talebin ulaştığı tarih, *elektronik* ortamda gelen talepler

için ilgili yazının *EBYS'ye giriş kaydının yapıldığı* zamanı; *fiziksel* ortamda gelen talepler için ise *ilgili yazının EBYS'ye veya kurumsal belge kayıt sistemine girdiği* zamanı ifade eder.

TEKİT YAZISI

MADDE 34- (1) Belgeye süresi içinde cevap verilmemesi durumunda muhataba tekit yazısı yazılabilir ([Örnek 24](#)).

UYGUN YAZILMAYAN BELGELER

MADDE 35- (1) Bu Yönetmeliğe uygun olarak yazılmayan belgelere verilecek cevabî yazılarda, bu Yönetmeliğin ilgili maddeleri belirtilmek suretiyle muhatap uyarılabilir. Söz konusu durumun devam etmesi hâlinde, süreli belgeler hariç müteakip belgeler gerekçesi belirtilerek iade edilebilir.

DÜZENLEME YETKİSİ VE KILAVUZ HAZIRLANMASI

MADDE 36- (1) *Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığınca, bu Yönetmeliğin uygulama birliğinin sağlanması ve idari işleyişin verimli yürütülebilmesi amacıyla "Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik Kılavuzu" hazırlanır ve duyurulur.*

(2) İdareler, resmî yazışmalarla ilgili olarak bu Yönetmeliğe aykırı olmamak kaydıyla ek düzenleme yapabilir.

(3) Bu Yönetmelik ile ilgili eğitim stratejilerini belirlemeye ve koordinasyonu sağlamaya, ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye ve gerektiğinde uygulamaya yönelik esasları düzenlemeye *Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı* yetkilidir.

**YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN
MEVZUAT VE ATIFLAR**

MADDE 37- (1) *15/12/2014 tarihli ve 2014/7074 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.*

(2) Diğer mevzuatta, *birinci fıkrada belirtilen* mülga yönetmeliğe yapılan atıflar bu Yönetmeliğe yapılmış sayılır.

**EBYS'LERİN UYUMLU HALE
GETİRİLMESİ**

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce kurulan EBYS'ler, idarelerce *altı ay* içinde bu Yönetmelik hükümlerine uyumlu hâle getirilir. Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten sonra kurulacak olan EBYS'ler, bu Yönetmelik hükümlerine uyumlu şekilde kurulur.

(2) *30 uncu maddenin birinci fıkrasında belirtilen güvenli elektronik imza ile imzalanan belgelerin, elektronik ortamda gönderilmesi ve alınması işlemlerini sağlamak amacıyla yetki verilmiş üçüncü taraf aracılığıyla oluşturulacak kullanıcı hesaplarını temin etmeyen idareler, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde kullanıcı hesaplarını temin ederek DETSİS'e kaydeder ve faal olarak kullanımını sağlar.*

YÜRÜRLÜK

MADDE 38- (1) Bu Yönetmelik yayımını takip eden ayın birinci günü yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 39- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini *Cumhurbaşkanı* yürütür.

KAVRAMA TESTİ:1

1.Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre bir belgeyi tanımlayan gönderici,konu,tarih ve sayı ve benzeri tüm bilgileri ifade eden tanım aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Elektronik onay
- B)Form
- C)Zaman damgası
- D)Üst yazı
- E) Üstveri

2.(I)İdareler, tercihen kurumsal logo kullanabilir. (II) Logo, tek kullanıldığında belgenin en üst orta kısmında “T.C.” ibaresini ortalayacak şekilde veya “Başlık” alanını ortalayacak şekilde belgenin üst sol kısmında yer alır.(III) Belge üzerinde iki ayrı logo kullanıldığında ise “Başlık” alanını ortalayacak şekilde hiyerarşi yönünden üst olan idareye ait logo solda, alt olan idareye ait logo sağda kullanılır.(IV)Bir kavram veya etkinlik gibi hususlarla ilgili logo kullanılmak istendiğinde, “Başlık” alanını ortalayacak şekilde idareye ait olan logo solda; diğer logo sağda kullanılır. (V)Belge üzerinde en fazla bir logo kullanılabilir.

Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre kurumsal logo ile ilgili yukarıdaki numaralı cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A)I
- B)II
- C)III
- D)IV
- E)V

3.Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre belgeyi gönderen idarenin adının belirtildiği bölüm aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Antet
- B)Sayı
- C)Tarih
- D)İlgi
- E)Dağıtım

4.

I-25.11.2019

II-25 Kasım 2019

III-25/11/2019

Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre tarih ile ilgili yukarıdaki numaralı cümlelerde verilenlerden hangisi veya hangileri doğrudur?

A)Yalnız I

B)Yalnız II

C)Yalnız III

D)I-II

E)I-II-III

5. Belgenin yazı alanı sayfanın üst, sol ve sağ kenarından (.....) cm boşluk bırakılarak düzenlenir.

Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre yukarıda boş bırakılan yere gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangidir?

A)1,5 cm

B)2,0 cm

C)3,0 cm

D)3,5 cm

E) 1,0 cm

6. Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre "belgenin içeriği hakkında kısa ve öz bilgi barındıran" şeklinde tanımlanan belge bölümü aşağıdakilerden hangisidir ?

A)Tarih

B)Sayı

C)Konu

D)Metin

E) İlgı

7 (I)İlgı, belgenin bağlantılı olduğu diğer belge veya belgelerin belirtildiği bölümdür. (II)“İlgı:” yan başlığı, muhatap bölümünün son satırından itibaren bir satır boşluk bırakılarak ve yazı alanının solundan başlanarak yazılır (III)“Sayı”, “Konu” ve “İlgı” yan başlıklarından sonra kullanılan iki nokta “:” işareti aynı hizada yazılır (IV) İlgide yer alan bilgiler bir satır geçerse, devamı “İlgı:” yan başlığının ve sıralamayı gösteren harflerin altı boş bırakılarak alt satıra yazılır (V) İlginin birden fazla olması durumunda, belgeler önceki tarihli olandan başlanarak tarih sırasına göre sıralanır.

Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre yukarıdaki numaralı cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlış vardır?

A)I

B)II

C)III

D)IV

E)V

8. **Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre “Muhatap” veya varsa “İlgi” ile “İmza” arasındaki kısımdır” şeklinde tanımlanan belge bölümü aşağıdakilerden hangisidir ?**

- A)Tarih
- B)Sayı
- C)Konu
- D)Metin
- E) İlgi

9. **Dört ve dörtten çok haneli sayılar sondan sayılmak üzere üçlü gruplara ayrılarak yazılır ve araya (.....) işareti konulur. Sayılarda kesirler (.....) ile ayrılır.**

Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A)(.) (,)
- B)(,) (,)
- C)(.) (.)
- D)(...) (...)
- E)(!) (.)

10.

I-Metnin bitiminden itibaren iki ilâ dört satır boşluk bırakılarak, belgeyi imzalayacak olan makam sahibinin adına, soyadına ve bunların altında unvanına, yazı alanının en soluna ortalanarak yer verilir.

II-Belge vekâleten imzalandığında, imzalayan adı ve soyadı birinci satıra, vekâlet olunan makam “Genel Müdür V.”, “Başkan V.”, “Belediye Başkan V.” “Rektör V.” veya “Dekan V.” biçiminde ikinci satıra yazılır.

III-Elektronik ortamda yapılacak resmî yazışmalarda, imza atmaya yetkili makam belgeyi güvenli elektronik imzası ile imzalar

Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre imza ile ilgili yukarıdakilerden hangisi doğrudur?

- A)Yalnız I
- B)Yalnız II
- C)Yalnız III
- D)II-III
- E)I-III-III

11.

I	<p><i>Prof. Dr. Adı SOYADI</i></p> <p><i>Rektör a.</i></p> <p><i>Rektör Yardımcısı</i></p>
II	<p><i>Adı SOYADI</i></p> <p><i>Bakan a.</i></p> <p><i>Bakan Yardımcısı</i></p>
III	<p><i>Adı Soyadı</i></p> <p><i>Büyükşehir Belediye Başkanı A.</i></p> <p><i>Genel Sekreter</i></p>

Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre imza örnekleri ile ilgili yukarıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A)Yalnız I
- B)Yalnız II
- C)Yalnız III
- D)II-III
- E)I-II-III

12.

I-Yazışma yapan makamlar arasındaki hiyerarşi yönünden alt makamlara "... rica ederim",

II-Üst ve aynı düzeydeki makamlara "... arz ederim." ibaresiyle bitirilir.

III-Üst, aynı düzey ve alt makamlara birlikte dağıtımli olarak yapılan yazışmalar "... arz ve rica ederim." veya "... arz/rica ederim." ibaresiyle bitirilir.

Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre yazışmalar ile ilgili yukarıdakilerden hangisi veya hangileri doğrudur?

- A)Yalnız I
- B)Yalnız II
- C)Yalnız III
- D)II-III
- E)I-II-III

13. Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre süreli ve kişiye özel yazışmalar ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) ACELE" ibaresi taşıyan belgeye derhâl ve süratle; "GÜNLÜDÜR" ibaresi taşıyan belgeye belirtilen süre içinde cevap verilir

B) Elektronik ortamda veya zorunlu hâllerde ya da olağanüstü durumlarda hazırlanan süreli belgelerde "ACELE" veya "GÜNLÜDÜR" ibaresi yazı alanının sağ üst köşesinde mavi renkli olarak belirtilir

C) Birden fazla sayfalı belgelerde "ACELE" veya "GÜNLÜDÜR" ibaresi sadece birinci sayfada belirtilir.

D)KİŞİYE ÖZEL" ibaresi, belgenin ilgisine teslim edilmesini ve sonrasında yürütülecek süreci ifade eder

E) "KİŞİYE ÖZEL" ibaresi taşıyan belgenin zarfı açılmadan zarf üzerinde yer alan bilgiler, yetkili birimce EBYS'ye veya kurumsal belge kayıt sistemine kaydedilir.

14.

I- Sayı ile aynı satırda olmak üzere yazı alanının en sağına yazılır.

II- Sayı:" yan başlığının bir alt satırına yazılır

III- Belgenin gönderildiği idareyi veya kişiyi belirtir.

IV- Belgenin bağlantılı olduğu diğer belge veya belgelerin belirtildiği bölümdür.

V- Muhatap" veya varsa "ilgi" ile "İmza" arasındaki kısımdır.

Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre yukarıdaki numaralı cümleler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A)I numaralı cümlede tarihten bahsedilmektedir.

B)II numaralı cümlede konudan bahsedilmektedir.

C)III numaralı cümlede muhataptan bahsedilmektedir.

D)IV numaralı cümlede ilgiden bahsedilmektedir.

E)V numaralı cümlede imzadan bahsedilmektedir.

15.

I- Belgeyi gönderen idarenin adresi.

II-Posta kodu

III-Telefonunu, faks numarası

IV- e-posta adresini

Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre iletişim bilgilerinde yukarıdakilerden hangisi veya hangileri yer alır ?

A)I-II-III-IV

B)I-IV

C)II-III-IV

D)I-III-IV

E)I-II-II

16. Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre acele ibaresi taşıyan belgelere ne zaman cevap verilir ?

A)Müzekkerenin ulaştığı tarihten itibaren 7 gün içinde.

B)Derhal ve süratle

C) Müzekkerenin ulaştığı tarihten itibaren 15 gün içinde

D) Müzekkerenin ulaştığı tarihten itibaren 8 gün içinde

E) Müzekkerenin ulaştığı tarihten itibaren 5 gün içinde

17.Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre belgeye süresi içinde cevap verilmemesi durumunda muhataba aşağıdaki yazılardan hangisi yazılır ?

A)Gizli yazı

B)Acele yazı

C)Tekid yazısı

D)Günlü yazı

E)Uyarı yazısı

18.Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre belge doğrulama işlemi, aşağıdakilerden hangisi ile Dijital Türkiye (e-Devlet) üzerinden sağlanır?

A)Elektronik imza

B)Şifre

C)Barkot

D)Karekod

E)Elektronik veri

19.

I- Muhatap, belgenin gönderildiği idareyi veya kişiyi belirtir.

II-Bu bölüm konunun son satırından itibaren, iki satır boşluk bırakılarak ve sayfa ortalanarak yazılır.

III- Muhatabın idare veya özel hukuk tüzel kişisi olması durumunda, adı büyük harflerle ve sonuna yönelme hâl eklerinden uygun olanı getirilerek yazılır.

Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre belgenin bölümlerinden “muhatap” ile ilgili yukarıdakilerden hangisi veya hangileri doğrudur?

- A)Yalnız I
- B)Yalnız II
- C)Yalnız III
- D)I-II
- E)I-II-III

20.Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre belgeler boyutu aşağıdakilerden hangisi dikkate alınarak hazırlanır?

- A) A4 (210x297 mm)
- B) A3- (210x297 mm)
- C) A8 (210x297 mm)
- D) A1 (210x297 mm)
- E) A2 (210x297 mm)

ÇÖZÜMLER:

1-E

Üstveri: Bir belgeyi tanımlayan gönderici, konu, tarih, sayı ve benzeri tüm bilgileri, ifade eder. Doğru cevap E seçeneğidir.

2-E

Kurumsal logo

MADDE 9

Belge üzerinde en fazla iki logo kullanılabilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

3-A

Başlık

MADDE 10-

Başlık **(antet)**, belgeyi gönderen idarenin adının belirtildiği bölümdür. Doğru cevap A seçeneğidir.

4.D

Tarih

MADDE 12- (1) Tarih; sayı ile aynı satırda olmak üzere yazı alanının en sağında gün, ay, yıl olarak rakamla ve aralarına nokta işareti konularak yazılır. Gün ve ay iki haneli, yıl ise dört haneli olarak düzenlenir. Ay adları, harfle de yazılabilir. Bu durumda gün, ay ve yıl arasına herhangi bir işaret konulmaz.

I-25.11.2019-Doğru

II-25 Kasım 2019-Doğru

III-25/11/2019 -Yanlış

Doğru cevap D seçeneğidir.

5-A

Yazı alanı

MADDE 8- (1) Belgenin yazı alanı sayfanın üst, sol ve sağ kenarından 1,5 cm boşluk bırakılarak düzenlenir.

6-C

Konu, belgenin içeriği hakkında kısa ve öz bilgi barındırır. Doğru cevap C seçeneğidir.

7-B

“İlgi:” yan başlığı, muhatap bölümünün son satırından itibaren iki satır boşluk bırakılarak ve yazı alanının solundan başlanarak yazılır. Doğru cevap B seçeneğidir.

8-D

Metin

MADDE 16- (1) Metin alanı, “Muhatap” veya varsa “İlgi” ile “İmza” arasındaki kısımdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

9-A

Dört ve dörtten çok haneli sayılar sondan sayılmak üzere üçlü gruplara ayrılarak yazılır ve araya nokta (.) işareti konulur (Örnek: 1.452; 25.126; 326.197). Sayılarda kesirler virgül (,) ile ayrılır. Doğru cevap A seçeneğidir.

10-D

İmza

MADDE 17- (1) Metnin bitiminden itibaren iki ilâ dört satır boşluk bırakılarak, belgeyi imzalayacak olan makam sahibinin adına, soyadına ve bunların altında

unvanına, yazı alanının en sağında ortalanarak yer verilir. Doğru cevap D seçeneğidir.

11-C

*Adı SOYADI
Büyükşehir Belediye Başkanı a.
Genel Sekreter*

Yalnız III yanlış olduğundan doğru cevap C seçeneğidir.

12-E

Metnin son bölümü:

Yazışma yapan makamlar arasındaki hiyerarşi yönünden alt makamlara “... rica ederim”, üst ve aynı düzeydeki makamlara “... arz ederim.” ibaresiyle bitirilir.

Üst, aynı düzey ve alt makamlara birlikte dağıtımli olarak yapılan yazışmalar “... arz ve rica ederim.” veya “... arz/rica ederim.” ibaresiyle bitirilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

13-B

Elektronik ortamda veya zorunlu hâllerde ya da olağanüstü durumlarda hazırlanan süreli belgelerde “ACELE” veya “GÜNLÜDÜR” ibaresi yazı alanının sağ üst köşesinde kırmızı renkli olarak belirtilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

14-E

Metin

MADDE 16- (1) Metin alanı, “Muhatap” veya varsa “İlgi” ile “İmza” arasındaki kısımdır şeklinde metin bölümü tanımlanmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

15-A

İletişim bilgileri

MADDE 24- (1) İletişim bilgileri; solda belgeyi gönderen idarenin adresini, posta kodunu, telefonunu, faks numarasını, e-posta adresini, kayıtlı elektronik posta

(KEP) adresini ve internet adresini; sağda bilgi alınacak kişinin adını, soyadını, unvanını ve telefon numarasını içerecek şekilde sayfa sonuna yazılır ve çizgi ile ayrılır. Doğru cevap A seçeneğidir.

16-B

“ACELE” ibaresi taşıyan belgeye derhâl ve süratle; “GÜNLÜDÜR” ibaresi taşıyan belgeye belirtilen süre içinde cevap verilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

17-C

Tekit yazısı

MADDE 34- (1) Belgeye süresi içinde cevap verilmemesi durumunda muhataba tekit yazısı yazılabilir. Doğru cevap C seçeneğidir.

18-D

Belge doğrulama işlemi, doğrulama kodu ve karekod ile Dijital Türkiye (e-Devlet) üzerinden sağlanır. Doğru cevap D seçeneğidir.

19-E

Öncülde verilenlerin hepsi doğru olduğundan doğru cevap E seçeneğidir.

20-A

Belgenin şekli özellikleri

MADDE 6- (1) Belgeler, A4 (210x297 mm) boyutu dikkate alınarak hazırlanır. Doğru cevap A seçeneğidir.

KAVRAMA TESTİ: 2

1.Belgenin yazı alanı sayfanın üst, sol ve sağ kenarından 1,5 cm boşluk bırakılarak düzenlenir. İdare, logo kullanmak istediğinde sayfanın üst boşluğu (.....) cm olarak düzenlenir.

Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre yukarıda boş bırakılan yere gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangidir?

A)1,5 cm

B)0,5 cm

C)0,8 cm

D)0,3 cm

E) 1,0 cm

2.Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre paragrafa kaç cm içeriden başlanır?

A)1,75 cm

B)3,00 cm

C)2,00 cm

D)1,50 cm

E)1,25 cm

3. Hazırlanan belgelerde “.....” veya “.....” yazı tipi normal yazı stilinde kullanılır.

Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre yukarıda boş bırakılan yere gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

	Yazı Tipi	Yazı Tipi
A	Comic Sans	Arial
B	Calabri	Times New Roman
C	Verdana	Arial
D	Times New Roman-	Arial
E	Boton MT	Arial

4.Resmi yazışmalarda uygulanacak usul ve esaslar hakkındaki yönetmeliğe göre sayı:” yan başlığı, başlığın son satırından itibaren kaç satır boşluk bırakılarak yazılır?

- A) 1 satır
- B) 5 satır
- C) 4 satır
- D) 2 satır
- E) 3 satır

5.Resmi yazışmalarda uygulanacak usul ve esaslar hakkındaki yönetmeliğe göre sayfa numarası sayfanın neresinde yer alacak şekilde verilir?

- A) Sayfanın üst sağ kısmında
- B) Sayfanın sağında
- C) Sayfanın solunda
- D) Sayfanın üst kısım ortasında
- E) sayfa altında sayfanın ortasına

6.Resmi yazışmalarda uygulanacak usul ve esaslar hakkındaki yönetmeliğe göre üst, aynı düzey ve alt makamlara birlikte dağıtımli olarak yapılan yazışmaların bitiriliş biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tasviplerinize rica ederim
- B) Tasviplerinize arz ederim
- C) Saygılar sunarım
- D) Bilginize sunarım
- E) Arz ve rica ederim

7.

I- “Saygılarımla.”

II-“İyi dileklerle.”

III-“Bilgilerinize sunulur.”

IV-“Mutluluklar dilerim”

Resmi yazışmalarda uygulanacak usul ve esaslar hakkındaki yönetmeliğe göre muhatabı gerçek kişi olan yazışmalar yukarıdaki ibarelerden hangisi veya hangileri ile bitirilebilir?

- A)I-II
- B)I-II-III
- C)I-II-III-IV
- D)II-III-IV
- E) III-IV

8.(I)Hazırlanan belgelerde “Times New Roman” veya “Arial” yazı tipi normal yazı stilinde kullanılır.(II)Harf büyüklüğünün Times New Roman için 12 punto, Arial için 11 punto olması esastır.(III) Ancak gerekli hâllerde yazı alanında harf büyüklüğü 9 puntoya, (IV)iletişim bilgileri kısmında ise 7 puntoya kadar düşürülebilir.(V) Belge eklerinde farklı yazı tipi ve harf büyüklüğü kullanılabilir. B)A

Resmi yazışmalarda uygulanacak usul ve esaslar hakkındaki yönetmeliğe göre yukarıdaki numaralı cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır? Fo

- A)I
- B)II
- C)III
- D)IV
- E)V

9.Resmi yazışmalarda uygulanacak usul ve esaslar hakkındaki yönetmeliğe göre idare içinde birden fazla birimin iş birliği ile hazırlanan ve yetkili makamın imzasına sunulan belgelerde, belgeyi hazırlayan birime ait paraf hiyerarşisinden sonra aşağıdakilerden hangisinin seçimi yapılır?

- A) Koordinasyon
- B)Dağıtım
- C)İmza
- D)Belge doğrulama
- E)Karekod

10.Resmi yazışmalarda uygulanacak usul ve esaslar hakkındaki yönetmeliğe göre tanım ve açıklamalardan hangisi yanlıştır?

Üst veri: Belgenin, varsa ek veya ekleri hariç kısmı

Aidiyet zinciri: Belgenin hazırlanmasından tasfiyesine kadar olan sürecini,

Format: Elektronik dosya türlerini,

D)e-Yazışma Teknik Rehberi: Elektronik ortamda yapılacak resmî yazışmalar kapsamında oluşturulan belgelerin yapısı, formatı, imzalama ve şifreleme mekanizmaları gibi teknik hususları tanımlayan ve Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı tarafından yayımlanan güncel rehberi

E)Devlet Teşkilatı Merkezi Kayıt Sistemi (DETSİS): Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı tarafından yürütülen ve idarelerin merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatındaki birimlerinin Türkiye Cumhuriyeti Devlet Teşkilatı Numarası ile tanımlandığı sistemi.

11.Resmi yazışmalarda uygulanacak usul ve esaslar hakkındaki yönetmeliğe göre “paraf” ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A)Paraf bölümünde tarih, unvan, ad ve soyad bilgileri kısaltma kullanılmadan ast-üst ilişkisine uygun olarak belirtilir. Güvenli elektronik imza ile imzalanan belgeye ait paraf bilgileri, belgenin üstverisinde tutulur

B)Belge muhataba iletildiğinde, belgeye ait paraf bilgileri paylaşılmaz.

C)Zorunlu hâllerde veya olağanüstü durumlarda el yazısıyla atılan paraf, kaybolmayacak ve kâğıda işlemlerini sağlayacak kırmızı kalemle atılır.

D)Elektronik ortamda hazırlanan belgelerde paraf, güvenli elektronik imza veya elektronik onay ile atılır.

E)Elektronik onaylar, EBYS'nin günlük raporlarında kayıt altına alınır. Günlük raporlar, günlük olarak zaman damgasıyla damgalanır ve günlük raporlarının saklama süresi ilişkili olduğu belgelerin saklama süresinden daha kısa olamaz.

12.Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in yürürlüğe konulmasına, aşağıdakilerden hangisi gereğince karar verilmiştir?

A)Cumhurbaşkanlığı kararnamesi

B)Cumhurbaşkanlığı kararı

C)Kanun

D)Anayasa

E)Milletlerarası antlaşmalar

13.Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre aşağıdakilerden hangisi resmi yazıların bölümlerinden biri değildir?

A)Konu

B)Şekil

C)Paraf

D)Ekler

E)Sayı

14.Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre metin içinde yer alan alıntılar nasıl yazılır?

A)Uzun çizgi arasında ve/veya eğik (italik) olarak yazılabilir

B)Tırnak içinde kalın (koyu)) olarak yazılabilir

C)Köşeli parantez içinde ve/veya kalın (koyu) olarak yazılabilir

D)Parantez içinde ve/veya eğik (italik) olarak yazılabilir

E)Tırnak içinde ve/veya eğik (italik) olarak yazılabilir.

15. Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre “olur” ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Makam oluru alman belgeler, ilgili birimin yöneticisi tarafından güvenli elektronik imza ile teklif edilir ve oluru alman makam tarafından güvenli elektronik imza ile imzalanır.

B) Zorunlu hâllerde veya olağanüstü durumlarda ise imzalar el yazısıyla atılır.

C) Belge, olur için makama sunulurken imza bölümünden sonra uygun boş satır bırakılarak yazı alanının sağına büyük harflerle “OLUR” yazılır.

D) Zorunlu hâllerde veya olağanüstü durumlarda hazırlanan olur yazılarında “OLUR” ibaresinden sonra tarih ve imza için uygun boş satır bırakılarak ilk satırda imzalayanın adı ve soyadına, ikinci satırda ise unvan bilgilerine yer verilir.

E) Teklif eden birim yetkilisinin imza bölümü ile “OLUR” ibaresinin bulunduğu bölüm arasına uygun boşluk bırakılarak yazı alanının solunda yer alacak şekilde “Uygun görüşle arz ederim.” ibaresi yazılır.

16. Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre resmî yazılarda tarih; sayı ile aynı satırda olmak üzere yazı alanının en sağında gün, ay, yıl olarak rakamla ve aralarına aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi konularak yazılır?

A) (.)

B) (-)

C) (.)

D) (/)

E) (‘)

17. Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre konu resmi yazışma belge bölümlerinden hangisinin altına yazılır?

A) Konu

B) Tarih

C) Paraf

D) Ek

E) Sayı

18.

I- Belgede ek olması hâlinde “Ek:” başlığı dağıtım bölümünden sonra uygun satır boşluğu bırakılarak ve yazı alanının solundan başlanarak yazılır.

II- Eklerin sayfa, adet, kişi sayısı gibi açıklayıcı ifadeleri parantez içinde belirtilir

III- Belgenin sadece bir eki olması durumunda “Ek:” başlığının sağında eki belirtecek ibareye yer verilir.

Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre “ek” ile ilgili yukarıdakilerden hangisi doğrudur?

A)Yalnız II

B)Yalnız I

C)I-III

D)II-III

E)I-II

19.Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Belgelerde sayı bulunması zorunludur.

B) Tutanak, rapor, tebliğ-tebellüğ belgesi ve benzeri belgelerde tarih, metnin bitiminde yer alabilir.

C)İdare dışına gönderilen belgelerde, gerekiyorsa belgenin gideceği yerin adresi, muhatap satırının altına, satır ortalanarak ilk harfleri büyük diğerleri küçük harflerle yazılır

D) İlgide, “... tarihli ve ... sayılı ...” ibaresi kullanılır ve ilginin sonuna iki nokta (:) işareti konulur

E) İlgide yer alan bilgiler bir satır geçerse, devamı “İlgi:” yan başlığının ve sıralamayı gösteren harflerin altı boş bırakılarak alt satıra yazılır

20.Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Belgenin yazı alanı sayfanın üst, sol ve sağ kenarından 1,5 cm boşluk bırakılarak düzenlenir.

B) Metin alanı, “Muhatap” veya varsa “İlgi” ile “ek” arasındaki kısımdır.

C)İdare, logo kullanmak istediğinde sayfanın üst boşluğu 0,5 cm olarak düzenlenir.

D)Başlık (antet), belgeyi gönderen idarenin adının belirtildiği bölümdür.

E)İlgide, ilgi tutulan belgeyi gönderen idarenin adı ile belgenin tarihi ve sayısı belirtilir.

ÇÖZÜMLER

1-B

Yazı alanı

MADDE 8- (1) Belgenin yazı alanı sayfanın üst, sol ve sağ kenarından 1,5 cm boşluk bırakılarak düzenlenir. İdare, logo kullanmak istediğinde sayfanın üst boşluğu 0,5 cm olarak düzenlenir.

Doğru cevap B seçeneğidir.

2-E

Paragrafa 1,25 cm içeriden başlanır ve metin iki yana hizalanır. Paragraflar arasında satır boşluğu bırakılmaz. Doğru cevap E seçeneğidir.

3-D

Yazı tipi ve harf büyüklüğü

MADDE 7- (1) Hazırlanan belgelerde “Times New Roman” veya “Arial” yazı tipi normal yazı stilinde kullanılır. Doğru cevap D seçeneğidir

4 –D

Sayı:” yan başlığı, başlığın son satırından itibaren iki satır boşluk bırakılarak ve yazı alanının solundan başlanarak yazılır. Doğru cevap D seçeneğidir.

5-E

Sayfa numarası, iletişim bilgilerinin altında ve sayfanın ortasında, toplam sayfa sayısının kaçınıcı olduğunu gösterecek şekilde belirtilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

6-E

Üst, aynı düzey ve alt makamlara birlikte dağıtımli olarak yapılan yazışmalar “... arz ve rica ederim.” veya “... arz/rica ederim.”

ibaresiyle bitirilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

7-B

Muhatabı gerçek kişi olan yazışmalar “Saygılarımla.”, “İyi dileklerle.” veya “Bilgilerinize sunulur.” ibareleriyle bitirilebilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

8-D

Yazı tipi ve harf büyüklüğü

MADDE 7- (1) Hazırlanan belgelerde “Times New Roman” veya “Arial” yazı tipi normal yazı stilinde kullanılır. Harf büyüklüğünün Times New Roman için 12 punto, Arial için 11 punto olması esastır. Ancak gerekli hâllerde yazı alanında harf büyüklüğü 9 puntoya, iletişim bilgileri kısmında ise 8 puntoya kadar düşürülebilir. Belge eklerinde farklı yazı tipi ve harf büyüklüğü kullanılabilir. Doğru cevap D seçeneğidir.

9-A

Koordinasyon

MADDE 22- (1) İdare içinde birden fazla birimin iş birliği ile hazırlanan ve yetkili makamın imzasına sunulan belgelerde, belgeyi hazırlayan birime ait paraf hiyerarşisinden sonra “Koordinasyon” seçimi yapılır ve iş birliğine dâhil olan ilgililerin unvanları, adları ve soyadları belirtilir. Doğru cevap A seçeneğidir.

10-A

Üst yazı: Belgenin, varsa ek veya ekleri hariç kısmını.

Üstveri: Bir belgeyi tanımlayan gönderici, konu, tarih, sayı ve benzeri tüm bilgileri, ifade eder.

Doğru cevap A seçeneğidir.

11-C

Paraf

MADDE 21

Zorunlu hâllerde veya olağanüstü durumlarda el yazısıyla atılan paraf, kaybolmayacak ve kâğıda işlenmesini

sağlayacak mavi kalemle atılır. Doğru cevap C seçeneğidir.

12-A

Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik”in yürürlüğe konulmasına, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 6 ncı ve 7 nci maddeleri gereğince karar verilmiştir.

Doğru cevap A seçeneğidir.

13-B

Şekil resmi yazının bölümlerinden birisi değildir. Doğru cevap B seçeneğidir.

14-E

Metin içinde yer alan alıntılar tırnak içinde ve/veya eğik (italik) olarak yazılır. Doğru cevap E seçeneğidir.

15-C

Belge, olur için makama sunulurken imza bölümünden sonra uygun boş satır bırakılarak yazı alanının **ortasına** büyük harflerle “OLUR” yazılır. Doğru cevap C seçeneğidir.

16.C

Tarih
MADDE 12- (1) Tarih; sayı ile aynı satırda olmak üzere yazı alanının en sağında gün, ay, yıl olarak rakamla ve aralarına **nokta işareti** konularak yazılır. Doğru cevap C seçeneğidir.

17-E

Konu
MADDE 13- (1) “Konu:” yan başlığı, **“Sayı:”** yan başlığının bir alt satırına yazılır. Doğru cevap E seçeneğidir.

KAVRAMA TESTİ: 3

1.

I- Paragrafa 1,25 cm içeriden başlanır ve metin iki yana hizalanır.

II- Birden fazla sayfa tutan üst yazılarda sayı, tarih, konu, muhatap ve ilgi bilgilerine sadece ilk sayfada; imza, ek ve dağıtım bilgilerine ise sadece son sayfada yer verilir.

Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre yukarıdaki numaralı cümlelerde resmi belgenin hangi bölümünden bahsedilmektedir?

A)Metin

B)Muhatap

C)Dağıtım

D)İlgi

E)Sayı

2.Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre “İdarelerin kendi içlerinde, birbirleriyle veya gerçek ya da tüzel kişiler ile iletişim sağlamak amacıyla güvenli elektronik imza kullanarak elektronik ortamda ve zorunlu hâllerde veya olağanüstü durumlarda el yazısıyla atılan imza ile fiziksel ortamda yürüttükleri süreci” ifade eden tanım aşağıdakilerden hangisidir?

A) Standart dosya planı

B) Elektronik ortam

C)Elektronik imza

D) Elektronik Belge Yönetim Sistemi

E) Resmî yazışma

3.Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre idareler, ilgili mevzuattaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla süre belirtilmeyen bilgi ve görüş taleplerini ise talebin kendilerine ulaşmasından itibaren en geç kaç iş günü içinde yerine getirir?

- A)2
- B)3
- C)5
- D)10
- E)15

4.Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre Zorunlu hâllerde veya olağanüstü durumlarda hazırlanacak belgeler, parafı nüshası hazırlayan idarede kalacak şekilde en az kaç nüsha hazırlanmalıdır?

- A)2
- B)1
- C)3
- D)4
- E)5

5. Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre harf büyüklüğü, Arial için kaç punto olmalıdır?

- A)10
- B)11
- C)12
- D)9
- E)8

6.Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre “muhatap” ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Adres bilgisi uzun ise birden fazla satıra yazılabilir

B)Muhatap gerçek kişi ise muhatap bölümüne “Sayın” ibaresinden sonra muhatapın adı ilk harfi büyük diğerleri küçük harflerle, soyadı ise küçük harflerle yazılır.

C)İdare dışına gönderilen belgelerde, gerekiyorsa belgenin gideceği yerin adresi, muhatap satırının altına, satır ortalanarak ilk harfleri büyük diğerleri küçük harflerle yazılır

D Bağlı, ilgili veya ilişkili idarelere gönderilecek belgeler doğrudan o idareye gönderilebilir.

E) Birden fazla muhataba iletilecek dağıtımlı belgelerin muhatap bölümüne “DAĞITIM YERLERİNE” ibaresi yazılır.

7.I-İlgi tutulan belgeyi gönderen idarenin adı

II-Belgenin tarihi

III-Sayısı

Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre ilgede yukarıdakilerden hangisi veya hangileri belirtilir?

- A)I-II
- B)II-III
- C)I-III
- D)Yalnız I
- E)I-II-III

8.Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre “imza” ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A)Unvan bilgisi ad ve soyadın üstünde yer alır.

B)Zorunlu hâllerde veya olağanüstü durumlarda imza, ad ve soyadın üzerinde bırakılan boşluğa el yazısıyla atılır

C) El yazısıyla atılan imza, kaybolmayacak ve kâğıda işlenmesini sağlayacak mavi renkli kalemle atılır.

D)İdareler arası yazışmalarda belgeyi imzalayacak olan makam, muhatap idarenin ast-üst ilişkisi, belgenin içeriği ve önem derecesi dikkate alınarak hazırlanacak olan ve yetkili makamlarca uygun görülen imza yetkileri ve/veya yetki devri yönergesine göre seçilir.

E) Metnin bitiminden itibaren iki ilâ dört satır boşluk bırakılarak, belgeyi imzalayacak olan makam sahibinin adına, soyadına ve bunların altında unvanına, yazı alanının en sağında ortalananak yer verilir.

9.

I-Belgenin gönderildiği idareyi veya kişiyi belirtir.

II-Bu bölüm konunun son satırından itibaren, iki satır boşluk bırakılarak ve sayfa ortalanarak yazılır

Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre yukarıdaki numaralı cümlelerde resmi belgenin hangi bölümünden bahsedilmektedir?

A)Metin

B)Muhatap

C)Dağıtım

D)İlgi

E)Sayı

10.Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre “herhangi bir bireysel işlemin, kurumsal fonksiyonun veya kurumsal işlemin yerine getirilmesi için alınmış ya da idare tarafından hazırlanmış; içerik, ilişki ve formatı ile ait olduğu fonksiyon veya işlem için delil teşkil ederek aidiyet zincirini muhafaza eden, güvenli elektronik imza ya da el yazısıyla imzalanmış ve kayıt altına alınmış her türlü bilgiyi” ifade eden tanım aşağıdakilerin hangisidir?

A) Kurumsal belge kayıt sistemi

B) Elektronik ortam

C)Elektronik imza

D)Belge

E) Resmî yazışma

11. Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre idareler, ilgili mevzuattaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla süre belirtilmeyen belge taleplerini, talebin kendilerine ulaşmasından itibaren en geç kaç iş günü içerisinde yerine getirir?

- A)5
- B)15
- C)8
- D)7
- E) 10

12.Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre harf büyüklüğü, Times New Roman için kaç punto olmalıdır?

- A)10
- B)11
- C)12
- D)9
- E)8

13.

Belgenin yazı alanı sayfanın

I-Üst: 1,5 cm

II-Sol: 1,5 cm

III-Sağ: 1,5 cm

IV-Alt: 1,5 cm

Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre belgenin yazı alanı ile ilgili yukarıdakilerden hangisi veya hangileri yanlıştır?

- A)Yalnız I
- B)Yalnız II
- C)Yalnız III
- D)Yalnız IV
- E)I-II

14. Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre muhatap gerçek kişi ise yazışma örneği nasıl olmalıdır?

- A)Sayın TURGAY BAL
İdari İşler Müdürü
- B) Sayın TURGAY Bal
İdari İşler Müdürü
- C) Sayın Turgay BAL
İdari İşler Müdürü
- C) sayın Turgay BAL
İdari İşler Müdürü
- E) Sayın Turgay Bal
İdari İşler Müdürü

15.Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre belgenin imzalanması ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Bakanlıklar ile bunlara bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşların Cumhurbaşkanlığı ile yapacakları yazışmalar, belgenin mahiyeti ve aciliyet durumu değerlendirilerek bakan veya ilgili bakan yardımcısı tarafından imzalanır
- B)Cumhurbaşkanlığına bağlı kurum ve kuruluşların Cumhurbaşkanlığı ile yapacakları yazışmalar ise en üst yönetici tarafından imzalanır
- C)Valiliklerce hazırlanan yazılar vali tarafından imzalanır.
- D)Belediyelerce yazılan yazılar belediye başkanı tarafından imzalanır.
- E)Üniversitelerce yazılan yazılar genel sekreter tarafından imzalanır.

16. Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre elektronik ortamda güvenli elektronik imza ile imzalanan belgeler kaçnüşa olacak şekilde hazırlanır?

- A)5
- B)4
- C)3
- D)2
- E)1

17. Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre hazırlanan belgelerde “Times New Roman” veya “Arial” yazı tipi normal yazı stilinde kullanılır. Harf büyüklüğünün Times New Roman içinve Arial için kaç punto olması gerekir?

	Times New Roman	Arial
A	12	11
B	12	12
C	12	13
D	12	10
E	11	10

18. Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre aşağıdakilerden hangisi tarafından “Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik Kılavuzu” hazırlanır ve duyurulur?

- A)Cumhurbaşkanlığı Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü
- B)Adalet Bakanlığı
- C) Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı
- D)Cumhurbaşkanlığı Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğü
- E)Cumhurbaşkanlığı Destek ve Mali Hizmetler Genel Müdürlüğü

19.

I-05.09.2020

II-5 Eylül 2020

III-05/09/2020

Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre tarih ile ilgili yukarıdaki numaralı cümlelerde verilenlerden hangisi veya hangileri yanlıştır?

- A)Yalnız I
- B)Yalnız II
- C)Yalnız III
- D)I-II
- E)I-II-III

20. Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre “ilgi” bölümünün tanımı aşağıdakilerden hangisinde yapılmıştır?

- A) Belgenin bağlantılı olduğu diğer belge ya da belgelerin belirtildiği bölüme ilgi denir.
- B)Belgeyi gönderen idarenin adının belirtildiği bölüme ilgi denir.
- C)Belgenin gönderildiği idareyi ya da kişiye ilgi denir.
- D) Kurumsal faaliyetlerin yerine getirilmesi amacıyla idare tarafından hazırlanan ya da toplanan her türlü bilgiye ilgi denir.
- E)İlgi ile imza arasındaki kısma ilgi denir.

ÇÖZÜMLER:

1-A

Metinden bahsedildiğinden doğru cevap A seçeneğidir.

2-E

Resmî yazışma: İdarelerin kendi içlerinde, birbirleriyle veya gerçek ya da tüzel kişiler ile iletişim sağlamak amacıyla güvenli elektronik imza kullanarak elektronik ortamda ve zorunlu hâllerde veya olağanüstü durumlarda el yazısıyla atılan imza ile fiziksel ortamda yürüttükleri süreci ifade eder. Doğru cevap E seçeneğidir.

3-E

İdareler süre belirtilmeyen bilgi ve görüş taleplerini ise talebin kendilerine ulaşmasından itibaren en geç on beş iş günü içinde yerine getirir. Doğru cevap E seçeneğidir.

4-A

Zorunlu hâllerde veya olağanüstü durumlarda hazırlanacak belgeler, parafli nüshası hazırlayan idarede kalacak şekilde en az **iki** nüsha olarak düzenlenir. Fiziksel ortamda hazırlanan belge en az 2 nüsha hazırlanmalıdır. doğru cevap A seçeneğidir.

5-B

Harf büyüklüğünün Times New Roman için 12 punto, Arial için 11 punto olması esastır. Doğru cevap B seçeneğidir.

6-B

Muhatap gerçek kişi ise muhatap bölümüne “Sayın” ibaresinden sonra muhatabın adı ilk harfi büyük diğerleri küçük harflerle, soyadı ise büyük harflerle yazılır. Doğru cevap B seçeneğidir.

7-E

İlgide, ilgi tutulan belgeyi gönderen idarenin adı ile belgenin tarihi ve sayısı belirtilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

8-A

Unvan, ad ve soyadın altına ilk harfleri büyük diğerleri küçük harflerle yazılır. Doğru cevap A seçeneğidir.

9-B

Muhatap
MADDE 14- (1) Muhatap, belgenin gönderildiği idareyi veya kişiyi belirtir. Bu bölüm konunun son satırından itibaren, iki satır boşluk bırakılarak ve sayfa ortalanarak yazılır. Doğru cevap B seçeneğidir.

10-D

Belge; Herhangi bir bireysel işlemin, kurumsal fonksiyonun veya kurumsal işlemin yerine getirilmesi için alınmış ya da idare tarafından hazırlanmış; içerik, ilişki ve formatı ile ait olduğu fonksiyon veya işlem için delil teşkil ederek aidiyet zincirini muhafaza eden, güvenli elektronik imza ya da el yazısıyla imzalanmış ve kayıt altına alınmış her türlü bilgiyi, İfade eder. Doğru cevap D seçeneğidir.

11-A

İdareler, ilgili mevzuattaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla süre belirtilmeyen belge taleplerini, talebin kendilerine ulaşmasından itibaren en geç beş iş günü içinde yerine getirir. Doğru cevap A seçeneğidir.

12-C

Harf büyüklüğünün Times New Roman için **12** punto, Arial için 11 punto olması esastır. Doğru cevap C seçeneğidir.

13-D

Yazı alanı

MADDE 8- (1) Belgenin yazı alanı sayfanın üst, sol ve sağ kenarından 1,5 cm boşluk bırakılarak düzenlenir. Doğru cevap D seçeneğidir.

14-C

Muhatap bölümüne “Sayın” ibaresinden sonra muhatabın adı ilk harfi büyük diğerleri küçük harflerle, soyadı ise büyük harflerle yazılır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Sayın Turgay BAL
İdari İşler Müdürü

15-Üniversitelerce hazırlanan yazılar rektör tarafından imzalanır. Doğru cevap E seçeneğidir.

16-E

Nüsha sayısı

MADDE 5- (1) Elektronik ortamda güvenli elektronik imza ile imzalanan belgeler **tek nüsha** olarak hazırlanır. Doğru cevap E seçeneğidir.

17.A

Yazı tipi ve harf büyüklüğü

MADDE 7- (1) Hazırlanan belgelerde “Times New Roman” veya “Arial” yazı tipi normal yazı stilinde kullanılır. Harf büyüklüğünün Times New Roman için 12 punto, Arial için 11 punto olması esastır. Doğru cevap A seçeneğidir.

18.

Düzenleme yetkisi ve kılavuz hazırlanması

MADDE 36- (1) Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığınca, bu Yönetmeliğin uygulama birliğinin sağlanması ve idari işleyişin verimli yürütülebilmesi amacıyla “Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik Kılavuzu” hazırlanır ve duyurulur. Doğru cevap A seçeneğidir.

18-C

Düzenleme yetkisi ve kılavuz hazırlanması

M 36- (1) Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığınca, bu Yönetmeliğin uygulama birliğinin sağlanması ve idari işleyişin verimli yürütülebilmesi amacıyla “Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik Kılavuzu” hazırlanır ve duyurulur. Doğru cevap C seçeneğidir.

19-C

Tarih

MADDE 12- (1) Tarih; sayı ile aynı satırda olmak üzere yazı alanının en sağında gün, ay, yıl olarak rakamla ve aralarına nokta işareti konularak yazılır. Gün ve ay iki haneli, yıl ise dört haneli olarak düzenlenir. Ay adları, harfle de yazılabilir. Bu durumda gün, ay ve yıl arasına herhangi bir işaret konulmaz.

I-05.09.2020:D

II-5 Eylül 2020:D

III-05/09/2020 :Y

Doğru cevap C seçeneğidir.

20-A

İlgi

M 15- (1) İlgi, belgenin bağlantılı olduğu diğer belge veya belgelerin belirtildiği bölümdür. Doğru cevap A seçeneğidir.

KAVRAMA TESTİ:4

1.Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul Ve Esaslar Hakkındaki Yönetmeliğe göre “İdarelerin kendi içlerinde, birbirleriyle veya gerçek ya da tüzel kişiler ile iletişim sağlamak amacıyla güvenli elektronik imza kullanarak elektronik ortamda ve zorunlu hâllerde veya olağanüstü durumlarda el yazısıyla atılan imza ile fiziksel ortamda yürüttükleri süreci” ifade eden tanım aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Resmi Yazışma
- B)) Elektronik Belge Yönetim Sistemi
- C) e-Yazışma Teknik Rehberi
- D) Belge
- E) Kurumsal belge kayıt sistemi:

2. Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul Ve Esaslar Hakkındaki Yönetmeliğe göre, iletişim bilgileri kaç punto yazı boyutu kullanılır?

- A)14
- B)12
- C)10
- D)8
- E) 6

3.Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul Ve Esaslar Hakkındaki Yönetmeliğe göreay adları, harfle de yazılabilir. Aşağıdakilerden hangisinde bu kullanıma dair doğru bir örnek verilmiştir?

- A)10 Kasım 2021
- B)10 kasım 2021
- C)On Kasım 2021
- D)On kasım 2021
- E)10/Kasım/2021

4. Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul Ve Esaslar Hakkındaki Yönetmeliğe göre sayı ile aynı hizada aşağıdakilerden hangine yer verilir?

- A)İlgi
- B)Tarih
- C)Konu
- D)İlgi
- E)Ek

5.

I-T.C.

İçişleri Bakanlığı

Personel Genel Müdürlüğü

II-T.C.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

Personel Genel Müdürlüğü

III-T.C.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

PERSONEL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul Ve Esaslar Hakkındaki Yönetmeliğe göre başlık ile ilgili yukarıdaki numaralı cümlelerin hangisinde doğru bir kullanım vardır?

- A)Yalnız III
B)Yalnız I
C)Yalnız II
D)I-II
E)I-II-III

6. Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul Ve Esaslar Hakkındaki Yönetmeliğe göre paragrafa kaç cm içeriden başlanır?

- A)1.25 cm
B)1.50 cm
C)2.00 cm
D)2.50 cm
E)3.00 cm

7.

I- Güvenli elektronik imza ile imzalanan süreli belgelerde “ACELE” veya “GÜNLÜDÜR” ibaresine üstveride ve üst yazı üzerinde yer verilir. “GÜNLÜDÜR” ibaresi taşıyan belgelere cevap verilmesi gereken süre veya tarih, metin içinde ve ilgili üstveri alanında belirtilir.

II- Elektronik ortamda veya zorunlu hâllerde ya da olağanüstü durumlarda hazırlanan süreli belgelerde “ACELE” veya “GÜNLÜDÜR” ibaresi yazı alanının sağ üst köşesinde kırmızı renkli olarak belirtilir (Örnek 19/A, 19/B). Birden fazla sayfalı belgelerde “ACELE” veya “GÜNLÜDÜR” ibaresi sadece birinci sayfada belirtilir (Örnek 9)

III- ACELE” ibaresi taşıyan belgeye derhâl ve süratle; “GÜNLÜDÜR” ibaresi taşıyan belgeye belirtilen süre içinde cevap verilir.

Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul Ve Esaslar Hakkındaki Yönetmeliğe göre süreli yazışmalar ile ilgili yukarıdaki numaralı cümlelerde verilen bilgilerin doğru-yanlış sıralaması aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A	Doğru	Doğru	Yanlış
B	Doğru	Yanlış	Doğru
C	Doğru	Doğru	Doğru
D	Yanlış	Doğru	Doğru
E	Doğru	Yanlış	Yanlış

8.

I-Metnin bitiminden itibaren iki ilâ dört satır boşluk bırakılarak, belgeyi imzalayacak olan makam sahibinin adına, soyadına ve bunların altında unvanına, yazı alanının en sağında ortalanarak yer verilir.

II-Belgeyi imzalayanın adı ilk harfi büyük diğerleri küçük, soyadı ise büyük harflerle yazılır. Unvan, ad ve soyadın altına ilk harfleri büyük diğerleri küçük harflerle yazılır

III-Akademik unvanlar veya rütbeler adın ön tarafına ya da bir satır altına hepsi büyük harflerle kısaltılarak yazılır.

Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul Ve Esaslar Hakkındaki Yönetmeliğe göre imza ile ilgili olarak yukarıdaki numaralı cümlelerde verilen bilgilerin doğru-yanlış sıralaması aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A	Doğru	Doğru	Yanlış
B	Doğru	Yanlış	Doğru
C	Doğru	Doğru	Doğru
D	Yanlış	Doğru	Doğru
E	Doğru	Yanlış	Yanlış

9. Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul Ve Esaslar Hakkındaki Yönetmeliğe göre resmi yazıda iletişim bilgilerinde aşağıdakilerden hangisine yer verilmez?

A)Solda belgeyi gönderen idarenin adresi

B)Posta kodu

C)Telefon

D)T.C kimlik numarası

E) E posta adresi

10.Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul Ve Esaslar Hakkındaki Yönetmeliğe göre belgenin elektronik ortamda gönderilmesi ve alınması ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A)İdareler için oluşturulan elektronik şifreleme sertifikaları EBYS üzerinden paylaşılır.

B) Güvenli elektronik imza ile imzalanan belgeler, veri depolama araçlarıyla da iletilebilir. Bu durumda gönderme ve alma işlemine ilişkin kayıt tutulur.

C) İdare, resmî yazışma kapsamında kendisine iletilen ve e-Yazışma Teknik Rehberi'ne uygun şekilde hazırlanmış belgeleri işleme koymakla yükümlüdür.

D) Resmî yazışma kapsamında idare dışına gönderilen güvenli elektronik imza ile imzalanan belgeler, gerekli hâllerde elektronik olarak şifrelenir.

E) e-Yazışma Teknik Rehberi'nde tanımlanan şifreleme mekanizmasına uygun şekilde kendilerine şifreli belge iletilebilmesini talep eden idareler, kendileri için elektronik şifreleme sertifikası temin eder.

ÇÖZÜMLER

1-A

Resmî yazışma: İdarelerin kendi içlerinde, birbirleriyle veya gerçek ya da tüzel kişiler ile iletişim sağlamak amacıyla güvenli elektronik imza kullanarak elektronik ortamda ve zorunlu hâllerde veya olağanüstü durumlarda el yazısıyla atılan imza ile fiziksel ortamda yürüttükleri süreci ifade eder. Doğru cevap A seçeneğidir.

2-D

Yazı tipi ve harf büyüklüğü MADDE 7-(1) Hazırlanan belgelerde "Times New Roman" veya "Arial" yazı tipi normal yazı stilinde kullanılır. Harf büyüklüğünün Times New Roman için 12 punto, Arial için 11 punto olması esastır. Ancak gerekli hâllerde yazı alanında harf büyüklüğü 9 puntoya, iletişim bilgileri kısmında ise 8 puntoya kadar düşürülebilir. Belge eklerinde farklı yazı tipi ve harf büyüklüğü kullanılabilir.Doğru cevap D seçeneğidir.

3-A

Ay adları, harfle de yazılabilir. Bu durumda gün, ay ve yıl arasına herhangi bir işaret konulmaz (Örnek:10 Kasım 2021)Doğru cevap A seçeneğidir.

4-B

Sayı ile aynı hizada tarih yer alır. Doğru cevap B seçeneğidir.

5-C

Doğru kullanım:

II-T.C.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

Personel Genel Müdürlüğü

Doğru cevap C seçeneğidir.

6-A

Paragrafa 1,25 cm içeriden başlanır ve metin iki yana hizalanır. Paragraflar arasında satır boşluğu bırakılmaz Doğru cevap A seçeneğidir.

7-C

I-Güvenli elektronik imza ile imzalanan süreli belgelerde “ACELE” veya “GÜNLÜDÜR” ibaresine üstveride ve üst yazı üzerinde yer verilir. “GÜNLÜDÜR” ibaresi taşıyan belgelere cevap verilmesi gereken süre veya tarih, metin içinde ve ilgili üstveri alanında belirtilir.(Doğru)

II- Elektronik ortamda veya zorunlu hâllerde ya da olağanüstü durumlarda hazırlanan süreli belgelerde “ACELE” veya “GÜNLÜDÜR” ibaresi yazı alanının sağ üst köşesinde kırmızı renkli olarak belirtilir (Örnek 19/A, 19/B). Birden fazla sayfalı belgelerde “ACELE” veya “GÜNLÜDÜR” ibaresi sadece birinci sayfada belirtilir (Örnek 9)(Doğru)

III- ACELE” ibaresi taşıyan belgeye derhâl ve süratle; “GÜNLÜDÜR” ibaresi taşıyan belgeye belirtilen süre içinde cevap verilir.(Doğru)

I-II-III doğru olduğundan doğru cevap C seçeneğidir.

8-A

I-Metnin bitiminden itibaren iki ilâ dört satır boşluk bırakılarak, belgeyi imzalayacak olan makam sahibinin adına, soyadına ve bunların altında unvanına, yazı alanının en sağında ortalanarak yer verilir.(Doğru)

II-Belgeyi imzalayanın adı ilk harfi büyük diğerleri küçük, soyadı ise büyük harflerle yazılır. Unvan, ad ve soyadın altına ilk harfleri büyük diğerleri küçük harflerle yazılır.(Doğru)

III-Akademik unvanlar veya rütbeler adın ön tarafına ya da bir satır altına hepsi büyük harflerle kısaltılarak yazılır. (Yanlış)

III- Doğru İfade: Akademik unvanlar veya rütbeler adın ön tarafına ya **da bir satır altına ilk harfleri büyük diğerleri küçük harflerle açık ya da kısaltılarak yazılabilir.** Doğru cevap A seçeneğidir.

9-D

İletişim bilgileri MADDE 24- (1) İletişim bilgileri; solda belgeyi gönderen idarenin adresini, posta kodunu, telefonunu, faks numarasını, e-posta adresini, kayıtlı elektronik posta (KEP) adresini ve internet adresini; sağda bilgi alınacak kişinin adını, soyadını, unvanını ve telefon numarasını içerecek şekilde sayfa sonuna yazılır ve çizgi ile ayrılır (Örnek 21).

Doğru cevap D seçeneğidir.

10-A

İdareler için oluşturulan elektronik şifreleme sertifikaları DETSİS üzerinden paylaşılır

Doğru cevap A seçeneğidir.

MAL BİLDİRİMİNDE BULUNULMASI HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM *Genel Hükümler*

Amaç

Madde 1 – Bu Yönetmeliğin amacı; 3628 sayılı Kanun gereğince verilecek olan mal bildiriminin şeklini, düzenleniş biçimini, sayısını, neleri kapsayacağını, merciine nasıl ulaştırılacağını ve bu Kanunun uygulanmasına ilişkin diğer esas ve usulleri düzenlemektir.

Haksız mal edinme

Madde 2 – Mevzuata veya genel ahlaka uygun olarak sağlandığı ispat edilemeyen mallar veya ilgilinin sosyal yaşantısı bakımından geliriyle uygun olduğu kabul edilemeyecek harcamalar şeklinde ortaya çıkan artışlar, bu Yönetmeliğin uygulanmasında haksız mal edinme sayılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Mal Bildiriminde Bulunacaklar ve Verileceği Merciler

Mal bildiriminde bulunacaklar

Madde 3 – Aşağıda sayılanlar mal bildiriminde bulunmak zorundadırlar:

a) Her türlü seçimle iş başına gelen kamu görevlileri ve dışardan atanan Bakanlar Kurulu üyeleri (muhtarlar ve ihtiyar heyeti üyeleri hariç),

b) Noterler,

c) Türk Hava Kurumunun genel yönetim ve merkez denetleme kurulu üyeleri ile genel merkez teşkilatında ve Türk Kuşu Genel Müdürlüğünde, Türkiye Kızılay Derneğinin merkez kurullarında ve Genel Müdürlük teşkilatında görev alanlar ve bunların şube başkanları,

d) Genel ve katma bütçeli daireler, il özel idareleri, belediyeler ve bunlara bağlı kuruluş veya alt kuruluşlarda, kamu iktisadi teşebbüsleri (iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları) ile bunlara bağlı müessese, bağlı ortaklık ve işletmelerde, özel kanunlarla veya özel

kanunların verdiği yetkiye dayanılarak kurulan ve kamu hizmeti gören kurum ve kuruluşlar ile bunların alt kuruluşlarında veya komisyonlarında aylık, ücret ve ödenek almak suretiyle kamu hizmeti gören memurları, işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri ile yönetim ve denetim kurulu üyeleri,

e) Kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarında görevli olanlar ile bunların yönetim ve denetim kurulu üyeleri (5590 sayılı Kanuna göre kurulan oda ve borsaların oda ve borsa meclisi ile yönetim kurulu üyeleri dahil),

f) Siyasi parti genel başkanları, vakıfların idare organlarında görev alanlar, kooperatiflerin ve birliklerinin başkanları, yönetim kurulu üyeleri ve genel müdürleri, yeminli mali müşavirler, kamuya yararlı dernek yönetici ve deneticileri,

g) Gazete sahibi gerçek kişiler ile gazete sahibi şirketlerin yönetim ve denetim kurulu üyeleri, sorumlu müdürleri, başyazarları ve fıkra yazarları,

h) Özel kanunlarına göre mal bildiriminde bulunmak zorunda olanlar (konfederasyon, sendika ve sendika şubesi başkan ve yöneticileri dahil).

Eşlerin mal bildirimini

Madde 4 – Her ikisi de 3 üncü madde kapsamında bulunan eşlerin herbiri ayrı ayrı mal bildiriminde bulunmak zorundadır. Bu takdirde, eşlerden herbiri, eşi ile velayeti altındaki çocuklarının da mallarını bildirirler.

Birden fazla mal bildirimini

Madde 5 – Kamu görevlilerinden asli görevleri uhdelerinde kalmak kaydıyla ikinci bir görevi yürütenler (yönetim kurulu veya danışma kurulu üyeliği gibi) ya da vekaleten tedvir edenler, sadece asli görevlerinden dolayı tek mal bildiriminde bulunurlar.

Kamu görevlisi olmayıp da 3628 sayılı Kanuna göre birden fazla mal bildiriminde bulunması gerekenler, bu mercilerden yalnız birine mal bildiriminde

bulunurlar. Ancak, mal bildiriminde bulunulan mercii, diğer kuruma da bilgi vermekle yükümlüdür.

Mal bildiriminin verileceği merciler

Madde 6 – Mal bildiriminin verileceği merciler şunlardır:

a) Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Bakanlar Kurulu üyeleri için, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı,

b) Kamu kurum ve kuruluşlarında görevli personel için, özlük işleri ile ilgili birimler,

c) Kurum, teşebbüs, teşekkül ve kuruluşların genel müdürleri ile yönetim ve denetim kurulu üyeleri için, ilgili bakanlıklar,

d) Yüksek mahkemelerin daire başkan ve üyeleri için, ilgili mahkemenin başkanı,

e) Noterler için Adalet Bakanlığı,

f) Diğer kurum ve kuruluşların memur ve hizmetlileri için, atamaya yetkili makamları,

g) Türk Hava Kurumu ile Türkiye Kızılay Derneğinde görev alanlar için, kurum ve dernek genel başkanlığı,

h) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında görevli olanlar için, kurum başkanlığı; bunların yönetim ve denetim kurulu üyeleri için, ilgili buldukları bakanlıklar,

i) Görevlerinden ayrılanlar için, bu görevlerinde iken bildirimlerini vermeleri gereken makam veya merci,

j) Siyasi parti genel başkanları için, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı,

k) Kooperatifler ve birliklerinin başkanları, yönetim kurulu üyeleri ve genel müdürleri için, kooperatiflerin ve birliklerinin denetimlerinin yapıldığı kuruluşlar,

l) Yeminli mali müşavirler için, Maliye ve Gümrük Bakanlığı,

m) Türk Hava Kurumunun, Türkiye Kızılay Derneğinin ve kamu yararına sayılan derneklerin genel yönetim ve merkez denetleme kurulu üyeleri için,

İçişleri Bakanlığı; bunların şube başkanları için, buldukları il valilikleri,

n) İl genel meclisi üyeleri için, ilgili valilikler, belediye meclisi üyeleri için, ilgili belediye başkanlıkları, belediye başkanları için, İçişleri Bakanlığı,

o) Mal bildirimini verecek son merciler için, kendi kuruluşlarının özlük işleri ile ilgili makam veya merci,

p) Gazete sahibi gerçek kişiler ile gazete sahibi şirketlerin yönetim ve denetim kurulu üyeleri, sorumlu müdürleri, başyazarları ve fıkra yazarları için, buldukları yer en büyük mülki amirliği,

r) Vakıfların idare organlarında görev alanlar için, Vakıflar Genel Müdürlüğü.

Sorumluluk

Madde 7 – 6 ncı maddede belirtilen merciler, mal bildirimlerinin süresi içinde verilmesini sağlamakla sorumludurlar. Bu merciler mal bildirimlerinin verilmesini izlemek için birim veya personel görevlendirirler.

(Ek : 25/4/2000 - 2000/660

K.) Ayrıca, müsteşarlar, merkez teşkilatları ile varsa bağlı ve ilgili kuruluşlarında görevli her düzeydeki kamu personelinin mal bildirimlerinin verilmesi, verilen mal bildirimlerine ilişkin olarak 18 nci madde uyarınca gerekli inceleme ve karşılaştırmaların yapılmasını sağlamak ve bu çerçevede yapılacak çalışmalar sonucunda, gerekli görülen hallerde personelin mal bildirimleri hakkında ilgili denetim birimlerince inceleme yapılması için girişimde bulunmak veya konuyu Cumhuriyet başsavcılıklarına bildirmekle görevli ve sorumludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Mal Bildirimleri

Mal bildiriminin konusu

Madde 8 – 3 üncü maddede sayılanların kendilerine, eşlerine ve velayetleri altındaki çocuklarına ait bulunan;

a) Taşınmaz malları (arsa ve yapı kooperatif hisseleri dahil),

b) Kendilerine aylık ödenenler, net aylık tutarının beş katından; aylık ödenmeyenler ise Genel İdare Hizmetleri sınıfında birinci derecenin birinci kademesindeki şube müdürüne ödenen net aylığın beş katından fazla değer ve tutarındaki;

1) Para ve para hükmündeki kıymetli kağıtları,

2) Hisse senedi ve tahvilleri,

3) Altın ve mücevheratı,

4) Her türlü kara, deniz ve hava taşıt araçları, traktör, biçer-döver, harman makinası ve diğer ziraat makinaları, inşaat ve iş makinaları, hayvanlar, koleksiyon ve ev eşyaları ile diğer taşınır malları,

5) Hakları,

6) Alacakları,

7) Borçları,

8) Gelirleri,

mal bildirimine konu teşkil eder. (b) bendinde belirtilen mal, hak, alacak, borç ve gelirlerin ayrı ayrı toplam değerleri tek kalem halinde gösterilir.

Mallar, mal bildirim tarihiindeki değerleri esas alınmak suretiyle beyan olunur.

Genel İdare Hizmetleri sınıfında birinci derecenin birinci kademesindeki şube müdürüne ödenen her türlü zam ve tazminatlar dahil net aylık miktarı, aylıklara uygulanan katsayının belirlenmesini müteakip Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tesbit ve ilan olunur.

Mal bildiriminin verilme zamanı

Madde 9 – Mal bildirimlerinin;

a) 3 üncü maddede sayılan görevlere atanmada, göreve giriş için gerekli olan belgelerle birlikte,

b) Bakanlar Kurulu üyeleri için, atamayı izleyen bir ay içinde,

c) Seçimle gelinen görevlerle, seçimin kesinleşme tarihini izleyen iki ay içinde,

d) Yönetim ve denetim kurulları ile komisyon üyeliklerine seçilen veya atanmalar için, göreve başlama tarihini izleyen bir ay içinde,

e) Görevi sona erenler ayrılma tarihini izleyen bir ay içinde,

f) Gazete sahibi gerçek kişiler ile gazete sahibi şirketlerin yönetim ve denetim kurulu üyeleri için, faaliyete geçme tarihini; sorumlu müdürleri, başyazarları ve fıkra yazarları için, bu işe veya görevlerine başlama tarihini izleyen bir ay içinde,

g) Özel kanunlarına göre mal bildiriminde bulunması gerekenler için, kanunlarında öngörülen süre içinde, verilmesi zorunludur.

(a) bendinde yazılı durumlarda mal bildirimini verilmedikçe atama işlemi yapılamaz.

Ek mal bildirimini

Madde 10 – 3 üncü maddede sayılan görevlerde bulunanlar, eşleri velayeti altındaki çocukları ve kendilerinin şahsi mal varlıklarında önemli bir değişiklik olduğunda, değişikliği izleyen bir ay içinde yeni edindikleri mal, hak, gelir, alacak ve borçlara münhasır olmak üzere ek mal bildirimini vermek zorundadırlar. 8 inci maddede gösterilen mahiyet ve miktardaki malın iktisabı ile hak, alacak veya gelir sağlanması veya borçlanması, mal varlığında önemli değişiklik sayılır.

Mal bildiriminin yenilenmesi

Madde 11 – 3 üncü maddede belirtilen görevlere devam edenler, sonu (0) ve (5) ile biten yılların en geç Şubat ayı sonuna kadar bildirimlerini yenilemek zorundadırlar.

*Mal bildirim formunun
doldurulması*

**Madde 12 – (Değişik : 17/1/2000 -
2000/K.)**

Ekli "Mal Bildirimi Formu" tek nüsha olarak doldurulur ve tarih belirtilmek suretiyle imzalanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Hediye ve Hibeler

Hediye ve hibe

Madde 13 – 3 üncü maddede belirtilen kamu görevlileri, milletlerarası protokol, mücemele veya nezaket kaideleri uyarınca veya diğer herhangi bir sebeple yabancı devletlerden, milletlerarası kuruluşlardan, sair milletlerarası hukuk tüzel kişiliklerinden, Türk uyruğunda olmayan herhangi bir gerçek veya tüzel kişi veya kuruluştan, aldıkları tarihteki değeri on aylık net asgari ücret toplamını aşan her hediye veya hibe niteliğindeki eşyayı, aldıkları tarihten itibaren bir ay içinde kendi kurumlarına teslim etmek zorundadırlar.

Ancak, yabancı devlet adamları ve milletlerarası kuruluş temsilcileri tarafından verilen imzalı hatıra fotoğraflarının çerçeveleri bu madde hükümlerine dahil değildir.

Hediye ve hibe eşyalarda yapılacak işlem

Madde 14 – 3 üncü maddede belirtilen kamu görevlileri ve bunların eşlerine, milletlerarası protokol, mücemele veya nezaket kaideleri uyarınca veya diğer herhangi bir sebeple yabancı devletlerden, milletlerarası kuruluşlardan, sair milletlerarası hukuk tüzel kişiliklerinden, Türk uyruğunda olmayan herhangi bir gerçek veya tüzel kişi veya kuruluş tarafından verilen hediye veya hibe niteliğindeki eşyayı alan ilgilisi, bu eşya değerinin on aylık net asgari ücret toplamını aşan değerde olduğunu belirlemesi halinde, yurtiçinde aldıkları tarihten, yurtdışında yurda dönüşleri

tarihinden itibaren on gün içinde buldukları il defterdarlığına (takdir komisyonu başkanlığına) değer takdiri için kurumları vasıtasıyla gönderir.

Hediye veya hibe niteliğindeki bu eşyanın (yabancı devlet adamları ve milletlerarası kuruluş temsilcileri tarafından verilen imzalı hatıra fotoğraflarının çerçeveleri hariç) gerçek değerinin takdiri ile net asgari ücretin on aylık toplamını aşıp aşmadığı, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun değişik 72 nci maddesine göre kurulan takdir komisyonunca en geç on gün içinde tesbit olunarak ilgiliye ve bağlı bulunduğu kuruma bildirilir.

Kıymet takdirini müteakip, takdir komisyonu tarafından ilgisine geri verilen hediye veya hibe niteliğindeki eşyadan değeri net asgari ücretin on aylık toplamını aşanlar, ilgilisi tarafından en geç on gün içinde kendi kurumlarına verilir.

Bu eşyalar, kurumca sergilenmek veya başka bir şekilde muhafaza edilmek suretiyle değerlendirilir veya ilgisi sebebiyle diğer bir kuruma tevdi edilebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Mal bildirimlerinin gizliliği

Madde 15 – Mal bildirimleri, 6 ncı maddede belirtilen makam veya mercilerin ilgili birimlerinde, ilgililerin varsa sicil yoksa özel dosyalarında saklanır. Mal bildirimlerinin içeriği hakkında soruşturma ve kovuşturmaya yetkili merciler dışındakilere açıklama yapılmaz, bilgi verilemez.

Bilgi verme zorunluluğu

Madde 16 – Özel kanunlarında aksine bir hüküm mevcut olsa dahi, ilgili kişiler ile özel ve kamu kuruluşları, 3628 sayılı Kanunla soruşturma ve kovuşturmaya yetkili kılınan kişi ve mercilerce istenen bilgileri eksiksiz vermek zorundadır.

Süresinde mal bildiriminde bulunmama

Madde 17 – Bu Yönetmelikte belirtilen süreler içinde mal bildiriminde bulunmayanlara, bildirim verileceği mercilerce yazılı olarak ihtarında bulunulur. Bu ihtar, ilgisine Tebligat Kanunu hükümlerine göre tebliğ olunur.

İhtarın kendisine tebliğinden itibaren bir ay içinde bildirimde bulunmayanlar hakkında gerekli işlem yapılmak üzere yetkili Cumhuriyet başsavcılığına suç duyurusunda bulunulur.

Müfettiş ve muhakkikler de, soruşturma ile ilgili olarak verdikleri süre zarfında mal bildiriminde bulunmayan hakkında yetkili Cumhuriyet başsavcısına suç duyurusunda bulunurlar.

Mal bildirimlerinin karşılaştırılması

Madde 18 – Yeni ve ek bildirimler, 6 ncı maddede belirtilen yetkili merciler tarafından daha önceki bildirimler ile karşılaştırılır.

(Ek : 7/12/1999 – 99/13770 K.) 6 ncı maddenin (b) ve (c) bendlerinde belirtilen mercilerde toplanan mal bildirimlerinde yer alan bilgiler, Başbakanlıkça belirlenecek esaslar çerçevesinde, kamu kurumları bilgisayarlarında mevcut bilgilerle bilgisayar ortamında ve gizliliği sağlanacak şekilde karşılaştırılır.

Yapılan karşılaştırma sonucunda gerçeğe aykırı bildirimde buldukları veya haksız mal edindikleri, kaçırdıkları veya gizledikleri anlaşılmalarda yetkili mercilerce Cumhuriyet başsavcılıklarına suç duyurusunda bulunulur.

Hukuki dayanak

Madde 19 – Bu Yönetmelik, 19/4/1990 tarihli ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununun 22 nci maddesi uyarınca düzenlenmiştir.

Yürürlük

Madde 20 – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 21 – Bu Yönetmelik hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ÇÖZÜMLÜ TEST:1

1.Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkında Yönetmelik' e göre, aşağıdakilerden hangisi mal bildiriminde bulunmak zorunda olanlardan biri değildir?

- A) Noterler
- B) Siyasi parti genel başkanları
- C) Sendika şubesi başkanları
- D) Muhtarlar
- E)Bakanlar

2.Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkında Yönetmelik'e göre, belediye başkanlarının mal bildirimini vereceği mercii aşağıdakilerden hangisidir?

- A)İçişleri Bakanlığı
- B)Valilikler
- C)Sayıştay Başkanlığı
- D)Adalet Bakanlığı
- E)Danıştay Başkanlığı

3.Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkında Yönetmelik' e göre, yönetim ve denetim kurulları ile komisyon üyeliklerine seçilen veya atananlar için, göreve başlama tarihini izleyen kaç ay içinde mal bildirimlerinde bulunur?

- A)Bir
- B)iki
- C)Üç
- D) Altı
- E)Sekiz

4.Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkında Yönetmelik' e göre, mal bildirilme zamanı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A)Seçimle gelinen görevlerle, seçimin kesinleşme tarihini izleyen bir ay içinde
- B) Görevi sona erenler ayrılma tarihini izleyen iki ay içinde
- C)Bakanlar için, atamayı izleyen bir ay içinde
- D) Özel kanunlarına göre mal bildiriminde bulunması gerekenler için göreve başlama tarihinden itibaren üç ay içinde
- E) Yönetim ve denetim kurulları ile komisyon üyeliklerine seçilen veya atananlar için, göreve başlama tarihini izleyen bir ay içinde,

5.Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkında Yönetmelik' e göre, mal bildiriminde bulunulması öngörülen görevlerde bulunanlar,(3 üncü maddede sayılan) eşleri, velayeti altındaki çocukları ve kendilerinin şahsi mal varlıklarında önemli bir değişiklik olduğunda, değişikliği izleyen ne kadarlık süre içerisinde ek mal bildirimini vermek zorundadırlar?

- A)Altı ay
- B)üç ay
- C)iki ay
- D)Bir ay
- E)Onbeş gün

6. Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkında Yönetmelik' e göre hediye veya hibe niteliğindeki bu eşyanın (yabancı devlet adamları ve milletlerarası kuruluş temsilcileri tarafından verilen imzalı hatıra fotoğraflarının çerçeveleri hariç) gerçek değerinin takdiri ile net asgari ücretin on aylık toplamını aşmış aşmadığı, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun değişik 72 nci maddesine göre kurulan takdir komisyonunca en geç kaç gün içinde tesbit olunarak ilgiliye ve bağlı bulunduğu kuruma bildirilir?

- A)30
- B)15
- C)10
- D)7
- E)5

7. Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkında Yönetmelik'e göre kendilerine aylık ödenenler, net aylık tutarının kaç katından fazla değer ve tutardaki varlıkları için mal beyanında bulunurlar ?

- A)5
- B)4
- C)3
- D)2
- E)1

8. Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkında Yönetmelik' e göre, mal bildirimde zorunlu olan kamu görevlileri, hangi ayın sonuna kadar mal bildiriminde bulunmak zorundadırlar?

- A) Ocak
- B) Şubat
- C) Temmuz
- D) Eylül
- E) Aralık

9. Genel İdare Hizmetleri sınıfında birinci derecenin birinci kademesindeki şube müdürüne ödenen her türlü zam ve tazminatlar dahil net aylık miktarı, aylıklara uygulanan katsayının belirlenmesini müteakip (.....) tesbit ve ilan olunur.

Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkında Yönetmelik' e göre yukarıdaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca
- B) İçişleri Bakanlığınca
- C) Maliye Bakanlığınca
- D) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca
- E) Milli Savunma Bakanlığınca

10.

I- Sonu (0) ve (5) ile biten yılların Temmuz ayı sonuna kadar

II- Sonu (0) ve (5) ile biten yılların Aralık ayı sonuna kadar

III- Sonu (0) ve (5) ile biten yılların Şubat ayı sonuna kadar

IV- Sonu (0) ve (5) ile biten yılların Ekim ayı sonuna kadar

V-- Sonu (0) ve (5) ile biten yılların Eylül ayı sonuna kadar

Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkında Yönetmelik'e göre, mal bildiriminde bulunması gerekenlerden görevlerine devam edenler için mal bildirim süresi ile ilgili yukarıdaki numaralı cümlelerde verilenlerden hangisi doğrudur?

A)I

B)II

C)III

D)IV

E)V

11.Mal Bildirilmesi Hakkındaki Yönetmelik'egöre kendilerine aylık ödenenler, net aylık tutarının beş katından; aylık ödenmeyenler ise Genel İdare Hizmetleri sınıfında birinci derecenin birinci kademesindeki aşağıdakilerden hangisine ödenen net aylığın beş katından fazla değer ve tutarındaki; varlıklar dikkate alınır?

A)Daire Başkanı

B)Genel Müdür

C)Şube Müdürü

D)Şef

E)Memur

12.

I- Kendisi

II.Velayeti altındaki çocukları

III. Eşi

IV. Kız kardeşi

V. Erkek kardeşi

Mal Bildirilmesi Hakkındaki Yönetmelik'e göre mal bildiriminde bulunacak görevlilere yönelik yukarıda verilenlerden hangisi veya hangileri mal bildirimine konu teşkil eder?

A)I-II-III

B)I-II-I-V

C)I-II-III-IV

D)I-II-III-IV-V

E)I-III-IV-V

13.3628 Sayılı Mal Bildiriminde Bulunması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Yönetmeliğine göre aşağıdakilerden hangisi mal bildiriminde bulunacaklar arasında yer almaz?

- A)Gazete sahibi gerçek kişiler ile gazete sahibi şirketlerin yönetim ve denetim kurulu üyeleri, sorumlu müdürleri, başyazarları ve fıkra yazarları,
 B)Yeminli mali müşavirler
 C)Muhtarlar
 D)Genel ve katma bütçeli daireler,
 E) Belediyeler

14.Mal Bildirilmesi Hakkındaki Yönetmelik'e göre aylıksız izne ayrılan memur Şeyma mal varlığında meydana gelen önemli değişiklikleri aylıksız izin dönüşünden itibaren ne kadarlık süre içerisinde beyan etmesi gerekir?

- A)Aylıksız izin dönüşünden itibaren bir ay içinde
 B)Aylıksız izin dönüşünden itibaren iki ay içinde
 C)Aylıksız izin dönüşünden itibaren üç ay içinde
 D)Aylıksız izin dönüşünden itibaren altı ay içinde
 E)Aylıksız izin dönüşünden itibaren dokuz ay içinde

15.Mal Bildirilmesi Hakkındaki Yönetmelik'e göre 3 üncü maddede belirtilen kamu görevlileri, milletlerarası protokol, veya nezaket kaideleri uyarınca veya diğer herhangi bir sebeple yabancı devletlerden, milletlerarası kuruluşlardan, sair milletlerarası hukuk tüzel kişiliklerinden, Türk uyuşunda olmayan herhangi bir gerçek veya tüzel kişi veya kuruluştan, aldıkları tarihteki değeri (.....) aylık net asgari ücret toplamını aşan her hediye veya hibe niteliğindeki eşyayı, aldıkları tarihten itibaren (.....) ay içinde kendi kurumlarına teslim etmek zorundadırlar.

Mal Bildirilmesi Hakkındaki Yönetmelik'e göre yukarıdaki boşluklara sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

	1.Boşluk	2.Boşluk
A	Beş	İki
B	On	Bir
C	Yirmi	İki
D	Otuz	Beş
E	On	İki

ÇÖZÜMLER

1-D

Her türlü seçimle iş başına gelen kamu görevlileri ve dışardan atanan (muhtarlar ve ihtiyar heyeti üyeleri hariç),

Doğru cevap D seçeneğidir.

2-A

İl genel meclisi üyeleri için, ilgili valilikler, belediye meclisi üyeleri için, ilgili belediye başkanlıkları, belediye başkanları için, İçişleri Bakanlığı. Doğru cevap A seçeneğidir.

3-A

Yönetim ve denetim kurulları ile komisyon üyeliklerine seçilen veya atananlar için, göreve başlama tarihini izleyen bir ay içinde mal beyanında bulunurlar. Doğru cevap A seçeneğidir.

4-C

Bakanlar için atamayı izleyen bir ay içinde mal bildiriminde bulunulması zorunludur. Doğru cevap C seçeneğidir.

5-D

3 üncü maddede sayılan görevlerde bulunanlar, eşleri velayeti altındaki çocukları ve kendilerinin şahsi mal varlıklarında önemli bir değişiklik olduğunda, değişikliği izleyen bir ay içinde yeni edindikleri mal, hak, gelir, alacak ve borçlara münhasır olmak üzere ek mal bildirimi vermek zorundadırlar. 8 inci maddede gösterilen mahiyet ve miktardaki malın iktisabı ile hak, alacak veya gelir

sağlanması veya borçlanması, mal varlığında önemli değişiklik sayılır. Doğru cevap D seçeneğidir.

6-C

Hediye veya hibe niteliğindeki bu eşyanın (yabancı devlet adamları ve milletlerarası kuruluş temsilcileri tarafından verilen imzalı hatıra fotoğraflarının çerçeveleri hariç) gerçek değerinin takdiri ile net asgari ücretin on aylık toplamını aşp aşmadığı, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun değişik 72 nci maddesine göre kurulan takdir komisyonunca en geç on gün içinde tesbit olunarak ilgiliye ve bağlı bulunduğu kuruma bildirilir. Doğru cevap C seçeneğidir.

7-A

Beş katı. Doğru cevap A seçeneğidir.

8-B

3 üncü maddede belirtilen görevlere devam edenler, sonu (0) ve (5) ile biten yılların en geç Şubat ayı sonuna kadar bildirimlerini yenilemek zorundadırlar. Doğru cevap B seçeneğidir.

9-C

Genel İdare Hizmetleri sınıfında birinci derecenin birinci kademesindeki şube müdürüne ödenen her türlü zam ve tazminatlar dahil net aylık miktarı, aylıklara uygulanan katsayının belirlenmesini müteakip Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tesbit ve ilan olunur. Doğru cevap C seçeneğidir.

10-C

3 üncü maddede belirtilen görevlere devam edenler, sonu (0) ve (5) ile biten yılların en geç

Şubat ayı sonuna kadar bildirimlerini yenilemek zorundadırlar.Doğru cevap C seçeneğidir.

11.C

Kendilerine aylık ödenenler, net aylık tutarının beş katından; aylık ödenmeyenler ise Genel İdare Hizmetleri sınıfında birinci derecenin birinci kademesindeki şube müdürüne ödenen net aylığın beş katından fazla değer ve tutarındaki; varlıklar dikkate alınır. Doğru cevap C seçeneğidir.

12-A

3 üncü maddede sayılanların kendilerine, eşlerine ve velayetleri altındaki çocuklarına ait bulunanlar hakkında mal bildiriminde bulunulur. Doğru cevap A seçeneğidir.

13-C

Muhtar. Doğru cevap C seçeneğidir

14-A

Aylıksız izin süresi içerisinde memurluk statüsü devam etmekte olduğundan, mal varlığında meydana gelen önemli değişikliklerin aylıksız izin dönüşünden itibaren bir ay içerisinde bildirmek zorundadır. Doğru cevap A seçeneğidir.

15-B

3 üncü maddede belirtilen kamu görevlileri, milletlerarası protokol, mücemele veya nezaket kaideleri uyarınca veya diğer herhangi bir sebeple yabancı devletlerden, milletlerarası kuruluşlardan, sair milletlerarası hukuk tüzel kişiliklerinden, Türk uyruğunda olmayan herhangi bir gerçek veya tüzel kişi veya kuruluştan, aldıkları tarihteki değeri on aylık net asgari ücret toplamını aşan her hediye veya hibe niteliğindeki eşyayı, aldıkları tarihten itibaren bir ay içinde kendi kur umlarına teslim etmek zorundadırlar. Doğru cevap B seçeneğidir.

**BİLGİ EDİNME HAKKI KANUNUNUN
UYGULANMASINA
İLİŞKİN ESAS VE USULLER HAKKINDA
YÖNETMELİK**

10/4/2019 tarihli ve 30741 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 9/4/2019 tarihli ve 864 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca bu Yönetmelik Cumhurbaşkanlığı Yönetmeliği bölümüne eklenmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 - Bu Yönetmeliğin amacı, gerçek ve tüzel kişilerin bilgi edinme hakkını kullanmalarına ilişkin 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun uygulanmasına dair esas ve usulleri düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 - Bu Yönetmelik; merkezi idare kapsamındaki kamu idareleri ile bunların bağlı, ilgili veya ilişkili kuruluşlarının, köyler hariç olmak üzere mahalli idareler ve bunların bağlı ve ilgili kuruluşları ile birlik veya şirketlerinin, T.C. Merkez Bankası ve üniversiteler de dahil olmak üzere kamu tüzel kişiliğini haiz olarak enstitü, teşebbüs, teşekkül, fon ve sair adlarla kurulmuş olan bütün kamu kurum ve kuruluşlarının ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının faaliyetlerinde uygulanır. ⁽¹⁾

Hukuki dayanak

Madde 3 - Bu Yönetmelik, 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 31 inci maddesi uyarınca hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 - Bu Yönetmelikte geçen;

a) Kurum ve kuruluş: 2 nci maddede geçen ve kapsama dahil olan bilgi edinme başvurusu yapılacak tüm makam ve mercileri,

b) Başvuru sahibi: 4982 sayılı Kanun ve bu Yönetmelik kapsamında bilgi edinme hakkını kullanarak kurum ve kuruluşlara başvuran gerçek ve tüzel kişileri,

c) Bilgi: Kurum ve kuruluşların kayıtlarında yer alan 4982 sayılı Kanun kapsamındaki her türlü veri

d) Belge: Kurum ve kuruluşların sahip oldukları 4982 sayılı Kanun kapsamındaki yazılı, basılı veya çoğaltılmış dosya, evrak, kitap, dergi, broşür, etüt, mektup, program, talimat, kroki, plan, film, fotoğraf, teyp ve video kaseti, harita, elektronik ortamda kaydedilen her türlü bilgi, haber ve veri taşıyıcılarını,

e) Bilgi veya belgeye erişim: İstenen bilgi veya belgenin niteliğine göre, kurum ve kuruluşlarca, başvuru sahibine söz konusu bilgi veya belgenin bir kopyasının verilmesini, kopya verilmesinin mümkün olmadığı hallerde, başvuru sahibinin bilgi veya belgenin aslını inceleyerek not almasına veya içeriğini görmesine veya işitmesine izin verilmesini,

f) Kurul: Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulunu,

g) Kanun: 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununu, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Bilgi Edinme Hakkı, Bilgi Verme Yükümlülüğü ve Bilgi Verme Usulü

Bilgi edinme hakkı

Madde 5 - Herkes, Kanun ve bu Yönetmelikte belirlenen esas ve usuller çerçevesinde bilgi edinme hakkına sahiptir.

Türkiye'de ikamet eden yabancılar ile Türkiye'de faaliyette bulunan yabancı tüzel kişiler, isteyecekleri bilgi kendileriyle veya faaliyet alanlarıyla ilgili olmak kaydıyla ve karşılıklılık ilkesi çerçevesinde, Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerinden yararlanırlar. Bu kapsamdaki başvurular Türkçe olarak yapılır. Karşılıklılık ilkesi

kapsamında bulunan ülkeler Dışişleri Bakanlığınca Resmi Gazetede ilan edilir.

Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerden doğan hak ve yükümlülükleri saklıdır.

Bilgi verme yükümlülüğü kapsamında alınacak tedbirler

Madde 6 - Kurum ve kuruluşlar, Kanunda yer alan istisnalar dışındaki her türlü bilgi veya belgeyi, Kanunda ve bu Yönetmelikte belirlenen esas ve usullere göre başvuruların yararlanmasına sunmak ve bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru sonuçlandırmak üzere gerekli idari ve teknik tedbirleri almakla yükümlüdür.

Kurum ve kuruluşlar, ellerinde mevcut olan ve bilgi edinme başvurusuna konu olabilecek bütün bilgi veya belgeleri, bilgi edinme hakkının kullanımını kolaylaştıracak şekilde tasnif ederler. Bu amaçla kurum ve kuruluşların belge kayıt, dosyalama ve arşiv düzeniyle ilgili gerekli idari ve teknik tedbirler alınır.

Bilgi edinme hakkının etkin olarak kullanılabilmesi ve bilgi edinme başvurularından kaynaklanan iş yükünün en aza indirilebilmesi amacıyla kurum ve kuruluşlar;

a) Görev ve hizmet alanlarına giren konulardaki bilgi veya belgelerin konularını ve bunların hangi birimde mevcut olduğunu ihtiva eden kurum dosya planlarını,

b) Görev ve hizmet alanlarına giren konulardaki temel nitelikli karar ve işlemlerini, mal ve hizmet alımlarını, satımlarını, projelerini ve yıllık faaliyet raporlarını,

c) Görev ve hizmet alanlarına giren konulardaki kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi, tüzük, yönetmelik, Bakanlar Kurulu kararı veya diğer düzenleyici işlemlerin neler olduğunu, yayımlanmışsa hangi tarihli ve sayılı Resmi Gazetede yayımlandığını, görev ve hizmet alanlarıyla

ilgili mevzuatın değişiklikleri işlenmiş halini,⁽¹⁾

bilgi iletişim teknolojilerini kullanmak suretiyle kamuoyunun bilgisine sunarlar.

Kesinleşen faaliyet ve denetim raporları uygun vasıtalarla kamuoyunun incelemesine açık hale getirilir.

Kurum ve kuruluşlar, Kanun ve bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde, bilgi edinme hakkının etkin olarak kullanılabilmesi ve bilgi edinme başvurularından kaynaklanan iş yükünün en aza indirilebilmesi amacıyla kurumsal internet sayfalarını bu madde hükümlerine göre yeniden şekillendirir. Bu Yönetmelik kapsamındaki kurum ve kuruluşlar, bu bilgileri tek tek birimler bazında, aynı kurumsal internet sayfası üzerinden; zorunlu hallerde kurumsal internet sayfasından link verilmek suretiyle birime ait internet sayfası üzerinden kamuoyunun bilgisine sunarlar.

Kurum ve kuruluşlar, görev ve hizmet alanlarına giren konulardaki bilgi veya belgelerin konularını ve bunların hangi birimde mevcut olduğunu ihtiva eden kurum dosya planlarını, konuyla ilgili mevzuatta belirlenmiş ilkelere uygun olarak düzenlerler. Kurum dosya planları, kurum ve kuruluşların basın ve halkla ilişkilerle görevli birimlerinde oluşturulacak bilgi edinme birimlerinde bulundurulur ve bunlardan yeterli sayıda nüsha başvuru sahiplerinin istifadesine sunulur. Kurum dosya planlarının bir örneği de kurum ve kuruluşların kurumsal internet sayfalarından kamuoyunun bilgisine sunulur.

Bilgi edinme hakkının, elektronik ortamda kullanımını kolaylaştırmak maksadıyla, EK-1 ve EK-2'de yer alan başvuru formları ile kurum ve kuruluşların bilgi edinme birimlerinin elektronik posta yoluyla başvuru kabul edecek elektronik posta adresleri, kurum ve kuruluşların internet sayfalarında yayımlanır. Bu

başvuru formları ayrıca, başvuru sahiplerinin istifadesi amacıyla bilgi edinme birimlerinde sürekli bulundurulur.

İhtiyari olarak yayımlanabilecek bilgi veya belgeler

Madde 7 - Kurum ve kuruluşlar, bilgi edinme hakkının etkin olarak kullanılabilmesi ve bilgi edinme başvurularından kaynaklanan iş yükünün en aza indirilebilmesi amacıyla, aşağıdaki türden bilgi veya belgeleri internet sayfaları üzerinden kamuoyunun bilgisine sunabilirler:

- a) Teşkilat yapısı, görevler, bütçe, gelir ve giderler hakkındaki bilgi veya belgeler,
- b) Personel sayısı ve statüleri hakkındaki bilgiler,
- c) Verilen hizmetlere ilişkin bilgiler,
- d) Karar alma, hizmet sunma ve politika oluşturma yöntemlerine ilişkin bilgiler,
- e) Kamuyu etkileyen kararlar ve gerekçeleri, politikalar, bunlar hakkında idare tarafından yapılan değerlendirmeler ve bu kararların alınmasına dayanak teşkil eden temel bilgiler ve veriler,
- f) Kayıt, dosyalama ve arşiv düzeninin tanıtımına ilişkin bilgiler,
- g) Şikayet ve başvuruların yapılma usulü ve verileceği merci veya yetkili kişi hakkında bilgiler,
- h) İstatistiki veriler, araştırma raporları, makaleler ve diğer belgeler.

Bilgi edinme birimlerinin oluşturulması

Madde 8- Kurum ve kuruluşların basın ve halkla ilişkilerle görevli birimlerinde, bilgi edinme hakkının etkin olarak kullanılabilmesi ve bilgi veya belgelere erişimin zamanında sağlanabilmesi amacıyla bilgi edinme birimleri oluşturulur.

Bünyesinde basın ve halkla ilişkilerle görevli birimi veya bu birime benzer görevler ifa eden birim bulunmayan kurum ve kuruluşlar, bilgi edinme hakkının etkin

olarak kullanılabilmesi ve bilgi veya belgelere erişimin zamanında sağlanabilmesi amacıyla, kurum ve kuruluş içindeki bir birim bünyesinde bilgi edinme birimleri oluştururlar veya doğrudan kurum yöneticisine bağlı bilgi edinme yetkilisi görevlendirirler.

Bilgi edinme birimlerinde, yeterli sayıda personel görevlendirilir. Bu birimlerin, bilgi edinme başvurusu yapılabilmesini kolaylaştıracak fiziki mekana ve teknik donanıma sahip olması esastır.

Bu birimlerde görevli personel, bilgi edinme hakkını kullanacak kişilerin istekleri halinde, başvurunun nasıl yapılacağı, talep edilen bilgi veya belgenin kurum ve kuruluşun hangi biriminde bulunabileceği ve başvuru sonrasındaki işlemler konusunda bilgi verir, açıklama yapar, gerekli yardımı sağlar ve bilgi edinme başvurularıyla ilgili işlemleri yapar.

Bilgi edinme başvurusunda bulunan kişilerin, kurum ve kuruluşların ellerinde hangi konularda ve ne türden bilgi veya belgeler bulunduğu konusunda bilgilenmelerini sağlamak amacıyla, 6 ncı madde uyarınca kurum ve kuruluşlarca hazırlanacak kurum dosya planları, bilgi edinme birimlerinde bulundurulur ve bunlardan yeterli sayıda nüsha başvuru sahiplerinin istifadesine sunulur.

Kurum ve kuruluşların teşkilat yapısına, görev ve hizmet alanlarına ilişkin bilgiler, tanıtma veya eğitim amaçlı broşürler ve yayınlar, yıllık faaliyet raporları ile bütçe ve harcamalarına ilişkin raporlar bilgi edinme birimlerinde bulundurulabilir. Kişiler bu tür tanıtıcı yayınlardan istifade edebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bilgi Edinme Başvurusu

Başvuru usulü

Madde 9 - Gerçek kişiler tarafından yapılacak bilgi edinme başvurusu; başvuru sahibinin adı ve soyadı, imzası, oturma yeri veya iş adresini içeren dilekçeyle, istenen bilgi veya belgenin bulunduğu kurum ve kuruluşa yapılır.

Tüzel kişiler tarafından yapılacak bilgi edinme başvurusu; tüzel kişinin unvanı ve adresi ile yetkili kişinin imzasını ve yetki belgesini içeren dilekçeyle, istenen bilgi veya belgenin bulunduğu kurum ve kuruluşa yapılır.

Dilekçede, istenen bilgi veya belgeler açık ve ayrıntılı olarak belirtilir. Bilgi veya belgeye erişimin kısa sürede sağlanabilmesi amacıyla, istenen bilgi veya belgenin konusu, varsa tarihi, sayısı ve kurum veya kuruluşun hangi biriminden istendiği ve ihtiyaç duyulan diğer hususlar dilekçede belirtilir.

Merkezi idarenin taşra teşkilatında bulunan bilgi veya belgelere ilişkin başvurular, valilik veya kaymakamlığa bağlı olarak faaliyette bulunan bilgi edinme yetkililerine veya taşra teşkilatında bulunan ilgili birimlere yapılır. İl ve ilçelerde bulunan birimler arasındaki koordinasyon ve bu işlemlere ilişkin raporların hazırlanması, valilik ve kaymakamlıklardaki bilgi edinme birimlerince sağlanır. Valilik ve kaymakamlıklarda bulunan bilgi edinme birimleri, merkez teşkilatını ilgilendiren konularda kendilerine yapılan başvuruları ilgili idareye gönderir ve durumu başvurana bildirir.

Başka bir kanun uyarınca yapıldığı belirtilmeyen başvurular, Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında yapılmış sayılır.

Başvuru dilekçelerinin veya başvuru formlarının, daktiloyla doldurulması veya bilgisayar çıktısı olması şartı aranmaz. Ancak başvuru dilekçeleri veya formları

okunaklı ve anlaşılır bir şekilde yazılır veya doldurulur.

Başvurunun kurum ve kuruluşa ulaştığı tarih başvuru tarihidir.

Başvuru dilekçeleri posta yoluyla da kurum ve kuruluşlara gönderilebilir.

Başvuru üzerine istenen bilgi veya belgeye erişimin kısa sürede sağlanabilmesi ve bilgi edinme taleplerinin kolaylıkla işleme konulabilmesi amacıyla, başvuru sahipleri bilgi edinme başvurusuna dair dilekçelerini verirken, gerçek kişiler için EK-1'de, tüzel kişiler için EK-2'de yer alan formlardan isterlerse yararlanabilirler. Ancak, elektronik posta ve faks yoluyla başvuru yapacak gerçek ve tüzel kişilerin EK-1 ve EK-2'de yer alan formları doldurmaları zorunludur.

Elektronik ortamda veya diğer iletişim araçlarıyla yapılacak başvurular

Madde 10 - Bilgi edinme başvurusu, kişinin kimliğinin ve imzasının veya yazının kimden neşet ettiğinin tespitine yarayacak başka bilgilerin yasal olarak belirlenebilir olması kaydıyla elektronik ortamda veya diğer iletişim araçlarıyla da yapılabilir.

Gerçek kişiler tarafından elektronik posta yoluyla yapılacak başvurular, başvuru sahibinin adı ve soyadı, oturma yeri veya iş adresine ilave olarak kimlik doğrulama amacıyla kullanılacak T.C. kimlik numarası belirtilmek suretiyle, istenen bilgi veya belgenin bulunduğu kurum ve kuruluşun bilgi edinme biriminin elektronik posta adresine EK-1'de yer alan form doldurulmak suretiyle yapılır.

Tüzel kişiler tarafından elektronik posta yoluyla yapılacak başvurular, tüzel kişinin unvanı ve adresi ile yetkili kişinin T.C. kimlik numarası belirtilmek suretiyle ve yetki belgesiyle birlikte, istenen bilgi veya belgenin bulunduğu kurum ve kuruluşun bilgi edinme biriminin elektronik posta adresine EK-2'de yer alan form doldurulmak suretiyle yapılır. Yetki

belgesi uygun elektronik araçlarla elektronik ortama aktarılarak gönderilir.

Gerçek veya tüzel kişiler tarafından, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu gereğince elektronik imza kullanılarak gönderilen başvurularda, T.C. kimlik numarası aranmaz.

Elektronik posta yoluyla yapılacak başvurularda, başvuru formunun kurum veya kuruluşun bilgi edinme biriminin elektronik posta adresine ulaştığı tarih, başvuru tarihidir.

Elektronik posta yoluyla yapılacak başvurular için, kurum ve kuruluşların bilgi edinme birimleri, bu amaçla kurumsal bir elektronik posta adresi oluşturur ve internet sayfalarında yayımlar.

Kurum ve kuruluşlar elektronik ortamda yapılan başvuruya elektronik ortamda cevap verebileceği gibi, istenen bilgi veya belgenin niteliğine göre yazıyla da cevap verebilir. İstenen bilgi veya belgenin bu yollarla verilmesinin mümkün olmadığı hallerde, söz konusu bilgi veya belgenin yerinde incelenebilmesi, not alınabilmesi, dinlenebilmesi, görülebilmesi veya izlenebilmesi imkanı sağlanır.

Başvuru dilekçeleri faks yoluyla da, kurum ve kuruluşlara gönderilebilir. Ancak faks yoluyla yapılacak başvurularda ayrıca, gerçek kişiler ile tüzel kişiliği temsile yetkili kişilerin T.C. kimlik numaraları belirtilir. Faks yoluyla iletilen dilekçelerde, dilekçe sahibi kendisine faks yoluyla cevap verilmesini isterse, cevap verilecek faks numarasını dilekçesinde ayrıca belirtir. Kurum ve kuruluşlar, faks yoluyla yapılan başvurularda, faks yoluyla veya elektronik ortamda cevap verebileceği gibi, istenen bilgi veya belgenin niteliğine göre yazıyla da cevap verebilir. İstenen bilgi veya belgenin bu yollarla verilmesinin mümkün olmadığı hallerde, söz konusu bilgi veya belgenin yerinde incelenebilmesi, not alınabilmesi, dinlenebilmesi, görülebilmesi veya izlenebilmesi imkanı sağlanır. Faks yoluyla gelen başvuru dilekçesinin kurum

ve kuruluşların bilgi edinme birimlerine ulaştığı tarih, başvuru tarihidir.

Özürlüler tarafından yapılacak başvurular

Madde 11 - Başvuruda bulunan kimsenin kimliğini tespit etmeye yarayacak başka bilgi veya özel işaretlerin bulunması halinde, özürlüler bakımından bu bilgi veya özel işaretler imza yerine geçmek üzere kullanılır.

İstenecek bilgi veya belgelerin niteliği

Madde 12 - Bilgi edinme başvurusu, başvuru kurum ve kuruluşların ellerinde bulunan veya görevleri gereği bulunması gereken bilgi veya belgelere ilişkin olmalıdır.

Kurum ve kuruluşlar; ayrı veya özel bir çalışma, araştırma, inceleme ya da analiz neticesinde oluşturulabilecek türden bir bilgi veya belge için yapılacak başvurular ile tekemmül etmemiş bir işleme ilişkin bilgi veya belge için yapılacak başvurularda olumsuz cevap verebilirler.

Belli bir tarihte açıklanacağı, duyurulacağı önceden belirtilmiş olup, zamanından önce açıklanması halinde kamu yararını zedeleyecek veya kişisel menfaat temin etmek için kullanılacak bilgi veya belgeler, belirtilen tarihten önce açıklanamaz, erişimi sağlanamaz.

Yayımlanmış veya kamuya açıklanmış bilgi veya belgeler

Madde 13 - Kurum ve kuruluşlarca yayımlanmış veya kitap, broşür, ilan ve benzeri yollarla kamuya açıklanmış bilgi veya belgeler, bilgi edinme başvurusuna konu olamaz.

Ancak birinci fıkrada belirtilen yollarla kamuoyuna açıklanmış veya kurum ve kuruluşlarca elektronik ortamda yayımlanmış kamunun erişimine açık bilgi veya belgelerin ne şekilde, ne zaman ve nerede yayımlandığı veya açıklandığı başvurulara bildirilir.

Başvuruların kabulü, değerlendirilmesi ve işleme konulması

Madde 14 - Başvuru dilekçeleri veya formları, kurum ve kuruluşların bilgi edinme birimleri tarafından kabul edilir. Bilgi edinme birimleri, başvuru dilekçeleri veya formlarının 9 uncu maddede belirtilen şekilde verilip verilmediğinin kontrolünü yaptıktan sonra bunların evrak kayıtlarını yaparak hazır bulunmaları koşuluyla başvuru sahiplerine, başvurunun tarih ve sayısını gösteren bir makbuz verir.

Kurum ve kuruluşların bilgi edinme birimleri dışındaki herhangi bir birimine ulaşan başvuru dilekçeleri veya formlar, işleme konulmadan derhal bilgi edinme birimlerine gönderilir.

9 uncu maddede belirtilen unsurları içermeyen başvuru dilekçeleri veya formları ile 10 uncu maddede belirtilen unsurları içermeyen elektronik posta yoluyla gönderilmiş başvuru dilekçeleri veya formları işleme konulmaz ve durum başvuru sahibine bildirilir.

Gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu sonradan anlaşılan başvuru sahiplerinin dilekçeleri veya formları, bu durumun anlaşıldığı tarihte hiç başvuru yapılmamış sayılarak işleme konulmaz.

Elektronik posta yoluyla yapılan bilgi edinme başvurularında, başvuru sahibi gerçek veya tüzel kişilerin verdiği T.C. kimlik numarası, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünün internet sayfasından, başvuru sahibi tarafından verilen ad ve soyadın doğru olup olmadığının tespiti amacıyla gerektiğinde sorgulanır. Gerçeğe aykırı ad ve soyadla yapılan başvurular işleme konulmaz.

Başvuru dilekçesi veya formu kaydedildikten sonra, en geç iki iş günü içinde kurum veya kuruluşun ilgili birimlerine gönderilir. Bu yazıda; başvurunun hangi birim tarafından

cevaplanacağı ve başvuru sahibine hangi tarihe kadar cevap verilmesi gerektiği belirtilir. Bu tür yazıların hızlı bir şekilde ilgili birimlere iletilmesi için gerekli yetki devri işlemleri ilgili mevzuata uygun olarak yapılır.

Elektronik posta yoluyla gelen başvurular ilgili birimlere, elektronik ortamda veya başvurunun bilgisayar çıktısı iletilmek suretiyle gönderilir. Ayrıca başvurunun hangi birim tarafından cevaplanacağı ve istenen bilgi veya belge hakkında başvuru sahibine hangi tarihe kadar cevap verilmesi gerektiği belirtilir.

Kurum ve kuruluşlardaki bilgi edinme birimleri, Kanun ve bu Yönetmelikte belirlenen esas ve usullere göre kurum ve kuruluşların ilgili diğer birimleriyle koordinasyon içinde görev ifa ederler.

Elektronik ortamda veya yazılı olarak alınan başvuruların bilgi veya belge güvenliği, kurum ve kuruluşlarda genel hükümlere göre sağlanır.

Başvuru sahiplerine yardım

Madde 15 - Bilgi edinme birimlerinde görevli personel, bilgi edinme başvurusunda bulunan kişilere yol göstermekle ve Kanun kapsamında sahip oldukları hakları kullanabilmeleri için yardımcı olmakla yükümlüdür. Görevli personel bu amaçla, dilekçe veya formlardaki şekil noksanlıklarını başvuru sahiplerine başvuru anında belirtir ve bunların nasıl giderileceği konusunda yol gösterir.

İstenen bilgi veya belgelerin belirsizliği

Madde 16 - Başvuru dilekçesi veya formuyla istenen bilgi veya belgeler, yeterince açık ve anlaşılır değilse, kurum ve kuruluşlar başvurunun hangi nedenlerle yeterince açık ve anlaşılır olmadığını başvuru sahibine bildirebilir ve ek bilgiler sunmasını isteyebilir.

Bu takdirde 20 nci maddedeki on beş günlük süre, belirtilen noksanlıkların tam olarak giderildiği tarihten itibaren başlar.

Başvuru dilekçelerinin diğer kurum ve kuruluşlara yönlendirilmesi

Madde 17 - İstenen bilgi veya belge, başvuru yapılan kurum ve kuruluşun başka bir yerde bulunuyorsa, başvuru dilekçesi veya formu bu kurum ve kuruluşun bilgi edinme birimine gönderilir ve durum ilgiliye bildirilir.

Bu şekilde yönlendirilen başvurunun bilgi veya belgenin bulunduğu kurum ve kuruluşta alındığı tarihte başvuru yapılmış sayılır. Sürelerin başlangıcında önceki başvuru dikkate alınmaz.

Kendisine bilgi edinme başvurusunda bulunulan kurum ve kuruluş, talep edilen bilgi veya belge kendisinde bulunmakla birlikte, istenen bilgi veya belgenin başka bir veya birden fazla kurum ve kuruluşun neşet ettiğini veya görev alanına girdiğini tespit ederse, bilgi veya belgeye erişimi sağlamadan önce, söz konusu kurum ve kuruluşlardan görüş alabilir. Bu takdirde bilgi veya belgeye erişim otuz iş günü içinde sağlanır. Bu durumda, sürenin uzatılması ve gerekçesi başvuru sahibine on beş iş günlük sürenin bitiminden önce bildirilir.

Görüş sorulan kurum ve kuruluşta, görüş bildirmesi için beş iş gününden az süre verilemez. Görüş sorulan kurum ve kuruluş yetkilileri, ilgiliye süresinde cevap verilmesi konusunda, kendisine başvuru yapılan kurum ve kuruluş yetkilileriyle aynı sorumluluğu paylaşır.

Başvuru içeriğinin birden fazla kurum ve kuruluşu ilgilendirmesi durumunda, kendisine başvuru yapılan kurum ve kuruluş, diğer kurum ve kuruluşlardan istenen bilgi veya belgenin kendisinde bulunmayan kısmıyla ilgili olarak ilgili kurum ve kuruluşlardan bilgi veya belge talebinde bulunabilir. Bu takdirde bilgi veya belgeye erişim otuz iş

günü içinde sağlanır. Bu durumda, sürenin uzatılması ve bunun gerekçesi başvuru sahibine on beş iş günlük sürenin bitiminden önce bildirilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bilgi veya Belgelere Erişim

Başvuruların cevaplandırılması

Madde 18 - Bilgi edinme birimlerine iletilen başvurular, kurum ve kuruluşların ilgili birimlerinde cevaplandırılır.

Başvuruya cevap verecek birimin, istenen bilgi veya belgeyi kurum ve kuruluş içindeki başka bir birimden sağlaması, başvuru ile ilgili olarak bir başka kurum ve kuruluşun görüşüne ihtiyaç duyulması veya başvuru içeriğinin birden fazla kurum ve kuruluşu ilgilendirmesi durumunda, 17 nci madde hükmü uygulanır.

Kurum ve kuruluşlar, bilgi edinme başvurularıyla ilgili cevaplarını yazılı olarak veya elektronik ortamda başvuru sahibine bildirirler. Ancak, başvuru sahibine elektronik posta yoluyla verilecek cevaplar, kurum ve kuruluşların bilgi edinme birimleri aracılığıyla gönderilir. Bu kapsamdaki bir başvuruya hazırlanan cevap, ilgili birim tarafından bilgi edinme birimlerine yazılı olarak veya elektronik ortamda gönderilir.

Başvurunun cevaplandığı tarih, kurum veya kuruluşun cevap yazısı üzerindeki tarihtir.

Bilgi edinme başvuruları hakkında gerekli inceleme ve araştırma, başvuruya cevap verecek birim tarafından yapılır ve başvurular, 20 nci maddede belirtilen süreler içinde cevaplandırılır.

Bütün başvurular olumlu veya olumsuz olarak cevaplandırılırken, başvuru sahibine gönderilecek yazının bir sureti, yazının ekleri hariç olmak üzere ayrıca bilgi edinme birimlerine gönderilir.

Başvurunun reddedilmesi halinde bu kararın gerekçesi ve buna karşı

yapılabilecek başvuru yolları ve süreleri belirtilir.

Kamu görevlilerinin ihmali veya kusurlu davranışları nedeniyle, Kanunda belirtilen süreler içinde başvurunun cevaplandırılmaması, kurum ve kuruluşların cevap verme yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

Daha önce cevaplandığı halde aynı kişiler tarafından yapılan tekrar mahiyetindeki başvurular ile soyut ve genel nitelikteki başvurular işleme konulmaz ve durum başvuru sahibine bildirilir.

Bilgi veya belgelere erişim usulü

Madde 19 - Kurum ve kuruluşlardan belge istenmesi halinde, başvuru sahibine istenen belgenin onaylı bir kopyası verilir. Elektronik ortamdaki bilgi veya belgeler, elektronik posta, veri kopyalamaya yarayan diskler ve diğer araçlarla verilebilir.

Bilgi veya belgenin niteliği gereği kopyasının verilmesinin mümkün olmadığı veya kopya çıkarılmasının aslına zarar vereceği hallerde, kurum ve kuruluşlar başvuru sahibinin;

a) Yazılı veya basılı belgeler için, söz konusu belgenin aslını incelemesi ve not alabilmesini,

b) Ses kaydı şeklindeki bilgi veya belgelerde bunları dinleyebilmesini,

c) Görüntü kaydı şeklindeki bilgi veya belgelerde bunları izleyebilmesini, sağlarlar.

Bu amaçla, erişimin nasıl, ne zaman ve nerede sağlanacağı ile gerekli görülen diğer hususlar, başvuru sahibine erişim süresi içinde bildirilir. Bu şekilde erişim sağlanırken, bilgi veya belgenin değiştirilmesi, imhası, çalınması veya diğer riskler değerlendirilerek, başvuru sahibine en az bir görevli nezaret eder ve gerekli diğer tedbirler alınır.

Bilgi veya belgenin yukarıda belirtilenlerden farklı bir şekilde elde

edilmesi mümkün ise, belgeye zarar vermemek şartıyla erişim sağlanır.

Bilgi veya belgeye erişim süreleri

Madde 20 - Kurum ve kuruluşlar, başvuru üzerine istenen bilgi veya belgeye erişimi on beş iş günü içinde sağlarlar.

Ancak istenen bilgi veya belgenin, başvuru kurum ve kuruluş içindeki başka bir birimden sağlanması; başvuru ile ilgili olarak bir başka kurum ve kuruluşun görüşünün alınmasının gerekmesi veya başvuru içeriğinin birden fazla kurum ve kuruluşu ilgilendirmesi durumlarında bilgi veya belgeye erişim otuz iş günü içinde sağlanır. Bu durumda, sürenin uzatılması ve bunun gerekçesi başvuru sahibine on beş iş günlük sürenin bitiminden önce bildirilir.

Gizli bilgileri ayırarak bilgi veya belge verme

Madde 21- İstenen bilgi veya belgelerde, gizlilik dereceli veya açıklanması yasaklanan bilgiler ile açıklanabilir nitelikte olanlar birlikte bulunuyor ve bunlar birbirlerinden ayrılabiliriyorsa, söz konusu bilgi veya belge, gizlilik dereceli veya açıklanması yasaklanan bilgiler çıkarıldıktan sonra başvuranın bilgisine sunulur. Ayırma gerekçesi başvurana yazılı olarak bildirilir.

Başvuru ücretleri

Madde 22 – (Değişik birinci fıkra: 31/10/2005-2005/9585 K.) Kurum ve kuruluşlar, elektronik posta yoluyla erişim sağlananlar dahil, erişimine olanak sağladıkları bilgi veya belgeler için başvuru sahibinden, bilgi veya belgelere erişimin gerektirdiği inceleme, araştırma, kopyalama, postalama ve diğer maliyet unsurları ile orantılı ölçüde ücret tahsil edebilir. Kurum ve kuruluşlarca uygulanacak bilgiye erişim ücret tarifesi Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir. Ancak erişimine olanak sağlanan bilgi veya belgelerin ilk on sayfalarının kopyaları için, postalama maliyeti dahil herhangi bir ücret alınmaz.⁽¹⁾

Kurum ve kuruluşlar erişimini sağlayacakları bilgi veya belgelerin, erişim maliyeti tutarı ve ödemenin nereye yapılacağı hakkında başvuru sahibini, başvuru tarihinden itibaren on beş gün içinde bilgilendirir. Ancak, istenen bilgi veya belgenin, başvuru yapılan kurum ve kuruluş içindeki başka bir birimden sağlanması; başvuru ile ilgili olarak bir başka kurum ve kuruluşun görüşünün alınmasının gerekmesi veya başvuru içeriğinin birden fazla kurum ve kuruluşu ilgilendirmesi durumunda, kurum ve kuruluşlar erişim maliyeti tutarı ve ödemenin nereye yapılacağı hakkında başvuru sahibini, başvuru tarihinden itibaren otuz gün içinde bilgilendirir.

Bilgi veya belgelere erişim için gereken maliyet tutarının kurum ve kuruluş tarafından başvuru sahibine bildirilmesiyle, on beş veya otuz iş günlük süreler kesilir. Başvuru sahibi, bildirim yapıldığı tarihten itibaren on beş iş günü içinde ödemeyi gerçekleştirdiğini gösteren belgeyi sunmadığı takdirde talebinden vazgeçmiş sayılır.

Kamu kurum ve kuruluşlarının, erişimine olanak sağladıkları bilgi veya belgeler için başvuru sahiplerinden talep edecekleri ücretler, ilgili kurum ve kuruluş bütçesine gelir olarak kaydedilmek üzere ilgili saymanlıklara veya bu saymanlıklar adına bankalar ve diğer finans kurumları veya PTT şubelerinde açılan hesaplara yatırılır.

Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, erişimine olanak sağladıkları bilgi veya belgeler için başvuru sahiplerinden talep edecekleri ücretler, ilgili meslek kuruluşları adına açılan hesaba yatırılır.

Kanunda istisna sayılan bilgi veya belgelere ilişkin talepler

Madde 23 - Kanunda bilgi edinme hakkının istisnaları olarak düzenlenen konularda yapılan bilgi edinme

başvuruları reddedilir ve ret kararı başvuru sahibine gerekçeli olarak bildirilir.

İtiraz usulü

Madde 24 - Bilgi edinme istemi reddedilen başvuru sahibi, yargı yoluna başvurmadan önce kararın tebliğinden itibaren on beş gün içinde Bilgi Edinme Değerlendirme Kuruluna itiraz edebilir. İtiraz yazılı olarak yapılır. Kurul, bu konudaki kararını otuz iş günü içinde verir.⁽¹⁾

20 nci maddede belirtilen süreler içinde, kurum ve kuruluşlar tarafından başvuru sahibine olumlu veya olumsuz herhangi bir cevap verilmemesi halinde başvuru, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 10 uncu maddesi uyarınca altmış günün geçmesiyle reddedilmiş sayılır.

İkinci fıkra gereğince bilgi edinme istemi reddedilmiş sayılan başvuru sahibi, yargı yoluna başvurmadan önce dava açma süresinin başladığı tarihten itibaren on beş gün içinde Kurula yazılı olarak itiraz edebilir. Kurul, bu konudaki kararını otuz iş günü içinde verir.⁽¹⁾

Kurula itiraz, başvuru sahibinin idari yargıya başvurma süresini durdurur.

Kurul kararları

Madde 25 - Kurul; bilgi edinme başvurusuyla ilgili olarak yapılacak itirazlar üzerine, verilen kararları inceler ve karara bağlar; kurum ve kuruluşlar için bilgi edinme hakkının kullanılmasına ilişkin olarak kararlar verir.⁽²⁾

Kurul, bilgi edinme hakkının kullanılmasına ilişkin hususları düzenlemeye yetkilidir.

Kurul tarafından istenen bilgi veya belgeler

Madde 26 – Bilgi edinme istemi reddedilen başvuru sahiplerinin Kurula itirazı üzerine, Kurul başvurunun yapıldığı kurum veya kuruluştan her türlü bilgi veya belgeyi isteyebilir. Kurum ve kuruluşlar, Kurulun istediği her türlü bilgi veya belgeyi

on beş iş günü içinde vermekle yükümlüdür.⁽¹⁾

İtiraz üzerine Kurul ayrıca, başvuru sahibi ile kurum veya kuruluşların, itiraz konusuyla ilgili yazılı veya şifahi görüşlerine başvurabilir, konuyla ilgili uzmanların görüşünü alabilir ve gerekli gördüğü diğer incelemelerde bulunabilir.

Kurula gönderilen bilgi veya belgeler ile Kurul tarafından edinilen görüş, değerlendirme ve incelemelerden gizlilik derecesi bulunanların korunmasında ve saklanmasında gizlilik ilkesine uyulur. Kurul başkan ve üyeleri ile bu bilgileri derleyen ve değerlendiren tüm personel gizlilik ilkesinin gereklerine uymakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, Kurul başkan ve üyeleri ile diğer personelin görevlerinden ayrılmalarından sonra da devam eder.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Bilgi Edinme Hakkının Sınırları

Devlet sırrına ilişkin bilgi veya belgeler

Madde 27 - Açıklanması halinde Devletin emniyetine, dış ilişkilerine, milli savunmasına ve milli güvenliğine açıkça zarar verecek ve niteliği itibarıyla Devlet sırrı olan gizlilik dereceli bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır.

Ülkenin ekonomik çıkarlarına ilişkin bilgi veya belgeler

Madde 28 - Açıklanması ya da zamanından önce açıklanması halinde, ülkenin ekonomik çıkarlarına zarar verecek veya haksız rekabet ve kazanca sebep olacak bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır.

İstihbarata ilişkin bilgi veya belgeler

Madde 29 - Sivil ve askeri istihbarat birimlerinin görev ve faaliyetlerine ilişkin bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır.

Ancak, bu bilgi ve belgeler kişilerin çalışma hayatını ve meslek onurunu

etkileyecek nitelikte ise, istihbarata ilişkin bilgi ve belgeler aşağıda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde bilgi edinme hakkına konu olurlar:

a) Bilgi edinme başvuruları bizzat ilgilisi veya konuya ilişkin olarak düzenlenen özel vekaletname ile yetkilendirilmiş olmak koşulu ile vekili tarafından yapılır.

b) Sivil ve askeri istihbarat birimlerinin görev ve faaliyetlerine ilişkin bilgi veya belgelerden, sadece kişilerin çalışma hayatını ve meslek onurunu etkileyici nitelikte olan ve ilgilisi hakkında bir işleme dayanak teşkil etmek üzere işlenmiş veya değerlendirilmiş bilgi veya belgeler bilgi edinme hakkı kapsamında değerlendirilir.

c) Kurum veya kuruluşların işlemlerine dayanak teşkil etmek üzere, istihbarat birimlerinden talep edilen ve istihbarat birimlerince değerlendirilmek suretiyle kurum veya kuruluşların istifadesine sunulan istihbari bilgi veya belgelere ilişkin bilgi edinme hakkı kapsamındaki başvurular, söz konusu araştırma veya soruşturmanın yapılmasını talep eden kurum veya kuruluşun bilgi edinme birimine yapılır ve başvuruya erişim bu kurum veya kuruluşça sağlanır.

İdari soruşturmaya ilişkin bilgi veya belgeler

Madde 30 - Kurum ve kuruluşların yetkili birimlerince yürütülen idari soruşturmalarla ilgili olup, açıklanması veya zamanından önce açıklanması halinde;

a) Kişilerin özel hayatına açıkça haksız müdahale sonucunu doğuracak,

b) Kişilerin veya soruşturmayı yürüten görevlilerin hayatını ya da güvenliğini tehlikeye sokacak,

c) Soruşturmanın güvenliğini tehlikeye düşürecek,

d) Gizli kalması gereken bilgi kaynağının açığa çıkmasına neden olacak veya soruşturma ile ilgili benzeri bilgi ve

bilgi kaynaklarının temin edilmesini güçleştirecek, bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır.

Adli soruşturma ve kovuşturmayla ilişkin bilgi veya belgeler

Madde 31 - Açıklanması veya zamanından önce açıklanması halinde;

a) Suç işlenmesine yol açacak,

b) Suçların önlenmesi ve soruşturulması ya da suçluların kanuni yollarla yakalanıp kovuşturulmasını tehlikeye düşürecek,

c) Yargılama görevinin gereğince yerine getirilmesini engelleyecek,

d) Hakkında dava açılmış bir kişinin adil yargılanma hakkını ihlal edecek,

nitelikteki bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır.

(Değişik fıkra:RG-10/4/2019-30741-C.K-864/6 md.) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu ve diğer özel kanun hükümleri saklıdır.

Özel hayatın gizliliği

Madde 32 - Kişinin izin verdiği haller saklı kalmak üzere, özel hayatın gizliliği kapsamında, açıklanması halinde kişinin sağlık bilgileri ile özel ve aile hayatına, şeref ve haysiyetine, mesleki ve ekonomik değerlerine haksız müdahale oluşturacak bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır.

Kamu yararının gerektirdiği hallerde, kurum ve kuruluşların kayıtlarında bulunan kişisel bilgi veya belgeler, kurum ve kuruluşlar tarafından, ilgili kişiye en az yedi gün önceden haber verilerek yazılı rızası alınmak koşuluyla açıklanabilir.

Haberleşmenin gizliliği

Madde 33 - Haberleşmenin gizliliği esasını ihlal edecek bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır.

Ticari sır

Madde 34 - Kanunlarda ticari sır olarak nitelenen bilgi veya belgeler ile, kurum ve kuruluşlar tarafından gerçek

veya tüzel kişilerden gizli kalması kaydıyla sağlanan ticari ve mali bilgiler, bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır.

Fikir ve sanat eserleri

Madde 35- Fikir ve sanat eserlerine ilişkin olarak yapılacak bilgi edinme başvuruları hakkında ilgili kanun hükümleri uygulanır.

Kurum içi düzenlemeler

Madde 36 - Kurum ve kuruluşların, kamuoyunu ilgilendirmeyen ve sadece kendi personeli ile kurum içi uygulamalarına ilişkin düzenlemeler hakkındaki bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkının kapsamı dışındadır. Ancak, söz konusu düzenlemeden etkilenen kurum çalışanlarının bilgi edinme hakları saklıdır.

Kurum içi görüş, bilgi notu ve tavsiyeler

Madde 37 - Kurum ve kuruluşların faaliyetlerini yürütmek üzere, elde ettikleri görüş, bilgi notu, teklif ve tavsiye niteliğindeki bilgi veya belgeler, kurum ve kuruluş tarafından aksi kararlaştırılmadıkça bilgi edinme hakkı kapsamındadır.

Bilimsel, kültürel, istatistik, teknik, tıbbi, mali, hukuki ve benzeri uzmanlık alanlarında yasal olarak görüş verme yükümlülüğü bulunan kişi, birim ya da kurumların görüşleri, kurum ve kuruluşların alacakları kararlara esas teşkil etmesi kaydıyla bilgi edinme istemlerine açıktır.

Tavsiye ve mütalaa talepleri

Madde 38 - Tavsiye ve mütalaa taleplerine ilişkin başvurular bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır.

Gizliliği kaldırılan bilgi veya belgeler

Madde 39 - İlgili mevzuat uyarınca gizliliği kaldırılmış bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkının sınırları olarak Kanunda düzenlenen diğer istisnalar kapsamına girmediği takdirde bilgi edinme başvurularına açık hale gelir.

ALTINCI BÖLÜM
Çeşitli ve Son Hükümler

Arşiv malzemesi ve arşivlik malzemeler

Madde 40 – Başvuru sahiplerinin; Devlet Arşivleri Başkanlığı veya araştırma hizmeti veren diğer arşivlerde mevcut arşiv malzemesi ve arşivlik malzemedan yararlanma şartları, yükümlülükleri ve arşiv malzemesinin örneklerinin verilmesi hususunda, 31/1/2002 tarihli ve 2002/3681 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilen hükümler, süre hariç olmak üzere uygulanır. ⁽¹⁾

Yargı denetimi dışında kalan işlemler

Madde 41 – Yargı denetimi dışında kalan idari işlemlerden kişinin çalışma hayatını ve mesleki onurunu etkileyecek nitelikte olanlar, bilgi edinme hakkı kapsamına dahildir. Ancak bu şekilde sağlanan bilgi edinme hakkı, işlemin yargı denetimine açılması sonucunu doğurmaz.

Denetim ve ceza hükümleri

Madde 42 - Bilgi edinme hakkının kullanımı kapsamındaki başvurulara ilişkin uygulamalar, kurum ve kuruluş yöneticilerince mevzuat dahilinde denetlenir.

Kanunun ve bu Yönetmeliğin uygulanmasında ihmali, kusuru veya kastı bulunan memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında, işledikleri fiillerin genel hükümler çerçevesinde ceza kovuşturması gerektirmesi hususu saklı kalmak kaydıyla, tabi oldukları mevzuatta yer alan disiplin cezaları uygulanır.

Kanunda ve bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde erişilen bilgi ve belgeler ticari amaçla çoğaltılamaz, kullanılamaz, erişimi sağlayan kurum ve kuruluştan izin alınmaksızın yayınlanamaz. Bu madde hükmüne aykırı olarak erişilen bilgi veya belgeleri ticari amaçla çoğaltanlar, kullananlar veya yayınlayanlar hakkında

kanunların cezai ve hukuki sorumluluğa ilişkin hükümleri uygulanır.

Eğitim

Madde 43 – Kurum ve kuruluşlar, Kanunun ve bu Yönetmeliğin uygulanması konusunda personeline gerekli eğitimi sağlar ve bu amaçla eğitim programları düzenler.

Rapor düzenlenmesi

Madde 44 - Kurum ve kuruluşlar, bir önceki yıla ait olmak üzere;

a) Kendilerine yapılan bilgi edinme başvurularının sayısını,

b) Olumlu cevaplanarak bilgi veya belgelere erişim sağlanan başvuru sayısını,

c) Reddedilen başvuru sayısı ve bunların dağılımını gösterir istatistik bilgileri,

d) Gizli ya da sır niteliğindeki bilgiler çıkarılarak ya da bu nitelikteki bilgiler ayrılarak bilgi veya belgelere erişim sağlanan başvuru sayısını,

e) Başvurunun reddedilmesi üzerine itiraz edilen başvuru sayısı ile bunların sonuçlarını,

gösterir bir rapor hazırlayarak, bu raporları her yıl Şubat ayının sonuna kadar Bilgi Edinme Değerlendirme Kuruluna gönderirler. Bu raporlar, bilgi edinme birimlerinin koordinasyonunda hazırlanır. Bağlı, ilgili ve ilişkili kamu kurum ve kuruluşları raporlarını bağlı, ilgili ya da ilişkili oldukları bakanlık vasıtasıyla iletirler. Kurul, hazırlayacağı genel raporu, söz konusu kurum ve kuruluşların raporları ile birlikte her yıl Nisan ayının sonuna kadar Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderir. Bu raporlar takip eden iki ay içinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca kamuoyuna açıklanır.

Geçici Madde 1 - Kurum ve kuruluşlarda bir ay içinde 8 inci madde hükümlerine uygun olarak bilgi edinme birimleri oluşturulur.

Geçici Madde 2 - Kurum ve kuruluşlar, bu Yönetmeliğin yayımı

tarihinden itibaren üç ay içinde 6 ncı maddede belirtilen kurum dosya planlarını, bilgi edinme hakkının kullanımını kolaylaştıracak şekilde hazırlar ve bilgi iletişim teknolojilerini kullanmak suretiyle kamuoyunun bilgisine sunarlar.

Geçici Madde 3 - Kurum ve kuruluşların belge kayıt, dosyalama ve arşiv düzeninde ihtiyaç duyulan mevzuat değişiklikleri ve diğer düzenleyici işlemler altı ay içinde yapılır.

Geçici Madde 4 - Kurumsal internet sayfası bulunmayan kurum ve kuruluşlar iki ay içinde internet sayfalarını oluştururlar.

Geçici Madde 5 - Kurum ve kuruluşların bilgi edinme birimleri iki ay içinde elektronik posta yoluyla başvuru kabul edecek elektronik posta adreslerini oluşturarak internet sayfalarından kamuoyunun bilgisine sunarlar.

Geçici Madde 6 - 22 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen başvuru ücretlerine ilişkin ilkeler belirleninceye kadar, 2004 yılı için uygulanmak üzere kurum ve kuruluşlar tarafından tespit edilecek tarifelere göre ücret tahsil edilebilir. Ancak erişimine olanak sağlanan bilgi veya belgelerin ilk on sayfalarının kopyaları için, postalama maliyeti dahil herhangi bir ücret alınmaz.

Yürürlük

Madde 45 - Bu Yönetmelik 24/4/2004 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 46 - Bu Yönetmelik hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.⁽¹⁾

ÇÖZÜMLÜ TEST:

1.Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğe göre “Kurum ve kuruluşların kayıtlarında yer alan 4982 sayılı Kanun kapsamındaki her türlü veriyi,” ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Bilgi
- B)Başvuru sahibi
- C)Belge
- D)Belge ve bilgiye erişim
- E) Kurul

2.Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğe göre “4982 sayılı Kanun ve bu Yönetmelik kapsamında bilgi edinme hakkını kullanarak kurum ve kuruluşlara başvuran gerçek ve tüzel kişileri,,” ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Bilgi
- B)Başvuru sahibi
- C)Belge
- D)Belge ve bilgiye erişim
- E) Kurul

3.Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğe göre “Belge: Kurum ve kuruluşların sahip oldukları 4982 sayılı Kanun kapsamındaki yazılı, basılı veya çoğaltılmış dosya, evrak, kitap, dergi, broşür, etüt, mektup, program, talimat, kroki, plan, film, fotoğraf, teyp ve video kaseti, harita, elektronik ortamda kaydedilen her türlü bilgi, haber ve veri taşıyıcılarını,” ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Bilgi
- B)Başvuru sahibi
- C)Belge
- D)Belge ve bilgiye erişim
- E) Kurul

4.Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğe göre “İstenen bilgi veya belgenin niteliğine göre, kurum ve kuruluşlarca, başvuru sahibine söz konusu bilgi veya belgenin bir kopyasının verilmesini, kopya verilmesinin mümkün olmadığı hallerde, başvuru sahibinin bilgi veya belgenin aslını inceleyerek not almasına veya içeriğini görmesine veya işitmesine izin verilmesini,” ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Bilgi
- B)Başvuru sahibi
- C)Belge
- D)Belge ve bilgiye erişim
- E) Kurul

5.Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğe göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Herkes, Kanun ve bu Yönetmelikte belirlenen esas ve usuller çerçevesinde bilgi edinme hakkına sahiptir.

B) Türkiye'de ikamet eden yabancılar ile Türkiye'de faaliyette bulunan yabancı tüzel kişiler, isteyecekleri bilgi kendileriyle veya faaliyet alanlarıyla ilgili olmak kaydıyla ve karşılıklılık ilkesi çerçevesinde, Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerinden yararlanırlar.

C) Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerden doğan hak ve yükümlülükleri saklıdır.

D) . Karşılıklılık ilkesi kapsamında bulunan ülkeler Adalet Bakanlığınca Resmi Gazetede ilan edilir.

E) Kurum ve kuruluşlar, ellerinde mevcut olan ve bilgi edinme başvurusuna konu olabilecek bütün bilgi veya belgeleri, bilgi edinme hakkının kullanımını kolaylaştıracak şekilde tasnif ederler.

6.Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğe göre Kurum ve kuruluşlar, başvuru üzerine istenen bilgi veyabelgeye erişimi kaç iş günü içinde sağlarlar?

- A)30
- B)20
- C)15
- D)10
- E)8

7. Bilgi edinme istemi reddedilen başvuru sahibi, yargı yoluna başvurmadan önce kararın tebliğinden itibaren (.....) gün içinde Bilgi Edinme Değerlendirme Kuruluna itiraz edebilir. İtiraz yazılı olarak yapılır. Kurul, bu konudaki kararını (.....)iş günü içinde verir.

Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğe göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifadeler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A)10	20
B)20	30
C)30	60
D)15	45
E) 15	30

8.Kamu yararının gerektirdiği hallerde, kurum ve kuruluşların kayıtlarında bulunan kişisel bilgi veya belgeler, kurum ve kuruluşlar tarafından, ilgili kişiye en az **kaç** gün önceden haber verilerek yazılı rızası alınmak koşuluyla açıklanabilir.

- A)10
B)7
C)15
D)30
E) 45

9.Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğe göre başvuruların kabulü, değerlendirilmesi ve işleme konulması ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Başvuru dilekçeleri veya formları, kurum ve kuruluşların bilgi edinme birimleri tarafından kabul edilir.

B) Kurum ve kuruluşların bilgi edinme birimleri dışındaki herhangi bir birimine ulaşan başvuru dilekçeleri veya formlar, işleme konulmadan derhal bilgi edinme birimlerine gönderilir.

C) Elektronik posta yoluyla yapılan bilgi edinme başvurularında, başvuru sahibi gerçek veya tüzel kişilerin verdiği T.C. kimlik numarası, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünün internet sayfasından, başvuru sahibi tarafından verilen ad ve soyadın doğru olup olmadığının tespiti amacıyla gerektiğinde sorgulan.

D)Gerçeğe aykırı ad ve soyadla yapılan başvurular işleme konulur.

E)Gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu sonradan anlaşılan başvuru sahiplerinin dilekçeleri veya formları, bu durumun anlaşıldığı tarihte hiç başvuru yapılmamış sayılarak işleme konulmaz.

10. Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğe göre başvuru dilekçesi veya formu kaydedildikten sonra, en geç kaç gün içinde kurum veya kuruluşun ilgili birimlerine gönderilir?

- A)1
- B)2
- C)3
- D)4
- E) 5

11. Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğe göre görüş sorulan kurum ve kuruluşta, görüş bildirmesi için kaç iş gününden az süre verilemez?

- A)1
- B)2
- C)3
- D)4
- E) 5

12. Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğe göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Kurum ve kuruluşlar, başvuru üzerine istenen bilgi veya belgeye erişimi on beş iş günü içinde sağlarlar
- B) Kurum ve kuruluşlarca uygulanacak bilgiye erişim ücret tarifesi Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.
- C) Bilgi veya belgelere erişim için gereken maliyet tutarının kurum ve kuruluş tarafından başvuru sahibine bildirilmesiyle, beş veya on günlük süreler kesilir
- D)Kurul; bilgi edinme başvurusuyla ilgili olarak yapılacak itirazlar üzerine, verilen kararları inceler ve karara bağlar
- E) Kurul, bilgi edinme hakkının kullanılmasına ilişkin hususları düzenlemeye yetkilidir.

13.

I- İstihbarata ilişkin bilgi veya belgeler
III- Ülkenin ekonomik çıkarlarına ilişkin bilgi veya belgeler
IIII- Devlet sırrına ilişkin bilgi veya belgeler
Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğe göre yukarıdakilerden hangisi veya hangileri bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır?

- A)I-II-III
- B)I-II
- C)II-III
- D)I-III
- E) Yalnız I

14. Açıklanması veya zamanından önce açıklanması halinde;

- I- Suç işlenmesine yol açacak,
- II- Suçların önlenmesi ve soruşturulması ya da suçluların kanuni yollarla yakalanıp kovuşturulmasını tehlikeye düşürecek,
- III- Yargılama görevinin gereğince yerine getirilmesini engelleyecek,
- IV- Hakkında dava açılmış bir kişinin adil yargılanma hakkını ihlal edecek, nitelikteki bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır.

Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğe göre adli soruşturma ve kovuşturmaya ilişkin bilgi ve belgelerden yukarıdakilerden hangisi veya hangileri bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır?

- A) I-II-III
- B) I-II-IV
- C) II-III-IV
- D) I-II-III-IV
- E) III-IV

15. Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğe göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Kurul başkan ve üyeleri ile bu bilgileri derleyen ve değerlendiren tüm personel gizlilik ilkesinin gereklerine uymakla yükümlüdür.

B) Bilgi edinme başvuruları bizzat ilgilisi veya konuya ilişkin olarak düzenlenen özel vekaletname ile yetkilendirilmiş olmak koşulu ile vekili tarafından yapılır.

C) Kanunlarda ticari sır olarak nitelenen bilgi veya belgeler ile, kurum ve kuruluşlar tarafından gerçek veya tüzel kişilerden gizli kalması kaydıyla sağlanan ticari ve mali bilgiler, bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır

D) Fikir ve sanat eserlerine ilişkin olarak yapılacak bilgi edinme başvuruları hakkında ilgili kanun hükümleri uygulanır

E) Haberleşmenin gizliliği esasını ihlal edecek bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkı kapsamı dışında değildir.

16. Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğe göre gerçek kişilerin yapacağı başvurularda dilekçede aşağıdakilerden hangisinin bulunması zorunlu değildir?

- A) Başvuru sahibinin adı
- B) Başvuru sahibinin soyadı
- C) Başvuru sahibinin oturma yeri veya iş yeri adresi
- D) Başvuru sahibinin imzası
- E) Başvuru sahibinin yaşı ve öğrenim durumu

17. Tüzel kişiler tarafından yapılacak bilgi edinme başvurusu;

I- tüzel kişinin unvanı ve adresi

II- yetkili kişinin imzasını

III- yetki belgesini içeren dilekçe

Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğe göre tüzel kişiler için yapılacak başvuruda yukarıdaki öncülde verilenlerden hangisi veya hangilerinin bulunması zorunludur?

A) I-II-III

B) I-II

C) II-III

D) I-III

E) Yalnız I

18.

(I) Gerçek veya tüzel kişiler tarafından, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu gereğince elektronik imza kullanılarak gönderilen başvurularda, T.C. kimlik numarası aranmaz.

(II) Elektronik posta yoluyla yapılacak başvurularda, başvuru formunun kurum veya kuruluşun bilgi edinme biriminin elektronik posta adresine ulaştığı tarih, başvuru tarihidir.

(III) Elektronik posta yoluyla yapılacak başvurular için, kurum ve kuruluşların bilgi edinme birimleri, bu amaçla kurumsal bir elektronik posta adresi oluşturur ve internet sayfalarında yayımlar.

(IV) Kurum ve kuruluşlar elektronik ortamda yapılan başvuruya elektronik ortamda cevap verebileceği gibi, istenen bilgi veya belgenin niteliğine göre yazıyla da cevap verebilir.

(V) Başvuru dilekçeleri faks yoluyla da, kurum ve kuruluşlara gönderilebilir. Ancak faks yoluyla yapılacak başvurularda ayrıca, gerçek kişiler ile tüzel kişiliği temsile yetkili kişilerin T.C. kimlik numaraları belirtilmez.

Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğe göre yukarıdaki numaralı cümlelerin hangisinde bir bilgi yanışı vardır?

A) I

B) II

C) III

D) IV

E) V

19. Elektronik posta yoluyla yapılacak başvurularda, başvuru formunun kurum veya kuruluşun bilgi edinme biriminin elektronik posta adresine (.....), başvuru tarihidir.

Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğe göre yukarıdaki boşluğa gelebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A)Ulaştığı tarih
- B)Ulaştığı tarihten itibaren beş gün sonrası
- C) Ulaştığı tarihten itibaren üç gün sonrası
- D) Ulaştığı tarihten itibaren yedi gün sonrası
- E) Ulaştığı tarihten itibarensekiz gün sonrası

20.Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğe göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Bilgi edinme başvurusu, başvuru kurum ve kuruluşların ellerinde bulunan veya görevleri gereği bulunması gereken bilgi veya belgelere ilişkin olmalıdır.
- B) Kurum ve kuruluşlarca yayımlanmış veya kitap, broşür, ilan ve benzeri yollarla kamuya açıklanmış bilgi veya belgeler, bilgi edinme başvurusuna konu olamaz.
- C) Başvuru dilekçeleri veya formları, kurum ve kuruluşların bilgi edinme birimleri tarafından kabul edilir.
- D) Kurum ve kuruluşlar, başvuru üzerine istenen bilgi veya belgeye erişimi beş iş günü içinde sağlarlar
- E)Elektronik ortamda veya yazılı olarak alınan başvuruların bilgi veya belge güvenliği, kurum ve kuruluşlarda genel hükümlere göre sağlanır

ÇÖZÜMLER:

1- Bilgi: Kurum ve kuruluşların kayıtlarında yer alan 4982 sayılı Kanun kapsamındaki her türlü veriyi, Doğru cevap A seçeneğidir.

2-B

Başvuru sahibi: 4982 sayılı Kanun ve bu Yönetmelik kapsamında bilgi edinme hakkını kullanarak kurum ve kuruluşlara başvuran gerçek ve tüzel kişileri. Doğru cevap B seçeneğidir.

3-C

Belge: Kurum ve kuruluşların sahip oldukları 4982 sayılı Kanun kapsamındaki yazılı, basılı veya çoğaltılmış dosya, evrak, kitap, dergi, broşür, etüt, mektup, program, talimat, kroki, plan, film, fotoğraf, teyp ve video kaseti, harita, elektronik ortamda kaydedilen her türlü bilgi, haber ve veri taşıyıcılarını. Doğru cevap C seçeneğidir.

4-D

Bilgi veya belgeye erişim: İstenen bilgi veya belgenin niteliğine göre, kurum ve kuruluşlarca, başvuru sahibine söz konusu bilgi veya belgenin bir kopyasının verilmesini, kopya verilmesinin mümkün olmadığı hallerde, başvuru sahibinin bilgi veya belgenin aslını inceleyerek not almasına veya içeriğini görmesine veya işitmesine izin verilmesini, Doğru cevap D seçeneğidir.

5-D

Karşılıklılık ilkesi kapsamında bulunan ülkeler Dışişleri Bakanlığınca Resmi Gazetede ilan edilir. Doğru cevap D seçeneğidir

6-C

Bilgi veya belgeye erişim süreleri Madde 20 - Kurum ve kuruluşlar, başvuru üzerine istenen bilgi veya belgeye erişimi on beş iş

günü içinde sağlarlar. Doğru cevap C seçeneğidir.

7-E

İtiraz usulü Madde 24 - Bilgi edinme istemi reddedilen başvuru sahibi, yargı yoluna başvurmadan önce kararın tebliğinden itibaren on beş gün içinde Bilgi Edinme Değerlendirme Kuruluna itiraz edebilir. İtiraz yazılı olarak yapılır. Kurul, bu konudaki kararını otuz iş günü içinde verir. Doğru cevap E seçeneğidir.

8-B

Kamu yararının gerektirdiği hallerde, kurum ve kuruluşların kayıtlarında bulunan kişisel bilgi veya belgeler, kurum ve kuruluşlar tarafından, ilgili kişiye en az yedi gün önceden haber verilerek yazılı rızası alınmak koşuluyla açıklanabilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

9-D

Gerçeğe aykırı ad ve soyadla yapılan başvurular işleme konulmaz. Doğru cevap D seçeneğidir.

10-B

Başvuru dilekçesi veya formu kaydedildikten sonra, en geç iki iş günü içinde kurum veya kuruluşun ilgili birimlerine gönderilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

11-E

Görüş sorulan kurum ve kuruluşta, görüş bildirmesi için beş iş gününden az süre verilemez. Doğru cevap E seçeneğidir.

12-C

Bilgi veya belgelere erişim için gereken maliyet tutarının kurum ve kuruluş tarafından başvuru sahibine bildirilmesiyle, on beş veya otuz iş günlük süreler kesilir. Doğru cevap C seçeneğidir.

13-A

Devlet sırrına ilişkin bilgi veya belgeler
Madde 27 –

Açıklanması halinde Devletin emniyetine, dış ilişkilerine, milli savunmasına ve milli güvenliğine açıkça zarar verecek ve niteliği itibarıyla Devlet sırrı olan gizlilik dereceli bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır.

Ülkenin ekonomik çıkarlarına ilişkin bilgi veya belgeler

Madde 28 - Açıklanması ya da zamanından önce açıklanması halinde, ülkenin ekonomik çıkarlarına zarar verecek veya haksız rekabet ve kazanca sebep olacak bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır. İstihbarata ilişkin bilgi veya belgeler

Madde 29 - Sivil ve askeri istihbarat birimlerinin görev ve faaliyetlerine ilişkin bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır.

Doğru cevap A seçeneğidir.

14-D

Adli soruşturma ve kovuşturmayla ilişkin bilgi veya belgeler

Madde 31 - Açıklanması veya zamanından önce açıklanması halinde;

- Suç işlenmesine yol açacak,
- Suçların önlenmesi ve soruşturulması ya da suçluların kanuni yollarla yakalanıp kovuşturulmasını tehlikeye düşürecek,
- Yargılama görevinin gereğince yerine getirilmesini engelleyecek,
- Hakkında dava açılmış bir kişinin adil yargılanma hakkını ihlal edecek, nitelikteki bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır.

Doğru cevap D seçeneğidir.

15-E

Haberleşmenin gizliliği esasını ihlal edecek bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır. Doğru cevap E seçeneğidir.

16-E

Gerçek kişiler tarafından yapılacak bilgi edinme başvurusu; başvuru sahibinin adı ve soyadı, imzası, oturma yeri veya iş adresini içeren dilekçeyle, istenen bilgi veya belgenin bulunduğu kurum ve kuruluşa yapılır.

Doğru cevap E seçeneğidir.

17-A

Tüzel kişiler tarafından yapılacak bilgi edinme başvurusu; tüzel kişinin unvanı ve adresi ile yetkili kişinin imzasını ve yetki belgesini içeren dilekçeyle, istenen bilgi veya belgenin bulunduğu kurum ve kuruluşa yapılır. Doğru cevap A seçeneğidir.

18-E

Başvuru dilekçeleri faks yoluyla da, kurum ve kuruluşlara gönderilebilir. Ancak faks yoluyla yapılacak başvurularda ayrıca, gerçek kişiler ile tüzel kişiliği temsile yetkili kişilerin T.C. kimlik numaraları belirtilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

19-A

Elektronik posta yoluyla yapılacak başvurularda, başvuru formunun kurum veya kuruluşun bilgi edinme biriminin elektronik posta adresine ulaştığı tarih, başvuru tarihidir. Doğru cevap A seçeneğidir.

20-D

Kurum ve kuruluşlar, başvuru üzerine istenen bilgi veya belgeye erişimi on beş iş günü içinde sağlarlar. Doğru cevap D seçeneğidir.

